Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		1.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Bezpieczeństwo i higiena pracy**
Punkty ECTS	**0**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1.Przedmioty podstawowe wspólne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**mgr Renata Płonecka**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**4**	**1**	**0**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak wymagań wstępnych.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie podstawowych wiadomości z zakresu bhp, ochrony ppoż. ,postępowania w razie wypadku.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie przepisy prawa z zakresu bhp, ochrony przeciwpożarowej oraz udzielania pierwszej pomocy.	K_W13
	UMIEJĘTNOŚCI	
U_01	Student potrafi wykorzystać wiedzę z dziedziny bhp, potrafi stosować zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii.	K_U03
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE	

K_01	Student działa w sposób przedsiębiorczy oraz wykazuje się twórczym myśleniem, jest gotów do respektowania etyki zawodowej oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Obowiązki, prawa i odpowiedzialność Rektora oraz studentów w zakresie bhp. Tryb dochodzenia roszczeń powypadkowych.	1	1
W2	Ochrona przeciwpożarowa i ogólne zasady posługiwania się sprzętem podręcznym gaśniczym. Zasady postępowania w razie pożaru, awarii i ewakuacji ludzi i mienia.	2	2
W3	Zasady udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej osobie poszkodowanej w wypadku podczas zajęć, ćwiczeń na terenie uczelni i poza jej terenem organizowanych przez uczelnię.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**4**	**4**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	- CD - internet - komputer - rzutnik multimedialny

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P2 – zaliczenie (aktywność studenta)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	P2	……	……	……	……	……
W_01	**x**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
U_01	**x**					
K_01	**x**					

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Bez oceny końcowej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie bez oceny.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**4**	**4**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
suma godzin:	**4**	**4**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**0**	**0**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 października 2018 roku w sprawie sposobu zapewnienia w uczelni bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia (Dz. U. poz.2090).
2. Kodeks pracy.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	mgr Renata Płonecka
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	rplonecka@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		1.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Lektorat języka obcego – język angielski**
Punkty ECTS	**6**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1. Przedmioty podstawowe wspólne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Angielski**
Rok studiów	**I i II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**koordynator: dr Joanna Bobin** **mgr Julia Nieścioruk** **mgr Bożena Franków-Czerwonko** **mgr Wojciech Januchowski** **mgr Mirosław Kwiatkowski** **mgr Grzegorz Surma**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	1 sem. – 30 h/16 h 2 sem. – 30 h/16 h 3 sem. – 30 h/ 16 h **ŁĄCZNIE: 90/48 h**	 **I/1,2** **II/3**	1 sem. – 2 2 sem. – 2 3 sem. – 2 **ŁĄCZNIE: 6 ECTS**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada podstawową wiedzę, umiejętności z języka angielskiego na poziomie B1 zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego.

4. Cele kształcenia

C1 – Wyposażenie studenta w wiedzę o jednostkach językowych i kategoriach gramatycznych języka angielskiego, ich funkcjach i normach umożliwiających odpowiednie użycie języka zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

C2 – Zdobycie przez studenta umiejętności wykorzystywania języka angielskiego do rozwoju własnych kompetencji lingwistycznych.

C3 – Zdobycie przez studenta umiejętności porozumiewania się z użytkownikami języka angielskiego, z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych.

C4 – Rozwinięcie świadomości potrzeby ciągłego dokształcania się i doskonalenia zawodowego.

C5 – Rozwinięcie świadomości przyjmowania postawy otwartości na współdziałanie w grupie, przyjmując w niej różne role.

C6 – Rozwinięcie świadomości wykazywania bezstronności w podejściu do różnorodności językowej; doceniania różnorodności kultur, otwartości na odmienność kulturową.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie jednostki językowe i kategorie gramatyczne języka angielskiego i ich zastosowania, rozumie funkcje języka oraz zasady jego użycia w różnych kontekstach komunikacyjnych.	K_W16
W_02	Student zna i rozumie kulturę krajów anglojęzycznych oraz historyczny kontekst kultury.	K_W11
	UMIEJĘTNOŚCI	
U_01	Student potrafi komunikować się werbalnie w mowie i piśmie w sposób przejrzysty i zrozumiały w języku obcym – angielskim, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	K_U11
U_02	Student potrafi inicjować i utrzymywać interakcje komunikacyjne; poprawnie posługiwać się językiem obcym – angielskim.	K_U12
U_03	Student potrafi argumentować własne stanowisko, prezentować własne poglądy; wypowiadać się ustnie na różne tematy w języku angielskim z zastosowaniem adekwatnego słownictwa oraz struktur gramatycznych.	K_U14
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K_01	Student jest gotów do refleksji dotyczącej osobistych możliwości i ograniczeń w zakresie znajomości języka obcego - angielskiego, jest gotów do pracy nad własnym rozwojem w tym zakresie.	K_K01
K_02	Student jest gotów do postępowania w sposób odpowiedzialny i etyczny zgodny z zasadami i normami.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
	SEMESTR I		
C1	Powtórzenie struktur gramatycznych na poziomie B1.	3	2
C2	Question formation, auxiliary verbs; the…the…; comparatives.	2	1
C3	Zjawiska niewytłumaczalne; compound adjectives, modifiers.	4	2
C4	Colloquial English – talking about interviews; speaking practice.	2	1
C5	Ćwiczenia dodatkowe celem powtórzenia i utrwalenia materiału oraz przygotowanie do sprawdzianu.	3	2
C6	Sprawdzian.	2	2
C7	Angielski w praktyce – poznawanie nowych osób, rodziny partnera/ki.	2	1
C8	Wypadki i nagłe przypadki medyczne; present perfect simple and continuous.	3	1

C9	Clothes and fashion; talking about age; using adjectives as nouns; adjective order.	4	1
C10	Ćwiczenia dodatkowe celem powtórzenia i utrwalenia materiału oraz przygotowanie do sprawdzianu.	3	1
C11	Sprawdzian i zaliczenie semestru pierwszego.	2	2
	SEMESTR II		
C12	Air travel – narrative tenses; regular and irregular past forms.	4	2
C13	Krótkie opowiadania – adverbs and adverbial phrases; position of adverbs.	4	2
C14	Ćwiczenia dodatkowe celem powtórzenia i utrwalenia materiału oraz przygotowanie do sprawdzianu.	3	2
C15	Sprawdzian.	2	2
C16	Colloquial English – children's books.	3	2
C17	Eco-guilt – środowisko i pogoda; future perfect and continuous.	4	2
C18	Risk taking – tryby warunkowe (wybrane); expressions with 'take'.	5	1
C19	Ćwiczenia dodatkowe celem powtórzenia i utrwalenia materiału oraz przygotowanie do sprawdzianu.	3	1
C20	Sprawdzian i zaliczenie semestru drugiego.	2	2
	SEMESTR III		
C21	Conditionals – tryby warunkowe część 2; rozmawianie o uczuciach i stanach.	5	2
C22	Struktury po 'wish'; expressing feelings with verbs or *-ed I -ing* adjectives.	5	2
C23	Ćwiczenia dodatkowe celem powtórzenia i utrwalenia materiału oraz przygotowanie do sprawdzianu.	4	2
C24	Sprawdzian.	2	2
C25	Angielski w praktyce – rozwiązywanie problemów; social English phrases; powtórzenie dotychczas przerobionego materiału.	7	3
C26	Słownictwo specjalistyczne dla danego kierunku i specjalizacji.	5	3
C27	Sprawdzian i zaliczenie semestru trzeciego.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**90**	**48**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M1 – wyjaśnienie, M2 - pytania i odpowiedzi, konwersacja, M5 – wypowiedź ustna, ćwiczenia przedmiotowe, praca z tekstem źródłowym, analiza zdań, analiza tekstów autentycznych w odniesieniu do omawianych kategorii, analiza przeczytanych treści z literatury przedmiotu, wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji, ćwiczenia słuchania, mówienia, pisania i czytania, ćwiczenia gramatyczne i leksykalne, tłumaczenia zdań i tekstów, użycie określonych struktur w mowie i piśmie, słuchanie i rozpoznawanie, słuchanie i powtarzanie, czytanie na głos.	Laptop, projektor, karty pracy, tablica multimedialna, teksty autentyczne, wskazane pozycje książkowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1** – sprawdzian, **F2** - Aktywność na zajęciach/ obserwacja.	**Po semestrach 1 i 2: P3** - Ocena powstała na podstawie ocen formujących, **Po 3 semestrze: P1** – EGZAMIN pisemny.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F1	F2	P3	P1 - egzamin
W_01	X	X	X	X
W_02	X	X	X	X
U_01	X	X	X	X
U_02	X	X	X	X
U_03	X	X	X	X
K_01		X	X	
K_02		X	X	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zastosowanie systemu punktowego – oceny według następującej skali (wyrażone w %):
0-49% - ocena 2,0
50-59% - ocena 3,0
60-69% - ocena 3,5
70-79% - ocena 4,0
80-89% - ocena 4,5
90-100% - ocena 5,0

10. Forma zaliczenia zajęć

I rok/1 sem. – **zaliczenie z oceną**
I rok/2 sem. – **zaliczenie z oceną**
II rok/3 sem. – **EGZAMIN**

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**90**	**48**

Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury zalecanej/fakultatywnej	8	25
Przygotowanie do zajęć	32	48
Przygotowanie do sprawdzianów	12	19
Przygotowanie do egzaminu	8	10
suma godzin:	**150**	**150**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**6**	**6**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Latham–Koenig C., Oxenden C., English File Upper-Intermediate - Student's Book, Multipack A, Oxford University Press 2014.
2. Latham–Koenig C., Oxenden C., English File Upper-Intermediate - Workbook, Oxford University Press 2013.
3. Nagrania, video i ćwiczenia interaktywne (English File):
https://elt.oup.com/student/englishfile/upperint3/?cc=pl&selLanguage=pl
https://elt.oup.com/student/englishfile/intplus3/?cc=pl&selLanguage=pl

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Latham–Koenig C., Oxenden C., English File Intermediate Plus - Student's Book, Multipack A, Oxford University Press 2014.
2. Słowniki polsko-angielski i angielsko-polskie.
3.Materiały autentyczne - czasopisma angielskojęzyczne, fragmenty wybranych tekstów.
4. Murphy, R. 2019. English Grammar in Use. Fifth Edition. Cambridge: Cambridge University Press.
5. O'Dell F., McCarthy M., 2017. English Vocabulary in Use. Upper-intermediate with answers: Cambridge University Press.
6. O'Dell F., McCarthy M., 2017. English Phrasal Verbs in Use. Intermediate: Cambridge University Press.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	mgr Julia Nieścioruk
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	jniescioruk@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		1.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Lektorat języka obcego – język francuski**
Punkty ECTS	**6**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1. Przedmioty podstawowe wspólne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Francuski**
Rok studiów	**I, II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**koordynator: dr Joanna Bobin** **prowadzący: mgr Anna Bączkiewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	1 sem. – 30 h/16 h 2 sem. – 30 h/16 h 3 sem. – 30 h/ 16 h **ŁĄCZNIE: 90/48 h**	 **I/1,2** **II/3**	1 sem. – 2 2 sem. – 2 3 sem. – 2 **ŁĄCZNIE: 6 ECTS**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada podstawową wiedzę i umiejętności w zakresie języka francuskiego na poziomie B1 zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego.

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studenta w wiedzę o jednostkach językowych i kategoriach gramatycznych języka francuskiego, ich funkcjach i normach umożliwiających odpowiednie użycie języka zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
C2 - Zdobycie przez studenta umiejętności wykorzystywania języka francuskiego do rozwoju własnych kompetencji lingwistycznych.
C3 - Zdobycie przez studenta umiejętności porozumiewania się ze specjalistami i innymi użytkownikami języka francuskiego, z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych.
C4 – Rozwinięcie świadomości potrzeby ciągłego dokształcania się i doskonalenia zawodowego.
C5 – Rozwinięcie świadomości przyjmowania postawy otwartości na współdziałanie w grupie, przyjmując w niej różne role.
C6 - Rozwinięcie świadomości wykazywania bezstronności w podejściu do różnorodności językowej; doceniania różnorodności kultur, otwartości na odmienność kulturową.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie jednostki językowe i kategorie gramatyczne języka francuskiego i ich zastosowania, rozumie funkcje języka oraz zasady jego użycia w różnych kontekstach komunikacyjnych.	K_W16
W_02	Student zna i rozumie kulturę Francji oraz historyczny kontekst kultury.	K_W11
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi komunikować się werbalnie w mowie i piśmie w sposób przejrzysty i zrozumiały w języku obcym – francuskim, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	K_U11
U_02	Student potrafi inicjować i utrzymywać interakcje komunikacyjne; poprawnie posługiwać się językiem obcym – francuskim.	K_U12
U_03	Student potrafi argumentować własne stanowisko, prezentować własne poglądy; wypowiadać się ustnie na różne tematy w języku francuskim z zastosowaniem adekwatnego słownictwa oraz struktur gramatycznych.	K_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do refleksji dotyczącej osobistych możliwości i ograniczeń w zakresie znajomości języka obcego - francuskiego, jest gotów do pracy nad własnym rozwojem w tym zakresie.	K_K01
K_02	Student jest gotów do postępowania w sposób odpowiedzialny i etyczny zgodny z zasadami i normami.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Zwyczaje żywieniowe Francuzów, zamawianie w restauracji, produkty i zakupy spożywcze; wyrażenia grzecznościowe; rodzajniki określone i nieokreślone, wyrażanie ilości.	10	6
C2	W domu, w biurze, u lekarza – rozmowy telefoniczne prywatne i służbowe, plan pracy; data, godzina; stawianie pytań; dobieranie zakresu języka odpowiednio do sytuacji (prywatne/służbowe).	6	3
C3	Życie codzienne, praca, rozrywka, czas wolny, rodzina; przeczenie, formy dzierżawcze, czasowniki regularne.	8	4
C4	Urlopy i wakacje, planowanie podróży, rezerwacja hotelu, pocztówka z wakacji; czasowniki nieregularne, przyimki; święta i tradycje we Francji.	8	4
C5	W bibliotece, w banku, na dworcu – załatwianie formalności, proszenie o informacje; typowe dokumenty; czasowniki półposiłkowe, konstrukcje bezokolicznikowe.	4	2
C6	Rodzina, narodziny dziecka; czasowniki zwrotne, czas futur proche.	6	3
C7	Ciało i zdrowie; choroby i leczenie, troska o dobrą formę; tryb rozkazujący, wyrażenia przyimkowe, rodzajniki cząstkowe; organizacja opieki medycznej we Francji.	8	4
C8	Relacje międzyludzkie, zawieranie znajomości, opis charakteru i wyglądu, styl ubierania się; czas passé composé czasowników regularnych,	10	6

	przysłówki.		
C9	Obowiązki domowe, czynności codzienne; czas passé composé czasowników nieregularnych, imiesłów przysłówkowy gérondif.	8	4
C10	Dziedzictwo kulturowe we Francji, charakterystyka głównych regionów historycznych; czas passé composé czasowników zwrotnych; atrakcje turystyczne Francji.	8	4
C11	Mieszkanie, pomieszczenia i meble, ogłoszenia i wynajem; zwrot il faut, miejsce przymiotnika w zdaniu.	8	4
C12	Miasto, instytucje i budynki, lokalizowanie, pytanie o drogę; konstrukcje z przyimkami.	6	4
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**90**	**48**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M1 – wyjaśnienie, M2 - pytania i odpowiedzi, konwersacja, M5 – wypowiedź ustna, ćwiczenia przedmiotowe, praca z tekstem źródłowym, analiza zdań, analiza tekstów autentycznych w odniesieniu do omawianych kategorii, analiza przeczytanych treści z literatury przedmiotu, wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji, ćwiczenia słuchania, mówienia, pisania i czytania, ćwiczenia gramatyczne i leksykalne, tłumaczenia zdań i tekstów, użycie określonych struktur w mowie i piśmie, słuchanie i rozpoznawanie, słuchanie i powtarzanie, czytanie na głos.	Laptop, projektor, karty pracy, tablica multimedialna, teksty autentyczne, wskazane pozycje książkowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1** – sprawdzian, **F2** - Aktywność na zajęciach/ obserwacja.	**Po semestrach 1 i 2: P3** - Ocena powstała na podstawie ocen formujących, **Po 3 semestrze: P1** – EGZAMIN pisemny.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F1	F2	P3	P1 - egzamin
W_01	X	X	X	X
W_02	X	X	X	X
U_01	X	X	X	X
U_02	X	X	X	X
U_03	X	X	X	X
K_01		X	X	

K_02		X	X	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zastosowanie systemu punktowego – oceny według następującej skali (wyrażone w %):
0-49% - ocena 2,0
50-59% - ocena 3,0
60-69% - ocena 3,5
70-79% - ocena 4,0
80-89% - ocena 4,5
90-100% - ocena 5,0

10. Forma zaliczenia zajęć

I rok/1 sem. – **zaliczenie z oceną**
I rok/2 sem. – **zaliczenie z oceną**
II rok/3 sem. – **EGZAMIN**

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**90**	**48**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury zalecanej/fakultatywnej	8	25
Przygotowanie do zajęć	32	48
Przygotowanie do sprawdzianów	12	19
Przygotowanie do egzaminu	8	10
suma godzin:	**150**	**150**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**6**	**6**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Miquel C., *Vite et bien 1*, 2ème édition, CLE International 2018.
2. Roesch R., Rolle-Harold R., *La France au quotidien B1-B2*, PU Grenoble 2020.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Miquel C., *Vocabulaire progressif du français A2-B1*, CLE International 2017.
2. Grégoire M.,Thievenaz O., *Grammaire progressive du français A2-B1*, CLE International 2017.
3. Miquel C., *Communication progressive du français A2-B1*, CLE International 2017.
5. Steele R., *Civilisation progressive du français A2-B1*, CLE International 2017.
6. Materiały autentyczne - czasopisma francuskojęzyczne, fragmenty wybranych tekstów, strony internetowe.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Anna Bączkiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
Dane kontaktowe (e-mail)	abaczkiewicz@student.ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	**Humanistyczny**
	Kierunek	**Pedagogika**
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		1.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Lektorat języka obcego – język niemiecki**
Punkty ECTS	**6**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1. Przedmioty podstawowe wspólne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Niemiecki**
Rok studiów	**I, II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**koordynator i osoba prowadząca: mgr Piotr Kotek**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	1 sem. – 30 h/16 h 2 sem. – 30 h/16 h 3 sem. – 30 h/ 16 h **ŁĄCZNIE: 90/48 h**	 **I/1,2** **II/3**	1 sem. – 2 2 sem. – 2 3 sem. – 2 **ŁĄCZNIE: 6 ECTS**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada podstawową wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z języka niemieckiego na poziomie B1 zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego.

4. Cele kształcenia

C1 – Rozwinięcie umiejętności posługiwania się językiem niemieckim zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
C2 - Kształcenie postaw samodzielnego rozwijania kompetencji językowych w zakresie języka niemieckiego.
C3 - Wyposażenie w wiedzę o jednostkach językowych i kategoriach gramatycznych języka niemieckiego, ich funkcjach i normach umożliwiających odpowiednie użycie języka.
C4 - Zdobycie umiejętności wykorzystywania języka niemieckiego do rozwoju własnych kompetencji lingwistycznych.
C5 - Uświadomienie potrzeby ciągłego dokształcania się i doskonalenia zawodowego.
C6 - Uświadomienie potrzeby i otwartości na współdziałanie w grupie, przyjmując w niej różne role.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego

WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie jednostki językowe i kategorie gramatyczne języka niemieckiego i ich zastosowania, rozumie funkcje języka oraz zasady jego użycia w różnych kontekstach komunikacyjnych.	K_W16
W_02	Student zna i rozumie kulturę krajów niemieckojęzycznych oraz historyczny kontekst kultury.	K_W11
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi komunikować się werbalnie w mowie i piśmie w sposób przejrzysty i zrozumiały w języku obcym – niemieckim, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	K_U11
U_02	Student potrafi inicjować i utrzymywać interakcje komunikacyjne; poprawnie posługiwać się językiem obcym – niemieckim.	K_U12
U_03	Student potrafi argumentować własne stanowisko, prezentować własne poglądy; wypowiadać się ustnie na różne tematy w języku niemieckim z zastosowaniem adekwatnego słownictwa oraz struktur gramatycznych.	K_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do refleksji dotyczącej osobistych możliwości i ograniczeń w zakresie znajomości języka obcego - niemieckiego, jest gotów do pracy nad własnym rozwojem w tym zakresie.	K_K01
K_02	Student jest gotów do postępowania w sposób odpowiedzialny i etyczny zgodny z zasadami i normami.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
	SEMESTR I		
C1	Kontakty / Relacje międzyludzkie. Autoprezentacja z uwzględnieniem własnych zainteresowań i form spędzania czasu wolnego. Czas przeszły perfekt – powtórzenie.	4	2
C2	Opis osoby z uwzględnieniem informacji dot. jej wyglądu zewnętrznego oraz cech charakteru. Stopniowanie przymiotników i przysłówków.	2	2
C3	Ogłoszenia, wywiady i teksty z zakresu poradnictwa i relacji międzyludzkich.	2	2
C4	Uczucia i emocje; składanie, przyjęcie i odrzucenie zaproszenia/propozycji. Czasowniki modalne.	2	2
C5	Przebieg różnych uroczystości, w tym także w odniesieniu do krajów niemieckojęzycznych.	4	2
C6	Opis danych przedstawionych za pomocą grafiki / zestawień statystycznych.	2	2
C7	Styl życia / Czas wolny. Opis, ocena i porównanie warunków życia.	4	2
C8	List formalny zawierający ofertę, wymagania lub skargę dot. kwestii bytowych; akceptacja lub dezaprobata.	4	2

C9	Warunki najmu lokalu/świadczenia usług Czas przeszły prosty Präteritum.	2	2
C10	Zjawiska przyrodnicze i katastrofy naturalne.	4	2
C11	Formy organizacji czasu wolnego; przebieg wydarzenia kulturalnego.	2	2
C12	Rekomendowanie wybranego miejsca i sposobu wypoczynku; atrakcje turystyczne; podstawowe zasady bezpieczeństwa w czasie podróży. Zdania przydawkowe.	4	2
C13	Media. Środki masowego przekazu (rodzaje, rola, zalety i wady); audycje radiowe i programy telewizyjne.	6	3
C14	Towary i usługi / Nowoczesne technologie. Rozmowa w wybranym punkcie usługowym, uzyskiwanie informacji na temat wybranego produktu/wybranej usługi.	6	2
C15	Opis danego produktu (cechy i funkcje); zadowolenie i rozczarowanie z usługi lub z zakupionego produktu. Strona bierna Passiv Präsens i Passiv Imperfekt.	6	2
C16	Usterka lub wada wybranego produktu; reklamacja w formie ustnej i pisemnej.	4	2
C17	Nowoczesne technologie-wady i zalety. Zdania okolicznikowe celu.	4	2
C18	Zasady działania i obsługi wybranych urządzeń.	4	2
C18	Wokół firmy i pieniądza. Struktura oraz zadania podstawowych działów firmy/przedsiębiorstwa oraz zakres obowiązków na danym stanowisku pracy.	6	2
C20	Korespondencja handlowa (m.in. oferty, zamówienia, upomnienia). Tryb rozkazujący.	6	3
C21	Negocjacje, wyrażanie opinii na temat warunków płacowych oraz różnych form zarobkowania.	4	2
C22	Tekst zaproszenia i odpowiedzi na zaproszenie Tryb przypuszczający Konjunktiv II.	4	2
C23	Życie zawodowe. Ścieżka edukacyjna, plany związane z dalszym doskonaleniem i pracą zawodową.	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**90**	**48**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M1 – wyjaśnienie, M2 - pytania i odpowiedzi, konwersacja, M5 – wypowiedź ustna, ćwiczenia przedmiotowe, praca z tekstem źródłowym, analiza zdań, analiza tekstów autentycznych w odniesieniu do omawianych kategorii, analiza przeczytanych treści z literatury przedmiotu, wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji, ćwiczenia słuchania, mówienia, pisania i czytania, ćwiczenia gramatyczne i leksykalne, tłumaczenia zdań i tekstów, użycie określonych struktur w mowie i piśmie, słuchanie i rozpoznawanie, słuchanie i powtarzanie, czytanie na głos.	Laptop, projektor, karty pracy, tablica multimedialna, teksty autentyczne, wskazane pozycje książkowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1** – sprawdzian, **F2** - Aktywność na zajęciach/ obserwacja.	**Po semestrach 1 i 2: P3** - Ocena powstała na podstawie ocen formujących, **Po 3 semestrze: P1** – EGZAMIN pisemny.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	**Ćwiczenia**			
	F1	**F2**	**P3**	**P1 - egzamin**
W_01	X	X	X	X
W_02	X	X	X	X
U_01	X	X	X	X
U_02	X	X	X	X
U_03	X	X	X	X
K_01		X	X	
K_02		X	X	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zastosowanie systemu punktowego – oceny według następującej skali (wyrażone w %):
0-49% - ocena 2,0
50-59% - ocena 3,0
60-69% - ocena 3,5
70-79% - ocena 4,0
80-89% - ocena 4,5
90-100% - ocena 5,0

10. Forma zaliczenia zajęć

I rok/1 sem. – **zaliczenie z oceną**
I rok/2 sem. – **zaliczenie z oceną**
II rok/3 sem. – **EGZAMIN**

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		

liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**90**	**48**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury zalecanej/fakultatywnej	8	25
Przygotowanie do zajęć	32	48
Przygotowanie do sprawdzianów	12	19
Przygotowanie do egzaminu	8	10
suma godzin:	**150**	**150**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**6**	**6**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Michaela Perlmann-Balme, Susanne Schwalb, *Sicher! Aktuell B2 Kursbuch + Arbeitsbuch*, Hueber Verlag 2019.
2. Silke Hilpert, Marion Kerner, Jutta Orth-Chambah, Angela Pude, Anja Schümann, Franz Specht, Dörte Weers, Susanne Kalender, Sabina Czajkowska-Prokop , *Schritte International Neu 5,* Hueber Varlag, Ismaning 2022.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Nadja Fugert, Regine Grosser, Claudia Hanke, Klaus Mautsch, Ilse Sander, Daniela Schmeiser, *DaF im Unternehmen B2. Kurs und Übungsbuch,* Klett Sprachen GmbH 2020.
2. Chrapek L., Kołsut S., Kotnowska J., *Wielka gramatyka niemiecka z ćwiczeniami A1-C1*, LektorKlett, Poznań 2015.
3. R. Dittrich, E. Frey, *Training Zertifikat Deutsch,* Max Hueber Verlag, Rea, Ismaning 2002.

Ponadto: niemieckojęzyczne czasopisma, fragmenty tekstów specjalistycznych, artykuły prasowe, strony internetowe, słowniki polsko-niemieckie i niemiecko-polskie oraz materiały własne prowadzącego/

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Piotr Kotek
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	pkotek@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		1.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Lektorat języka obcego – język rosyjski**
Punkty ECTS	**6**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1. Przedmioty podstawowe wspólne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**język rosyjski**
Rok studiów	**I, II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**koordynator: dr Joanna Bobin** **prowadzący: prof. AJP dr Halina Uchto**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	1 sem. – 30 h/16 h 2 sem. – 30 h/16 h 3 sem. – 30 h/ 16 h **ŁĄCZNIE: 90/48 h**	 **I/1,2** **II/3**	1 sem. – 2 2 sem. – 2 3 sem. – 2 **ŁĄCZNIE: 6 ECTS**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada podstawową wiedzę i umiejętności w zakresie języka rosyjskiego na poziomie B1 zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego.

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studenta w wiedzę o jednostkach językowych i kategoriach gramatycznych języka rosyjskiego, ich funkcjach i normach umożliwiających odpowiednie użycie języka zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

C2 - Zdobycie przez studenta umiejętności wykorzystywania języka rosyjskiego do rozwoju własnych kompetencji lingwistycznych.

C3 - Zdobycie przez studenta umiejętności porozumiewania się ze specjalistami i innymi użytkownikami języka rosyjskiego, z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych.

C4 –Rozwinięcie świadomości potrzeby ciągłego dokształcania się i doskonalenia zawodowego.

C5 – Rozwinięcie świadomości przyjmowania postawy otwartości na współdziałanie w grupie, przyjmując w niej różne role.

C6 - Rozwinięcie świadomości wykazywania bezstronności w podejściu do różnorodności językowej; doceniania różnorodności kultur, otwartości na odmienność kulturową.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie jednostki językowe i kategorie gramatyczne języka rosyjskiego i ich zastosowania, rozumie funkcje języka oraz zasady jego użycia w różnych kontekstach komunikacyjnych.	K_W16
W_02	Student zna i rozumie kulturę krajów rosyjskojęzycznych oraz historyczny kontekst kultury.	K_W11
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi komunikować się werbalnie w mowie i piśmie w sposób przejrzysty i zrozumiały w języku obcym – rosyjskim, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	K_U11
U_02	Student potrafi inicjować i utrzymywać interakcje komunikacyjne; poprawnie posługiwać się językiem obcym –rosyjskim.	K_U12
U_03	Student potrafi argumentować własne stanowisko, prezentować własne poglądy; wypowiadać się ustnie na różne tematy w języku rosyjskim z zastosowaniem adekwatnego słownictwa oraz struktur gramatycznych.	K_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do refleksji dotyczącej osobistych możliwości i ograniczeń w zakresie znajomości języka obcego - rosyjskiego, jest gotów do pracy nad własnym rozwojem w tym zakresie.	K_K01
K_02	Student jest gotów do postępowania w sposób odpowiedzialny i etyczny zgodny z zasadami i normami.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
Rok I, semestr 1			
Ć 1	Życie studenckie: uczelnia, zaliczenia, egzaminy.	2	2
Ć 2	Mieszkanie: dom studenta, mieszkanie u rodziny, mieszkanie studenckie.	2	1
Ć 3	Czas wolny studenta. Wolontariat i praca zarobkowa.	3	1
Ć 4 Ć 5	Znajomość języków obcych. Certyfikaty i kursy językowe. Europejskie Portfolio Językowe (EPJ).	3	2
Ć 6	Sport to zdrowie. Aktywny styl życia studenta.	2	1
Ć 7	Kluby sportowe i sale treningowe. Sporty ekstremalne.	2	1
Ć 8	Powtórka materiału.	2	1
Ć 9	Portale internetowe dla studentów.	2	1
Ć 10	Reklama w Internecie. Pisanie wiadomości.	2	1
Ć 11	Przedmioty, które można kolekcjonować.	2	1
Ć 12	Ważne wydarzenia w życiu: określanie czasu.	2	1

Ć 13	Wygląd zewnętrzny człowieka: ubiór, cechy charakteru, uczucia, hobby.	2	1
Ć 14	Ideał mężczyzny/kobiety; przyjaciela/przyjaciółki.	2	1
Ć 15	Powtórka materiału	2	1
Razem		**30**	**16**
Rok I, semestr 2			
Ć 16 Ć 17	Określanie czasu i dat. Strefy czasowe. Pisownia liczebników prostych i złożonych.	4	2
Ć 18 Ć 19	Instytucje kultury: teatry, kina, filharmonie i opery, ośrodki kultury. Wydarzenia artystyczne.	4	2
Ć 20	Biblioteki, muzea, galerie sztuki.	2	1
Ć 21 Ć 22	Księgarnie tradycyjne i internetowe. Biblioteki tradycyjne i współczesne cyfrowe.	4	2
Ć 23	Powtórka materiału	2	1
Ć 24 Ć 25	Charakterystyka wybranych miast. Rozwiązywanie zadań testowych.	4	2
Ć 26	Festiwal Białych Nocy w Sankt Petersburgu.	2	2
Ć 27 Ć 28	Tajemnicza i mroźna Syberia: kolej transsyberyjska.	4	2
Ć 29	Jezioro Bajkał – „błękitne oko Syberii”.	2	1
Ć 30	Powtórka materiału.	2	1
Razem I rok, semestr 2		**30**	**16**
Suma godzin na I roku		**60**	**32**
Rok II, semestr 3			
Ć 31 Ć 32	Święta: państwowe, religijne i inne; życzenia, atrybuty świąteczne i prezenty. Struktury leksykalno-gramatyczne.	4	2
Ć 33 Ć 34	Wybrane ćwiczenia gramatyczne. Rozwiazywanie zadań testowych (zamkniętych i otwartych).	4	2
Ć 35	Rosyjski Ośrodek Nauki i Kultury w Warszawie.	2	1
Ć 36 Ć 37	Kulinaria: wybrane, zdrowe przepisy kulinarne. Wpływ krajów ościennych na bogactwo kuchni polskiej.	4	2
Ć 38	Powtórka materiału	2	2
Ć 39 Ć 40	Przygoda z kolekcjonowaniem. Gromadzenie wybranych przedmiotów.	4	2
Ć 41 Ć 42	Zakupy. Rodzaje sklepów: hipermarkety, supermarkety, dyskonty, sieci małych sklepów; produkty, prezenty.	4	2
Ć 43 Ć 44	Problemy współczesnego świata. Degradacja środowiska naturalnego.	4	2

Ć 45	Powtórka materiału	2	1
	Suma godzin na II roku	**30**	**16**
Razem liczba godzin ćwiczeń		**90**	**48**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M1 – wyjaśnienie, M2 - pytania i odpowiedzi, konwersacja, M5 – wypowiedź ustna, ćwiczenia przedmiotowe, praca z tekstem źródłowym, analiza zdań, analiza tekstów autentycznych w odniesieniu do omawianych kategorii, analiza przeczytanych treści z literatury przedmiotu, wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji, ćwiczenia słuchania, mówienia, pisania i czytania, ćwiczenia gramatyczne i leksykalne, tłumaczenia zdań i tekstów, użycie określonych struktur w mowie i piśmie, słuchanie i rozpoznawanie, słuchanie i powtarzanie, czytanie na głos.	Laptop, projektor, karty pracy, tablica multimedialna, teksty autentyczne, wskazane pozycje książkowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1** – sprawdzian, **F2** - Aktywność na zajęciach/ obserwacja.	**Po semestrach 1 i 2: P3** - Ocena powstała na podstawie ocen formujących, **Po 3 semestrze: P1** – EGZAMIN pisemny.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F1	F2	P3	P1 - egzamin
W_01	X	X	X	X
W_02	X	X	X	X
U_01	X	X	X	X
U_02	X	X	X	X
U_03	X	X	X	X
K_01		X	X	
K_02		X	X	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zastosowanie systemu punktowego – oceny według następującej skali (wyrażone w %):
0-49% - ocena 2,0
50-59% - ocena 3,0

60-69% - ocena 3,5
70-79% - ocena 4,0
80-89% - ocena 4,5
90-100% - ocena 5,0

10. Forma zaliczenia zajęć

I rok/1 sem. – **zaliczenie z oceną**
I rok/2 sem. – **zaliczenie z oceną**
II rok/3 sem. – **EGZAMIN**

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**90**	**48**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury zalecanej/fakultatywnej	8	25
Przygotowanie do zajęć	32	48
Przygotowanie do sprawdzianów	12	19
Przygotowanie do egzaminu	8	10
suma godzin:	**150**	**150**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**6**	**6**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. A. Rodimkina, N. Landsman, *Rosja - dzień dzisiejszy. Teksty i ćwiczenia,* Warszawa 2008.
2. *Грамматика без проблем. Gramatyka języka rosyjskiego z ćwiczeniami*, Warszawa 2005.
3. A. Pado, *start.ru2 język rosyjski dla średnio zaawansowanych*, Warszawa 2008.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1) B. Chlebda, I. Danecka, T. Milutina, *Skrypt do praktycznej nauki języka rosyjskiego*, cz. 1, Opole 2014.
2) M. Choreva-Kucharska, *Język rosyjski. Rozmawiaj na każdy temat* 2. *Repetytorium tematyczno-leksykalne*, Poznań 2013.
3) Telepnev, M. Ziomek, *Влюбиться в Россию*, Warszawa 2011.
4) Ś. Ślusarski, I. Tiereszczenko, *Język rosyjski 1 Repetytorium tematyczno-leksykalne. Dla młodzieży szkolnej, studentów i nie tylko*..., Poznań 2018.

A. Szczęsny, *Jak pisać po rosyjsku listy, kartki, sms-y, e-maile, ogłoszenia*, Warszawa 2008.

5) S. Szczygielska, *Repetytorium tematyczno-leksykalne* 2. Język rosyjski, Poznań 2012.
6) Słowniki dwujęzyczne. Materiały internetowe.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	prof. AJP dr Halina Uchto
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.

dane kontaktowe (e-mail)	huchto@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		1.3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Wychowanie fizyczne**
Punkty ECTS	**0**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1. Przedmioty podstawowe wspólne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Arkadiusz Wołoszyn – koordynator** **mgr Izabela Fulko – instruktor** **mgr Tomasz Saska - instruktor**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**30**	**I/1**	**0**
ćwiczenia	**30**	**I/2**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak wymagań wstępnych.

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studenta w wiedzę dotyczącą harmonijnego rozwoju i utrzymania sprawności psychomotorycznej u młodzieży akademickiej.

C2 - Rozwinięcie umiejętności doboru odpowiednich form aktywności ruchowej dla całożyciowej dbałości o zdrowie.

C3 - Uświadomienie potrzeby i umiejętność współpracy w grupie oraz przestrzegania zasad „ fair play".

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie zasady harmonijnego rozwoju i utrzymania sprawności psychomotorycznej osób dorosłych.	K_W03

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi samodzielnie dobrać i doskonalić poznane formy aktywności ruchowej dla całożyciowej dbałości o zdrowie.	K_U26
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student współpracuje w grupie oraz przestrzega zasad „ fair play".	K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	
C1	Gry zespołowe (siatkówka, piłka nożna, koszykówka) : gry i zabawy oswajające z elementami techniki, nauka podstawowych elementów techniki i taktyki oraz przepisów gry; doskonalenie; gra szkolna, gra właściwa, zasady fair play.	15	
C2	Fitness (aerobik, callanetiks, stretching, spinning, joga, zumba, UPB – Uda, pośladki, brzuch): teoria treningu fitness, doskonalenie sprawności ruchowej poprzez ćwiczenia wzmacniające poszczególne partie ciała, ćwiczenia kształtujące wytrzymałość i siłę, ćwiczenia rozciągające, ćwiczenia relaksujące. Zajęcia przy muzyce. Wpływ zajęć fitness na zdrowie.	15	
C3	Nordic Walking (techniki chodu, naukę rozgrzewki i rozciągania, specjalistyczne ćwiczenia z kijami, zabawy grupowe z kijami, sportowe aspekty nordic walking). Wpływ atletyki terenowej na rozwój i utrzymanie sprawności psychomotorycznej człowieka.	10	
C4	Trening siłowy: teoria treningu siłowego, doskonalenie siły i wytrzymałości ruchowej poprzez ćwiczenia wzmacniające poszczególne partie mięśniowe z pomocą maszyn ćwiczebnych; nauka obsługi poszczególnych maszyn, zaznajomienie z zasadami BHP obowiązującymi na siłowni, nauka doboru ćwiczeń zgodnych z oczekiwaniami; trening ogólnorozwojowy – obwodowy, trening ukierunkowany na poszczególne partie mięśniowe np. mięśnie ramion, mięśnie klatki piersiowej, mięśnie kończyn dolnych lub mięśnie brzucha.	10	
C5	Tenis stołowy, badminton: gry i zabawy oswajające z elementami techniki, nauka elementów techniki, taktyki i przepisów gry; doskonalenie; gra szkolna; gra właściwa pojedyncza i deblowa ; turniej. Umiejętność współpracy w grupie.	10	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**60**	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	Praktyczna M5 – pokaz. Podająca M1 – objaśnienie.	Sprzęt sportowy – przyrządy, przybory.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	obserwacja podczas zajęć / aktywność F2	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia			
	F2	……	….	….
W_01	X			
U_01	X			
K_01	X			

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Świadomy i aktywny udział w zajęciach.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie bez oceny.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych		
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**0**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Przepisy PZKOSZ, PZPN, PZPS, PZTS, PZB.
2. Nordic walking dla każdego, Wilanowski A. Bukowy Las 2014.
3. Joga. Przewodnik dla początkujących i znawców" wydana przez Centrum Sivananda Yoga Lidell L.
4. „ Światło jogi" B.K.S. Iyengar, Akademia hata – joga 1976.

5. „Aerobik czy fitness” Elżbieta Grodzka – Kubiak, AWF Poznań 2002.
6. „ Kulturystyka dla każdego” Kruszewski Marek, Lucien Demeills , Siedmiogród 2015.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Arkadiusz Wołoszyn
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	awoloszyn@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		A.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Podstawy filozofii z elementami etyki**
Punkty ECTS	**6**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1A Kształcenie ogólne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Prof. AJP dr hab. Magdalena Jaworska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**I/1**	**6**
	15/8	**I/2**	
ćwiczenia	**15/8**	**I/1**	
	15/8	**I/2**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 – Zdobycie wiedzy na temat najważniejszych pojęć filozoficznych, wybranych doktryn i zagadnień filozoficzno-etycznych.

C2 – Nabycie umiejętności analizowania problemów filozoficzno-etycznych oraz pracy zgodnie z zasadami etycznymi.

C3 – Kształtowanie wrażliwości badawczej i etycznej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie wybrane koncepcje filozoficzne oraz ich społeczno-kulturowe i historyczne podstawy.	K_W02 K_W03

		K_W04
W_02	Student zna i rozumie zasady i normy etyczne oraz podstawy etyki zawodowej.	K_W04, K_W07 K_W19
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wypowiadać się na tematy dotyczące wybranych zagadnień z zakresu filozofii i etyki z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych oraz dorobku innych dyscyplin.	K_U07, K_U14 K_U20
U_02	Student potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności, dostrzega i analizuje dylematy etyczne, przewiduje skutki konkretnych działań zawodowych i rozwiązuje problemy etyczne.	K_U07, K_U13 K_U14, K_U17 K_U18, K_U24
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do radzenia sobie w codziennych oraz zawodowych sytuacjach.	K_K01, K_K04 K_K05, K_K06 K_K08
K_02	Student jest gotów do zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej, formułowania problemów moralnych i dylematów etycznych związanych z własną i cudzą pracą, poszukiwania optymalnych rozwiązań.	K_K04, K_K05 K_K06, K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wykład organizacyjny. Ankieta.	1	1
W2	Czym jest filozofia? (wprowadzenie pojęcia filozofia, przedstawienie głównych pojęć i kierunków filozoficznych, przedstawienie podstawowych zagadnień filozoficznych, filozofia jako nauka: działy filozofii).	4	2
W3	Etyka jako dział filozofii. Etyka a moralność. Etyka a prawo i obyczaj. Filozoficzne podstawy etyki. Działy etyki.	4	2
W4	Podstawowe pojęcia etyki. Dylematy etyczne.	2	1
W5	Etyka zawodowa (deontologia). Wartości moralne a profesjonalne – zawodowe kodeksy etyczne.	3	2
W6	Sofiści (nurty sofistyki, wybrani przedstawiciele).	3	2
W7	Filozofia Sokratesa (świadectwa o Sokratesie, stanowisko Sokratesa wobec filozofii *physis*, sokratejska etyka i dialektyka, metody nauczania).	2	1
W8	Platon (nauka o ideach, projekcja państwa idealnego, dowody nieśmiertelności duszy, eschatologia i metempsychoza, platoński model wychowania).	2	1
W9	Arystoteles (klasyfikacja nauk, nauka o duszy, szczęście jako najwyższy cel człowieka, podział cnót: cnoty etyczne i dianoetyczne, politologiczny aspekt myśli arystotelesowskiej).	2	1
W10	Greckie szkoły hellenistyczne i praktyczny wymiar filozofii.	4	2
W11	Grecka filozofia w Bizancjum. Edukacja w Cesarstwie Wschodniorzymskim.	3	1
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**16**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Analiza tekstu (interpretacja tekstu filozoficznego, rozpoznawanie problemów filozoficznych, wprowadzenie terminologii filozoficznej; czytanie jako filozofowanie).	10	4
C2	Filozoficzne i etyczne uwarunkowania człowieka; problematyka rozwoju, kształcenia i wychowania człowieka. Relacje między ludźmi.	5	4
C3	Wiedza jako wartość. Etyczne problemy zawodu pedagoga.	5	3
C4	Dylematy etyczne współczesnego świata.	10	5
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1, M2	Sprzęt multimedialny, książki, artykuły naukowe.
Ćwiczenia	M5	Sprzęt multimedialny, książki, artykuły naukowe.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	**F2 -** obserwacja/aktywność	**P2 –** kolokwium ustne
Ćwiczenia	**F2 -** obserwacja/aktywność **F4 -** wypowiedź/wystąpienie	**P5-** wystąpienie/rozmowa

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		ćwiczenia		
	F2	P2	F2	F4	P5
W_01	X	X	X	X	X
W_02	X	X	X	X	X
U_01		X	X	X	X
U_02		X	X	X	X
K_01		X	X	X	X
K_02		X	X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia

zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. **Ocena 4/.4,5** – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. **Ocena 3/3,5** – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się**.**

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	**32**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do dyskusji	20	28
przygotowanie do ćwiczeń	20	30
Przygotowanie do egzaminu	30	30
zapoznanie z literaturą	20	30
suma godzin:	**150**	**150**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**6**	**6**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. A. MacIntyre A., *Krótka historia etyki*, Warszawa 2000. 2. P. Vardy, P. Grosch, *Etyka*, Poznań 1995. 3. M. Vogt, *Historia filozofii dla wszystkich*, Warszawa 2004. 4. B. Tatakis, *Filozofia bizantyńska*, Kraków 2012.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. O. Gigon, *Główne problemy filozofii starożytnej*, Warszawa 1996. 2. W. Jaeger, *Paideia*, Warszawa 2001. 3. J. Hołówka, *Etyka w działaniu*, Warszawa 2001. 4. P. Hadot, *Czym jest filozofia starożytna?*, Warszawa 2018.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Magdalena Jaworska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	margda@yahoo.com

podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		A.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Socjologia ogólna**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1A Kształcenie ogólne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**prof. AJP dr hab. Paweł Prüfer**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** stacjonarne/niestacjonarne	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**I/1**	**3**
ćwiczenia	**15/8**	**I/1**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza o społeczeństwie nabyta w toku kształcenia na poziomie szkoły średniej.

4. Cele kształcenia

C1 -Przekazanie studentom elementów ogólnej wiedzy socjologicznej w jej historycznym i aktualnym rozwoju.
C2 - Kształtowanie umiejętności socjologicznego rozumienia problemów społecznych i edukacyjnych.
C3 - Doskonalenie warsztatu metodologicznego w zakresie socjologii ogólnej.
C4 - Motywowanie do posługiwania się wiedzą socjologiczną w interpretacji zjawisk życia społecznego.
C5 - Ćwiczenie zespołowych umiejętności analizowania problemów społecznych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	

W_01	Student zna i rozumie fundamentalne pojęcia z zakresu socjologii ogólnej.	K_W06
W_02	Student zna i rozumie główne nury teorii socjologicznej.	K_W07
W_03	Student zna i rozumie sposoby projektowania i prowadzenia badań w naukach społecznych, a w szczególności problemy badawcze, metody, techniki i narzędzia badawcze; podstawowe tradycje paradygmatyczne badań społecznych, z których wywodzą się poszczególne metody.	K_W12
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu socjologii w celu analizowania i interpretowania problemów społecznych.	K_U02
U_02	Student posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów analiz funkcjonowania systemów społecznych.	K_U05
U_03	Student przedstawia własną koncepcję teoretycznego projektu stosując zasady socjologicznej analizy i interpretacji zjawisk społecznych.	K_U08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonywania samooceny własnych kompetencji, doskonalenia umiejętności, wyznaczania kierunków własnego rozwoju i kształcenia.	K_K01
K_02	Student jest gotów do uświadomienia sobie istnienia akjonormatywnego wymiaru w prowadzeniu diagnozy rzeczywistości społecznej.	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Socjologia – nauka o społeczeństwie (osobliwości socjologii).	2	1
W2	Teoria socjologiczne (cz. I): funkcjonalizm i konflikt.	2	1
W3	Teorie socjologiczne (cz. II): interakcjonizm symboliczny i wymiana społeczna.	2	1
W4	Socjalizacja jako proces „wchodzenia" do społeczeństwa.	2	1
W5	Grupy społeczne – kryteria podziału i rodzaje.	2	1
W6	Nierówności społeczne i rozwój społeczny.	2	1
W7	Biurokracja, organizacja formalna i nieformalna.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Wyobraźnia socjologiczna, pytania socjologiczne, dylematy socjologiczne, wiedza przedsocjologiczna.	3	2
C2	Globalizacja i zmiana we współczesnym świecie.	2	1
C3	Socjologiczna diagnoza urbanizmu i życia miejskiego.	2	1
C4	Stałość i transformacja rodziny oraz związków intymnych.	2	1
C5	Choroba, niepełnosprawność, zdrowie, ciało.	2	1
C6	Wykluczenie społeczne, pauperyzacja, bieda.	2	1

C7	Religia – procesy sekularyzacji i desekularyzacji społeczeństwa.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M1 – Metoda podająca: wykład informacyjny. M2 – Metoda problemowa: dyskusja dydaktyczna.	projektor, sprzęt multimedialny, tablica.
Ćwiczenia	M2 – Metoda problemowa: metody aktywizujące: metoda przypadków (*case study*), pytania i odpowiedzi. M5 – Metoda praktyczna: ćwiczenia praktyczne – czytanie i analiza tekstu źródłowego, analiza referatów/prezentacji przedstawionych przez studentów.	projektor, sprzęt multimedialny, tablica.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład		P1 – Egzamin: pisemny w formie opisowej.
Ćwiczenia	F1 – Sprawdzian: sprawdzian ustny w formie opisowej. F2 – Obserwacja/aktywność: ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć. F3 – Praca ustna: przygotowanie referatu lub prezentacji.	P3 – Ocena podsumowująca stanowi sumę ocen formujących.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	P1		F1	F2	F3	P3
W_01	X		X	X	X	X
W_02	X		X	X	X	X
W_03	X		X	X	X	X
U_01	X		X	X	X	X
U_02	X		X	X	X	X
U_03				X		X
K_01	X		X	X	X	X
K_02				X	x	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się dla przedmiotu socjologia ogólna.

Ocena 4/.4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się dla przedmiotu socjologia ogólna. Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się dla przedmiotu socjologia ogólna.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	20	29
Przygotowanie prezentacji/referatu	5	5
Przygotowanie do sprawdzianu	10	15
Przygotowanie do egzaminu	10	10
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: A. Giddens, współpraca P. W. Sutton, *Socjologia*, Wydanie nowe, Warszawa 2012. P. Sztompka, *Socjologia. Analiza społeczeństwa*, Kraków 2003.
Literatura zalecana / fakultatywna: E. Babbie E., *Badania społeczne w praktyce*, Warszawa 2006 *Encyklopedia socjologii*, W. Kwaśniewicz i inni (red.), Warszawa 1999-2004. K. Frysztacki., Socjologia problemów społecznych, Warszawa 2009 P. Prüfer, *Metamorfoza społeczeństwa. Zarys teorii maturacjonizmu linearno-cyklicznego*, Warszawa 2020. P. Sztompka, M. Bogunia-Borowska M. (red.), *Socjologia codzienności*, Wydawnictwo Znak, Kraków 2008. P. Sztompka, *Słownik socjologiczny. 1000 pojęć*, Kraków 2020. P. Sztompka, *Socjologia zmian społecznych*, Kraków 2005.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Paweł Prüfer
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	paweljazz@o2.pl
podpis	Paweł Prüfer

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		A.3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Socjologia edukacji**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1A Kształcenie ogólne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**prof. AJP dr hab. Paweł Prüfer**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**III/5**	**2**
ćwiczenia	**15/8**	**III/5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna znajomość problematyki socjologicznej, nabyta podczas zajęć z socjologii ogólnej na pierwszym roku studiów oraz tematyki edukacyjno-wychowawczej z zakresu pedagogiki.

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy socjologicznej pozwalającej na rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, struktur i funkcjonowania instytucji wychowawczych, edukacyjnych i kulturalnych w kontekście socjologii edukacji.

C2 – Kształtowanie specjalistycznych umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykorzystywania wiedzy do obserwowania, analizowania i diagnozowania problemów edukacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności rozróżniania odmienności analizy socjologicznej od pedagogicznej w odniesieniu do edukacji.

C3 – Kształtowanie u studentów pogłębionej refleksyjności na problemy innych, szczególnie pozbawionych szans na dobrą edukację i wychowanie.

C4 – Umożliwienie studentom doskonalenia umiejętności radzenia sobie na rynku pracy, przekonanie o potrzebie ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego w realizacji indywidualnych i zespołowych profesjonalnych działań pedagogicznych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**

WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie wybrane struktury i instytucje społeczne, procesy i zachodzące w nich zmiany, oraz ich praktyczne zastosowania, a także rządzące tymi zmianami prawidłowościach w kontekście socjologii edukacji.	K_W06
W_02	Student zna i rozumie, w sposób pogłębiony, wybrane metody i narzędzia opisu odpowiednie dla socjologii edukacji, w tym techniki pozyskiwania danych, pozwalające opisywać struktury i instytucje społeczne oraz procesy w nich i między nimi zachodzące, ze szczególnym uwzględnieniem wybranych instytucji edukacyjnych.	K_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu socjologii edukacji w celu analizowania i interpretowania złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturowych i pomocowych oraz terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych.	K_U02
U_02	Student potrafi obserwować, diagnozować, racjonalnie ocenianiać złożone sytuacje edukacyjne, terapeutyczne i kulturowe.	K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do uczenia się przez całe życie, inspirowania i organizowania procesu uczenia się innych osób.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Osobliwości socjologii edukacji i socjologii wychowania.	2	1
W2	Główne problemy socjologii edukacji oraz socjologiczna koncepcja wychowania.	3	1
W3	Edukacja i wychowanie w perspektywie teorii socjologicznych.	3	2
W3	Edukacyjne i socjalizacyjne oddziaływanie grup społecznych.	2	1
W4	Procesy egzogenne i endogenne *w* rodzinie i *wokół* rodziny.	2	1
W5	Ukryty program nauczania.	2	1
W6	Wychowawcza i socjalizacyjna wartość socjologii – podsumowanie wykładów.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Poznawanie świata społecznego oraz wartość wiedzy „przedsocjologicznej”.	3	2
C2	Młodzież jako kategoria socjologiczna.	2	1
C3	Szkoła i oświata w wyobraźni socjologicznej.	2	1
C4	Ideologie edukacyjne.	2	1
C5	Kultura i język jako narzędzie socjalizacji.	2	1
C6	Media w edukacji – siła oddziaływania edukacyjnego.	2	1

C7	Rozwój, dojrzewanie, kształtowanie i procesy metamorfozy społeczeństwa.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M1 - Metoda podająca: wykład informacyjny; M2 – Metoda problemowa: dyskusja dydaktyczna.	projektor, sprzęt multimedialny, tablica.
Ćwiczenia	M2 – Metoda problemowa: metody aktywizujące: metoda przypadków (*case study*), pytania i odpowiedzi; M5 – Metoda praktyczna: ćwiczenia praktyczne - czytanie i analiza tekstu źródłowego, analiza referatów/prezentacji przedstawionych przez studentów.	projektor, sprzęt multimedialny, tablica.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład		P2 – kolkwium pisemne w formie opisowej.
Ćwiczenia	F1 – Sprawdzian: sprawdzian ustny w formie opisowej. F2 – Obserwacja/aktywność: ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć. F3 – Praca ustna: przygotowanie referatu lub prezentacji.	P3 – Ocena podsumowująca stanowi sumę ocen formujących.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	P2	……	F1	F2	F3	P3
W_01	X		X	X	X	X
W_02	X		X	X	X	X
U_01	X		X	X	X	X
U_02	X		X	X	X	X
K_01				X		X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się dla przedmiotu socjologia edukacji.

Ocena 4/.4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się dla przedmiotu socjologia edukacji.

Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się dla przedmiotu socjologia edukacji.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	5	14
Przygotowanie prezentacji/referatu	5	10
Przygotowanie do sprawdzianu	5	5
Przygotowanie do kolokwium	5	5
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: M. Karkowska, *Socjologia wychowania. Wybrane elementy*, Łódź 2009. P. Prüfer, *Rekonstrukcja jakości życia. Teoretyczno-praktyczne atuty socjologii*, Toruń 2021.
Literatura zalecana / fakultatywna: F. Znaniecki, *Socjologia wychowania*, tom 1, *Wychowujące społeczeństwo*, Warszawa 2001. J. Chałasiński, *Społeczeństwo i wychowanie*, Warszawa 1989. J. Szczepański, *Społeczne uwarunkowania rozwoju oświaty*, Warszawa 1989 M. J. Szymański, *Socjologia edukacji. Zarys problematyki,* Kraków 2013. R. Meighan, *Socjologia edukacji*, Toruń 1993. R.B. Woźniak, *Zarys socjologii edukacji i zachowań społecznych*, Koszalin 1998.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Paweł Prüfer
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	paweljazz@o2.pl
Podpis	Paweł Prüfer

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Historia myśli pedagogicznej**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**1B Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**prof. AJP dr hab. Marcin Wasilewski**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30/16**	**I/1**	**4**
ćwiczenia	**30/16**	**I/1**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak wymagań wstępnych (zakładana jest wstępna wiedza historyczna na poziomie szkoły średniej).

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy pedagogicznej obejmującej najważniejsze nurty myśli pedagogicznej ukształtowane historycznie w Europie.

C2 - Przekazanie wiedzy pedagogicznej, pozwalającej na rozumienie specyfiki pedagogiki oraz jej powiązań z dyscyplinami filozoficznymi i historycznymi.

C3 - Kształtowanie u studentów umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji pedagogicznych na bazie dorobku pedagogiki i historii.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna historycznie ukształtowane w tradycji europejskiej koncepcje wychowania i edukacji	K_W09
W_02	Student zna historyczne źródła koncepcji nauczania i uczenia się ukształtowane w tradycji europejskiej	K_W09

W_03	Student zna tradycje i przeobrażenia systemów pedagogicznych ukształtowanych w Europie	K_W11
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi używać języka specjalistycznego w zakresie subdyscypliny historia myśli pedagogicznej	K_U13
U_02	Student potrafi argumentować własne stanowisko, prezentować własne poglądy w odniesieniu do wybranych koncepcji i przejawów pedagogicznych działań	K_U014
U_03	Student potrafi komunikować się werbalnie w mowie i piśmie w sposób przejrzysty i zrozumiały	K_U011 K_U012
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student est gotów do refleksji nad własną praktyką	K_K04
K_02	Student jest gotów do rozumienia etycznego wymiaru badań naukowych	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Historia myśli pedagogicznej jako nauka.	3	1
W2	Starożytna myśl pedagogiczna: Pitagoras, Heraklit, Demokryt.	3	2
W3	Starożytna myśl pedagogiczna: sofiści.	3	1
W4	Starożytna myśl pedagogiczna: Platon i Arystoteles.	3	1
W5	Starożytna myśl pedagogiczna: Epikur i stoicy.	3	1
W6	Myśl pedagogiczna chrześcijańskiego antyku i średniowiecza.	3	2
W7	Myśl pedagogiczna epoki renesansu.	3	2
W8	Myśl pedagogiczna w epoce oświecenia.	3	2
W9	Myśl pedagogiczna Herbarta.	3	2
W10	Myśl pedagogiczna Nowego Wychowania.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**16**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Myśl pedagogiczna sofistów.	3	1
C2	Myśl pedagogiczna Platona.	3	2
C3	Myśl pedagogiczna Arystotelesa.	3	1
C4	Myśl pedagogiczna Vivesa i Montaigne'a.	3	1
C5	Myśl pedagogiczna Locke'a i Komeńskiego.	3	1
C6	Myśl pedagogiczna Rousseau i Pestalozziego.	3	2
C7	Myśl pedagogiczna Kanta.	3	2
C8	Myśl pedagogiczna Spencera.	3	2
C9	Myśl pedagogiczna Herbarta.	3	2

C10	Myśl pedagogiczna Deweya.	3	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji.	projektor; teksty źródłowe.
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego; przygotowanie referatu.	teksty źródłowe.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F4 – dyskusja.	P1 - egzamin pisemny.
Ćwiczenia	F2 - obserwacja/aktywność.	P2 – kolokwium.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	P1	F4	P2	F2	……	……
W_01	x	X				
W_02	x	X				
W_03	x	X				
U_01			x			
U_02			x			
U_03			x			
K_01				X		
K_02				X		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Ocenę bardzo dobrą (5) można uzyskać w I terminie zaliczenia. W terminie II lub w sesji poprawkowej najwyższą oceną jest 4.
2. Zaliczenie nieobecności na zajęciach, kolokwium cząstkowego i zaliczenie ćwiczeń upoważnia studenta do przystąpienia, do kolokwium końcowego.
3. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie omawiane treści na rozszerzonym poziomie, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad rozwojem własnym samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
4. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem, w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
5. Ocena dostateczna (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	**32**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium	10	28
przygotowanie do egzaminu	20	30
wykonanie ćwiczeń	10	10
zapoznanie z literaturą	20	20
suma godzin:	**120**	**120**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura do zajęć

Literatura obowiązkowa (wskazane przez wykładowcę fragmenty podręczników i źródeł):

1. S. Wołoszyn (wyb. i oprac.), *Źródła do dziejów wychowania i myśli pedagogicznej*, t. 1: *Od wychowania pierwotnego do końca XVIII stulecia*, wyd. 2 zm., Kielce 1995.
2. S. Wołoszyn (wyb. i oprac.), *Źródła do dziejów wychowania i myśli pedagogicznej*, t. 2: *Pedagogika i szkolnictwo w XIX stuleciu*, wyd. 2 zm., Kielce 1997.
3. S. Możdżeń (wyb. i oprac.), *Historia wychowania. Wybór źródeł*, cz. 1: *Starożytność*, Kielce 1996.
4. S. Możdżeń (wyb. i oprac.), *Historia wychowania. Wybór źródeł*, cz. 2: *Średniowiecze*, Kielce 1997.
5. S. Możdżeń (wyb. i oprac.), *Historia wychowania. Wybór źródeł*, cz. 3: *Odrodzenie*, Kielce 1998.
6. M. Wasilewski (wyb. i oprac.), *Chrestomatia pedagogiczna świata starożytnego*, Gorzów Wielkopolski 2023.
7. Cz. Kupisiewicz, I. Wojnar (red.), *Myśliciele – o wychowaniu*, przekł. zbior., t. 1, Warszawa 1996.
8. Cz. Kupisiewicz (red.), *Myśliciele – o wychowaniu*, przekł. zbior., t. 2, Warszawa 2000.
9. S. Sztobryn, *Historia wychowania*, [w:] B. Śliwerski (red.), *Pedagogika*, t. 1: *Podstawy nauk o wychowaniu*, Gdańsk 2006.
10. K. Bartnicka, I. Szybiak, *Zarys historii wychowania*, Warszawa 2001.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. seria wydawnicza Ossolineum: „Biblioteka Klasyków Pedagogiki. Pisarze Obcy".
2. T. Pilch (red.), *Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku*, t. I-VIII, Warszawa 2003 -2010.
3. S. Sztobryn, M. Świtka (oprac.), *Polskie badania nad myślą pedagogiczną w latach 1900-1939. Parerga*, Gdańsk 2006.
4. B. Suchodolski, W. Okoń (red.), *Z dziejów myśli pedagogicznej. Materiały do studiów*, Warszawa 1958.
5. M. Wasilewski, *Pedagogika grecka od Protagorasa do Posejdoniosa*, Łódź 2017.
6. S. Sztobryn, *Historiografia i historiozofia pedagogiki*, Kraków 2021.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	prof. AJP dr hab. Marcin Wasilewski
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	mwasilewski@ajp.edu.pl

Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Historia wychowania**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**1B Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**prof. AJP dr hab. Marcin Wasilewski**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**30/16**	**I/1**	**4**
Ćwiczenia	**30/16**	**I/1**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak wymagań wstępnych (zakładana jest wstępna wiedza historyczna na poziomie szkoły średniej)

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie historycznych uwarunkowań wiedzy pedagogicznej.

C2 - Przekazanie wiedzy pedagogicznej, pozwalającej na rozumienie specyfiki pedagogiki oraz jej powiązań z dyscyplinami historycznymi.

C3 - Kształtowanie u studentów umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji pedagogicznych na bazie dorobku pedagogiki i historii.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego

WIEDZA		
W_01	Student zna tradycje systemów pedagogicznych.	K_W02
W_02	Student zna różne ujęcia funkcjonowania człowieka, ich społeczne źródła oraz konteksty.	K_W04
W_03	Student zna klasyczne koncepcje rozwoju człowieka.	K_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi dostrzec i ocenić społeczne oczekiwania dotyczące roli instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i/lub pomocowych.	K_U25
U_02	Student potrafi argumentować własne stanowisko, prezentować własne poglądy w odniesieniu do wybranych koncepcji i przejawów pedagogicznych działań.	K_U014
U_03	Student potrafi komunikować się werbalnie w mowie i piśmie w sposób przejrzysty i zrozumiały.	K_U011 K_U012
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do refleksji nad własną praktyką.	K_K04
K_02	Student jest gotów do rozumienia etycznego wymiaru badań naukowych.	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wprowadzenie. Wychowanie wczesnogreckie.	3	1
W2	Wychowanie starogreckie: przedsokratycy i sofiści; Sokrates, Platon, Izokrates, Arystoteles.	3	2
W3	Wychowanie starorzymskie: Cyceron i Kwintylian.	3	1
W4	Wychowanie wczesnochrześcijańskie: Klemens z Aleksandrii i Augustyn z Hippony.	3	1
W5	Organizacja kształcenia w antyku.	3	1
W6	Wychowanie w wiekach średnich: reforma karolińska, wychowanie rycerskie, uniwersytety, Tomasz z Akwinu, Gerson.	3	2
W7	Wychowanie wczesnonowożytne: humanizm, Vives, Erasmus, Montaigne, reformacja.	3	2
W8	Wychowanie oświeceniowe: Komeński, Ratke, Locke, Rousseau, Condorcet, Kant, Pestalozzi.	3	2
W9	Wychowanie w XIX wieku: Humboldt, Herbart, Froebel, Marks, Spencer.	3	2
W10	Wychowanie w XX wieku: pedagogika reformy, Montessori, pedagogika waldorfska, Dewey, Petersen, Makarenko, Freire.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**16**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Likurg jako organizator wychowania w Sparcie.	3	1

C2	Pedagogika sofistów i wychowanie w Atenach.	3	2
C3	Poglądy pedagogiczne Platona i Arystotelesa.	3	1
C4	Poglądy pedagogiczne Plutarcha i Kwinyliana.	3	1
C5	Reguła zakonu benedyktynów.	3	1
C6	Karol Wielki wobec oświaty i kultury.	3	2
C7	Urządzenie szkół w wiekach średnich.	3	2
C8	Założenie uniwersytetu krakowskiego.	3	2
C9	Poglądy pedagogiczne Sebastiana Petrycego z Pilzna.	3	2
C10	Komisja Edukacji Narodowej i Izba Edukacji Publicznej.	3	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji.	projektor; teksty źródłowe.
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego; przygotowanie referatu.	teksty źródłowe.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F4 – dyskusja.	P1 - egzamin pisemny.
Ćwiczenia	F2 - obserwacja/aktywność.	P2 – kolokwium.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	P1	F4	P2	F2	……	……
W_01	**X**	**x**				
W_02	**X**	**x**				
W_03	**X**	**x**				
U_01			**x**			
U_02			**x**			
U_03			**x**			
K_01				**X**		
K_02				**X**		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia

zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Ocenę bardzo dobrą (5) można uzyskać w I terminie zaliczenia. W terminie II lub w sesji poprawkowej najwyższą oceną jest 4.
2. Zaliczenie nieobecności na zajęciach, kolokwium cząstkowego i zaliczenie ćwiczeń upoważnia studenta do przystąpienia, do kolokwium końcowego.
3. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie omawiane treści na rozszerzonym poziomie, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad rozwojem własnym samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
4. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem, w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
5. Ocena dostateczny (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	**32**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium	10	28
przygotowanie do egzaminu	20	30
wykonanie ćwiczeń	10	10
zapoznanie z literaturą	20	20
suma godzin:	**120**	**120**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura do zajęć

Literatura obowiązkowa (wskazane przez wykładowcę fragmenty podręczników i źródeł):

1. *Historia wychowania*, red. Ł. Kurdybacha, t. 1-2, Warszawa 1965-1968.
2. *Historia wychowania. Wiek XX*, red. J. Miąso, t. 1-2, Warszawa 1980.
3. S. Wołoszyn (wyb. i oprac.), *Źródła do dziejów wychowania i myśli pedagogicznej*, t. 1-3, Kielce 1995-1998.
4. *Historia nauki polskiej*, red. B. Suchodolski i in., t. 1-10, Warszawa 1970-2015 (rozdziały poświęcone pedagogice i szkolnictwu).
5. R. Wroczyński, *Dzieje oświaty polskiej*, t. 1-2, Warszawa 1980-1983.
6. W. Bobrowska-Nowak, *Historia wychowania przedszkolnego*, Warszawa 1978.
7. R. Wroczyński, *Powszechne dzieje wychowania fizycznego i sportu*, Wrocław 1979.
8. *Dzieje szkolnictwa i pedagogiki specjalnej*, red. S. Mauersberg, Warszawa 1990.
9. J. Cytowski i in., *Z dziejów wychowania wojskowego w Polsce*, t. 1-2, Warszawa 1969.

10. T. Hejnicka-Bezwińska, *Zarys historii wychowania 1944-1989. Oświata i pedagogika pomiędzy dwoma kryzysami*, Kielce 1996.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. S. Możdżeń (wyb. i oprac.), *Historia wychowania. Wybór źródeł*, cz. 1-3, Kielce 1996-1998.
2. M. Wasilewski (wyb. i oprac.), *Chrestomatia pedagogiczna świata starożytnego*, Gorzów Wielkopolski 2023.
3. H.-I. Marrou, *Historia wychowania w starożytności*, tłum. S., Łoś, Warszawa 2023.
5. M. Wasilewski, *Pedagogika grecka od Protagorasa do Posejdoniosa*, Łódź 2017.
6. *Myśliciele – o wychowaniu*, red. C. Kupisiewicz, I. Wojnar, t. 1-2, Warszawa 1996-2000.
7. L. Chmaj, *Prądy i kierunki w pedagogice XX wieku*, Warszawa 1963.
8. K. Bartnicka, I. Szybiak, *Zarys historii wychowania*, Warszawa 2001.
9. S. Litak, J. Draus, R. Terlecki, *Historia wychowania*, t. 1-2, Kraków 2005-2006.
10. S. I. Możdżeń, *Historia wychowania*, t. 1-3, Sandomierz 2006.
11. S. Kot, *Historia wychowania*, t. 1-2, Warszawa 2010 (wyd. 4 uwspółcześnione stylistycznie i edytorsko).
12. S. Wołoszyn, *Nauki o wychowaniu w Polsce w XX wieku. Próba syntetycznego zarysu na tle powszechnym*, Kielce 1998.
13. S. Sztobryn, *Historiografia i historiozofia pedagogiki*, Kraków 2021.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	prof. AJP dr hab. Marcin Wasilewski
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	mwasilewski@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Pedagogika ogólna**
Punkty ECTS	**6**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1B Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Prof. AJP dr hab. Natalia Chahrak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**I/1**	**6**
	15/8	**I/2**	
Ćwiczenia	**15/8**	**I/1**	
	15/8	**I/2**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji: literatury przedmiotu, prezentacji multimedialnych, opracowań.
Umiejętność współpracy w grupie.

4. Cele kształcenia

C1 – wprowadzenie studentów w terminologię, teorie, nurty myśli pedagogicznej, klasyczne i współczesne teorie wychowania, uczenia się i nauczania oraz metodologię, pozwalającej na rozumienie specyfiki pedagogiki oraz jej powiązań z innymi dyscyplinami stanowiącymi podstawę działalności pedagogicznej;

C2 – zdobycie wiedzy na temat edukacji, pedagogiki specjalnej, wychowania i uczenia się, oraz uniwersalnych, humanistycznych, społeczno-kulturowych, ideologicznych, biologicznych, psychologicznych i medycznych kontekstów tych procesów;

C3 – zdobycie wiedzy o subdyscypliny pedagogiczne, ich wzajemne związki oraz specyfikę w powiązaniu ze studiowaną specjalnością;

C4 – nabywanie wiedzy o wszystkie elementy systemu edukacji, ich powiązania prawne, organizacyjne, instytucjonalne uwarunkowania oraz praktyczne rozwiązania w każdym elemencie tego systemu;

C5 – kształtowanie umiejętności wybierać metody i formy działania biorąc pod uwagę ich adekwatność do problemów występujących w konkretnych obszarach działalności pedagogicznej;

C6 – nabycie umiejętności diagnozowania problemów pedagogicznych w odniesieniu do działalności praktycznej, obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogicznej oraz proponować rozwiązania problemów;

C7 – wykorzystanie posiadanej wiedzy dotyczącej własnego profesjonalizmu oraz osobistych możliwości i ograniczeń, przygotowanie do pracy nad własnym rozwojem;

C8 – budowanie umiejętności pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów i innymi członkami społeczności przedszkolnej, szkolnej i lokalnej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	terminologię, teorie, nurty myśli pedagogicznej, metodologię, pozwalającej na rozumienie specyfiki pedagogiki oraz jej powiązań z innymi dyscyplinami stanowiącymi podstawę działalności pedagogicznej.	K_W01, K_W02,
W_02	ma zaawansowaną wiedzę na temat edukacji, pedagogiki specjalnej, wychowania i uczenia się, oraz uniwersalnych, humanistycznych, społeczno-kulturowych, ideologicznych, biologicznych, psychologicznych i medycznych kontekstów tych procesów.	K_W03
W_03	subdyscypliny pedagogiczne, ich wzajemne związki oraz specyfikę w powiązaniu ze studiowaną specjalnością.	K_W13
W_04	wszystkie elementy systemu edukacji, ich powiązania prawne, organizacyjne, instytucjonalne uwarunkowania oraz praktyczne rozwiązania w każdym elemencie tego systemu.	K_W14
	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	
U_01	wybrać metody i formy działania biorąc pod uwagę ich adekwatność do problemów występujących w konkretnych obszarach działalności pedagogicznej.	K_U03, K_U05
U_02	dzięki posiadanej wiedzy teoretycznej, diagnozować problemy pedagogiczne w odniesieniu do działalności praktycznej.	K_U06,
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	
K_01	pracy nad własnym rozwojem, także podczas pedagogicznej działalności praktycznej; posiada samowiedzę dotyczącą własnego profesjonalizmu oraz osobistych możliwości i ograniczeń.	K_K01, K_K04
K_02	współpracy i współdziałania z innymi – specjalistami i niespecjalistami - zarówno podczas pracy indywidualnej jak i zespołowej.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych

W1	Wprowadzenie do zagadnień pedagogiki ogólnej. Pedagogika jako nauka o wychowaniu i kształceniu. Rozwój pedagogiki jako nauki. Przedmiot, zadania i funkcji pedagogiki. Subdyscypliny i działy pedagogiki. Miejsce w systemie nauk. Nauki współdziałające z pedagogiką.	4	2
W2	Podstawowe pojęcia i kategorie pedagogiczne. Charakterystyka elementów teoretycznej wiedzy pedagogicznej (wychowanie, kształcenie, samowychowanie, samokształcenie).	2	1
W3	Podstawowe metody badań pedagogicznych (etapy postępowania, definicje metody, techniki, narzędzia): sondaż, monografia pedagogiczna, eksperyment, metoda indywidualnych przypadków, socjometria.	2	1
W4	Główne kierunki i prądy w pedagogice współczesnej.	2	1
W5	Wyzwania dla pedagogiki w społeczeństwie wiedzy. Pedagogika humanistyczna i pedagogika dialogu wobec współczesnych wyzwań wychowawczych.	2	1
W6	Teoretyczne koncepcje pedagogiczne a praktyka wychowania.	3	2
W7	Wychowanie do wartości uniwersalnych. Problematyka urzeczywistniania wartości jako zadanie wychowania i kształcenia. Wychowanie jako kształtowanie postaw. Rola autorytetu w edukacji i wychowaniu.	4	2
W8	Struktura, organizacja i funkcje systemu oświaty. Szkoła jako instytucja edukacyjna.	4	2
W9	Nauczyciel jako wzór osobowy. Etyka zawodową nauczyciela. Kompetentności współczesnego nauczyciela.	3	2
W10	Podmiotowość w relacji nauczyciel – uczeń. Style wychowania i nauczania (demokratyczny, autokratyczny, liberalny etc.).	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**16**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Przedmiot badań i system pojęciowy współczesnej pedagogiki ogólnej.	2	2
C2	Metody zbierania danych w badaniach pedagogicznych.	2	1
C3	Współczesne kierunki i prądy pedagogiczne – analiza wybranych nurtów pedagogicznych.	4	2
C4	Ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania.	4	1
C5	Współczesne ujęcia problematyki wychowania. Klasyfikacja metod wychowania.	3	2
C6	Problematyka wychowawcza szkoły i klasy szkolnej: szkoła jako intencjonalne środowisko wychowawcze; klasa szkolna i jej specyficzne własności: struktura i normy klasy, przywództwo i wywieranie wpływu, cechy i klimat klasy szkolnej.	4	2
C7	Nauczanie i uczenie się w klasie. Sytuacje pedagogiczne i trudności wychowawcze – rozwiązywania problemów.	2	1
C8	Rola nauczyciela w wychowaniu dzieci. Kompetentny nauczyciel – rozwijanie umiejętności wychowawczych, komunikacyjnych i emocjonalnych nauczyciela.	4	2
C9	Szkoły wspierające rozwój uczniów i nauczycieli. Reformy oświatowe w Polsce.	3	1

C10	Kolokwium i zaliczenie ćwiczeń.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 – metoda podająca (wykład informacyjny), M2 – metoda problemowa (wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji), M3 – metoda eksponująca (prezentacja materiału audiowizualnego, pokaz prezentacji multimedialnej).	projektor, teksty źródłowe, filmy.
Ćwiczenia	M2 – metoda problemowa (burza mózgów, dyskusja dydaktyczna), M5 – metoda praktyczna (analiza tekstu źródłowego, wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji, wypowiedz ustna, przygotowanie referatu).	artykuły papiernicze (papier, mazaki), teksty źródłowe.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja/aktywność (udział w dyskusji), F4 – wypowiedź/wystąpienie (formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat, prezentacja wybranego tekstu specjalistycznego).	P1 – egzamin pisemny
Ćwiczenia	F1 – sprawdzian (ustny, sprawdzian praktyczny umiejętności wyszukiwania i prezentacji informacji z materiałów źródłowych), F2 – obserwacja podczas zajęć / aktywność, F4 – wypowiedź/wystąpienie (formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat).	P2 – kolokwium pisemny

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Ćwiczenia			
	F2	F4	P1	F1	F2	F4	P2
W_01	X		x	x		x	X
W_02	X	x	x	x		x	X
W_03	X	x	x	x		x	X
W_04	X		x	x		x	X
U_01		x		x	x	x	X
U_02		x			x	x	X

U_03				x	x	x	X
K_01		x			x	x	
K_02					x		
K_03	X				x		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykład

Metody oceniania (sprawdzania efektów):
Egzamin pisemny z treści wykładu i literatury obowiązkowej.

Kryteria oceniania:

Student zalicza przedmiot, gdy otrzymał pozytywną ocenę za pracę pisemną obejmującej treści zajęć i literatury obowiązkowej (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 40, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 20 punktów). Wykładowca może jednorazowo przyznać studentowi maksymalnie 5 punktów za jego bieżące zaangażowanie oraz wykazane treści rozszerzone i dopełniające.
Ocenę ustala się według następujących kryteriów:

36-40 punktów – bardzo dobry (5)
32-35 punktów – dobry plus (4,5)
28-31 punktów – dobry (4)
24-27 punktów – dostateczny plus (3,5)
20-23 punktów – dostateczny (3)
19 punktów i mniej – niedostateczny (2)

Ćwiczenia

Metody oceniania (sprawdzania efektów):
Kolokwium ustne z treści ćwiczeń.
Wykonanie i omówienie prezentacji/wypowiedzi.
Omówienie artykułu naukowego.

Kryteria oceniania:

Student zalicza przedmiot, gdy:

a) uczestniczył w ćwiczeniach – obecność na zajęciach jest bezwzględnie obowiązkowa i warunkuje przystąpienie studenta do kolokwium. Nie dopuszcza się nieobecności nieusprawiedliwionej. Każda nieobecność musi być usprawiedliwiona (np. zwolnienie lekarskie);

b) otrzymał pozytywną ocenę na podstawie wyniku kolokwium (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 20, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 10 punktów);

c) uzyskał pozytywną ocenę za przygotowanie i omówienie prezentacji/wypowiedzi (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 20, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 10 punktów);

d) uzyskał pozytywną ocenę za omówienie artykułu naukowego (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 10, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 5 punktów).

Student może w sumie uzyskać maksymalnie 50 punktów. Wykładowca może jednorazowo przyznać studentowi maksymalnie 5 punktów za jego bieżące zaangażowanie w ćwiczenia, sumienność i systematyczność pracy. Do zaliczenia semestru wymagane jest 25 punktów, które ustala się według następujących kryteriów:

45-50 punktów – bardzo dobry (5)
40-44 punktów – dobry plus (4,5)
35-39 punktów – dobry (4)
30-34 punktów – dostateczny plus (3,5)
25-29 punktów – dostateczny (3)
24 punktów i mniej – niedostateczny (2)

Ostateczna ocena za egzamin w skali ocen w systemie %
90-100 bdb (5)
80-89 db+ (4,5)
70-79 db (4)
60-69 dst + (3,5)
50-59 dst (3)
0-49 ndst (2)

Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Egzamin poprawkowy – praca pisemna / kolokwium – odbywa się według planu.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną/Egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	**32**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	20	20
przygotowanie do egzaminu	30	30
przygotowanie wypowiedzi / wystąpienia	30	30
zapoznanie z literaturą	30	58
przygotowanie do sprawdzianu	10	10
suma godzin:	**180**	**180**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**6**	**6**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Dembiński M., Pedagogiczne tworzenie istoty ludzkiej, Poznań 2013.

2. Kwieciński Z., Śliwerski B. (red.), Pedagogika. Podręcznik akademicki, t. 1, Warszawa 2003.
3. Kwieciński Z., Śliwerski B. (red.), Pedagogika. Podręcznik akademicki, t. 2, Warszawa 2005.
4. Łobocki M. Teoria wychowania w zarysie, Kraków: Impuls, 2010.
5. Nowak M. Teorie i koncepcje wychowania, Warszawa 2008.
6. Śliwerski B., Pedagogika ogólna. Podstawowe prawidłowości, Kraków: Impuls, 2012.
7. Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków: Impuls, 2015.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Buk-Cegiełka M. (2013). Pedagogika Montessori – elementy teorii i praktyki. Roczniki pedagogiczne, 5(41), No. 2: 161-181.
2. Cichocki A., Nauczyciele jako twórcy edukacyjnego klimatu klasy szkolnej / Dziecko w zmieniającej się przestrzeni życia. Obrazy dzieciństwa, pod red. Jadwigi Izdebskiej i Joanny Szymanowskiej, Trans Humana Wydawnictwo Uniwersyteckie, Białystok 2009.
3. Gutek G.L. Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji, Gdańsk 2003.
4. Hejnicka-Bezwińska T., Pedagogika ogólna, Warszawa 2008.
5. Myszkowska-Litwy M., Pedagogika ogólna a teoria i praktyka dydaktyczna, Kraków 2011.
6. Orłowska M., Marzec B. Pedagogika wobec problemów życia w społeczeństwie ryzyka, Dąbrowa Górnicza 2017.
7. Ostrowska U. (2017). Aksjologia pedagogiczna – subdyscyplina naukowa pedagogiki (in statu nascendi). *Roczniki pedagogiczne*, 9(45), No. 2: 11-30. DOI: http://dx.doi.org/10.18290/rped.2017.9.2-2
8. Szelewa D., Polakowski M., Sadura P., Obidniak D. Polski system edukacji – czego możemy się nauczyć? Warszawa 2018.
9. Śliwerski B. (red.), Pedagogika, podstawy nauk o wychowaniu, t. I, Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Pedagogiczne, 2006.
10. Zielińska-Czopek M. Autokraci czy demokraci? Nauczycielskie kierowanie pracą klasy szkolnej, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2021.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Natalia Chahrak
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	nchahrak@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B.3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Pedagogika społeczna**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**1B. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**prof. AJP dr hab. Nataliya Chahrak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**II/3**	**3**
ćwiczenia	**30/16**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza ogólna z zakresu nauk społecznych i humanistycznych.
Umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji: literatury przedmiotu, prezentacji multimedialnych, opracowań. Umiejętność współpracy w grupie.

4. Cele kształcenia

C1 – przekazanie wiedzy pedagogicznej obejmującej terminologię, teorię, nurty pedagogiki społecznej oraz metodologię, pozwalającej na zrozumienie tej dyscypliny i jej powiązań z innymi dyscyplinami stanowiącymi podstawę działalności społeczno-pedagogicznej;

C2 – rozszerzenie dotychczasowej wiedzy o kulturowe, antropologiczne, aksjologiczne i socjologiczne opisy współczesności;

C3 – nabycie wiedzy o podstawowe struktury społeczne, środowiska i instytucje istotne dla studiowanej specjalności, normy, procedury, dobre praktyki w działalności pedagogicznej oraz rolę nauczyciela i wychowawcy w modelowaniu i kształtowaniu zachowań uczniów.

C4 – nabycie umiejętności obserwowania, analizowania i diagnozowania problemów edukacyjnych, motywów ludzkiego zachowania, zjawisk społecznych pod względem ich wpływu na wychowanie dzieci i młodzieży oraz umiejętności projektowania, organizowania, realizowania i ewaluowania działalności pedagogicznej w odniesieniu do grup i jednostek;

C5 – przygotowanie do efektywnej pracy w środowiskach zróżnicowanych pod względem kulturowym oraz z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym;

C6 – nabycie umiejętności rozwijania kompetencji kluczowych dzieci lub uczniów, w szczególności kreatywności, krytycznej refleksji i umiejętności samodzielnego oraz zespołowego rozwiązywania problemów;

C7 – rozwinięcie umiejętności rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i regionalnego oraz ich wpływu na funkcjonowanie dzieci lub uczniów, a także podejmowania współpracy na rzecz dobra dzieci lub uczniów i tych środowisk;

C8 – nabycie umiejętności porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej oraz poza nimi;

C9 – rozwinięcie umiejętności pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów i innymi członkami społeczności przedszkolnej, szkolnej i lokalnej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	terminologię, teorię, nurty metodologię pedagogiki społecznej oraz jej powiązań z innymi dyscyplinami zwłaszcza filozoficznymi, historycznymi, społeczno-kulturowymi, biologicznymi i psychospołecznymi, stanowiącymi podstawę działalności społeczno-pedagogicznej.	K_W01, K_W02, K_W05, K_W13
W_02	kulturowe, antropologiczne, aksjologiczne i socjologiczne opisy współczesności: funkcje edukacji w życiu społeczeństw i egzystencji jednostek, typy i rolę ideologii w życiu społecznym, ulokowanie społeczne, blokady i możliwości rozwojowe różnych grup społecznych oraz elementy socjologii edukacji.	K_W03, K_W06, K_W10
W_03	podstawowe struktury społeczne, środowiska i instytucje istotne dla studiowanej specjalności, zna normy, procedury, dobre praktyki w działalności pedagogicznej, zna rolę nauczyciela i wychowawcy w modelowaniu i kształtowaniu zachowań uczniów.	K_W06, K_W07, K_W10, K_W15
	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	
U_01	obserwować, analizować i diagnozować problemy edukacyjne, motywy ludzkiego zachowania, sytuacji i strategii działań praktycznych oraz projektować, organizować, realizować i ewaluować działalność pedagogiczną w odniesieniu do grup i jednostek; analizować zjawiska społeczne pod względem ich wpływu na wychowanie dzieci i młodzieży.	K_U01, K_U02, K_U03, K_U06, K_U18, K_U19
U_02	efektywnie pracować w środowiskach zróżnicowanych pod względem kulturowym oraz z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym, w tym z dziećmi, dla których język polski jest drugim językiem.	K_U04, K_U05, K_U15, K_U24, K_U30
U_03	rozwijać kompetencje kluczowe dzieci lub uczniów, w szczególności kreatywność, krytyczną refleksję i umiejętność samodzielnego oraz zespołowego rozwiązywania problemów.	K_U17, K_U24
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE	

Student jest gotów do:		
K_01	rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i regionalnego oraz ich wpływu na funkcjonowanie dzieci lub uczniów, a także podejmowania współpracy na rzecz dobra dzieci lub uczniów i tych środowisk.	K_K02, K_K07
K_02	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej oraz poza nimi.	K_K04, K_K05,
K_03	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów i innymi członkami społeczności przedszkolnej, szkolnej i lokalnej.	K_K07, K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Pedagogika społeczna: status naukowy i obszar zainteresowań, podstawowe pojęcia i definicje.	2	1
W2	Środowisko życia człowieka i środowisko wychowawcze. Typologia środowisk wychowawczych. Rodzina, szkoła i środowisko lokalne – możliwości współdziałania, integracja oddziaływań pedagogicznych szkoły i rodziny. Funkcje edukacji w życiu społeczeństw i egzystencji jednostek; typy i rolę ideologii w życiu społecznym. Zagrożenia społeczne dzieci i młodzieży w obrębie interakcji społecznych. Dystans społeczny.	2	1
W3	Charakterystyka wybranych środowisk wychowawczych: Rodzina, jej struktura i funkcje. Znaczenie rodziny dla jednostki i społeczeństwa w świecie współczesnym. Rodzina w obliczu zagrożeń współczesnego świata. Problemy dezorganizacja i przemiany funkcji rodziny. Alternatywne formy życia rodzinnego we współczesnym świecie.	2	1
W4	Grupa rówieśnicza – organizacja, struktura i funkcje. Grupy nieformalne i formalne. Młodzież w sytuacji zmian społeczno-kulturowych – problemy, zagrożenia i wyzwania. Środowisko wychowawcze szkoły. Agresja, nękanie, przemoc w szkole. Rola nauczyciela i wychowawcy w modelowaniu i kształtowaniu zachowań uczniów.	2	1
W5	Środowisko lokalne – pojęcie, struktura i funkcje. Charakterystyka wybranych środowisk lokalnych – miasto, wieś. Edukacja i animacja społeczna w środowisku lokalnym – możliwości, bariery, propozycje.	1	1
W6	Uchodźcy i migranci – aspekty prawne i społeczne. Najważniejsze aspekty pracy w środowisku międzykulturowym – formy i mechanizmy pomocy. Integracja uchodźców w Polsce. Działania na rzecz dzieci uchodźców.	2	1
W7	Metody pracy społeczno-wychowawczej (indywidualnych przypadków, grupowa w pracy socjalnej, organizowania środowiska, animacja społeczno-kulturalna, ustawiczne kształcenie, poradnictwo w teorii i praktyce).	2	1
W8	Pedagogika społeczna wobec największych wyzwań teraźniejszości: Ubóstwo, bezdomność, głód – definicje, obszary i dynamika zjawisk;	2	1

	Bezrobocie – definicja, obszar, dynamika zjawiska, uwarunkowania; Agresja i nietolerancja jako zagrożenie ładu społecznego. Asocjalność i samotność. Społeczeństwo starzejące się – problemy i wyzwania.		
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Pedagogika społeczna: wymiar humanistyczny, społeczno-kulturowy i aksjologiczny. Wyjaśnienie znaczenia kluczowych pojęć z zakresu pedagogiki społecznej (środowisko wychowawcze, siły społeczne, kapitał ludzki, kapitał społeczny, zaufanie, opieka, pomoc, wsparcie, profilaktyka, ratownictwo, służba społeczna).	2	2
C2	Prekursory pedagogiki społecznej oraz rozwój i główni przedstawiciele tej dyscypliny w Polsce.	2	1
C3	Funkcje edukacji w życiu społeczeństw i egzystencji jednostek, typy i rolę ideologii w życiu społecznym, ulokowanie społeczne, blokady i możliwości rozwojowe różnych grup społecznych. Podstawowe środowiska wychowawcze w procesie zmiany społecznej. Wielokulturowość wyzwaniem dla współczesnej edukacji.	2	1
C4	Zjawiska społeczne i ich wpływ na wychowanie dzieci i młodzieży. Problemy socjalizacji dzieci i młodzieży we współczesnym społeczeństwie. Wykluczenie społeczne.	2	1
C5	Czas wolny – szanse i zagrożenia dla rozwoju dzieci i młodzieży. Zjawisko cyberprzemocy: charakterystyka, skala i działania profilaktyczne. Wpływ mediów na wychowanie, socjalizację i rozwój dzieci i młodzieży.	3	2
C6	Podstawowe środowiska wychowawcze. Rodzina jako środowisko kształtowania systemu wartości i postaw. Problemy współczesnej rodziny, trudności wychowawcze.	2	1
C7	Kierunki przemian środowiska wychowawczego szkoły. Szkoła środowiskowa czy elitarna. Szkoła jako środowisko wielokulturowe. Agresja, przymus i przemoc w szkole – rozpoznawanie, diagnoza i rozwiązywanie konfliktów. Profilaktyka agresji i przemocy rówieśniczej w klasie. Problemy komunikacji między nauczycielem a uczniami i rodzicami; problemy dzieci i młodzieży w grupach rówieśniczych.	4	2
C8	Dziecko chore (przewlekle) w rodzinie, szkole i środowisku rówieśniczym – opieka, wsparcie, formy i zasady pomocy.	2	1
C9	Współpraca szkoły i rodziny w wychowaniu i socjalizacji dzieci. Rola kontraktu profilaktycznego pomiędzy szkołą a uczniem i jego rodzicami.	4	2
C10	Teoretyczne i praktyczne modele pracy społecznej. Etyczne aspekty działania nauczyciela, pedagoga, wychowawcy.	2	1
C11	Prezentacja / wypowiedz dłuższa na wybrany przez studenta/studentkę temat.	4	1

C12	Kolokwium pisemny.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 – metoda podająca (wykład informacyjny), M2 – metoda problemowa (wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji), M3 – metoda eksponująca (prezentacja materiału audiowizualnego, pokaz prezentacji multimedialnej).	projektor, teksty źródłowe, filmy.
Ćwiczenia	M2 – metoda problemowa (burza mózgów, dyskusja dydaktyczna, gry dydaktyczne), M5 – metoda praktyczna (analiza tekstu źródłowego, wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji, wypowiedz ustna, przygotowanie prezentacji).	artykuły papiernicze (papier, mazaki), teksty źródłowe.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja/aktywność (udział w dyskusji), F4 – wypowiedź/wystąpienie (formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat, prezentacja wybranego tekstu specjalistycznego).	P1 – egzamin pisemny
Ćwiczenia	F1 – sprawdzian (ustny, sprawdzian praktyczny umiejętności wyszukiwania i prezentacji informacji z materiałów źródłowych), F2 – obserwacja podczas zajęć / aktywność, F4 – wypowiedź/wystąpienie (formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej / prezentacji na wybrany temat).	P2 – kolokwium pisemny

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Ćwiczenia			
	F2	F4	P1	F1	F2	F4	P2
W_01	x	x	x	X	X	x	X
W_02	x	x	x		X	x	X
W_03	x	x	x		X	x	X
U_01	x	x	x		X	x	X
U_02		x				x	X
U_03	x				X		
K_01					X		
K_02					X		

K_03					X		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykład

Metody oceniania (sprawdzania efektów):
Egzamin pisemny z treści wykładu i literatury obowiązkowej.

Kryteria oceniania:

Student zalicza przedmiot, gdy otrzymał pozytywną ocenę za pracę pisemną obejmującej treści zajęć i literatury obowiązkowej (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 40, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 20 punktów). Wykładowca może jednorazowo przyznać studentowi maksymalnie 5 punktów za jego bieżące zaangażowanie oraz wykazane treści rozszerzone i dopełniające.
Ocenę ustala się według następujących kryteriów:
36-40 punktów – bardzo dobry (5)
32-35 punktów – dobry plus (4,5)
28-31 punktów – dobry (4)
24-27 punktów – dostateczny plus (3,5)
20-23 punktów – dostateczny (3)
19 punktów i mniej – niedostateczny (2)

Ćwiczenia

Metody oceniania (sprawdzania efektów):
Kolokwium pisemny z treści ćwiczeń.
Wykonanie i omówienie prezentacji.
Analiza tekstu naukowego.

Kryteria oceniania:

Student zalicza przedmiot, gdy:

a) uczestniczył w ćwiczeniach – obecność na zajęciach jest bezwzględnie obowiązkowa i warunkuje przystąpienie studenta do kolokwium. Nie dopuszcza się nieobecności nieusprawiedliwionej. Każda nieobecność musi być obowiązkowo usprawiedliwiona (np. zwolnienie lekarskie);

b) otrzymał pozytywną ocenę na podstawie wyniku kolokwium pisemnego obejmującego treści zajęć (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 20, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 10 punktów);

c) uzyskał pozytywną ocenę za przygotowanie i omówienie prezentacji (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 20, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 10 punktów);

d) uzyskał pozytywną ocenę za analizę tekstu naukowego (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 10, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 5 punktów).

Student może w sumie uzyskać maksymalnie 50 punktów. Wykładowca może jednorazowo przyznać studentowi maksymalnie 5 punktów za jego bieżące zaangażowanie w ćwiczenia, sumienność i systematyczność pracy. Do zaliczenia semestru wymagane jest 25 punktów, które ustala się według następujących kryteriów:
45-50 punktów – bardzo dobry (5)
40-44 punktów – dobry plus (4,5)
35-39 punktów – dobry (4)
30-34 punktów – dostateczny plus (3,5)
25-29 punktów – dostateczny (3)

24 punktów i mniej – niedostateczny (2)

Ostateczna ocena za egzamin w skali ocen w systemie %
90-100 bdb (5)
80-89 db+ (4,5)
70-79 db (4)
60-69 dst + (3,5)
50-59 dst (3)
0-49 ndst (2)

Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Egzamin poprawkowy – praca pisemna / kolokwium – odbywa się według planu.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	5	8
przygotowanie do egzaminu	10	10
przygotowanie wypowiedzi / prezentacji	5	10
czytanie tekstu naukowego	5	3
zapoznanie z literaturą	5	20
	75	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Cichosz M., Pedagogika społeczna. Zarys problematyki, Kraków 2014.
2. Kawula S., Pedagogika społeczna dzisiaj i jutro, Toruń 2012.
3. Marynowicz-Hetka E., Pedagogika społeczna. Podręcznik akademicki, t. I-II, Warszawa 2006.
4. Wroczyński R., Pedagogika społeczna, Warszawa 1985.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Flis J. Dębski M. Młode Głowy. Otwarcie o zdrowiu psychicznym. Raport z badania dotyczącego zdr psychicznego, poczucia własnej wartości i sprawczości wśród młodych ludzi. Fundacja UNAWEZA, Warszawa 2

https://mlodeglowy.pl/wp-content/uploads/2023/04/MLODE-GLOWY.-Otwarcie-o-zdrowiu-psychicznym_-Raport-final.pdf
2. Grudzijewska E. (red.), Socjoterapia w pracy z dziećmi i młodzieżą. Część 1, 2, 3. Warszawa 2016.
3. Kłos A., Tomaszewska K., Bezrobocie jako zjawisko społeczne stanowiące zagrożenie dla kształtowania się rynku pracy w Polsce, *Społeczeństwo. Edukacja. Język* 2, 2014: 187–198.
4. Kokociński M., Rola grupy rówieśniczej w procesie socjalizacji młodzieży, Poznań: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Komunikacji i Zarządzania 2011.
5. Melosik Z., Edukacja a stratyfikacja społeczna, w: Z. Kwieciński, B. Śliwerski, Pedagogika. Podręcznik akademicki, t. 2. Warszawa 2004, s. 328–366.
6. Sroczyński W., Problem prekursorów pedagogiki społecznej w procesie kształtowania się tej dyscy pedagogicznej, *Pedagogika społeczna*, 3(77), 2020: 15–34.
7. Śliwa S., Profilaktyka pedagogiczna, Opole 2015.
8. Węgrzynowska J., Profilaktyka agresji i przemocy rówieśniczej w klasie, Warszawa 2021.
9. Winiarski M., Rodzina – szkoła – środowisko lokalne. Problemy edukacji środowiskowej, Warszawa 2000.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Nataliya Chahrak (Natalia Czahrak)
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	nchahrak@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B.3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Teorie środowisk wychowawczych**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**1B Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Natalia Chahrak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	15/8	II/3	3
ćwiczenia	30/16	II/3	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza ogólna z zakresu nauk społecznych i humanistycznych.
Umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji: literatury przedmiotu, prezentacji multimedialnych, opracowań. Umiejętność współpracy w grupie.

4. Cele kształcenia

C1 – wprowadzenie w problematykę teorii środowisk wychowawczych jako nauki kompleksowej o wychowaniu i jego uwarunkowaniach w wymiarze środowiskowym;

C2 – nabycie wiedzy o podstawowe struktury społeczne, środowiska i instytucje istotne dla studiowanej specjalności, normy, procedury, dobre praktyki w działalności pedagogicznej oraz rolę nauczyciela i wychowawcy w modelowaniu i kształtowaniu zachowań uczniów;

C3 – rozszerzenie dotychczasowej wiedzy o procesy tworzenia się i oddziaływania głównych środowisk wychowawczych oraz występujących w nich problemach i przyczynach tych problemów;

C4 – nabycie umiejętności obserwowania, analizowania i diagnozowania problemów edukacyjnych, motywów i sposobów ludzkiego zachowania, zjawisk społecznych pod względem ich wpływu na wychowanie dzieci i młodzieży oraz umiejętności projektowania, organizowania, realizowania i ewaluowania działalności pedagogicznej w odniesieniu do grup i jednostek;

C5 – rozwinięcie umiejętności dostrzegania mechanizmów funkcjonowania jednostek i grup społecznych; wskazanie na podobieństwa i różnice w funkcjonowaniu wychowawczym rodzin, grup rówieśniczych i szkół zlokalizowanych w miastach i wsiach;

C6 – nabycie umiejętności pracy z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym pochodzących ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym;

C7 – nabycie umiejętności rozpoznawania środowiska lokalnego i regionalnego oraz ich wpływu na funkcjonowanie uczniów;

C8 – rozwinięcie umiejętności pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów i innymi członkami społeczności przedszkolnej, szkolnej i lokalnej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	charakterystyki teorii środowisk wychowawczych, poznawcze i praktyczne cele teorii środowisk wychowawczych, znaczenie podstawowych pojęć analitycznych w konstruowaniu teorii środowisk wychowawczych, a także korelacje zachodzące pomiędzy jednostką a środowiskiem.	K_W02 K_W06
W_02	podstawowe struktury społeczne, środowiska i instytucje istotne dla studiowanej specjalności, zna normy, procedury, dobre praktyki w działalności pedagogicznej, zna rolę nauczyciela i wychowawcy w modelowaniu i kształtowaniu zachowań uczniów.	K_W07
W_03	procesy tworzenia się i oddziaływania głównych środowisk wychowawczych, ma wiedzę o występujących w nich problemach oraz o przyczynach tych problemów.	K_W10
	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	
U_01	obserwować, analizować i diagnozować problemy edukacyjne, motywy ludzkiego zachowania, sytuacji i strategii działań praktycznych oraz projektować, organizować, realizować i ewaluować działalność pedagogiczną w odniesieniu do grup i jednostek; analizować zjawiska społeczne pod względem ich wpływu na wychowanie dzieci i młodzieży.	K_U01 K_U02 K_U05
U_02	dostrzec mechanizmy funkcjonowania jednostek i grup społecznych; zdaje sobie sprawę z podmiotowej roli człowieka w różnych strukturach społecznych.	K_U24
U_03	pracować z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym pochodzących ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym.	K_U30
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	
K_01	rozpoznawania środowiska lokalnego i regionalnego oraz wpływu na funkcjonowanie uczniów, posługuje się zdobytą wiedzą w praktycznej działalności pedagogicznej, rozumie społeczne znaczenie wiedzy pedagogicznej.	K_K02
K_02	współpracy i współdziałania z innymi – specjalistami i niespecjalistami - zarówno podczas pracy indywidualnej jak i zespołowej.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach

		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Środowisko jako podstawowa kategoria do rozważań na temat funkcjonowania środowisk wychowawczych. Teorie relacji: człowiek – środowisko (A. Kamiński). Determinizm, idealizm pedagogiczny, dialektyczny związek środowiska i człowieka.	2	1
W2	Środowisko wychowawcze – zakres pojęciowy. Typologie środowisk wychowawczych. Współczesne środowiska wychowawcze: stan obecny i kierunki przemian. Rola środowisk wychowawczych w rozwoju dzieci i młodzieży.	2	1
W3	Środowisko lokalne: pojęcie, struktura, funkcje i przemiany. Charakterystyka wybranych środowisk lokalnych: wieś, miasto. Rodzina – szkoła – środowisko lokalne jako synergiczna przestrzeń socjalizacji dzieci i młodzieży.	2	1
W4	Rodzina jako środowisko wychowawcze. Znaczenie rodziny w czasach ponowoczesnych. Postrodzinna rodzinna w świetle teorii indywidualizacji. Problemy wychowawcze i socjalizacyjne współczesnej rodziny. Sytuacja dzieci w rodzinach migracyjnych.	2	1
W5	Środowisko wychowawcze szkoły. Wymiary, i czynniki wyznaczające autokreację młodego pokolenia. Trudności wychowawcze w szkole. Rola nauczyciela i wychowawcy w modelowaniu i kształtowaniu zachowań uczniów. Problemy społeczne i ich znaczenie dla pedagogów.	2	1
W6	Grupa rówieśnicza – organizacja, struktura i funkcje. Młodzież w sytuacji zmian społeczno-kulturowych: problemy, zagrożenia i wyzwania.	2	1
W7	Media społecznościowe jako środowisko życia wirtualnego współczesnej młodzieży. Pojęcie i podstawowe koncepcje społeczeństwa informacyjnego. Człowiek w świecie mediów. Media a agresja i przemoc. Zagrożenia wynikające z powszechnego stosowania technologii informacyjnej.	2	1
W8	Prezentacja / wypowiedz dłuższa na wybrany przez studenta / studentkę temat.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Teorie środowisk wychowawczych jako forma teoretyzowania o środowiskowej aktualizacji procesów wychowania i socjalizacji. Przedmiotowe i podmiotowe cechy teorii środowisk wychowawczych jako nauki kompleksowej o wychowaniu i jego uwarunkowania w wymiarze środowiskowym.	4	2
C2	Podstawowe środowiska wychowawcze w procesie zmiany społecznej. Wielokulturowość wyzwaniem dla współczesnej edukacji.	2	1
C3	Rodzina jako środowisko wychowawcze w pedagogice – podstawowe pojęcia, komponenty, zależności, założenia teoretyczno-metodologiczne badań, teorie. Dezorganizacja i przemiany funkcji rodziny. Alternatywne formy życia rodzinnego we współczesnym świecie.	4	2
C4	Kierunki przemian środowiska wychowawczego szkoły. Szkoła środowiskowa czy elitarna. Szkoła jako środowisko wielokulturowe. Agresja, przymus i przemoc w szkole – rozpoznawanie, diagnoza i rozwiązywanie konfliktów. Profilaktyka agresji i przemocy rówieśniczej w klasie.	4	2
C5	Problemy dzieci i młodzieży w grupach rówieśniczych.	2	1

C6	Zjawiska społeczne i ich wpływ na wychowanie dzieci i młodzieży. Problemy socjalizacji dzieci i młodzieży we współczesnym społeczeństwie. Wykluczenie społeczne. Agresja i nietolerancja jako zagrożenie ładu społecznego. Asocjalność i samotność.	4	2
C7	Media jako środowisko wychowawcze. Rola mediów w kształtowaniu wielopłaszczyznowej tożsamości osobniczej i narodowej oraz rozumieniu innych kultur. Media w stymulowaniu rozwoju kultury, praworządności i integrowania środowiska.	4	2
C8	Metody pracy społeczno-wychowawczej (indywidualnych przypadków, grupowa w pracy socjalnej, organizowania środowiska, animacja społeczno-kulturalna, ustawiczne kształcenie, poradnictwo w teorii i praktyce).	4	2
C9	Prezentacja / wypowiedz dłuższa na wybrany przez studenta / studentkę temat.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 – metoda podająca (wykład informacyjny), M2 – metoda problemowa (wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji), M3 – metoda eksponująca (prezentacja materiału audiowizualnego, pokaz prezentacji multimedialnej).	projektor, teksty źródłowe, artykuły naukowe, filmy i nagrania.
Ćwiczenia	M2 – metoda problemowa (burza mózgów, dyskusja dydaktyczna, gry dydaktyczne), M5 – metoda praktyczna (analiza tekstu źródłowego, wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji, wypowiedz ustna, przygotowanie prezentacji).	artykuły papiernicze (papier, mazaki), teksty źródłowe.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja/aktywność (udział w dyskusji), F4 – wypowiedź/wystąpienie (formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat, prezentacja wybranego tekstu specjalistycznego).	P1 – egzamin pisemny.
Ćwiczenia	F1 – sprawdzian (ustny, sprawdzian praktyczny umiejętności wyszukiwania i prezentacji informacji z materiałów źródłowych), F2 – obserwacja podczas zajęć / aktywność, F4 – wypowiedź/wystąpienie (formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej / prezentacji na wybrany temat).	P2 – kolokwium ustne.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Ćwiczenia			
	F2	F4	P1	F1	F2	F4	P2
W_01	x	x	X	x	x	x	X
W_02	x	x	X	x	x	x	X
W_03	x	x	X	x	x	x	X
U_01	x	x	X	x	x	x	X
U_02		x		x	x		
U_03	x			x			X
K_01					x		
K_02							X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykład

Metody oceniania (sprawdzania efektów):
Egzamin pisemny z treści wykładu i literatury obowiązkowej.

Kryteria oceniania:

Student zalicza przedmiot, gdy otrzymał pozytywną ocenę za pracę pisemną obejmującej treści zajęć i literatury obowiązkowej (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 40, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 20 punktów). Wykładowca może jednorazowo przyznać studentowi maksymalnie 5 punktów za jego bieżące zaangażowanie oraz wykazane treści rozszerzone i dopełniające.
Ocenę ustala się według następujących kryteriów:

36-40 punktów – bardzo dobry (5)
32-35 punktów – dobry plus (4,5)
28-31 punktów – dobry (4)
24-27 punktów – dostateczny plus (3,5)
20-23 punktów – dostateczny (3)
19 punktów i mniej – niedostateczny (2)

Ćwiczenia

Metody oceniania (sprawdzania efektów):
Kolokwium ustne z treści ćwiczeń.
Wykonanie i omówienie prezentacji.
Omówienie artykułu naukowego.

Kryteria oceniania:

Student zalicza przedmiot, gdy:

a) uczestniczył w ćwiczeniach – obecność na zajęciach jest bezwzględnie obowiązkowa i warunkuje przystąpienie studenta do kolokwium. Nie dopuszcza się nieobecności nieusprawiedliwionej. Każda nieobecność musi być usprawiedliwiona (np. zwolnienie lekarskie);

b) otrzymał pozytywną ocenę na podstawie wyniku kolokwium (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 20, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 10 punktów);

c) uzyskał pozytywną ocenę za przygotowanie i omówienie prezentacji (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 20, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 10 punktów);

d) uzyskał pozytywną ocenę za omówienie artykułu naukowego (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 10, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 5 punktów).

Student może w sumie uzyskać maksymalnie 50 punktów. Wykładowca może jednorazowo przyznać studentowi maksymalnie 5 punktów za jego bieżące zaangażowanie w ćwiczenia, sumienność i systematyczność pracy. Do zaliczenia semestru wymagane jest 25 punktów, które ustala się według następujących kryteriów:

45-50 punktów – bardzo dobry (5)
40-44 punktów – dobry plus (4,5)
35-39 punktów – dobry (4)
30-34 punktów – dostateczny plus (3,5)
25-29 punktów – dostateczny (3)
24 punktów i mniej – niedostateczny (2)

Ostateczna ocena za egzamin w skali ocen w systemie %
90-100 bdb (5)
80-89 db+ (4,5)
70-79 db (4)
60-69 dst + (3,5)
50-59 dst (3)
0-49 ndst (2)

Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Egzamin poprawkowy – praca pisemna / kolokwium – odbywa się według planu.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	8	8

przygotowanie do egzaminu	12	12
przygotowanie wypowiedzi / prezentacji	10	10
czytanie tekstu naukowego	3	3
zapoznanie z literaturą	12	33
suma godzin:	**90**	**90**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Cichosz M., Pedagogika społeczna. Zarys problematyki, Kraków 2014.
2. Kawula S., Pedagogika społeczna dzisiaj i jutro, Toruń 2012.
3. Leppert R., Cichosz M., Współczesne środowiska wychowawcze: stan obecny i kierunki przemian, Bydgoszcz 2011.
4. Modrzewski J., Matysiak – Błaszczyk A., Włodarczyk E. (red.), Środowiska uczestnictwa społecznego jednostek, kategorii i grup (doświadczenia socjalizacyjne i biograficzne), Poznań 2018.
5. Wroczyński R., Pedagogika społeczna, Warszawa 1985.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Bukraba-Rylska I., Socjologia wsi polskiej, Warszawa 2013.
2. Flis J. Dębski M. Młode Głowy. Otwarcie o zdrowiu psychicznym. Raport z badania dotyczącego zdrowia psychicznego, poczucia własnej wartości i sprawczości wśród młodych ludzi. Fundacja UNAWEZA, Warszawa 2023. https://mlodeglowy.pl/wp-content/uploads/2023/04/MLODE-GLOWY.-Otwarcie-o-zdrowiu-psychicznym_-Raport-final.pdf
3. Kokociński M., Rola grupy rówieśniczej w procesie socjalizacji młodzieży, Poznań: Wydawnictwo Wyższej
4. Majer A., Socjologia i przestrzeń miejska, Warszawa 2010.
5. Melosik Z., Edukacja a stratyfikacja społeczna, w: Z. Kwieciński, B. Śliwerski, Pedagogika. Podręcznik akademicki, T. 2. Warszawa 2004, s. 328–366.
6. Szkoły Komunikacji i Zarządzania 2011.
7. Węgrzynowska J., Profilaktyka agresji i przemocy rówieśniczej w klasie, Warszawa 2021.
8. Małgorzata Rozenbajgier, Środowiska wychowawcze. Wybrane zagadnienia. Petrus 2020.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Natalia Chahrak
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	nchahrak@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B.4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Psychologia ogólna**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1B. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**prof. AJP dr Dorota Skrocka**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**30/16**	**I/1**	**4**
ćwiczenia	**15/8**	**I/1**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza humanistyczna i społeczna zdobyta na wcześniejszych etapach edukacji.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie wiedzy psychologicznej obejmującej terminologię, teorie, nurty myśli psychologicznej, pozwalającej na rozumienie specyfiki psychologii oraz jej powiązań z innymi dyscyplinami zwłaszcza filozoficznymi, społeczno-kulturowymi, historycznymi, biologicznymi, psychospołecznymi i medycznymi, stanowiącymi podstawę działalności psychologicznej oraz jej historycznych i kulturowych uwarunkowań.

C2 - Kształtowanie u studentów umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji psychologicznych na bazie dorobku psychologii i innych dyscyplin.

C3 - Kształtowanie u studentów pogłębionej refleksji psychologicznej na problemy innych, szczególnie pozbawionych szans na dobrą edukację i wychowanie, wrażliwości etycznej, postaw prospołecznych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	

W_01	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu – wybrane pojęcia z zakresu psychologii oraz źródła ich zastosowania i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi.	K_W01
W_02	Student zna i rozumie jakie jest zastosowania praktyczne wiedzy z zakresu psychologii w działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów.	K_W02
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę z psychologii– formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów.	K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści z psychologii, ponieważ posiada samowiedzę dotyczącą własnego profesjonalizmu oraz osobistych możliwości i ograniczeń, jest gotów do pracy nad własnym rozwojem, także podczas pedagogicznej działalności praktycznej.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wprowadzenie w problematykę psychologii jako nauki o człowieku- krótki rys historyczny.	2	1
W2	Przedstawienie psychologii w jej znaczeniu potocznym i naukowym oraz jej znaczenie w codziennym doświadczeniu człowieka.	2	1
W3	Omówienie powiązania psychologii z innymi dyscyplinami naukowymi oraz przedstawienie stosowanych w jej obrębie metod badawczych.	2	1
W4	Wskazanie wybranych kierunków psychologicznych – psychoanaliza i behawioryzm.	4	2
W5	Wskazanie wybranych kierunków psychologicznych – psychologia poznawcza i psychologia humanistyczna.	4	2
W6	Przedstawienie zagadnień dotyczących myślenia i inteligencji w kontekście rozwiązywania problemów.	2	2
W7	Przedstawienie mechanizmów pamięci i uczenia się.	2	1
W8	Przedstawienie zagadnień dotyczących emocji i ich regulacyjnego charakteru.	2	1
W9	Przedstawienie zagadnień dotyczących motywacji w kontekście procesu uczenia się.	2	1
W10	Przedstawienie zagadnień dotyczących osobowości i jej elementów.	2	1
W11	Przedstawienie zagadnień dotyczących osobowości dojrzałej. Kryteria wg G. Allporta.	2	1
W12	Omówienie zjawiska kryzysu rozumianego jako szansa i okazja do zmian.	2	1
W13	Przedstawienie zjawiska stresu i Syndromu Wypalenia Zawodowego w kontekście pracy nauczyciela.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**16**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wprowadzenie do przedmiotu; omówienie treści programu oraz kryterium zaliczeń. Przedstawienie psychologii w znaczeniu potocznym i naukowym oraz jej znaczenia w codziennym doświadczeniu człowieka.	2	1
C2	Główne kierunki badań w psychologii; historia rozwoju psychologii; prekursorzy kierunku.	2	1
C3	Psychologia ogólna: emocje; ich charakterystyka; rola emocji w życiu człowieka.	2	1
C4	Psychologia ogólna: procesy poznawcze; pamięć, myślenie; techniki zapamiętywania i uczenia się.	2	1
C5	Grupa społeczna; konformizm; facilitacja i próżniactwo społeczne; konflikt, współpraca; atrakcyjność interpersonalna.	2	1
C6	Postawy: kształtowanie się postaw; postawy a osobowość; zmiana postaw.	2	1
C7	Komunikacja interpersonalna: komunikacja pozawerbalna; problemy atrybucji; najważniejsze mechanizmy wywierania wpływu.	2	1
C8	Zaliczenie ćwiczeń.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2 wykład połączony z dyskusją .	
Ćwiczenia	M5 prezentacja wybranych zagadnień.	zgodnie z decyzją studentów.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja/aktywność w czasie dyskusji.	P1 egzamin / test.
Ćwiczenia	F4 – wypowiedź/wystąpienie (dyskusja, prezentacja / obserwacja podczas zajęć / aktywność.	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia	
	F2	P1	F4	P3
W_01	**x**	**x**	**x**	**x**
W_02	**x**	**x**	**x**	**x**
U_01	**x**		**x**	**x**
K_01	**x**		**x**	**x**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia

zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena 5 – student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. **Ocena 4/.4,5 –** student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. **Ocena 3/3,5 –** student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do egzaminu	17	26
przygotowanie do realizacji zajęć: wykonanie ćwiczeń, prezentacji	18	20
zapoznanie z literaturą	20	30
suma godzin:	**100**	**100**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. 1. Mietzel G., Wprowadzenie do psychologii, Gdańsk 2003. 2. Kozielecki J., Koncepcje psychologiczne człowieka, Warszawa 2000.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Lewis M., Haviland – Jenes J. M. (red.) Psychologia emocji, Gdańsk 2005. 2. Zimbardo Ph., Psychologia i życie, Warszawa 2002.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dorota Skrocka
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	dskrocka@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B.5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Psychologia rozwojowa**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1B. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**prof. AJP dr Dorota Skrocka**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**30/16**	**I/2**	**4**
ćwiczenia	**30/16**	**I/2**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczony przedmiot: psychologia ogólna.

4. Cele kształcenia

C1 - Zapoznanie studentów z podstawową terminologią dotyczącą psychologii rozwojowej oraz wskazanie jej powiązań z innymi dyscyplinami naukowymi.

C2 - Kształtowanie umiejętności dostrzegania prawidłowości rozwojowych wynikających z ich sekwencyjności oraz analizowanie czynników sprzyjających tendencjom progresywnym.

C3 - Kształcenie umiejętności postrzegania rozwoju, jako procesu trwającego całe życie.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie klasyczne i współczesne (różne) koncepcje rozwoju człowieka: od naturalistycznych - medycznych i biologicznych, po społeczno-kulturowe, oraz ich wartości aplikacyjne.	K_W05
W_02	Student zna i rozumie procesy tworzenia się i oddziaływania głównych środowisk wychowawczych na rozwój człowieka.	K_W10

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną z psychologii rozwojowej w odniesieniu do konkretnych sytuacji pedagogicznej praktyki (opiekuńczej, wychowawczej, edukacyjnej, kulturalnej, pomocowej) i problemów rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych.	K_U03
U_02	Student, dzięki posiadanej wiedzy teoretycznej z psychologii rozwojowej, potrafi diagnozować problemy pedagogiczne w odniesieniu do działalności praktycznej.	K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do do współpracy i współdziałania z innymi – specjalistami i niespecjalistami - zarówno podczas pracy indywidualnej jak i zespołowej.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Przedstawienie kontekstu historycznego naukowych badań nad rozwojem dziecka/ Przestawienie zasad rozwoju i zmian rozwojowych jako konsekwencji spożytkowania potencjału genetycznego.	2	1
W2	Sekwencje zmian rozwojowych.	2	1
W3	Charakterystyka funkcjonowania i właściwości psychicznych dzieci w danym okresie rozwojowym.	2	2
W4	Omówienie powiązania psychologii rozwojowej z psychologią dziecka. Odkrywanie natury dziecka -istota dzieciństwa.	2	1
W5	Spostrzeganie dziecka -perspektywa historyczna	2	1
W6	Spostrzeganie dziecka – perspektywa kulturowa	2	1
W7	Spostrzeganie dziecka - orientacja indywidualistyczna i kolektywistyczna.	2	1
W8	Tworzenie związków- typy rodzin a rozwój dziecka.	2	1
W9	Rozwój ról płciowych i różnice międzypłciowe.	2	1
W10	Omówienie zasad rozwoju poznawczego dziecka - teoria J. Piageta.	2	1
W11	Omówienie zasad rozwoju poznawczego dziecka - teoria J. Brunera.	2	1
W12	Omówienie zasad rozwoju poznawczego dziecka - L. Wygotskiego.	2	1
W13	Omówienie zasad rozwoju emocjonalnego dziecka.	2	1
W14	Omówienie zasad rozwoju społecznego dziecka.	2	1
W15	Potrzeby rozwojowe uczniów.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**16**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wprowadzenie w problematykę oraz zadania psychologii rozwojowej. Omówienie kryteriów zaliczenia przedmiotu.	2	1
C2	Analiza poszczególnych faz rozwoju ze szczególnym uwzględnieniem okresu prenatalnego.	2	1
C3	Omówienie osiągnięć rozwojowych w poszczególnych okresach rozwoju.	2	1
C4	Analiza poszczególnych funkcji rozwojowych – rozwój fizyczny.	2	1
C5	Analiza poszczególnych funkcji rozwojowych - funkcja intelektualna.	2	1
C6	Analiza poszczególnych funkcji rozwojowych –funkcja emocjonalna.	2	1
C7	Analiza poszczególnych funkcji rozwojowych – funkcja społeczna.	2	1
C8	Analiza poszczególnych funkcji rozwojowych – funkcja moralna.	2	1
C9	Przedstawienie mechanizmów dotyczących rozwoju osobowości.	2	1
C10	Omówienie zasad rozwoju w okresie wczesnego dzieciństwa.	2	1
C11	Omówienie zasad rozwoju w okresie średniego dzieciństwa.	2	1
C12	Omówienie zasad rozwoju w okresie adolescencji.	2	1
C13	Czynniki utrudniające prawidłowy rozwój – czynniki endogenne i egzogenne.	2	2
C14	Środowiska wychowawcze odpowiedzialne za prawidłowy rozwój.	2	1
C15	Podsumowanie i zaliczenie ćwiczeń.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2 wykład połączony z dyskusją.	
Ćwiczenia	M5 prezentacja wybranych zagadnień.	zgodnie z decyzją studentów.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja/aktywność w czasie dyskusji.	P1 egzamin / test.
Ćwiczenia	F4 – wypowiedź/wystąpienie (dyskusja, prezentacja / obserwacja podczas zajęć / aktywność.	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia	
	F2	P1	F4	P3
W_01	x	x	x	x
W_02	x	x	x	x
U_01	x		x	x
U_02	x		x	x
K_01	x		x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena 5 – student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/.4,5 – student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	**32**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do egzaminu	20	30
przygotowanie do realizacji zajęć, wykonanie prezentacji	5	15
zapoznanie z literaturą	15	23
suma godzin:	**100**	**100**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1.Harwas-Napierała, Trempała J.,(red.), *Psychologia rozwoju człowieka*, Warszawa 2003.
2.Matczak A., Zarys *psychologii rozwoju*, Warszawa 2003.
3. Schaffer H. R., *Psychologia dziecka*, Warszawa 2012.
4. Bee H., *Psychologia rozwoju człowieka*, Poznań 2004.

Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Erikson E. H., *Dzieciństwo i społeczeństwo*, Poznań 1997. 2. Przetacznik-Gierowska M., Tyszkowa M., *Psychologia rozwoju człowieka*, Warszawa 1996.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dorota Skrocka
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	dskrocka@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B.6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Psychologia wychowawcza**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1B. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**prof. AJP dr Dorota Skrocka**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**II/3**	**3**
ćwiczenia	**30/16**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty: psychologia ogólna i psychologia rozwojowa

4. Cele kształcenia

C1 - Zapoznanie studentów z podstawową terminologią dotyczącą psychologii wychowawczej oraz wskazanie jej powiązań z innymi dyscyplinami naukowymi.

C2 - Kształtowanie umiejętności dostrzegania oraz analizowanie prawidłowości wychowawczych będących konsekwencją wpływów środowiskowych.

C3 - Kształcenie umiejętności postrzegania wychowania jako zadania charakterystycznego dla danej grupy społecznej i kulturowej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie proces wychowania i uczenia się, oraz uniwersalne, humanistyczne, społeczno-kulturowe, ideologiczne, biologiczne, psychologiczne i medyczne konteksty tych procesów	K_W03
W_02	Student zna, potrafi nazwać i opisać podstawowe struktury społeczne, środowiska i instytucje istotne dla studiowanej specjalności, zna normy, procedury, dobre praktyki w działalności pedagogicznej, zna rolę	K_W07

	nauczyciela i wychowawcy w modelowaniu i kształtowaniu zachowań uczniów.	
W_03	Student zna różne koncepcje wychowania i edukacji , również integracyjnej i włączającej, uczenia się i nauczania, ich źródła, uwarunkowania, następstwa i konsekwencje wyboru każdej z nich, a także generowane przez nie trudności oraz różne uwarunkowania tych procesów.	K_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student, na podstawie posiadanej wiedzy teoretycznej, potrafi rozpoznać, opisać, interpretować motywy oraz sposoby zachowań wychowanków oraz osób uczących się.	K_U05
U_02	Student, dzięki posiadanej wiedzy teoretycznej, potrafi diagnozować problemy wychowawcze w odniesieniu do działalności praktycznej.	K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do postępowania w sposób odpowiedzialny i etyczny zgodny z zasadami i normami.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Omówienie powiązania psychologii rozwojowej z psychologią dziecka i psychologią wychowawczą. Wprowadzenie do psychologii wychowawczej.	2	1
W2	Przegląd teorii psychologicznych w zastosowaniu do wychowania dzieci i młodzieży.	3	2
W3	Zdrowie psychiczne wychowanka jako cel wychowawczy.	2	1
W4	Empatia jako narzędzie i cel wychowania.	2	1
W5	Metodyka pracy z uczniem agresywnym i niedostosowanym społecznie.	2	1
W6	Współpraca rodziców i nauczycieli.	2	1
W7	Trudności wychowawcze (rodzaje, przyczyny, środki zaradcze).	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wprowadzenie w problematykę oraz zadania psychologii wychowawczej. Przedstawienie jej wzajemnych powiązań z psychologią rozwojową. Omówienie kryteriów zaliczenia przedmiotu.	2	1
C2	Cele wychowawcze/planowanie rozwoju dziecka.	2	1
C3	Wychowanie „tradycyjne", czy „awangardowe"- próba dyskusji.	2	1
C4	Wychowanie a manipulacja.	2	1
C5	Przedstawienie zagadnień dotyczących motywacji w kontekście procesu uczenia się.	2	1
C6	Przedstawienie zagadnień dotyczących osobowości dojrzałej jako celu wychowania . Kryteria wg G. Allporta.	2	1
C7	Omówienie zjawiska kryzysu rozumianego jako szansa i okazja do zmian. Znaczenie porażek w doświadczeniu wychowanka.	2	1

C8	Omówienie zjawiska agresji i możliwości jej przeciwdziałania. Praca z uczniem agresywnym.	2	1
C9	Rozwód i jego skutki dla rozwoju dziecka/Śmierć osób znaczących a rozwój dziecka.	2	1
C10	Dziecko niepełnosprawne -jego sytuacja w środowisku rodzinnym i szkolnym.	2	1
C11	Nieśmiałość jako problem wychowawczy.	2	1
C12	Dziecko zdolne – możliwe problemy.	2	1
C13	Być wychowawcą – zadania nauczyciela; współpraca z rodzicami.	2	1
C14	Współczesne zagrożenia (uzależnienia; niechęć do zdobywania wiedzy; pornografia).	2	2
C15	Podsumowanie i zaliczenie ćwiczeń	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2 wykład połączony z dyskusją	
Ćwiczenia	M5 prezentacja wybranych zagadnień	zgodnie z decyzją studentów

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja/aktywność w czasie dyskusji.	P2 – kolokwium (ustne, podsumowujące przedmiot i wiedzę).
Ćwiczenia	F4 – wypowiedź/wystąpienie (dyskusja, prezentacja / obserwacja podczas zajęć / aktywność.	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia	
	F2	P2	F4	P3
W_01	**x**	**x**	**x**	**x**
W_02	**x**	**x**	**x**	**x**
W_03	**x**	**x**	**x**	**x**
U_01	**x**	**x**	**x**	**x**
U_02	**x**	**x**	**x**	**x**
K_01	**x**	**x**	**x**	**x**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia

zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena 5 – student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. **Ocena 4/.4,5 –** student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. **Ocena 3/3,5 –** student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	10	21
przygotowanie do realizacji zajęć: wykonanie prezentacji	5	10
zapoznanie z literaturą	15	20
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. M. Przetacznikowa M., Włodarski Z., *Psychologia wychowawcza*, Warszawa 2002.
2. PSYCHOLOGIA WYCHOWAWCZA Numer tematyczny ZDOLNOŚCI Tom L (LXIV) PW nr (lipiec-grudzień) WYDAWNICTWO AKADEMII PEDAGOGIKI SPECJALNEJ Warszawa 2015
3. Włodarski Z., *Człowiek jako wychowawca i nauczyciel*, Warszawa 1992.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Erikson E. H., *Dzieciństwo i społeczeństwo*, Poznań 1997.
2. Cialdini R., *Wywieranie wpływu na ludzi*, Gdańsk 1996.
3. Gara J*., Człowiek i wychowanie : implikacje pedagogiczne antropologii filozoficznej Maxa Schelera oraz analogie z wybranymi koncepcjami psychologicznymi*, Warszawa 2007.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dorota Skrocka
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	dskrocka@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B.7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Teoretyczne podstawy wychowania**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**1B Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Prof. AJP dr hab. Natalia Chahrak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**30/16**	**I/2**	**3**
ćwiczenia	**15/8**	**I/2**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji: literatury przedmiotu, prezentacji multimedialnych, opracowań. Umiejętność współpracy w grupie.

4. Cele kształcenia

C1 – rozszerzenie dotychczasowej wiedzy o filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej oraz nabycie umiejętności odniesienia je do osobowego, integralnego rozwoju dziecka lub ucznia;

C2 – zdobycie wiedzy na temat norm, procedury, dobrych praktyk w działalności pedagogicznej, oraz roli nauczyciela i wychowawcy w modelowaniu i kształtowaniu zachowań uczniów;

C3 – rozszerzenie dotychczasowej wiedzy o problemach, potrzebach i oczekiwaniach wszystkich podmiotów procesów edukacji;

C4 – nabycie umiejętności rozpoznawania potrzeb, możliwości i uzdolnień dzieci lub uczniów do nauki i pracy nad sobą, przygotowanie do analizowania ich skuteczności oraz modyfikowania działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania;

C5 – nabycie umiejętności budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia;

C6 – wykorzystanie posiadanej wiedzy dotyczącej własnego profesjonalizmu oraz osobistych możliwości i ograniczeń, przygotowanie do pracy nad własnym rozwojem;

C7 – rozwinięcie umiejętności stosowania norm etycznych w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla godności człowieka.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej oraz potrafi je odnieść do osobowego, integralnego rozwoju dziecka lub ucznia.	K_W04, K_W05
W_02	normy, procedury, dobre praktyki w działalności pedagogicznej, zna rolę nauczyciela i wychowawcy w modelowaniu i kształtowaniu zachowań uczniów.	K_W09, K_W10, K_W15
W_03	problemy, potrzeby i oczekiwania wszystkich podmiotów procesów edukacji.	K_W15
	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	
U_01	wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną w odniesieniu do konkretnych sytuacji pedagogicznej praktyki (opiekuńczej, wychowawczej, edukacyjnej, kulturalnej, pomocowej) i problemów rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych.	K_U03
U_02	budować relacje oparte na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia.	K_U04, K_U05
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	
K_01	pracy nad własnym rozwojem, także podczas pedagogicznej działalności praktycznej, posiada samowiedzę dotyczącą własnego profesjonalizmu oraz osobistych możliwości i ograniczeń.	K_K01
K_02	stosowania norm etycznych w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla godności człowieka.	K_K04, K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Teoria wychowania jako subdyscyplina pedagogiczna – status, ewolucja historia. Przedmiot refleksji i relacje do innych subdyscyplin.	2	1
W2	Wychowanie w kontekście wybranych koncepcji psychologicznych i pedagogicznych. Ewolucja pojęcia „wychowanie". Różne ujęcia definicyjne wychowania w rozumieniu polskich pedagogów. Współczesne ujęcia i modele wychowania.	4	2
W3	Wychowanie jako zjawisko społeczne. Socjalizacja a wychowanie.	2	1
W4	Wychowanie wielokulturowe w społeczeństwie obywatelskim. Wychowania do odpowiedzialnej wolności.	2	1
W5	Cele, wartości i ideały wychowania.	4	2
W6	Proces wychowania, jego struktura, właściwości i dynamika.	2	1
W7	Technologia wychowania: zasady i formy wychowania, metody, techniki i środki wychowania.	4	2

W8	Dziedziny wychowania.	3	2
W9	Główne środowiska wychowawcę. Psychospołeczne warunki skutecznego wychowania. Podmiotowość wychowania. Trudności wychowawcze.	4	2
W10	Dłuższa wypowiedz ustna na wybrany temat, prezentacja wybranego tekstu specjalistycznego.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**16**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Ogólna charakterystyka teorii wychowania jako dyscypliny pedagogicznej: wyjaśnienie podstawowych pojęć, celów, zadań wychowania i metod badawczych. Pojęcie wychowania i jego właściwości: a) Etymologia pojęcia „wychowanie”, b) Różnorodność definicji „wychowanie” – porównanie; c) Klasyfikacje definicji wychowania; d) Cechy procesu wychowania.	3	1
C2	Rodzina jako podstawowe środowisko wychowawcze: a) Pojęcie środowisko wychowawcze i jego podział, b) Funkcje i typy rodziny, c) Style wychowania, d) Postawy rodzicielskie wg Marii Ziemskiej i ich wpływ na wychowanie, e) Rola środowiska rodzinnego w życiu dziecka, f) Przemiany współczesnej rodziny.	3	2
C3	Szkoła jako intencjonalne środowisko wychowawcze: a) Formy pracy wychowawczej, b) Metody oddziaływań wychowawczych, c) Style kierowania wychowawczego, d) Klasa szkolna jako środowisko wielokulturowe – podstawy dialogu międzykulturowego, e) Omówienie potrzeb, możliwości i uzdolnień dzieci w różnych ujęciach.	4	2
C4	Nauczyciel jako kreator środowiska wychowawczego: osobowość i autorytet nauczyciela-wychowawcy; funkcje i zadania nauczyciela w ujęciu H. Kwiatkowskiej; kompetencje i kwalifikacje nauczyciela w ujęciu R. Kwaśnicy; społeczne role nauczyciela w szkole; akceptacja i podmiotowe traktowanie dzieci.	2	1
C5	Warunki efektywności i skuteczności procesu wychowania. Trudności wychowawcze, ich przyczyny, objawy, a także klasyfikacja uczniów trudnych. Rozwiązywania trudności wychowawczych.	2	1
C6	Kolokwium zaliczeniowy.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 – metoda podająca (wykład informacyjny), M2 – metoda problemowa (wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji), M3 – metoda eksponująca (prezentacja materiału audiowizualnego, pokaz prezentacji multimedialnej).	projektor, teksty źródłowe, filmy.
Ćwiczenia	M2 – metoda problemowa (burza mózgów, dyskusja dydaktyczna, gry dydaktyczne), M5 – metoda praktyczna (analiza tekstu źródłowego, wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji, wypowiedz ustna, przygotowanie referatu).	artykuły papiernicze (papier, mazaki), teksty źródłowe.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja/aktywność (udział w dyskusji), F4 – wypowiedź/wystąpienie (formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat, prezentacja wybranego tekstu specjalistycznego).	P1 – egzamin pisemny.
Ćwiczenia	F1 – sprawdzian (ustny, sprawdzian praktyczny umiejętności wyszukiwania i prezentacji informacji z materiałów źródłowych), F2 – obserwacja podczas zajęć / aktywność, F4 – wypowiedź/wystąpienie (formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat).	P2 – kolokwium pisemny.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Ćwiczenia			
	F2	F4	P1	F1	F2	F4	P2
W_01	x	x	x	x		X	X
W_02	x	x	x	x		X	X
W_03	x	x	x	x		X	X
U_01	x	x	x	x	x	X	X
U_02		x			x		X
K_01	x				x		
K_02		x			x		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia

zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykład

Metody oceniania (sprawdzania efektów):
Egzamin pisemny z treści wykładu i literatury obowiązkowej.

Kryteria oceniania:

Student zalicza przedmiot, gdy otrzymał pozytywną ocenę za pracę pisemną obejmującej treści zajęć i literatury obowiązkowej (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 40, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 20 punktów). Wykładowca może jednorazowo przyznać studentowi maksymalnie 5 punktów za jego bieżące zaangażowanie oraz wykazane treści rozszerzone i dopełniające.
Ocenę ustala się według następujących kryteriów:

36-40 punktów – bardzo dobry (5)
32-35 punktów – dobry plus (4,5)
28-31 punktów – dobry (4)
24-27 punktów – dostateczny plus (3,5)
20-23 punktów – dostateczny (3)
19 punktów i mniej – niedostateczny (2)

Ćwiczenia

Metody oceniania (sprawdzania efektów):
Kolokwium ustne z treści ćwiczeń.
Wykonanie i omówienie prezentacji/wypowiedzi.
Omówienie artykułu naukowego.

Kryteria oceniania:

Student zalicza przedmiot, gdy:

a) uczestniczył w ćwiczeniach – obecność na zajęciach jest bezwzględnie obowiązkowa i warunkuje przystąpienie studenta do kolokwium. Nie dopuszcza się nieobecności nieusprawiedliwionej. Każda nieobecność musi być usprawiedliwiona (np. zwolnienie lekarskie);

b) otrzymał pozytywną ocenę na podstawie wyniku kolokwium (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 20, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 10 punktów);

c) uzyskał pozytywną ocenę za przygotowanie i omówienie prezentacji/wypowiedzi (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 20, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 10 punktów);

d) uzyskał pozytywną ocenę za omówienie artykułu naukowego (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 10, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 5 punktów).

Student może w sumie uzyskać maksymalnie 50 punktów. Wykładowca może jednorazowo przyznać studentowi maksymalnie 5 punktów za jego bieżące zaangażowanie w ćwiczenia, sumienność i systematyczność pracy. Do zaliczenia semestru wymagane jest 25 punktów, które ustala się według następujących kryteriów:

45-50 punktów – bardzo dobry (5)
40-44 punktów – dobry plus (4,5)
35-39 punktów – dobry (4)
30-34 punktów – dostateczny plus (3,5)
25-29 punktów – dostateczny (3)

24 punktów i mniej – niedostateczny (2)

Ostateczna ocena za egzamin w skali ocen w systemie %
90-100 bdb (5)
80-89 db+ (4,5)
70-79 db (4)
60-69 dst + (3,5)
50-59 dst (3)
0-49 ndst (2)

Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Egzamin poprawkowy – praca pisemna / kolokwium – odbywa się według planu.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	10
przygotowanie do egzaminu	12	14
przygotowanie do sprawdzaniu	5	10
zapoznanie z literaturą	8	20
przygotowanie wypowiedzi / wystąpienia	10	12
suma godzin:	**90**	**90**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Łobocki M., Teoria wychowania w zarysie, Kraków: Impuls, 2010.
2. Nowak M., Teorie i koncepcje wychowania, Warszawa 2008.
3. Sowiński A. J., Szkice do teorii wychowania kreatywnego, Kraków: Impuls, 2013.
4. Śliwerski B., Pedagogika ogólna. Podstawowe prawidłowości, Kraków: Impuls, 2012.
5. Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków: Impuls, 2015.
6. de Tchorzewski Andrzej M. Wstęp do teorii wychowania, Kraków: Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum, 2018.

7. Zarzecki L., Teoretyczne podstawy wychowania: Teoria i praktyka w zarysie, Jelenia Góra 2012.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Buk-Cegiełka M. (2013). Pedagogika Montessori – elementy teorii i praktyki. *Roczniki pedagogiczne*, 5(41), 1 161-181.
2. Cichocki A., Nauczyciele jako twórcy edukacyjnego klimatu klasy szkolnej / Dziecko w zmieniające przestrzeni życia. Obrazy dzieciństwa, pod red. Jadwigi Izdebskiej i Joanny Szymanowskiej, Trans Hu Wydawnictwo Uniwersyteckie, Białystok 2009.
3. Gurniewicz J., Teoria wychowania. Wybrane problemy, Olsztyn 2007.
4. Gutek G.L. Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji, Gdańsk 2003.
5. Kubiak-Szymborska E., Zając D., Podstawowe problemy teorii wychowania, Bydgoszcz 2006.
6. Muszyński H. Socjalizacja i wychowanie. W poszukiwaniu genezy wychowania (perspektywa ewoluc *Kultura – Społeczeństwo – Edukacja,* 2(22), 7–54. https://doi.org/10.14746/kse.2022.22.01
7. Myszkowska-Litwy M., Pedagogika ogólna a teoria i praktyka dydaktyczna, Kraków 2011.
8. Orłowska M., Marzec B. Pedagogika wobec problemów życia w społeczeństwie ryzyka, Dąbrowa Górnicza 2017.
9. Śliwerski B. (red.), Pedagogika, podstawy nauk o wychowaniu, t. I, Gdańsk: Gdańskie Wydawn Pedagogiczne, 2006.
10. Zielińska-Czopek M. Autokraci czy demokraci? Nauczycielskie kierowanie pracą klasy szkolnej, Wydawn Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2021.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Natalia Chahrak
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	nchahrak@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B.7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Teoria i praktyka wychowania**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**1B Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Prof. AJP dr hab. Natalia Chahrak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30/16**	**I/2**	**3**
ćwiczenia	**15/8**	**I/2**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji: literatury przedmiotu, prezentacji multimedialnych, opracowań. Umiejętność współpracy w grupie.

4. Cele kształcenia

C1 – rozszerzenie dotychczasowej wiedzy o klasyczne i współczesne koncepcje rozwoju człowieka: od naturalistycznych - medycznych i biologicznych, po społeczno-kulturowe, oraz ich wartości aplikacyjne;

C2 – zdobycie wiedzy na temat norm, procedury, dobrych praktyk w działalności pedagogicznej, oraz roli nauczyciela i wychowawcy w modelowaniu i kształtowaniu zachowań uczniów;

C3 – rozszerzenie dotychczasowej wiedzy o różne koncepcje wychowania i edukacji , również integracyjnej i włączającej, uczenia się i nauczania, ich źródła, uwarunkowania, następstwa i konsekwencje wyboru każdej z nich, a także generowane przez nie trudności oraz różne uwarunkowania tych procesów;

C4 – nabycie umiejętności na podstawie posiadanej wiedzy teoretycznej rozpoznać, opisać, interpretować motywy oraz sposoby zachowań organizatorów i animatorów procesów edukacji;

C5 – rozwinięcie umiejętności organizujących i wspierających rozwój oraz procesy uczenia się wszystkich podmiotów społecznego życia, ich oceny oraz motywowania uczniów do samokształcenia, kreatywności i umiejętności samodzielnego, krytycznego myślenia oraz podejmowania decyzji zawodowych;

C6 – wykorzystanie posiadanej wiedzy dotyczącej własnego profesjonalizmu oraz osobistych możliwości i ograniczeń, przygotowanie do pracy nad własnym rozwojem;

C7 – rozwinięcie umiejętności stosowania norm etycznych w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla godności człowieka.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA Student zna i rozumie:		
W_01	klasyczne i współczesne (różne) koncepcje rozwoju człowieka: od naturalistycznych - medycznych i biologicznych, po społeczno-kulturowe, oraz ich wartości aplikacyjne.	K_W05
W_02	normy, procedury, dobre praktyki w działalności pedagogicznej, zna rolę nauczyciela i wychowawcy w modelowaniu i kształtowaniu zachowań uczniów.	K_W07
W_03	różne koncepcje wychowania i edukacji , również integracyjnej i włączającej, uczenia się i nauczania, ich źródła, uwarunkowania, następstwa i konsekwencje wyboru każdej z nich, a także generowane przez nie trudności oraz różne uwarunkowania tych procesów.	K_W09
UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:		
U_01	wykorzystać posiadaną wiedzę teoretyczną w sposób refleksyjny i krytyczny, poprawnie rozpoznać, opisać, interpretować motywy oraz sposoby zachowań organizatorów i animatorów procesów edukacji.	K_U04,
U_02	organizować i wspiera rozwój oraz procesy uczenia się wszystkich podmiotów społecznego życia, oceniać oraz motywowania uczniów do samokształcenia, kreatywności i umiejętności samodzielnego, krytycznego myślenia oraz podejmowania decyzji zawodowych.	K_U17
KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:		
K_01	pracy nad własnym rozwojem, także podczas pedagogicznej działalności praktycznej; posiada samowiedzę dotyczącą własnego profesjonalizmu oraz osobistych możliwości i ograniczeń.	K_K01
K_02	ceni profesjonalizm, dostrzega etyczny wymiar własnych działań pedagogicznych, jest zdolny do refleksji nad własną praktyką.	K_K04, K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Teoria wychowania jako subdyscyplina pedagogiczna – status, ewolucja historia. Przedmiot refleksji i relacje do innych subdyscyplin.	2	1
W2	Wychowanie w kontekście wybranych koncepcji psychologicznych i pedagogicznych. Ewolucja pojęcia „wychowanie". Różne ujęcia definicyjne wychowania w rozumieniu polskich pedagogów. Współczesne ujęcia i modele wychowania.	4	2
W3	Wychowanie jako zjawisko społeczne. Socjalizacja a wychowanie.	2	1
W4	Wychowanie wielokulturowe w społeczeństwie obywatelskim. Wychowania do odpowiedzialnej wolności.	2	1
W5	Cele, wartości i ideały wychowania.	4	2
W6	Proces wychowania, jego struktura, właściwości i dynamika.	2	1

W7	Technologia wychowania: zasady i formy wychowania, metody, techniki i środki wychowania.	4	2
W8	Dziedziny wychowania.	3	2
W9	Główne środowiska wychowawcę. Psychospołeczne warunki skutecznego wychowania. Podmiotowość wychowania. Trudności wychowawcze.	4	2
W10	Dłuższa wypowiedz ustna na wybrany temat, prezentacja wybranego tekstu specjalistycznego.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**16**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Ogólna charakterystyka teorii wychowania jako dyscypliny pedagogicznej: wyjaśnienie podstawowych pojęć, celów, zadań wychowania i metod badawczych. Pojęcie wychowania i jego właściwości: e) Etymologia pojęcia „wychowanie”, f) Różnorodność definicji „wychowanie” – porównanie; g) Klasyfikacje definicji wychowania; h) Cechy procesu wychowania.	3	1
C2	Rodzina jako podstawowe środowisko wychowawcze: g) Pojęcie środowisko wychowawcze i jego podział, h) Funkcje i typy rodziny, i) Style wychowania, j) Postawy rodzicielskie wg Marii Ziemskiej i ich wpływ na wychowanie, k) Rola środowiska rodzinnego w życiu dziecka, l) Przemiany współczesnej rodziny.	3	2
C3	Szkoła jako intencjonalne środowisko wychowawcze: f) Formy pracy wychowawczej, g) Metody oddziaływań wychowawczych, h) Style kierowania wychowawczego, i) Klasa szkolna jako środowisko wielokulturowe – podstawy dialogu międzykulturowego, j) Omówienie potrzeb, możliwości i uzdolnień dzieci w różnych ujęciach.	4	2
C4	Nauczyciel jako kreator środowiska wychowawczego: osobowość i autorytet nauczyciela-wychowawcy; funkcje i zadania nauczyciela w ujęciu H. Kwiatkowskiej; kompetencje i kwalifikacje nauczyciela w ujęciu R. Kwaśnicy; społeczne role nauczyciela w szkole; akceptacja i podmiotowe traktowanie dzieci.	2	1
C5	Warunki efektywności i skuteczności procesu wychowania. Trudności wychowawcze, ich przyczyny, objawy, a także klasyfikacja uczniów trudnych. Rozwiązywania trudności wychowawczych.	2	1
C6	Kolokwium zaliczeniowy.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 – metoda podająca (wykład informacyjny), M2 – metoda problemowa (wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji), M3 – metoda eksponująca (prezentacja materiału audiowizualnego, pokaz prezentacji multimedialnej)	projektor, teksty źródłowe, filmy.
Ćwiczenia	M2 – metoda problemowa (burza mózgów, dyskusja dydaktyczna, gry dydaktyczne), M5 – metoda praktyczna (analiza tekstu źródłowego, wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji, wypowiedz ustna, przygotowanie referatu).	artykuły papiernicze (papier, mazaki), teksty źródłowe.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja/aktywność (udział w dyskusji), F4 – wypowiedź/wystąpienie (formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat, prezentacja wybranego tekstu specjalistycznego).	P1 – egzamin pisemny.
Ćwiczenia	F1 – sprawdzian (ustny, sprawdzian praktyczny umiejętności wyszukiwania i prezentacji informacji z materiałów źródłowych), F2 – obserwacja podczas zajęć / aktywność, F4 – wypowiedź/wystąpienie (formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat).	P2 – kolokwium pisemny.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Ćwiczenia			
	F2	F4	P1	F1	F2	F4	P2
W_01	x	x	x	x		X	x
W_02	x	x	x	x		X	x
W_03	x	x	x	x		X	x
U_01	x	x	x	x	X	X	x
U_02		x			X		x
K_01	x				X		
K_02		x			X		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia

zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykład

Metody oceniania (sprawdzania efektów):
Egzamin pisemny z treści wykładu i literatury obowiązkowej.

Kryteria oceniania:

Student zalicza przedmiot, gdy otrzymał pozytywną ocenę za pracę pisemną obejmującej treści zajęć i literatury obowiązkowej (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 40, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 20 punktów). Wykładowca może jednorazowo przyznać studentowi maksymalnie 5 punktów za jego bieżące zaangażowanie oraz wykazane treści rozszerzone i dopełniające.
Ocenę ustala się według następujących kryteriów:

36-40 punktów – bardzo dobry (5)
32-35 punktów – dobry plus (4,5)
28-31 punktów – dobry (4)
24-27 punktów – dostateczny plus (3,5)
20-23 punktów – dostateczny (3)
19 punktów i mniej – niedostateczny (2)

Ćwiczenia

Metody oceniania (sprawdzania efektów):
Kolokwium ustne z treści ćwiczeń.
Wykonanie i omówienie prezentacji/wypowiedzi.
Omówienie artykułu naukowego.

Kryteria oceniania:

Student zalicza przedmiot, gdy:

a) uczestniczył w ćwiczeniach – obecność na zajęciach jest bezwzględnie obowiązkowa i warunkuje przystąpienie studenta do kolokwium. Nie dopuszcza się nieobecności nieusprawiedliwionej. Każda nieobecność musi być usprawiedliwiona (np. zwolnienie lekarskie);

b) otrzymał pozytywną ocenę na podstawie wyniku kolokwium (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 20, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 10 punktów);

c) uzyskał pozytywną ocenę za przygotowanie i omówienie prezentacji/wypowiedzi (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 20, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 10 punktów);

d) uzyskał pozytywną ocenę za omówienie artykułu naukowego (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 10, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 5 punktów).

Student może w sumie uzyskać maksymalnie 50 punktów. Wykładowca może jednorazowo przyznać studentowi maksymalnie 5 punktów za jego bieżące zaangażowanie w ćwiczenia, sumienność i systematyczność pracy. Do zaliczenia semestru wymagane jest 25 punktów, które ustala się według następujących kryteriów:

45-50 punktów – bardzo dobry (5)
40-44 punktów – dobry plus (4,5)
35-39 punktów – dobry (4)
30-34 punktów – dostateczny plus (3,5)
25-29 punktów – dostateczny (3)
24 punktów i mniej – niedostateczny (2)

Ostateczna ocena za egzamin w skali ocen w systemie %
90-100 bdb (5)
80-89 db+ (4,5)
70-79 db (4)
60-69 dst + (3,5)
50-59 dst (3)
0-49 ndst (2)

Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Egzamin poprawkowy – praca pisemna / kolokwium – odbywa się według planu.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	10
przygotowanie do egzaminu	12	14
przygotowanie do sprawdzaniu	5	10
zapoznanie z literaturą	8	20
przygotowanie wypowiedzi / wystąpienia	10	12
suma godzin:	**90**	**90**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1.Łobocki M., Teoria wychowania w zarysie, Kraków: Impuls, 2010.
2.Nowak M., Teorie i koncepcje wychowania, Warszawa 2008.
3.Sowiński A. J., Szkice do teorii wychowania kreatywnego, Kraków: Impuls, 2013.
4.Śliwerski B., Pedagogika ogólna. Podstawowe prawidłowości, Kraków: Impuls, 2012.
5.Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków: Impuls, 2015.
6.de Tchorzewski Andrzej M. Wstęp do teorii wychowania, Kraków: Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum, 2018.
7.Zarzecki L., Teoretyczne podstawy wychowania: Teoria i praktyka w zarysie, Jelenia Góra 2012.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.Buk-Cegiełka M. (2013). Pedagogika Montessori – elementy teorii i praktyki. *Roczniki pedagogiczne*, 5(41), No. 2: 181.
2.Cichocki A., Nauczyciele jako twórcy edukacyjnego klimatu klasy szkolnej / Dziecko w zmieniającej się przestrzeni życia. Obrazy dzieciństwa, pod red. Jadwigi Izdebskiej i Joanny Szymanowskiej, Trans Humana Wydawnictwo Uniwersyteckie, Białystok 2009.
3.Gurniewicz J., Teoria wychowania. Wybrane problemy, Olsztyn 2007.
4.Gutek G.L. Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji, Gdańsk 2003.
5.Kubiak-Szymborska E., Zając D., Podstawowe problemy teorii wychowania, Bydgoszcz 2006.
6.Muszyński H. Socjalizacja i wychowanie. W poszukiwaniu genezy wychowania (perspektywa ewolucyjna). *Kultura Społeczeństwo – Edukacja,* 2(22), 7–54. https://doi.org/10.14746/kse.2022.22.01
7.Myszkowska-Litwy M., Pedagogika ogólna a teoria i praktyka dydaktyczna, Kraków 2011.
8.Orłowska M., Marzec B. Pedagogika wobec problemów życia w społeczeństwie ryzyka, Dąbrowa Górnicza 2017.
9.Śliwerski B. (red.), Pedagogika, podstawy nauk o wychowaniu, t. I, Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Pedagogiczne 2006.
10. Zielińska-Czopek M. Autokraci czy demokraci? Nauczycielskie kierowanie pracą klasy szkolnej, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2021.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Natalia Chahrak
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	nchahrak@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Biomedyczne podstawy rozwoju**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1C. Wsparcie warsztatu pedagoga**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Anna Bezulska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** Stacjonarne/niestacjonarne	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**I/1**	**4**
ćwiczenia	**30/16**	**I/1**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza z zakresu biologii (poziom podstawowy).

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studenta w wiedzę na temat biomedycznych podstaw rozwoju człowieka.
C2 – Zdobycie wiedzy na temat zaburzeń rozwoju wieku dziecięcego.
C3 – Nabycie umiejętności rozpoznawania zaburzeń rozwoju.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna biologiczne i medyczne konteksty procesów uczenia się.	K_W03
W_02	Student zna i rozumie klasyczne i współczesne koncepcje rozwoju człowieka: od naturalistycznych - medycznych i biologicznych, po społeczno-kulturowe, oraz ich wartości aplikacyjne.	K_W05

W_03	Student zna zasady udzielania pierwszej pomocy, podstawy systemu bezpieczeństwa i zasady higieny pracy w instytucjach edukacyjnych i wychowawczych, ich praktyczne uwarunkowania oraz realizacje.	K_W17
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi diagnozować problemy rozwojowe i pedagogiczne w odniesieniu do działalności praktycznej.	K_U06
U_02	Student potrafi opracować podstawowych narzędzi diagnostycznych oraz prowadzić w oparciu o nie proces badawczy w odniesieniu do wybranego rodzaju działalności praktycznej.	K_U09
U_03	Student dostrzega związki przyczynowo-skutkowe w praktycznej działalności pedagogicznej.	K_U20
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do zdobywania wiedzy dotyczącej własnego profesjonalizmu oraz osobistych możliwości i ograniczeń, jest gotów do pracy nad własnym rozwojem, także podczas pedagogicznej działalności praktycznej.	K_K01
K_02	Student jest gotów do współpracy i współdziałania z innymi – specjalistami i niespecjalistami - zarówno podczas pracy indywidualnej jak i zespołowej.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie do przedmiotu. Terminologia z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka. Fazy rozwojowe w ujęciu ontogenetycznym.	2	1
W2	Podstawy genetyki. Znaczenie obciążenia genetycznego na rozwój dziecka.	2	1
W3	Podstawy cytologii. Budowa, rodzaje i rozwój komórek. Rodzaje receptorów i ich znaczenie w rozwoju funkcji poznawczych.	2	1
W4	Podstawy kardiologii. Budowa i funkcje układu krwionośnego w okresie rozwoju.	2	1
W5	Budowa i funkcje układu oddechowego. Rozpoznawanie dysfunkcji układu oddechowego w okresie rozwoju dziecka.	2	1
W6	Rozwój motoryczny dziecka.	2	1
W7	Budowa i funkcje układu nerwowego. Wpływ hormonów na zaburzenia rozwoju u dzieci.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Charakterystyka poszczególnych okresów rozwojowych i ich znaczenie na prawidłowy rozwój organizmu człowieka.	4	2
C2	Choroby genetyczne a rozwój dziecka.	4	2
C3	Rola percepcji w rozwoju dziecka.	4	2
C4	Patofizjologia rozwoju układu krwionośnego u dzieci.	4	2
C5	Patofizjologia rozwoju układu oddechowego u dzieci.	4	2

C6	Choroby układu ruchu i ich wpływ na rozwój motoryki u dzieci.	4	2
C7	Dysfunkcje układu nerwowego a rozwój dziecka.	4	2
C8	Zaliczenie ćwiczeń.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1, M2, M3	projektor
Ćwiczenia	M3, M5, analiza studium przypadku	materiały źródłowe, opisy przypadków

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	udział w wykładach.	P1 egzamin pisemny.
Ćwiczenia	F1 sprawdzian (ustny, pisemny, „wejściówka", kolokwium cząstkowe); F2 obserwacja/ aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonanych podczas zajęć, realizacja prac domowych); F3 ćwiczenia pisemne sprawdzające poziom umiejętności samodzielnej pracy.	P3 ocena formułująca.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	Metoda oceny	P1	F1	F2	F3	P3
W_01		x	-	x	x	x
W_02		x	x	x	x	x
W_03		x	x	x	x	x
U_01		x	x	x	x	x
U_02		x	x	x	x	x
U_03		x	x	x	x	x
K_01		x	x	x	x	x
K_02		x	x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena końcowa z zaliczenia ćwiczeń to suma zdobytych ocen cząstkowych z kolokwium, projektów, aktywności i obecności na zajęciach.
Ocena końcowa z wykładu to ocena z egzaminu pisemnego.
Ocena końcowa z przedmiotu to suma oceny z ćwiczeń i egzaminu w wykładów.
1. Ocenę bardzo dobrą (5) można uzyskać w I terminie zaliczenia. W terminie II lub w sesji poprawkowej najwyższą oceną jest 4.

2. Zaliczenie nieobecności na zajęciach, kolokwium cząstkowego i zaliczenie ćwiczeń upoważnia studenta do przystąpienia, do kolokwium końcowego.

3. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie omawiane treści na rozszerzonym poziomie, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad rozwojem własnym samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

4. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem, w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

5. Ocena dostateczny (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	10
przygotowanie do egzaminu	10	21
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	10	15
zapoznanie z literaturą	25	30
suma godzin:	**100**	**100**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Wiśniewska M. Biomedyczne podstawy rozwoju dziecka dla studentów pedagogiki. Wyd. Difin, 2021.
2. Malinowski A. Auksologia. Rozwój osobniczy człowieka w ujęciu biomedycznym, Zielona Góra 2004.
3. Woynarowska B., Kowalewska A., Izdebski Z., Komosińska K., Biomedyczne podstawy kształcenia i wychowania. Warszawa 2010.

4. Traczyk W. Fizjologia człowieka w zarysie, PZWL, Warszawa 2022.
5. Jaczewski A. (red.). Biologiczne i medyczne podstawy rozwoju i wychowania, Warszawa 2001.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Mięsowicz I. (red.). Auksologia. Rozwój biologiczny człowieka i metody jego oceny od narodzin do dorosłości, 2001.
2. Doleżych B., Łaszczyca P. (red.). Biomedyczne podstawy rozwoju z elementami higieny szkolnej, Toruń 2006.
3. Michajlik A., Ramotowski W. Anatomia i fizjologia człowieka. PZWL, Warszawa 2023.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Anna Bezulska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	abezulska@gmail.com
Podpis	*Anna Bezulska*

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.2.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Diagnoza i terapia pedagogiczna**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**1C. Wsparcie warsztatu pedagoga**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Aneta Baranowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**III/5**	**4**
ćwiczenia	**30/16**	**III/5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Pozytywne zaliczenie przedmiotów: psychologia rozwojowa, podstawy pedagogiki specjalnej, biomedyczne podstawy rozwoju, teoretyczne podstawy terapii pedagogicznej.

4. Cele kształcenia

C1 – Zapoznanie ze specjalistyczną terminologią dotyczącą procesu diagnozy i terapii jako elementu wspierania ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

C2 – Kształtowanie umiejętności pogłębiania wiedzy z zakresu diagnozowania, metod, środków terapii pedagogicznej, celem osiągnięcia wysokiej skuteczność w pracy.

C3 – Zachęcenie do pogłębionej refleksyjności nad problemami uczniów i skutecznością prowadzonej terapii.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie proces diagnozy i terapii pedagogicznej – ich cele, zakres, oddziaływanie.	K_W03
UMIEJĘTNOŚCI		

U_01	Student potrafi dobrać techniki diagnostyczne i terapeutyczne w konkretnych przypadkach pedagogicznych oraz zaprojektować działania pomocowe.	K_U03 K_U05 K_U06 K_U15
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do refleksji nad problemami uczniów i efektywnością prowadzonej terapii.	K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Zajęcia organizacyjne. Diagnoza, diagnoza pedagogiczna, diagnoza psychologiczna – pojęcia, cele, zadania, obszar.	2	1
W2	Terapia pedagogiczna – pojęcie, aspekty prawne, zasady, warunki skuteczności.	2	1
W3	Specyficzne i niespecyficzne trudności w uczeniu się – pojęcie, cechy, koncepcje.	2	1
W4	Dyskalkulia jako specyficzne trudności w nauce matematyki.	2	1
W5	Dysortografia i dysgrafia jako specyficzne trudności w pisaniu.	2	1
W6	Dysleksja jako specyficzne trudności w nauce czytania.	2	1
W7	Schemat postępowania diagnostyczno-pomocowego w przypadku różnych trudności edukacyjnych.	2	1
W8	Zaliczenie wykładów.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Zasady postępowania diagnostyczno- terapeutycznego.	2	1
C2	Metody, techniki i narzędzia wykorzystywane w diagnozie pedagogicznej.	2	1
C3	Diagnozowanie środowiska szkolnego uczniów.	2	1
C4	Diagnoza środowiska rodzinnego uczniów.	2	1
C5	Rysunek dziecka jako element diagnozy pedagogicznej.	2	1
C6	Rozpoznawanie i identyfikacja trudności edukacyjnych.	2	1
C7	Terapia pedagogiczna ukierunkowana na rozwijanie analizatora wzrokowego i orientacji przestrzennej.	2	1
C8	Terapia pedagogiczna ukierunkowana na rozwijanie analizatora kinestetyczno- ruchowego.	2	1
C9	Terapia pedagogiczna ukierunkowana na rozwijanie analizatora słuchowego.	2	1
C10	Założenia i działania ukierunkowane na profilaktykę specyficznych trudności w uczeniu się.	2	1
C11	Rozbudzanie motywacji uczniów do nauki.	2	1

C12 C13	Opracowanie programów terapii pedagogicznej.	7	4
C14	Zaliczenie	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny, wykład problemowy	Laptop, projektor
Ćwiczenia	Burza mózgów, dyskusja dydaktyczna, klasyczna metoda problemowa, praca w grupach.	Laptop, projektor, tekst źródłowy i naukowy, opinie i orzeczenia z PPP, przykładowe programy terapii pedagogicznej, gry i inne pomoce wykorzystywane w terapii pedagogicznej.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2: obserwacja podczas zajęć.	P2: kolokwium pisemne.
Ćwiczenia	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność. F4: wypowiedź/ wystąpienie. F5: ćwiczenia praktyczne.	P2: kolokwium. P5: wystąpienie/ rozmowa.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				
	F2	P2	F2	F4	F5	P2	P5
W_01	x	x	x	x	x	x	x
U_01	x	x	x	x	x	x	x
K_01	x	x	x	x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Ocenę bardzo dobrą (5) można uzyskać tylko w pierwszym terminie. W drugim terminie najwyższą oceną jest ocena dobra (4), w sesji poprawkowej ocena dostateczna (3).
2. Zaliczenie nieobecności (niezależnie od przyczyn) oraz cząstkowych prac (np. wystąpień) uprawnia studenta do możliwości przystąpienia do końcowego zaliczenia przedmiotu. Na zajęciach 1 nieobecność niezależnie od powodów jest dopuszczalna: 1 z ćwiczeń, 1 z wykładów.
3. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie na rozszerzonym poziomie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
4. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje w wybranych zagadnieniach.

5. Ocena dostateczna (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, stara się wykazać etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje w wybranych zagadnieniach.

Sposób wyliczania oceny z kolokwium:
100%-90% poprawnych odpowiedzi – ocena 5
89%-81% poprawnych odpowiedzi – ocena 4,5
80%-71% poprawnych odpowiedzi – ocena 4
70%-61% poprawnych odpowiedzi – ocena 3,5
60%-51% poprawnych odpowiedzi – ocena 3

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwiów zaliczeniowych	30	30
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń	15	15
zapoznanie z literaturą	10	31
suma godzin:	**100**	**100**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Bogdanowicz M., *O dysleksji: czyli specyficznych trudnościach w czytaniu i pisaniu*, Lubin 1994.
2. Górniewicz E., *Trudności w czytaniu i pisaniu u dzieci*, Toruń 2002.
3. Raid G., *Dysleksja. Poradnik praktyka*, Gdańsk 2018.
4. Radwańska A., *Jak pomóc dziecku z dysleksją? Poradnik dla rodziców i nauczycieli*, Warszawa 2017.
5. Skałbania B., Lewandowska-Kidoń B., *Terapia pedagogiczna w zarysie*, Warszawa 2015.
6. Skorek E.M. (red), *Terapia pedagogiczna. Zagadnienia praktyczne i propozycje zajęć*, Kraków 2004.
7. Wysocka E., *Diagnostyka psychopedagogiczna. Nowe obszary i rozwiązania metodologiczne*, Kraków 2022.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Balejko A., Zińczuk M., *Terapia pedagogiczna w teorii i praktyce*, Białystok 2006.
2. Gąsowska T., Pietrzak – Stępkowska Z., *Praca wyrównawcza z dziećmi mającymi trudności w czytaniu i pisaniu*, Warszawa 1994.
3. Hudson D., Specyficzne trudności w uczeniu się. Niezbędnik nauczyciela, Gdańsk 2019.
4. Kaja B., *Zarys terapii dziecka*, Bydgoszcz 1995.
5. Jastrząb J., Baczała D., *Wybrane zagadnienia z pedagogiki korekcyjno - kompensacyjnej. Wzorzec terapeuty*, Toruń 2011,
6. Jastrząb J., *Diagnoza nauczycielska. Narzędzie pomiaru pedagogicznego, Dysleksja*, „Biuletyn Polskiego Towarzystwa Dysleksji" 2012 nr 1(12).

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Aneta Baranowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	abaranowska@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Diagnostyka psychopedagogiczna**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**1C Wsparcie warsztatu pedagoga**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Anna Lis-Zaldivar**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykłady	**15/8**	**III/5**	**4**
Ćwiczenia	**30/16**	**III/5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Pozytywne zaliczenie przedmiotów:
Historia myśli pedagogicznej/Historia wychowania, pedagogika ogólna, pedagogika społeczna/teorie środowisk wychowawczych, psychologia ogólna, psychologia rozwojowa, psychologia wychowawcza, teoretyczne podstawy wychowania/teoria i praktyka wychowania, biomedyczne podstawy rozwoju, podstawy pedagogiki specjalnej.

4. Cele kształcenia

C1 Przyswojenie wiedzy w zakresie modeli diagnostycznych, metod, technik i narzędzi diagnozy psychopedagogicznej.

C2 Rozwijanie umiejętności diagnozowania w psychopedagogicznym obszarze uczniów.

C3 Kształtowanie postawy refleksyjności i wrażliwości społecznej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna podstawowe pojęcia i terminologię związane z diagnostyką psychopedagogiczną.	K_W01

W_02	Student zna podstawowe strategie diagnostyczne w diagnozie pedagogicznej i psychologicznej.	K_W10 K_W15
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi określić obszar diagnozy i zinterpretować jej wyniki w odniesieniu do wymiaru edukacyjnego i społecznego dziecka i młodzieży.	K_U01, K_U02 K_U03, K_U13 K_U20
U_02	Student potrafi wytyczyć zakres badań, skonstruować własne narzędzia badawcze celem poznania określonego zjawiska edukacyjnego lub społecznego.	K_U01, K_U03 K_U05, K_U06 K_U09, K_U10 K_U13, K_U14 K_U15, K_U18 K_U20
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do postępowania w sposób odpowiedzialny i etyczny.	K_K05, K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Zajęcia wprowadzające. Omówienie celów, ogólnego przesłania i treści kształcenia, warunków zaliczenia wykładu.	1	0,5
W2	Diagnoza, diagnostyka. Teoretyczne podstawy diagnozy psychologiczno-pedagogicznej. Obszary i zakresy jej oddziaływania.	4	2
W3	Strategie badań diagnostycznych w pedagogice: podejście triangulacyjne: ilościowe, jakościowe, Funkcje i modele diagnozy. Studium przypadku. Diagnoza ICF.	2	1,5
W4	Metody, techniki, narzędzia diagnostyczne w diagnozie psychopedagogicznej. Normy w diagnozowaniu pedagogicznym: zmienne (cechy) diagnostyczne, wskaźniki zmiennych (cech).	4	2
W5	Diagnoza psychospołeczna wyznacznikiem terapii dziecka i przeciwdziałania wykluczeniu społecznego.	2	1
W6	Kolokwium.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Zajęcia wstępne. Omówienie zakresu i strategii przeprowadzania zajęć praktycznych oraz form zaliczenia ćwiczeń. Uwarunkowanie sukcesów i niepowodzeń edukacyjnych, wychowawczych, społecznych dziecka i młodzieży.	2	1
C2	Zagrożenie niedostosowaniem społecznym: źródła, obszar, profilaktyka i diagnoza.	2	1

C3	Niedostosowanie społeczne: osoby zagrożone i niedostosowane społecznie: źródła, ich charakterystyka, rozpoznawanie.	2	1
C4	Diagnoza rodziny, jako środowiska wychowawczego dzieci i uczniów.	2	1
C5	Techniki projekcyjne w psychopedagogicznym diagnozowaniu uczniów, ich sytuacji społecznej, rówieśniczej i rodzinnej.	4	2
C6	Diagnoza przemocy rówieśniczej- profilaktyka, formy, środki zaradcze.	4	2
C7	Diagnozowanie potrzeb i osiągnięć uczniów w wymiarze edukacyjnym. Diagnoza dojrzałości szkolnej, jako fundament prognozowania funkcjonowania ucznia.	4	2
C8	Diagnoza funkcjonalna uczniów.	2	1
C8	Konstruowanie arkuszy diagnostycznych w określonym obszarze zainteresowań studentów.	6	3
C9	Prezentacja opracowanych arkuszy diagnostycznych.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny, wykład problemowy.	Projektor, komputer.
Ćwiczenia	Burza mózgów, dyskusja dydaktyczna, klasyczna metoda problemowa, praca w grupach.	Projektor, pomoce dydaktyczne, teksty źródłowe, filmy.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F1 sprawdzian (ustny, pisemny, „wejściówka", kolokwium cząstkowe).	P2 kolokwium pisemne lub ustne podsumowujące semestr.
Ćwiczenia	F1 sprawdzian (ustny, pisemny, „wejściówka", kolokwium cząstkowe); F2 obserwacja/ aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonanych podczas zajęć, realizacja prac domowych); F4 wypowiedź/ wystąpienie.	P2 kolokwium ustne lub pisemne podsumowujące semestr; P3 ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formułujących, uzyskanych w semestrze; P5 wystąpienie/ rozmowa (prezentacja).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia					
	F1	P2	F1	F2	F4	P2	P3	P5
W_01	X	x	x	x	x	X	X	X

W_02	X	x	x	x	x	X	X	X
U_01	X	x	x	x	x	X	X	X
U_02		x	x	x		X	X	X
K_01	x	x	x	x	x	X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Ocenę bardzo dobrą (5) można uzyskać tylko w pierwszym terminie. W drugim terminie najwyższą oceną jest ocena dobra (4), w sesji poprawkowej ocena dostateczna (3).
2. Zaliczenie nieobecności (niezależnie od przyczyn) oraz cząstkowych prac (np. wystąpień) uprawnia studenta do możliwości przystąpienia do końcowego zaliczenia przedmiotu. Na zajęciach 1 nieobecność niezależnie od powodów jest dopuszczalna: 1 z ćwiczeń, 1 z wykładów.
3. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie na rozszerzonym poziomie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje. Uzyskuje 91-100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy i umiejętności.
4. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje w wybranych zagadnieniach. Uzyskuje 71-90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy i umiejętności.
5. Ocena dostateczna (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, stara się wykazać etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje w wybranych zagadnieniach. Uzyskuje 51-70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy i umiejętności.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do egzaminu	20	30
przygotowanie do ćwiczeń	20	30
zapoznanie się z literaturą	15	16
suma godzin:	**100**	**100**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Brzezińska A., Matejczuk J. (red.), *6-latki w szkole: rozwój i wspomaganie rozwoju, 2014.*
2. Dziewiątkowska-Kozłowska K., Ulanowska T. *Triangulacja w badaniach pedagogicznych – możliwości, ograniczenia, zagrożenia,* „Przegląd pedagogiczny" nr 2 /2022.
3. Guzik- Tkacz M., *Badania diagnostyczne w pedagogice i psychopedagogice,* Tkacz M., *Badania diagnostyczne w pedagogice i psychopedagogice,* Warszawa 2011.
4. Jarosz E., Wysocka E. (red.) *Diagnoza psychopedagogiczna: podstawowe problemy i rozwiązania,* Warszawa 2006.
5. Skałbania B., *Diagnostyka pedagogiczna: wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne,* Kraków 2011.
6. Wysocka,E. *Diagnoza w resocjalizacji, Warszawa 2008.*

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Niemierko B., *Diagnostyka edukacyjna,* Warszawa 2009.
2. Lisowska,E., Przemoc wobec dziecka. Rozpoznawanie i przeciwdziałanie, Kielce 2005.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Anna Lis-Zaldivar
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	a.lis-zaldivar@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Dydaktyka ogólna**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**1C. Wsparcie warsztatu pedagoga**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**prof. AJP dr hab. Beata A. Orłowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**II/4**	**3**
ćwiczenia	**30/16**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki i wychowania. Wiedza z zakresu procesu uczenia się.

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy pedagogicznej pozwalającej na rozumienie procesów edukacyjnych systemu edukacji oraz prawidłowości i zakłóceń procesu nauczania – uczenia się.

C2 – Przekazanie wiedzy z zakresu dydaktyki działalności pedagogicznej realizowanej w instytucjach edukacyjnych.

C3 – Kształtowanie specjalistycznych umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykorzystywania wiedzy do obserwowania, analizowania i diagnozowania problemów edukacyjnych oraz projektowania, organizowania, realizowania i ewaluacji działalności edukacyjnej w odniesieniu do grup i jednostek.

C4 – Kształtowanie u studentów pogłębionej refleksyjności na problemy innych, szczególnie pozbawionych szans na dobrą edukację.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
WIEDZA		

W_01	Student zna różne koncepcje wychowania i edukacji, uczenia się i nauczania, ich źródła, uwarunkowania, następstwa i konsekwencje wyboru każdej z nich, a także generowane przez nie trudności oraz różne uwarunkowania tych procesów.	K_W09
W_02	Student zna proces projektowaniu, modele indywidualizacji lekcji, strategie nauczania w odniesieniu do pedagogiki i jej subdyscyplin.	K_W12
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną w odniesieniu do konkretnych sytuacji pedagogicznej praktyki i problemów edukacyjnych.	K_U03
U_02	Student potrafi na odstawie posiadanej wiedzy teoretycznej, rozpoznawać, opisać, interpretować motywy oraz sposoby zachowań osób uczących się.	K_U05
U_03	Student potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób klarowny i spójny z osobami pochodzącymi z różnych środowisk.	K_U13
U_04	Student potrafi wybrać metody i formy działania biorąc pod uwagę ich adekwatność do problemów występujących w konkretnych obszarach działalności pedagogicznej.	K_U15
U_05	Student potrafi dobrać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych.	K_U16
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do rozpoznawania środowiska lokalnego i regionalnego oraz wpływu na funkcjonowanie uczniów, posługuje się zdobytą wiedzą w praktycznej działalności pedagogicznej.	K_K02
K_02	Student jest gotów do zachowania się w sposób odpowiedzialny za siebie i innych oraz za swoje działania pedagogiczne również w odniesieniu do uczniów wymagających wsparcia.	K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wprowadzenie w problematykę zagadnień przedmiotu dydaktyka ogólna. Omówienie warunków zaliczenia przedmiotu.	2	1
W2	Dydaktyka jako subdyscyplina pedagogiki, jej przedmiot i zadania. Podstawowe pojęcia dydaktyki.	2	1
W3	Charakterystyka wybranych systemów dydaktycznych i ich współczesne wykorzystanie.	2	1
W4	Cele kształcenia ogólnego i zawodowego. Taksonomia celów kształcenia.	2	1
W5	Treści nauczania. Wybrane teorie doboru treści kształcenia	2	1
W6	Ocenianie szkolne. Rodzaje i funkcje oceny. Niepowodzenia szkolne – rodzaje, przyczyny, możliwości pomocy dziecku.	2	1
W7	Test jako jedna z form sprawdzania osiągnięć szkolnych. Przygotowanie testu i jego składniki poprawnej budowy.	2	1
W8	Podsumowanie przedmiotu.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Zajęcia wprowadzające. Omówienie warunków zaliczenia ćwiczeń i przygotowania do egzaminu. Wprowadzenie w zagadnienia dydaktyki ogólnej.	2	1
C2	Główne składniki procesu kształcenia.	2	1
C3	Metody kształcenia – ich klasyfikacja i dobór.	2	1
C4	Metody aktywne w edukacji – przykłady i kształtowane umiejętności – część 1	2	1
C5	Metody aktywne w edukacji – przykłady i kształtowane umiejętności – część 2	2	1
C6	Środki dydaktyczne i ich praktyczne wykorzystanie podczas lekcji.	2	1
C7	Zasady kształcenia – przykładowy dobór.	2	1
C8	Tok podający i poszukujący lekcji – praktyczne wykorzystanie.	2	1
C9	Organizacja procesu kształcenia i pracy uczniów. Lekcja, jej typy i budowa.	2	1
C10	Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	2	1
C11	Praca z uczniem szczególnie uzdolnionym.	2	1
C12	Ocena opisowa w ocenianiu uczniów – pisanie przykładowej oceny.	2	1
C13	Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne. Praca nauczyciela w klasie wielokulturowej. Profilaktyka i interwencja w przypadku zachowań zakłócających zajęcia.	2	1
C14	Kolokwium	2	2
C15	Zaliczenie przedmiotu.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 – wykład informacyjny.	Projektor, laptop, prezentacje.
Ćwiczenia	M2 – praca w grupach, burza mózgów, dyskusja dydaktyczna, M5 – metoda praktyczna.	Projektor, laptop, prezentacje.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2- obserwacja podczas zajęć/aktywność.	P1- egzamin ustny.
Ćwiczenia	F1 – sprawdzian ustny wiedzy, umiejętności, F2 – sprawdzian pisemny wiedzy, umiejętności, F3 – obserwacja podczas zajęć/ aktywność.	P2 - praca pisemna.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P1	F1	F2	F3	P2
W_01	X	X	X	X		X
W_02	X	X	X	X		X
U_01			X	X	X	X
U_02			X	X	X	X
U_03			X	X	X	X
U_04			X	X	X	X
U_05			X	X	X	X
K_01			X	X		
K_02			X	X		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykład: przedmiotem oceny jest odpowiedź na trzy wylosowane pytania z zestawu 76 pytań obejmujących swoim zakresem treści z wykładów i ćwiczeń. Na ocenę bdb student musi odpowiedzieć wyczerpująco na wszystkie pytania, podać konstruktywne przykłady rozwiązań. Na ocenę db-db+ student potrafi odpowiedzieć na trzy wylosowane pytania, zdefiniować pojęcia i określić ich zakres i omówić zagadnienie na konkretnych przykładach. Na ocenę dst-dst+ student zna podstawowe definicje, potrafi podać przykłady przytaczane w pytaniach.

Ćwiczenia:
Przedmiotem oceny jest aktywność studenta podczas zajęć, jego przygotowanie do podejmowanych wyzwań, oraz obecność na zajęciach. Zaliczenie zajęć w postaci kolokwium końcowego. Na ocenę dostateczna student musi uzyskać co najmniej 51% punktów. Skala ocen: 51%-59% - ocena dst, 60%-69% - ocena dst+, 70%-79% - ocena db, 80%-89% - ocena db+, 90%-100% - ocena bdb.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	10
przygotowanie do egzaminu	10	10
przygotowanie do realizacji zajęć, wykonanie ćwiczeń,	10	15

zapoznanie z literaturą	10	21
przygotowanie pracy pisemnej	5	10
suma godzin:	**90**	**90**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. K. Kruszewski, K. Konarzewski, *Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela*, 2004.
2. Cz. Kupisiewicz, *Podstawy dydaktyki*, 2005.
3. Cz. Kupisiewicz, *Dydaktyka. Podręcznik akademicki*, 2012.
4. B. Niemierko, *Kształcenie szkolne. Podręcznik skutecznej dydaktyki*, 2007.
5. B. Niemierko, *Między oceną szkolną a dydaktyką. Bliżej dydaktyki*, 1991.
6. W. Okoń, *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, 2003.
7. J. Półturzycki, *Dydaktyka dla nauczycieli*, 2002.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.F. Bereźnicki, *Dydaktyka kształcenia ogólnego*, 2004.
2.F. Bereźnicki, *Podstawy dydaktyki*, 2007.
3.K. Denek, *Ku dobrej edukacji*, 2005.
4. S. Dylak, *Wprowadzenie do konstruowania programów nauczania*, 2000.
5. H. Komorowska, *O programach prawie wszystko*, 1999.
6. Z. Kwieciński, B. Śliwerski, *Pedagogika. Podręcznik akademicki*, t. 1-2, 2004.
7. B. A. Orłowska, *Krótka powtórka z dydaktyki ogólnej*, 2005.
8. B. A. Orłowska, A. Olczak, *Program i podręcznik we wczesnej edukacji dziecka – wybrane zagadnienia.*
Artykuły w czasopismach pedagogicznych i literatura bieżąca dodatkowo zalecana przez prowadzących.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Prof. AJP dr hab. Beata A. Orłowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	borlowska@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Teoretyczne podstawy kształcenia**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**1C. Wsparcie warsztatu pedagoga**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**prof. AJP dr hab. Beata A. Orłowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**II/4**	**3**
ćwiczenia	**30/16**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki i wychowania. Wiedza z zakresu procesu uczenia się.

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy pedagogicznej pozwalającej na rozumienie procesów edukacyjnych systemu edukacji oraz prawidłowości i zakłóceń procesu nauczania – uczenia się.

C2 – Przekazanie wiedzy z zakresu dydaktyki działalności pedagogicznej realizowanej w instytucjach edukacyjnych.

C3 – Kształtowanie specjalistycznych umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykorzystywania wiedzy do obserwowania, analizowania i diagnozowania problemów edukacyjnych oraz projektowania, organizowania, realizowania i ewaluacji działalności edukacyjnej w odniesieniu do grup i jednostek.

C4 – Kształtowanie u studentów pogłębionej refleksyjności na problemy innych, szczególnie pozbawionych szans na dobrą edukację.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
WIEDZA		

W_01	Student zna różne koncepcje wychowania i edukacji, uczenia się i nauczania, ich źródła, uwarunkowania, następstwa i konsekwencje wyboru każdej z nich, a także generowane przez nie trudności oraz różne uwarunkowania tych procesów.	K_W09
W_02	Student zna proces projektowania, modele indywidualizacji lekcji, strategie nauczania w odniesieniu do pedagogiki i jej subdyscyplin.	K_W12
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną w odniesieniu do konkretnych sytuacji pedagogicznej praktyki i problemów edukacyjnych.	K_U03
U_02	Student potrafi na odstawie posiadanej wiedzy teoretycznej, rozpoznawać, opisać, interpretować motywy oraz sposoby zachowań osób uczących się.	K_U05
U_03	Student potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób klarowny i spójny z osobami pochodzącymi z różnych środowisk.	K_U13
U_04	Student potrafi wybrać metody i formy działania biorąc pod uwagę ich adekwatność do problemów występujących w konkretnych obszarach działalności pedagogicznej.	K_U15
U_05	Student potrafi dobrać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych.	K_U16
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do rozpoznawania środowiska lokalnego i regionalnego oraz wpływu na funkcjonowanie uczniów, posługuje się zdobytą wiedzą w praktycznej działalności pedagogicznej.	K_K02
K_02	Student jest gotów do zachowania się w sposób odpowiedzialny za siebie i innych oraz za swoje działania pedagogiczne również w odniesieniu do uczniów wymagających wsparcia.	K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wprowadzenie w problematykę zagadnień przedmiotu Teoretyczne podstawy kształcenia. Omówienie warunków zaliczenia przedmiotu.	2	1
W2	Teoria kształcenia jako subdyscyplina pedagogiki, jej przedmiot, zadania i podstawowe pojęcia.	2	1
W3	Charakterystyka wybranych systemów dydaktycznych i ich współczesne wykorzystanie.	2	1
W4	Cele kształcenia ogólnego i zawodowego. Taksonomia celów kształcenia.	2	1
W5	Treści nauczania – ich dobór. Wybrane teorie doboru treści kształcenia	2	1
W6	Ocenianie szkolne. Rodzaje i funkcje oceny. Niepowodzenia szkolne – rodzaje, przyczyny, możliwości pomocy dziecku.	2	1
W7	Test jako jedna z form sprawdzania osiągnięć szkolnych. Przygotowanie testu i jego składniki poprawnej budowy.	2	1
W8	Podsumowanie przedmiotu.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Zajęcia wprowadzające. Omówienie warunków zaliczenia ćwiczeń i przygotowania do egzaminu. Wprowadzenie w zagadnienia Teoretycznych podstaw kształcenia.	2	1
C2	Główne składniki procesu kształcenia.	2	1
C3	Metody kształcenia – ich klasyfikacja i dobór.	2	1
C4	Metody aktywne w edukacji – przykłady i kształtowane umiejętności – część 1	2	1
C5	Metody aktywne w edukacji – przykłady i kształtowane umiejętności – część 2	2	1
C6	Środki dydaktyczne i ich praktyczne wykorzystanie podczas zajęć.	2	1
C7	Zasady kształcenia, ich przykładowy dobór.	2	1
C8	Tok podający i poszukujący lekcji – praktyczne wykorzystanie.	2	1
C9	Organizacja procesu kształcenia i pracy uczniów. Lekcja, jej typy i budowa.	2	1
C10	Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	2	1
C11	Praca z uczniami o szczególnych potrzebach edukacyjnych (w tym również z uczniem szczególnie uzdolnionym, z niepełnosprawnościami i różnymi deficytami).	2	1
C12	Ocenianie uczniów. Prace nad napisaniem przykładowej oceny.	2	1
C13	Przygotowanie testu dydaktycznego w praktyce.	2	1
C14	Kolokwium	2	2
C15	Zaliczenie przedmiotu.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 – wykład informacyjny.	Projektor, laptop, prezentacje.
Ćwiczenia	M2 – praca w grupach, burza mózgów, dyskusja dydaktyczna, M5 – metoda praktyczna.	Projektor, laptop, prezentacje.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2- obserwacja podczas zajęć/aktywność.	P1- egzamin ustny.
Ćwiczenia	F1 – sprawdzian ustny wiedzy, umiejętności,	P2 - praca pisemna.

	F2 – sprawdzian pisemny wiedzy, umiejętności, F3 – obserwacja podczas zajęć/ aktywność.	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P1	F1	F2	F3	P2
W_01	X	X	X	X		X
W_02	X	X	X	X		X
U_01			X	X	X	X
U_02			X	X	X	X
U_03			X	X	X	X
U_04			X	X	X	X
U_05			X	X	X	X
K_01			X	X		
K_02			X	X		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykład: przedmiotem oceny jest odpowiedź na trzy wylosowane pytania z zestawu 76 pytań obejmujących swoim zakresem treści z wykładów i ćwiczeń. Na ocenę bdb student musi odpowiedzieć wyczerpująco na wszystkie pytania, podać konstruktywne przykłady rozwiązań. Na ocenę db-db+ student potrafi odpowiedzieć na trzy wylosowane pytania, zdefiniować pojęcia i określić ich zakres i omówić zagadnienie na konkretnych przykładach. Na ocenę dst-dst+ student zna podstawowe definicje, potrafi podać przykłady przytaczane w pytaniach.

Ćwiczenia:
Przedmiotem oceny jest aktywność studenta podczas zajęć, jego przygotowanie do podejmowanych wyzwań, oraz obecność na zajęciach. Zaliczenie zajęć w postaci kolokwium końcowego. Na ocenę dostateczna student musi uzyskać co najmniej 51% punktów. Skala ocen: 51%-59% - ocena dst, 60%-69% - ocena dst+, 70%-79% - ocena db, 80%-89% - ocena db+, 90%-100% - ocena bdb.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	5	10

przygotowanie do egzaminu	15	20
przygotowanie do realizacji zajęć, wykonanie ćwiczeń,	10	15
zapoznanie z literaturą	10	11
Przygotowanie pracy pisemnej	5	10
suma godzin:	**90**	**90**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. K. Kruszewski, K. Konarzewski, *Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela*, 2004.
2. Cz. Kupisiewicz, *Podstawy dydaktyki*, 2005.
3. Cz. Kupisiewicz, *Dydaktyka. Podręcznik akademicki*, 2012.
4. B. Niemierko, *Kształcenie szkolne. Podręcznik skutecznej dydaktyki*, 2007.
5. B. Niemierko, *Między oceną szkolną a dydaktyką. Bliżej dydaktyki*, 1991.
6. W. Okoń, *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, 2003.
7. J. Półturzycki, *Dydaktyka dla nauczycieli*, 2002.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.F. Bereźnicki, *Dydaktyka kształcenia ogólnego*, 2004.
2.F. Bereźnicki, *Podstawy dydaktyki*, 2007.
3.K. Denek, *Ku dobrej edukacji*, 2005.
4. S. Dylak, *Wprowadzenie do konstruowania programów nauczania*, 2000.
5. H. Komorowska, *O programach prawie wszystko*, 1999.
6. Z. Kwieciński, B. Śliwerski, *Pedagogika. Podręcznik akademicki*, t. 1-2, 2004.
7. B. A. Orłowska, *Krótka powtórka z dydaktyki ogólnej*, 2005.
8. B. A. Orłowska, A. Olczak, *Program i podręcznik we wczesnej edukacji dziecka – wybrane zagadnienia.*
Artykuły w czasopismach pedagogicznych i literatura bieżąca dodatkowo zalecana przez prowadzących.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Prof. AJP dr hab. Beata A. Orłowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	borlowska@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Edukacja regionalna i międzykulturowa**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1C. Wsparcie warsztatu pedagoga**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**I i II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**prof. AJP dr hab. Beata A. Orłowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**I/2**	**4**
ćwiczenia	**15/8**	**I/2**	
	15/8	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy pedagogicznej obejmującej terminologię, teorie pozwalające na rozumienie specyfiki pedagogiki oraz jej powiązań z innymi dyscyplinami zwłaszcza społeczno-kulturowymi, historycznymi stanowiącymi podstawę działalności pedagogicznej oraz jej historycznych i kulturowych uwarunkowań.

C2 – Kształtowanie u studentów umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji pedagogicznych na bazie dorobku pedagogiki, przy wykorzystaniu różnych kanałów, metod, technik, procedur i dobrych praktyk realizowanych w różnych sferach działalności pedagogicznej.

C3 – Kształtowanie u studentów pogłębionej refleksyjności na problemy innych, szczególnie pozbawionych szans na dobrą edukację i wychowanie, wrażliwości etycznej, postaw prospołecznych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	

W_01	Student zna i rozumie terminologię używaną w pedagogice międzykulturowej, oraz sposoby jej zastosowania w obrębie pokrewnej dyscypliny .	K_W01
W_02	Student zna i rzoumie proces edukacji oraz uniwersalne, społeczno-kulturowe konteksty tych procesów.	K_W03
W_03	Student zna prawidłowości i zakłócenia procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz sposobów tworzenia oraz funkcjonowania relacji społecznych.	K_W06
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wybrać metody i formy działania biorąc pod uwagę ich adekwatność do problemów występujących w konkretnych obszarach działalności pedagogicznej.	K_U015
U_02	Student potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań.	K_U16
U_03	Student potrafi pracować z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym pochodzących ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego.	K_U30
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do rozpoznawania środowiska lokalnego i regionalnego oraz wpływu na funkcjonowanie uczniów, posługuje się zdobytą wiedzą w praktycznej działalności pedagogicznej, rozumie społeczne znaczenie wiedzy pedagogicznej.	K_K02

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wprowadzenie w tematykę przedmiotu. Omówienie warunków zaliczenia przedmiotu.	2	1
W2	Język a kultura i środowisko. Różnice międzykulturowe i komunikacja interpersonalna.	2	1
W3	Mniejszości narodowe i etniczne w kontekście edukacji regionalnej i międzykulturowej.	2	1
W4	Prawa mniejszości narodowych i etnicznych ze szczególnym uwzględnieniem dostępu do edukacji.	2	1
W5	Ziemia lubuska jako tygiel kulturowy. Wybitni przedstawiciele wielokulturowego środowiska w województwie lubskim.	3	2
W6	Osoby dwujęzyczne w środowisku szkolnym.	2	1
W7	Rola i znaczenie odmienności kulturowej i językowej w procesie diagnozy trudności szkolnych – wybrane zagadnienia.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Wprowadzenie w tematykę przedmiotu. Omówienie warunków zaliczenia przedmiotu.	2	1

C2	Poszukiwanie korzeni kulturowych.	2	1
C3	Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce i na świecie.	2	1
C4	O stereotypie kulturowym – czyli jak widzimy innych.	2	1
C5	Tożsamość społeczna i kulturowa uczniów bilingwalnych.	2	1
C6	Przygotowanie nauczyciela do pracy w zespole różnorodnym kulturowo.	2	1
C7	Kim jestem we współczesnym świecie … kultura lokalna, regionalna, światowa a diagnoza uczniów.	2	1
C8	Korzenie tożsamości osobistej i społecznej.	2	1
C9	Edukacja regionalna na pograniczach.	2	1
C10	Edukacja wielokulturowa i międzykulturowa.	2	1
C11	Kompetencje międzykulturowe nauczycieli.	2	1
C12	Praca z klasą wielokulturową.	2	1
C13	Problemy w grupie wielokulturowej i wielojęzycznej – jak pomóc dziecku, rodzinie i nauczycielowi?	2	1
C14-15	Praktykowanie edukacji regionalnej - prezentacja i omówienie projektów zaliczeniowych.	4	3
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 – wykład informacyjny, M4 – wykład problemowy z wykorzystaniem sprzętu multimedialnego.	Laptop, projektor, prezentacje.
Ćwiczenia	M2 – praca w grupach, burza mózgów, dyskusja dydaktyczna, M5 – metoda praktyczna.	Laptop, projektor, prezentacje.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2- obserwacja w trakcie zajęć/aktywność.	P2 – kolokwium ustne
Ćwiczenia	F1 – sprawdzian ustny wiedzy, umiejętności, F2 – sprawdzian pisemny wiedzy, umiejętności, F3 – obserwacja podczas zajęć, aktywność.	P2 - praca pisemna/projekt/referat.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F1	F2	F3	P2

W_01	X	X	X	X	X	X
W_02	X	X	X	X	X	X
W_03	X	X	X	X	X	X
U_01			X	X	X	X
U_02			X	X	X	X
U_03			X	X	X	X
K_01			X		X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

WYKŁAD: w ramach kolowkium student odpowiada na trzy pytania problemowe. Na ocenę pozytywną (dostateczną) student musi odpowiedzieć w pełni na półtora pytania. Na ocenę dobrą - na dwa pytania. Na ocenę bardzo dobrą na trzy pytania. Wypowiedź powinna być wyczerpująca i wskazywać na opanowanie zagadnienia i pełne, swobodne omawianie problemów.

ĆWICZENIA: student powinien wykazać się aktywnością podczas zajęć w wymiarze co najmniej 60%. Gdzie 60%-70% - ocena dostateczna, 71%-80% - ocena dobra, 81%-90%- ocena dobra plus, 91%-100% ocena bardzo dobra. Dodatkowo student/studenci przygotowują na zaliczenie projekty regionalne, które są prezentowane przed cała grupą i omawiane na kończących zajęciach. Ocena za projekt jest średnią ocen wykładowcy i studentów. Ocena końcowa jest wypadkową ocen za aktywność podczas zajęć i średniej ocen za projekt.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie zaliczenia z oceną z wykładu	10	15
przygotowanie do realizacji projektu	10	10
przygotowanie do realizacji ćwiczeń,	20	30
zapoznanie z literaturą	20	26
Przygotowanie prezentacji multimedialnej na zaliczenie	15	15
suma godzin:	**120**	**120**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Edukacja regionalna, red. Nauk. A. W. Brzezińska, A. Hulewska, J. Słomska, Warszawa 2006. 2. J. Nikitorowicz, Edukacja regionalna i międzykulturowa, Warszawa 2009 3. J. Nikitorowicz, Kreowanie tożsamości dziecka. Wyzwania edukacji międzykulturowej, Gdańsk 2005. Inne publikacje na bieżąco zalecane przez prowadzącego na zajęciach, artykuły w czasopismach edukacyjnych.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Gorzów miastem wielu kultur, red. B.A. Orłowska, P. Krzyżanowski, Gorzów Wielkopolski 2014. 2. Mniejszości regionu pogranicza polsko-niemieckiego, Separacja – Adaptacja-Integracja-Asymilacja, pod red. B.A. Orłowskiej, K. Wasilewskiego, Gorzów Wielkopolski 2012.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. prof. AJP Beata A. Orłowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	borlowska@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Emisja głosu i ergonomia**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1C. Wsparcie warsztatu pedagoga**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**mgr Joanna Lenart**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**15/8**	**I/2**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie w podstawową wiedzę z zakresu funkcjonowania i patologii narządu mowy.
C2 - Wykształcenie prawidłowych nawyków posługiwania się narządem mowy.
C3 - Rozwijanie umiejętności skutecznego komunikowania się.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna podstawową terminologię z zakresu anatomii i fizjologii aparatu mowy.	K_W20
W_02	Student zna i rozumie medyczne, psychologiczne, akustyczne i fonetyczne aspekty emisji głosu.	K_W20
W_03	Student zna i rozumie powiązania emisji głosu z kulturą żywego słowa.	K_W20
	UMIEJĘTNOŚCI	

U_01	Student potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu anatomii i fizjologii aparatu głosowego w procesie kształtowania prawidłowych odruchów w mowie.	K_U29
U_02	Student potrafi świadomie posługiwać się głosem, stosując techniki prawidłowej emisji głosu oraz zasady higieny głosu.	K_U29
U_03	Student potrafi wykorzystywać w swoich wypowiedziach właściwe środki foniczne, stosować obowiązujące zasady wymowy i normy ortofoniczne.	K_U29 K_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do rozwijania poziomu swojej wiedzy i umiejętności; ciągłego dokształcania i doskonalenia zawodowego.	K_K01
K_02	Student jest gotów do skutecznego wypowiadania się.	K_K01 K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Fizyczne i psychologiczne aspekty emisji głosu.	3	2
C2	Prawidłowy oddech podstawą emisji głosu.	4	2
C3	Rezonans.	2	1
C4	Fonacja i artykulacja.	2	1
C5	Wybrane normy ortofoniczne. Wymowa, ekspresja i wyrazistość słowa.	2	1
C6	Choroby narządu głosowego. Higiena głosu.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**Metody nauczania:** **M1** - wykład informacyjny, objaśnienie, miniwykład, **M5** - ćwiczenia przedmiotowe, ćwiczenia z elementami prezentacji, wypowiedź ustna, działania praktyczne, sesje treningowe, ćwiczenie mówienia, **M2** – dyskusja dydaktyczna, mapa myśli, rozmowa na temat doświadczeń w czasie ćwiczeń.	DYKTAFON, KOC, PODUSZKA, SKAKANKA.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F5** – ćwiczenia praktyczne (realizacja ćwiczeń wykonywanych przez studenta na zajęciach, zgodnie z instrukcją prowadzącego oraz ćwiczeń przygotowywanych samodzielnie, relacja z ćwiczeń wykonywanych samodzielnie w domu),	**P3** – ocena podsumowująca z aktywnej obecności na zajęciach. **P5** – wystąpienie i rozmowa (prezentacja, recytacja i interpretacja tekstu).

	F2 – obserwacja/aktywność (ocena zadań wykonywanych w trakcie ćwiczeń i w domu).	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F5	F2	P3	P5
W_01	**x**	**x**	**x**	**x**
W_02	**x**	**x**	**x**	**x**
W_03	**x**	**x**	**x**	**x**
U_01	**x**	**x**	**x**	**x**
U_02	**x**	**x**	**x**	**x**
U_03	**x**	**x**	**x**	**x**
K_01		**x**		**x**
K_02		**x**		**x**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład, których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
Student w pewnym stopniu zdaje sobie sprawę ze zjawisk związanych z aparatem mowy, funkcjami mowy, zjawiskami fonetycznymi	Student dobrze zna podstawowe zagadnienia z zakresu emisji głosu	Student ma świadomość i bardzo dobrze zna zasady operowania głosem, bardzo dobrze zna teorie na ten temat i potrafi wykorzystywać ja w praktyce.
Student w pewnym stopniu wykonuje ćwiczenia z zakresu emisji głosu	Student dobrze wykonuje ćwiczenia	Student ma uporządkowaną i poszerzoną wiedzę, poprawnie wykonuje ćwiczenia z zakresu emisji głosu, wykazuje się dużą orientacją w literaturze przedmiotu.
Student widzi swoje niedostatki i zdaje sobie sprawę z potrzeby poszerzania wiedzy.	Student zdaje sobie sprawę z potrzeby dokształcania.	Student wykazuje się dużą samodzielnością w poszukiwaniu rozwiązań, jest świadomy potrzeby poszerzania swojej wiedzy swoich wychowanków

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	Na studiach stacjonarnych	**Na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		

Ćwiczenia indywidualne	10	10
Czytanie literatury/oglądanie dokumentów o głosie	5	12
suma godzin:	**30**	**20**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Śliwińska – Kowalska Mariola, *Głos narzędziem pracy*, Instytut Medycyny Pracy, Łódź 1999.
2. Tarasiewicz Bogumiła, *Mówię i śpiewam świadomie*, Universitas, Kraków 2003.
3. Walczak-Deleżyńska Mieczysława, *Aby język giętki... Wybór ćwiczeń artykulacyjnych*, Wrocław 2004.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Górska Maria, *Zaopiekuj się swoim głosem*, WOMP, Gorzów Wlkp.
2. Łastik Aneta, *Poznaj swój głos*, Studio Emka, Warszawa 2006.
3. Sobierajska Halina, *Uczymy się śpiewać*, PZWSZ, Warszawa 1972.
4. Toczyska Bogumiła, *Jak wyglądasz słowem*, Gdańsk 2004.
5. Toczyska Bogumiła, *Sarabanda w chaszczach*, Wydawnictwo Podkowa, Gdańsk 1997.
6. Toczyska Bogumiła, *Łamańce z dedykacją*, Wydawnictwo Podkowa, Gdańsk.
7. Toczyska Bogumiła, *Elementarne ćwiczenia dykcji*, Centrum Edukacji Teatralnej, Gdańska1994.
8. Wojtyński Czesław, *Emisja głosu*, PZWSZ, Warszawa 1970.
9. Zalewska-Kręcicka Maria, *Głos i jego zaburzenia*, Polskie Stowarzyszenie Pedagogów Śpiewu, Wrocław 2004.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Lenart
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	jginda@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Kultura języka polskiego**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1C. Wsparcie warsztatu pedagoga**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Maria Maczel, prof. AJP**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**I/2**	**3**
Ćwiczenia	**30/16**	**I/2**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza o języku polskim na poziomie określonym w podstawie programowej szkoły ponadpodstawowej.

4. Cele kształcenia

C1 – Rozszerzenie dotychczasowej wiedzy teoretycznej z zakresu kultury języka i obowiązującej normy językowej.
C2 - Rozwijanie umiejętności analizy i oceny zjawisk językowych.
C3 - Doskonalenie poprawności i sprawności językowej.
C4 - Uświadomienie potrzeby samokształcenia i samodzielnego poszukiwania rozwiązań kwestii językowych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna podstawową terminologię z zakresu kultury języka polskiego.	K_W01
W_02	Student na zróżnicowanie i tendencje rozwojowe polszczyzny.	K_W02
W_03	Student zna najważniejsze zasady normatywne.	K_W02
	UMIEJĘTNOŚCI	

U_01	Student umie interpretować zjawiska współczesnej polszczyzny na jej różnych poziomach (Fonetycznym, morfologicznym, stylistycznym).	K_U01
U_02	Student umie oceniać innowacje językowe, rozpoznawać błędy.	K_U02
U_03	Student potrafi korzystać ze słowników, publikacji poprawnościowych i innych źródeł wiedzy o języku.	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do efektywnego oceniania własnej pracy i stopnia jej zaawansowania.	K_K01
K_02	Student jest gotów do rozwijania sprawności językowej.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Język jako wartość – podstawa tożsamości narodowej, miara bogactwa kultury. Funkcje języka.	2	1
W2	Kultura języka – przedmiot badań. Składniki kultury języka.	2	1
W3	Podstawowe terminy kultury języka. Norma językowa i jej zróżnicowanie.	2	1
W4	Kryteria poprawności językowej. Postawy Polaków wobec języka.	2	1
W5	Zróżnicowanie współczesnej polszczyzny. Odmiany języka i style współczesnej polszczyzny.	2	1
W6	Charakterystyczne zjawiska, procesy, tendencjje rozwojowe we współczesnej polszczyźnie. Czynniki wpływające na język.	2	1
W7	Estetyka słowa i etyka wypowiedzi. Brutalizacja języka publicznego.	2	1
W8	Wybrane zagadnienia dotyczące grzeczności językowej.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Zajęcia organizacyjne. Literatura przedmiotu, omówienie tematyki zajęć i zakresu wymagań. Rozumienie terminu kultura języka. Składniki kultury języka.	2	1
C2	Poradnictwo językowe w Polsce . Prezentacja wybranych publikacji normatywnych (m. in. słowników poprawnościowych).	2	1
C3	Podstawowe pojęcie teoretyczne z zakresu kultury języka (norma i jej zróżnicowanie, uzus, system).	2	1
C4	Innowacje językowe, błędy językowe – ich klasyfikacje.	2	1
C5	Ocena nowych elementów w języku. Kryteria poprawnościowe.	2	1
C6	Poprawność w zakresie wymowy.	2	1
C7	Poprawność leksykalna. Leksyka współczesnej polszczyzny.	2	1
C8	Sposoby wzbogacania języka. Neologizmy słowotwórcze, neosemantyzmy, neofrazeologizmy – ich ocena.	2	2

C9	Zapożyczenia z języków obcych. Zasady posługiwanie się wyrazami obcego pochodzenia.	2	1
C10	Zjawisko mody językowej.	2	1
C11	Frazeologia. Właściwe użycia frazeologizmów. Zmiany w zasobie frazeologicznym polszczyzny.	2	1
C12	Wybrane zagadnienia poprawnościowe z zakresu fleksji rzeczownika (m. in. odmiana nazwisk, nazw miejscowości) i czasownika.	2	1
C13	Wybrane zagadnienia poprawnościowe z zakresu składni i stylistyki.	2	1
C14	Wybrane zagadnienia dotyczące poprawności w zakresie ortografii i interpunkcji.	2	1
C15	Próba opisu i oceny współczesnej polszczyzny.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1, M2 - wykład informacyjny, konwersacyjny, metoda problemowa z elementami dyskusji.	Fragmenty prac naukowych, popularno-naukowych.
Ćwiczenia	M5 – ćwiczenia przedmiotowe: analiza materiału językowego (programów radiowych, telewizyjnych, tekstów prasowych, portali internetowych i in.); prezentacja wybranych zagadnień, przegląd literatury przedmiotu, słowników normatywnych, analiza fragmentów tekstów naukowych, popularnonaukowych.	Słowniki normatywne, publikacje naukowe i popularnonaukowe, źródła internetowe. Możliwe wykorzystanie sprzętu multimedialnego do prezentacji referowanych zagadnień.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja/aktywność.	P2 rozmowa podsumowująca przedmiot.
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność, F4 dyskusja, formułowanie dłuższych wypowiedzi na wybrany temat, prezentacja wybranego tekstu specjalistycznego.	P3 ocena powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F2	F4	P3	……
W_01	x	x				
W_02	x	x				
W_03	x	x				

U_01			x	x	x	
U_02			x	x	x	
U_03			x	x	x	
K_01	x	x	x	x	x	
K_02	x	x	x	x	x	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Ocenę bardzo dobrą (5) można uzyskać w I terminie zaliczenia. W terminie II lub w sesji poprawkowej najwyższą oceną jest 4.
2. Zaliczenie nieobecności na zajęciach, kolokwium cząstkowego i zaliczenie ćwiczeń upoważnia studenta do przystąpienia, do kolokwium końcowego.
3. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie omawiane treści na rozszerzonym poziomie, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad rozwojem własnym samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
4. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem, w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
5. Ocena dostateczny (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	20	21
zapoznanie z literaturą	10	30
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. *Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce*, pod red. K. Musiołek-Kłosińskiej, Warszawa 2013.
2. A. Markowski, *Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne*, Warszawa 2005.
3. H. Jadacka, *Kultura języka polskiego. Fleksja. Słowotwórstwo. Składnia*, Warszawa 2005.

4. T. Karpowicz, *Kultura języka polskiego. Wymowa, ortografia, interpunkcja*, Warszawa 2009.
5. J. Miodek, *Kultura języka w teorii i praktyce*, Wrocław 1983.
6. J. Miodek, *O zagrożeniach i bogactwie polszczyzny*, Wrocław 1996.
7. W. Pisarek, *Słowa między ludźmi*, Warszawa 1985.
8.*Polszczyzna płata nam figle. Poradnik językowy dla każdego*, pod red. J. Podrackiego, Warszawa 1993.
9. Słowniki normatywne – *Nowy słownik poprawnej polszczyzny*, pod red. A. Markowskiego; *Nowy słownik ortograficzny*, pod red. E. Polańskiego.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. D. Buttler, H. Kurkowska, H. Satkiewicz, *Kultura języka polskiego*, cz. I, warszawa 1971, cz. II, Warszawa 1982.
2. S. Bąba, B. Walczak, *Na końcu języka. Poradnik leksykalno-gramatyczny*, Poznań 1992.
3. M. Bugajski, *Językoznawstwo normatywne*, Warszawa 1993.
4. A. Cegieła, A. Markowski, *Z polszczyzną za pan brat*, Warszawa 1982.
5. *Język polski. Poradnik Andrzeja Markowskiego*, Warszawa 2003.
6. B. Klebanowska, W. Kochański, A. markowski, O dobrej i złej polszczyźnie, Warszawa 1985.
7. Współczesny język polski, pod red. J. Bartmińskiego, Lublin 2001.
(oraz różne publikacje popularnonaukowe – J, Miodka, j. Bralczyka, A. Markowskiego, E. Kołodziejek i in.)

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Prof. AJP dr Maria Maczel
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	mariamaczel@wp.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Media w edukacji i terapii**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1C.Wsparcie warsztatu pedagoga**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Anna Bielewicz-Dubiec**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
laboratoria	**30**	**III/5**	**3**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ukończenie semestrów I-IV.

4. Cele kształcenia

C1 – Wprowadzenie studentów w edukacje medialną, ewolucję mediów oraz specyfikę ich zastosowania w naukach pedagogicznych.

C2 – Przygotowanie studentów do refleksyjnego i bezpiecznego korzystania z mediów.

C3 – Zdobycie wiedzy na temat metod pracy z mediami w edukacji.

C4 - Kształtowanie umiejętności rozpoznawania oraz rozumienia specyfiki oddziaływania konkretnych mediów oraz przekazów zawartych w różnych komunikatach medialnych.

C5 - Kształtowanie specjalistycznych umiejętności i kompetencji niezbędnych do stosowania nowych mediów w procesie edukacji.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna terminologię związaną z edukacją medialną, najważniejsze etapy rozwoju mediów masowych.	K_W01, K_W08

W_02	Student zna i ocenia metody oraz środki służące nowomedialnemu wspomaganiu planowania procesu nauczania – uczenia się.	K_W16
W_03	Student zna sposoby bezpiecznego i refleksyjnego korzystania z nowych mediów, w tym z Internetu.	K_W19
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi dostrzegać i wyjaśniać mechanizmy oddziaływania mediów na odbiorców.	K_U01, K_U28
U_02	Student potrafi wymienić oraz wprowadzić do podejmowanych przez siebie działań edukacyjno-wychowawczych nowomedialne środki i metody pracy.	K_U03, K_U16,
U_03	Student potrafi wskazać nieustające zmiany zachodzące w przestrzeni mediów i samodzielnie zdobywać wiedzę z zakresu nowomedialnego wspomagania różnych procesów związanych z edukacją i wychowaniem, kierując się przy tym zasadami etyki.	K_U07, K_U26
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do wzbogacania swojego warsztatu.	K_K05, K_K08
K_02	Student jest gotów do współpracy w grupie, także w grupie funkcjonującej w przestrzeni nowych mediów.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści laboratoriów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
L1	Podstawowe pojęcia, definicje i cele technologii kształcenia	3	1
L2	Prasa i jej ewolucja	2	1
L3	Radio i jego ewolucja	2	1
L4	Telewizja i jej ewolucja	2	1
L5	Internet i jego ewolucja	3	2
L6	Smartfon oraz aplikacje i ich ewolucja	3	2
L7	Kompetencje medialne współczesnego uczestnika procesu kształcenia	3	2
L8	Nowoczesne metody organizowania procesu edukacji pedagogicznej	4	2
L9	Pedagogiczna i psychologiczna ocena komunikatów medialnych	2	1
L10	Nowomedialne wspomaganie procesu edukacji pedagogicznej	4	2
L11	Zasady etyki związane z korzystaniem z nowych mediów w projektowaniu i realizacji procesów edukacyjno-wychowawczych oraz terapeutycznych	2	1
	Razem liczba godzin laboratoriów	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Laboratoria	M2 - wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji. M5 – pokaz, ćwiczenia przedmiotowe.	Komputer, projektor, smartfon, wybrane aplikacje.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Laboratoria	F2 – obserwacja, aktywność. F4 – wypowiedź. F5 - ćwiczenia praktyczne.	P4 – praca pisemna, projekt.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Laboratoria			
	F2	F4	F5	P4
W_01	x	x	X	x
W_02	x	x	X	x
W_03	x	x	X	x
U_01	x	x	X	x
U_02	x	x	X	x
U_03	x	x	X	x
K_01	x	x	X	x
K_02	x	x	X	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena ustalona na podstawie aktywności, poszczególnych form zaliczeń cząstkowych oraz projektu:
50% - 59% ocena 3,0
60% - 69% ocena 3,5
70% - 79% ocena 4,0
80% - 89% ocena 4,5
90% - 100% ocena 5,0

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	10

przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	10	14
zapoznanie z literaturą	10	20
Przygotowanie pracy końcowosemestralnej (projekt)	15	15
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Edukacja medialna: nowa generacja pytań i obszarów badawczych / [red. nauk. Marek Sokołowski]. - Olsztyn: Oficyna Wydawnicza "Kastalia", 2004.
2. Scenariusze zajęć z edukacji czytelniczej i medialnej / pod red. Wacława Strykowskiego. - Wyd. 2. - Poznań: Wydawnictwo Naukowe, 2009.
3. Nowoczesne technologie w pedagogice specjalnej / redakcja naukowa: Anna Skoczek, Anna Piestrzyńska. - Kraków: Akademia Ignatianum : Wydawnictwo WAM, 2016.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Media w edukacji / Janusz Gajda. - Wyd. 5. - Kraków: Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2005.
2. Zagrożenia cyberprzestrzeni i świata wirtualnego / red. nauk, Józef Bednarek, Anna Andrzejewska. - Warszawa: 2014.
3. Media w wychowaniu, dydaktyce oraz zarządzaniu informacją edukacyjną szkoły / Tomasz Huk. - Kraków: Of Wydawnicza "Impuls", 2011.
4. Terapia pedagogiczna –wprowadzenie / Stankowski A „ Chowanna", t.1(32), Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice, 2009.
5. Terapia Pedagogiczna, scenariusze zajęć / Florkiewicz. V, Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej, Łódź 2012.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Anna Bielewicz-Dubiec
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	Abielewicz-dubiec@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	HUMANISTCZNY
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.8

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Ochrona własności intelektualnej**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1C. Wsparcie warsztatu pedagoga**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Marcin Szott**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin Stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**I/1**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 -Przekazanie wiedzy prawniczej, pozwalającej na rozumienie problematyki ochrony własności intelektualnej.

C2 -Kształtowanie u studentów umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji prawniczych na bazie dorobku nauk prawnych, przy wykorzystaniu różnych kanałów, metod, technik, procedur i dobrych praktyk realizowanych w różnych sferach działalności prawniczej oraz nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji, komunikacji interpersonalnej ze specjalistami i odbiorcami spoza grona specjalistów.

C3 - Umożliwienie studentom doskonalenia umiejętności radzenia sobie na rynku pracy, przekonanie o potrzebie ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego w realizacji indywidualnych i zespołowych profesjonalnych działań prawniczych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie, w stopniu zaawansowanym, zestaw przepisów prawnych, które mają na celu chronić i wspierać innowacje, kreatywność i	K_W02

	przedsiębiorczość, a także które mają zabezpieczyć prawa twórców do ich dzieł, w tym prawa do ich rozpowszechniania, modyfikowania i eksploatacji. Ponadto zna i rozumie, w stopniu zaawansowanym relacje między tymi przepisami, a także kluczową rolę ochrony własności intelektualnej w systemie prawnym.	
W_02	Student zna i rozumie etyczne systemy aksjonormatywne.	K_W19
W_03	Student zna sposoby konstruowania i kontrolowania własnej ścieżki kariery i zasad ochrony własności intelektualnej.	K_W18
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi używać języka prawniczego charakterystycznego dla ochrony własności intelektualnej i porozumiewać się w sposób klarowny i spójny z osobami pochodzącymi z różnych środowisk.	K_U13
U_02	Student potrafi argumentować własne stanowisko, prezentować własne poglądy w odniesieniu do wybranych koncepcji i przejawów działań wywołujących skutki prawne.	K_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do postępowania w sposób odpowiedzialny i etyczny zgodny z zasadami i normami.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Źródła ochrony własności intelektualnej, konwencje międzynarodowe, autorskie prawo wspólnotowe (dyrektywy).	2	1
W2	Pojęcie oraz kategorie utworów, podmiot i przedmiot ochrony - utwór jako rezultat twórczości autora, autorskie prawa osobiste - tzw. autorskie dobra osobiste.	2	1
W3	Autorskie prawa majątkowe - rozwiązywanie i omawianie konkretnych przypadków prawnych, będących przedmiotem rozstrzygnięcia np.: sądu lub innego organu administracyjnego.	2	1
W4	Ograniczenia treści autorskich praw majątkowych oraz regulacje szczególne, zasada wolności kontraktowej i jej ograniczenia, zwalczanie nieuczciwej konkurencji.	2	1
W5	Ochrona projektów wynalazczych – pojęcie i zasady ochrony wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, topografii układów scalonych, racjonalizacja, prawa wyłączne i ich zakres – patent, prawo ochronne, prawo z rejestracji.	2	1
W6	Ochrona oznaczeń i innych dóbr – pojęcie i zasady ochrony znaków towarowych, oznaczenia geograficzne, produkty regionalne, nowe odmiany roślin i nowe rasy zwierząt.	2	1
W7	Plagiat, piractwo oraz odpowiedzialność cywilnoprawna, karna i administracyjna z tytułu naruszenia praw autorskich i praw pokrewnych oraz własności przemysłowej - rozwiązywanie i omawianie konkretnych przypadków prawnych, będących przedmiotem rozstrzygnięcia np.: sądu lub innego organu administracyjnego.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	F2 – obserwacja/aktywność, F3 – praca pisemna (kazus).	Laptop, projektor, rzutnik, Internet, tekst ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F1 – sprawdzian (ustny, pisemny, sprawdzian), F2 – obserwacja/aktywność (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej.	P3 – ocena podsumowująca. Powstała na podstawie ocen formułujących, uzyskanych w semestrze.

10. **Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")**

Symbol efektu	Wykład		
	F2	F3	P3
W_01	X		X
W_02	X		X
W_O3	X		X
U_01	X	X	X
U_02	X	X	X
K_01		X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Obserwacja/aktywność (F2) poziomu przygotowania do ćwiczeń, prezentacji informacji oraz wiedzy stanowi 25% oceny podsumowującej (P3). Wynik ustalany na podstawie ustnych odpowiedzi, gdzie ocena pozytywna osiągana jest w przypadku uzyskania 50% poprawnych odpowiedzi – kryterium oceny: kompletność odpowiedzi, poprawna terminologia, aktualny stan prawny, umiejętność logicznego myślenia.
Praca pisemna/kazus (F3) sprawdzający wiedzę z zajęć stanowi 75% oceny podsumowującej (P3). Wynik ustalany jest na podstawie pisemnych odpowiedzi, gdzie ocena pozytywna osiągana jest w przypadku uzyskania 50% poprawnych odpowiedzi – kryterium oceny: kompletność odpowiedzi, poprawna terminologia, aktualny stan prawny, umiejętność logicznego myślenia, znajomość aktów prawnych.
Suma ocen z obserwacji/aktywności (F2) i pracy pisemnej/kazusu (F3) stanowi ocenę podsumowującą (P3).

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	4	10
zapoznanie z literaturą	6	7
suma godzin:	**25**	**25**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. 1. G. Michniewicz, *Ochrona własności intelektualnej – podręcznik*, Wydanie 5, C.H. Beck 2022.
2. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 24, ze zm.).

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. 1. J. Barta, R. Markiewicz, *Prawo autorskie i prawa pokrewne. Wprowadzenie*, Wydanie 10, Wolters Kluwer 2024.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Marcin Szott
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	mszott@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Wydział Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.9

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Pierwsza pomoc przedmedyczna**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1C. Wsparcie warsztatu pedagoga**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Joanna Kupczyk**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**15/8**	**I/2**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowe pojęcia anatomiczne i fizjologiczne, aby zrozumieć mechanizmy i skutki urazów czy chorób.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie kompleksowej wiedzy uzupełnionej o terminologię i praktyki z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej. Zrozumienie specyfiki pedagogiki oraz jej powiązań z dyscyplinami medycznymi, w tym z pierwszą pomocą przedmedyczną, stanowiących podstawę działalności pedagogicznej oraz jej historycznych i kulturowych uwarunkowań.

C2 - Przekazanie wiedzy, psychologicznej, społecznej i pedagogicznej, z akcentem na pierwszą pomoc przedmedyczną jako istotny element procesów rozwoju, socjalizacji i edukacji. Omówienie roli instytucji edukacyjnych i opiekuńczych w zapewnianiu podstawowych umiejętności z zakresu pierwszej pomocy oraz w kształtowaniu postaw prozdrowotnych.

C3 – Kształtowanie samodzielności i etycznego działania w kontekście pierwszej pomocy, rozwijanie umiejętności pracy w zespole zgodnie z zasadami etycznymi, w kontekście pierwszej pomocy przedmedycznej. Umożliwia to studentom dostrzeżenie i analizowanie dylematów etycznych we własnych działaniach medycznych oraz przewidywanie skutków podejmowanych działań w kontekście pierwszej pomocy przedmedycznej.

C4 - Kształtowanie u studentów pogłębionej refleksyjności na problemy innych, wrażliwości etycznej, postaw prospołecznych, aktywności, trudu, wytrwałości i poczucia odpowiedzialności w projektowaniu działań zawodowych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		

W_01	Student zna zasady udzielania pierwszej pomocy, podstawy systemu bezpieczeństwa i zasady higieny pracy w instytucjach edukacyjnych i wychowawczych, ich praktyczne uwarunkowania oraz realizacje.	K_W17
W_02	Student zna różne ujęcia funkcjonowania człowieka, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozumie ich filozoficzne, humanistyczne i społeczne źródła oraz konteksty , rozpoznaje stany zagrożenia zdrowia i życia.	K_W04; K_W021
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi opracować podstawowe narzędzia diagnostyczne oraz prowadzić w oparciu o nie proces badawczy w odniesieniu do wybranego rodzaju działalności praktycznej.	K_U09
U_02	Student potrafi wybrać metody i formy działania biorąc pod uwagę ich adekwatność do problemów występujących w konkretnych obszarach działalności pedagogicznej.	K_U15
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do postępowania w sposób odpowiedzialny i etyczny zgodny z zasadami i normami.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
Ćw1	Wstęp do pierwszej pomocy przedmedycznej. Działania praktyczne: znajomość zestawu pierwszej pomocy i jego elementów.	**2**	**1,5**
Ćw2	Zasady bezpieczeństwa i ocena sytuacji. Działania praktyczne: symulacja sytuacji awaryjnych i procedur bezpieczeństwa.	**1**	**0,5**
Ćw3	Podstawowe funkcje życiowe i ich monitoring. Działania praktyczne: nauka pomiaru ciśnienia krwi i oddechu.	**1**	**0,5**
Ćw4	Zabezpieczenie drożności dróg oddechowych. Działania praktyczne: techniki odwracania i udrażniania dróg oddechowych.	**1**	**0,5**
Ćw5	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa (RKO). Działania praktyczne: trening RKO na fantomach. Wykorzystanie AED.	**1**	**0,5**
Ćw6	Urazy kończyn i unieruchamianie. Działania praktyczne: nauka opatrywania i unieruchamiania kończyn.	**1**	**0,5**
Ćw7	Zadławienia i zakrztuszenia. Działania praktyczne: techniki zwalczania zadławień.	**1**	**0,5**
Ćw8	Opieka nad osobami z zaburzeniami logopedycznymi. Działania praktyczne: komunikacja niewerbalna w sytuacjach awaryjnych.	**1**	**0,5**
Ćw9	Oparzenia i przegrzanie organizmu. Działania praktyczne: nauka schładzania i opatrywania oparzeń.	**1**	**0,5**
Ćw10	Hipotermia i zagrożenia zimą. Działania praktyczne: nauka postępowania i opieki nad osobą z hipotermią.	**1**	**0,5**
Ćw11	Zasady postępowania przy krwotokach. Działania praktyczne: uczenie się zatrzymywania krwotoków i opatrywania ran.	**1**	**0,5**
Ćw12	Zaburzenia neurologiczne i ich rozpoznawanie. Działania praktyczne: symulacje i scenariusze zaburzeń neurologicznych.	**1**	**0,5**
Ćw13	Alergie i anafilaksja. Działania praktyczne: zastosowanie adrenaliny w pierwszej pomocy.	**1**	**0,5**

Ćw14	Podsumowanie i ćwiczenia integracyjne. Działania praktyczne: symulacja różnych scenariuszy awaryjnych, testowanie zdobytych umiejętności.	**1**	**0,5**
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	Pokaz slajdów, zajęcia praktyczne.	Rzutnik, projektor, fantomy, środki opatrunkowe, trenażery AED.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F)	Ocena podsumowująca (P)
Ćwiczenia	F2 -obserwacja podczas zajęć / aktywność przygotowanie do zajęć - ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej, - obserwacja pracy w grupach, F5- ćwiczenia praktyczne, F6- zaliczenie praktyki (obserwacja/hospitacja lekcji praktykanta, omówienie zajęć praktykanta, arkusz przebiegu praktyki).	P2 - praca pisemna/test.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia				
	F2	F5	F6	P2	
W_01	x			X	
W_02	x			X	
U_01				X	
U_02		x	x	X	
K_01	x			X	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Elementy oceny

1. Kolokwia lub testy - będą stanowić 55% oceny końcowej. Testy mogą być zarówno pisemne, jak i praktyczne, obejmujące wiedzę z zakresu pierwszej pomocy.
2. Ćwiczenia praktyczne - składają się na 30% oceny i są oceniane przez instruktora podczas zajęć. Sprawdzana jest umiejętność prawidłowego wykonywania podstawowych procedur ratunkowych.
3. Udział w zajęciach i aktywność na zajęciach - 15% oceny końcowej. Obejmuje to zarówno obecność, jak i jakość udziału w dyskusjach oraz ćwiczeniach praktycznych.

Skala oceny

Ocena końcowa jest sumą wszystkich punktów uzyskanych z wymienionych elementów i jest przeliczana na skalę procentową, a następnie na tradycyjną skalę ocen akademickich.

- 90-100%: 5.0 (bardzo dobry)
- 80-89%: 4.5 (dobry plus)
- 70-79%: 4.0 (dobry)
- 60-69%: 3.5 (dostateczny plus)
- 50-59%: 3.0 (dostateczny)
- Poniżej 50%: 2.0 (niedostateczny)

Wszystkie elementy oceny są obowiązkowe i brak jednego z nich może wpłynąć na brak możliwości uzyskania pozytywnej oceny końcowej z przedmiotu.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	5	7
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	6	8
zapoznanie z literaturą	4	7
suma godzin:	**30**	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Goniewicz M. Pierwsza pomoc. Podręcznik dla studentów. PZWL Wydawnictwo lekarskie. Warszawa 2023.
2. Buchfelder A, Buchfelder M. Podręcznik pierwszej pomocy. PZWL Wydawnictwo lekarskie. Warszawa 2021.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Joanna Kupczyk
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	jkupczyk@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.10

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Podstawy logopedii**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1C. Wsparcie warsztatu pedagoga**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Jolanta Gebreselassie, mgr Marta Urban-Sigłowy**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**I/1**	**3**
ćwiczenia	**15/8**	**I/1**	
	15/8	**I/2**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza językoznawcza na poziomie szkoły średniej.

4. Cele kształcenia

C1 - Zdobycie wiedzy logopedycznej, obejmującej podstawową terminologię oraz rodzaje zaburzeń kompetencji językowych i komunikacyjnych, pozwalającej na rozumienie specyfiki pracy terapeuty.

C2 - Nabycie podstawowych umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykorzystywania wiedzy do diagnozowania problemów z zakresu zaburzeń umiejętności językowych oraz wypracowania podstawowych strategii działań praktycznych.

C3 - Kształtowanie u studentów pogłębionej refleksyjności na problemy związane z ograniczeniem możliwości komunikacji i poczucia odpowiedzialności w projektowaniu działań zawodowych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie terminologię używaną w logopedii oraz sposoby jej zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych.	K_W01

W_02	Student zna i rozumie prawidłowości i zakłócenia procesów komunikowania językowego i modele współpracy terapeutów z różnymi środowiskami.	K_W06
W_03	Student zna i rozumie podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy oraz zasady efektywnego posługiwania się narządem mowy.	K_W20
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną z zakresu logopedii w odniesieniu do konkretnych sytuacji pedagogicznej praktyki.	K_U03
U_02	Student potrafi wybrać metody i formy działania biorąc pod uwagę ich adekwatność do problemów występujących w konkretnych obszarach działalności terapeutycznej.	K_U15
U_03	Student potrafi posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu.	K_U29
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jst gotów do współpracy i współdziałania z innymi – specjalistami i niespecjalistami - zarówno podczas pracy indywidualnej jak i zespołowej.	K_K07
K_02	Student jest gotów do zachowania się w sposób odpowiedzialny za siebie i innych oraz za swoje działania terapeutyczne, w tym na rzecz poprawy jakości działania przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty.	K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Logopedia jako nauka teoretyczna i praktyczna. Teorie wyjaśniające uwarunkowania rozwoju mowy.	2	1
W2	Rozwój mowy i kształtowanie się artykulacji.	2	1
W3	Klasyfikacje zaburzeń mowy.	2	1
W4	Ogólna metodyka diagnozy i terapii w zaburzeniach artykulacyjnych.	3	2
W5	Dyslalia i dysglosja- diagnoza i terapia logopedyczna.	4	2
W6	Postępowanie logopedyczne w przypadkach oligofazji.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Wczesna interwencja logopedyczna - diagnoza i postępowanie.	4	2
C2	Postępowanie logopedyczne w przypadku opóźnionego rozwoju mowy.	4	2
C3	Metodyka ogólna diagnozy i terapii logopedycznej.	2	2
C4	Terapia logopedyczna zaburzeń artykulacji. Dyslalia i dysglosja.	6	3
C5	Metodyka diagnozy i terapii logopedycznej w zaburzeniach płynności mowy.	2	1
C6	Postępowanie logopedyczne w przypadku zaburzeń afatycznych.	2	1
C7	Postępowanie logopedyczne w przypadku zaburzeń dyzartrycznych.	2	1
C8	Terapia logopedyczna dzieci z ASD.	2	1

C9	Charakterystyka metod komunikacyjnych w AAC.	2	1
C10	Profilaktyka zaburzeń mowy.	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny.	projektor.
Ćwiczenia	pokaz prezentacji multimedialnej, ćwiczenia z elementami prezentacji, analiza narzędzi diagnostycznych.	projektor, testy diagnostyczne, pomoce terapeutyczne.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F1- sprawdzian.	P1- egzamin.
Ćwiczenia	F1- kolokwium cząstkowe. F2- obserwacja podczas zajęć / aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć). F4- opis prezentacji multimedialnej.	P3- ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F1	P1	F1	F2	F4	P3
W_01	X	X	X			x
W_02	X			x	x	x
W_03	X	X	X	x		
U_01		X		x		
U_02		X		x	x	
U_03				x	x	
K_01				x		
K_02				x		x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ćwiczenia:
Obecność na zajęciach

Aktywne uczestnictwo w zajęciach - obserwacja pracy studentki/ta, bieżąca informacja zwrotna.
Realizacja zadań praktycznych indywidualnych i grupowych.
Sposób zaliczenia:
- oddanie w terminie zadań praktycznych,

Kolokwium pisemne z następującymi wynikami:
Student otrzymuje ocenę niedostateczną (2.0) gdy nie wykazuje dostatecznego stopnia osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje mniej niż 50% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę (3.0), gdy wykazuje większy niż niedostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę dostateczną plus (3,5), gdy wykazuje większy niż dostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 60% do 70% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę dobrą (4.0), gdy wykazuje większy niż dostateczny plus, ale mniejszy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 70% do 80% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę dobrą plus (4,5), gdy wykazuje większy niż dobry, ale mniejszy niż bardzo dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 80% do 90% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5.0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się, i uzyskuje od 90 do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Wykład:
Warunkiem zaliczenia wykładu jest zaliczenie ćwiczeń.
Kolokwium końcowe z następującymi wynikami:
Student otrzymuje ocenę niedostateczną (2.0) gdy nie wykazuje dostatecznego stopnia osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje mniej niż 50% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę (3.0), gdy wykazuje większy niż niedostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę dostateczną plus (3,5), gdy wykazuje większy niż dostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 60% do 70% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę dobrą (4.0), gdy wykazuje większy niż dostateczny plus, ale mniejszy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 70% do 80% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę dobrą plus (4,5), gdy wykazuje większy niż dobry, ale mniejszy niż bardzo dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 80% do 90% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5.0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się, i uzyskuje od 90 do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

	Liczba godzin

Forma aktywności studenta	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	8	10
przygotowanie do egzaminu	10	15
przygotowanie prezentacji	5	6
przygotowanie praktycznych ćwiczeń	4	5
zapoznanie z literaturą	3	15
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki, (red:) T.Gałkowski, G.Jastrzębowska, Tom 1-2, Opole 2017.
2. Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego, (red:) S.Grabias, J.Panasiuk, T.Woźniak, Lublin 2015.
3. Logopedia. Teoria zaburzeń mowy, (red:) S.Grabias, M.Kurkowski, Lublin 2014.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Pluta-Wojciechowska D., Dyslalia obwodowa. Diagnoza i terapia logopedyczna wybranych form zaburzeń, Bytom 2019.
2. Pluta-Wojciechowska D., Zaburzenia czynności prymarnych i artykulacji. Podstawy postępowania logopedycznego, Bytom 2022.
3. Pluta-Wojciechowska D., Terapia strategiczna dyslalii obwodowej, Bytom 2020.
4. Wczesna interwencja logopedyczna, (red:) K.Kaczorowska-Bray, S.Milewski, Gdańsk 2016.
5. Cieszyńska J., Korendo M., Wczesna interwencja terapeutyczna. Stymulacja rozwoju dziecka od noworodka do 6 roku życia, Kraków 2007.
6. Interdyscyplinarne uwarunkowania rozwoju małego dziecka, (red:) R.Piotrowicz, Warszawa 2014.
7. Biomedyczne podstawy logopedii, (w:)S.Milewski, J.Kuczkowski, K.Kaczorowska-Bray, Gdańsk 2018.
8. Rządzka M., Odruchy oralne u noworodków i niemowląt. Diagnoza i stymulacja, Kraków 2019.
9. Skorek E.M., Oblicza wad wymowy, Warszawa 2001.
10. Skorek E.M., Reranie. Profilaktyka, diagnoza, korekcja,Kraków 2010.
11. Minczakiewicz E.M., Mowa-rozwój-zaburzenia-terapia, Kraków 1997.
12. Sołtys-Chmielowicz A., Zaburzenia artykulacji, Kraków 2016.
13. Cieszyńska J, Metody wywoływania głosek, Kraków 2012.
14. Michalak-Widera, Miłe uszom dźwięki. Usprawnianie narządów mowy i ćwiczenia prawidłowego wymawiania głosek, Katowice 2007.
15. Mowa i rozwój a zaburzenia. Teoria i praktyka logopedyczna, (red:) M.Bitniok, Dąbrowa Górnicza 2015.
16. Masgutowa S., Regner A., Rozwój mowy dziecka w świetle integracji sensomotorycznej, Wrocław 2018.
17. Współczesne tendencje w diagnozie i terapii logopedycznej, (red:) D.Pluta-Wojciechowska, B.Sambor, Gdańsk 2017.
18. Logopedia. Wybrane aspekty historii, teorii i praktyki, (red) S.Milewski, K.Kaczorowska-Bray, Gdańsk 2016.
19. Kurkowski Z.M., Audiogenne uwarunkowania zaburzeń komunikacji językowej,Lublin 2013.

20. Gebreselassie J., Założenia (nie tylko) teoretyczne profilaktyki zaburzeń głosu dziecięcego (w:) Edukacja artystyczna. Nowe wyzwania.(red.)L.Kataryńczuk-Mania, Zielona Góra 2016.
21. Alternatywne i wspomagające metody komunikacji, (red:) J.Błeszyński, Kraków 2008.
22. Winczura B., Dzieci o specjalnych potrzebach komunikacyjnych, Kraków 2018.
23. Autyzm i AAC, Alternatywne i wspomagające sposoby porozumiewania się w edukacji osób z autyzmem, (red:) B.B.Kaczmarek, A.Wojciechowska, Kraków 2015.
24. Pałasz J., Zabawy na start. Obudź dziecko w dziecku. Program terapii małego dziecka z ASD, Września 2022.
25. Grycman M., Porozumiewanie się z dziećmi ze złożonymi zaburzeniami komunikacyjnymi, Kraków 2014.
26. Wprowadzenie do neurologopedii, (red.)A.Obrębowski, Poznań 2018.
27. Grabias S., Język w zachowaniach społecznych. Podstawy socjolingwistyki i logopedii, Lublin 2019.
28. Tetzchner S., Martinsen H., Wprowadzenie do wspomagających i alternatywnych sposobów porozumiewania się, Warszawa 2002.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Jolanta Gebreselassie, mgr Marta Urban- Sigłowy
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	murban-siglowy@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.11

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Podstawy pedagogiki specjalnej**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1C. Wsparcie warsztatu pedagoga**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I, II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Anna M. Lis-Zaldivar**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykłady	**15/8**	**I/1**	**3**
ćwiczenia	**15/8**	**I/1**	
	15/8	**I/2**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Dopełnienie formalnych obowiązków wynikających z uzyskania statusu studenta Akademii im. Jakuba z Paradyża, m.in. ślubowania.

4. Cele kształcenia

C1 – Wprowadzenie studentów w zagadnienia pozwalające zrozumieć zagadnienie niepełnosprawności w kontekstach społecznych i edukacyjnych.

C2 – kształtowanie umiejętności uczenia się, doskonalenia swojej wiedzy, samodzielności w zdobywaniu wiedzy oraz umiejętności pracy w zespole.

C3 – Kształtowanie refleksyjności na problemy innych, wrażliwości społecznej, postaw prospołecznych szczególnie w odniesieniu do dzieci i osób z niepełnosprawnością.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna rys historyczny i współczesne przeobrażenia, zakresy, terminologię oraz normy etyczne pedagogiki specjalnej	K_W11 K_W19

W_02	Student zna praktykę w obszarze nauczania i terapii (w tym w koncepcjach nauczania integracyjnego i włączającego) dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, z niepełnosprawnością, ich funkcjonowania, problemów, potrzeb, oczekiwań.	K_W03, K_W04 K_W09, K_W15 K_W16
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną do analizowania i rozwiązywania praktycznych problemów edukacyjnych, społecznych uczniów i osób z niepełnosprawnościami	K_U03, K_U05, K_U06, K_U12 K_U14, K_U15 K_U17, K_U20
U_02	Student potrafi dokonać samooceny własnych możliwości i doskonalić się zawodowego wraz z przestrzeganiem etyki zawodowej.	K_U18 K_U23
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do weryfikacji własnej wiedzy, konieczności ciągłego doskonalenia się, docenia dorobek naukowy w zakresie pedagogiki specjalnej	K_K01 K_K03
K_02	Student jest gotów do etycznego rozwiązania pedagogicznych wyzwań w zakresie działań na rzecz uczniów z niepełnosprawnościami, ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_K04 K_K05 K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Zajęcia organizacyjne, przestawienie przesłania przedmiotu, tematyki i warunków zaliczenia. Omówienie historycznych aspektów i współczesnych wyzwań pedagogiki specjalnej.	2	0,5
W2	Postawy rodziców wobec dziecka z niepełnosprawnością.	2	1,5
W3	Wady słuchu w kontekście medycznym, społecznym i edukacyjnym.	2	1
W4	Sposoby komunikowania się osób z wadami słuchu: metoda audytywno-werbalna, daktylografia, komunikacja alternatywna i wspomagająca, metoda fonogestów, system języka migowego, PJM.	2	0,5
W5	Niepełnosprawność intelektualna w kontekście medycznym, społecznym i edukacyjnym.	2	2
W6	Spektrum autyzmu.	2	1
W7	Szkolnictwo i edukacja dzieci z niepełnosprawnością i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	2	0,5
W8	Kolokwium zaliczeniowe.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Segregacja- integracja- autonomia, jako różne poziomy współżycia osób sprawnych i niepełnosprawnych. Wykorzystanie wiedzy w praktyce pedagogicznej.	2	1

C2	Postawy rodziców wobec niepełnosprawności dziecka- dylematy wychowawczo- edukacyjne i poszukiwanie skutecznych rozwiązań. Wykorzystanie wiedzy w praktyce pedagogicznej.	2	1
C3	Metody, narzędzia stosowane w diagnozowaniu w pedagogice specjalnej. Zakres diagnozy funkcjonalnej osób z różnorodną niepełnosprawnością.	2	1
C4	Określanie stopnia i rodzaju niedosłuchu na podstawie badań audiometrycznych oraz rozwój mowy i myślenia dzieci z wadą słuchu. Wykorzystanie wiedzy w praktyce pedagogicznej.	2	1
C5	Metody rehabilitacji dzieci z wadą słuchu. Praktyczne zastosowania.	2	1
C6	Uczeń z niepełnosprawnością intelektualną. Zasady pracy, terapii, postępowania, współdziałania. Wykorzystanie wiedzy w praktyce pedagogicznej.	2	1
C7	Prezentacja osób z niepełnosprawnością, które odniosły sukces.	2	1
C8	Kolokwium zaliczeniowe kończące semestr.	1	1
C9	Powtórzenie materiału z poprzedniego semestru.	0,5	0,5
C10	Przystosowanie tekstu literackiego do możliwości uczniów z wadą słuchu, niepełnosprawnością intelektualną, ze spektrum autyzmu, opóźnionym rozwojem mowy. Kreowanie pracy nad tekstem. Zalecenia pedagogiczne. Wykorzystanie wiedzy w praktyce pedagogicznej.	4	2
C11	Podstawowe zagadnienia z zakresu tyflopedagogiki.	2	0,5
C12	Rola i zadania pedagoga specjalnego w systemie edukacji. Wykorzystanie wiedzy w praktyce pedagogicznej.	2	1
C13	Diagnozowanie dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, ze spektrum autyzmu oraz wadami słuchu. Tworzenie planów, programów terapeutycznych (IPET-ów). Wykorzystanie wiedzy w praktyce pedagogicznej.	3	2
C14	Działania środowisk lokalnych i ogólnopolskich na rzecz osób z niepełnosprawnością.	2	1
C15	Zaliczenie przedmiotu.	1,5	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny, wykład problemowy.	projektor.
Ćwiczenia	Burza mózgów, dyskusja dydaktyczna, klasyczna metoda problemowa, praca w grupach.	Projektor, pomoce dydaktyczne, teksty źródłowe.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi,	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**

	stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	
Wykład	F1 sprawdzian (ustny, pisemny, „wejściówka", kolokwium cząstkowe).	P2 Kolokwium pisemne podsumowujące semestr.
Ćwiczenia	F1 sprawdzian (ustny, pisemny, „wejściówka", kolokwium cząstkowe); F2 obserwacja/ aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonanych podczas zajęć, realizacja prac domowych); F4 wypowiedź/ wystąpienie.	P2 kolokwium pisemne podsumowujące semestr; P3 ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formułujących, uzyskanych w semestrze; P5 wystąpienie/ rozmowa (prezentacja).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia					
	F1	P2	F1	F2	F4	P2	P3	P5
W_01	x	x	x	x	X		X	x
W_02	x	x	x	x	X	x	X	x
U_01			x	x	X	x	X	x
U_02			x	x	X	x	X	x
K_01			x	x	X		X	X
K_02			x	x	X		X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocenę bardzo dobrą (5) można uzyskać tylko w pierwszym terminie. W drugim terminie najwyższą oceną jest ocena dobra (4), w sesji poprawkowej ocena dostateczna (3).
Zaliczenie nieobecności (niezależnie od przyczyn) oraz cząstkowych prac (np. wystąpień) uprawnia studenta do możliwości przystąpienia do końcowego zaliczenia przedmiotu. Na zajęciach 1 nieobecność niezależnie od powodów jest dopuszczalna: 1 z ćwiczeń, 1 z wykładów.
Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie na rozszerzonym poziomie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje w wybranych zagadnieniach.
Ocena dostateczna (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, stara się wykazać etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje w wybranych zagadnieniach.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**

Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	15	25
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	10	18
zapoznanie z literaturą	5	8
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. A. Clarke, A. D. B. Clarke, *Upośledzenie umysłowe. Nowe poglądy.* PWN, Warszawa 1969.
2. W. Dykcik, *pedagogika specjalna,* Wydawnictwo Naukowe WAM, Poznań 2001.
3. R.Gardian- Miałkowska, E.Weremczuk, M.Przybysz-Zaremba, *Specjalne potrzeby edukacyjne w praktyce pedagogicznej. Wybrane obszary i rozwiązania,* Wydawnictwo Adam Marszałek 2020.
4. M.Konopczyński, *Pedagogika resocjalizacyjna w stronę działań kreujących*, Impuls 2014.
5. *Podniesienie efektywności kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Materiały dla nauczycieli,* MEN 2010.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Eckert, *Przygotowanie dzieci z wadą słuchu do nauki szkolnej,* WSiP, Warszawa 1986.
2. Chrzanowska I., *Edukacja włączająca – wyzwanie dla kompetencji pedagogów specjalnych,* „Studia edukacyjne" nr 48/2018.
3. Gajdzica Z. (red.), *Człowiek z niepełnosprawnością w rezerwacie przestrzeni publicznej,* Impuls, Kraków 2013.
4. Gajdzica Z., *Projektowane zadania koordynatora ds. specjalnych potrzeb edukacyjnyc w polskim systemie edukacji w kontekście brytyjskich doświadczeń SENCo,* Forum Pedagogiczne, X 2022.
5. M. Góralówna, B. Hołyńska, *Rehabilitacja małych dzieci z wadą słuchu,* PZWL, Warszawa.
6. Knopik T., *Diagnoza funkcjonalna. Planowanie pomocy psychologiczno- pedagogicznej. Działania postdiagnostyczne,* ORE 2018.
7. E. Kulesza, *Rozwój poznawczy dzieci z lekkim i umiarkowanym stopniem upośledzenia umysłowego- diagnoza i wspomaganie. Studia empiryczne,* Wydawnictwo APS, Warszawa 2004.
8. Kurkowski Z., *Słuch i mowa w aspekcie rozwojowym w normie i patologii,* „kosmos. Problemy nauk biologicznych", nr 3/1998.
9. Majewicz P., Sikorski J., *Pedagog specjalny w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach- nowe stanowisko specjalisty w polskim systemie edukacji w opinii nauczycieli,* „Jurnal of Modern Science" 1/55/2024.
10. M.Mikołajczyk, *Wspomaganie rozwoju dziecka ze spektrum autyzmu,* Difin 2023.
11. S. Olszewski, K. Parys, *Rozumieć chaos. Rzecz o terminach i znaczeniach im nadawanych w pedagogice specjalnej.* Wyd. Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2016.
12. B. Orłowska, P. Prüfer (red.), *Edukacja i niepełnosprawność w wyobraźni socjopedagogicznej,* Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jakuba z Paradyża, Gorzów Wielkopolski 2013.
13. A. Rakowska, *Jak porozumiewają się dzieci niesłyszące z osobami słyszącymi. Analiza wybranych interakcji komunikacyjnych,* Wydawnictwo naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2000.
14. I.Rudek, *Od niechęci do akceptacji : o wychowaniu dzieci do tolerancji wobec osób niepełnosprawnych*, Impuls, Kraków 2008.
15. B. Szczygieł, *Jak pracować z dzieckiem niepełnosprawnym? Konstruowanie programu zajęć, organizowanie klasy integracyjnej,* Oficyna Wydawnicza „Impuls", Kraków 2005.
16. H. Siwek, *Możliwości matematyczne uczniów szkoły specjalnej,* WSiP, Warszawa 1995.

17. D. Umiastowska, J. Gebreselassie (red.), *Dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych- implikacje dydakt i wychowawcze,* Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jakuba z Paradyża, Gorzów Wielkopolski 2014
18. Wojakowski T., *Wizerunek osób z niepełnosprawnościami: Stan postulowany a rzeczywisty obraz w mediach odtworzony na przykładzie tygodników opiniotwórczych,* Zoon Politikon 11/2020.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Anna Lis-Zaldivar
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	alis-zaldivar@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.12

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Podstawy przedsiębiorczości**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**1C. Wsparcie warsztatu pedagoga**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Magdalena Zając**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin Stacjonarna/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**15/8**	**III/6**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy na temat istoty przedsiębiorczości jako postawy, procesu i czynnika decydującego o konkurencyjności jednostek, społeczeństwa i gospodarek.
C2 – Inspiracja i wspomaganie w poszukiwaniu przedsiębiorczych szans rozwoju.
C3 – Kształtowanie umiejętności w zakresie realizacji przedsiębiorczych aktywności biznesowych i społecznych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna pojęcia i definicje z zakresu przedsiębiorczości.	K_W01
W_02	Student zna rolę i znaczenie innowacji w działaniach przedsiębiorczych oraz techniki analizy otoczenia służące generowaniu pomysłów adekwatnych do potrzeb.	K_W02
W_03	Student zna metody i narzędzia pomocne w kreowaniu różnych form przedsiębiorczości.	K_W03
W_04	Student zna sposoby konstruowania i kontrolowania własnej ścieżki kariery i zasad	K_W18

	ochrony własności intelektualnej.	
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi przygotować biznesplan oceniając ryzyko przedsięwzięcia, wybrać odpowiednią formę organizacyjną oraz źródła finansowania.	K_U01
U_02	Student potrafi identyfikować własne cechy indywidualne kluczowe dla procesu podejmowania optymalnych decyzji w zarządzaniu wzrostem i rozwojem instytucji lub firmy, którą prowadzi lub jest w której jest zatrudniony.	K_U02
U_03	Student potrafi analizować tendencje na rynku pracy i popyt na określone kompetencje lub usługi.	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do realizacji powierzonych zadań w ramach podziału pracy w zespole, zdobywania i doskonalenia swojej wiedzy oraz umiejętności związanych z przedsiębiorczością.	K_K01
K_02	Student jest gotów do podejmowania działań innowacyjnych i przedsiębiorczych zgodnie z potrzebami rynku.	K_K02

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Niestacjonarnych
C1	Pojęcie przedsiębiorczości: typy przedsiębiorczości i organizacji przedsiębiorczych, intraprzedsiębiorczość.	2	1
C2	Cechy osoby przedsiębiorczej oraz przedsiębiorcza orientacja. Specyfika przedsiębiorczego zarządzania.	1	1
C3	Przedsiębiorczość jako proces: identyfikacja i ocena szans, planowanie przedsięwzięć, inkubacja pomysłu.	2	1
C4	Wybrane modele rozwoju firm; zasoby i kompetencje w różnych fazach rozwoju, diagnoza potencjału wzrostowego.	2	1
C5	Wsparcie instytucjonalne działań przedsiębiorczych; infrastruktura wspierająca przedsiębiorczość.	2	1
C6	Wybrane problemy zarządzania małymi i średnimi przedsiębiorstwami.	2	1
C7	Ekosystem przedsiębiorczości; obszary i formy; powiązania między firmami w ramach sieci, klastrów, systemów innowacji.	2	1
C8	Polityka promocji i rozwoju przedsiębiorstw.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	analiza zawartości portali internetowych, analiza artykułów, raportów, wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji, praca własna z zaleconą literaturą, metoda projektów, ćwiczenia laboratoryjne.	komputer z dostępem do internetu, projektor multimedialny, tablica.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 – aktywność podczas zajęć, F3 – wystąpienie.	P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formułujących,

		uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia		
	F2	F3	P3
W_01	x		X
W_02	x		X
W_03	x	x	X
W_04	x	x	
U_01	x		X
U_02	x		X
U_03	x	x	X
K_01	x		x
K_02	x		x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Ocena 4/.4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.

Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie do realizacji zajęć, wykonanie ćwiczeń,	9	13
Zapoznanie z literaturą	6	9

suma godzin:	**30**	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Rachwał T. (red.), Kształtowanie kompetencji przedsiębiorczych: Obszary: Przedsiębiorczość jako kompetencja kluczowa, Kształtowanie kompetencji przedsiębiorczych w edukacji, Doświadczenia międzynarodowe w zakresie kształtowania kompetencji przedsiębiorczych, Warszawa 2019.
2. Makieła Z. J., Stuss. M. M., (red.) Przedsiębiorczość i zarządzanie innowacjami: wiedza, technologia, konkurencja, przedsiębiorstwo , Warszawa 2018.
3. Kuciński K. (red.) Przedsiębiorczość a rozwój regionalny w Polsce, Warszawa 2010.
4. Gudkova S., Rozwój małych przedsiębiorstw: wiedza, sieci osobistych powiązań, proces uczenia się, Warszawa 2008.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Edvinsson L., Malone M.S., Kapitał intelektualny, Warszawa 2001.
2. Kobyliński W., Podstawy współczesnego zarządzania, Warszawa 2005.
3. Klimek S., Przedsiębiorczość kobiet w Polsce i jej wpływ na rozwój gospodarczy w kraju, Warszawa 2020.
4. Drucker. P. F. Natchnienie i fart czyli innowacja i przedsiębiorczość, Warszawa 2004.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Magdalena Zając
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	mzajac@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C12

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Planowanie kariery edukacyjno-zawodowej**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**1C. Wsparcie warsztatu pedagoga**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Magdalena Zając**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** stacjonarne/niestacjonarne	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**15/8**	**III/6**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

4. Cele kształcenia

C1 – Rozszerzenie wiedzy na temat idei planowania kariery zawodowej w procesie rozwoju zawodowego.
C2 – Rozwinięcie umiejętności identyfikowania cech indywidualnych istotnych w planowaniu kariery zawodowej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna pojęcie rozwwoju zawodowego i kariery zawodowej.	K_W01
W_02	Student zna cechy indywidualne istotne w planowaniu kariery zawodowej.	K_W02
W_03	Student zna metody i narzędzia pomocne w planowaniu kariery zawodowej.	K_W03
	UMIEJĘTNOŚCI	
U_01	Student potrafi planować własna karierę zawodową.	K_U01
U_02	Student potrafi identyfikować własne cechy indywidualne kluczowe dla procesu planowania kariery zawodowej.	K_U02
U_03	Student potrafi analizować tendencje na rynku pracy i popyt na określone kompetencje.	K_U04
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE	

K_01	Student jest gotów do podejmowania refleksji nad własnym procesem rozwoju.	K_K01
K_02	Student jest gotów do podejmowania działań poszerzających własne kompetencje zgodnie z potrzebami rynku pracy.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

(zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Rozwój zawodowy i planowanie kariery zawodowej na tle zadań rozwojowych.	2	1
C2	Praca i potrzeby związane z pracą.	1	1
C3	Potencjał, predyspozycje zawodowe i inne cechy indywidualne.	2	1
C4	Motywacja do rozwoju i doskonalenia zawodowego, metody rozwoju zawodowego.	2	1
C5	CV, list motywacyjny, portfolio, E-portfolio, narzędzia elektroniczne.	2	1
C6	Wiedza o rynku pracy. Kompetencje zawodowe niezbędne na współczesnym rynku pracy.	2	1
C7	Coaching i mentoring w planowaniu i rozwoju kariery zawodowej.	2	1
C8	Typy i modele kariery zawodowej. Zarządzanie karierą zawodową.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	analiza zawartości portali internetowych, analiza artykułów, raportów, wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji, praca własna z zaleconą literaturą, metoda projektów, ćwiczenia laboratoryjne - doskonalące obsługę programów.	komputer z dostępem do internetu, projektor multimedialny, tablica.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach

zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 – aktywność podczas zajęć. F3 – wystąpienie.	P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formułujących, uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

Symbol efektu	ćwiczenia		
	F2	F3	P3
W_01	X		x
W_02	X		x
W_03	X	X	x
U_01	X		x

U_02	X		x
U_03	X	X	x
K_01	X		x
K_02	X		x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i
zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Ocena 4/.4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.

Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie do realizacji zajęć, wykonanie ćwiczeń,	9	13
Zapoznanie z literaturą	6	9
suma godzin:	**30**	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Paszkowska-Rogacz A. , Psychologiczne podstawy wyboru zawodu: przegląd koncepcji teoretycznych, Warszawa 2003.
2. Hebda P., Madejski J., Zawód z pasją: nauka, praca, kariera, Bielsko-Biała 2004.
3. Szałkowski A. (red.), Rozwój pracowników. Przesłanki, cele, instrumenty, Warszawa 2002.
4. Suchar M., Kariera i rozwój zawodowy, Gdańsk 2003.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Clutterbuck D., Równowaga między życiem zawodowym a rozwojem osobistym: przewodnika dla specjalistów do spraw personalnych, Kraków 2005,
2. Miś A., Koncepcja rozwoju kariery zawodowej w organizacji, Kraków 2007.
3. Żukowska J., Metody oceny form rozwoju kompetencji pracowników, Warszawa 2023.
4. Solecki S., Grzesik A. (red.), Zawód, praca, kariera,: wybrane aspekty szkolnego systemu doradztwa zawodowego wobec wyzwań europejskiego rynku pracy, Rzeszów 2005.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Magdalena Zając
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	mzajac@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C13

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Technologie informacyjne**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1C. Wsparcie warsztatu pedagoga**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Anna Bielewicz-Dubiec**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** stacjonarne/niestacjonarne	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Laboratoria	**30/16**	**I/1**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student zna podstawy obsługi komputera, korzystania z programów komputerowych, wykonuje operacje na plikach i folderach.

4. Cele kształcenia

C1 – zdobycie wiedzy na temat podstaw obsługi komputera i jego podstawowego oprogramowania użytkowego.

C2 – zdobycie wiedzy na temat korzystania z podstawowych oprogramowań edytorskich.

C3 - przygotowanie do korzystania z technik komputerowych stosowanych do dokumentowania i prezentowania wyników rozwiązywanych zadań.

C4 – rozwiniecie umiejętności uczenia się przez całe życie w zmieniającej się rzeczywistości technologicznej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna podstawy informatyki obejmujące przetwarzanie informacji.	K_W16
	UMIEJĘTNOŚCI	
U_01	Student potrafi wykorzystać narzędzia informatyczne do gromadzenia, analizowania, porządkowania i przetwarzania informacji.	K_U07

U_02	Student potrafi przygotować i przedstawić prezentację z wynikami realizacji zadania.	K_U16
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów dobierać narzędzia informatyczne do rozwiązywania zadań z uwzględnieniem dynamiki zmian w rozwoju technologii.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści laboratoriów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
L1	Edytorskie techniki przekazywania informacji. Tworzenie różnorodnych dokumentów wykorzystujących zaawansowane funkcje edytora.	6	4
L2	Praca z długim tekstem (tworzenie automatycznych spisów treści, wstawianie przypisów, konspekty, recenzje, sekcje, kolumny).	6	3
L3	Projektowanie arkusza kalkulacyjnego, projektowanie formuł z wykorzystaniem funkcji wbudowanych, graficzna prezentacja danych.	4	2
L4	Zaawansowane funkcje arkusza kalkulacyjnego (funkcje logiczne, matematyczne, statystyczne).	4	2
L5	Wykorzystanie arkusza kalkulacyjnego do projektowania jednotabelarycznej bazy danych. Wykorzystanie narzędzi arkusza do porządkowania, filtrowania i wyszukiwania informacji. Analiza danych. Zasady pozyskiwania i wykorzystania informacji pozyskanych przez Internet.	4	2
L6	Grafika prezentacyjna. Przygotowanie prezentacji na dowolny temat związany z kierunkiem studiów z wykorzystaniem dostępnych źródeł informacji oraz Internetu. Prezentacja przygotowanego materiału połączona z wystąpieniem publicznym.	6	3
	Razem liczba godzin laboratoriów	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Laboratoria	M1 - objaśnienia, wyjaśnienia, elementy wykładu, M3 – pokaz materiału audiowizualnego, M5 - ćwiczenia doskonalące obsługę programów edytorskich, ćwiczenia doskonalące umiejętność selekcjonowania, grupowania i przedstawiania zgromadzonych informacji, przygotowanie prezentacji.	Projektor, komputer.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Laboratoria	**F2 -** ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć,	**P3 –** ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze.

	F5 - ćwiczenia sprawdzające umiejętności, rozwiązywanie zadań przy komputerze.	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Laboratoria		
	F2	F5	P3
W_01	X		X
U_01	X	X	X
U_02	X	X	X
K_01	X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena ustalona na podstawie poszczególnych form zaliczeń cząstkowych:
50% - 59% ocena 3,0
60% - 69% ocena 3,5
70% - 79% ocena 4,0
80% - 89% ocena 4,5
90% - 100% ocena 5,0

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	5	6
przygotowanie do egzaminu	5	10
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	5	8
zapoznanie z literaturą	5	10
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Kopertowska M., *Przetwarzanie tekstów*, PWN, Warszawa 2007.
2. Kopertowska M., *Arkusze kalkulacyjne*, PWN, Warszawa 2007.

3. Kopertowska M., *Grafika menedżerska i prezentacyjna*, PWN, Warszawa 2007.
4. Czuczwara J., Błaszczak E., *Arkusz kalkulacyjny od podstaw. Przewodnik do ćwiczeń*, Gorzów Wielkopolski 2009.
5. Sikorski W., Podstawy technik informatycznych, PWN, Warszawa 2007.
6. Nowakowski Z., *Użytkowanie komputerów*, PWN, Warszawa 2007.
7. Bremer A., Sławik M., *Abc użytkownika komputera*, VIDEOGRAF II, 2004.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Anna Bielewicz-Dubiec
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	abielewicz-dubiec@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna i niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C14

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Praktyka psychologiczno-pedagogiczna**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**1C Wsparcie warsztatu pedagoga**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**mgr Lidia Nogal-Faber**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Praktyka	**30**	**I/2**	**3**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza teoretyczna z pedagogiki.

4. Cele kształcenia

C1 Zapoznanie studentów z organizacją pracy szkoły, placówki systemu oświaty, warsztatem pracy pedagoga, psychologa, nauczyciela, formami i metodami wychowania i nauczania.

C2 Kształtowanie i rozwój umiejętności dydaktyczno-wychowawczych w bezpośrednim kontakcie z wychowankami.

C3 Weryfikacja własnych predyspozycji do wykonywania zawodu nauczyciela (wychowawcy).

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie: zadania charakterystyczne dla szkoły podstawowej/ponadpodstawowej lub placówki oświaty oraz środowisko, w jakim one działają.	K_W07

W_02	Student zna i rozumie: organizację, statut i plan pracy szkoły podstawowej/ponadpodstawowej, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego.	K_W07
W_03	Student zna i rozumie: zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.	K_W17
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze.	K_U01
U_02	Student potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez (opiekuna praktyk), nauczycieli przedmiotów.	K_U02
U_03	Student potrafi wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas.	K_U02
U_04	Student potrafi wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych (opiekuna praktyk) nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich.	K_U02
U_05	Student potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych.	K_U16 K_U23
U_06	Student potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk.	K_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści praktyki**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
1	Zapoznanie się ze specyfiką placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności z: • zasadami bhp, • strukturą organizacyjną, statutem i planem pracy szkoły, • programem wychowawczo-profilaktycznym oraz programem doradztwa zawodowego, • zadaniami i obowiązkami nauczyciela, pedagoga, psychologa, rady pedagogicznej, • prowadzoną dokumentacją (także elektroniczną), obiegiem dokumentów.	5	5
2	Obserwacja:	15	15

	• czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk i nauczycieli, • pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych, • pracy uczniów (w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) podczas zajęć: edukacyjnych, w świetlicy szkolnej, korekcyjno-kompensacyjnych itp. • zorganizowanej i spontanicznej aktywności formalnych i nieformalnych grup wychowanków, • pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas. Analiza i interpretacja zaobserwowanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych. Omówienie bieżących problemów i doświadczeń.		
3	Współdziałanie z opiekunem praktyk w sprawowaniu opieki i podejmowanie (pod opieką opiekuna) działań wychowawczych w trakcie: • dyżurów na przerwach międzylekcyjnych, • zorganizowanych wyjść grup uczniowskich, • uroczystości szkolnych. Przygotowanie konspektu zajęć wychowawczych (2 godz.) i ich realizacja pod kierunkiem opiekuna praktyk. Omówienie praktyki.	10	10
	Razem liczba godzin	**30**	**30**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Praktyka	objaśnianie, wykład informacyjny, rozmowa/dyskusja na temat doświadczeń w czasie praktyk, analiza dokumentacji, analiza przypadku, pisanie i omówienie konspektu zajęć, obserwowanie studenta podczas pracy z wychowankami.	teksty źródłowe, środki techniczne.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Praktyka	F2 – obserwacja/aktywność, F6 – zaliczenie praktyk.	P6 - dokumentacja praktyki (karta praktyki zawodowej, dziennik praktyk, konspekt zajęć wychowawczych).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Praktyka			
	F2	F6	P6	....

W_01	x	x	X	
W_02	x	x	X	
W_03	x	x	X	
U_01	x	x	X	
U_02	x	x	X	
U_03	x	x	X	
U_04	x	x	X	
U_05	x	x	X	
U_06	x	x	X	
K_01	x	x	X	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zaliczenie z oceną na podstawie przeprowadzonej rozmowy i przedstawionych dokumentów:
karty praktyki zawodowej, dziennika praktyk, konspektu zajęć.
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/.4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**30**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie dokumentacji wymaganej w ramach odbywania praktyki	15	15
Przygotowanie konspektu zajęć, środków dydaktycznych	5	5
Czytanie literatury	25	25
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

Z zakresu (modułu): przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym, przygotowanie w zakresie dydaktycznym oraz dokumentacja z przebiegu nauczania obowiązująca w placówce, w której student odbywa praktykę i inna wskazana przez opiekuna w placówce.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Lidia Nogal-Faber
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	Lid-nog@tlen.pl
Podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Audiologia i foniatria dla logopedów**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Anna Lis-Zaldivar**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**III/5**	**3**
ćwiczenia	**15/8**	**III/5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Pozytywne zaliczenie przedmiotów: biomedyczne podstawy rozwój, podstawy pedagogiki specjalnej, podstawy logopedii, metodyka wychowania słuchowego i językowego,

4. Cele kształcenia

C1 –Przekazanie wiedzy medycznej z podstaw audiologii i foniatrii, audiologii pedagogicznej.
C2- Kształtowanie umiejętności w podstawach audiologii i foniatrii.
C3 - Rozwinięcie poczucia odpowiedzialności za podejmowane działania i interpretację zjawisk- wyników badań.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna zagadnienia z zakresu audiologii i foniatrii.	K_W01
	UMIEJĘTNOŚCI	
U_01	Student potrafi interpretować wyniki badań audiologicznych na potrzeby terapii logopedycznej.	K_U06 K_U14

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do postępowania w sposób odpowiedzialny i etyczny.	K_K05, K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wstęp do audiologii. Budowa narządu słuchu.	2	1
W2	Obiektywne i subiektywne metody badań słuchu. Skrining słuchowy.	2	1
W3	Fizjologia i patologia słuchu. Psychoakustyka słuchu i mowy.	2	1
W4	Zaburzenia głosu i mowy w wyniku uszkodzenia narządu słuchu.	2	1
W5	Wstęp do foniatrii i audiologii. Budowa narządu mowy. Podstawy neuroanatomii. Fizjologia i patologia powstawania głosu.	2	1
W6	Zaburzenia powstawania głosu, Choroby głosu.	2	1
W7	Zasady rehabilitacji chorych po laryngektomii. Rehabilitacja zaburzeń połykania.	2	1
W8	Kolokwium zaliczeniowe.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Zajęcia organizacyjne. Fizyczne właściwości dźwięku.	1	1
C2	Zaburzenia słuchu: określanie stopnia i typu niedosłuchu.	2	1
C3	Badania słuchu i odczytywanie audiogramów- zajęcia praktyczne	2	1
	Zaburzenia centralnego przetwarzania słuchowego- jako problem diagnostyczny i wyzwanie terapeutyczne.	2	1
C4	Głos, jako środek komunikacji werbalnej i przekazu informacji. Aspekty foniatryczne w zaburzeniach ośrodkowych i obwodowych narządu mowy oraz płynności wypowiedzi.	2	1
C5	Wczesne wspomaganie rozwoju językowego dzieci. Profilaktyka zaburzeń głosu u dzieci.	2	1
C6	Protezy głosu i słuchu, jako rozwiązania techniczne wspomagające komunikację werbalną u osób z uszkodzonymi narządami głosu i słuchu.	2	1
C7	Zaliczenie przedmiotu	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	Laptop, projektor, audiometr, tympanometr, filmy poglądowe
Ćwiczenia	Prezentacja wybranych przypadków, analiza przypadków, praca w grupach, prezentacja wybranych zagadnień	Laptop, Projektor, audiometr, tympanometr, filmy poglądowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F1 kolokwium cząstkowe	P2 kolokwium pisemne
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność F3 praca pisemna F5 ćwiczenia praktyczne	P2 kolokwium pisemne P3 ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				
	F1	P2	F2	F3	F5	P2	P3
W_01	x	x	x	x	X	x	x
U_01	x		x		X	x	x
K_01			x	x	X		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Ocenę bardzo dobrą (5) można uzyskać tylko w pierwszym terminie. W drugim terminie najwyższą oceną jest ocena dobra (4), w sesji poprawkowej ocena dostateczna (3).
2. Zaliczenie nieobecności (niezależnie od przyczyn) oraz cząstkowych prac (np. wystąpień) uprawnia studenta do możliwości przystąpienia do końcowego zaliczenia przedmiotu. Na zajęciach 1 nieobecność niezależnie od powodów jest dopuszczalna: 1 z ćwiczeń, 1 z wykładów.
3. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie na rozszerzonym poziomie omawiane treści. Sumiennie wykonuje zaplanowane zadania, w wyznaczonym terminie. Potrafi skutecznie pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
4. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści. Sumiennie wykonuje zaplanowane zadania, w wyznaczonym terminie. Stara się pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje w wybranych zagadnieniach.
5. Ocena dostateczna (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści. Sumiennie wykonuje zaplanowane zadania, w wyznaczonym terminie. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje w wybranych zagadnieniach.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**

Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	15	24
przygotowanie do egzaminu	10	15
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń	10	10
zapoznanie z literaturą	10	10
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1.„Ćwiczenia z otolaryngologii" Stanisław Iwankiewicz, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007.
2. „Choroby uszu, nosa i gardła", Walter Becker, Bel Corp, Warszawa 1999.
3."Otolaryngologia praktyczna", pod red. Grzegorza Janczewskiego, tom II, Via Medica, Gdańsk 2005.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. „Atlas endoskopii krtani", Tomasz Kręcicki i wsp., Blackhorse, Warszawa 2003.
2. "Chirurgiczna rehabilitacja głosu po całkowitej laryngektomii", Sławomir Okła, Wydawnictwo Lekarskie P Warszawa 2007.
3. „Foniatria kliniczna", Antoni Pruszewicz, PZWL Warszawa.
4. Hojan E., *Akustyka aparatów słuchowych*, Poznań 1997.
5. Kochanek K., Sobieszczańska-Radoszewska Ł., Skarżyński H., *Zasady i metody diagnozowania narządu słuchu u d* „Audiofonologia", t. XVII.
6. „Nowotwory w otolaryngologii", Witold Szyfter, Termedia, Poznań 2012
7. Pruszewicz A., *Zarys audiologii klinicznej*, Poznań 2004.
8. Trochymiuk A., *Wymowa dzieci niesłyszących. Analiza audytywna i akustyczna*, Lublin 2008.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Anna Lis-Zaldivar
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	zaldivar@wp.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Czytanie i pisanie jako nowe umiejętności dziecka**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Bożena Majewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**III/5**	**3**
ćwiczenia	**15/8**	**III/5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza z zakresu psychologii rozwojowej dotycząca dziecka w wieku wczesnoszkolnym oraz znajomość metod nauczania oraz formach organizacyjnych w procesie kształcenia, znaczeniu środków dydaktycznych.

4. Cele kształcenia

C1 -Przekazanie wiedzy z zakresu szczegółowej metodyki działalności pedagogicznej realizowanej w instytucjach edukacyjnych, szczególnie dotyczących słuchania, mówienia i pisania oraz redagowania podstawowych form wypowiedzi ustnych i pisemnych, gramatyki, ortografii i pracy z tekstem.

C2 -Kształtowanie u studentów umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji pedagogicznych na bazie dorobku pedagogiki i innych dyscyplin, przy wykorzystaniu różnych kanałów, metod, technik, procedur i dobrych praktyk realizowanych w różnych sferach działalności pedagogicznej oraz nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji, komunikacji interpersonalnej ze specjalistami i odbiorcami spoza grona specjalistów.

C3 - Kształtowanie u studentów pogłębionej refleksyjności na problemy innych, szczególnie pozbawionych szans na dobrą edukację i wychowanie, wrażliwości etycznej, postaw prospołecznych, aktywności, trudu, wytrwałości i poczucia odpowiedzialności w projektowaniu działań zawodowych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**

WIEDZA		
W_01	Student zna metody kształcenia kompetencji językowych i komunikacyjnych uczniów klas młodszych, a także obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy.	K_W12
W_02	Student zna kompetencje komunikacyjne i umiejętności społeczne niezbędne do nawiązywania poprawnych relacji także z wykorzystaniem zasobów internetowych, w tym zagadnienia w zakresie słuchania, mówienia, czytania, pisania, ćwiczeń gramatycznych i ortograficznych.	K_W16
W_03	Student zna prawidłowości i zakłócenia procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, rodzaje, sposoby tworzenia oraz funkcjonowania relacji społecznych rozwijając ekspresję językową dziecka.	K_W06
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi inicjować i utrzymywać interakcje komunikacyjne; poprawnie posługiwać się językiem polskim, stosować właściwe metody w zakresie kształtowania kompetencji językowych uczniów klas młodszych.	K_U12
U_02	Student potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych; wdrażać poznane pojęcia związane ze słuchaniem mówieniem, czytaniem i pisaniem.	K_U16
U_03	Student potrafi inicjować i organizować działalność pedagogiczną w obszarze edukacji wczesnoszkolnej, a także nawiązywać współpracę z innymi nauczycielami.	K_U22
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do pracy nad własnym rozwojem, także podczas pedagogicznej działalności praktycznej.	K_K01
K_02	Student jest gotów do postępowania w sposób odpowiedzialny i etyczny zgodny z zasadami i normami, a także okazywania empatii i wsparcia uczniom.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Podstawy języka polskiego w edukacji wczesnoszkolnej, cele edukacji polonistycznej.	2	1
W2	Psychofizjologiczne podstawy nauki pisania.	4	2
W3	Podstawy procesu czytania, metody nauki czytania.	4	2
W4	Nauczanie gramatyki w edukacji wczesnoszkolnej, praca z tekstem literackim.	2	1
W5	Metody nauczania ortografii i interpunkcji.	2	1
W6	Ocenienie w edukacji wczesnoszkolnej.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Etapy rozwoju mowy, podstawowe ćwiczenia w mówieniu.	2	1

C2	Etapy nauki czytania, ćwiczenia w zakresie analizy i syntezy wzrokowo-słuchowej.	2	1
C3	Redagowanie scenariusza zajęć zintegrowanych w zakresie wprowadzenie litery, dwuznaków i zmiękczeń.	3	1
C4	Zasady redagowanie podstawowych form wypowiedzi pisemnych takich jak: opis, opowiadanie, list, sprawozdanie, ogłoszenie.	2	2
C5	Redagowanie scenariusza zajęć zintegrowanych uwzględniających poznane formy wypowiedzi pisemnych.	3	1
C6	Doskonalenie umiejętności gramatyczno-ortograficznych u uczniów klas młodszych.	2	1
C7	Praca z tekstem literackim: czytanka, wiersz, lektura szkolna.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1- wykład informacyjny, M2-wykład problemowy	Projektor, laptop,
Ćwiczenia	M2-metody aktywizujące (symulacja zajęć prowadzonych przez studentów) M5-metoda praktyczna (wygłaszanie referatów)	Projektor, laptop, pomoce dydaktyczne do symulowanych zajęć

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F1-obserwacja/aktywność podczas zajęć	P2-kolokwium pisemne
Ćwiczenia	F3-prezentacja przygotowanych referatów F5-ćwiczenia praktyczne (prowadzenie zajęć)	P3-ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia		
	F1	P1	F3	F5	P3
W_01	x	X			**X**
W_02	**x**	**X**	**X**	**x**	**X**
W_03	**x**	**X**	**X**	**x**	
U_01	**x**	**X**	**X**		**X**
U_02	**x**	**X**	**X**	**x**	**X**
U_03	**x**			**x**	
K_01	**x**		**X**		**X**
K_02	x		**X**	**x**	**X**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Ocenę bardzo dobrą (5) można uzyskać w I terminie zaliczenia. W terminie II lub w sesji poprawkowej najwyższą oceną jest 4.
2. Zaliczenie nieobecności na zajęciach, kolokwium i zaliczenie ćwiczeń upoważnia studenta do przystąpienia, do egzaminu końcowego.
3. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie omawiane treści na rozszerzonym poziomie, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad rozwojem własnym samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
4. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem, w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
5. Ocena dostateczny (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium	15	20
przygotowanie do ćwiczeń,	10	10
zapoznanie z literaturą	20	29
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Adamek I. (red.), *Projektowanie i modelowanie edukacji zintegrowanej,* Kraków 2002.
3. Berthet D., *Wprowadzenie do nauki pisania*, Warszawa 2002.
4. Bokus B., *Tworzenie opowiadań przez dzieci. O linii i polu narracji,* Kielce 1991.
5. Czelakowska D., *Metodyka edukacji polonistycznej dzieci w wieku wczesnoszkolnym*, Kraków 2016.
6. Dobrowolska D., *Metodyka edukacji polonistycznej w okresie wczesnoszkolnym,* Kraków 2017.
7. Dyka F., *Nauczanie programowane ortografii w edukacji wczesnoszkolnej*, Rzeszów 2004.
8. Dyka F., Kida J., *Metodyczne opracowanie lektur dla uczniów klas początkowych*, Rzeszów 2000.
9. Jakubowicz-Bryx A., *Kompetencje leksykalne uczniów w edukacji wczesnoszkolnej*, Bydgoszcz 2006.
10. Kida J., Hadała A., Dyka F., *Koncepcje metodyczne w pracy z lekturami w klasach I-III*, Rzeszów 2000.

11. Lenartowska K. Świętek W., *Wiersz w zintegrowanej edukacji elementarnej*, Toruń 2006.
12. Sachajska E., *Uczymy poprawnej wymowy*, Warszawa 2006.
13. Węglińska M., *Jak pracować z obrazkiem*, Kraków 2000.
14. Włoch S., Włoch A., Diagnoza całościowa w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej: wybrane problemy i rozwiązania, Warszawa 200

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. 1. Arciszewska E., Czytające przedszkolaki. Mit czy norma? Warszawa 2002.
2. Balejko A., Jak pokonać trudności w mówieniu, czytaniu i pisaniu, Białystok 2001.
3. Bula D., Krzyżyk D., Niesporek-Szamburska B., Synowiec H., Dziecko w świecie języka, Kraków 2004.
4. Cieszyńska J., Nauka czytania krok po kroku: Jak przeciwdziałać dysleksji, Kraków 2001.
5. Doman G., Doman J.: Jak nauczyć małe dziecko czytać, Bydgoszcz 1992.
6. Harasimik A., Język jako tworzywo twórczości: zbiór zadań wspomagających proces rozwijania zdolności polonistycznych uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum z wykorzystaniem aktywnych metod nauczania oraz technologii informacyjnych, Warszawa 2005.
7. Jabłoński R. M., Mapy poznawcze i rysunki na lekcjach języka polskiego // [w:] Wymiary szkolnej edukacji polonistycznej / red. nauk.
8. Jadacka H., Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, składnia, Warszawa 2007.
9. Janus-Sitarz A. (red.), Doskonalenie warsztatu polonisty, Kraków 2006.
10. Kamińska K., Nauka czytania dzieci w wieku przedszkolnym, Warszawa 2005.
11. Majchrzak I., Wprowadzenie dziecka w świat pisma, Warszawa 1999.
12. Marzano R. J., Paynter D. E., Trudna sztuka pisania i czytania, Gdańsk 2004.
13. Oelszlaeger B., Jak uczyć uczenia się? Środki i metody kształcenia samokontroli i samooceny w edukacji wczesnoszkolnej, Kraków 2007.
14. Piaget J., Mowa i myślenie dziecka, Warszawa 2005.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dr Bożena Majewicz
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	bmajewicz@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Integracja sensoryczna w logopedii**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Jolanta Gebreselassie**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**30/16**	**II/3**	**3**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa znajomość anatomii , fizjologii i patofizjologii układu nerwowego potwierdzona egzaminem z *biomedycznych podstaw rozwoju.*

4. Cele kształcenia

C1 - Zapoznanie z elementarną wiedzą w zakresie przetwarzania sensorycznego (C_W3).

C2 – Nabycie podstawowych umiejętności w zakresie rozpoznawania procesów zaburzeń integracji sensorycznej (C_U1).

C3 – Kształtowanie przekonania o współpracy z innymi specjalistami, w tym z terapeutą SI (C_U2).

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna podstawowe problemy podstawowych układów sensorycznych.	K_W03, K_W20, K_W21
W_02	Student zna elementarne procedury diagnostyczne i sposób prowadzenia diagnozy i terapii wybranych zaburzeń integracji sensorycznej.	K_W16, K_W19
	UMIEJĘTNOŚCI	

U_01	Student potrafi dobrać narzędzia diagnostyczne i metody terapeutyczne w przypadku dziecka z zaburzeniami integracji sensorycznej.	K_U15, K_U16,
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do ciągłego dokształcania się zawodowego oraz rozwoju osobistego.	K_K01
K_02	Student jest gotów do współpracy z terapeutą integracji sensorycznej.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wprowadzenie do teorii integracji sensorycznej.	3	2
C2	Rozwój integracji sensorycznej od narodzin do wieku szkolnego.	3	2
C3	Charakterystyka podstawowych układów sensorycznych.	3	1
C4	Rozwój mowy w kontekście integracji sensorycznej. Znaczenie mechanizmów odruchowych i rozwoju ruchowego.	4	2
C5	Dysfunkcje integracji sensorycznej. Układ przedsionkowy.	2	1
C6	Dysfunkcje integracji sensorycznej. Zmysł dotyku i powonienia.	2	1
C7	Dysfunkcje integracji sensorycznej. Percepcja słuchowa i wzrokowa.	2	1
C8	Diagnoza zaburzeń integracji sensorycznej: wywiad, testy, obserwacja.	3	2
C9	Terapia integracji sensorycznej we wspomaganiu rozwoju mowy.	3	1
C10	Praktyczne narzędzia w integracji sensorycznej.	3	2
C11	Rola rodziców w terapii dzieci z dysfunkcjami integracji sensorycznej.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M1 – Metoda podająca – miniwykład	projektor, prezentacje multimedialne, strony Internetowe (dostęp do Internetu), dokumentacja logopedyczno-pedagogiczna, filmy
	M3 – Metoda eksponująca – prezentacja multimedialna, prezentacja materiału audiowizualnego	
	M5 - Metoda praktyczna – ćwiczenia przedmiotowe: analiza dokumentacji, materiałów audiowizualnych; ćwiczenia produkcyjne: przygotowanie programu terapii	

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1** – sprawdzian pisemny („wejściówka")	

	F2 – obserwacja/aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć)	P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze
	F3 – praca pisemna (przygotowanie materiałów na potrzeby profilaktyki, diagnozy lub terapii osób z zaburzeniami SI)	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu		Projekt		
	F1	F2	F3	P3
W_01	**x**		**x**	**x**
W_02	**x**	**x**	**x**	**x**
U_01	**x**	**x**	**x**	**x**
K_01		**x**		**x**
K_02	**x**	**x**		**x**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena końcowa jest wypadkową ocen cząstkowych uzyskanych za poszczególne zadania realizowane na zajęciach. Przygotowanie materiałów do wybranego etapu terapii logopedycznej.

Na ocenę 3,0: Uzyskanie co najmniej 60 % punktów ze wszystkich ocenianych aktywności.
Na ocenę 3,5: Uzyskanie co najmniej 70 % punktów ze wszystkich ocenianych aktywności.
Na ocenę 4,0: Uzyskanie co najmniej 80 % punktów ze wszystkich ocenianych aktywności.
Na ocenę 4,5: Uzyskanie co najmniej 90 % punktów ze wszystkich ocenianych aktywności.
Na ocenę 5,0: Uzyskanie co najmniej 95 % punktów ze wszystkich ocenianych aktywności.
Przy czym 50% nieobecności na zajęciach skutkuje brakiem zaliczenia przedmiotu, pozostałe nieobecności wymagają zaliczenia w formie indywidualnych zadań.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwiów zaliczeniowych (wejściówek)	10	14
przygotowanie do realizacji ćwiczeń	9	12
zapoznanie z literaturą i zasobami Internetowymi	11	15

ćwiczenia indywidualne ze sprzętem SI	5	5
wykonanie zadań	10	13
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. A. Jean Ayers, *Dziecko a integracja sensoryczna,* Gdańsk 2015.
2. B. Odowska-Szlachcic, *Metoda integracji sensorycznej we wspomaganiu mowy dzieci z uszkodzeniami ośrodkowego układu nerwowego,* 2013.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. B. Odowska-Szlachcic, *Logopedia wieku rozwojowego. Teoria w praktyce. Wybrane zagadnienia,* Grupa Wydawnic Harmonia, Gdańsk 2023.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Jolanta Gebreselassie
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	jgebreselassie@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Językoznawcze podstawy logopedii**
Punkty ECTS	**6**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Prof. AJP dr hab. Agnieszka Niekrewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykłady	**15/8**	**II/3**	**6**
	15/8	**II/4**	
ćwiczenia	**15/8**	**II/3**	
	30/16	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy na temat systemu językowego polszczyzny.

C2 - Wyposażenie w umiejętność stosowania wiedzy o języku do analizy zagadnień szczegółowych, przydatnych w pracy logopedy.

C3 - Rozwój umiejętności umożliwiających dalsze samokształcenie w zakresie logopedii.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie w podstawowym stopniu powiązania językoznawstwa z innymi dyscyplinami humanistycznymi; rolę języka jako zjawiska społecznego i mentalnego.	K_W02

W_02	Student zna i rozumie podstawową terminologię, przedmiot i kierunki badań językoznawstwa.	K_W01
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności z wykorzystaniem odpowiednich źródeł z zakresu językoznawstwa (słowników, leksykonów, encyklopedii, tekstów źródłowych, opracowań monograficznych, itp.)	K_U07
U_02	Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla językoznawstwa.	K_U09, K_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności i rozumie także potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Język jako system. Cechy języka naturalnego.	2	1
W2	Funkcje języka.	2	1
W3	Typy znaków.	2	1
W5	Ontogeneza w ujęciu fonologii konstruktywistycznej, naturalnej i generatywnej.	2	1
W6	Struktura systemu językowego. Podsystemy języka.	3	2
W7	Fonemy języka polskiego, opozycje fonologiczne, kategorie fonologiczne.	3	1
W8	Słownictwo jako sposób interpretacji świata; sposoby kategoryzowania słownictwa w pamięci człowieka; słownik umysłowy; pojęcie pola znaczeniowego; relacje syntagmatyczne i paradygmatyczne.	2	1
W9	Synonimia, antonimia, hiperonimia, hiponimia, kohiponimia.	3	2
W10	Mechanizmy słowotwórcze.	2	1
W11	Podstawy klasyfikacji wyrazów na części mowy.	2	1
W12	Łączliwość wyrazów. Pojęcie związku frazeologicznego. Znaczenie jednostek frazeologicznych. Źródła stałych związków wyrazowych.	2	1
W13	Tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny.	2	1
W14	Źródła innowacji w procesie przyswajania języka przez dziecko. Neologizmy dziecięce a neologizmy artystyczne w literaturze dziecięcej.	2	1
W15	Powtórzenie wiadomości.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**16**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Analiza form fleksyjnych wyrazów.	5	3
C2	Analiza składniowa zdań pojedynczych i złożonych.	5	3
C3	Charakterystyka fonemów języka polskiego.	5	3
C4	Analiza słowotwórcza wyrazów.	5	3
C5	Określanie wyrazów pod względem części mowy.	5	2

C6	Próba klasyfikacji leksyki wspólnoodmianowej.	5	2
C7	Analiza innowacji słowotwórczych w wybranych tekstach literatury dziecięcej.	5	3
C8	Poprawa i omówienie błędów językowych w wypowiedziach ustnych i pisemnych.	5	3
C9	Analiza nowej warstwy polskiej leksyki (zapożyczenia, neologizmy, neosemantyzmy, nowe związki wyrazowe).	5	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**45**	**24**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład konwersatoryjny, dyskusja	prezentacje multimedialne
Ćwiczenia	Analiza tekstów; ćwiczenia praktyczne	artykuły naukowe, słowniki, zasoby internetowe, komputerowe pliki ćwiczeniowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja podczas zajęć, aktywność	P1 – egzamin pisemny
Ćwiczenia	F5 – ćwiczenia praktyczne	P2 - kolokwium pisemne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia	
	F2	P1	F5	P2
W_01	+	+	+	+
W_02	+	+	+	+
U_01	+	+	+	+
U_02	+	+	+	+
K_01	+	+	+	+

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

40-50% - dst
50-60% - dst+
60-70% - db
70-85% - db+
powyżej 85% - bdb

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną/Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**75**	**40**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do egzaminu i kolokwium zaliczeniowego	25	60
przygotowanie do zajęć	25	25
zapoznanie z literaturą	25	25
suma godzin:	**150**	**150**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**6**	**6**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. R. Grzegorczykowa, *Wstęp do językoznawstwa*, Warszawa 2012.
2. D. Ostaszewska, J. Tambor, *Fonetyka i fonologia języka polskiego*, Warszawa 2000.
3. J. Strutyński, *Gramatyka polska. Wprowadzenie. Fonetyka. Fonologia. Morfologia. Składnia*, Kraków 2000.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *Encyklopedia języka polskiego*, red. S. Urbańczyk i M. Kucała, Wrocław 1999.
2. Łuczyński E., *Wiedza o języku polskim dla logopedów*, Gdańsk 2015.
3. Nagórko A., *Zarys gramatyki polskiej (ze słowotwórstwem)*, Warszawa 2006.
4. Przybylska R., *Wstęp do nauki o języku polskim*, Kraków 2003.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Agnieszka Niekrewicz
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	aniekrewicz@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Logopedia artystyczna**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**mgr Joanna Lenart**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**15/8**	**II/4**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawy wiedzy z zakresu logopedii, wyrazistość mowy.

4. Cele kształcenia

C1 – Wyposażenie w wiedzę z zakresu funkcjonowania i patologii narządów mowy.
C2 – Rozwijanie umiejętności prawidłowego komunikowania się.
C3 – Ćwiczenie prawidłowych nawyków posługiwania się narządem mowy.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna podstawy funkcjonowania i patologie narządów mowy.	K_W20
W_02	Student zna zasoby efektywnego posługiwania się narządem mowy.	K_W20
	UMIEJĘTNOŚCI	
U_01	Student potrafi pracować nad własną wyrazistością mowy i skutecznym komunikowaniem z innymi.	K_U07
U_02	Student potrafi komunikować się werbalnie w mowie w sposób przejrzysty i zrozumiały.	K_U11

U_03	Student potrafi inicjować i podtrzymywać interakcje komunikacyjne.	K_U12
U_04	Student potrafi posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu.	K_U29
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do pracy nad własnym rozwojem w zakresie wyrazistości mowy.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Logopedia artystyczna. Rys historyczny. Zakres zainteresowań.	1	1
C2	Wybrane problemy logopedii artystycznej.	1	1
C3	Anatomiczno-fizjologiczne podstawy głosu.	2	1
C4	Emocjonalne podłoże posługiwania się głosem	2	1
C5	Praca nad techniką i wyrazistością mowy.	3	2
C6	Wymowa wzorcowa a sceniczna.	3	1
C7	Wystąpienia publiczne.	3	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	Objaśnienie, miniwykład, ćwiczenia z tekstem, ćwiczenia fizyczne, prezentacje, wypowiedź ustna, działania praktyczne, sesje treningowe, ćwiczenia mówienia	Dyktafon, koc, poduszka, książki

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F5** – ćwiczenia praktyczne (realizacja ćwiczeń wykonywanych przez studenta na zajęciach, zgodnie z instrukcją prowadzącego oraz ćwiczeń przygotowywanych samodzielnie, relacja z ćwiczeń wykonywanych samodzielnie w domu). **F2** – obserwacja/aktywność (ocena zadań wykonywanych w trakcie ćwiczeń i w domu),	**P3** – ocena podsumowująca z aktywnej obecności na zajęciach **P5** – wystąpienie i rozmowa (prezentacja, recytacja i interpretacja tekstu)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F5	F2	P3	P5
W_01		**x**	**x**	**x**

W_02	**x**	**x**	**x**	**x**
U_01			**x**	**x**
U_02	**x**	**x**		**x**
U_03	**x**			**x**
U_04	**x**	**x**	**x**	**x**
K_01				**x**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Student/ka w sposób wyrazisty komunikuje się z innymi, jest gotów pracować nad swoim aparatem mowy. Jest chętny do ciągłego rozwoju
Ocena 4/.4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Student/ka komunikuje się w sposób prawidłowy. Jest świadom swoich przestrzeni rozwojowych związanych z prawidłową artykulacją. Jest gotowy do rozwoju.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Student/ka komunikuje się zrozumiale z otoczeniem, ale pozostają przestrzenie do rozwoju związane z prawidłową wyrazistością mowy. Student/ka jest otwarty a pracę własną.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	Na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zajęć. Ćwiczenia artykulacyjne w domu.	10	12
zapoznanie z literaturą	5	10
suma godzin:	**30**	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. *Logopedia artystyczna*, red. B. Kamińska, S. Milewski, Gdańsk 2020.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Górska Maria, *Zaopiekuj się swoim głosem*, WOMP, Gorzów Wlkp.
2. Łastik Aneta, *Poznaj swój głos*, Studio Emka, Warszawa 2006.

3. Sobierajska Halina, *Uczymy się śpiewać*, PZWSZ, Warszawa 1972.
4. Toczyska Bogumiła, *Jak wyglądasz słowem*, Gdańsk 2004.
5. Toczyska Bogumiła, *Sarabanda w chaszczach*, Wydawnictwo Podkowa, Gdańsk 1997.
6. Toczyska Bogumiła, *Łamańce z dedykacją*, Wydawnictwo Podkowa, Gdańsk.
7. Toczyska Bogumiła, *Elementarne ćwiczenia dykcji*, Centrum Edukacji Teatralnej, Gdańska1994.
8. Wojtyński Czesław, *Emisja głosu*, PZWSZ, Warszawa 1970.
9. Zalewska-Kręcicka Maria, *Głos i jego zaburzenia*, Polskie Stowarzyszenie Pedagogów Śpiewu, Wrocław 2004.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Lenart
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	jginda@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Logorytmika**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Prof.UZ dr hab. Iidia Kataryńczuk- Mania**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	**15/8**	**II/4**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza psychologiczno-pedagogiczna. Dobra kondycja psychofizyczna studenta.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie wiedzy z zakresu logorytmiki.
C2 - Kształtowanie umiejętności w zakresie pracy logorytmicznej z dziećmi i dorosłymi.
C3 - Kształtowanie postaw prospołecznych, poczucia bezpieczeństwa w zakresie terapii logorytmicznej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna podstawowe pojęcia z zakresu logorytmiki.	K_W01
W_02	Student zna podstawowe pojęcia pedagogiczne, pozwalające na rozumienie procesów rozwoju.	K_W02 K_W03
	UMIEJĘTNOŚCI	
U_01	Student potrafi planować zajęcia z zakresu logorytmiki	K_U01
U_02	Student potrafi wykorzystywać poznane metody, techniki z logorytmiki.	K_U02

U_03	Student potrafi przewidywać skutki podejmowanych działań logorytmicznych.	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do współpracy w grupie.	K_K01
K_02	Student jest gotów do budowania systemu wartości i rozwijania kompetencji komunikacyjnych.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Pojecie logorytmiki - jej cele i zasady. Podstawowe elementy muzyki (rytm, metrum, melodia, agogika, dynamika, harmonia i in.).	5	2
C2	Rodzaje ćwiczeń logorytmicznych (m.in. inhibicyjno-incytacyjne, polimetryczne i ich przykłady). Znaczenie ruchu w logorytmice i stymulacji mowy.	5	3
C3	Metodyczne uwarunkowania prowadzenia zajęć logorytmicznych. Projektowanie zajęć przez studentów.	5	3
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego. Ćwiczenia z elementami prezentacji, działania praktyczne Klasyczna metoda problemowa	Projektor, rekwizyty

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P5 praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia	
	F2	P5
W_01	**X**	**X**
W_02	**X**	**X**
U_01	**X**	**X**
U_02	**X**	**X**
U_03	**X**	**X**
K_01	**X**	**X**

K_02	**X**	**X**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen z aktywności na zajęciach, przygotowanie i zaprezentowanie scenariusza zajęć logorytmicznych.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	2	5
przygotowanie do realizacji zajęć logorytmicznych, wykonanie ćwiczeń	3	5
zapoznanie z literaturą	5	7
suma godzin:	**25**	**25**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Kataryńczuk-Mania L. ,*Edukacja muzyczna w dialogu z logorytmiką* (w:) *Edukacja muzyczna dzieci z perspektywy pedagogicznej i profilaktyczno - terapeutycznej*, Kraków 2022, d.107-123.
2.Stadnicka J., *Terapia dzieci muzyką, ruchem i mową*, Warszawa 1998.
1. Kroneneberger M., Rytmika, Łódź 2006.
2.Kilińska-Ewartowska, *Logorytmika*, 1987; *Ćwiczenia logorytmiczne,* Gdańsk 1993.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.Walencik-Topilko A., *Śpiew w logopedii i logorytmice - możliwości zastosowania, wskazówki metodyczne* (w:) *Muzy logopedii: terapia, wspomaganie, wsparcie,* red. D. Baczała, J. Błeszyński, Toruń 2014.
2.Kataryńczuk-Mania L., *Logorytmika i jej walory profilaktyczne* (w:) *Wielowymiarowość przestrzeni profilaktyki logopedycznej,* red. E.M. Skorek, Zielona Góra 2017, s.203-217.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. prof. ucz. Lidia kataryńczuk-Mania
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	Lidia.katarynczuk.mania@gmail.com
Podpis	Lidia Kataryńczuk-Mania

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Metody pracy z dzieckiem z trudnościami w nauce czytania i pisania**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Aneta Baranowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**III/6**	**3**
Ćwiczenia	**15/8**	**III/6**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 - Zdobycie przygotowującej do pracy o charakterze terapeutycznym, usprawniającym i korekcyjnym wiedzy na temat trudności w nauce czytania i pisania – ich przyczyn, przejawów, sposobów rozpoznawania, konsekwencji oraz możliwości pomocy dzieciom z ryzyka dysleksji, dysgrafii i dysortografii w trakcie zajęć specjalistycznych i bieżących lekcji.
C2 - Nabycie umiejętności planowania i organizowania pracy korekcyjnej z dzieckiem z trudnościami w nauce czytania i pisania w oparciu o diagnozę zawartą w opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej/orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.
C3 - Nabycie umiejętności prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych z dziećmi z trudnościami w nauce czytania i pisania przy wykorzystaniu skutecznych metod pracy i adekwatnych pomocy dydaktycznych.
C4 - Uświadomienie potrzeby zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej oraz przejęcia odpowiedzialności za przygotowanie do pracy, podejmowane działania, ich rezultaty i swój rozwój zawodowy.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna teoretyczne podstawy trudności w nauce czytania i pisania oraz pracy korekcyjno-kompensacyjnej w obliczu ich występowania.	K_W15
W_02	Student zna metody wspierające rozwój umiejętności czytania i pisania oraz potrafi określić ich przydatność w pracy z danym przypadkiem.	K_W16
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi projektować działania terapeutyczne dostosowane do potrzeb edukacyjnych i rozwojowych oraz możliwości psychofizycznych dzieci z trudnościami w nauce czytania i pisania, w oparciu o diagnozę zawartą w dokumentach z poradni psychologiczno-pedagogicznej.	K_U08; K_U017; K_U031
U_02	Student potrafi prowadzić zajęcia korekcyjno-kompensacyjne z dziećmi z trudnościami w nauce czytania i pisania, stosując w ich trakcie poznane metody pracy oraz właściwie dobiera ćwiczenia i pomoce dydaktyczne.	K_U015; K_U016; K_U022
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej, odpowiedzialności za siebie i innych, skutki swoich działań, pracy nad własnym rozwojem.	K_K01; K_K04; K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Czytanie jako proces psychiczny – pojęcie, rodzaje, funkcje, cele, czynniki wpływające na efektywność czytania.	2	1
W2	Dysleksja jako trudności w nabywaniu umiejętności czytania – pojęcie, symptomy, etiologia, konsekwencje.	2	1
W3	Pisanie jako proces psychiczny. Rozwój grafomotoryki u dziecka.	2	1
W4	Dysgrafia jako trudności w opanowaniu właściwego poziomu graficznego pisma – pojęcie, symptomy, etiologia, konsekwencje.	2	1
W5	Dysortografia jako trudności w poprawnym zapisywaniu wyrazów pomimo znajomości zasad ortografii – pojęcie, symptomy, etiologia, konsekwencje.	2	1
W6	Diagnoza dysleksji, dysgrafii i dysortografii – przegląd wybranych narzędzi (np. test szybkości czytania).	2	1
W7	Zasady prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i dydaktyczno-wyrównawczych dla dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu.	2	1
W8	Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla dzieci ze zdiagnozowaną dysleksją, dysgrafią i dysortografią w trakcie lekcji.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wyrabianie gotowości do czytania – etap przedliterowy. Ćwiczenia usprawniające percepcję wzrokową, percepcję słuchową, koncentrację uwagi.	2	1
C2	Tradycyjne metody nauki czytania (syntetyczne, analityczne i analityczno-syntetyczne).	2	2
C3	Metoda 18 struktur wyrazowych Ewy Kujawy i Marii Kurzyny i Metoda Dobrego Startu Marty Bogdanowicz.	2	1
C4	Odimienna metoda nauki czytania Ireny Majchrzak, Metoda czytania globalnego Glenna'a Domana, Metoda symultaniczno-sekwencyjna prof. Jagody Cieszyńskiej.	2	1
C5	Wyrabianie gotowości do pisania. Ćwiczenia usprawniające koordynację wzrokowo-ruchową, orientację przestrzenną, małą i dużą motorykę.	2	1
C6	Metoda ćwiczeń grafomotorycznych Hanny Tymichowej i metoda kinezjologii edukacyjnej P. E. Dennisona.	2	1
C7	Metody nauki ortofrafii (indukcji, dedukcji, analogii).	2	1
C8	Dziecko z trudnością w nauce czytania i pisania – analiza przypadków, projektowanie działań terapeutycznych.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.	Projektor, komputer, tablica, kreda.
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego i naukowego, analiza opinii i orzeczeń z poradni psychologiczno-pedagogicznej, prezentacja prac, dyskusja, burza mózgów, metaplan, pogadanka heurystyczna, mapa myśli, rozwiązywanie problemu, prezentacja materiału audiowizualnego, analiza przypadku, ćwiczenia praktyczne, prowadzenie lekcji.	Projektor, komputer, tablica, kreda, film, nagrania płytowe, tekst źródłowy i naukowy, dokumenty z PPP, białe kartki papieru, flamastry, długopisy, pomoce dydaktyczne do nauki czytania i pisania np. gry dydaktyczne, tablice ortograficzne itd.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność.	P2: kolokwium pisemne.
Ćwiczenia	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność; F4: wypowiedź/wystąpienie (prezentacja kart pracy i gry); F5: ćwiczenia praktyczne.	P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja kart pracy i gry).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F2	F4	F5	P5
W_01	+	+	+	+	+	+
W_02	+	+	+	+	+	+
U_01			+	+	+	+
U_02			+	+	+	+
K_01		+	+	+	+	+

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P2: kolokwium pisemne:
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Sposób wyliczania oceny z kolokwium:
100%-91% poprawnych odpowiedzi – ocena 5
90%-81% poprawnych odpowiedzi – ocena 4,5
80%-71% poprawnych odpowiedzi – ocena 4
70%-61% poprawnych odpowiedzi – ocena 3,5
60%-51% poprawnych odpowiedzi – ocena 3

P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja kart pracy i gry dydaktycznej):
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowane przez niego/nią karty pracy oraz gra dydaktyczna nie zawierają błędów i braków.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Przygotowane przez niego/nią karty pracy oraz gra dydaktyczna zawierają drobne błędy i/lub braki.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowane przez niego/nią karty pracy oraz gra dydaktyczna zawierają różne błędy i/lub braki.

Sposób wyliczenia oceny z ćwiczeń (z uwagi na dwie prace zaliczeniowe):
Ocena końcowa to suma 70% oceny z kart pracy i 30% oceny z gry dydaktycznej.
Przedział ocen:
5,0-4,75 – ocena 5
4,74-4,25 – ocena 4,5
4,24-3,75 – ocena 4
3,74-3,25 – ocena 3,5
3,24-3,0 – ocena 3

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	15	19
przygotowanie kart pracy	10	10
przygotowanie gry dydaktycznej	5	5
zapoznanie z literaturą przedmiotu	15	25
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1.Bogdanowicz M., *Metoda Dobrego Startu we wspomaganiu rozwoju, edukacji i terapii pedagogicznej*, Gdańsk 2014.
2. Bogdanowicz M., *Przygotowanie do nauki pisania. Ćwiczenia grafomotoryczne według Hanny Tymichovej*, Gdańsk 2005.
3. Bogdanowicz M., *Ryzyko dysleksji, dysgrafii i dysortografii. Skala Ryzyka Dysleksji wraz z normami dla klas I i II*, Gdynia 2012.
4. Borowska B., *Glottodydaktyka ojczystojęzyczna jako innowacyjna metoda nauki czytania i pisania*, [w:] *Język polski i polonistyka w Europie Wschodniej: przeszłość i współczesność*, red. I. Bundza, J. Kowalewski, A. Krawczuk, O. Śliwiński, Kijów 2015.
5. Cieszyńska J., *Nauka czytania krok po kroku: jak przeciwdziałać dysleksji*, Kraków 2005.
6. Cieszyńska J., *Symultaniczno-Sekwencyjna Nauka Czytania 20 lat później*, Kraków 2023.
7. Czerska A., *Czytanie dla rozwoju. Wczesnodziecięca nauka czytania metodą Cudowne dziecko*, Warszawa 2016.
8. Dennison P., *Kinezjologia edukacyjna dla dzieci. Podstawowy podręcznik kinezjologii edukacyjnej dla rodziców i nauczycieli*, Warszawa 2003.
9. Górniewicz E., *Diagnozowanie trudności w czytaniu i pisaniu*, Toruń 2017.
10. Klim-Klimaszewska A., *Praca z dzieckiem ryzyka dysleksji i dysgrafii*, Warszawa 2015.
11. Kujawa E., Kurzyna M., *Metoda 18 struktur wyrazowych w pracy z dziećmi z trudnościami w czytaniu i pisaniu. Książka do ćwiczeń w czytaniu*, Warszawa 2000.
12. Majchrzak I, *Nazywanie świata – odimienna metoda nauki czytania*, Kielce 2014.
13. Reid G., *Dysleksja. Podręcznik akademicki*, Gdańsk 2018.
14. Urbaniak L., *Skuteczność wybranych metod aktywizujących w doskonaleniu mowy i osiąganiu gotowości do nauki czytania dzieci sześcioletnich*, Katowice 2019.
15. Opinie i orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej (z wykreślonymi danymi dziecka i przedszkola/szkoły).

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.Bizdan-Bluma I, i in., *Karty pracy do ćwiczeń funkcji poznawczych*, Warszawa 2022.

2. Borowska-Kociemba A., Krukowska M., *Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne. Karty pracy dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*. Część 1 i 2, Gdańsk 2018.
3. Grabałowska K., *Ćwiczenia w czytaniu i pisaniu: poradnik metodyczny do terapii dzieci dyslektycznych*, Toruń 2005.
4. Jurek A., *Rozwój dziecka a metody nauczania czytania i pisania*, Gdańsk 2012.
5. Konior-Węgrzynowa H., *Uczę czytać. Poradnik dla nauczycieli i rodziców początkujących czytelników,* Gdańsk 2014.
6. Mańkowska I., Rożyńska M., *Warsztat specjalisty terapii pedagogicznej*, Gdynia 2012.
7. Pomirska Z., *Wygraj z dysortografią. Zbiór ćwiczeń usprawniających umiejętność poprawnego pisania*, Kielce 2007.
8. Seria: *Trening szkolny. Ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne* (klasy 1-8), Warszawa 2023.
9. Słupek K., *100 kart pracy z ćwiczeniami korekcyjno-kompensacyjnymi doskonalącymi umiejętność czytania i pisania*. Poziom 1 i 2, Gdańsk 2021.
10. Sosin I, *Terapia dysleksji. Grafomotoryka. Karty pracy do zajęć korekcyjno-kompensacyjnych*, Warszawa 2013.
11. Sosin I., *Terapia dysleksji. Funkcje słuchowe. Funkcje wzrokowe. Grafomotoryka. Pakiet ćwiczeń i kart do samodzielnej pracy w domu*, Warszawa 2013.
12. Suwalska E., *Ćwiczenia w terapii dysleksji i dysortografii dla uczniów klas IV-VI* (zeszyty: ó-u; ch-h; rz-ż), Gdańsk 2015.
13. Szymankiewicz E., *Dyslektyczne ucho: zbiór ćwiczeń stymulujących rozwój percepcji słuchowej nie tylko dla uczniów z dysleksją: książka dla nauczyciela*, Gdańsk 2009.
14. Taboł S., *Istota czytania*, Kraków 2005.
15. *Trudności w czytaniu i pisaniu: rozważania teoretyczne i praktyczne*, red. I. Pietras, Warszawa 2012.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Aneta Baranowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	abaranowska@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.8.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Metodyka wychowania słuchowego i językowego**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Anna Lis-Zaldivar**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**10/5**	**II/4**	**2**
Ćwiczenia	**15/8**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Pozytywne zaliczenie przedmiotów: biomedyczne podstawy rozwoju, podstawy logopedii, językoznawcze podstawy logopedii, podstawy pedagogiki specjalnej.

4. Cele kształcenia

C1 – zapoznanie studentów z metodyką wychowania słuchowego oraz językowego.

C2 – kształtowanie umiejętności uczenia się, doskonalenia swojej wiedzy, samodzielności w zdobywaniu wiedzy oraz umiejętności pracy w zespole.

C3 – Kształtowanie refleksyjności na problemy innych, wrażliwości społecznej, poczucia odpowiedzialności.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna pojęcia z terapii logopedycznej uczniów z zaburzeniami słyszenia oraz językowymi.	K_W16
	UMIEJĘTNOŚCI	

U_01	Student potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną do analizowania i rozwiązywania praktycznych problemów logopedycznych.	K_U03, K_U12 K_U14, K_U15 K_U20
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do weryfikowania własnej wiedzy, ciągłego doskonalenia się w zakresie kompetencji logopedycznych i językowych.	K_K01, K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Zajęcia organizacyjne, przestawienie założeń, tematyki i warunków zaliczenia przedmiotu. Słuch w normie i patologii. Uszkodzenia słuchu.	1	0,5
W2	Rozwój mowy uwarunkowany stopniem i rodzajem niedosłuchu. Specyfika mowy dziecka z wadą słuchu.	2	1
W3	Trening słuchowy i wychowanie słuchowe u dzieci i uczniów z wadą słuchu. Cele, zasady, założenia.	2	1
W4	Rozwijanie mowy biernej u dzieci, uczniów i osób z wadą słuchu. Podobieństwa i różnice.	2	1
W5	Rozwijanie mowy czynnej u dzieci i uczniów z wadą słuchu. Podobieństwa i różnice.	2	1
W6	Kolokwium zaliczeniowe.	1	0,5
	Razem liczba godzin wykładów	**10**	**5**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Ocena percepcji słuchowej. Odczytywanie audiogramów i na ich podstawie przewidywanie zakresu treningu słuchowego oraz rozwoju mowy.	2	1
C2	Trening słuchowy i wychowanie słuchowe, jako ważny element wychowania językowego dziecka i ucznia. Współpraca z rodzicami i innymi specjalistami. Przygotowanie do praktyki.	2	1
C3	Ćwiczenia z zakresu treningu słuchowego. Przygotowanie do działań praktycznych.	2	1
C4	Rozwijanie mowy dziecka z wadą słuchu- rozwiązania praktyczne.	2	1
C5	Metody wspierające rozwój mowy dzieci z wadą słuchu: audytywno-werbalna i fonogestów.	2	1
C6	Aparaty słuchowe, implanty ślimakowe, systemy FM, jako urządzenia techniczne wspomagające wychowanie słuchowe i rozwój mowy. Współpraca logopedy z protetykiem słuchu. Przygotowanie do praktyki zawodowej.	2	1
C7	Profilaktyka zaburzeń słuchu i mowy.	2	1
C8	Zaliczenie przedmiotu.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	Projektor, laptop, odtwarzacz CD, nagrania dźwięków i materiału językowego, tablica

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P2 Kolokwium pisemne
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność F4 wypowiedź/ wystąpienie F5 ćwiczenia praktyczne	P2 kolokwium pisemne P3 ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących. P5 wystąpienie/ rozmowa

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia						
	F2	P2	F2	F4	F5	P2	P3	P5	
W_01	x	x							
U_01			x	x	x	x	x	x	
K_01	x	x	x	x	x	x	x	x	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Ocenę bardzo dobrą (5) można uzyskać tylko w pierwszym terminie. W drugim terminie najwyższą oceną jest ocena dobra (4), w sesji poprawkowej ocena dostateczna (3).
2. Zaliczenie nieobecności (niezależnie od przyczyn) oraz cząstkowych prac (np. wystąpień) uprawnia studenta do możliwości przystąpienia do końcowego zaliczenia przedmiotu. Na zajęciach 1 nieobecność niezależnie od powodów jest dopuszczalna: 1 z ćwiczeń, 1 z wykładów.
3. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie na rozszerzonym poziomie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
4. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje w wybranych zagadnieniach.
5. Ocena dostateczna (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, stara się wykazać etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje w wybranych zagadnieniach.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

	Liczba godzin

Forma aktywności studenta	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**25**	**13**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	15
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń	5	7
zapoznanie z literaturą	10	15
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Csanyi Y., Słuchowo-werbalne wychowanie dzieci z uszkodzonym narządem słuchu. Model węgierski, Warszawa 1994.
2. Muzyka-Furtak E. (red.), Surdologopedia, Gdańsk 2015.
3. Kurkowski Z.M., Kształtowanie się zdolności słuchowych a rozwój mowy, w: Zaburzenia mowy, red. S. Grabias, Lublin 2001.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Baran J., Rozwijanie mowy uczniów głuchych w procesie dydaktycznym Klas V-VIII, Warszawa 1981.Góralówna M., Hołyńska B., Rehabilitacja małych dzieci z wadą słuchu, Warszawa 1984.
2. Grabias S., *Głuchota a język*, seria *Komunikacja językowa i jej zaburzenia*, Lublin 1994, t. VII.
3. *Implanty ślimakowe – rehabilitacja*, red. H. Skarżyński, Warszawa 2004.
4. Korzon A., *Wychowanie słuchowe dziecka z wadą słuchu*, Katowice 1992.
5. Krakowiak K., *Fonogesty jako narzędzie formowania języka dzieci z uszkodzonym słuchem*, w: seria *Komunikacja językowa i jej zaburzenia*, Lublin 1995, t. IX.
6. Krakowiak K., *Studia i szkice o wychowaniu dzieci z uszkodzeniami słuchu*, Lublin 2006. Krakowiak K., Panasiuk M., *Umiejętności komunikacyjne dziecka z uszkodzonym słuchem*, w: seria *Komunikacja językowa i jej zaburzenia*, Lublin 1995, t. IX.
7. Löwe A., Rozwijanie słuchu w zabawie. Praktyczne wskazówki do ćwiczeń słuchowych z dziećmi w wieku przedszkolnym z zaburzonym słuchem i zaburzeniami spostrzegania, Warszawa 1983.Löwe A., Wychowanie słuchowe. Historia - metody – możliwości, Warszawa 1995.
8. Perier O., Dziecko z uszkodzonym narządem słuchu, Warszawa 1992.
9. Prillwitz S., *Język, komunikacja i zdolności poznawcze niesłyszących*, Warszawa 1996.
10. Rakowska A., Jak porozumiewają się dzieci niesłyszące z osobami słyszącymi, Kraków 2000.
11. Rosier H., Wychowanie słuchowe, Warszawa 1997.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Anna Lis-Zaldivar
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	Anna Lis-Zaldivar
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.9

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Niedokształcenie mowy pochodzenia korowego**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**mgr Marta Urban-Sigłowy**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**III/5**	**2**
Ćwiczenia	**15/8**	**III/5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju oraz podstaw logopedii.

4. Cele kształcenia

C1 – rozszerzenie dotychczasowej wiedzy z zakresu wczesnych uwarunkowań rozwoju mowy oraz budowy i funkcjonowania mózgu człowieka w kontekście umiejętności językowych.

C2 - nabycie podstawowych umiejętności niezbędnych do wykorzystywania wiedzy do diagnozowania problemów z zakresu zaburzeń językowych uwarunkowanych korowo oraz wypracowania podstawowych strategii działań naprawczych.

C3 - przekonanie o potrzebie ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego w realizacji indywidualnych i zespołowych profesjonalnych działań terapeutycznych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie specyfikę rozwoju mowy w kontekście biologicznych i medycznych kontekstów tych procesów.	K_W03

W_02	Student zna i rozumie prawidłowości i zakłócenia procesów kształtowania mowy, w tym konieczność współpracy terapeutów z różnymi specjalistami.	K_W06
W_03	Student zna pojęcia z zakresu diagnostyki i terapii dzieci z niedokształceniem mowy pochodzenia korowego oraz osób dorosłych z zaburzeniami językowymi uwarunkowanymi korowo.	K_W012
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną z zakresu mózgowej organizacji funkcji językowych w odniesieniu do konkretnych przypadków w terapii logopedycznej.	K_U03
U_02	Student potrafi wykorzystywać odpowiednie narzędzia diagnostyczne oraz zaplanować, na podstawie uzyskanych wyników, proces terapeutyczny w oparciu o prawidłowo dobrane metody terapeutyczne.	K_U09 K_U015
U_03	Student potrafi efektywnie wykorzystać wiedzę, procedury i środki do wykonywania odpowiednich działań terapeutycznych.	K_U26
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do współpracy i współdziałania z innymi – specjalistami i niespecjalistami - zarówno podczas pracy indywidualnej jak i zespołowej.	K_K03 K_K07
K_02	Student jest gotów do odpowiedzialnego i etycznego postępowania, zgodnie z aktualną wiedzą logopedyczną w obszarze prowadzonych działań.	K_K08 K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Niestacjonarnych**
W1	Neurologiczne uwarunkowania rozwoju mowy. Struktury anatomiczne warunkujące mowę.	2	1
W2	Wyjaśnienie terminologii (alalia, afazja, dysfazja, niedokształcenie mowy o typie afazji, niedokształcenie mowy pochodzenia korowego, SLI). Sytuacja administracyjno-prawna dzieci z afazją w systemie oświaty w Polsce.	2	1
W3	Diagnoza i terapia niedokształcenia mowy o typie afazji.	3	2
W4	Postępowanie logopedyczne w przypadku osób z padaczką- zespół nabytej afazji z padaczką (zespół Landaua-Kleffnera), padaczka Rolandyczna.	2	1
W5	Postępowanie logopedyczne w przypadku prognozji i nabytej apraksji mowy.	2	1
W6	Postepowanie logopedyczne w przypadku mózgowego porażenia dziecięcego- etiologia i postacie MPD.	2	1
W7	CAPD- diagnoza i postępowanie terapeutyczne.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Niestacjonarnych**
C1	Diagnoza logopedyczna NMPK – przegląd podstawowych narzędzi diagnostycznych.	2	1
C2	Terapia logopedyczna dzieci z NMPK- programowanie systemu językowego.	3	2

C3	Terapia logopedyczna dziecka z NMPK- studium przypadku.	2	1
C4	Diagnoza i terapia osoby dorosłej z afazją.	2	1
C5	Postępowanie logopedyczne w przypadku chorób neurodegeneracyjnych.	2	1
C6	Biologiczne podłoże zaburzeń mowy u osób z niepełnosprawnością intelektualną.	2	1
C7	Postepowanie logopedyczne w przypadku dzieci z zespołem poalkoholowym (FAS).	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor
Ćwiczenia	analiza narzędzi diagnostycznych analiza dokumentacji medycznej analiza studium przypadku	projektor testy diagnostyczne pomoce terapeutyczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F1- kolokwium cząstkowe	P1- egzamin pisemny
Ćwiczenia	F2- obserwacja podczas zajęć / aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) F3- ćwiczenie pisemne sprawdzające poziom umiejętności samodzielnej interpretacji (studium indywidualnego przypadku)	P3- ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia		
	F1	P1	F2	F3	P3
W_01	**x**	**x**			
W_02			**x**	**x**	**X**
W_03	**x**	**x**	**x**	**x**	**X**
U_01			**x**	**x**	
U_02			**x**	**x**	
U_03			**x**	**x**	**X**
K_01				**x**	
K_02			**x**	**x**	

9. **Opis sposobu ustalania oceny końcowej** (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć,

z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ćwiczenia:
Obecność na zajęciach
Aktywne uczestnictwo w zajęciach - obserwacja pracy studentki/ta, bieżąca informacja zwrotna.
Realizacja zadań praktycznych indywidualnych i grupowych.
Sposób zaliczenia:
- oddanie w terminie zadań praktycznych,

- przygotowanie planu terapii dostosowanego do konkretnego przypadku.

Wykład:
Warunkiem zaliczenia wykładu jest zaliczenie ćwiczeń.
Kolokwium końcowe z następującymi wynikami:
Student otrzymuje ocenę niedostateczną (2.0) gdy nie wykazuje dostatecznego stopnia osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje mniej niż 50% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę (3.0), gdy wykazuje większy niż niedostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę dostateczną plus (3,5), gdy wykazuje większy niż dostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 60% do 70% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę dobrą (4.0), gdy wykazuje większy niż dostateczny plus, ale mniejszy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 70% do 80% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę dobrą plus (4,5), gdy wykazuje większy niż dobry, ale mniejszy niż bardzo dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 80% do 90% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5.0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się, i uzyskuje od 90 do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do egzaminu	7	10
przygotowanie praktycznych ćwiczeń (w tym studium indywidualnego przypadku)	10	17
zapoznanie z literaturą	3	7
suma godzin:	**50**	**50**

liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Afazjologia. Organiczne zaburzenia mowy, (red.) Z.Tarkowski, PZWL 2021.
2. Panasiuk J., Afazja a interakcja, Lublin 2019.
3. Panasiuk J., Język a komunikacja w afazji, Lublin 2019.
4. Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego, (red:) S.Grabias, J.Panasiuk, T.Woźniak, Lublin 2015.
5. Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki, (red:) T.Gałkowski, G.Jastrzębowska, Tom 1-2, Opole 2017.
6. Biomedyczne podstawy logopedii, (w:)S.Milewski, J.Kuczkowski, K.Kaczorowska-Bray, Gdańsk 2018.
7. Wczesna interwencja logopedyczna, (red:) K.Kaczorowska-Bray, S.Milewski, Gdańsk 2018.
8. Grabias S., Język w diagnozowaniu umysłu. Terapia logopedyczna a poznawcza i interakcyjna funkcja języka, [w:] D. Pluta-Wojciechowska, B. Sambor, Współczesne tendencje w diagnozie i terapii logopedycznej, Gdańsk 2017.
9. Jeżewska-Krasnodębska E., Niedokształcenie mowy pochodzenia korowego u dziecka z padaczka- studium przypadku, (w:) Forum logopedy, styczeń/luty 2021.
10. Kurowska M., Zaburzenia językowe uwarunkowane korowo, Forum Logopedy, nr. 29, Styczeń 2019.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Pąchalska M, Afazjologia, Warszawa 2022.
2. Wprowadzenie do neurologopedii, (red.)A.Obrębowski, Poznań 2018.
3. Logopedia. Teoria zaburzeń mowy, (red:) S.Grabias, M.Kurkowski, Lublin 2014.
4. Podstawy neurologopedii, (red.) T.Gałkowski, E.Szeląg, G.Jastrzębowska, Opole 2005.
5. Masgutowa S., Regner A., Rozwój mowy dziecka w świetle integracji sensomotorycznej, Wrocław 2018.
6. Pawłowska-Jaroń H., Zaburzenia komunikacji językowej u pacjentów z padaczką, [w:] Cieszyńska-Rożek J., Sobolewski P., Grzesiak-Witek D. (red.), Zaburzenia mowy w wybranych zespołach uwarunkowanych genetycznie, Lublin 2018.
7. Paluch A., Drewniak-Wołosz E., Mikosza L., Afa-Skala. Jak badać mowę dziecka afatycznego*?*, Kraków 2003
8. Kurowska M., Kształtowanie się zachowań komunikacyjnych u dzieci z uszkodzeniami i/lub dysfunkcjami ośrodkowego układu nerwowego, Warszawa 2016.
9. Herzyk A., Taksonomia afazji. Kryteria klasyfikacji i rodzaje zespołów zaburzeń, Instytut Psychologii UMCS Lublin, 1997.
10. Tarkowski Z., Patologia mowy, 2017.
11. Krasowicz-Kupis G.,SLI i inne zaburzenia językowe, Sopot 2012.
12. Smoczyńska M., Haman E., Czapewska E., Maryniak A., Krajewski G., Banasik N., Kochańska M., Łuniewska M. , Test Rozwoju Językowego TRJ, Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2015.
13. Maryniak A.,Rozwój dzieci z guzami mózgu, Warszawa 2000.
14. Kurowska M., Dziecko z zaburzeniami mowy i języka pochodzenia korowego w przedszkolu i na etapie edukacji wczesnoszkolnej, [w:] (red.) A. Domagała, U. Mirecka, Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna, Gdańsk 2021.
15. Kurkowski Z., Audiogenne uwarunkowania zaburzeń komunikacji językowej, Lublin 2013.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	mgr Marta Urban- Sigłowy
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	murban-siglowy@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.10

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Podstawy języka migowego**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**mgr Agata Zawadzka**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**30/16**	**II/4**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Sprawność manualna obu rąk.

4. Cele kształcenia

C1 -wprowadzenie studentów do Kultury Głuchych.
C2 -posługiwanie się przez studentów językiem migowym w podstawowym zakresie.
C3 – przygotowanie studentów do efektywnego kontaktu z osobami niesłyszącymi i niedosłyszącymi.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna zakresy pedagogiki specjalnej, w zaawansowanym stopniu zna i rozumie terminologię używaną w pedagogice, poszerzoną w zakresie właściwym dla studiowanej specjalności, oraz sposoby jej zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych.	K_W01
W_02	Student zna różne ujęcia funkcjonowania człowieka, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozumie ich filozoficzne, humanistyczne i społeczne źródła oraz konteksty.	K_W04

W_03	Student zna prawidłowości i zakłócenia procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, rodzaje, sposoby tworzenia oraz funkcjonowania relacji społecznych i modele współpracy pedagogów specjalnych z różnymi środowiskami.	K_W06
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób klarowny i spójny z osobami pochodzącymi z różnych środowisk.	K_U13
U_02	Student potrafi wybrać metody i formy działania biorąc pod uwagę ich adekwatność do problemów występujących w konkretnych obszarach działalności pedagogicznej.	K_U15
U_03	Student potrafi inicjować i organizować działalność pedagogiczną w wybranym obszarze praktyki pedagogicznej.	K_U22
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do dostrzegania etycznego wymiaru własnych działań pedagogicznych, refleksji nad własną praktyką.	K_K04
K_02	Student jest gotów do współpracy i współdziałania z innymi – specjalistami i niespecjalistami - zarówno podczas pracy indywidualnej jak i zespołowej	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Niestacjonarnych
C1	Wprowadzenie do Kultury Głuchych. Stereotypy na temat osób Głuchych.	2	1
C2	Zasady pracy z tłumaczem. Savoir-vivre wobec osób z uszkodzonym słuchem.	2	1
C3	Daktylografia- alfabet.	2	1
C4	Daktylografia-liczebniki.	2	1
C5	Ideografia-pierwszy kontakt	6	3
C6	Ideografia-dom i rodzina.	6	3
C7	Ideografia- edukacja.	6	3
C8	Ideografia- rachuba czasu.	2	1
C9	Powtórzenie materiału. Zaliczenie przedmiotu.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	Wykład, pogadanka, ćwiczenia praktyczne, analiza tekstu źródłowego	Tekst źródłowy, projektor, komputer

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć	P2 kolokwium pisemne i ustne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F5	P2		……
W_01		**X**		
W_02		**X**		
W_03		**X**		
U_01	**X**			
U_02	**X**			
U_03	**X**			
K_01	**X**			
K_02	**X**			

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena ustalana na podstawie kolokwium pisemnego z części teoretycznej (1/3 oceny) oraz części praktycznej- porozumiewania się w języku migowym na wylosowany temat (2/3 oceny).

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	20	34
zapoznanie z literaturą	10	10
suma godzin:	**60**	**60**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. A. Goc, *Głusza*, Warszawa 2022. 2. *Leksykon języka migowego*, pod red. O. Kosiby, P. Grendy, Bogatynia 2011.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. A. Kossowska, *Duże sprawy w małych głowach*, Warszawa 2018. 2. *Głusi mają głos,* pod red. M. Talipskiej, Warszawa 2018. 3. O. Sacks, *Zobaczyć głos*, Poznań 2011.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Agata Zawadzka
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	azawadzka@student.ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.11

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Podstawy psychopatologii i psychiatrii**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Beata Maja Uchto-Żywica**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** stacjonarne/niestacjonarne	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykłady	**15/8**	**II/4**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczenie przedmiotu „Psychologia ogólna".

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie wiedzy psychologicznej obejmującej terminologię, teorie, nurty, metodologię, pozwalającej na rozumienie specyfiki pedagogiki oraz jej powiązań z innymi dyscyplinami zwłaszcza filozoficznymi, społeczno-kulturowymi, historycznymi, biologicznymi, psychospołecznymi i medycznymi, stanowiącymi podstawę działalności pedagogicznej oraz jej historycznych i kulturowych uwarunkowań.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie różne ujęcia funkcjonowania człowieka, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozumie ich filozoficzne, humanistyczne i społeczne źródła oraz konteksty.	K_W04
W_02	Student zna teoretyczne aspekty edukacji, pedagogiki specjalnej, wychowania i uczenia się, oraz uniwersalnych, humanistycznych, społeczno-kulturowych, ideologicznych, biologicznych, psychologicznych i medycznych kontekstów tych procesów.	K_W03
	UMIEJĘTNOŚCI	

U_01	Student potrafi na podstawie własnej obserwacji potrafi analizować różne przejawy zachowań w wybranym przez siebie obszarze społecznej praktyki.	K_U02
U_02	Student potrafi na podstawie posiadanej wiedzy teoretycznej, rozpoznać, opisać, interpretować motywy oraz sposoby zachowań wychowanków oraz osób uczących się.	K_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do współpracy i współdziałania z innymi – specjalistami i niespecjalistami - zarówno podczas pracy indywidualnej jak i zespołowej.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Niestacjonarnych**
W1	Wprowadzenie do problematyki przedmiotu. Historia psychiatrii.	2	1
W2	Opis psychologiczny stanu pacjenta.	2	1
W3	Najważniejsze definicje z zakresu psychopatologii i psychiatrii.	2	1
W4	Klasyfikacja DSM-V, opis, założenia.	2	1
W5	Klasyfikacja ICD-10, opis założenia.	2	1
W6	Opisy wybranych zaburzeń psychicznych- zaburzenia lękowe, depresja.	2	1
W7	Opisy wybranych zaburzeń psychicznych- zaburzenia osobowości.	2	1
W8	Zaliczenie.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykłady	Wykład	Projektor, komputer

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się
Wykłady	F4- wypowiedź/wystąpienie (dyskusja, prezentacja pisemnych interpretacji, opis prezentacji multimedialnej, debata	P2- kolokwium (pisemne)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	
	F4	P2
W_01	x	x
W_02	x	x
U_01	x	x
U_02	x	x

K_01	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zaliczenie pisemne w postaci analizy przypadku psychologicznego: wskazanie objawów, jednostki chorobowej oraz możliwych przyczyn zaburzenia.
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami diagnostycznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/.4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami diagnostycznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami diagnostycznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	5	7
zapoznanie z literaturą	5	10
suma godzin:	**25**	**25**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1.Cierpiałkowska L., Sęk H., *Psychologia kliniczna*, Warszawa 2020.
2.Cierpiałkowska L. *Psychopaologia*, Warszawa 2018.
3. Seligman M., *Psychopatologia*, Warszawa 2017.
4. *Kryteria diagnostyczne zaburzeń psychicznych DSM-5*, Warszawa 2017.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Grabski B., *Podstawy badania psychiatrycznego*, Kraków 2015.
2. Namysłowska I. *Psychiatria dzieci i młodzieży*, Warszawa 2015.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Beata Uchto-Żywica
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.12

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Rozwój i kształtowanie mowy dziecka**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**mgr Marta Urban-Sigłowy**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**II/3**	**3**
ćwiczenia	**15/8**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki i psychologii rozwojowej dziecka.

4. Cele kształcenia

C1 - zapoznanie studentów z podstawowymi teoriami rozwoju językowego oraz specyfiką nabywania umiejętności mowy przez dziecko, w tym z wiedzą w zakresie biologicznych, społecznych i poznawczych uwarunkowań rozwoju języka oraz norm rozwoju językowego z uwzględnieniem indywidualnych możliwości.

C2 - zdobycie przez studentów umiejętności charakteryzowania i analizowania umiejętności językowych dzieci, bazując na wiedzy teoretycznej z zakresu prawidłowego kształtowania się mowy w poszczególnych okresach rozwoju.

C3 - zdobycie umiejętności podejmowania działań służących profilaktyce i wczesnej stymulacji logopedycznej dziecka, gdy zadziałał czynnik patologiczny.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie specyfikę rozwoju mowy w kontekście biologicznym, psychologicznym i społecznym.	K_W05

W_02	Student zna i rozumie prawidłowości i zakłócenia procesów kształtowania mowy, w tym konieczność współpracy terapeutów z różnymi środowiskami.	K_W06
W_03	Student zna i rozumie podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy oraz zasady efektywnego posługiwania się narządem mowy.	K_W20
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi, dzięki posiadanej wiedzy teoretycznej, diagnozować różne przejawy nieprawidłowości w rozwoju mowy i nabywaniu kompetencji językowych.	K_U02 K_UO6
U_02	Student potrafi wykorzystywać podstawowe narzędzia diagnostyczne oraz zaplanować, na podstawie uzyskanych wyników, proces terapeutyczny w oparciu o prawidłowo dobrane metody terapeutyczne.	K_U09 K_U15
U_03	Student potrafi posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu.	K_U29
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do hierarchizowania własnych celów optymalizowania własnej działalności terapeutycznej oraz współpracy i współdziałania z innymi – specjalistami i niespecjalistami - zarówno podczas pracy indywidualnej jak i zespołowej.	K_K03 K_K07
K_02	Student jest gotów do postępowania w sposób odpowiedzialny i etyczny, zgodnie z aktualną wiedzą logopedyczną w obszarze prowadzonych działań.	K_K08 K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Niestacjonarnych**
W1	Lingwistyczne, biomedyczne i psychologiczne ujęcie mowy. Czynniki wpływające na rozwój mowy.	2	1
W2	Anatomia i fizjologia narządów mowy, głosu i słuchu.	2	1
W3	Okresy rozwoju mowy. Kamienie milowe rozwoju mowy w okresie prelingwalnym.	3	2
W4	Kamienie milowe rozwoju mowy w okresie poniemowlęcym i przedszkolnym. Niedosłuch w wieku przedszkolnym.	4	2
W5	Programowanie systemu językowego.	2	1
W6	Profilaktyka logopedyczna.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Niestacjonarnych**
C1	Diagnoza logopedyczna w okresie prelingwalnym. Narzędzia diagnostyczne.	3	2
C2	Wsparcie rozwoju motorycznego i mowy w pierwszym roku życia.	2	1
C3	Diagnoza poziomu rozwoju mowy i kompetencji językowych dzieci od 1 do 3 roku życia. Narzędzia diagnostyczne.	2	1
C4	Wsparcie rozwoju mowy u dzieci od 1 do 3 roku życia.	2	1

C5	Diagnoza poziomu rozwoju mowy i kompetencji językowych dzieci od 4 do 7 roku życia. Narzędzia diagnostyczne. Testy przesiewowe.	2	1
C6	Wsparcie rozwoju mowy u dzieci od 4 do 7 roku życia.	2	1
C7	Profilaktyka i terapia logopedyczna–konstruowanie zajęć profilaktycznych.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor
Ćwiczenia	pokaz prezentacji multimedialnej ćwiczenia z elementami prezentacji analiza narzędzi diagnostycznych	projektor testy diagnostyczne pomoce terapeutyczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F1- kolokwium cząstkowe	P1- egzamin
Ćwiczenia	F2- obserwacja podczas zajęć / aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) F3- ćwiczenie pisemne sprawdzające poziom umiejętności samodzielnej interpretacji (studium indywidualnego przypadku)	P3- ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia		
	F1	P1	F2	F3	P3
W_01	x	x			
W_02		x			X
W_03	x	x	x		X
U_01			x	x	X
U_02			x	x	
U_03	x	x	x		X
K_01			x	x	
K_02			x	x	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ćwiczenia:
Obecność na zajęciach
Aktywne uczestnictwo w zajęciach - obserwacja pracy studentki/ta, bieżąca informacja zwrotna.
Realizacja zadań praktycznych
Sposób zaliczenia:
- oddanie w terminie zadań praktycznych,

- przygotowanie planu terapii dostosowanego do konkretnego przypadku.

Wykład:
Warunkiem zaliczenia wykładu jest zaliczenie ćwiczeń.
Kolokwium końcowe z następującymi wynikami:
Student otrzymuje ocenę niedostateczną (2.0) gdy nie wykazuje dostatecznego stopnia osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje mniej niż 50% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę (3.0), gdy wykazuje większy niż niedostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę dostateczną plus (3,5), gdy wykazuje większy niż dostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 60% do 70% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę dobrą (4.0), gdy wykazuje większy niż dostateczny plus, ale mniejszy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 70% do 80% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę dobrą plus (4,5), gdy wykazuje większy niż dobry, ale mniejszy niż bardzo dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 80% do 90% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5.0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się, i uzyskuje od 90 do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	5	10
przygotowanie do egzaminu	10	15
przygotowanie praktycznych ćwiczeń (w tym studium indywidualnego przypadku)	15	15
przygotowanie prezentacji	5	5
zapoznanie z literaturą	10	14
suma godzin:	**75**	**75**

liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1.Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki, (red:) T.Gałkowski, G.Jastrzębowska, Tom 1-2, Opole 2017.

Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego, (red:) S.Grabias, J.Panasiuk, T.Woźniak, Lublin 2015.

Cieszyńska J., Korendo M., Wczesna interwencja terapeutyczna, Kraków 2017.

Literatura zalecana / fakultatywna:

Masgutowa S., Regner A., Rozwój mowy dziecka w świetle integracji sensomotorycznej, Wrocław 2018.

Skarbek K., Wrońska I., Diagnoza i wspomaganie rozwoju psychoruchowego dziecka w wieku przedszkolnym, Kraków 2017.

Minczakiewicz E.M., Mowa-rozwój-zaburzenia-terapia, Kraków 1997.

Wczesna interwencja logopedyczna,, (red:) K.Kaczorowska-Bray, S.Milewski, Gdańsk 2016.

Logopedia. Wybrane aspekty historii, teorii i praktyki, (red) S.Milewski, K.Kaczorowska-Bray, Gdańsk 2016

Gacka E., Zaburzenia rozwoju mowy u dzieci z porodów przedwczesnych. Diagnoza i efekty oddziaływań terapeutycznych, Gdańsk 2015.

Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka, (re.) Beata Cytowska, Barbara Winczura, Kraków 2016.

Wójtowicz-Szefler M., Diagnozowanie rozwoju małego dziecka. Część 1, Warszawa 2018.

Interdyscyplinarne uwarunkowania rozwoju małego dziecka, (red.) Radosław Piotrowicz, Warszawa 2014.

Pluta-Wojciechowska D., Zaburzenia czynności prymarnych i artykulacyjnych, Bytom 2018.

Machoś M., Uwagi o ważności wczesnej diagnozy logopedycznej,(w:)Logopedia Silesiana 2, 2013.

Zaleski T., Opóźnienia w rozwoju mowy, Warszawa 2002.

Kielin J., Profil osiągnięć ucznia, Gdańsk 2007.

Cieszyńska-Rożek J., Neurobiologiczne podstawy rozwoju poznawczego. Słuch, Kraków 2018.

Machoś M., Od zabawy do mówienia, Kraków 2012.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	mgr Marta Urban- Sigłowy
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	murban-siglowy@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.13

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Technologie w diagnozie i terapii logopedycznej**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Jolanta Gebreselassie**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
laboratoria	**15/8**	**III/6**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość terminologii związanej z technologią informacyjną potwierdzone uzyskanym zaliczeniem z przedmiotu *technologie informacyjne*.

4. Cele kształcenia

C1 - Zapoznanie z technologiami informacyjno-komunikacyjnymi wykorzystywanymi w pracy logopedy.

C2 - Nabycie umiejętności posługiwania się komputerowymi programami logopedycznymi, aplikacjami wspierającymi postępowanie logopedyczne oraz przygotowywania za pomocą narzędzi komputerowych pomocy dydaktycznych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna metody i formy terapii patologii mowy wspierane technologiami oraz zna techniki badawcze do oceny logopedycznej wykorzystujące komputer.	K_W12, K_W19
W_02	Student zna procedury diagnostyczne i posiada wiedzę na temat prowadzenia diagnozy i terapii z wykorzystaniem komputera w zakresie pracy logopedy.	K_W16, K_W19

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi dobrać narzędzia diagnostyczne i terapeutyczne wykorzystujące technologie w programowaniu i postępowaniu terapeutycznym (diagnozie, terapii, profilaktyce logopedycznej).	K_U15, K_U16, K_U28
U_02	Student potrafi sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki i logopedii, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych.	K_U13, K_U16
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do ciągłego dokształcania się zawodowego oraz rozwoju osobistego z udziałem technologii.	K_K01
K_02	Student jest gotów do dokonania oceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności w trakcie realizowania działań terapeutycznych wspieranych aplikacjami multimedialnymi.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści laboratoriów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
L1	Technologie w pracy logopedy. Urządzenia, programy najczęściej wykorzystywane w diagnozie i terapii logopedycznej.	2	1
L2	Komputerowe narzędzia logopedyczne – praca z wybranymi programami wykorzystywanymi w pracy logopedy.	3	2
L3	Narzędzia, urządzenia logopedyczne – praca z wybranymi urządzeniami wykorzystywanymi w pracy logopedy.	2	1
L4	Internet jako źródło wiedzy na temat zaburzeń mowy. Internet jako przestrzeń informacyjna – ocena wiarygodności źródeł.	2	1
L5	Otwarte zasoby cyfrowe przydatne w terapii logopedycznej.	2	1
L6	Przegląd ogólnodostępnych narzędzi służących do komunikacji online oraz pracy zespołowej, ich zalety i wady. Uwarunkowania komunikacji online.	2	1
L7	Projektowanie własnych materiałów i pomocy dydaktycznych dla terapii logopedycznej z wykorzystaniem cyfrowych narzędzi.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Laboratoria	M4 – Metoda programowa – wykład z wykorzystaniem materiałów i sprzętów multimedialnych, źródeł internetowych	projektor, strony Internetowe (dostęp do Internetu), programy logopedyczne (np. *Logopedia,* wyd. EduSens), urządzenia typu: wibratory logopedyczne, korektory mowy
	M5 – Metoda praktyczna – ćwiczenia w obsłudze programów, urządzeń, analiza zawartości zasobów Internetowych	

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Laboratoria	F2 - obserwacja/aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej, sprawdzenie czytania kanonu lektur, prace domowe itd.)	P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze
	F5 - ćwiczenia praktyczne (kwerendy biblioteczne, ćwiczenia sprawdzające umiejętności, zaliczenie technik pedagogicznych)	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Projekt		
	F2	F5	P3
W_01	**x**	**x**	**x**
W_02	**x**	**x**	**x**
U_01	**x**	**x**	**x**
U_02	**x**	**x**	**x**
K_01	**x**	**x**	**x**
K_02	**x**	**x**	**x**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena końcowa jest wypadkową ocen cząstkowych uzyskanych za poszczególne zadania realizowane na zajęciach. Przygotowanie materiałów do wybranego etapu terapii logopedycznej.

Na ocenę 3,0: Uzyskanie co najmniej 60 % punktów ze wszystkich ocenianych aktywności.
Na ocenę 3,5: Uzyskanie co najmniej 70 % punktów ze wszystkich ocenianych aktywności.
Na ocenę 4,0: Uzyskanie co najmniej 80 % punktów ze wszystkich ocenianych aktywności.
Na ocenę 4,5: Uzyskanie co najmniej 90 % punktów ze wszystkich ocenianych aktywności.
Na ocenę 5,0: Uzyskanie co najmniej 95 % punktów ze wszystkich ocenianych aktywności.
Przy czym 50% nieobecności na zajęciach skutkuje brakiem zaliczenia przedmiotu, pozostałe nieobecności wymagają zaliczenia w formie indywidualnych zadań.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**

Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych		
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	5	8
zapoznanie z literaturą i zasobami Internetowymi	3	6
ćwiczenia indywidualne z programami multimedialnymi i narzędziami/technologiami	2	3
suma godzin:	**25**	**25**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Jatkowska, J. (2020). Nowe technologie w terapii logopedycznej dzieci z zaburzeniami mowy. Logopaedica Lodziensia, (4), https://repozytorium.uni.lodz.pl/xmlui/bitstream/handle/11089/38719/8701-Tekst_artykulu-22586-1-10-20201126.pdf
2. Lichota E. J., Technika komputerowa w terapii logopedycznej – dlaczego warto ją wykorzystywać w pracy z dziećmi, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis Studia Paedagogica" IV (2015), https://rep.up.krakow.pl/xmlui/bitstream/handle/11716/8564/AF172--11--Technika-komputerowa--Lichota.pdf?sequence=1&isAllowed=y
3. Solecka B., Cyfrowe technologie w rehabilitacji zaburzeń mowy, [w:] Emisja głosu w przestrzeni edukacyjnej, artystycznej i terapeutycznej, red. L. Kataryńczuk-Mania, Zielona Góra 2020, http://zbc.uz.zgora.pl/Content/57880/19_solecka_cyfrowe.pdf
4. Walencik-Topiłko A., Wykorzystanie programów komputerowych w profilaktyce, diagnozie i terapii logopedycznej, w: Podstawy neurologopedii. Podręcznik akademicki, red. T. Gałkowski, E. Szeląg, G. Jastrzębowska, Opole 2005, s. 1019-1027.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Jolanta Gebreselassie
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	jgebreselassie@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.14

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Wprowadzenie do profilaktyki logopedycznej**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Jolanta Gebreselassie**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**15/8**	**III/5**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza na temat logopedii, pedagogiki specjalnej, rozwoju mowy dziecka potwierdzone zdanymi egzaminami z przedmiotów: *podstawy logopedii, rozwój i kształtowanie mowy dziecka* a także uzyskanym zaliczeniem z przedmiotu *podstawy pedagogiki specjalnej.*

4. Cele kształcenia

C1 – przekazanie wiedzy z zakresu współczesnej koncepcji profilaktyki logopedycznej (C_W3)
C2 – kształtowanie umiejętności diagnozy na potrzeby profilaktyki logopedycznej (C_U1)
C3 – kształcenie umiejętności projektowania prostych rozwiązań profilaktycznych (C_U1)
C4 – rozwijanie refleksyjności i postaw prospołecznych (C_K1)

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna koncepcje, definicje profilaktyki logopedycznej, wymienia poziomy profilaktyki logopedycznej.	K_W01 K_W07
	UMIEJĘTNOŚCI	
U_01	Student potrafi wykorzystywać podstawą wiedzę teoretyczną w celu rozpoznawania potrzeb w zakresie działań profilaktycznych.	K_U06, K_U09

		K_U10
U_02	Student potrafi wykorzystywać podstawą wiedzę teoretyczną w celu projektowania działań profilaktycznych.	K_U17 K_U27
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do doceniania tradycji oraz współczesnych osiągnięć logopedii.	K_K03
K_02	Student jest gotów do pracy w zespole.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Profilaktyka logopedyczna – koncepcje, definicje, cele.	2	1
C2	Poziomy profilaktyki logopedycznej – współczesna koncepcja.	2	1
C3	Czynniki ryzyka jako podstawa działań profilaktycznych.	2	1
C4	Specyfika diagnozy logopedycznej prowadzonej na potrzeby profilaktyki.	2	1
C5	Strategie i metody profilaktyczne.	2	1
C6	Działania profilaktyczne na poszczególnych poziomach.	3	2
C7	Projektowanie działań profilaktycznych.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M1 – Metoda podająca – miniwykład	projektor, prezentacje multimedialne, strony Internetowe (dostęp do Internetu), dokumentacja logopedyczno-pedagogiczna, filmy
	M3 – Metoda eksponująca – prezentacja multimedialna, prezentacja materiału audiowizualnego	
	M5 - Metoda praktyczna – ćwiczenia przedmiotowe: analiza dokumentacji, materiałów audiowizualnych; ćwiczenia produkcyjne: przygotowanie programu profilaktyki lub karty diagnozy na potrzeby profilaktyki	

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1** – sprawdzian pisemny („wejściówka") **F2** – obserwacja/aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F3** – praca pisemna (przygotowanie materiałów na potrzeby profilaktyki: diagnozy lub działań na wybranym poziomie profilaktyki	**P3** - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F1	F2	F3	P3
W_01	x		x	x
U_01	x	x	x	x
U_02		x	x	x
K_01	x	x	x	x
K_02		x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Ocenę bardzo dobrą (5) można uzyskać w I terminie zaliczenia. W terminie II lub w sesji poprawkowej najwyższą oceną jest dobry (4).
2. Zaliczenie nieobecności na zajęciach, „wejściówek", prac wykonywanych na zajęciach upoważnia studenta do uzyskania zaliczenia końcowego.
3. Ocena bardzo dobra (5): dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
W szczególności to średnia ocen (od 4,5), które student/ka uzyskał/a w semestrze za: „wejściówki", prace wykonywane podczas zajęć, pracę wykonaną samodzielnie (poza zajęciami), aktywność i obecność na zajęciach (dopuszcza się jedną nieobecność i ew .jak najszybsze uzupełnienie zadań wykonywanych na opuszczonych ćwiczeniach – na pierwszej, po usprawiedliwionej nieobecności konsultacji).
4. Ocena dobra plus (4,5): dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
W szczególności to średnia ocen (od 4,2 do 4,4), które student/ka uzyskał/a w semestrze za: „wejściówki", prace wykonywane podczas zajęć, pracę wykonaną samodzielnie (poza zajęciami), aktywność i obecność na zajęciach (dopuszcza się jedną nieobecność i ew .jak najszybsze uzupełnienie zadań wykonywanych na opuszczonych ćwiczeniach – na pierwszej, po usprawiedliwionej nieobecności konsultacji).
5. Ocena dobra (4): dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
W szczególności to średnia ocen (od 3,7 do 4,1), które student/ka uzyskał/a w semestrze za: „wejściówki", prace wykonywane podczas zajęć, pracę wykonaną samodzielnie (poza zajęciami), aktywność i obecność na zajęciach (dopuszcza się jedną nieobecność i ew .jak najszybsze uzupełnienie zadań wykonywanych na opuszczonych ćwiczeniach – na pierwszej, po usprawiedliwionej nieobecności konsultacji).
6. Ocena dostateczna plus (3,5): dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się, jednak wykazuje się dużym zaangażowaniem w zdobywanie wiedzy (obecność na zajęciach, aktywność, praca własna, udział w konsultacjach).
W szczególności to średnia ocen (od 3,4 do 3,6).
7. Ocena dostateczna (3): dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
W szczególności to średnia ocen (od 3,0 do 3,4).

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych („wejściówek")	5	7
przygotowanie do realizacji zajęć	1	2
zapoznanie z literaturą	1	3
wykonanie zadań	3	5
suma godzin:	**25**	**25**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1.„Edukacja Dziecka" nr 6, 2022, red. J. Gebreselassie, B.A. Orłowska – tom poświęcony profilaktyce logopedycznej.
2. J. Gebreselassie, *Rozważania wokół strategii zaburzeń mowy,* [w:] *Z zagadnień terapii artystycznej, logopedycznej i pedagogicznej,* red. L. Kataryńczuk-Mania, Zielona Góra 2017.
3. J. Gebreselassie, *Rozważania wokół strategii zaburzeń mowy* [w:] *Wielowymiarowość przestrzeni profilaktyki logopedycznej* red. L. Kataryńczuk-Mania, Zielona Góra 2017.
4. J. Gebreselassie, *Założenia (nie tylko) teoretyczne profilaktyki zaburzeń głosu dziecięcego,* [w:] *Edukacja artystyczna – nowe wyzwania,* red. L. Kataryńczuk-Mania, Zielona Góra 2016.
5. J. Gebreselassie, *Profilaktyka zaburzeń mowy – współczesna koncepcja*, [w:] *Edukacja dziecka. Badania i praktyka pedagogiczna*, red. W. Segiet, B. Walak, A. Lis-Zaldivar, Gorzów Wielkopolski 2015.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Gunia G., Lechta V., Wprowadzenie do logopedii, Kraków 2013.
2. J. Gebreselassie, *Rola nauczycieli w profilaktyce zaburzeń komunikacji – badania własne i implikacje teoretyczne*, [w:] „Teoria i praktyka oddziaływań profilaktyczno-wspierających rozwój osób z niepełnosprawnością – w trosce o dobrostan człowieka", Tom 5/2018 – materiał w wersji pdf udostępniany studentom.
3. J. Gebreselassie, *Gotowość logopedów do realizacji, działań w zakresie profilaktyki zaburzeń komunikacji*, [w:] *Wybrane obszary diagnozy – profilaktyki – terapii w teorii i praktyce pedagogicznej,* red. E. Stokowska-Zagdan, M. Przybysz-Zaremba, J. Stepaniuk, wyd. Difin, Warszawa 2020 – materiał w wersji pdf udostępniany studentom.
4. E. M. Skorek, *Profilaktyka w logopedii. Wybrane zagadnienia,* Kraków 2023.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Jolanta Gebreselassie
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.15

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Zaburzenia mowy w wybranych chorobach genetycznych i uszkodzeniach układu nerwowego**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**mgr Marta Urban-Sigłowy**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykłady	**15/8**	**II/3**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza z zakresu rozwoju biologicznego człowieka i podstaw logopedii.

4. Cele kształcenia

C1 – Wprowadzenie w podstawową terminologię z zakresu genetyki oraz zapoznanie ze specyfiką pracy z osobą z zaburzeniami mowy uwarunkowanymi genetycznie.

C2 -Zdobycie przez studentów umiejętności charakteryzowania i analizowania zaburzeń mowy w wybranych chorobach genetycznych i uszkodzeniach układu nerwowego.

C3 - Przekonanie o potrzebie ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego w realizacji indywidualnych i zespołowych profesjonalnych działań terapeutycznych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie podstawowe trudności w obszarze mowy, występujące u osób z chorobami genetycznymi i chorobami ośrodkowego układu nerwowego, oraz zdaje sobie sprawę z roli, jaką odgrywa współpraca terapeutów z różnymi specjalistami.	K_W03 K_W06

W_02	Student zna i rozumie podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy oraz zasady efektywnego posługiwania się narządem mowy.	K_W20
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi, dzięki posiadanej wiedzy teoretycznej, diagnozować różne przejawy nieprawidłowości w rozwoju mowy u osób z chorobami genetycznymi i uszkodzeniami ośrodkowego układu nerwowego.	K_U02 K_UO6
U_02	Student potrafi wybrać metody i formy działania biorąc pod uwagę ich adekwatność do problemów występujących w konkretnych obszarach działalności terapeutycznej.	K_U15
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do hierarchizowania własnych celów, optymalizowania własnej działalności terapeutycznej oraz współpracy i współdziałania z innymi specjalistami zarówno podczas pracy indywidualnej jak i zespołowej.	K_K03 K_K07
K_02	Student jest gotów do postępowania w sposób odpowiedzialny i etyczny, zgodnie z aktualną wiedzą logopedyczną w obszarze prowadzonych działań.	K_K08 K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Podstawowe terminy genetyczne. Zasady dziedziczenia chorób uwarunkowanych genetycznie.	1	1
W2	Modele dziedziczenia chorób. Choroby genetyczne dziedziczone autosomalnie dominująco.	2	1
W3	Modele dziedziczenia chorób. Choroby genetyczne dziedziczone autosomalnie recesywnie.	2	1
W4	Choroby genetyczne sprzężone z płcią.	2	1
W5	Mutacje liczbowe, strukturalne i mutacje de novo.	2	1
W6	Choroby mitochondrialne.	2	1
W7	Choroby ośrodkowego układu nerwowego (Choroba Parkinsona, Choroba Alzheimera, SM, SLA, MPD, udary).	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny, prezentacja materiału audiowizualnego	projektor , materiał filmowy

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi,	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**

	stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	
Wykład	F1- kolokwium cząstkowe F2- obserwacja podczas wykładu / aktywność	P3- ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		
	F1	F2	P3
W_01	**x**		**x**
W_02	**x**		**x**
U_01	**x**	**x**	**x**
U_02	**x**	**x**	**x**
K_01		**x**	**x**
K_02		**x**	**x**

9. **Opis sposobu ustalania oceny końcowej** (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykład:
Obecność na wykładach
Aktywne uczestnictwo w wykładach – analiza materiałów filmowych
Kolokwium cząstkowe z następującymi wynikami:
Student otrzymuje ocenę niedostateczną (2.0) gdy nie wykazuje dostatecznego stopnia osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje mniej niż 50% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę (3.0), gdy wykazuje większy niż niedostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę dostateczną plus (3,5), gdy wykazuje większy niż dostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 60% do 70% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę dobrą (4.0), gdy wykazuje większy niż dostateczny plus, ale mniejszy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 70% do 80% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę dobrą plus (4,5), gdy wykazuje większy niż dobry, ale mniejszy niż bardzo dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 80% do 90% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5.0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się, i uzyskuje od 90 do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

	Liczba godzin

Forma aktywności studenta	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	8	12
zapoznanie z literaturą	2	5
suma godzin:	**25**	**25**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Śmigiel R., Szczałuba K., Genetycznie uwarunkowane zaburzenia rozwoju u dzieci, PZWL 2021.
2. Zaburzenia mowy w wybranych zespołach uwarunkowanych genetycznie, (red.) J. Cieszyńska-Rożek, P. Sobolewski, D. Grzesiak-Witek, 2018.
3. Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju u dzieci z chorobami genetycznymi, (red.)Teresa Kaczan, Robert Śmigiel, Kraków 2012.
4. Interdyscyplinarne uwarunkowania rozwoju małego dziecka, (red.) Radosław Piotrowicz, Warszawa 2014.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Wprowadzenie do neurologopedii, (red.)A.Obrębowski, Poznań 2018.
2. Biomedyczne podstawy logopedii, (w:)S.Milewski, J.Kuczkowski, K.Kaczorowska-Bray, Gdańsk 2018.
3. Wczesna interwencja logopedyczna, (red:) K.Kaczorowska-Bray, S.Milewski, Gdańsk 2018.
4. Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego, (red:) S.Grabias, J.Panasiuk, T.Woźniak, Lublin 2015.
5. Anna Dobrzańska, Łukasz Obrycki, Piotr Socha, Choroby rzadkie, Warszawa 2020.
6. Ploch L., Wybrane schorzenia rzadkie. Kontekst terapeutyczny, Warszawa 2020.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	mgr Marta Urban- Sigłowy
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	murban-siglowy@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.16

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Praktyka metodyczna - logopedyczna**
Punkty ECTS	**5**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**2A logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Marta Urban-Sigłowy**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
praktyka	**120/120**	**III/6**	**5**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym, potwierdzone pozytywną oceną z odbytej praktyki psychologiczno-pedagogicznej.

4. Cele kształcenia

CW1- Wyposażanie studentów w wiedzę z zakresu metodyki i warsztatu pracy logopedy w wybranych placówkach edukacyjnych, terapeutycznych, oświatowych (C_W3).

CU1- Kształtowanie u studentów specjalistycznych umiejętności i kompetencji w zakresie programowania terapii logopedycznej przy wykorzystaniu różnych strategii, metod, technik i narzędzi, w odniesieniu do grup i jednostek (C_U1).

CU2- Kształtowanie u studentów umiejętności uczenia się i doskonalenia wiedzy specjalistycznej, przy wykorzystaniu różnych kanałów, metod, technik, procedur i dobrych praktyk realizowanych w ramach terapii logopedycznej (C_U2).

CK1- Kształtowanie u studentów umiejętności skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i innymi specjalistami, nauczycielami, rodzicami oraz potrzeby ciągłego dokształcania w praktyce zawodowej (C_K2).

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	

W_01	Student zna i rozumie zadania, organizację, statut i plan pracy przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz program wychowawczo-profilaktyczny. Zna specyfikę pracy logopedy (organizację pracy, zakresy zadań logopedy, formy współpracy, rodzaj prowadzonej dokumentacji oraz zasady zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy).	K_W07, K_W10 K_W14, K_W16 K_W17
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wyciągnąć wnioski z bezpośredniej obserwacji zajęć terapeutycznych, w których uczestniczył podczas praktyki zawodowej.	K_U02, K_U06 K_U20
U_02	Student potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych.	K_U03, K_U15 K_U22, K_U26
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z innymi specjalistami w celu poszerzania swojej wiedzy, rozumie potrzebę ciągłego uczenia się i doskonalenia warsztatu pracy zgodnie z aktualną wiedzą naukową.	K_K01 K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści praktyki w ramach przygotowania w zakresie metodycznym (logopedia)	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
1	Zapoznanie się ze specyfiką placówki, w której odbywana jest praktyka, w szczególności: • poznaniem realizowanych przez nią zadań ,statutem, planem pracy, programem wychowawczo-profilaktycznym • organizacją pracy logopedy (w tym narzędziami diagnostycznymi i terapeutycznymi), • zakresami zadań pracowników, • formami współpracy • rodzajem prowadzonej dokumentacji • zasadami zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy.	15	15
2	Obserwowanie pracy opiekuna praktyki podczas podejmowanych czynności zawodowych na terenie placówki (prowadzenie dokumentacji praktyki zawodowej).	30	30
3	Asystowanie specjaliście prowadzącemu zajęcia w trakcie realizacji wykonywanych czynności terapeutycznych.	20	20
4	Samodzielne prowadzenie zajęć na podstawie przygotowanych i zatwierdzonych przez opiekuna praktyk scenariuszy zajęć oraz materiałów i środków dydaktycznych.	40	40
5	Planowanie i omawianie zajęć prowadzonych przez siebie i opiekuna praktyk, w tym analiza i interpretacja zaobserwowanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.	15	15
	Razem liczba godzin	**120**	**120**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Praktyka	M1 – objaśnianie, wykład informacyjny M2- rozmowa/dyskusja na temat doświadczeń w czasie praktyk M5- analiza dokumentacji z praktyki, narzędzi diagnostycznych i pomocy terapeutycznych, analiza	Teksty diagnostyczne, narzędzia i pomoce terapeutyczne, dokumentacja medyczna

	dokumentacji medycznej, samodzielne prowadzenie zajęć, asystowanie opiekunowi praktyk podczas zajęć	

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) – (wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) (wybór z listy)**
Praktyka	F2 – obserwacja/aktywność F5- ćwiczenia praktyczne (samodzielne prowadzenie zajęć i asystowanie opiekunowi praktyk podczas zajęć) F6 – zaliczenie praktyki (obserwacja/hospitacja lekcji praktykanta, omówienie zajęć praktykanta, arkusz przebiegu praktyki)	P2- rozmowa podsumowująca P6 - dokumentacja praktyki

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Praktyka				
	F2	F5	F6	P2	P6
K_W01	x		x	x	x
K_U01	x	x	x	x	x
K_U02		x	x		x
K_K01	x	x		x	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej **(zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):**

Zaliczenie z oceną na podstawie przeprowadzonej rozmowy i przedstawionych dokumentów:

- karty praktyki zawodowej
- dziennika praktyk wraz z konspektami przeprowadzonych zajęć
- ankiety ewaluacyjnej studenckiej praktyki zawodowej
- protokołu hospitacji praktyki zawodowej (jeżeli hospitacja została przeprowadzona)

Student otrzymuje ocenę niedostateczną (2.0) gdy nie wykazuje dostatecznego stopnia osiągnięcia efektów uczenia się (brak odbytej w terminie praktyki, brak zaliczenia ze strony zakładowego opiekuna praktyki, brak zaliczenia opiekuna praktyki z ramienia AJP na podstawie odbytej rozmowy i analizy dokumentacji)

Student otrzymuje ocenę (3.0), gdy wykazuje większy niż niedostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się (na podstawie opinii zakładowego opiekuna praktyki, na podstawie odbytej z opiekunem praktyk z ramienia AJP rozmowy i analizy dokumentacji).

Student otrzymuje ocenę dostateczną plus (3,5), gdy wykazuje większy niż dostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się (na podstawie opinii zakładowego opiekuna praktyki, na podstawie odbytej z opiekunem praktyk z ramienia AJP rozmowy i analizy dokumentacji).

Student otrzymuje ocenę dobrą (4.0), gdy wykazuje większy niż dostateczny plus, ale mniejszy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się (na podstawie opinii zakładowego opiekuna praktyki, na podstawie odbytej z opiekunem praktyk z ramienia AJP rozmowy i analizy dokumentacji).

Student otrzymuje ocenę dobrą plus (4,5), gdy wykazuje większy niż dobry, ale mniejszy niż bardzo dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się (na podstawie opinii zakładowego opiekuna praktyki, na podstawie odbytej z opiekunem praktyk z ramienia AJP rozmowy i analizy dokumentacji).

Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5.0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się (na podstawie opinii zakładowego opiekuna praktyki, na podstawie odbytej z opiekunem praktyk z ramienia AJP rozmowy i analizy dokumentacji).

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**120**	**90**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do realizacji zajęć na podstawie przygotowanych i zatwierdzonych przez opiekuna praktyk scenariuszy zajęć oraz materiałów i środków dydaktycznych	25	25
prowadzenie dziennika praktyk	5	5
suma godzin:	**150**	**150**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**5**	**5**

12. Literatura zajęć

Z zakresu (modułu): przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym, przygotowanie w zakresie dydaktycznym, metodycznym oraz dokumentacja z przebiegu nauczania obowiązująca w placówce, w której student odbywa praktykę i inna wskazana przez opiekuna w placówce.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	mgr Marta Urban- Sigłowy
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	murban-siglowy@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Arteterapia w zakresie sztuk wizualnych z metodyką**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Magdalena Łątkowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**30/16**	**II/4**	**3**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza o języku polskim na poziomie określonym w podstawie programowej szkoły ponadpodstawowej.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie wiedzy pedagogicznej obejmującej terminologię, teorie, nurty myśli pedagogicznej, metodologię, pozwalającej na rozumienie specyfiki pedagogiki oraz jej powiązań z innymi dyscyplinami zwłaszcza filozoficznymi, społeczno-kulturowymi, historycznymi, biologicznymi, psychospołecznymi i medycznymi, stanowiącymi podstawę działalności pedagogicznej oraz jej historycznych i kulturowych uwarunkowań.

C2 -Kształtowanie specjalistycznych umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykorzystywania wiedzy do obserwowania, analizowania i diagnozowania problemów edukacyjnych, motywów ludzkiego zachowania, sytuacji i strategii działań praktycznych oraz projektowania, organizowania, realizowania i ewaluacji działalności pedagogicznej.

C3 - Kształtowanie u studentów umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji pedagogicznych na bazie dorobku pedagogiki i innych dyscyplin, przy wykorzystaniu różnych kanałów, metod, technik, procedur i dobrych praktyk realizowanych w różnych sferach działalności pedagogicznej oraz nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji, komunikacji interpersonalnej ze specjalistami i odbiorcami spoza grona specjalistów.

C4 -Kształtowanie u studentów pogłębionej refleksyjności na problemy innych, szczególnie pozbawionych szans na dobrą edukację i wychowanie, wrażliwości etycznej, postaw prospołecznych, aktywności, trudu, wytrwałości i poczucia odpowiedzialności w projektowaniu działań zawodowych.

C5 -Umożliwienie studentom doskonalenia umiejętności radzenia sobie na rynku pracy, przekonanie o potrzebie ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego w realizacji indywidualnych i zespołowych profesjonalnych działań pedagogicznych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie terminologię używaną w pedagogice, poszerzoną w zakresie właściwym dla studiowanej specjalności, oraz sposoby jej zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	K_W01
W_02	Student zna procesy tworzenia się i oddziaływania głównych środowisk wychowawczych, ma wiedzę o występujących w nich problemach oraz o przyczynach tych problemów. Ma wiedzę o tradycji i współczesnych przeobrażeniach systemów pedagogicznych, zwłaszcza dotyczących studiowanej specjalności.	K_W11
W_03	Student zna metodyczne aspekty praktycznej działalności pedagogicznej, zwłaszcza w odniesieniu do studiowanej specjalności.	K_W16
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną w odniesieniu do konkretnych sytuacji pedagogicznej praktyki (opiekuńczej, wychowawczej, edukacyjnej, kulturalnej, pomocowej).	K_U03
U_02	Student potrafi wybrać metody i formy działania biorąc pod uwagę ich adekwatność do problemów występujących w konkretnych obszarach działalności pedagogicznej.	K_U15
U_03	Student potrafi dostrzec mechanizmy funkcjonowania jednostek i grup społecznych; zdaje sobie sprawę z podmiotowej roli człowieka w różnych strukturach społecznych.	K_U24
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do posługiwania się zdobytą wiedzą w praktycznej działalności pedagogicznej, rozumie społeczne znaczenie wiedzy pedagogicznej.	K_K02
K_02	Student jest gotów do współpracy i współdziałania z innymi – specjalistami i niespecjalistami - zarówno podczas pracy indywidualnej jak i zespołowej.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wprowadzenie w problematykę, omówienie kryteriów zaliczenia przedmiotu.	2	1
C2	Główne cele i zadania arteterapii w zakresie sztuk wizualnych.	2	2
C3	Doświadczenie estetyczne w przestrzeni arteterapii w zakresie sztuk wizualnych.	2	1
C4	Metody i techniki stosowane w arteterapii w zakresie sztuk wizualnych.	4	2

C5	Kompetencje pedagoga w pracy arteterapeutycznej w zakresie sztuk wizualnych.	2	1
C6	Warsztaty edukacji twórczej w działaniach arteterapeutycznych.	2	1
C7	Arteterapia jako przestrzeń rozwoju twórczości i kreatywności.	2	1
C8	Metody aktywizujące w arteterapii w zakresie sztuk wizualnych (akcje, warsztaty, działania twórcze).	4	2
C9	Tendencje sztuki współczesnej w projektowaniu działań arteterapeutycznych w zakresie sztuk wizualnych.	2	1
C10	Wybrane zagadnienia dotyczące estetyki nowych mediów w powiązaniu z arteterapią w zakresie sztuk wizualnych.	2	1
C11	Projektowanie zajęć z arteterapi w zakresie sztuk wizualnych (scenariusze zajęć).	4	2
C12	Zaliczenie ćwiczeń.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M2 – Metoda problemowa (symulacja zajęć, obserwacja lekcji prowadzonych przez studenta, burza mózgów, dyskusja). M3 – Metoda eksponująca – prezentacja materiału audiowizualnego, pokaz prezentacji multimedialnej. M5 – metoda praktyczna – działania praktyczne.	Scenariusze zajęć, pomoce dydaktyczne. Projektor multimedialny Materiały do realizacji zajęć praktycznych np. (kredki, farby, masy plastyczne, kartony).

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 – obserwacja podczas zajęć, aktywność F4 – wypowiedź, wystąpienie F5 – ćwiczenia praktyczne	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F2	F4	F5	P3
W_01	x	x	X	x
W_02	x	x	X	x
W_03	x	x	X	x
U_01	x	x	X	x
U_02	x	x	X	x
U_03	x	x	X	x

K_01	x	x	X	x
K_02	x	x	X	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Zaliczenie nieobecności (niezależnie od przyczyn) oraz cząstkowych prac (np. wystąpień) uprawnia studenta do możliwości przystąpienia do końcowego zaliczenia przedmiotu. Na zajęciach 1 nieobecność niezależnie od powodów jest dopuszczalna
2. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie na rozszerzonym poziomie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
3. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje w wybranych zagadnieniach.
4. Ocena dostateczna (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, stara się wykazać etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje w wybranych zagadnieniach.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zajęć	15	25
przygotowanie do rozmowy podsumowującej	15	15
zapoznanie z literaturą	15	19
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Wallon P., Cambier A., Engelhart., *Rysunek dziecka,* Warszawa 1993.
2. Karolak W., *Warsztaty twórcze-warsztaty artystyczne,* Kraków 2005.
3. Karolak W., *Rysunek w arteterapii*, Łódź 2004.
4. OlinkiewiczE,RepschE., *Warsztaty edukacji twórczej,* Wrocław 2010

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Gerald D. Oster, Patricia Gould, *Rysunek w psychoterapii*, Gdańsk 2001.
2. Nora Rodriguez, *Co nam mówią rysunku dzieci,* Kielce 2013.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	M. Łątkowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Biblioterapia z metodyką**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Marta Wawrzyniak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	**30/16**	**III/5**	**3**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które nabył podczas realizacji przedmiotów: Podstawy arteterapii; Arteterapia w zakresie sztuk wizualnych; Profilaktyka trudności w uczeniu się; Psychologia wychowawcza; psychologia rozwojowa; Teoretyczne podstawy terapii pedagogicznej.

4. Cele kształcenia

C1 – Wprowadzenie studentów w zakres teoretycznej wiedzy obejmujący szczegółową metodykę działalności pedagogiczno-terapeutycznej dotyczącą biblioterapii, realizowaną w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, pomocowych, terapeutycznych.

C2 – Rozwinięcie specjalistycznych umiejętności terapeutycznych niezbędnych studentom do projektowania, organizowania, realizowania praktycznych działań związanych z zastosowaniem wybranych metod, form i technik stosowanych w biblioterapii, w odniesieniu do uczniów ze specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

C3 – Uwrażliwienie refleksyjności studentów na zagadnienia dotyczące terapii uczniów ze specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w poczuciu odpowiedzialności za projektowanie i realizowanie działań biblioterapeutycznych, podczas których obowiązującą zasady etyki zawodowej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	

W_01	Student zna pojęcia z obszaru biblioterapii, zna jej cele, zadania i funkcje, które realizuje w działaniach metodycznie prowadzonych zajęć o charakterze terapeutycznym z uczniami odznaczającymi się specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_W03 K_W16
W_02	Student zna wybrane metody i techniki biblioterapii, objaśnia ich zastosowanie w terapii pedagogicznej oraz dobiera właściwe środki dydaktyczne do ich realizacji.	K_W08 K_W13
W_03	Student zna szczególne znaczenie osoby pedagoga pełniącego rolę terapeuty, który podejmuje się projektowania i prowadzenia działań biblioterapeutycznych.	K_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki w celu projektowania, organizowania, realizowania praktycznych działań biblioterapeutycznych w odniesieniu do uczniów ze specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_U05
U_02	Student potrafi podejmować współpracę w zespole pełniąc rolę organizatora i wykonawcy projektu biblioterapeutycznego, zgodną z zasadami etycznymi, podczas której student przewiduje skutki podejmowanych działaniach, czego wyrazem jest scenariusz konkretnych czynności terapeutycznych.	K_U21 K_U22
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do współpracy w grupie, a także refleksji nad własną praktyką.	K_K04 K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wprowadzenie w obszar tematyczny. Omówienie zasad pracy na zajęciach i formy zaliczenia przedmiotu. Podział na zespoły biblioterapeutyczne.	2	1
C2 C3	**Biblioterapia formą terapii pedagogicznej** a. Terapia pedagogiczna: cele, zasady, formy i płaszczyzny oddziaływań terapeutycznych; b. Uczestnicy zajęć terapeutycznych z zastosowaniem biblioterapii c. Terapeutyczne oddziaływanie literatury. Podstawowe założenia biblioterapii, główne cele, funkcje, zasady i rodzaje **d.** Środki i materiały wykorzystywane w biblioterapii; **e.** Podstawowe techniki i formy zajęć biblioterapeutycznych; **f.** Komunikacja metaforyczna w odbiorze tekstu terapeutycznego **g.** Zasady biblioterapii **h.** Metody, techniki arteterapeutyczne wykorzystywane w biblioterapii.	4	2
C4	**Biblioterapeuta:** Znaczenie osoby terapeuty w działaniach terapeutycznych **a.** Sylwetka biblioterapeuty **b.** Terapeuta pedagogiczny - zadania	2	1

	c. Czynniki warunkujące jakość i skuteczność działań terapeutycznych **d.** Osobowość nauczyciela-terapeuty - wzorzec profesjonalnego terapeuty.		
C5	**Metodyka i organizacja procesu biblioterapeutycznego** a. Etapy postępowania biblioterapeutycznego w ujęciu: Ireny Boreckej; b. Trójelementowy model postępowania biblioterapeutycznego w ujęciu E. Koniecznej **c.** Konstrukcja scenariuszy i programów biblioterapeutycznych **d.** Analiza przykładowych scenariuszy i programów biblioterapeutycznych **e.** Organizacja miejsca prowadzenia zajęć.	2	1
C6	**Bajkoterapia metodą biblioterapii** **a.** Pojęcie bajki terapeutycznej **b.** Typologia bajek terapeutycznych w ujęciu M. Molickiej: bajki psychoedukacyjne, psychoterapeutyczne, relaksacyjne; **c.** ich charakterystyka i konkretne przykłady.	2	1
C7 C8	**Książki wykorzystywane w procesie biblioterapeutycznym: warsztat biblioterapeuty** **a.** Analiza i interpretacja poszczególnych tekstów o charakterze terapeutycznym; **b.** Ćwiczenia doskonalące umiejętne odczytanie tekstu biblioterapeutycznego. **c.** Przykładowe rozwiązania warsztatowe ➢ Bajki przeciwko lękom ➢ Bajki o emocjach i uczuciach ➢ Bajki przeciwko poczuciu osamotnienia, nieśmiałości, odrzucenia przez grupę, dręczenia w klasie szkolnej ➢ Bajki o wartościach; ➢ Bajki czytane dzieciom, aby zrozumiały sytuację rówieśników z niepełnosprawnością, chorobą; ➢ Tematy trudne: przemijanie, śmierć ➢ Książki obrazowe (picturebooki) ➢ Relaksacja poprzez działania biblioterapeutyczne (trening uwrażliwiający w ujęciu I. Boreckiej)	4	2
C9 C10	**Psychoedukacyjne serie bajek terapeutycznych wykorzystywanych do pracy z dziećmi. Analiza wybranych pozycji;** **a. „Bezpieczne Dziecko”**: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne – autor: Elżbieta Zubrzycka ➢ *„Po co się złościć?”* ➢ *„Słup soli”;* ➢ *„Śmierdzący ser”;* ➢ *„Powiedz komuś”;* ➢ *„Dobre i złe sekrety”;* ➢ *„Zbyt Miła”;* ➢ *„Nie lubię łaskotek”;* ➢ *„Dręczyciel w klasie”;* ➢ *„Jak pomyślę, tak zrobię”;* **b. Bajki o Uczuciach/emocjach**: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, autorzy: W. Kołyszko, I. Tomaszewska: ➢ *„Radość i wyspa hop-siup”,* ➢ *„Smutek i zaklęte miasto”,* ➢ *„Strach i pogromca potworów”,*	4	2

	➢ *„Wstyd i latający śpiwór”,* ➢ *„Zazdrość i wyścigi żółwi”,* ➢ *„Złość i smok Lubomił”* ➢ oraz zeszyt ćwiczeń: *„Garść radości szczypta złości”* **c. „Łączybajki dla Małych i Dużych”:** Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne – autorzy: Wojciech Kołyszko, Jovanka Tomaszewska”: ➢ „Grzeczna Niegrzeczność, czyli sposób na nadymki-drażliwce”; ➢ „Bez kłótni ani rusz, czyli kto lubi konfliktoluby”. ➢ R. Jędrzejewska-Wróbel, *Bezpieczna bajka*, Warszawa 2011.		
C11	**Teatr obrazowy Kamishibai stosowany w biblioterapii** a. Historia Teatru Papierowego Kamishibai **b.** Przedstawienie wybranych bajek Kamishibai	2	1
C12	**Pisanie narracyjne:** **a.** Projektowanie własnego tekstu o charakterze terapeutycznym do zastosowania w teatrze obrazowym Kamishibai (tekst + ilustracje do autorskiej bajki kamishibai)	2	1
C13 C14	**Prezentacja i realizacja studenckiego projektu biblioterapeutycznego z zastosowaniem elementów arteterapii** a. Przedłożenie scenariusza projektu biblioterapeutycznych. b. Przygotowanie pracowni terapeutycznej: przygotowanie (dekorowanie) sali dydaktycznej, rozmieszczenie niezbędnych środków i pomocy dydaktycznych do zrealizowania projektu terapeutycznego. c. Praktyczne zrealizowanie projektu terapeutycznego podczas ćwiczeń ❖ Podział na dwa zespoły. Każdy przygotowuje projekt zajęć biblioterapeutycznych z zastosowaniem wybranych elementów arteterapii ❖ Możliwość wykorzystania autorskiej bajki przygotowanej na wcześniejszych zajęciach	4	3
C15	Kolokwium.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego, metoda projektu (projekt terapeutyczny) ćwiczenia z elementami prezentacji, działania praktyczne, dyskusja dydaktyczna, burza mózgów;	Teksty wykorzystywane w procesie biblioterapeutycznym, Projektor multimedialny, sprzęt multimedialny, muzyka terapeutyczna, artykuły papiernicze i plastyczne (brystole, markery, farby, kredki, kleje, nożyczki, itp.), artykuły tekstylne (koce, poduszki).

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F1- kolokwium cząstkowe F2 -obserwacja podczas zajęć / aktywność F4 – dyskusja, omówienie referatu problemowego z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej F5 – ćwiczenia praktyczne	P4 – projekt scenariusza zajęć biblioterapeutycznych P5 – Prezentacja/zrealizowanie projektu terapeutycznego

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia					
	F1	F2	F4	F5	P4	P5
W_01	X	X	X	X		
W_02	X	X	X	X	X	
W_03	X	X		X		
U_01		X	X	X	X	X
U_02		X	X	X	X	X
K_01		x		X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ćwiczenia:
Studenci otrzymują ocenę końcową z ćwiczeń, która jest podsumowaniem wszystkich aktywności realizowanych podczas zajęć. Na ocenę podsumowującą składają się oceny z: aktywności podczas zajęć, przygotowanego scenariusza zajęć biblioterapeutycznych, kolokwium pisemnego pomocy oraz przeprowadzonego projektu terapeutycznego.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	10	19
Sporządzenie scenariusza projektu biblioterapeutycznego	10	15
Przygotowanie referatu problemowego z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej	5	5

Przygotowanie pomocy dydaktycznych do realizacji projektu biblioterapeutycznego	5	5
Przygotowanie do kolokwium	15	15
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. I. Borecka, *Biblioterapia formą terapii pedagogicznej*, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Angelusa Silesiusa, Wałbrzych 2008.
2. I. Borecka, *Z motylem w tle. O baśni w biblioterapii i terapii pedagogicznej*, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Angelusa Silesiusa, Wałbrzych 2004.
3. I. Borecka, *Metodyka pracy z czytelnikiem chorym i niepełnosprawnym*, Olsztyn 1991.
4. I. Borecka, *Biblioterapia. Teksty terapeutyczne, konspekty i scenariusze zajęć*, WOM w Gorzowie Wlkp., Gorzów 2002.
5. M. Molicka, *Bajkoterapia. O lękach dzieci i nowej metodzie terapii,* Media Rodzina, Poznań 2002.
6. M. Molicka, *Bajki terapeutyczne*, T. I i II, Media Rodzina, Poznań 2002.
7. Brett D., *Bajki, które leczą*, przekł. M. Trzebiatowska, cz. 1, Gdańsk 2005.
8. Brett D., *Bajki, które leczą*, przekł. H. Dankiewicz, cz. 2, Gdańsk 2003.
9. K. Waleszkiewicz, *Bajki dla dyslektyków. Bajki dla dzieci z trudnościami w nauce czytania i pisania*, Impuls, Kraków 2012.
10. M. Wójtowicz, *Scenariusze zajęć biblioterapeutycznych nie tylko dla uczniów z dysleksja: Terapia – zabawa – nauka*, Gdańsk, Wydawnictwo Harmonia, 2010.
11. M. Franaszczuk-Truszkowska, *Biblioterapia dla klas IV - VI szkoły podstawowej*, Gdańsk, Harmonia, 2006.
12. E. Wilamowska, J. Walczak, *Czarodziejskie bajki: scenariusze zajęć do programu profilaktyczno-wychowawczego o charakterze biblioterapeutycznym dla klas I-III szkoły podstawowej*, Wydawnictwo Klanza, Lublin 2005.
13. A. Kozak, A. Pietrzak, *W poszukiwaniu siebie. Bajki terapeutyczne dla dorosłych*, Częstochowa 2009.
14. E. J. Konieczna (red.), *Biblioterapia w praktyce : poradnik dla nauczycieli, wychowawców i terapeutów*, Kraków 2010.
15. N. Matsuni, *Wszystko o Kamishibai. Pytania i odpowiedzi*, Tibum 2017.
16. Walasek K., *Twórcze wykorzystanie teatru kamishibai – dziecko twórcą obrazu i aktorem,* (w:) „Nauczanie Początkowe", 2015/2016, nr 1, s. 74-87.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. A. Pikała, M. Sasin, *Arteterapia. Scenariusze*, Łódź 2016.
2. J. Gładyszewska-Cylulko*, Wspomaganie rozwoju dzieci nieśmiałych poprzez wizualizację i inne techniki arteterapii,* Kraków 2010.
3. Arciszewska-Binnebesel, *Szczęśliwy świat tworzenia czyli arteterapia : materiały metodyczne do pracy z dziećmi, młodzieżą oraz osobami dorosłymi, w szkołach podstawowych i gimnazjach, w placówkach szkolno-wychowawczych szkolnictwa specjalnego, w świetlicach szkolnych i terapeutycznych, na koloniach, obozach i wycieczkach*, Bea-Bleja, Toruń 2003.
4. J. Gładyszewska - Cylulko, *Teoretyczne i praktyczne podstawy terapii przez sztukę*, Kraków 2011.
5. W. Szulc, *Arteterapia: narodziny idei, ewolucja teorii, rozwój praktyki,* Wydawnictwo Difin, Warszawa 2011.
6. W. Karolak, B. Kaczorowska, *Arteterapia w medycynie i edukacji*, WSHE, Łódź 2008.
7. W. Czernianin, H. Czernianin, K. Chatzipentidis, *Podstawy współczesnej biblioterapii. Podręcznik akademicki*, Wrocław 2017.
8. D. Wosik-Kawala, T. Zubrzycka-Maciąg, *Kompetencje diagnostyczne i terapeutyczne nauczyciela*, , Kraków 2011.
9. E. J. Konieczna, *Arteterapia w teorii i praktyce*, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2011.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Marta Wawrzyniak

data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	wawrzyniakmarta@wp.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Choreoterapia z metodyką**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Prof. UZ dr hab. Lidia Kataryńczuk-Mania**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**III/5**	**3**
Ćwiczenia	**15/8**	**III/5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa sprawność psychoruchowa.

4. Cele kształcenia

C1 -Przekazanie wiedzy w zakresie działań choreoterapeutycznych.

C2 -Kształtowanie umiejętności w zakresie działań choreoterapeutycznych w pracy z osobami z różnymi niepełnosprawnościami.

C3 - Kształtowanie postaw prospołecznych, poczucia bezpieczeństwa i refleksyjności w działaniach terapii ruchowej, tanecznej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna podstawową terminologię, nurty, metodologię, pozwalającej na rozumienie specyfiki pedagogiki oraz jej powiązań z dyscyplinami psychospołecznymi, społeczno – kulturowymi.	K_W01
W_02	Student zna i rozumie procesy rozwoju, struktury i funkcjonowania instytucji opiekuńczo-wychowawczych oraz specyfikę oddziaływań	K_W02

	edukacyjno-terapeutycznych w pracy z dziećmi i dorosłymi z niepełnosprawnością.	
W_03	Student zna pojęcia subdyscyplin pedagogiki, dydaktyki, metodyki działań pedagogiczno-terapeutycznych w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych.	K_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi planować, animować pracę terapii tańcem.	K_U01
U_02	Student potrafi wykorzystywać poznane metody, techniki w działaniach choreoterapeutycznych.	K_U02
U_03	Student potrafi przewidywać skutki podejmowanych działań w zakresie choreoterapii.	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do współpracy w grupie.	K_K01
K_02	Student jest gotów do budowania systemu wartości i rozwijania kompetencji komunikacyjnych.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Choreoterapia jako element arteterapii. Teoretyczne założenia choreoterapii. Omówienie literatury przedmiotu.	6	3
W2	Cele, zadania, strategie, fazy choreoterapii. Terapeutyczne walory pedagogiki rytmu, tańca (m.in. E.J.Dacroze`a, R. Labana, C. Orffa i in.) Przydatność zajęć muzyczno-ruchowych w terapii zaburzeń psychoruchowych. strefy oddziaływań choreoterapii. Taniec jako przedmiot diagnozy. Projekty choreoterapeutyczne.	8	4
W3	Kolokwium.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Zasady terapii tańcem. Ćwiczenia muzyczno-ruchowe i ich rodzaje oraz możliwości wykorzystania. Tworzenie wspólnych inscenizacji ruchowych w formie zabaw z piosenką, instrumentami, rekwizytami, Wartości rytmiczne wg założeń dalcrozowskich. Propozycje ćwiczeń i zabaw ruchowych- zaangażowanie multisensoryczne w tańcu, improwizacje ruchowe. Kryteria i zasady doboru utworów muzycznych do zajęć. Poznanie wybranych tańców, popularnych pląsów, tańców integracyjnych.	6	3
C2	Relaks i taniec. Komunikacja rytmiczno-taneczna (zabawy w parach, echo rytmiczne, dialogi, opowieści ruchowe). Diagnoza w pracy choreoterapeutycznej. Projektowanie warsztatów choreoterapeutycznych.	3	3
C3	Kolokwium zaliczeniowe. prezentacja i analiza prac studentów z zakresu choreoterapii.	6	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład problemowy.	Projektor.
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego, analiza indywidualnych przypadków, analiza artykułów, tekstów z czasopism, ćwiczenia z elementami prezentacji, działania praktyczne, trening ruchowy.	Tekst źródłowy, artykuły, dokumentacja przypadku, projektor, fragmenty filmu.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P2 kolokwium pisemne
Ćwiczenia	F2 obserwacja, aktywność, przygotowanie do zajęć F4 wypowiedź, wystąpienie	P2 kolokwium ustne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F2	F4	P2	
W_01	X	X	X	X	X	
W_02	X	X	X	X	X	
W_03	X	X	X	X	X	
U_01	X	X	X	X	X	
U_02	X	X	X	X	X	
U_03	X	X	X	X	X	
K_01	X	X	X	X	X	
K_02	X	X	X	X	X	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen z aktywności na zajęciach, przygotowanie i zaprezentowanie autorskich warsztatów choreoterapeutycznych, a także zaliczenie kolokwium z wykładu i ćwiczeń.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

	Liczba godzin

Forma aktywności studenta	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	25	34
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	10	15
zapoznanie z literaturą	10	15
przygotowanie propozycji warsztatów choreoterapeutyczychi	15	10
suma godzin:	**90**	**90**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Kataryńczuk-Mania L., *Choreoterapia w perspektywie zdrowia i edukacji. Wybrane refleksje* (w:) *Zdrowie: konteksty i pogranicza,* red. L. Kataryńczuk-Mania, J. Gebreselassie, D. Skrocka, Gorzów Wielkopolski 2019.
2. Koziełło D., *Taniec i psychoterapia,* Poznań 2002.
3. Pędzich Z., *Psychoterapia tańcem i ruchem,* Sopot 2014.
4. Klóppel R., Vlieź S., *Rytmika w wychowaniu i terapii,* Warszawa 1995.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.Ławrowska R., *Rytm, muzyka, taniec w edukacji*, Kraków 2005.
2.*Psychomotoryka 3*, red. J. Kruk-Lasocka i in, Wrocław 2016.
3. Kronenberger M., *Rytmika,,* Łódź 2006.
4.Wróblewska A., *Narodowe tańce polskie,* Płock 2001.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dr hab. prof. ucz. Lidia Kataryńczuk-Mania
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	Lidia.katarynczuk.mania@gmail.com
Podpis	Lidia Kataryńczuk-Mania

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Muzykoterapia z metodyką**
Punkty ECTS	**6**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Prof. UZ dr hab. Lidia Kataryńczuk-Mania**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** stacjonarne/niestacjonarne	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8** **15/8**	**II/3** **II/4**	**6**
Ćwiczenia	**15/8** **15/8**	**II/3** **II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z zakresu psychologii i pedagogiki.

4. Cele kształcenia

C1 -Przekazanie wiedzy w zakresie oddziaływań muzyki na człowieka.

C2 -Kształtowanie umiejętności w zakresie działań muzykoterapeutycznych w pracy z dziećmi i dorosłymi.

C3 - Nabycie umiejętności komunikowania się z grupą, tworzenia przyjaznej atmosfery podczas warsztatów muzykoterapeutycznych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna metody, techniki terapeutyczne podejmowane bezpośrednio przez kontakt z muzyką.	K_W01

W_02	Student zna procesy rozwoju, struktury i funkcjonowanie instytucji opiekuńczo-wychowawczych.	K_W02
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi planować, animować pracę muzykoterapeutyczną.	K_U01
U_02	Student potrafi wykorzystywać poznane metody, techniki w terapii muzycznej.	K_U02
U_03	Student potrafi przewidywać skutki podejmowanych działań muzykoterapeutycznych.	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do współpracy w grupie.	K_K01
K_02	Student jest gotów do budowania systemu wartości i rozwijania kompetencji komunikacyjnych.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Teoretyczne założenia muzykoterapii wybrane definicje, literatura przedmiotu. Podstawowe elementy muzyki.	4	2
W2	Wybrane nurty psychologiczne, medyczne przedstawiające kwestię oddziaływania muzyki na człowieka. kierunki rozwojowe.	2	1
W3	Cele i funkcje muzykoterapii. Rodzaje muzykoterapii. Cechy muzykoterapeuty.	4	2
W4	Metody, techniki muzykoterapeutyczne.	3	2
W5	Tajemnice i możliwości muzykoterapii według M. Dobsona i in. terapeutów muzycznych.	3	1
W6	Walory muzycznej apteczki. Programowanie muzyki do terapii O diagnozie muzykoterapeutycznej.	4	2
W7	Uwarunkowania organizacji i realizacji zajęć muzykoterapeutycznych (dobór grupy, czas trwania, gabinet muzykoterapii, materiał muzyczny, instrumenty, rekwizyty).	4	2
W8	Muzyka w wychowaniu i terapii.	4	2
W9	Egzamin.	2	2
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**16**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Człowiek i muzyka - "w jaki sposób muzyka wpływa na Ciebie?" Prawidłowości rozwoju muzycznego człowieka.	4	2
C2	Terapia poprzez muzykę w pracy pedagoga.	3	2
C3	Metoda Mobilnej Rekreacji Muzycznej według Macieja Kieryła.	4	2
C4	Formy aktywności muzycznej dzieci i dorosłych i ich realizacja w praktyce terapeutycznej.	4	2

C5	Przykłady zajęć muzyczno-terapeutycznych. Walory muzykowania i tworzenia muzyki (improwizacje swobodne, wokalne, muzyczno-ruchowe.	6	2
C6	Możliwości wykorzystania wybranych metod, systemów w muzycznej pracy profilaktyczno-terapeutycznej (E.J. Dalcroze, C. Orff, E.E. Gordon).	4	2
C7	Walory terapii dźwiękiem według założeń Petera Hessa (warsztaty).	2	2
C8	Tworzenie autorskich warsztatów muzykoterapeutycznych i ich prezentacja oraz wspólne omówienie).	3	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład problemowy	projektor
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego. analiza indywidualnych przypadków, analiza artykułów, tekstów z czasopism, ćwiczenia z elementami prezentacji, działania praktyczne, trening muzykoterapeutyczny	Tekst źródłowy, artykuły, dokumentacja przypadku, projektor, nagrania muzyczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja aktywności podczas zajęć	P1 egzamin pisemny
Ćwiczenia	F2 obserwacja, aktywność, przygotowanie do zajęć F4 wypowiedź, wystąpienie	P2 kolokwium ustne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P1	F2	F4	P2	
W_01	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	
W_02	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	
U_01	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	
U_02	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	
U_03	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	
K_01	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	
K_02	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunki zaliczenia ćwiczeń: aktywność studenta na zajęciach w ramach dyskusji problemowych i pracy w grupach. Przygotowanie materiału z sugerowanych źródeł, stopień zrozumienia materiału, trafność w poszukiwaniu

problemów i stawianiu pytań. Przygotowanie scenariusza zajęć z zakresu muzykoterapii i zademonstrowanie go podczas zajęć. Pozytywne zaliczenie kolokwium.
Ocena 5 - student wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającym założonym celom kształcenia i efektom uczenia się w zakresie muzykoterapii.
Ocena 4/4,5- dowodzi, że student wykazuje się wiedzą w zakresie muzykoterapii, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczający zgodnie z założonymi celami kształcenia i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 - student wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się z zakresu muzykoterapii.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną/Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	**32**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	20	30
przygotowanie do egzaminu	20	28
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	20	30
zapoznanie z literaturą	30	30
suma godzin:	**150**	**150**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**6**	**6**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1 Lewandowska K., .*Muzykoterapia dziecięca*, Gdańsk 2001.
2. *Podstawy muzykoterapii*, red. K. Stachyra, Lublin 2012.
3. *Modele, metody, podejścia w muzykoterapii,* red. K. Stachyra, Lublin 2012.
4. Kataryńczuk-Mania L., *Muzykoterapia z perspektywy pedagogicznej - wybrane postulaty i refleksje* (w:) *Muzykoterapia - od pionierskiej działalności do kreatywnej twórczości*, red P .Cylulko, J. Gładyszewska-Cylulko, Wrocław 2022.
5.Konieczna-Nowak L., *Wprowadzenie do muzykoterapii,* Kraków 2013.
6.Kataryńczuk-Mania L., *Wybrane refleksje na temat znaczenia muzykoterapii w życiu człowieka,* (w:) E. Kumik red., *Muzyka w diecie z edukacją*, Łódź 2020.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Kaczmarek S., *Zastosowanie muzykoterapii aktywnej w chorobach psychosomatycznych*, Łódź 2020.
2. Cesarz H. *Wartości muzykoterapii stosowanej u osób z niepełnosprawnością* (w:) *Z zagadnień terapii artystycznej*, *logopedycznej i pedagogicznej*, red. L. Kataryńczuk-Mania, Zielona Góra - Skarbona 2017, s.27-50.
3. Zambrzycka B., *Potężna moc relaksacji,* Białystok 2004.
4. Szymajda A., *Od muzykoterapii do "muzycznego lustra" dziecka,* Wrocław 2016.
5. Lecourt E., *Muzykoterapia, czyli jak wykorzystać siłę dźwięków,* Chorzów 2009.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Lidia Kataryńczuk-Mania
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	Lidia.latarynczuk.mania@gmail.com
Podpis	dr hab. prof. ucz. Lidia Kataryńczuk-Mania

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Teatroterapia i elementy dramy z metodyką**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Joanna Lenart**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**II/4**	**3**
Ćwiczenia	**15/8**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student zna podstawowe pojęcia z zakresu arteterapii.

4. Cele kształcenia

C_W3 Przekazanie wiedzy obejmującej tematykę subdyscyplin pedagogiki tj. teatroterapii.

C_W2 Przekazanie wiedzy pozwalającej zrozumieć prawidłowości i zakłócenia procesów komunikowania się i więzi społecznych.

C_U2 Kształtowanie u studentów umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy ze szczególnym uwzględnieniem tematyki teatroterapii.

C_U2 Umiejętność wykorzystania różnych kanałów, metod, technik, procedur i dobrych praktyk (z dziedziny teatroterapii) realizowanych w różnych sferach działalności pedagogicznej.

C_K1 Kształtowanie u studentów pogłębionej refleksyjności na problemy innych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	

W_01	Student zna rolę nauczyciela i wychowawcy w modelowaniu i kształtowaniu zachowań uczniów.	K_W07
W_02	Student zna zasady projektowania lekcji o charakterze dramowym i/lub teatroterapeutycznym.	K_W12
W_03	Student zna subdyscypliny pedagogiczne (teatroterapia), ich wzajemne związki oraz specyfikę.	K_W13
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi opisywać, na podstawie własnej obserwacji, różne przejawy zachowań w wybranym przez siebie obszarze społecznej praktyki.	K_U01
U_02	Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną w odniesieniu do konkretnych sytuacji pedagogicznej praktyki teatroterapeutycznej.	K_U02
U_03	Student potrafi rozpoznać, opisać, interpretować motywy oraz sposoby zachowań wychowanków oraz osób uczących się.	K_U05
U_04	Student potrafi diagnozować problemy pedagogiczne w odniesieniu do działalności praktycznej.	K_U06
U_05	Student potrafi budować relacje społeczne z innymi studentami, pełnić różne role w sytuacji współpracy.	K_U21
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do refleksji nad własną praktyką.	K_K04
K_02	Student jest gotów do współpracy i współdziałania z innymi zarówno podczas pracy indywidualnej jak i zespołowej.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Teatroterapia jako cześć arteterapii.	3	1
W2	Rodzaje teatru w teatroterapii.	2	1
W3	Spektakl czy zabawa? Cele teatroterapii.	3	1
W4	Drama jako część składowa teatroterapii.	5	4
W5	Scenariusz teatroterapeutyczny.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Ćwiczenia teatralne – zmysły.	2	1
C2	Ćwiczenia teatralne – wyobraźnia.	2	2
C3	Ćwiczenia teatralne – komunikacja i współpraca.	2	1
C4	Ćwiczenia teatralne – zaufanie.	2	1
C5	Ćwiczenia dramowe. Drama – zabawa.	2	1
C6	Ćwiczenia dramowe. Drama – rozwiązywanie problemów.	2	1
C7	Zaliczenie przedmiotu.	3	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 -** wykład informacyjny, objaśnienie, miniwykład pokaz slajdów, pokaz spektakli, dyskusja.	Projektor, sala sceniczna, podest sceniczny.
Ćwiczenia	**M5** - ćwiczenia przedmiotowe, ćwiczenia z elementami prezentacji, wypowiedź ustna, działania praktyczne, sesje treningowe. **M2** – dyskusja dydaktyczna, mapa myśli, rozmowa na temat doświadczeń w czasie ćwiczeń.	Rekwizyty różne.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 - obserwacja, aktywność, przygotowanie do wykładów, F3 - praca własna nad scenariuszem	P1 - egzamin ustny - prezentacja i dyskusja nad scenariuszem
Ćwiczenia	F5 - ćwiczenia praktyczne	P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie obserwacji ćwiczeń praktycznych, aktywności i obecności

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	ćwiczenia		Wykład		
	F5	P3	F2	F3	P1
W_01		**X**	**X**		**X**
W_02	**x**	**X**	**X**	**x**	**X**
W_03	**x**	**X**			**X**
U_01		**X**		**x**	**X**
U_02		**X**			**X**
U_03		**X**			**X**
U_04		**X**			**X**
U_05	**x**	**X**	**X**	**x**	**X**
K_01	**x**	**X**			**X**
K_02	**x**	**X**	**X**	**x**	**X**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się z zakresu dzieciny teatroterapii. Student/ka samodzielnie tworzy kreatywne scenariusze teatroterapeutyczne z uwzględnieniem potrzeb grupy. Student/ka

rozróżnia granicę pomiędzy ćwiczeniami dramowymi a teatralnymi. Umie i korzysta z metod nauczonych podczas zajęć. Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Student/ka samodzielnie tworzy scenariusze teatrterapeutyczne z uwzględnieniem potrzeb grupy. Student/ka rozróżnia granicę pomiędzy ćwiczeniami dramowymi a teatralnymi. Rozumie i korzysta z metod nauczonych podczas zajęć. Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Student/ka tworzy scenariusze teatrterapeutyczne z pomocą wykładowcy. Student/ka rozróżnia granicę pomiędzy ćwiczeniami dramowymi a teatralnymi, ale nie umie samodzielnie przeprowadzić ćwiczeń.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zajęć	15	20
przygotowanie do egzaminu	15	19
zapoznanie z literaturą	15	20
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. *Drama w wychowaniu dzieci i młodzieży*, Brian Way, Wydawnictwo szkolne i pedagogiczne, Warszawa 1990.
2. *Gry dla aktorów i nie aktorów*. Drama, Augusto Boal, Wydawnictwo Cyklady, Warszawa 2014.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *Arteterapia w teorii i praktyce*, Ewelina J. Konieczna, Kraków: Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2007.
2. *Od teatru pedagogicznego do teatru terapeutycznego*, pod red. Wiesław Sikorski, Aneta Sikorska. Warszawa : Difin, 2014.
3. *Drama : techniki, strategie, scenariusze*, Kamila Witerska, Warszawa: Difin, 2011.
4. *W świecie baśni : scenariusze przedstawień teatralnych dla młodzieży*, Agnieszka Kusza, Dagna Ślepowroński Kielce, Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP 2013.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Lenart
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	jginda@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Podstawy arteterapii**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Marta Wawrzyniak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**II/3**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które nabył podczas realizacji przedmiotów: Pedagogika ogólna; Psychologia rozwojowa; Teoretyczne podstawy wychowania.

4. Cele kształcenia

C1 – Wprowadzenie studentów w zakres teoretycznej wiedzy obejmujący działalność pedagogiczno-terapeutyczną z wykorzystaniem arteterapii, realizowaną w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych, terapeutycznych

C2 – Rozwinięcie specjalistycznych umiejętności terapeutycznych niezbędnych studentom do projektowania, organizowania, realizowania praktycznych działań związanych z zastosowaniem wybranych metod, form i technik stosowanych w arteterapii, w odniesieniu do uczniów ze specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

C2 – Wprowadzenie studentów w rolę i miejsce arteterapii w terapii pedagogicznej, ze szczególnym zwróceniem uwagi na znaczenie osoby terapeuty w działaniach pomocowych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna pojęcia z obszaru arteterapii, zna jej cele, zadania i funkcje, które realizuje w działaniach o charakterze terapeutycznym z uczniami odznaczającymi się specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_W03 K_W16

W_02	Student zna miejsce i rolę arteterapii w praktyce pedagogicznej stosowanej z uczniami odznaczającymi się specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_W13
W_03	Student zna szczególne znaczenie osoby pedagoga pełniącego rolę terapeuty, który podejmuje się projektowania i prowadzenia działań arteterapeutycznych.	K_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki w celu projektowania praktycznych działań arteterapeutycznych w odniesieniu do uczniów ze specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_U05
U_02	Student potrafi wybrać i zastosować odpowiednie do danej sytuacji terapeutycznej, metody i techniki arteterapii, objaśnia ich zastosowanie w terapii pedagogicznej.	K_U15 K_U22
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do świadomej odpowiedzialności za własne działania pedagogiczne z wykorzystaniem elementów arteterapii, podczas których zachowuje się w sposób profesjonalny w oparciu o zasady etyki zawodowej, a także refleksji nad własną praktyką.	K_K08 K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Terapia sztuką, czyli o fenomenie arteterapii. Terapeutyczne właściwości sztuki.	2	1
W2	Miejsce i rola arteterapii w pedagogice.	2	1
W3	Różne podejścia do arteterapii: Podejście intermodalne; Terapia przez twórczość A. Wojciechowskiego, Arteterapia w ujęciu aksjologiczno – psychologicznym T. Rudowskiego, Arteterapia czy kulturoterapia? W. Szulc.	2	1
W4	Koncepcje, modele i rodzaje arteterapii.	3	2
W5	Obszary działań arteterapeutycznych w placówkach oświatowych, rehabilitacyjnych, opiekuńczych.	2	1
W6	Kompetencje zawodowe osób zajmujące się arteterapią. Znaczenie osoby terapeuty w działaniach arteterapeutycznych. Sylwetka arteterapeuty.	2	1
W7	Kolokwium.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny	Sprzęt multimedialny

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** **–** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**

Wykład	F2 –obserwacja/aktywność podczas zajęć F3- praca pisemna	P2 – kolokwium P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			
	F2	F3	P2	P3
W_01	**X**	**X**	**X**	**X**
W_02	**X**	**X**	**X**	**X**
W_03	**X**	**X**	**X**	**X**
U_01	**X**	**X**	**X**	**X**
U_02	**x**	**X**	**X**	**X**
K_01	**x**	**X**		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Studenci otrzymują ocenę końcową z wykładów, która jest podsumowaniem wszystkich aktywności realizowanych podczas zajęć. Na ocenę podsumowującą składają się oceny z: aktywności podczas wykładu, przygotowanej pracy pisemnej oraz kolokwium pisemnego z zakresu omówionych treści programu.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	5	7
przygotowanie pracy pisemnej	5	5
zapoznanie z literaturą	5	10
suma godzin:	**30**	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. A. Pikała, M. Sasin, *Arteterapia. Scenariusze*, Łódź 2016.

2. J. Gładyszewska-Cylulko*, Wspomaganie rozwoju dzieci nieśmiałych poprzez wizualizację i inne techniki arteterapii,* Kraków 2010.
3. J. Gładyszewska - Cylulko, *Teoretyczne i praktyczne podstawy terapii przez sztukę*, Kraków 2011.
4. W. Szulc, *Arteterapia: narodziny idei, ewolucja teorii, rozwój praktyki,* Wydawnictwo Difin, Warszawa 2011.
5. W. Karolak, B. Kaczorowska, *Arteterapia w medycynie i edukacji*, WSHE, Łódź 2008.
6. D. Wosik-Kawala, T. Zubrzycka-Maciąg, *Kompetencje diagnostyczne i terapeutyczne nauczyciela*, , Kraków 2011.
7. E. J. Konieczna, *Arteterapia w teorii i praktyce*, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2011.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. 1. E. Józefowski, *Arteterapia w sztuce i edukacji*, Poznań 2012.
2. M. Olczak, *Trening twórczości – współczesna i efektywna forma wychowania przez sztukę*, Kraków 2010.
3. K. Opala-Wnuk, *Sztuka, która pomaga dzieciom,* Wydawnictwo Feeria, 2009.
4. W. Karolak, B. Kaczorowska (red.), *Arteterapia. Od rozważań nad teorią do zastosowań praktycznych,* Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, Łódź 2011.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Marta Wawrzyniak
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	wawrzyniakmarta@wp.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Formy arteterapii**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Marta Wawrzyniak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**II/3**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które nabył podczas realizacji przedmiotów: Pedagogika ogólna; Psychologia rozwojowa; Teoretyczne podstawy wychowania.

4. Cele kształcenia

C1 – Wprowadzenie studentów w zakres teoretycznej wiedzy obejmujący działalność pedagogiczno-terapeutyczną z wykorzystaniem arteterapii, realizowaną w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych, terapeutycznych

C2 – Rozwinięcie specjalistycznych umiejętności terapeutycznych niezbędnych studentom do projektowania, organizowania, realizowania praktycznych działań związanych z zastosowaniem wybranych metod, form i technik stosowanych w arteterapii, w odniesieniu do uczniów ze specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

C2 – Wprowadzenie studentów w rolę i miejsce arteterapii w terapii pedagogicznej, ze szczególnym zwróceniem uwagi na znaczenie osoby terapeuty w działaniach pomocowych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna pojęcia z obszaru arteterapii, zna jej cele, zadania i funkcje, które realizuje w działaniach o charakterze terapeutycznym z uczniami odznaczającymi się specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_W03 K_W16

W_02	Student zna wybrane formy arteterapii i stosowane w nich metody oraz techniki działania, ich zastosowanie oraz dobiera właściwe środki dydaktyczne do ich realizacji.	K_W08 K_W13
W_03	Student zna szczególne znaczenie osoby pedagoga pełniącego rolę terapeuty, który podejmuje się projektowania i prowadzenia działań arteterapeutycznych.	K_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki w celu projektowania praktycznych działań arteterapeutycznych w odniesieniu do uczniów ze specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_U05
U_02	Student potrafi wybrać i zastosować do danej formy arteterapii odpowiednie metody i techniki działania, objaśnia ich zastosowanie w terapii pedagogicznej.	K_U15 K_U22
U_03	Student potrafi podejmować współpracę w zespole pełniąc rolę organizatora projektu artetrapeutycznego, zgodną z zasadami etycznymi, podczas której przewiduje skutki podejmowanych działaniach, czego wyrazem jest scenariusz konkretnych czynności terapeutycznych.	K_U21 K_U22
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do świadomej odpowiedzialności za własne działania pedagogiczne z wykorzystaniem elementów arteterapii, podczas których zachowuje się w sposób profesjonalny w oparciu o zasady etyki zawodowej, a także refleksji nad własną praktyką.	K_K08 K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Terapia sztuką, czyli o fenomenie arteterapii. Terapeutyczne właściwości sztuki. Miejsce i rola arteterapii w pedagogice.	2	1
W2	Koncepcje, modele i formy arteterapii: Teoretyczne podstawy biblioterapii.	3	2
W3	Arteterapia w zakresie sztuk wizualnych.	2	1
W4 W5	Podstawowy teoretyczne muzykoterapii i choreoterapii.	4	2
W6	Kompetencje zawodowe osób zajmujące się arteterapią. Znaczenie osoby terapeuty w działaniach arteterapeutycznych. Sylwetka arteterapeuty.	2	1
W7	Kolokwium.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	Sprzęt multimedialny

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 –obserwacja/aktywność podczas zajęć F3- praca pisemna	P2 – kolokwium P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			
	F2	F3	P2	P3
W_01	**X**	**X**	**X**	**X**
W_02	**X**	**X**	**X**	**X**
W_03	**X**	**x**	**X**	**X**
U_01	**X**	**X**	**X**	**X**
U_02	**X**	**x**	**X**	**X**
U_03	**X**	**x**	**x**	
K_01		**x**		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Studenci otrzymują ocenę końcową z wykładów, która jest podsumowaniem wszystkich aktywności realizowanych podczas zajęć. Na ocenę podsumowującą składają się oceny z: aktywności podczas wykładu, przygotowanej pracy pisemnej oraz kolokwium pisemnego z zakresu omówionych treści programu.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	5	7
przygotowanie pracy pisemnej	5	5
zapoznanie z literaturą	5	10
suma godzin:	**30**	**30**

liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. 1. A. Pikała, M. Sasin, *Arteterapia. Scenariusze*, Łódź 2016.
2. J. Gładyszewska-Cylulko*, Wspomaganie rozwoju dzieci nieśmiałych poprzez wizualizację i inne techniki arteterapii,* Kraków 2010.
3. J. Gładyszewska - Cylulko, *Teoretyczne i praktyczne podstawy terapii przez sztukę*, Kraków 2011.
4. W. Szulc, *Arteterapia: narodziny idei, ewolucja teorii, rozwój praktyki,* Wydawnictwo Difin, Warszawa 2011.
5. A. Kordzińska-Grabowska, *Arteterapia. Wykorzystanie technik plastycznych w pracy z uczniem przejawiającym zaburzone zachowania*, WydawcaVerlag Dashofer , 2012.
6. I. Borecka, *Biblioterapia formą terapii pedagogicznej*, Wałbrzych 2008.
7. Arciszewska-Binnebesel, *Szczęśliwy świat tworzenia czyli arteterapia : materiały metodyczne do pracy z dziećmi, młodzieżą oraz osobami dorosłymi, w szkołach podstawowych i gimnazjach, w placówkach szkolno-wychowawczych szkolnictwa specjalnego, w świetlicach szkolnych i terapeutycznych, na koloniach, obozach i wycieczkach*, Bea-Bleja, Toruń 2003.
8. E. J. Konieczna, *Arteterapia w teorii i praktyce*, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2011.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. 1. W. Karolak, B. Kaczorowska, *Arteterapia w medycynie i edukacji*, WSHE, Łódź 2008.
2. D. Wosik-Kawala, T. Zubrzycka-Maciąg, *Kompetencje diagnostyczne i terapeutyczne nauczyciela*, , Kraków 2011.
3. W. Karolak, B. Kaczorowska (red.), *Arteterapia. Od rozważań nad teorią do zastosowań praktycznych,* Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, Łódź 2011.
4. E. Józefowski, *Arteterapia w sztuce i edukacji*, Poznań 2012.
5. M. Olczak, *Trening twórczości – współczesna i efektywna forma wychowania przez sztukę*, Kraków 2010.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Marta Wawrzyniak
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	wawrzyniakmarta@wp.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Podstawy wiedzy o sztuce**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Wojciech Popek**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**II/4**	**3**
ćwiczenia	**15/8**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy na temat działań artystycznych człowieka w historii.
C2 – Przekazanie wiedzy o roli i miejscu sztuki w kulturze materialnej i niematerialnej.
C3 – Przekazanie wiedzy na temat sztuk plastycznych jako dziedzin historii sztuki.
C4 – Przygotowanie do wykorzystania sztuki w arteterapii.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna okoliczności tworzenia pierwszych obiektów kultowych, nazywanych dziś dziełami sztuki.	K_W01
W_02	Student zna najważniejsze dzieła sztuki, będące zabytkami kultury materialnej i niematerialnej.	K_W02
W_03	Student zna wszystkie dziedziny sztuk plastycznych, będących obiektami badań w historii sztuki.	K_W03

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi rozróżniać wszystkie dziedziny sztuk plastycznych także te stosowane w sztuce współczesnej.	K_U01
U_02	Student potrafi rozróżniać podstawowe style w architekturze oraz nazywać poszczególne elementy zabytkowych budowli, rzeźb i obrazów.	K_U02
U_03	Student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę z zakresu sztuki i technik plastycznych w organizowaniu seansów arteterapii.	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do przejawiania wrażliwości etycznej i empatii oraz otwartości, akceptacji społecznej i poczucia odpowiedzialności.	K_K01
K_02	Student jest gotów do świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wstęp do wiedzy o sztuce: identyfikowanie i definiowanie.	2	1
W2	Miejsce i rola sztuki w kulturze materialnej i niematerialnej.	3	1
W3	Czym się zajmuje historia sztuki.	2	1
W4	Zarys twórczości artystycznej od prehistorii do średniowiecza.	3	2
W5	Zarys twórczości artystycznej od nowożytności do postmodernizmu.	3	2
W6	Najważniejsze dzieła sztuki: światowej, europejskiej i polskiej.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Zabytki kultury – identyfikacja dzieł sztuki na podstawie oceny ich walorów estetycznych.	2	1
C2	Rodzaje twórczości zaliczane do kultury materialnej i niematerialnej, na podstawie dzieł konkretnych artystów.	2	1
C3	Dziedziny sztuk plastycznych dawniej i dziś, rozróżnianie na podstawie dzieł sztuki dawnej i współczesnej.	2	1
C4	Próba opisu oraz analizy formalnej, stylistycznej i ikonograficznej wybranych dzieł sztuki starożytnej i średniowiecznej.	4	2
C5	Próba analizy formalnej, stylistycznej i ikonograficznej wybranych dzieł sztuki nowożytnej i współczesnej.	3	2
C6	Prezentacja wybranych dzieł sztuki z wykorzystaniem podstaw wiedzy o sztuce.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**

Wykład	M4 – wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych i M2 wykład problemowy z elementami dyskusji	Projektor, głośniki
Ćwiczenia	M5 – identyfikacja obiektów i analiza treści na podstawie pokazywanych przykładów	Projektor, głośniki

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność	P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze
Ćwiczenia	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność	P4 – prezentacja problemowa

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia	
	F2	P3	F2	P4
W_01	**x**	**x**	**x**	**x**
W_02	**x**	**x**	**x**	**x**
W_03	**x**	**x**	**x**	**x**
U_01	**x**	**x**	**x**	**x**
U_02	**x**	**x**	**x**	**x**
U_03	**x**	**x**	**x**	**x**
K_01	**x**		**x**	
K_02	**x**		**x**	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Średnia ocen z aktywności i prezentacji wg następującego schematu:

5,0-4,75 – 5,0

4,74-4,25 -4,5

4,24-3,75 – 4,0

3,74-3,25 – 3,5

3,24-3,0 – 3,0

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
zapoznanie z literaturą	20	30
przygotowanie do zajęć	15	19
przygotowanie prezentacji	10	10
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Słownik terminologiczny sztuk pięknych, red. S. Kozakiewicz, Warszawa 1976.
2. Portal internetowy www.historiasztuki.com.pl

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Tatarkiewicz W., Historia estetyki, t. 1-3, Warszawa Wrocław Kraków 1960-67.
2. Białostocki J., Sztuka cenniejsza niż złoto, Warszawa 2023.
3. Białostocki J., Symbole i obrazy w świecie sztuki.
4. de Morant H., Historia sztuki zdobniczej.

Filmy:
1. Dziewczyna z perłą (2003), GB, reż. Peter Weber
2. Twój Vincent (2027), PL, GB. reż. Dorota Kobiela, Hugh Welchman
3. Mój Nikifor (2004), PL, reż. Lech Majewski

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Wojciech Popek
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	w.popek@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Historia sztuki dla pedagogów**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Wojciech Popek**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**II/4**	**3**
ćwiczenia	**15/8**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy o działaniach artystycznych w poszczególnych epokach historii.
C2 – Przekazanie wiedzy o sztuce w kulturze materialnej i niematerialnej.
C3 – Przekazanie wiedzy o sztukach plastycznych jako dziedzinach badanych przez historię sztuki.
C4 – Przygotowanie do nauczania o sztuce na lekcjach plastyki w szkole.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna zasady tworzenia dzieł sztuki w kolejnych epokach.	K_W01
W_02	Student zna najważniejsze dzieła sztuki w kulturze materialnej i niematerialnej.	K_W02
W_03	Student zna dziedziny sztuk plastycznych, którymi zajmuje się historia sztuki.	K_W03

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi rozróżniać dzieła sztuki, które powstały w poszczególnych epokach.	K_U01
U_02	Student potrafi rozróżniać style w sztuce oraz nazywać elementy zabytkowych budowli, rzeźb i obrazów.	K_U02
U_03	Student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę z zakresu sztuki i technik plastycznych w działaniach edukacyjnych.	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do przejawiania wrażliwości etycznej, empatii i otwartości oraz poczucia odpowiedzialności i akceptacji społecznej.	K_K01
K_02	Student jest gotów do świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wstęp do wiedzy o sztuce: podstawowe terminy, identyfikacja i definicje.	2	1
W2	Sztuka jako część kultury materialnej i niematerialnej.	2	1
W3	Historia historii sztuki i jej zakres badań.	2	1
W4	Od prehistorii do średniowiecza: architektura, rzeźba i malarstwo.	3	2
W5	Od epoki nowożytnej do postmodernizmu: sztuka w czasach przełomu.	4	2
W6	Warte więcej niż złoto, najsłynniejsze dzieła sztuki.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Co powinniśmy dostrzegać patrząc na różne dzieła sztuki i zabytki.	2	1
C2	Wielcy artyści i ich nieśmiertelne dzieła dawniej i dziś.	3	1
C3	Dziedziny sztuki dawniej i dziś oraz cechy stylistyczne: architektury, rzeźby i malarstwa.	2	1
C4	Próba opisu i analizy formalnej, stylistycznej i ikonograficznej wybranych dzieł sztuki z różnych epok z architektury, rzeźby i malarstwa.	3	2
C5	Najważniejsze dzieła sztuki polskiej – czy są jakieś cechy charakterystyczne, które je odróżniają od dzieł sztuki innych krajów Europy.	3	2
C6	Prezentacja wybranych dzieł z wykorzystaniem podstaw wiedzy o sztuce.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M4 – wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych i M2 – wykład problemowy z elementami dyskusji	Projektor, głośniki

Ćwiczenia	M5 – identyfikacja obiektów i analiza treści na podstawie pokazywanych przykładów	Projektor, głośniki

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja podczas zajęć / aktywność	P3 – ocena podsumowująca na podstawie formujących uzyskanych w semestrze
Ćwiczenia	F2 – obserwacja podczas zajęć / aktywność	P4 – prezentacja problemowa

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia	
	F2	P3	F2	P4
W_01	**x**	**x**	**x**	**x**
W_02	**x**	**x**	**x**	**x**
W_03	**x**	**x**	**x**	**x**
U_01	**x**	**x**	**x**	**x**
U_02	**x**	**x**	**x**	**x**
U_03	**x**	**x**	**x**	**x**
K_01	**x**		**x**	
K_02	**x**		**x**	

Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Średnia ocen z aktywności i prezentacji wg następującego schematu:
5,0-4,75 – 5,0
4,74-4,25 -4,5
4,24-3,75 – 4,0
3,74-3,25 – 3,5
3,24-3,0 – 3,0

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		

liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
zapoznanie z literaturą	20	30
przygotowanie do zajęć	15	19
Przygotowanie prezentacji	10	10
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Słownik terminologiczny sztuk pięknych, red. S. Kozakiewicz, Warszawa 1976.
2. Portal internetowy www.historiasztuki.com.pl

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Tatarkiewicz W., Historia estetyki, t. 1-3, Warszawa Wrocław Kraków 1960-67.
2. Białostocki J., Sztuka cenniejsza niż złoto, Warszawa 2023.
3. Białostocki J., Symbole i obrazy w świecie sztuki.
4. de Morant H., Historia sztuki zdobniczej.

Filmy:
1. Dziewczyna z perłą (2003), GB, reż. Peter Weber
2. Twój Vincent (2027), PL, GB. reż. Dorota Kobiela, Hugh Welchman
3. Mój Nikifor (2004), PL, reż. Lech Majewski

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Wojciech Popek
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	w.popek@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.8

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Projektowanie działań terapeutycznych**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Aneta Baranowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**30/16**	**III/5**	**3**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 - Zdobycie wiedzy na temat metod, technik i narzędzi wykorzystywanych do diagnozowania potrzeb i trudności dzieci i młodzieży oraz projektowania i ewaluacji działań terapeutycznych, w tym arteterapeutycznych.

C2 - Kształtowanie umiejętności zbierania i analizy danych dotyczących potrzeb i problemów wychowawczych, opiekuńczych i edukacyjnych, planowania na ich podstawie czynności terapeutycznych, ich dokumentowania oraz oceniania ich skuteczności.

C3 - Rozwinięcie wrażliwości na potrzeby i problemy dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna metody, techniki i narzędzia diagnozy pedagogicznej oraz sposoby projektowania i ewaluacji działań terapeutycznych dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na terenie przedszkola, szkoły i placówki.	K_W12; K_W16
	UMIEJĘTNOŚCI	

U_01	Student potrafi rozpoznać potrzeby edukacyjne, trudności i zainteresowania dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów przy wykorzystaniu różnych narzędzi diagnostycznych oraz na ich podstawie projektować działania terapeutyczne.	K_U06; K_U09; K_U10; K_U15
U_02	Student potrafi dokonać ewaluacji prowadzonych czynności terapeutycznych oraz ocenić ich efektywność.	K_U23
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do przejawiania wrażliwości na potrzeby i problemy dzieci z różnymi trudnościami oraz odpowiedzialnego i profesjonalnego planowania pracy ze swoimi podopiecznymi.	K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Diagnoza jako podstawa planowania działań terapeutycznych. – Techniki zbierania danych – obserwacja, analiza dokumentów, wywiad, ankieta, pomiar, socjometria. – Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania dziecka. – Diagnoza dojrzałości szkolnej. – Diagnoza przystosowania i nieprzystosowania szkolnego uczniów. – Diagnoza potrzeb opiekuńczych i zainteresowań dziecka.	4	2
C2	Projektowanie działań terapeutycznych dla osób z niepełnosprawnością.	3	1,5
C3	Projektowanie działań terapeutycznych dla osób niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznych.	3	2
C4	Projektowanie działań terapeutycznych dla dzieci z trudnościami w uczeniu się i niepowodzeniami szkolnymi.	3	1,5
C5	Projektowanie działań terapeutycznych dla osób z zaburzeniami emocji i zachowania.	3	1,5
C6	Projektowanie działań terapeutycznych dla osób chorych przewlekle.	3	1,5
C7	Projektowanie działań terapeutycznych dla dzieci z trudnościami adaptacyjnymi, w tym dzieci z doświadczeniem migracyjnym.	3	2
C8	Projektowanie działań terapeutycznych dla dzieci zaniedbanych środowiskowo.	3	1,5
C9	Projektowanie działań terapeutycznych dla dzieci doświadczających sytuacji kryzysowych i traumatycznych.	3	1,5
C10	Dokumentowanie działań terapeutycznych i ich ewaluacja.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego i naukowego, analiza opinii i orzeczeń z poradni psychologiczno-pedagogicznej i projektów działań terapeutycznych, prezentacja prac, dyskusja, burza mózgów, pogadanka, rozwiązywanie problemu, prezentacja materiału audiowizualnego, analiza przypadku, ćwiczenia praktyczne.	Projektor, komputer, tablica, kreda, film, nagrania płytowe, tekst źródłowy i naukowy, dokumenty z PPP, projekty działań terapeutycznych, białe kartki papieru, flamastry, długopisy.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność; F4: wypowiedź/wystąpienie (prezentacja projektu); F5: ćwiczenia praktyczne.	P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja projektu).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F2	F4	F5	P5
W_01	+	+	+	+
U_01	+	+	+	+
U_02	+	+	+	+
K_01	+	+	+	+

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja projektu):
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowany przez nią/niego projekt nie zawiera błędów i braków.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Przygotowany przez nią/niego projekt zawiera drobne błędy i/lub braki.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowany przez nią/niego projekt zawiera różne błędy i/lub braki.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie projektu	15	15

zapoznanie z literaturą przedmiotu	20	34
przygotowanie do realizacji zajęć, wykonanie ćwiczeń	10	10
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Dąbrowska-Jabłońska I., *Terapia dzieci i młodzieży. Metody i techniki pomocy psychopedagogicznej*, Kraków 2006.
2. Gardian-Małkowska R., Weremczuk E., Przybysz-Zaremba M., *Specjalne potrzeby edukacyjne w praktyce pedagogicznej. Wybrane obszary i rozwiązania*, Toruń 2020.
3. Jarosz E., *Wybrane obszary diagnozowania pedagogicznego*, Warszawa 2006.
4. Tanajewska A., Naprawa R., Stawska J., *Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Poradnik dla nauczyciela*, Warszawa 2014.
5. Wosik-Kawala D., Zubrzycka-Maciąg T. (red.), *Kompetencje diagnostyczne i terapeutyczne nauczyciela*, Kraków 2011.
6. Opinie i orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej (z wykreślonymi danymi dziecka i przedszkola/szkoły) oraz przykładowe projekty działań terapeutycznych.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Banaszak S., *Diagnoza: pojęcie, cechy diagnostyczne i zastosowania w badaniach edukacyjnych*, „Studia Edukacyjne", 2018, nr 47.
2. Baranowska A., *Dzieci z doświadczeniem migracyjnym w polskiej szkole*, „Edukacja Dziecka" 2019, nr 1.
3. Baranowska A., *Pomoc uczniom cudzoziemskim w procesie adaptacji do nowego środowiska społeczno-kulturowego,* [w:] *Wspieranie jednostek i grup w różnych wymiarach życiach społecznego. Aspekty teoretyczno-praktyczne*, red. M. Piorunek. J. Nawój-Połoczańska, A. Skowrońska-Pućka, Poznań 2021.
4. Greene D., *Trudne emocje u dzieci. Jak wspólnie rozwiązywać problemy w domu i w szkole*, Warszawa 2022.
5. Krasiejko I., *Rodzina z dziećmi. Rodzina dysfunkcyjna. Pedagogika, praca socjalna, terapia,* Warszawa 2019.
6. Łobocki M., *Metody badań pedagogicznyc*h, Kraków 2000.
7. Maciarz A., *Dziecko chore przewlekle. Opieka i wsparcie*, Warszawa 2006.
8. Olechnowicz H., *Terapia dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Programy i metody*, Warszawa 2023.
9. Schiraldi G., *Traumatyczne doświadczenia z dzieciństwa*, Gdańsk 2022.
10. Siemionow J., *Resocjalizacja młodzieży niedostosowanej społecznie jako proces wspierania rozwoju psychospołecznego oraz kształtowania potencjałów*, Warszawa 2022.
11. Skałbania B., *Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne*, Kraków 2011.
12. Tanajewska A., Naprawa R., Kołodziejska D., *Diagnoza rozwoju dziecka przedszkolnego przed rozpoczęciem nauki w szkole: program do diagnozy i obserwacji dzieci przedszkolnych*, Gdańsk 2014.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Aneta Baranowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	abaranowska@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.8

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Psychologia twórczości**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Dorota Skrocka**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**30/16**	**III/5**	**3**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student ma zaliczone: psychologię ogólną, psychologię rozwojową, psychologię wychowawczą.

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie i pogłębienie wiedzy z zakresu psychologii twórczości.

C2 - Kształtowanie umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykorzystywania wiedzy umożliwiającej wspieranie rozwoju aktywności twórczej u uczniów oraz diagnozowania problemów edukacyjnych, osobowościowych, motywów ludzkiego zachowania, stanowiących przeszkodę do jej nabywania.

C3 – Kształtowanie u studentów pogłębionej refleksyjności na problemy innych, szczególnie pozbawionych szans na dobrą edukację i wychowanie pozwalające na wspieranie aktywności twórczej uczniów.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna zakresy psychologii twórczości i terminologię w niej używaną.	K_W01
W_02	Student zna podstawowe normy, procedury, dobre praktyki w działalności pedagogicznej, zna rolę nauczyciela i wychowawcy w modelowaniu i kształtowaniu zachowań uczniów, szczególnie w odniesieniu do wspierania ich twórczej aktywności.	K_W07

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi analizować różne przejawy zachowań twórczych w wybranym przez siebie obszarze społecznej praktyki.	K_U02
U_02	Student potrafi rozpoznać, opisać, interpretować motywy oraz sposoby zachowań twórczych wychowanków oraz osób uczących się.	K_U05
U_03	Student potrafi diagnozować problemy pedagogiczne dotyczące umiejętności twórczych wychowanków w odniesieniu do działalności praktycznej.	K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do współpracy i współdziałania z innymi – specjalistami i niespecjalistami - zarówno podczas pracy indywidualnej jak i zespołowej.	K_K07
K_02	Student jest gotów do przejawiania odpowiedzialności za siebie i innych oraz za swoje działania pedagogiczne również w odniesieniu do uczniów wymagających wsparcia, a także na rzecz poprawy jakości działania przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty.	K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Wprowadzenie w problematykę przedmiotu: omówienie aktualnych danych na temat psychologii twórczości.	2	1
C2	Definicja twórczości, różnice w twórczości pomiędzy ludźmi, predyspozycje indywidualne, środowiskowe.	2	1
C3	Twórczość w codziennym życiu, zadania twórcze.	2	1
C4	Ocena predyspozycji i wytworów kreatywnych.	2	1
C5	Twórczość w koncepcji Kozieleckiego. Systemowa teoria twórczości Mihaly Csikszentmihaly; Twórczość w ujęciu Teresy Amabile.	2	1
C6	Cechy umysły twórcy według Guilforda.; Twórczość jako autokreacja w teorii dezintegracji pozytywnej K. Dąbrowskiego.; Twórczość w ujęciu Maslowa.;Warunki rozwijania twórczości według Rogersa.; Twórczość w ujęciu Fromma; Twórczość jako autokreacja, Z. Freud , K. Horney, Otto Rank.	2	1
C7	Radzenie sobie z emocjami poprzez tworzenie. Twórczość artystyczna vs twórczość na co dzień.	2	1
C8	Zasady ułatwiające twórcze myślenie (zasada różnorodności; Zasada racjonalnej irracjonalności; Zasada odroczonego wartościowania; Zasada kompetentnej niekompetencji; Zasada zabawy; Zasada aktualności; Tolerancja wieloznaczności; Elastyczność i wyobraźnia).	2	1
C9	Rozwijanie twórczości, metody, praktyki, dobre przykłady.	2	1
C10	Elementy treningu twórczości, inspirowanego Odyseją Umysłu takie jak: ćwiczenia energetyzujące, „bezludna wyspa", „wady stają się zaletami", „co by było gdyby", „siła skojarzeń"	2	1
C11	Czynniki blokujące twórcze myślenie.	2	1
C12	Zadania twórcze/zabawy twórcze cd.	2	1
C13	Efekt synergii w pracy zespołowej.	2	1

C14	Konspekty lekcji/spotkań z wykorzystaniem elementów wzmacniających twórczość.	2	1
C15	Zaliczenie przedmiotu.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M2 –rozwiązywanie problemu, dyskusja, symulacja lekcji M3 – pokaz prezentacji multimedialnej	prezentacja multimedialna, komputer, projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność F4 - przygotowana prezentacja/ dyskusja	P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F2	F4	P3	……
W_01	**x**	**x**	**X**	
W_02	**x**	**x**	**X**	
U_01	**x**	**x**	**X**	
U_02	**x**	**x**	**X**	
U_03	**x**	**x**	**X**	
K_01		**x**	**X**	
K_02		**x**	**X**	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Ocenę bardzo dobrą (5) można uzyskać w I terminie zaliczenia. W terminie II lub w sesji poprawkowej najwyższą oceną jest 4.

2. **Ocena bardzo dobra** (5): student zna i rozumie omawiane treści z psychologii twórczości na rozszerzonym poziomie, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad rozwojem własnym samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje. Przygotowuje bardzo dobrą merytorycznie prezentację, którą przedstawia w sposób samodzielny i pozwalający na przeprowadzenie dyskusji.

3. **Ocena dobra** (4): student zna i rozumie omawiane treści z psychologii twórczości, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem, w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje. Przygotowuje dobrą merytorycznie prezentację, którą stara się przedstawiać w sposób samodzielny oraz pozwalający na przeprowadzenie dyskusji.

4. **Ocena dostateczny** (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści z psychologii twórczości, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje. Przygotowuje poprawną merytorycznie prezentację, którą nie w pełnym zakresie stara się przedstawić samodzielnie, próbując także zachęcić grupę do dyskusji dotyczącej omawianego zagadnienia.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie prezentacji do realizacji zajęć	25	34
zapoznanie z literaturą	20	25
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Nęcka, E., *Proces twórczy i jego ograniczenia*, Karków 1995.
2. Nęcka, E , *Psychologia twórczości*, Gdańsk 2001.
3. Tokarz, A., *Dynamika procesu twórczego*, Kraków 2005.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Kozielecki, J., *Transgresja i kultura*, Warszawa 1997.
2. Nęcka, E. *TRoP...Twórcze rozwiązywanie problemów*. Kraków 1994.
3. Tokarz A. (red.), *W poszukiwaniu zastosowań psychologii twórczości*, Kraków 2005.
4. Tokarz, A. (red.), *Stymulatory i inhibitory aktywności twórczej*, Poznań 1991.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dorota Skrocka
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	dskrocka@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.9

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Terapia w otoczeniu przyrody**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Joanna Ziemkowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**II/3**	**3**
ćwiczenia	**15/8**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy z zakresu terapii w otoczeniu przyrody, jej źródeł, procesów wychowawczych zachodzących w kontakcie z naturą.

C2 – Rozwinięcie umiejętności komunikowania się ze specjalistami zajmującymi się terapią w otoczeniu przyrody. Student zna problemy pedagogiczne, których terapia może być wspierane przez kontakt z naturą.

C3 – Nabycie umiejętności gwarantujących możliwość dalszego samokształcenia zgodnie z etyką zawodową oraz poszukiwanie ośrodków wsparcia pedagogicznego przez kontakt z przyrodą.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie powiązanie terapii z naukami przyrodniczymi.	K_W01
W_02	Student zna wzajemne relacje pedagogiki z naukami przyrodniczym, terapii w otoczeniu przyrody, praktycznego wspierania dziecka przez kontakt z przyrodą.	K_W02

W_03	Student zna specyfikę edukacji wśród przyrody, możliwości społeczno-kulturowych, przyrodniczych, medycznych dotyczącą wspierania edukacji i rozwoju.	K_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi opisać na podstawie własnej obserwacji różne przejawy zachowań w kontakcie z przyrodą.	K_U01
U_02	Student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną w praktycznych zajęciach w kontakcie z przyrodą.	K_U02
U_03	Student potrafi rozpoznać i opisać działania w kontakcie z przyrodą wspierające dziecko.	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do pracy nad własnym rozwojem i tworzenia przyrodniczych miejsc wspierających praktykę pedagogiczną.	K_K01
K_02	Student jest gotów do hierarchizowania własnych celów, dostosowania działań praktycznych do tradycji i badań naukowych, rozwijania i badania nowych obszarów działań pedagogicznych w kontakcie z przyrodą.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wprowadzenie, przedstawienie założeń i tematyki przedmiotu. Kontakt człowieka z przyrodą.	2	1
W2	Hortiterapia – charakterystyka i zastosowanie.	2	1
W3	Lasoterapia, shinring-yoku - charakterystyka i zastosowanie.	2	1
W4	Zooterapia – alpakoterapia - charakterystyka i zastosowanie.	2	1
W5	Zooterapia – dogoterapia - charakterystyka i zastosowanie.	2	1
W6	Zooterapia – hipoterapia - charakterystyka i zastosowanie.	2	1
W7	Inne, wybrane terapie w otoczeniu przyrody.	2	1
W8	Podsumowanie.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Wprowadzenie, określenie warunków zaliczenia, kontakt z przyrodą w wybranych instytucjach (przedszkole, szkoła).	2	1
C2	Integracja sensoryczna w kontakcie z naturą, pomoce terapeutyczne.	2	1
C3	Ośrodki hortiterapii, lasoterapii.	2	1
C4	Ośrodki zooterapii, charakterystyka i zastosowanie wsparcia pedagogicznego.	2	1
C5	Projektowanie ogrodu terapeutycznego.	2	1
C6	Spacer terapeutyczny do wybranego ośrodka, lasu, ogrodu.	4	2
C7	Podsumowanie i zaliczenie ćwiczeń.	1	1

	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M2 – wykład informacyjny, dyskusja dydaktyczna M3 – pokaz prezentacji multimedialnej	Komputer, projektor
Ćwiczenia	M3 – pokaz prezentacji multimedialnej	Komputer, projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 - Obserwacja/aktywność	P2 – kolokwium
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena pracy wykonanej podczas zajęć) F4 wypowiedź/ wystąpienie(formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej, formułowanie i rozwiązywanie problemu, wypowiedź problemowa) F5 ćwiczenia praktyczne	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F2	F4	F5	P3
W_01	**X**	**X**				
W_02	**X**	**X**				
W_03	**X**	**X**		**X**	**X**	
U_01		**X**	**X**	**X**	**X**	**X**
U_02		**X**	**X**	**X**	**X**	**X**
U_03		**X**	**X**	**X**	**X**	**X**
K_01	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**
K_02	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Student przygotowuje opis ośrodka i projekt ogrodu terapeutycznego, podaje możliwości praktycznego wykorzystania w szkole.
2. Zaliczenie nieobecności na zajęciach, ćwiczeń praktycznych, pracy pisemnej i projektu upoważnia studenta do uzyskania zaliczenia ćwiczeń.
3. Student, który zaliczy ćwiczenia jest dopuszczony do zaliczenia pisemnego części wykładowej.
4. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie omawiane treści na rozszerzonym poziomie, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad rozwojem własnym samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

5. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem, w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje. 6. Ocena dostateczny (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	15	20
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	10	15
zapoznanie z literaturą	20	24
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 2. Hortiterapia, red. B. Płoszaj-Witkowska, Olsztyn 2023. 3. Zooterapia z elementami etologii, red. A. Kokocińska, 2016. 4. Dogoterapia, K. Sipowicz, E. Najdert, T. Pietras, 2016.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Simonienko K., Lasoterapia, Bielsko-Biała 2021. 2. Quing L., Shinring-Yoku, Kraków, 2018. 3. Kuleczka-Raszewska M., Ogrodoterapia Scenariusze zajęć i zabaw dla przedszkolaków, w tym dzieci z niepełnosprawnością sprzężoną i autyzmem, 2019. 4. Louv R., Ostatnie dziecko lasu, Kielce 2008.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr inż. Joanna Ziemkowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	jziemkowska@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.10

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Praktyka metodyczna – arteterapia**
Punkty ECTS	**5**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Marta Wawrzyniak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
praktyka	**90/90**	**III/6**	**5**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone pozytywnie wszystkie przedmioty z modułu: arteterapia (szczegółowe metodyki).

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażanie studentów w wiedzę na temat działalności pedagogicznej w zakresie wybranej specjalności, realizowanej w placówkach edukacyjnych, terapeutycznych oraz oświatowych.

C2 - Kształtowanie u studentów specjalistycznych umiejętności w zakresie organizowania, realizowania i ewaluacji działań o charakterze arteterapeutycznym.

C3 - Kształtowanie u studentów przekonania o konieczności doskonalenia się w celu profesjonalnego podejmowania działań o charakterze arteterapeutycznym.

C4- Kształtowanie u studentów umiejętności skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i innymi specjalistami, nauczycielami, rodzicami.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie organizację pracy wybranej placówki edukacyjno-oświatowej oraz specyfikę pracy arteterapeutycznej.	K_W01 K_W07

W_02	Student zna i rozumie metodykę postępowania arteterapeutycznego wobec ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_W15 K_W16
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi dokonać obserwacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych w zakresie wybranej specjalności, jak również dostrzegać zmiany jakie zachodzą u osób biorących udział w terapii przez twórczość.	K_U01 K_U06
U_02	Student potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu wybranej specjalności w celu analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych, a w szczególności w kontekście działań o charakterze arteterapeutycznym w odniesieniu do biblioterapii, muzykoterapii, terapii ruchem, dramy, itp.	K_U03 K_U05
U_03	Student potrafi dobierać i wykorzystywać dostępne materiały, środki i metody w celu projektowania i efektywnego realizowania działań edukacyjno-terapeutycznych oraz terapii przez twórczość.	K_U015
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do profesjonalnego działania i przestrzegania zasad etycznych w pracy zawodowej, ciągłego dokształcania zawodowego i rozwoju osobistego.	K_K07 K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści praktyki metodycznej**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Spotkanie z opiekunem praktyki zawodowej z ramienia AJP (przedstawienie regulaminu praktyki oraz analiza i ocena dokumentacji).	5	5
W2	Zapoznanie się z ze specyfiką placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań edukacyjno-terapeutycznych, wychowawczych, dydaktycznych oraz sposobu funkcjonowania, organizacji pracy i prowadzonej dokumentacji.	10	10
W3	Obserwowanie czynności podejmowanych przez pedagoga oraz aktywności uczestników oddziaływania arteterapeutycznego, w tym udział w działaniach edukacyjno-terapeutycznych na terenie placówki.	10	10
W4	Asystowanie nauczycielowi prowadzącemu zajęcia z elementami arteterapii w trakcie realizacji wykonywanych czynności terapeutycznych.	10	5
W5	Samodzielne przygotowanie konspektów zajęć wykorzystywanych podczas prowadzonych przez studenta zajęć z elementami arteterapii.	10	10
W6	Samodzielne prowadzenie zajęć na podstawie przygotowanych i zatwierdzonych przez opiekuna praktyk scenariuszy zajęć.	30	30
W7	Planowanie i omawianie zajęć prowadzonych przez siebie i opiekuna praktyk, w tym bieżących problemów.	10	10
W8	Prowadzenie dokumentacji praktyki zawodowej.	5	10
	Suma godzin:	**90**	**90**
	Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**5**	**5**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Praktyka	M1 -Wykład informacyjny, analiza tekstu, dyskusja M5 – analiza dokumentacji z praktyki zawodowej	Teksty źródłowe, środki techniczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Praktyka	F2 – obserwacja/ aktywność F6 – zaliczenie praktyki	P6 – dokumentacja praktyki

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	praktyka		
	F2	F6	P6
W_01	x	x	x
W_02	x	x	x
U_01	x	x	x
U_02	x	x	x
U_03	x	x	x
K_01	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zaliczenie z oceną na podstawie przeprowadzonej rozmowy i przedstawionych dokumentów:

- karty praktyki zawodowej
- dziennika praktyk zawierającego:
  - przebieg praktyki zawodowej,
  - konspektów przeprowadzonych zajęć.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**120**	**120**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie scenariuszy zajęć, pomocy dydaktycznych	10	10
zapoznanie z literaturą zaleconą przez opiekuna praktyk (terapeutę pedagogicznego)	5	5
przygotowanie dokumentacji praktyki	15	15

suma godzin:	**150**	**150**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**5**	**5**

12. Literatura zajęć

Z zakresu (modułu): przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym, przygotowanie w zakresie dydaktycznym, metodycznym o charakterze arteterapii w ujęciu szerokim oraz dokumentacja z przebiegu nauczania obowiązująca w placówce, w której student odbywa praktykę i inna wskazana przez opiekuna w placówce.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Marta Wawrzyniak
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025
dane kontaktowe (e-mail)	wawrzyniakmarta@wp.pl
podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Edukacja zdrowotna**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A.Pedagogika opiekuńczo wychowawcza**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Malwina Gros**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Wykłady	**15/8**	**II/3**	**3**
Ćwiczenia	**30/16**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak

4. Cele kształcenia

C1 Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami, teoriami i modelami edukacji zdrowotnej.
C2 Kształtowanie umiejętności analizowania czynników wpływających na zdrowie i zachowania zdrowotne.
C3 Przygotowanie studentów do planowania, realizacji i ewaluacji programów edukacji zdrowotnej.
C4 Wdrażanie do refleksji nad społecznymi, kulturowymi i etycznymi aspektami edukacji zdrowotnej

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna podstawowe pojęcia i modele edukacji zdrowotnej oraz ich znaczenie w kontekście pedagogicznym.	K_W03, K_W07, K_W09
W_02	Student zna i rozumie czynniki wpływające na zdrowie i zachowania zdrowotne jednostek oraz społeczności.	K_W10, K_W14

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi analizować i oceniać programy edukacji zdrowotnej oraz dostosować je do specyfiki grupy docelowej.	K_U06, K_U15, K_U22
U_02	Student potrafi projektować i wdrażać działania edukacyjne promujące zdrowie w różnych środowiskach społecznych.	K_U03, K_U16
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do podejmowania działań na rzecz edukacji zdrowotnej i refleksji nad jej etycznym wymiarem	K_K04, K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Definicje i koncepcje edukacji zdrowotnej	2	1
W2	Czynniki warunkujące zdrowie i ich wpływ na edukację zdrowotną	2	1
W3	Strategie i poziomy edukacji zdrowotnej	2	1
W4	Zdrowie jako wartość – kształtowanie postaw prozdrowotnych	2	1
W5	Rola nauczyciela i pedagoga w edukacji zdrowotnej	2	1
W6	Programy edukacji zdrowotnej w placówkach edukacyjnych i społecznych	2	1
W7	Etyczne i społeczne aspekty edukacji zdrowotnej	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Analiza czynników wpływających na zdrowie	4	2
C2	Tworzenie programów edukacji zdrowotnej	4	2
C3	Strategie komunikacyjne w edukacji zdrowotnej	4	2
C4	Współpraca z instytucjami w zakresie edukacji zdrowotnej	4	2
C5	Edukacja zdrowotna w szkołach i placówkach resocjalizacyjnych	4	2
C6	Rola mediów w kształtowaniu postaw prozdrowotnych	4	2
C7	Analiza i ewaluacja kampanii edukacyjnych	3	2
C8	Studium przypadków wdrażania edukacji zdrowotnej	3	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy.	Projektor multimedialny.
Ćwiczenia	praca w grupach, analiza przypadków, dyskusja, warsztaty, symulacje.	Projektor multimedialny, publikacje z czasopism naukowych, podręczniki akademickie.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 (obserwacja, aktywność).	P2 (kolokwium pisemne).
Ćwiczenia	F2 (aktywność), F3 (praca pisemna), F5 (ćwiczenia praktyczne).	P4 (projekt).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F2	F3	F5	P4
W_01	X	X		X		
W_02	X	X	X			
U_01			X	X		X
U_02			X	X	X	X
K_01			X		X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Niedostateczny (2,0),Student nie posiada podstawowej wiedzy na temat edukacji zdrowotnej (W_01), nie potrafi wyjaśnić podstawowych pojęć, nie zna czynników wpływających na zdrowie (W_02), nie potrafi wskazać strategii edukacji zdrowotnej. Nie wykazuje się aktywnością na zajęciach, nie zaliczył kolokwium i nie przygotował projektu.

Dostateczny (3,0),Student posiada podstawową wiedzę na temat genezy edukacji zdrowotnej (W_01), potrafi wymienić podstawowe czynniki wpływające na zdrowie (W_02), ale jego wiedza jest fragmentaryczna. Potrafi w ograniczonym stopniu analizować programy edukacji zdrowotnej (U_01) i nie zawsze poprawnie dobiera metody pracy (U_02). Bierze udział w zajęciach, ale jego aktywność jest sporadyczna. Zaliczył kolokwium na min**. 51%** oraz przygotował projekt na poziomie minimalnym.

Dostateczny plus (3,5),Student posiada uporządkowaną wiedzę na temat podstawowych zagadnień edukacji zdrowotnej (W_01), potrafi wskazać najważniejsze determinanty zdrowia (W_02) oraz w ograniczonym zakresie oceniać działania edukacyjne (U_01). Jego projekt zawiera podstawowe elementy planowania działań edukacyjnych, choć mogą pojawiać się nieścisłości. Jest umiarkowanie aktywny na zajęciach. Kolokwium zaliczył na min. **61%**.

Dobry (4,0),Student posiada ugruntowaną wiedzę dotyczącą edukacji zdrowotnej (W_01), rozumie czynniki wpływające na zdrowie i potrafi je powiązać z modelami edukacyjnymi (W_02). Potrafi samodzielnie analizować i oceniać programy edukacji zdrowotnej (U_01) oraz poprawnie stosować wybrane strategie edukacyjne (U_02). Bierze udział w dyskusjach, przygotował projekt na dobrym poziomie i uzyskał min. **71%** punktów na kolokwium.

Dobry plus (4,5),Student wykazuje zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę na temat edukacji zdrowotnej (W_01), potrafi analizować determinanty zdrowia i ich wpływ na społeczeństwo (W_02), potrafi samodzielnie ocenić skuteczność strategii edukacyjnych (U_01) oraz projektuje kompleksowe działania edukacyjne (U_02). Jest aktywny na zajęciach, jego projekt jest przemyślany i dobrze uargumentowany. Kolokwium zaliczył na min. **81%**.

Bardzo dobry (5,0),Student posiada pełną, pogłębioną i systemową wiedzę o edukacji zdrowotnej (W_01, W_02), potrafi dokonywać krytycznej analizy działań edukacyjnych i ich skuteczności (U_01). Samodzielnie planuje i wdraża innowacyjne programy edukacji zdrowotnej (U_02). Jego projekt cechuje się wysoką jakością merytoryczną i praktycznym zastosowaniem. Jest bardzo aktywny na zajęciach, w dyskusjach wykazuje refleksję i umiejętność krytycznego myślenia. Kolokwium zaliczył na min. **91%**.

Ocena końcowa jest średnią ważoną z ocen cząstkowych:

- 40% – ocena z kolokwium (P2)
- 30% – ocena z projektu (P4)
- 30% – ocena aktywności na zajęciach (F2, F3, F5)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie do kolokwium	10	20
Przygotowanie projektu	15	15
Praca pisemna	10	16
Przygotowanie do ćwiczeń	10	15
suma godzin:	**90**	**90**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia w szkole. Wydanie specjalne. Zeszyt 10–11. Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej. Warszawa. 2006.
2. Charzyńska-Gula M. Skuteczność szkolnej edukacji zdrowotnej i szanse na jej osiągnięcie w obecnej podstawie programowej. Zdrowie-Kultura Zdrowotna-Edukacja. AWFiS w Gdańsku. 2009.
3. Woynarowska, B. (2017). Edukacja zdrowotna. Podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka. Wydawnictwo Naukowe PWN.
4. Woynarowska, B. (2019). Profilaktyka w edukacji zdrowotnej. Wydawnictwo Naukowe PWN.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Woynarowska B., Organizacja i realizacja edukacji zdrowotnej w szkole, Warszawa 2011,

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Malwina Gros
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	mgros@ajp.edu.pl
Podpis	*Malwina Gros*

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Promocja zdrowia**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A.Pedagogika opiekuńczo- wychowawcza**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Malwina Gros**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykłady	**15/8**	**II/3**	**3**
Ćwiczenia	**30/16**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i teoriami promocji zdrowia oraz ich zastosowaniem w praktyce.
C2 Kształtowanie umiejętności diagnozowania czynników wpływających na zdrowie jednostek i grup społecznych.
C3 Przygotowanie do planowania i realizacji działań promujących zdrowie w różnych środowiskach społecznych.
C4 Wdrażanie do refleksji nad etycznymi i społecznymi aspektami promocji zdrowia.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna podstawowe pojęcia i modele promocji zdrowia oraz ich znaczenie w kontekście pedagogicznym.	K_W03, K_W07,

		K_W09
W_02	Student zna i rozumie czynniki wpływające na zdrowie jednostek i społeczności.	K_W10, K_W14
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi analizować i oceniać programy promocji zdrowia oraz dostosować je do specyfiki grupy docelowej.	K_U06, K_U15, K_U22
U_02	Student potrafi planować i wdrażać działania promujące zdrowie w placówkach edukacyjnych i resocjalizacyjnych.	K_U03, K_U16
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do podejmowania działań na rzecz zdrowia społeczności lokalnych oraz refleksji nad ich etycznym wymiarem.	K_K04, K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Podstawy promocji zdrowia – definicje i modele.	2	1
W2	Zdrowie publiczne i jego uwarunkowania.	2	1
W3	Profilaktyka zdrowotna – strategie i poziomy działań.	2	1
W4	Zachowania zdrowotne i ich determinanty.	2	1
W5	Promocja zdrowia w edukacji – rola nauczyciela i pedagoga.	2	1
W6	Programy promocji zdrowia w środowisku lokalnym.	2	1
W7	Etyczne i społeczne aspekty promocji zdrowia.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Analiza czynników wpływających na zdrowie populacji.	4	2
C2	Projektowanie programów promocji zdrowia.	4	2
C3	Strategie komunikacyjne w promocji zdrowia.	4	2
C4	Współpraca z instytucjami w zakresie promocji zdrowia.	4	2
C5	Promocja zdrowia w szkołach i placówkach resocjalizacyjnych.	4	2
C6	Rola mediów w kształtowaniu postaw prozdrowotnych.	4	2
C7	Analiza i ewaluacja kampanii zdrowotnych.	3	2
C8	Wdrażanie programów prozdrowotnych – studium przypadków.	3	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**

Wykład	Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy.	Projektor multimedialny.
Ćwiczenia	Praca w grupach, analiza przypadków, dyskusja, warsztaty, symulacje.	Projektor multimedialny, publikacje z czasopism naukowych, podręczniki akademickie.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 (obserwacja, aktywność).	P2 (kolokwium pisemne).
Ćwiczenia	F2 (aktywność), F3 (praca pisemna), F5 (ćwiczenia praktyczne).	P4 (projekt).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F2	F3	F5	P4
W_01	X	X		X		
W_02	X	X	X			
U_01			X	X		X
U_02			X	X	X	X
K_01			X		X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Niedostateczny (2,0),Student nie posiada podstawowej wiedzy na temat promocji zdrowia, nie rozumie jej założeń, nie potrafi zaplanować prostych działań promujących zdrowie. Nie wykazuje się aktywnością na zajęciach, nie zaliczył kolokwium i nie przygotował projektu.

Dostateczny (3,0),Student posiada podstawową wiedzę o genezie współczesnych koncepcji promocji zdrowia (W_01), potrafi wymienić podstawowe czynniki wpływające na zdrowie populacji (W_02), ale jego wiedza jest powierzchowna. Potrafi w ograniczonym stopniu analizować programy promocji zdrowia (U_01) i nie zawsze poprawnie dobiera metody działań promujących zdrowie (U_02). Jest mało aktywny na zajęciach, ale zaliczył kolokwium i przygotował projekt na poziomie minimalnym.

Dostateczny plus (3,5),Student wykazuje uporządkowaną wiedzę na temat promocji zdrowia (W_01), potrafi wskazać główne determinanty zdrowia (W_02) oraz w podstawowym zakresie analizować i oceniać działania prozdrowotne (U_01). W jego pracy projektowej pojawiają się błędy, ale rozumie główne mechanizmy promocji zdrowia. Jest aktywny na zajęciach w umiarkowanym stopniu.

Dobry (4,0),Student posiada ugruntowaną wiedzę z zakresu promocji zdrowia (W_01), rozumie czynniki wpływające na zdrowie i potrafi je powiązać z teoriami promocji zdrowia (W_02). Wykazuje samodzielność w

analizie programów prozdrowotnych (U_01) i potrafi stosować wybrane metody promocji zdrowia (U_02). Bierze udział w dyskusjach, przygotował projekt na dobrym poziomie i uzyskał co najmniej **70% punktów** na kolokwium.

Dobry plus (4,5),Student wykazuje zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę na temat współczesnych koncepcji promocji zdrowia (W_01), potrafi analizować różnorodne czynniki wpływające na zdrowie (W_02), dobrze ocenia skuteczność strategii prozdrowotnych (U_01) oraz potrafi zaprojektować działania promujące zdrowie (U_02). Jest aktywny na zajęciach, jego projekt jest przemyślany i dobrze uargumentowany. Kolokwium zaliczył na co najmniej **80%.**

Bardzo dobry (5,0),Student posiada pełną, pogłębioną i systemową wiedzę o promocji zdrowia (W_01, W_02), potrafi dokonywać krytycznej analizy działań promujących zdrowie i ich skuteczności (U_01). Samodzielnie planuje i wdraża innowacyjne programy prozdrowotne (U_02). Jego projekt cechuje się wysoką jakością merytoryczną i praktycznym zastosowaniem. Jest bardzo aktywny na zajęciach, w dyskusjach wykazuje refleksję i umiejętność krytycznego myślenia. Kolokwium zaliczył na co najmniej **91%**.

Ocena końcowa jest średnią ważoną z ocen cząstkowych:

- 40% – ocena z kolokwium (P2)
- 30% – ocena z projektu (P4)
- 30% – ocena aktywności na zajęciach (F2, F3, F5)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie do kolokwium	10	20
Przygotowanie projektu	15	15
Praca pisemna	10	16
Przygotowanie do ćwiczeń	10	15
suma godzin:	**90**	**90**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Woynarowska B. (2021). Edukacja zdrowotna. PWN.
2. Gajewski P. (2020). Promocja zdrowia – teoria i praktyka. Impuls.

3. Cianciara D., Zarys współczesnej promocji zdrowia, Warszawa 2010 3. Charzyńska-Gula M., Zrozumieć promocję zdrowia, Lublin 2010.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Karski J., Praktyka i teoria promocji zdrowia, Warszawa 2009,
2. Andruszkiewicz A., Banaszkiewicz M., promocja zdrowia. Teoretyczne podstawy promocji zdrowia, Lublin 2008.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Malwina Gros
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	mgros@ajp.edu.pl
Podpis	*Malwina Gros*

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Instytucje wsparcia człowieka w biegu życia**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A.Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Lidia Nogal-Faber**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**15/8**	**II/3**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 Zapoznanie studentów z działalnością wybranych instytucji i formami wsparcia na różnych etapach życia.

C2 Kształtowanie u studentów samodzielności w zdobywaniu wiedzy oraz umiejętności współpracy z instytucjami wspierającymi człowieka w różnych fazach życia.

C3 Kształtowanie u studentów pogłębionej refleksji nad problemami innych, szczególnie wymagających wsparcia, wrażliwości etycznej, postaw prospołecznych, aktywności, trudu, wytrwałości i poczucia odpowiedzialności w działaniach zawodowych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna wybrane koncepcje rozwoju człowieka, posiada wiedzę na temat rodzajów wsparcia społecznego.	K_W05
W_02	Student zna zakres i funkcje instytucji wsparcia człowieka w różnych fazach życia.	K_W07
	UMIEJĘTNOŚCI	

U_01	Student potrafi rozpoznać grupy i osoby znajdujące się w sytuacji wymagającej wsparcia oraz wskazać im odpowiednie instytucje.	K_U27
U_02	Student potrafi współpracować z instytucjami wsparcia, rozumiejąc ich strukturę i zasady funkcjonowania.	K_U24
U_03	Student potrafi skutecznie pozyskiwać i interpretować informacje o dostępnych formach wsparcia.	K_U25
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do wsparcia grup i osób wymagających tego.	K_K01
K_02	Student jest gotów do wykazania się inicjatywą i umiejętnością współpracy w podejmowaniu działań pomocowych oraz promowaniu dobrych praktyk w zakresie wsparcia społecznego.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Pojęcie wsparcia społecznego. Cechy konstytutywne wsparcia. Wsparcie społeczne w Polsce i na świecie - rys historyczny i teraźniejszość.	2	1
C2	Modele wsparcia człowieka w kontekście społecznym i psychologicznym.	2	1
C3	Instytucje wsparcia w okresie dzieciństwa.	2	1
C4	Instytucje wsparcia w okresie młodzieńczym i dorosłości.	2	1
C5	Instytucje wsparcia w okresie wieku średniego.	2	1
C6	Instytucje wsparcia w okresie starości.	2	1
C7	Rola technologii i cyfryzacji w procesie wsparcia człowieka.	2	1
C8	Zaliczenie przedmiotu.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego i naukowego, prezentacja prac, analiza przypadku (case study), dyskusja, burza mózgów, pogadanka heurystyczna, mapa myśli, rozwiązywanie problemu.	Projektor, komputer, tablica, kreda, tekst źródłowy i naukowy, białe kartki papieru, flamastry, długopisy.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 – obserwacja/aktywność, F4- wypowiedź ustna/prezentacja.	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F2	F4	P3	
W_01	X	X	X	
W_02	X	X	X	
U_01	X	X	X	
U_02	X	X	X	
U_03	X	X	X	
K_01	X	X	X	
K_02	X	X	X	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P3: na podstawie F2 i F4
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowana przez niego/nią prezentacja nie zawiera błędów ani braków.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Przygotowane przez niego/nią prezentacja zawiera drobne błędy i/lub braki.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowane przez niego/nią prezentacja zawiera różne błędy i/lub braki.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
zapoznanie z literaturą	5	12
przygotowanie wystąpienia (prezentacji)	10	10
suma godzin:	**30**	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
Bartoszewski J., *Problem starości: instytucje wsparcia społecznego*, Studia Sieradzana 5, 2014.
Instytucje pomocy społecznej Instytucje pomocy społecznej - Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej - Portal Gov.pl
Kawula S., *Spirala życzliwości jako cel społecznego wsparcia*. w: Kawula S. (red.)., Pedagogika społeczna – dokonania – aktualność – perspektywy. Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2005.
Kondracka Szala M., *Wsparcie społeczne osób stygmatyzowanych. Wirtualne grupy samopomocowe*, Difin 2015.
Matejak J., Spyrka-Chlipała R., Stańkowski B. (red.) *Wsparcie społeczne w działalności wybranych instytucji i pracowników służb społecznych*, Kraków 2015.
Sęk H., Cieślak R., *Wsparcie społeczne, stres i zdrowie*, PWN 2013.
Supińska E., *Pierwsza pomoc psychologiczna*, PWN, 2024.
Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2019 poz. 1507 z późn. zm.).
Walter N., *Internetowe wsparcie społeczne*, Interdyscyplinarne Konteksty Pedagogiki Specjalnej, 23/2018.

Literatura zalecana / fakultatywna:
Mencel P., *Czy to zadziała? O wsparciu społecznym online osób cierpiących na choroby przewlekłe*, w: Studia Edukacyjne, nr 65 (2022), s. 149-163.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Lidia Nogal-Faber
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	Lid-nog@tlen.pl
Podpis	Lidia Nogal-Faber

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Komunikacja interpersonalna**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A.Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Joanna Rutkowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	**30/16**	**II/4**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z zakresu komunikowania społecznego.

4. Cele kształcenia

C1 Zrozumienie podstawowych teorii i modeli komunikacji interpersonalnej.
C2 Poznanie znaczenia komunikacji w procesie wychowania, resocjalizacji i terapii.
C3 Doskonalenie skutecznej komunikacji werbalnej i niewerbalnej w pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym.
C4 Kształtowanie postawy otwartości, empatii i tolerancji w kontakcie z osobami niedostosowanymi społecznie.
C5 Rozwinięcie umiejętności pracy w zespole i skutecznej współpracy z innymi specjalistami (np. psychologami, terapeutami, kuratorami).

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie podstawowe pojęcia oraz teorie komunikacji interpersonalnej.	K_W08
W_02	Student zna mechanizmy komunikacji werbalnej i niewerbalnej oraz ich znaczenie w pracy resocjalizacyjnej.	K_W08
	UMIEJĘTNOŚCI	

U_01	Student potrafi stosować techniki aktywnego słuchania, zadawania pytań i udzielania informacji zwrotnej w pracy wychowawczej.	K_U12
U_02	Student potrafi dostosować styl komunikacji do specyfiki pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym.	K_U21
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów dostrzegać znaczenie etycznych aspektów komunikacji w pracy resocjalizacyjnej i dba o jej odpowiedzialne prowadzenie.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Podstawy komunikacji interpersonalnej — wprowadzenie i diagnoza własnych kompetencji komunikacyjnych.	2	1
C2	Aktywne słuchanie — techniki i znaczenie słuchania w procesie komunikacji.	2	1
C3	Komunikacja werbalna i niewerbalna — rozpoznawanie i interpretacja komunikatów niewerbalnych.	2	1
C4	Asertywność w komunikacji — nauka wyrażania własnych potrzeb i granic w sposób konstruktywny.	2	1
C5	Komunikacja empatyczna — rozwijanie empatii i zrozumienia w relacjach z innymi.	2	1
C6	Sztuka zadawania pytań — techniki zadawania skutecznych pytań w pracy pedagogicznej.	2	1
C7	Radzenie sobie z konfliktem — komunikacyjne techniki rozwiązywania konfliktów.	2	1
C8	Komunikacja w trudnych sytuacjach — praca z osobami w kryzysie i sytuacjach stresowych.	2	1
C9	Rola komunikacji w budowaniu relacji wychowawczej — komunikacja wspierająca w pracy z dziećmi i młodzieżą.	2	1
C10	Komunikacja międzykulturowa — wyzwania i bariery w pracy z osobami z różnych środowisk.	2	1
C11	Znaczenie mowy ciała w procesie resocjalizacji — czytanie i wykorzystanie sygnałów niewerbalnych.	2	1
C12	Budowanie zaufania poprzez komunikację — techniki budowania relacji opartej na zaufaniu.	2	1
C13	Komunikacja perswazyjna i negocjacje — jak wpływać na innych i osiągać porozumienie.	2	1
C14	Samoprezentacja i autoprezentacja — sztuka przedstawiania siebie i swoich poglądów.	2	1
C15	Komunikacja w grupie — dynamika grupy, rola lidera i członków w efektywnej komunikacji.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego i naukowego, prezentacja prac, dyskusja, burza mózgów, metaplan, pogadanka heurystyczna, mapa myśli, rozwiązywanie problemu, prezentacja materiału audiowizualnego.	Projektor, komputer, tablica, kreda, film, nagrania płytowe, tekst źródłowy i naukowy, białe kartki papieru, flamastry, długopisy.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2: obserwacja podczas zajęć/aktywność; F5: ćwiczenia praktyczne.	P2: kolokwium pisemne; P3: ocena podsumowująca.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F2	F5	P2	P3
W_01	x	x	x	x
W_02	x	x	x	x
U_01	x	x	x	x
U_02	x	x	x	x
K_01	x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Kolokwium pisemne (P2):

- Kolokwium obejmuje zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne omawiane podczas zajęć.
- Maksymalna liczba punktów za kolokwium wynosi 100.
- Progi ocen:
  - 91-100 punktów – ocena **bardzo dobra (5.0)**
  - 81-90 punktów – ocena **dobry plus (4.5)**
  - 71-80 punktów – ocena **dobra (4.0)**
  - 61-70 punktów – ocena **dostateczny plus (3.5)**
  - 50-60 punktów – ocena **dostateczna (3.0)**
  - poniżej 50 punktów – **ocena niedostateczna (2.0)**.

2. **Ocena podsumowująca (P3):**
   - Składa się z ocen formujących, w tym:
     - Aktywności podczas zajęć (20%).
     - Wyników zadań domowych lub projektów (30%).
     - Testów i krótkich kolokwiów przeprowadzanych w trakcie semestru (50%).
   - Progi punktowe i oceny są identyczne jak w przypadku kolokwium pisemnego (P1).

3. Sposób obliczania oceny końcowej:

1. Ocena końcowa obliczana jest zgodnie z następującym wzorem:
   OK = (P1 × 0,5) + (P3 × 0,5)
   gdzie:
   - **OK** – ocena końcowa,
   - **P1** – ocena z kolokwium pisemnego,
   - **P3** – ocena podsumowująca z zajęć.
2. Ocena końcowa zaokrąglana jest do pełnych połówek zgodnie z zasadą:
   - Wynik ≥ x,75 – zaokrąglenie w górę.

- Wynik < x,75 – zaokrąglenie w dół.

Oceny formujące (P3): Zaliczenia cząstkowe mogą być poprawiane w trakcie semestru w terminach ustalonych z prowadzącym zajęcia.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	5	19
Przygotowanie ćwiczeń	5	5
Przygotowanie do kolokwium	10	10
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

Adler R.B., Rosenfeld L.B., Proctor R.F., *Relacje interpersonalne*, Poznań 2006.
Berne E., *W co grają ludzie*, Warszawa 2004.
Cialdini R., *Wywieranie wpływu na ludzi*, Gdańsk 2002.
Griffin E., *Podstawy komunikacji społecznej*, GWP, Gdańsk 2003.
S.P. Morreale, B.H. Spitzberg, J.K. Barge, *Komunikacja między ludźmi. Motywacje, wiedza i umiejętności*, PWN,2. Warszawa 2007.

Literatura zalecana / fakultatywna:

Czarnowska M.M., *Przyjazne porozumiewanie się*, Gdańsk 2004.
Hartley, *Komunikowanie interpersonalne*, Astrum, Wrocław 2006.
M.B. Rosenberg, *Porozumienie bez przemocy. O języku serca*, Wydawnictwo Czarna Owca, Warszawa 2019.
Nęcki Z., *Komunikacja międzyludzka*, Kraków 2000.
W. Sikorski W., *Gesty zamiast słów. Psychologia i trening komunikacji niewerbalnej*, Impuls, Kraków 2015.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Rutkowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	jrutkowska@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej**
Punkty ECTS	**8**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A.Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**język polski**
Rok studiów	**II i III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Aneta Baranowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**II/4**	**8**
Ćwiczenia	**30/16**	**II/4**	
Wykład	**15/8**	**III/5**	
Ćwiczenia	**30/16**	**III/5**	
Wykład	**15/8**	**III/6**	
Ćwiczenia	**15/8**	**III/6**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student przedmiotu „metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej" posiada wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które nabył podczas realizacji przedmiotu „pedagogika opiekuńczo-wychowawcza".

4. Cele kształcenia

C1 – Wyposażenie w wiedzę dotyczącą struktury działalności opiekuńczo-wychowawczej i warunków jej skuteczności.

C2 – Zaznajomienie z informacjami dotyczącymi rodzinnej i instytucjonalnej opieki nad dzieckiem.

C3 – Wyposażenie w wiedzę dotyczącą tradycyjnych i alternatywnych metod pracy opiekuńczo-wychowawczej z indywidualnym przypadkiem i grupą.

C4 – Rozwinięcie umiejętności planowania i prowadzenia pracy opiekuńczo-wychowawczej z dzieckiem i grupą z wykorzystaniem poznanych metod i technik.

C5 – Kształtowanie wrażliwości na potrzeby i problemy drugiego człowieka oraz stosowanie zasad etyki zawodowej w pracy opiekuńczo-wychowawczej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie teoretyczne i metodyczne podstawy pracy opiekuńczo-wychowawczej.	K_W01
W_02	Student zna specyfikę rodzinnej i zastępczej opieki nad dzieckiem.	K_W07; K_W10
W_03	Student zna specyfikę funkcjonowania dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz grupy, a także metody i techniki pracy z nimi.	K_W04; K_W17
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi projektować i prowadzić pracę opiekuńczo-wychowawczą w wybranych placówkach, uwzględniając indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne podopiecznych oraz poznane metody i techniki.	K_U15; K_U16; K_U17; K_U22; K_U30; K_U31
U_02	Student potrafi konstruować autorskie scenariusze zajęć opiekuńczo-wychowawczych z dzieckiem i grupą.	K_U22
U_03	Student potrafi radzić sobie z trudnymi zachowaniami wychowanków.	K_U23; K_U26
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do reagowania na potrzeby i problemy drugiego człowieka oraz stosowanie zasad etyki zawodowej w pracy opiekuńczo-wychowawczej.	K_K04; K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Pojęcie, zadania, funkcje metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej.	2	1
W2	Struktura działalności opiekuńczo-wychowawczej.	2	1
W3	Zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej.	2	1
W4	Podstawowe warunki skuteczności działań opiekuńczo-wychowawczych.	2	1
W5	Opór w pracy opiekuńczo-wychowawczej – pojęcie, formy, przyczyny, techniki radzenia sobie z oporem.	2	1
W6	Mechanizmy obronne stosowane u dzieci i młodzieży w trakcie pracy opiekuńczo-wychowawczej.	2	1
W7	Planowanie działalności opiekuńczo-wychowawczej.	2	1
W8	Zaliczenie wykładów z IV semestru	1	1
W9	Tradycyjne i alternatywne metody pracy opiekuńczo-wychowawczej.	4	2
W10	Opieka i wychowanie w rodzinie.	4	2
W11	Opieka i wychowanie w szkole.	2	1

W12	Funkcja wychowawcza grup rówieśniczych.	2	1
W13	Wychowawcze aspekty mediów.	2	1
W14	Zaliczenie wykładów z V semestru	1	1
W15	System pieczy zastępczej w Polsce.	4	2
W16	Nowe trendy w opiece nad dzieckiem i rodziną.	4	2
W17	Pedagogiczne formy wsparcia rodziny.	2	1
W18	Model opiekuna-wychowawcy.	4	2
W19	Zaliczenie wykładów z VI semestru	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**45**	**24**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych – wprowadzenie.	3	2
C2	Praca opiekuńczo-wychowawcza z dzieckiem z niepełnosprawnością.	4	2
C3	Praca opiekuńczo-wychowawcza z dzieckiem niedostosowanym społecznie i zagrożonym niedostosowaniem społecznym.	4	2
C4	Praca opiekuńczo-wychowawcza z dzieckiem chorym przewlekle.	3	1,5
C5	Praca opiekuńczo-wychowawcza z dzieckiem zdolnym.	3	1.5
C6	Praca opiekuńczo-wychowawcza z dzieckiem z doświadczeniem migracyjnym.	4	2
C7	Praca opiekuńczo-wychowawcza z dzieckiem zaniedbanym środowiskowo.	2	1
C8	Praca opiekuńczo-wychowawcza z dzieckiem nieśmiałym.	2	1
C9	Praca opiekuńczo-wychowawcza z dzieckiem zaburzeniami emocjonalnymi.	4	2
C10	Zaliczenie ćwiczeń w IV semestrze	1	1
C11	Praca opiekuńczo-wychowawcza z dzieckiem z ADHD.	2	1
C12	Praca opiekuńczo-wychowawcza z dzieckiem doświadczającym niepowodzeń edukacyjnych.	2	1
C13	Praca opiekuńczo-wychowawcza z dzieckiem doświadczającym przemocy szkolnej i w rodzinie.	4	2
C14	Praca opiekuńczo-wychowawcza z osobą będącą sprawcą przemocy szkolnej i w rodzinie.	4	2
C15	Praca opiekuńczo-wychowawcza w sytuacji cyberprzemocy.	4	2
C16	Praca opiekuńczo-wychowawcza w sytuacji uzależnień młodych ludzi.	4	2
C17	Praca opiekuńczo-wychowawcza w sytuacji seksualizacji młodzieży.	4	2
C18	Różnice w wychowaniu chłopców i dziewcząt.	2	1
C19	Rola zabawy i bajki w wychowaniu.	3	2
C20	Zaliczenie ćwiczeń w V semestrze	1	1

C21	Grupa – pojęcie, rodzaje grup, fazy rozwoju grupy, role grupowe.	2	1
C22	Praca opiekuńczo-wychowawcza w klasie szkolnej.	2	1
C23	Praca opiekuńczo-wychowawcza w świetlicy szkolnej.	2	1
C24	Praca opiekuńczo-wychowawcza w internacie, bursie.	2	1
C25	Praca opiekuńczo-wychowawcza na koloniach, obozach i wycieczkach.	2	1
C26	Praca opiekuńczo-wychowawcza w żłobku i klubie malucha.	2	1
C27	Praca opiekuńcza w instytucjach pomocy osobom starszym.	2	1
C28	Zaliczenie ćwiczeń w VI semestrze.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**75**	**40**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.	Projektor, komputer, tablica, kreda.
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego i naukowego, prezentacja prac, analiza przypadku (case study), symulacja lekcji, dyskusja, burza mózgów, metaplan, pogadanka heurystyczna, mapa myśli, rozwiązywanie problemu, gry dydaktyczne, prezentacja materiału audiowizualnego.	Projektor, komputer, tablica, kreda, film, nagrania płytowe, tekst źródłowy i naukowy, białe kartki papieru, flamastry, długopisy.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	F2: obserwacja podczas zajęć/aktywność.	P4: kolokwium pisemne, P3: ocena formułująca.
Ćwiczenia	F2: obserwacja podczas zajęć/aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej, sprawdzenie czytania kanonu lektur, prace domowe), F4: ćwiczenia praktyczne, F5: wypowiedź/wystąpienie (dyskusja, opis prezentacji multimedialnej, formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat).	P4: praca pisemna (projekt).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Ćwiczenia			
	F2	P4	P1	F2	F4	F5	P4
W_01	x	X	x	X	X	x	x
W_02	x	X	x	X	X	x	x
W_03	x	X	x	X	X	x	x
U_01			x	X	X	x	x
U_02			x	X	X	x	x

U_03			x	X	X	x	x
K_01			x	X	X	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P2: kolokwium:
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Sposób wyliczania oceny z kolokwium:
100%-90% poprawnych odpowiedzi – ocena 5
89%-81% poprawnych odpowiedzi – ocena 4,5
80%-71% poprawnych odpowiedzi – ocena 4
70%-61% poprawnych odpowiedzi – ocena 3,5
60%-51% poprawnych odpowiedzi – ocena 3

P4: praca pisemna/projekt
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowane przez niego/nią prace nie zawierają błędów i braków.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Przygotowane przez niego/nią prace zawierają drobne błędy i/lub braki.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowane przez niego/nią prace zawierają błędy i/lub braki.

P3: ocena formułująca – ćwiczenia
Średnia ocen uzyskanych z prac. Ocena końcowa wystawiona wg poniższych kryteriów:
5,0-4,75 – bdb (5)
4,74-4,26 – db+ (4,5)
4,25-3,76 – db (4)
3,75-3,26 – dst+ (3,5)
3,25-3,0 – dst (3)

P3: ocena formułująca – egzamin
Oceną końcową (z wykładu z VI semestru) jest suma ocen uzyskanych z:
- ćwiczeń i wykładu w IV semestrze,
- ćwiczeń i wykładu w V semestrze,
- ćwiczeń w VI semestrze,
- kolokwium napisanego z wykładu w VI semestrze.

10. Forma zaliczenia zajęć

Semestr 4 i 5 – zaliczenie z oceną.

Semestr 6 – egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**120**	**64**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	40	76
Przygotowanie do zajęć	20	30
Przygotowanie prac zaliczeniowych	40	50
Przygotowanie do kolokwium	20	20
suma godzin:	**240**	**240**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**8**	**8**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Brągiel J., *Metodyka pracy opiekuńczo – wychowawczej. Wybrane zagadnienia do ćwiczeń*, Opole 1984.
2. Brzezińska A., *Dzieci z układu ryzyka*, w: A. Brzezińska, S. Jabłoński, M. Marchew (red.), *Ukryte piętno. Zagrożenia rozwoju w okresie dzieciństwa*, Poznań 2003.
4. Gajewska G., *Pedagogika opiekuńcza i jej metodyka: wybrane zagadnienia teorii, metodyki i praktyki opiekuńczo-wychowawczej*, Zielona Góra 2004.
5. Gawrych R., *Trudności wychowawcze we współczesnej szkole*, Białystok 2010.
6. Górnicka B., *Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej – wybrane zagadnienia. Podręcznik akademicki*, Opole 2021.
7. Łobocki M., *Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej*, Lublin 1991.
8. Łuczyński A., Gumińska-Sagan I. (red.), *Aktywność opiekuńczo-wychowawcza wobec współczesnych wyzwań*, Lublin 2016.
9. Matyjas B. (red.), *Formy pomocy dziecku i rodzinie w środowisku lokalnym*, Kielce 2002.
10. Rylke H., *W zgodzie z sobą i uczniem*, Warszawa 1993.
11. Szczepańska M., *Praca opiekuńczo-wychowawcza. Kontekst teoretyczny*, Gdynia 2015.
12. Szczepańska M., *Praca opiekuńczo-wychowawcza. Kontekst metodyczny*, Gdynia 2016.
13. *Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej* (Dz.U. 2011 nr 149 poz. 887).
14. Zieja Z., *Poradnik metodyczny dla wychowawców*, Jelenia Góra 2003.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Brągiel J., Badora S., *Formy opieki, wychowania i wsparcia w zreformowanym systemie pomocy społecznej*, Opole 2005.
2. Chomczyńska-Miliszkiewicz M., Pankowska D., *Polubić szkołę. Ćwiczenia grupowe do pracy wychowawczej*, Warszawa 1995.
3. Gajewska G., *Teoretyczno-metodyczne podstawy pracy opiekuńczo-wychowawczej w świetlicy. Scenariusze zajęć wychowawczych*, Zielona Góra 2005.
4. Jagieła J., *Socjoterapia w szkole*, Kraków 2007.

5. Jerzak M., Kołakowski A., *Czym jest ADHD?*, w: M. Jerzak, A. Kołakowski (red.), *ADHD w szkole. Jak pracować z dzieckiem z zespołem nadpobudliwości psychoruchowej*, Sopot 2014.
6. Kępski Cz. (red.), *Praca opiekuńczo-wychowawcza w szkole i innych instytucjach oświatowych*, Lublin 2005.
7. King G., *Umiejętności terapeutyczne nauczyciela*, Gdańsk 2003.
8. Konopczyński M., *Metody twórczej resocjalizacji*, Warszawa 2006.
9. Limont W., *Uczeń zdolny: jak go rozpoznać i jak z nim pracować*, Gdańsk 2012.
10. Łobocki M., *ABC wychowania*, Lublin 2003.
11. Mastalski J., *Samotność globalnego nastolatka,* Kraków 2007.
12. Moczydłowska J., Pełszyńska I., *Profilaktyka w szkole dla młodzieży niedostosowanej społecznie*, Rzeszów 2006.
13. Obuchowska I., *Dziecko niepełnosprawne w rodzinie*, Warszawa 1991.
14. Poland J., *Wrażliwe dziecko*, Poznań 2011.
15. Prekop J., Schweizer Ch., *Niespokojne dzieci. Poradnik dla zaniepokojonych rodziców*, Poznań 1997.
16. Vopel K., *Poradnik dla prowadzących grupy: teoria i praktyka zabaw interakcyjnych*, Kielce 2003.
17. Zajączkowski K., *Profilaktyka zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży*, Toruń 2002.
18. Zimbardo P., *Nieśmiałość*, Warszawa 2000.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Aneta Baranowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	abaranowska@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Metodyka zajęć artystycznych**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A. Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Magdalena Łątkowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**30/16**	**II/3** **II/4**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które nabył podczas realizacji przedmiotów: Pedagogika ogólna; Psychologia rozwojowa; Teoretyczne podstawy wychowania.

4. Cele kształcenia

C1- Przekazanie studentom wiedzy z zakresu działalności opiekuńczo-wychowawczej z wykorzystaniem zajęć artystycznych z uwzględnieniem ich szczegółowej metodyki, realizowanej w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych.

C2- Kształtowanie u studentów specjalistycznych umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykorzystywania przez nich wiedzy do obserwowania, analizowania i projektowania praktycznych działań związanych z zastosowaniem wybranych metod, form i technik stosowanych podczas zajęć artystycznych w odniesieniu do uczniów ze specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

C3- Kształtowanie u studentów pogłębionej refleksyjności na problemy innych, szczególnie pozbawionych szans na dobrą edukację i wychowanie poprzez wprowadzenie ich w rolę i miejsce arteterapii w pedagogice opiekuńczo-wychowawczej z uwzględnieniem znaczenia osoby terapeuty w działaniach pomocowych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna terminologię używaną w arteterapii, jej cele zadania i funkcje, które realizuje w działaniach o charakterze terapeutycznym.	K_W01 K_W03
W_02	Student zna merytoryczne i metodyczne aspekty prowadzenia zajęć artystycznych jako terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_W16
W_03	Student zna miejsce i rolę arteterapii w praktyce pedagogicznej stosowanej z uczniami odznaczającymi się specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_W13
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną w odniesieniu do konkretnych sytuacji pedagogicznej praktyki w zakresie prowadzenia zajęć artystycznych.	K_U03
U_02	Student potrafi wybrać metody i formy działań artystycznych biorąc pod uwagę ich adekwatność do problemów występujących w konkretnych obszarach działalności pedagogicznej.	K_U15
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do posługiwania się zdobytą wiedzą w praktycznej działalności pedagogicznej podczas działań arteterapeutycznych .	K_K02
K_02	Student jest gotów do współpracy i współdziałania z innymi – specjalistami i niespecjalistami - zarówno podczas pracy w ramach indywidualnych zajęć artystycznych jak i zespołowej terapii arteterapeutycznej.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Główne cele i zadania zajęć artystycznych w zakresie sztuk wizualnych.	2	1
C2	Sztuki plastyczne: metody i techniki rozwijające umiejętności manualne, wyobraźnie przestrzenną i wrażliwość estetyczną. (malarstwo, rysunek, rzeźba, grafika, kolaż i asamblaż, fotografia artystyczna, street art.).	4	2
C3	Muzyka: metody i techniki wzmacniające poczucie rytmu, harmonię dźwięków i zdolności ekspresji. (śpiew, gra na instrumentach, kompozycja muzyczna, improwizacja muzyczna, muzykoterapia, tworzenie efektów dźwiękowych).	4	2
C4	Taniec i ruch: metody i techniki rozwijające koordynację, świadomość ciała i ekspresję przez ruch. (taniec klasyczny, taniec ludowy, taniec nowoczesny, improwizacja ruchowa, teatr ruchu, choreoterapia).	4	2

C5	Teatr i sztuki performatywne: metody i techniki rozwijające umiejętności aktorskie, kreatywność i świadomość sceniczną. (aktorstwo, teatr lalkowy, dramatoterapia, scenografia i kostiumy, pantomima i teatr ruchu, dziennik artystyczny).	6	3
C6	Literatuta i sztuka: metody i techniki rozwijające wyobraźnię językową i zdolności narracyjne. (kreatywne pisanie, storytelling, slam poetycki, komiks i ilustracja książkowa).	4	2
C7	Projekty interdyscyplinarne: metody i techniki łączenia różnych form ekspresji artystycznej. (performance art., happeningi, ekologia w sztuce, projektowanie wydarzeń artystycznych).	4	2
C8	Zaliczenie ćwiczeń.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	M2 – Metoda problemowa (symulacja zajęć, obserwacja lekcji prowadzonych przez studenta, burza mózgów, dyskusja). M3 – Metoda eksponująca – prezentacja materiału audiowizualnego, pokaz prezentacji multimedialnej. M5 – metoda praktyczna – działania praktyczne.	Scenariusze zajęć, pomoce dydaktyczne. Projektor multimedialny. Materiały do realizacji zajęć praktycznych np. (kredki, farby, masy plastyczne, kartony).

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 – obserwacja podczas zajęć, aktywność, F4 – wypowiedź, wystąpienie, F5 – ćwiczenia praktyczne.	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F2	F4	F5	P3
W_01	x	x	x	x
W_02	x	x	x	x
W_03	x	x	x	X
U_01	x	x	x	X
U_02	x	x	x	X
K_01	x	x	x	X
K_02	x	x	x	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Zaliczenie nieobecności (niezależnie od przyczyn) oraz cząstkowych prac (np. wystąpień) uprawnia studenta do możliwości przystąpienia do końcowego zaliczenia przedmiotu. Na zajęciach 1 nieobecność niezależnie od powodów jest dopuszczalna.
2. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie na rozszerzonym poziomie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
3. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje w wybranych zagadnieniach.
4. Ocena dostateczna (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, stara się wykazać etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje w wybranych zagadnieniach.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie do zajęć	10	10
Przygotowanie do wystąpienia ustnego	10	10
Zapoznanie z literaturą	10	24
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Wallon P., Cambier A., Engelhart., *Rysunek dziecka,* Warszawa 1993.
2. Karolak W., *Warsztaty twórcze-warsztaty artystyczne,* Kraków 2005.
3. Karolak W., *Rysunek w arteterapii*, Łódź 2004.
4. Olinkiewicz E, Repsch E., *Warsztaty edukacji twórczej,* Wrocław 2010.

5. J. Gładyszewska-Cylulko, *Wspomaganie rozwoju dzieci nieśmiałych poprzez wizualizację i inne techniki arteterapii,* Kraków 2010.
6. J. Gładyszewska - Cylulko, *Teoretyczne i praktyczne podstawy terapii przez sztukę*, Kraków 2011.
7. W. Szulc, *Arteterapia: narodziny idei, ewolucja teorii, rozwój praktyki,* Wydawnictwo Difin, Warszawa 2011.
8. W. Karolak, B. Kaczorowska, *Arteterapia w medycynie i edukacji*, WSHE, Łódź 2008.
9. D. Wosik-Kawala, T. Zubrzycka-Maciąg, *Kompetencje diagnostyczne i terapeutyczne nauczyciela*, Kraków 2011.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Gerald D. Oster, Patricia Gould, *Rysunek w psychoterapii*, Gdańsk 2001.
2. Nora Rodriguez, *Co nam mówią rysunku dzieci,* Kielce 2013.
3. M. Olczak, *Trening twórczości – współczesna i efektywna forma wychowania przez sztukę*, Kraków 2010.
4. K. Opala-Wnuk, *Sztuka, która pomaga dzieciom,* Wydawnictwo Feeria, 2009.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Magdalena Łątkowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	mlatkowska@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Warsztat pracy arteterapeuty**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A.Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Magdalena Łątkowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**30/16**	**II/3** **II/4**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które nabył podczas realizacji przedmiotów: Pedagogika ogólna; Psychologia rozwojowa; Teoretyczne podstawy wychowania.

4. Cele kształcenia

C1- Wprowadzenie studentów w zakres praktycznej wiedzy obejmujący działalność opiekuńczo-wychowawczą z wykorzystaniem arteterapii, realizowaną w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych, terapeutycznych.

C2- Rozwinięcie u studentów specjalistycznych umiejętności terapeutycznych niezbędnych do projektowania, organizowania, realizowania praktycznych działań związanych z zastosowaniem wybranych metod, form i technik stosowanych w arteterapii, w odniesieniu do uczniów ze specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

C3- Wprowadzenie studentów w rolę i miejsce arteterapii w pedagogice opiekuńczo-wychowawczej, ze szczególnym zwróceniem uwagi na znaczenie warsztatu pracy arteterapeuty.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**

WIEDZA		
W_01	Student zna normy, procedury, dobre praktyki w działalności arteterapeutycznej, zna rolę warsztatu pracy arteterapeuty w modelowaniu i kształtowaniu zachowań uczniów.	K_W07
W_02	Student zna merytoryczne i metodyczne aspekty praktycznej działalności arteterapeutycznej, w tym organizacji i metodyki prowadzenia zajęć dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_W16
W_03	Student zna specyfikę projektowania, modele indywidualizacji zajęć arteterapeutycznych, ze szczególnym uwzględnieniem warsztatu pracy arteterapeuty.	K_W12
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania założonych celów w pracy arteterapeuty.	K_U16
U_02	Student potrafi pracować nad własnym rozwojem z wykorzystaniem językowych oraz informatycznych źródeł i sposobów uczenia się, zwłaszcza w odniesieniu do arteterapii.	K_U7
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do posługiwania się zdobytą wiedzą w praktycznej działalności opiekuńczo-wychowawczej, rozumie znaczenie poszerzania wiedzy z zakresu arteterapii.	K_K02
K_02	Student jest gotów do świadomej odpowiedzialności za własne działania pedagogiczne z wykorzystaniem elementów arteterapii, podczas których zachowuje się w sposób profesjonalny w oparciu o zasady etyki zawodowej, a także do refleksji nad własną praktyką.	K_K08 K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Wprowadzenie do arteterapii, wyjaśnienia terminologiczne: definicja i historia arteterapii, główne nurty i podejścia, warsztat pracy arteterapeuty.	2	1
C2	Metody i techniki arteterapeutyczne jako środki ekspresji artystycznej, które pomagają w wyrażaniu emocji, przepracowywaniu trudnych doświadczeń oraz budowaniu samoświadomości.	4	2
C3	Narzędzia i materiały arteterapeutyczne jako zasoby materialne, które umożliwiają ekspresję twórczą.	4	2
C4	Kompetencje arteterapeuty jako odpowiednie umiejętności interpersonalne i psychologiczne.	4	2
C5	Środowisko pracy arteterapeuty jako przestrzeń, w której odbywa się arteterapia.	4	2
C6	Proces prowadzenia sesji arteterapeutycznej jako dobrze zaplanowana i dostosowana do odbiorców działalność. Symulacja zajęć.	6	3

C7	Arteterapia w pracy z różnymi grupami jako umiejętne dostosowanie warsztatu pracy do odbiorcy. Symulacja zajęć.	4	2
C8	Zaliczenie ćwiczeń.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	M2 – Metoda problemowa (symulacja zajęć, obserwacja lekcji prowadzonych przez studenta, burza mózgów, dyskusja). M3 – Metoda eksponująca – prezentacja materiału audiowizualnego, pokaz prezentacji multimedialnej. M5 – metoda praktyczna – działania praktyczne.	Scenariusze zajęć, pomoce dydaktyczne. Projektor multimedialny. Materiały do realizacji zajęć praktycznych np. (kredki, farby, masy plastyczne, kartony).

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** **–** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 – obserwacja podczas zajęć, aktywność, F4 – wypowiedź, wystąpienie, F5 – ćwiczenia praktyczne.	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F2	F4	F5	P3
W_01	x	x	x	x
W_02	x	x	x	x
W_03	x	x	x	x
U_01	x	x	x	x
U_02	x	x	x	x
K_01	x	x	x	x
K_02	x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

5. Zaliczenie nieobecności (niezależnie od przyczyn) oraz cząstkowych prac (np. wystąpień) uprawnia studenta do możliwości przystąpienia do końcowego zaliczenia przedmiotu. Na zajęciach 1 nieobecność niezależnie od powodów jest dopuszczalna.

6. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie na rozszerzonym poziomie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

7. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje w wybranych zagadnieniach.

8. Ocena dostateczna (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, stara się wykazać etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje w wybranych zagadnieniach.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie do zajęć	10	10
Przygotowanie do wystąpienia ustnego	10	10
Zapoznanie z literaturą	10	24
suma godzin:	**60**	**60**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Wallon P., Cambier A., Engelhart., *Rysunek dziecka,* Warszawa 1993.
2. Karolak W., *Warsztaty twórcze-warsztaty artystyczne,* Kraków 2005.
3. Karolak W., *Rysunek w arteterapii*, Łódź 2004.
4. Olinkiewicz E, Repsch E., *Warsztaty edukacji twórczej,* Wrocław 2010.
5. J. Gładyszewska-Cylulko*, Wspomaganie rozwoju dzieci nieśmiałych poprzez wizualizację i inne techniki arteterapii,* Kraków 2010.
6. J. Gładyszewska - Cylulko, *Teoretyczne i praktyczne podstawy terapii przez sztukę*, Kraków 2011.
7. W. Szulc, *Arteterapia: narodziny idei, ewolucja teorii, rozwój praktyki,* Wydawnictwo Difin, Warszawa 2011.
8. D. Wosik-Kawala, T. Zubrzycka-Maciąg, *Kompetencje diagnostyczne i terapeutyczne nauczyciela*, , Kraków 2011.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Gerald D. Oster, Patricia Gould, *Rysunek w psychoterapii*, Gdańsk 2001.
2. Nora Rodriguez, *Co nam mówią rysunku dzieci,* Kielce 2013.
3. M. Olczak, *Trening twórczości – współczesna i efektywna forma wychowania przez sztukę*, Kraków 2010.
4. K. Opala-Wnuk, *Sztuka, która pomaga dzieciom,* Wydawnictwo Feeria, 2009.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Magdalena Łątkowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	mlatkowska@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Metodyka zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A.Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Prof. AJP dr hab. Ewa Ryś**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	**15/8**	**II/4**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 – Zdobycie wiedzy na temat trudności w obszarze społeczno-emocjonalnym u dzieci w różnych fazach rozwojowych i sposobów ich niwelowania.

C2 - Rozwinięcie umiejętności diagnozowania i wspomagania dzieci z trudnościami emocjonalno-społecznymi przy wykorzystaniu aktywizujących metod pracy oraz adekwatnych pomocy dydaktycznych.

C4 – Uświadomienie konieczności budowania relacji społecznych z uczestnikami procesu edukacji i rozwijania umiejętności w tym zakresie.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna wybrane trudności emocjonalno-społeczne u dzieci i młodzieży oraz specyfikę metodyki zajęć z osobami przejawiającymi takie trudności.	K_W15; K_W16
	UMIEJĘTNOŚCI	

U_01	Student potrafi diagnozować rozwój społeczno-emocjonalny dziecka przy wykorzystaniu poznanych metod, technik i narzędzi.	K_U09
U_02	Student potrafi projektować i prowadzić działania terapeutyczne dostosowane do potrzeb edukacyjnych i rozwojowych oraz możliwości psychofizycznych dzieci z trudnościami w obszarze emocjonalno-społecznym w oparciu o wcześniej przeprowadzoną diagnozę.	K_U08; K_U015; K_U016; K_U017; K_U022; K_U031
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do nawiązania i podtrzymania relacji społecznych z podopiecznymi, ich rodzicami, nauczycielami i specjalistami pracującymi w placówce oraz nabywania umiejętności pozwalających na efektywną współpracę z innymi.	K_K01; K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Trudności dzieci w obszarze emocjonalno-społecznym.	2	1
C2	Proces diagnozowania rozwoju społeczno-emocjonalnego u dzieci i młodzieży (norma/patologia). Metody, techniki, narzędzia. Analiza przypadków.	2	1
C3	Rozwijanie kompetencji emocjonalnych u dzieci i młodzieży w zakresie rozpoznawania emocji u siebie, radzenia sobie z własnymi emocjami, rozpoznawania emocji u innych, radzenia sobie z emocjami innych osób – propozycje ćwiczeń.	2	1
C4	Strategie radzenia sobie ze stresem. Kształtowanie odporności emocjonalnej na sytuacje trudne – propozycje ćwiczeń.	2	1
C5	Rozwijanie poczucia własnej wartości i sprawczości – propozycje ćwiczeń.	2	1
C6	Rozwijanie kompetencji społecznych u dzieci i młodzieży (np. umiejętności komunikacyjne, asertywność, praca w zespole) – propozycje ćwiczeń.	2	1
C7	Gry dydaktyczne rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne (np. „Emocje", „Góra uczuć", „Kłębki emocji", „Dixit").	1	1
C8	Budowanie strategii korygowania zaburzonych zachowań dziecka.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego i naukowego, analiza opinii i orzeczeń z poradni psychologiczno-pedagogicznej, prezentacja prac, dyskusja, burza mózgów, pogadanka heurystyczna, rozwiązywanie problemu, prezentacja materiału audiowizualnego, analiza przypadku, ćwiczenia praktyczne, prowadzenie lekcji.	Projektor, komputer, tablica, kreda, film, nagrania płytowe, tekst źródłowy i naukowy, dokumenty z PPP, białe kartki papieru, flamastry, długopisy, pomoce dydaktyczne do wspomagania rozwoju społeczno-emocjonalnego dzieci.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność; F4: wypowiedź/wystąpienie (prezentacja scenariusza zajęć); F5: ćwiczenia praktyczne.	P4: praca pisemna (2 scenariusze zajęć).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F2	F4	F5	P4
W_01	+	+	+	+
U_01	+	+	+	+
U_02	+	+	+	+
K_01	+	+	+	+

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P4: praca pisemna (2 scenariusze zajęć):
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowane przez niego/nią scenariusze zajęć nie zawierają błędów i braków.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Przygotowane przez niego/nią scenariusze zajęć zawierają drobne błędy i/lub braki.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowane przez niego/nią scenariusze zajęć zawierają różne błędy i/lub braki.

Sposób wyliczenia oceny z ćwiczeń (z uwagi na dwie prace zaliczeniowe):
Ocena końcowa to suma 50% oceny z pierwszego scenariusza i 50% oceny z drugiego scenariusza.
Przedział ocen:
5,0-4,75 – ocena 5
4,74-4,25 – ocena 4,5
4,24-3,75 – ocena 4
3,74-3,25 – ocena 3,5
3,24-3,0 – ocena 3

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**

Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie 2 scenariuszy zajęć	10	10
zapoznanie z literaturą przedmiotu	5	12
suma godzin:	**30**	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Hay D., *Rozwój emocjonalny od niemowlęctwa do dorastania*, Warszawa 2021.
2. Jegier A., Szurowska B., *Umiejętności społeczne dzieci. Kształtowanie rozwoju emocjonalno-społecznego dzieci w normie rozwojowej i dzieci ze specjalnymi potrzebami*, Warszawa 2017.
3. Karasowska A., *Uczeń z zaburzeniami zachowania. Budowanie strategii pracy w środowisku szkolnym*, Warszawa 2018.
4. Lasota A., *Trening umiejętności emocjonalnych i społecznych dzieci. Karty terapeutyczne i karty pracy*, Warszawa 2021.
5. Marcelli D., *Psychopatologia wieku dziecięcego*, Wrocław 2022 (fragmenty dotyczące omawianych zaburzeń).
6. Szulc A., Wciórka J., Rymaszewska J., Pilecki M., Gałecki P., Sidorowicz S., *Kryteria diagnostyczne zaburzeń psychicznych – DSM 5*, Wrocław 2020 (fragmenty dotyczące omawianych zaburzeń).
7. Wciórka J., Pużyński S., *Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10: opisy kliniczne i wskazówki diagnostyczne*, tom 1 i 2, Kraków 2000 (fragmenty dotyczące omawianych zaburzeń).
8. Opinie i orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej (z wykreślonymi danymi dziecka i przedszkola/szkoły).

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Busz A., *Włącz emocje. Opowiadania socjoterapeutyczne*, Gdańsk 2017.
2. Czub M., *Rozwój kompetencji społeczno-emocjonalnych dziecka* [w:] *Diagnoza funkcjonowania społeczno-emocjonalnego dziecka w wieku od 1,5 do 5,5*, Warszawa 2014.
3. Dobińska G., Cieślikowska-Ryczko A., *Techniki i metody relaksacyjne w wychowaniu edukacji i terapii*, Łódź 2019.
4. Gładyszewska-Cylulko J., *Wspomaganie rozwoju dzieci nieśmiałych poprzez wizualizację i inne techniki arteterapii*, Kraków 2012.
5. Grudziewska E., *Socjoterapia w pracy z dziećmi i młodzieżą. Programy zajęć*. Część 1-4, Warszawa 2015.
6. Jankowicz S., *Depresja wieku młodzieńczego – etiologia i obraz kliniczny*, „Zeszyty Naukowe Towarzystwa Doktorantów UJ Nauki Społeczne" 2018, nr 3 (22).
7. Łoskot M., *Gry i zabawy terapeutyczne dla dzieci i młodzieży*, Warszawa 2022.
8. Łoza B., *Cała nasza depresja*, Warszawa 2020.
9. Molicka M., *Bajki terapeutyczne*, Część 1 i 2, Poznań 2003.
10. Olejnik A., *Wyobrażanki. Ćwiczenia relaksacyjne dla dzieci*, Warszawa 2021.
11. *Proste historyjki o emocjach*, praca zbiorowa, Gdańsk 2022.
12. Radziwiłowicz W., *Depresja u dzieci i młodzieży*, Kraków 2014.
13. Rapee R., *Lęk u dzieci*, Kraków 2020.
14. Reddy L. A., *Rozwijanie umiejętności społecznych dziecka. Interwencje przez zabawę*, Warszawa 2014.
15. Sędłak D., Wycech B., *Zabawy relaksacyjne i wyciszające na zajęciach terapeutycznych. Zabawy. Ćwiczenia. Przerywniki. Scenariusze zajęć*, Warszawa 2014.

16. *W świecie emocji i uczuć*, praca zbiorowa, Gdańsk 2019.
17. Węglarz J., Bentkowska D., *Trening umiejętności społecznych dzieci i młodzieży*, Gdańsk 2022.
18. Wiatrowska L., *Kłopoty z emocjami dzieci. Ścieżki zmian*, Toruń 2009.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Ewa Ryś
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	erys@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2.7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Metodyka zajęć rozwijających umiejętności uczenia się**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Ob**ieralne
Moduł/specjalizacja	**2A. Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Aneta Baranowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	**15/8**	**II/4**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1: Wyposażenie w wiedzę dotyczącą technik efektywnego uczenia się.
C2: Kształtowanie umiejętności projektowania i prowadzenia zajęć rozwijających umiejętności uczenia się.
C3: Motywowanie do samokształcenia.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna techniki efektywnego uczenia się, ich możliwości oraz ograniczenia.	K_W12
	UMIEJĘTNOŚCI	
U_01	Student potrafi konstruować scenariusze zajęć rozwijających umiejętności uczenia się oraz wykorzystując je prowadzić zajęcia dla uczniów z zastosowaniem aktywizujących metod pracy dostosowanych do potrzeb, możliwości i stylów uczenia się dzieci.	K_U08; K_U015; K_U016; K_U017; K_U022; K_U031

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do samodzielnego planowania i realizacji własnego uczenia się.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Zasady efektywnego uczenia się.	1	1
C2	Style uczenia się – rodzaje, charakterystyka i diagnoza.	3	1,5
C3	Mnemotechniki (łańcuchowa metoda skojarzeń, skojarzenia, rzymski pokój, akrostychy, akronimy, rymowanki, zapamiętywanie liczb i dat).	3	1,5
C4	Mapa myśli – zalety i zasady tworzenia.	2	1
C5	Czytanie ze zrozumieniem, korzystanie z informacji, krytyczne myślenie.	2	1
C6	Organizowanie własnej pracy ucznia.	2	1
C7	Projektowanie zajęć rozwijających umiejętności uczenia się.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego i naukowego, prezentacja prac, analiza przypadku (case study), symulacja lekcji, dyskusja, burza mózgów, metaplan, pogadanka heurystyczna, mapa myśli, rozwiązywanie problemu, gry dydaktyczne, prezentacja materiału audiowizualnego, dyskusja.	Projektor, komputer, tablica, kreda, tekst źródłowy i naukowy, białe kartki papieru, flamastry, długopisy.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2: obserwacja podczas zajęć/aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej, sprawdzenie czytania kanonu lektur, prace domowe), F4: ćwiczenia praktyczne.	P4: praca pisemna (2 scenariusze zajęć).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia				
	F2	F4	P4		
W01	+	+	+		
U01	+	+	+		
K01	+	+	+		

9. **Opis sposobu ustalania oceny końcowej** (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P4: praca pisemna (2 scenariusze zajęć):
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowane przez niego/nią scenariusze zajęć nie zawierają błędów i braków.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Przygotowane przez niego/nią scenariusze zajęć zawierają drobne błędy i/lub braki.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowane przez niego/nią scenariusze zajęć zawierają różne błędy i/lub braki.

Sposób wyliczenia oceny z ćwiczeń (z uwagi na dwie prace zaliczeniowe):
Ocena końcowa to suma 50% oceny z pierwszego scenariusza i 50% oceny z drugiego scenariusza.
Przedział ocen:
5,0-4,75 – ocena 5
4,74-4,25 – ocena 4,5
4,24-3,75 – ocena 4
3,74-3,25 – ocena 3,5
3,24-3,0 – ocena 3

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie scenariuszy.	10	10
Czytanie literatury przedmiotu.	5	12
suma godzin:	**30**	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Angelöw B., *Jak się uczyć skutecznie, szybko i przyjemnie*, przeł. Andrzej Niewinny Dobrowolski. Poznań 1998.
2. Blythe S., *Jak osiągać sukcesy w nauce. Uwaga, równowaga, koordynacja*, Warszawa 2020.

3. Grębski M., *Jak się uczyć?: treningi pamięci, szybkie czytanie, techniki notowania,* Warszawa 2008.
4. Jąder, M., *Efektywne i atrakcyjne metody pracy z dziećmi*, Kraków 2009.
5. Martin R., *Metody efektywnej nauki*, Gliwice 2024.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Brześkiewicz Z.W., *Superpamięć : jak uczyć się trzy razy szybciej*, Warszawa 1995.
2. Budzeń H., *Usprawnianie procesu nauczania*, Radom 2003.
3. Hamer H., *Nowoczesne uczenie się albo Ściąga z metodyki pracy umysłowej*, Warszawa 1999.
4. Smith, Alistair. *Przyspieszone uczenie się w klasie* [tł. z ang. Alicja Gałązka ; konsultacja jęz. Danuta Elsner], Katowice 1997.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Aneta Baranowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	abaranowska@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.8

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Pedagogika czasu wolnego**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A.Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**2**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Ewa Koprowiak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	**30/16**	**II/4**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza z zakresu podstaw pedagogiki, psychologii, rozwoju człowieka w ontogenezie

4. Cele kształcenia

C1 Przekazanie wiedzy z zakresu subdyscypliny pedagogiki realizowanej w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych.

C2 Kształtowanie specjalistycznych umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykorzystywania wiedzy do projektowania, organizowania, realizowania działalności pedagogicznej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna różne koncepcje wychowania i edukacji, w tym rolę umiejętności spędzania czasu wolnego w procesach integracji i włączania	K_W09
W_02	Student zna subdyscypliny pedagogiczne (pedagogikę czasu wolnego), ich wzajemne związki oraz specyfikę w powiązaniu ze studiowaną specjalnością	K_W13
UMIEJĘTNOŚCI		

U_01	Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną w odniesieniu do konkretnych sytuacji pedagogicznej praktyki (opiekuńczej, wychowawczej, edukacyjnej, kulturalnej)	K_U03
U_02	Student potrafi inicjować i organizować działalność pedagogiczną w wybranym obszarze praktyki pedagogicznej	K_U22
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do posługiwania się zdobytą wiedzą w praktycznej działalności pedagogicznej	K_K02

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Pedagogika czasu wolnego: cele, zasady.	2	1
C2	Sylwetka animatora czasu wolnego – style wychowania i nauczania.	2	1
C3	Wychowawcze aspekty zabawy.	2	1
C4	Wychowawcze aspekty turystyki i rekreacji.	2	1
C5	Współczesne problemy wychowawcze .	2	1
C6	Gra terenowa – Questy (projekt).	4	2
C7	Edukacja przez przygodę – cele, zasady.	4	2
C8	Metoda Klanzy – przykłady zabaw.	3	2
C9	Zabawy dla seniorów – projekt.	3	2
C10	Zabawy ruchowe dla najmłodszych (tor przeszkód – projekt).	4	2
C11	Zaliczenie.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M2 – gry dydaktyczne. M3 pokaz prezentacji multimedialnej. M5 - prezentacja projektu, pisanie projektu.	Przykłady questów, rzutnik multimedialny, przybory potrzebne do gier ruchowych.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć/aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej, sprawdzenie czytania kanonu lektur, prace domowe),	P3 ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze.

	F3 (przygotowanie projektu zajęć), F4 (prezentacja projektu zajęć).	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F2	F3	F4	P3
W_01	x			X
W_02	x		x	X
U_01	x	x	x	X
U_02	x	x	x	X
K_01	x	x	x	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena końcowa powstaje na podstawie ocen cząstkowych zdobywanych na ćwiczeniach oraz poziomu aktywności studenta. Ocenę końcową ustala się jako średnią z ocen na ostatnich zajęciach
Zakres ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0
Kryteria oceny projektu:
3,0/ 3,5; student wykazuje się wiedzą i refleksją pedagogiczną w temacie specyfiki rozwojowej wybranej grupy wiekowej i trafnie dobiera metody i środki realizacji zadań rozwojowych
4,0 /4,5; student wykazuje się wystarczającą wiedzą i refleksją pedagogiczną w temacie specyfiki rozwojowej wybranej grupy wiekowej i trafnie dobiera metody i środki realizacji zadań rozwojowych
3,0/3,5 student wykazuje się podstawową wiedzą i refleksją pedagogiczną w temacie specyfiki rozwojowej wybranej grupy wiekowej i trafnie dobiera metody i środki realizacji zadań rozwojowych ale nie rozumie wszystkich istotnych elementów sytuacji pedagogicznej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie się do zajęć	7	11
Przygotowanie projektu zajęć	4	8
Przeprowadzenie projektu	4	8
Analiza literatury	5	7

suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. J. Pięta, Pedagogika czasu wolnego, Wyd. Frel, 2014.
2. A. Kozdroń, Scenariusze zajęć i zabaw dla wychowawców, pedagogów, animatorów kultury i rodziców, Warszawa, 2014.
3. D. Aksamit, E. Młynarczyk-Karabin, Pewny start. Instrukcje zachowań. Czas wolny, Warszawa, 2019.
4. J.B. Bączek, Animacja czasu wolnego: praktyczny podręcznik dla animatorów, Warszawa, 2011.
5. Czas wolny: refleksje, dylematy, perspektywy, red. Dorota Mroczkowska, Warszawa, 2011.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. strona: Zabawnik.org
2. E. Kędzior-Niczyporuk, Wprowadzenie do pedagogiki zabawy wyd. Klanza, Lublin 1998.
3. L. Albański, Zabawa w edukacji przedszkolnej, Jelenia Góra, 2018.
4. R. Trześniowski ,Gry i zabawy ruchowe, Warszawa, 1987.
5. Artykuły z Encyklopedii Pedagogicznej XXI wieku, pod red. T. Pilcha, Warszawa, Żak.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Ewa Koprowiak
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	ekoprowiak@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.8

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Pedagogika zabawy**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A.Pedagogika-opiekuńczo-wychowawcza**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**2**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Ewa Koprowiak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	**30/16**	**II/4**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza z zakresu podstaw pedagogiki, psychologii, rozwoju człowieka w ontogenezie.

4. Cele kształcenia

C1 Przekazanie wiedzy z zakresu subdyscypliny pedagogiki realizowanej w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych.

C2 Kształtowanie specjalistycznych umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykorzystywania wiedzy do projektowania, organizowania, realizowania działalności pedagogicznej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna różne koncepcje wychowania i edukacji, w tym rolę zabawy w procesach integracji i włączania	K_W09
W_02	Student zna subdyscypliny pedagogiczne (pedagogikę zabawy), ich wzajemne związki oraz specyfikę w powiązaniu ze studiowaną specjalnością	K_W13
UMIEJĘTNOŚCI		

U_01	Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną w odniesieniu do konkretnych sytuacji pedagogicznej praktyki (opiekuńczej, wychowawczej, edukacyjnej, kulturalnej,	K_U03
U_02	Student potrafi inicjować i organizować działalność pedagogiczną w wybranym obszarze praktyki pedagogicznej	K_U22
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do posługiwania się zdobytą wiedzą w praktycznej działalności pedagogicznej	K_K02

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Pedagogika zabawy: zasady, warunki przeprowadzenia zabaw.	1	1
C2	Zabawy integracyjne.	4	2
C3	Zabawy koordynacyjno-muzyczne.	4	2
C4	Teatr Kamishibai – zapoznanie z formą. Czytanie bajek i pisanie bajek.	4	3
C5	Teatr na małej scenie – omówienie i przeprowadzenie zajęć.	4	2
C6	Zabawy na wyobraźnie i zabawy wyciszające.	4	3
C7	Metoda KLANZY.	3	2
C8	Zaliczenie – przedstawienie swojego scenariusza zajęć.	6	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	M2 – gry dydaktyczne. M3 pokaz prezentacji multimedialnej. M5 - prezentacja projektu, pisanie prac.	Koce, kredki, głośnik, instrumenty (bumbumrurki*), skrzynka butai, przybory sensoplastyczne, piłki, szarfy, wygodny strój.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 obserwacja/aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej), F3 zbiorowa praca pisemna- napisanie bajki przez grupę, F5 ćwiczenia praktyczne – prezentowanie ćwiczeń i uczestnictwo w nich grupy.	P3 ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze, P4 praca pisemna – napisanie i zaprezentowanie swojego scenariusza zajęć rozwojowych dla dzieci.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia				
	F2	F3	F5	P3	P4
W_01	x				x
W_02	x	x	x	X	x
U_01	x	x	x	X	x
U_02	x	x	x	X	x
K_01	x	x	x	X	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena końcowa powstaje na podstawie ocen cząstkowych zdobywanych na ćwiczeniach oraz poziomu aktywności studenta. Ocenę końcową ustala się jako średnią z ocen na ostatnich zajęciach.
Kryteria oceny projektu:
3,0/ 3,5; student wykazuje się wiedzą i refleksją pedagogiczną w temacie specyfiki rozwojowej wybranej grupy wiekowej i trafnie dobiera metody i środki realizacji zadań rozwojowych
4,0 /4,5; student wykazuje się wystarczającą wiedzą i refleksją pedagogiczną w temacie specyfiki rozwojowej wybranej grupy wiekowej i trafnie dobiera metody i środki realizacji zadań rozwojowych
3,0/3,5 student wykazuje się podstawową wiedzą i refleksją pedagogiczną w temacie specyfiki rozwojowej wybranej grupy wiekowej i trafnie dobiera metody i środki realizacji zadań rozwojowych ale nie rozumie wszystkich istotnych elementów sytuacji pedagogicznej

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Analiza literatury	5	10
Praca nad projektem	8	10
Przygotowanie scenariusza zajęć i potrzebnych przyborów	7	14
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Pedagogika zabawy, red. Z.Kwieciński, B. Śliwerski, Warszawa, 2019.
2. A. Kozdroń, Scenariusze zajęć i zabaw dla wychowawców, pedagogów, animatorów kultury i rodziców, Warszawa, 2014.
3. Pedagogika zabawy w edukacji kulturalnej, red. E. Kędzior-Niczyporuk, Lublin 2006.
4. G. Scherzer,Teatr na małej scenie, Kielce, 2018.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. E. Kędzior-Niczyporuk, Wprowadzenie do pedagogiki zabawy wyd. Klanza, Lublin 1998.
2. L. Albański, Zabawa w edukacji przedszkolnej, Jelenia Góra, 2018.
3. propozycje na stronie klanza.org.pl
4. Zabawy z chustą animacyjną, Centrum Akson 2012.
5. strona: zabawnik.org

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Ewa Koprowiak
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	ekoprowiak@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.9

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A.Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Aneta Baranowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin Stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**II/3**	**4**
ćwiczenia	**30/16**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które nabył podczas realizacji przedmiotu „Pedagogika ogólna" oraz „Teoretyczne podstawy wychowania"/"Teoria i praktyka wychowania".

4. Cele kształcenia

C1 - Zdobycie wiedzy dotyczącej podstawowych pojęć, celów i zadań pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej oraz jej relacji z innymi subdyscyplinami pedagogiki.

C2 - Rozszerzenie wiedzy na temat obecnych i historycznych poglądów na proces wychowania i opieki w rodzinie oraz w wybranych instytucjach.

C3 - Rozwinięcie umiejętności planowania pracy opiekuńczo-wychowawczej oraz krytycznej analizy stanowisk dotyczących sposobów wychowania i opieki nad dzieckiem i rodziną.

C4 - Uświadomienie potrzeby ciągłego rozwijania swojego warsztatu pracy opiekuna-wychowawcy.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		

W_01	Student zna podstawowe pojęcia, cele i zadania pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej oraz jej związek z innymi subdyscyplinami pedagogiki.	K_W01; K_W13
W_02	Student zna obecne i historyczne poglądy na proces wychowania i opieki w środowisku rodzinnym i instytucjonalnym; potrafi wskazać prekursorów pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej i ich osiągnięcia w zakresie opieki i wychowania.	K_W05; K_W09
W_03	Student zna sposoby realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych w rodzinie oraz instytucjach/placówkach opiekuńczo-wychowawczych, a także konsekwencje nieprawidłowego wypełniania tych funkcji.	K_W07; K_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi projektować pracę opiekuńczo-wychowawczą w wybranych placówkach, uwzględniając indywidualne potrzeby opiekuńcze wychowanków.	K_U03; K_U015; K_U017
U_02	Student potrafi krytycznie analizować istniejące koncepcje wychowania i opieki nad dzieckiem i rodziną oraz prezentować własne poglądy na temat procesu wychowania i opieki w rodzinie oraz środowiskach instytucjonalnych.	K_U14
U_03	Student potrafi ocenić społeczne oczekiwania dotyczące roli i instytucji wychowawczych i opiekuńczych	K_U25
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do przejawiania odpowiedzialności za rzetelne wykonywanie czynności opiekuńczo-wychowawczych, rozwijania swojego warsztatu pracy opiekuna-wychowawcy.	K_K01; K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Pojęcie, cele, zadania pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej.	2	1
W2	Relacja pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z innymi subdyscyplinami pedagogiki.	2	1
W3	Opieka – pojęcie, rodzaje, zakres, struktura, funkcje.	2	1
W4	Wychowanie – pojęcie, cechy, funkcje.	2	1
W5	Wychowanie opiekuńcze i wychowanie przez opiekę.	1	1
W6	Geneza i rozwój działalności opiekuńczo-wychowawczej w Polsce i na świecie. Wybitni polscy i zagraniczni opiekunowie i wychowawcy oraz ich poglądy na wychowanie i opiekę.	4	2
W7	Opieka nad dzieckiem i rodziną w dobie współczesnej.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Podmioty opieki i wychowania oraz ich problemy.	2	1
C2	Potrzeby opiekuńczo-wychowawcze i ich diagnozowanie. Planowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej.	2	1

C3	Opiekuńczo-wychowawcza funkcja rodziny.	3	2
C4	Instytucje uzupełniające funkcje rodziny.	4	2
C5	Instytucje wsparcia rodziny i interwencji kryzysowej.	4	2
C6	Placówki wsparcia dziennego.	4	2
C7	Instytucje pieczy zastępczej.	4	2
C8	Instytucje wspierające osoby z niepełnosprawnością, niedostosowane społecznie oraz starsze.	3	2
C9	Zjawisko sieroctwa społecznego wśród dzieci i młodzieży oraz jego kompensacja.	2	1
C10	Sylwetka opiekuna-wychowawcy – specjalizacja, kompetencje, obowiązki, uprawnienia.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.	Projektor, komputer, tablica, kreda.
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego i naukowego, prezentacja prac, dyskusja, burza mózgów, metaplan, pogadanka heurystyczna, mapa myśli, rozwiązywanie problemu, prezentacja materiału audiowizualnego.	Projektor, komputer, tablica, kreda, film, nagrania płytowe, tekst źródłowy i naukowy, białe kartki papieru, flamastry, długopisy.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2: obserwacja podczas zajęć/aktywność.	P1: egzamin pisemny.
Ćwiczenia	F2: obserwacja podczas zajęć/aktywność; F4: wypowiedź/wystąpienie (opis prezentacji multimedialnej); F5: ćwiczenia praktyczne.	P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P1	F2	F4	F5	P5
W_01	x	X				
W_02	x	X				
W_03	x	X	x	x	x	X
U_01			x	x	x	X
U_02			x	x	x	X

U_03	x		x			X
K_01		X	x	x	x	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P1: egzamin:
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Sposób wyliczania oceny z egzaminu:
100%-90% poprawnych odpowiedzi – ocena 5
89%-81% poprawnych odpowiedzi – ocena 4,5
80%-71% poprawnych odpowiedzi – ocena 4
70%-61% poprawnych odpowiedzi – ocena 3,5
60%-51% poprawnych odpowiedzi – ocena 3

P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja):
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowana przez niego/nią prezentacja nie zawiera błędów i braków.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Przygotowana przez niego/nią prezentacja zawiera drobne błędy i/lub niewielkie braki.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowana przez niego/nią prezentacja zawiera różne błędy i/lub braki.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do egzaminu	20	20
przygotowanie do ćwiczeń praktycznych na zajęciach	10	10

przygotowanie wypowiedzi/wystąpienia/prezentacji	10	10
zapoznanie z literaturą przedmiotu	15	36
suma godzin:	**100**	**100**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Dąbrowski Z., *Pedagogika opiekuńcza w zarysie.* Cz. 1-2, Olsztyn 2000.
2. Kolankiewicz M., *Placówki opiekuńczo-wychowawcze. Historia i teraźniejszość*, Warszawa 2022.
3. Krajewska B., *Między pomocą społeczną, wsparciem a pieczą zastępczą. Założenia i rzeczywistość wybranych instytucji*, Warszawa 2018.
4. Przygoda A., *Wybrane problemy współczesnej rodziny*, Toruń 2019.
5. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej [Dz. U. 2011 Nr 149 poz. 887].

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Albański L., Gola S., *Wybrane zagadnienia z pedagogiki opiekuńczej*, Jelenia Góra 2013.
2. Brągiel J., Badora S., *Formy opieki, wychowania i wsparcia w zreformowanym systemie pomocy społecznej*, Opole 200
3. Gajewska G., *Pedagogika opiekuńcza i jej metodyka. Wybrane zagadnienia teorii, metodyki i praktyki opiekuń wychowawczej*, Zielona Góra 2004.
4. Górnicka B., *Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej - wybrane zagadnienia. Podręcznik akademicki*, Opole 2015.
5. Łobocki M., *Teoria wychowania w zarysie*, Kraków 2012.
6. Łuczyński A., Gumińska-Sagan I., *Aktywność opiekuńczo-wychowawcza wobec współczesnych wyzwań*, Lublin 2016.
7. Olearczyk T., *Sieroctwo i osamotnienie. Pedagogiczne problemy kryzysu współczesnej rodziny*, Kraków 2007.
8. Rozenbajgier M., *Środowiska wychowawcze. Wybrane zagadnienia*, Kraków 2019.
9. Urbaniak-Zając D., *W poszukiwaniu teorii działania profesjonalnego pedagogów*, Kraków 2016.
10. Ziółkowska B., Miotk-Mrozowska M., Ocalewski J., *Wyzwania wychowania w świetle problemów dzieci i młodzieży*, Warszawa 2023.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Aneta Baranowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	abaranowska@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.10

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Współpraca szkoły z rodziną**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A. Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Aneta Baranowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**III/V**	**2**
Ćwiczenia	**15/8**	**III/V**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1: Zaznajomienie z teoretycznymi i praktycznymi aspektami współpracy szkoły z rodziną.

C2: Rozwinięcie umiejętności budowania i utrzymywania poprawnych relacji nauczyciele-rodzice w trosce o dobro ucznia.

C3: Kształtowanie umiejętności projektowania i prowadzenia różnych przedsięwzięć aktywizujących rodziców i włączających ich do uczestnictwa w życiu szkoły.

C4: Rozwinięcie umiejętności komunikacji i pracy w grupie oraz wyrażania swoich poglądów.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna podstawowe zasady, warunki, formy i modele współpracy szkoły z rodziną obowiązujące w Polsce i w wybranych krajach Unii Europejskiej.	K_W06

W_02	Student zna cele współpracy szkoły z rodziną, rozumiejąc jej znaczenie w procesie wychowania i edukacji uczniów.	K_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi stosować podstawowe zasady nawiązywania i podtrzymywania prawidłowych relacji między szkołą a rodziną.	K_U21
U_02	Student potrafi radzić sobie z trudnymi, konfliktowymi sytuacjami pojawiającymi się w relacjach szkoła – rodzice oraz im przeciwdziałać.	K_U26
U_03	Student potrafi projektować i realizować różne przedsięwzięcia dla rodziców, poszerzające ich wiedzę i rozwijające ich umiejętności opiekuńczo-wychowawcze.	K_U15
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do współdziałania w grupie, uczestnictwa w dyskusji na temat współpracy szkoły z rodziną, wyrażania swojego zdania, odnosząc się przy tym z szacunkiem do poglądów i opinii innych osób.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Znaczenie współpracy szkoły z rodziną.	2	1
W2	Podstawowe zasady i cele współpracy szkoły z rodziną.	3	1,5
W3	Prawne uwarunkowania współpracy rodzice – nauczyciele.	2	1
W4	Współczesne modele współpracy z rodziną.	3	1,5
W5	Czynniki determinujące i zakłócające współpracę szkoły z rodziną.	2	1
W6	Rola rodziców w systemach edukacyjnych Unii Europejskiej – przykłady dobrych praktyk.	2	1
W7	Zaliczenie pisemne.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Rozpoznanie oczekiwań rodziców odnośnie ich współpracy ze szkołą.	2	1
C2	Sposoby komunikacji z rodzicami uczniów.	2	1
C3	Sposoby włączania rodziców w życie grupy przedszkolnej/klasy szkolnej.	2	1
C4	Znaczenie umiejętności komunikacyjnych nauczyciela w budowaniu pozytywnej współpracy z rodzicami uczniów – warsztat umiejętności komunikacyjnych.	2	1
C5	Trudne sytuacje w pracy z rodziną – analiza sytuacji problemowych. Trening asertywności.	2	1
C6	Konflikty w relacjach nauczyciele-rodzice oraz metody ich rozwiązania.	2	1
C7	Warsztaty i prelekcje dla rodziców uczniów – zasady przygotowania i prowadzenia.	2	1

C8	Prezentacja warsztatu lub prelekcji dla rodziców przygotowanej przez studentów. Omówienie wyników pracy, przekazanie informacji zwrotnych.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.	Projektor, komputer, tablica, kreda.
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego i naukowego, prezentacja prac, analiza przypadku (case study), symulacja prelekcji, dyskusja, burza mózgów, metaplan, pogadanka heurystyczna, mapa myśli, rozwiązywanie problemu, prezentacja materiału audiowizualnego.	Projektor, komputer, tablica, kreda, film, tekst źródłowy i naukowy, białe kartki papieru, flamastry, długopisy.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2: obserwacja podczas zajęć/aktywność	P2: egzamin pisemny
Ćwiczenia	F2: obserwacja podczas zajęć/aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej, sprawdzenie czytania kanonu lektur), F4: ćwiczenia praktyczne, F5: wypowiedź/wystąpienie (dyskusja, formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat).	P4: praca pisemna (projekt prelekcji/warsztatu).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F2	F4	F5	P4
W_01	+	+	+	+	+	+
W_02	+	+	+	+	+	+
U_01			+	+	+	+
U_02			+	+	+	+
U_03			+	+	+	+
K_01	+	+	+	+	+	+

9. **Opis sposobu ustalania oceny końcowej** (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P2: kolokwium pisemne:
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Sposób wyliczania oceny z egzaminu:
100%-90% poprawnych odpowiedzi – ocena 5
89%-81% poprawnych odpowiedzi – ocena 4,5
80%-71% poprawnych odpowiedzi – ocena 4
70%-61% poprawnych odpowiedzi – ocena 3,5
60%-51% poprawnych odpowiedzi – ocena 3

P4: projekt prelekcji/warsztatu:
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowany przez niego/nią projekt prelekcji/warsztatu nie zawiera błędów i braków.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Przygotowany przez niego/nią projekt prelekcji/warsztatu zawiera drobne błędy i/lub niewielkie braki.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowany przez niego/nią projekt prelekcji/warsztatu zawiera różne błędy i/lub braki.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	5	11
Przygotowanie do egzaminu	10	18
Przygotowanie projektu prelekcji	5	5
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Babiuch M., *Jak współpracować z rodzicami trudnych uczniów*, Warszawa 2002.
2. Christopcher C. J., *Nauczyciel-rodzic. Skuteczne porozumiewanie się*, Gdańsk 2004.

3. Kiełczewska A., Współpraca z rodzicami w szkole. Scenariusze zebrań, wskazówki do prowadzenia trudnych rozmów, materiały dla rodziców, Warszawa 2016.

4. Mendel M., *Rodzice i szkoła-jak współuczestniczyć w edukacji dzieci*, Toruń 1998.

5. Młynek P., Współpraca środowisk: szkolnego i rodzinnego z perspektywy rodziców i nauczycieli, Katowice 2021.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Andrzejewska J., *Współudział rodziców w planie rozwoju i działalności przedszkola*, [w:] A.Karpińska (red.), *Teoria i praktyka kształcenia w dialogu i perspektywie*, Białystok 2013.

2. Bulera M., Żuchelkowska K., *Edukacja przedszkolna z partnerskim udziałem rodziców*, Toruń 2006.

3. Dzierzgowska I., *Rodzice w szkole*, Warszawa 1999.

4. Gordon T., *Wychowanie bez porażek w szkole*, Warszawa 1999.

5. Konieczna A., *Analiza struktury interakcji w sytuacji rozmowy nauczyciela z rodzicami o problemach szkolnych ucznia*, Warszawa 2009.

6. Konieczna A., *Komunikacja pisemna i dokumentacja w sferze kontaktów szkoły z rodziną i jej normatywno-dyrektywne aspekty*, Warszawa 2010.

7. Pawlak B., *Jak współpracować z rodzicami uczniów klas początkowych*, Kraków 2003.

8. Pisula E., *Problemy rodziców dzieci z zaburzeniami w rozwoju*, Warszawa 1997.

9. Pisula E., *Rodzice i rodzeństwo dzieci z zaburzeniami rozwoju*, Warszawa 2007.

10. *Rola rodziców w systemach edukacyjnych Unii Europejskiej, Krajowe Biuro Europejskiej Sieci Informacji o Edukacji EURYDICE*, Warszawa 2000.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Aneta Baranowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	abaranowska@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.10

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Pedagogika rodziny**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A.Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**prof. AJP dr hab. Marcin Wasilewski**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**III/5**	**2**
Ćwiczenia	**15/8**	**III/5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak wymagań wstępnych.

4. Cele kształcenia

C1 Zdobycie wiedzy naukowej na temat rodziny, jej genezy, historii, struktury i współczesnych przemian oraz jej pedagogicznego znaczenia jako kluczowego środowiska wychowawczego.

C2 Nabycie umiejętności i kompetencji do odpowiedzialnego i etycznego współdziałania z rodziną w procesie wychowawczym uczniów i wychowanków.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie specyfikę wychowania w rodzinie i zachodzących w niej relacji społecznych w wymiarze historycznym i współcześnie.	K_W03 K_W06
W_02	Student zna i rozumie znaczenie rodziny jako podstawowego środowiska wychowawczego i instytucji społecznej w strukturze współczesnych i dawnych społeczeństw.	K_W07 K_W10
	UMIEJĘTNOŚCI	

U_01	Student potrafi diagnozować problemy pedagogiczne w rodzinie uczniów i wychowanków oraz dobierać środki i metody pracy do ich rozwiązywania.	K_U06 K_U16
U_02	Student potrafi dostosować normy i reguły działania i współpracy z rodzinami uczniów i wychowanków do zasad etycznych i aksjologicznych oraz zaplanować wsparcie dla procesów wychowawczych zachodzących w rodzinie.	K_U18 K_U27
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do rozpoznawania potrzeb wychowawczych środowiska rodzinnego oraz współpracy z rodziną w procesie edukacji i wychowania.	K_KO2 K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Pedagogika rodziny (teoria wychowania w rodzinie) jako subdyscyplina pedagogiki.	2	1
W2	Geneza i historia rodziny jako podstawowej instytucji opiekuńczo-wychowawczej.	2	1
W3	Więzi społeczne w rodzinie.	2	1
W4	Relacje wychowawcze rodziny i szkoły.	2	1
W5	Czynniki patogenne i przemoc wobec dziecka w rodzinie.	2	1
W6	Kultura pedagogiczna rodziców.	2	1
W7	Różnorodność i przemiany współczesnej rodziny.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Podstawowe kategorie pojęć pedagogiki rodziny.	2	1
C2	Współczesne przemiany małżeństwa i rodziny.	2	1
C3	Rola ojca i matki we współczesnej rodzinie.	2	1
C4	Problemy pedagogiczne w rodzinach dysfunkcyjnych.	2	1
C5	Osamotnione dzieciństwo w rodzinach dysfunkcyjnych.	2	1
C6	Kierunki i formy pomocy pedagogicznej dla rodziny dysfunkcyjnej.	2	1
C7	Pedagogiczne modele domu rodzinnego.	3	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	Wykład konwersatoryjny.	Projektor.
Ćwiczenia	Analiza tekstów naukowych; projekt.	Materiały źródłowe.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F4 – dyskusja.	P1 - egzamin ustny.
Ćwiczenia	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność.	P4 - praca pisemna (projekt).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F4	P1	F2	P4		
W_01	x	X				
W_02	x	X				
K_01			x	x		
K_02			x	x		
U_01			x	x		
U_02			x	x		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Ocenę bardzo dobrą (5,0) można uzyskać w I terminie zaliczenia. W terminie II lub w sesji poprawkowej najwyższą oceną jest 4,0-4,5.
2. Zaliczenie nieobecności na ćwiczeniach i zaliczenie ćwiczeń upoważnia studenta do przystąpienia do egzaminu końcowego.
3. Ocena bardzo dobra (5,0): student zna i rozumie omawiane treści na rozszerzonym poziomie, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad rozwojem własnym samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
4. Ocena dobra (4,0-4,5): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem, w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
5. Ocena dostateczny (3,0-3,5): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**

Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do egzaminu	5	10
przygotowanie projektu wychowawczego na zaliczenie ćwiczeń	10	14
zapoznanie z literaturą przedmiotu	5	10
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. J. Kułaczkowski, *Pedagogika rodziny*, [w:] *Pedagogika*, t. 4: *Subdyscypliny i dziedziny wiedzy o edukacji*, red. B. Śliwerski, Gdańsk 2010.
2. S. Kawula, J. Brągiel, A. Janke, *Pedagogika rodziny. Obszary i panorama problematyki*, wyd. 2 uzup., Toruń 2005.
3. B. Krzesińska-Żach, *Pedagogika rodziny. Przewodnik do ćwiczeń*, Białystok 2007.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku*, red. T. Pilch, t. 1-8 (Supl.), Warszawa 2003-2010.

Hasła encyklopedyczne:

alternatywne formy małżeństwa i rodziny; diagnoza rodziny; dom rodzinny; dzieciństwo; dzieciństwo globalne; dziecko; instrukcje rodzicielskie; jedynactwo; Kodeks rodzinny i opiekuńczy; kompetencje wychowawcze rodziców; macierzyństwo; małżeństwo; matriarchat; międzypokoleniowy przekaz wartości; migracje rodzicielskie; ojciec, ojcostwo i rola ojca w wychowaniu; patologia życia rodzinnego; patriarchat (kultura patriarchalna); programy pomocy rodzinie/programy wspierania rodziny; przemoc w rodzinie – analiza zjawiska; przemoc w rodzinie na tle innych rodzajów przemocy; rodzina – formy i warunki funkcjonowania; rodzina – podstawowe funkcje; rodzina; rodzina migracyjna; rodzina niepełna; rodzina ryzyka; rodzina toksyczna; rodzina w badaniach pedagogicznych; rodzina w starożytności; rodzina wiejska; rodzina wielkomiejska; rodzina wielodzietna; rodzina zastępcza; rodzina zrekonstruowana; rodzinna socjalizacja; rozwód w rodzinie; samotne macierzyństwo; sieroctwo emocjonalne; sieroctwo rodzinne; więź rodzinna (kohezja rodzinna); wychowanie w rodzinie; zaniedbywanie dzieci; zasoby rodzinne; życie rodziny – fazy cyklu rozwojowego.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	prof. AJP dr hab. Marcin Wasilewski
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	mwasilewski@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.11

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Podstawy andragogiki i gerontologii**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A.Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Prof. AJP dr hab. Ewa Ryś**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**III/6**	**2**
Ćwiczenia	**15/8**	**III/6**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 Przekazanie wiedzy z zakresu andragogiki i gerontologii obejmującej terminologię, teorie, nurty, modele myśli andragogicznej, metodologię, pozwalającej na rozumienie specyfiki edukacji dorosłych oraz procesu starzenia się i ich powiązań z innymi dyscyplinami zwłaszcza filozoficznymi, społeczno-kulturowymi, historycznymi, biologicznymi, psychospołecznymi i medycznymi, stanowiącymi podstawę działalności pedagogicznej oraz jej historycznych i kulturowych uwarunkowań.

C2 Przekazanie wiedzy pozwalającej na rozumienie edukacji dorosłych w kontekście procesów rozwoju, starzenia się, socjalizacji, struktur i funkcjonowania systemu edukacji, oraz uczestników działalności społecznej, prawidłowości i zakłóceń procesów komunikowania, więzi społecznych, wychowania i nauczania - uczenia się osób dorosłych.

C3 Przekazanie wiedzy z zakresu andragogiki i gerontologii realizowanych w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, oraz bezpieczeństwa, projektowania, zasad etycznych oraz prowadzenia badań w pedagogice.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu andragogiki i gerontologii.	K_W05
W_02	Student zna subdyscypliny pedagogiczne, ich wzajemne związki oraz specyfikę w powiązaniu ze studiowaną specjalnością.	K_W13
W_03	Student zna problemy, potrzeby i oczekiwania wszystkich podmiotów procesów edukacji.	K_W15
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną w odniesieniu do konkretnych sytuacji pedagogicznej praktyki (opiekuńczej, wychowawczej, edukacyjnej, kulturalnej, pomocowej) i problemów rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych.	K_U03
U_02	Student potrafi efektywnie wykorzystać wiedzę, procedury i środki do wykonywania zadań zawodowych w organizacji lub instytucji pozostającej w zainteresowaniu studiowanej specjalności.	K_U26
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do współpracy i współdziałania z innymi – specjalistami i niespecjalistami - zarówno podczas pracy indywidualnej jak i zespołowej.	K_K07
K_02	Student jest gotów do zachowania się w sposób odpowiedzialny za siebie i innych oraz za swoje działania pedagogiczne również w odniesieniu do uczniów wymagających wsparcia, a także na rzecz poprawy jakości działania przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty.	K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

		Liczba godzin na studiach

Lp.	Treści wykładów	stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Przedmiot i zadania andragogiki i gerontologii.	3	2
W2	Dorosłość w ujęciu interdyscyplinarnym (rozwój, normy, zagrożenia, patologia).	3	2
W3	Model edukacji dorosłych.	3	1
W4	Wybrane zagadnienia dotyczące seniorów.	3	1
W5	Wspomaganie dorosłych w radzeniu sobie z funkcjonowaniem społecznym i wyzwaniami egzystencjalnymi towarzyszącymi procesom starzenia się i przemijania.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Uczenie się przez całe życie, kształcenie ustawiczne, oświata dorosłych - idee w kontekście myśli andragogicznej.	2	1
C2	Ewolucja poglądów na temat możliwości uczenia się dorosłych. Teorie aktywności edukacyjnej dorosłych.	2	1
C3	Potrzeby edukacyjne w różnych fazach dorosłości.	2	1
C4	Człowiek dorosły jako podmiot procesów edukacyjnych (w systemie formalnym, pozaformalnym, nieformalnym).	2	1
C5	Wspieranie dorosłych w procesach uczenia się, samokształcenia, samowychowania.	2	1
C6	Projektowanie własnej edukacji i przygotowania do kolejnych faz życia w dorosłości.	2	1
C7	Procesy starzenia się i przemijania - wybrane problemy.	2	1
C8	Zaliczenie przedmiotu.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład informacyjny.	Projektor.
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego. Prezentacje multimedialne.	Projektor.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F4 wypowiedź/wystąpienie.	P2 kolokwium pisemne.
Ćwiczenia	F4 wypowiedź/wystąpienie.	P3 cena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze. P5 wystąpienie/rozmowa.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F4	P2	F4	P3	P5	
W_01	x	X	X	x	x	
W_02	x	X	X	x	x	
W_03	x	X	X	x	x	
U_01	x	X	X	x	x	
U_02	x	X	X	x	x	
K_01	x	X	X	x	x	
K_02	x	X	X	x	x	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena końcowa z ćwiczeń jest średnią z ocen cząstkowych, tzn. aktywności w czasie ćwiczeń, realizacji wystąpienia dot. omówienia wybranych zagadnień w oparciu o przygotowaną prezentację.

Ocena końcowa z wykładów to ocena z pisemnego kolokwium obejmującego zakres prezentowanych zagadnień.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

	Liczba godzin

Forma aktywności studenta	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
studiowanie literatury	20	27
przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	15	15
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

Aleksander T., *Andragogika: podręcznik akademicki*, Radom – Kraków 2009.
Andragogika w ujęciu interdyscyplinarnym, pod red. W. Horynia i J. Maciejewskiego, Wrocław 2007.
Czerniawska O., *Szkice z andragogiki i gerontologii*, Łódź 2007.
Edukacja dorosłych w wybranych krajach Europy. T. 2, pod red. nauk. A. Frąckowiak, J. Półturzyckiego, Warszawa 2011.
Knowles M.S., *Edukacja dorosłych. Podręcznik akademicki*, Warszawa 2009.
Wujek T. (red.), *Wprowadzenie do andragogiki,* Warszawa 1996.
Kilian M., *Funkcjonowanie osób w starszym wieku*, Warszawa 2020.
Szarota Z., *Gerontologia społeczna i oświatowa*, Kraków 2004..
Szatur-Jaworska B., Błędowski P., Dzięgielewska M.,(2006), *Podstawy gerontologii społecznej*, Warszawa 2006.

Literatura zalecana / fakultatywna:

Starzenie się w kontekście projektu PolSenior2
Maslow A., *Motywacja i osobowość*, Warszawa 2006.
Oleś P., *Psychologia przełomu połowy życia*, Lublin 2000.
McCrae R.R., Costa P.T., *Osobowość dorosłego człowieka*, Kraków 2005.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Ewa Ryś
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	erys@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.12

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Prawo rodzinne i opiekuńcze**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A. Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Marcin Szott**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	**15/8**	**II/4**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 – przekazanie wiedzy prawniczej, pozwalającej na rozumienie problematyki prawa rodzinnego i opiekuńczego.

C2 – kształtowanie u studentów umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji prawniczych na bazie dorobku nauk prawnych, przy wykorzystaniu różnych kanałów, metod, technik, procedur i dobrych praktyk realizowanych w różnych sferach działalności prawniczej oraz nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji, komunikacji interpersonalnej ze specjalistami i odbiorcami spoza grona specjalistów.

C3 – umożliwienie studentom doskonalenia umiejętności radzenia sobie na rynku pracy, przekonanie o potrzebie ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego w realizacji indywidualnych i zespołowych profesjonalnych działań prawniczych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		

W_01	Student zna i rozumie, w stopniu zaawansowanym, zestaw przepisów prawnych, które mają na celu chronić i wspierać stosunki rodzinne, władzę rodzicielską, opiekę i kuratelę, oraz zapewniają ochronę dzieci i rodziny Ponadto zna i rozumie, w stopniu zaawansowanym relacje między tymi przepisami, a także kluczową rolę prawa rodzinnego i opiekuńczego w systemie prawnym.	K_W02
W_02	Student zna i rozumie etyczne systemy aksjonormatywne.	K_W19
W_03	Student zna sposoby konstruowania i kontrolowania własnej ścieżki kariery i zasad ochrony własności intelektualnej.	K_W18
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi używać języka prawniczego charakterystycznego dla prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz porozumiewać się w sposób klarowny i spójny z osobami pochodzącymi z różnych środowisk.	K_U13
U_02	Student potrafi argumentować własne stanowisko, prezentować własne poglądy w odniesieniu do wybranych koncepcji i przejawów działań wywołujących skutki prawne.	K_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do postępowania w sposób odpowiedzialny i etyczny zgodny z zasadami i normami.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Źródła prawa rodzinnego i opiekuńczego, rodzina jako zjawisko społeczne i prawne.	1	0,5
C2	Zawarcie małżeństwa, prawa i obowiązki małżonków, małżeńskie ustroje majątkowe – rozwiązywanie i omawianie konkretnych przypadków prawnych, będących przedmiotem rozstrzygnięcia np.: sądu lub innego organu.	2	1
C3	Ustanie małżeństwa, separacja.	1	0,5
C4	Pokrewieństwo i powinowactwo.	1	0,5
C5	Pochodzenie dziecka: domniemanie pochodzenia dziecka; zaprzeczenie macierzyństwa; zaprzeczenie ojcostwa; sądowe ustalenie pochodzenia dziecka; uznanie dziecka (ojcostwa) – rozwiązywanie i omawianie konkretnych przypadków prawnych, będących przedmiotem rozstrzygnięcia np.: sądu lub innego organu.	2	1
C6	Władza rodzicielska: pojęcie, podmioty i charakter prawny; treść władzy rodzicielskiej; wykonywanie władzy rodzicielskiej i odpowiedzialność rodziców; ustanie władzy rodzicielskiej i jej modyfikacje; stosunki między rodzicami a dzieckiem niezależnie od władzy rodzicielskiej – rozwiązywanie i omawianie konkretnych przypadków prawnych, będących przedmiotem rozstrzygnięcia np.: sądu lub innego organu.	2	1
C7	Piecza zastępcza, kontakty z dzieckiem.	1	0,5
C8	Przysposobienie: pojęcie, funkcje społeczne i charakter prawny; przesłanki przysposobienia; rodzaje przysposobienia i ich skutki; ustanie stosunku przysposobienia – rozwiązywanie i omawianie konkretnych przypadków prawnych, będących przedmiotem rozstrzygnięcia np.: sądu lub innego organu.	1	0,5

C9	Obowiązek alimentacyjny: pojęcie i funkcja obowiązku alimentacyjnego. zakres podmiotowy i kolejność obowiązków alimentacyjnych; przesłanki i treść obowiązku alimentacyjnego; wykonanie obowiązku alimentacyjnego i ochrona roszczeń; wygaśnięcie obowiązku i przedawnienie roszczenia.	2	1
C10	Opieka: pojęcie, cel, cechy i organy opieki; opieka nad małoletnim; opieka nad całkowicie ubezwłasnowolnionym – rozwiązywanie i omawianie konkretnych przypadków prawnych, będących przedmiotem rozstrzygnięcia np.: sądu lub innego organu.	1	1
C11	Kuratela: pojęcie i funkcje kurateli; tryb i rodzaje kurateli.	1	0,5
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M1 –** wykład informacyjny, referat, objaśnienie, wyjaśnienie; **M3 –** pokaz prezentacji multimedialnej; **M5** – pokaz, czytanie, analiza i praca z tekstem Źródłowym.	Komputer, projektor, tekst źródłowy.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F2** – obserwacja/aktywność, **F3** – praca pisemna (kazus).	**P3** – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formułujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia		
	F2	F3	P3
W_01	X		X
W_02	X		X
W_O3	X		X
U_01	X	X	X
U_02	X	X	X
K_01		X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Obserwacja/aktywność (F2) poziomu przygotowania do ćwiczeń, prezentacji informacji oraz wiedzy stanowi 25% oceny podsumowującej (P3). Wynik ustalany na podstawie ustnych odpowiedzi, gdzie ocena pozytywna osiągana jest w przypadku uzyskania 50% poprawnych odpowiedzi – kryterium oceny: kompletność odpowiedzi, poprawna terminologia, aktualny stan prawny, umiejętność logicznego myślenia.

Praca pisemna/kazus (F3) sprawdzający wiedzę z zajęć stanowi 75% oceny podsumowującej (P3). Wynik ustalany jest na podstawie pisemnych odpowiedzi, gdzie ocena pozytywna osiągana jest w przypadku uzyskania 50% poprawnych odpowiedzi – kryterium oceny: kompletność odpowiedzi, poprawna terminologia, aktualny stan prawny, umiejętność logicznego myślenia, znajomość aktów prawnych.
Suma ocen z obserwacji/aktywności (F2) i pracy pisemnej/kazusu (F3) stanowi ocenę podsumowującą (P3).

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do ćwiczeń	10	10
zapoznanie z literaturą	17	17
zapoznanie z przepisami prawnymi	8	15
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Smyczyński T., *Prawo rodzinne i opiekuńcze*, C.H.Beck Wydanie 12, Warszawa 2024. 2. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809, ze zm.). 3. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r. poz. 49).
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Smyczyński T. (red), *System prawa prywatnego, Prawo rodzinne i opiekuńcze*, C.H.Beck, tom 12, Warszawa 2011. 2. Strzembosz A., *Polskie prawo rodzinne w świetle konwencji międzynarodowych oraz rezolucji i rekomendacji Rady Europy* [w:] *Zagadnienia praw rodziny*, J. Rebeta (red.), Lublin 1997.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Marcin Szott
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	mszott@ajp.edu.pl
podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.13

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Warsztat pracy pedagoga szkolnego**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A.Pedagogika opiekuńczo wychowawcza**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Aneta Baranowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**III/5**	**2**
Ćwiczenia	**15/8**	**III/5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę i umiejętności nabyte podczas przedmiotów pedagogika ogólna i pedagogika opiekuńczo-wychowawcza.

4. Cele kształcenia

C1: Wyposażenie w wiedzę dotyczącą specyfiki pracy na stanowisku pedagoga szkolnego i wyzwań z nią związanych.

C2: Kształtowanie umiejętności skutecznej pracy z dziećmi, młodzieżą, rodzicami i nauczycielami w środowisku szkolnym.

C3: Rozwinięcie wrażliwości na potrzeby i problemy społeczności szkolnej oraz stosowanie zasad etyki zawodowej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna specyfikę pracy na stanowisku pedagoga szkolnego i zasady wspierania uczestników procesu edukacji.	K_W07; K_W10

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi redagować opinie o uczniach, notatki służbowe, pisma do instytucji, programy zgodnie z zapotrzebowaniem na tego rodzaju działania.	K_U01
U_02	Student potrafi projektować pracę pedagoga w szkole, realizować zaplanowane czynności z wykorzystaniem tradycyjnych i nowatorskich metod pracy z uczniem, nauczycielami i rodzicami.	K_U15; K_U17
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do rozwijania swojego warsztatu pracy pedagoga, postępowania w sposób odpowiedzialny i etyczny.	K_K01; K_K04; K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Pedagog szkolny w systemie pomocy psychologiczno-pedagogicznej – geneza zawodu, funkcje, zadania, wymiar czasu pracy, możliwości awansu zawodowego.	2	1
W2	Diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych uczniów oraz sytuacji wychowawczych.	3	2
W3	Profilaktyka uzależnień fizycznych i behawioralnych.	2	1
W4	Profilaktyka agresji, przemocy i cyberprzemocy.	2	1
W5	Mediacje i negocjacje w szkole.	2	1
W6	Interwencja kryzysowa w sytuacji samookaleczeń i prób samobójczych.	2	1
W7	Współpraca pedagoga z nauczycielami i rodzicami.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Dokumentacja pedagoga szkolnego – dziennik pedagoga, dziennik zajęć specjalistycznych, rejestr pism przychodzących i wychodzących.	1	0,5
C2	Konstruowanie notatek służbowych i kontraktów z uczniem.	2	1
C3	Redagowanie przykładowych pism do sądu i innych instytucji oraz pism o regularne posyłanie dziecka na zajęcia szkolne.	2	1
C4	Przygotowanie opinii o uczniu.	2	1
C5	Tworzenie WOPFU i IPET-u.	2	1
C6	Rozmowa z uczniem – przykładowy schemat, aktywne słuchanie (parafraza, klaryfikowanie, zadawanie pytań otwartych, komunikaty niewerbalne), symulacje.	2	1
C7	Rozmowa z trudnym rodzicem – przykładowy schemat, aktywne słuchanie, reagowanie na agresję, symulacje.	2	1
C8	Nowoczesne technologie w pracy pedagoga szkolnego.	1	1
C9	Zasady konstruowania scenariuszy zajęć profilaktycznych i wychowawczych.	1	0,5
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 – Metoda podająca: wykład informacyjny. M2 – Metoda problemowa: wykład z elementami dyskusji, analiza przypadków.	Środki dydaktyczne: sprzęt multimedialny, prezentacje multimedialne, teksty źródłowe.
Ćwiczenia	M2 – Metoda problemowa: wykład z elementami dyskusji, analiza przypadków. Gry decyzyjne, burza mózgów, rozwiązywanie problemu, M5 – Metoda eksponująca: pokaz prezentacji multimedialnej.	Środki dydaktyczne: sprzęt multimedialny, prezentacje multimedialne, teksty źródłowe.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja podczas zajęć/aktywność. F4 – wypowiedź/dyskusja, formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat, rozwiązywanie problemu.	P2 – kolokwium pisemne.
Ćwiczenia	F1-sprawdzian praktyczny umiejętności prezentacji informacji z materiałów źródłowych. F2 – obserwacja podczas zajęć/aktywność F4 – wypowiedź/dyskusja, formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat, rozwiązywanie problemu.	P4 – praca pisemna (2 scenariusze zajęć).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Ćwiczenia			
	F2	F4	P2	F1	F2	F4	P4
W_01	+	+	+	+	+	+	+
U_01	+	+	+	+	+	+	+
U_02	+	+	+	+	+	+	+
K_01	+	+	+	+	+	+	+

9.Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P2: kolokwium pisemne:
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Sposób wyliczania oceny z kolokwium:
100%-90% poprawnych odpowiedzi – ocena 5
89%-81% poprawnych odpowiedzi – ocena 4,5
80%-71% poprawnych odpowiedzi – ocena 4
70%-61% poprawnych odpowiedzi – ocena 3,5
60%-51% poprawnych odpowiedzi – ocena 3

P4: praca pisemna (2 scenariusze zajęć):
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowane przez niego/nią scenariusze zajęć nie zawierają błędów i braków.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Przygotowane przez niego/nią scenariusze zajęć zawierają drobne błędy i/lub braki.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowane przez niego/nią scenariusze zajęć zawierają różne błędy i/lub braki.

Sposób wyliczenia oceny z ćwiczeń (z uwagi na dwie prace zaliczeniowe):
Ocena końcowa to suma 50% oceny z pierwszego scenariusza i 50% oceny z drugiego scenariusza.
Przedział ocen:
5,0-4,75 – ocena 5
4,74-4,25 – ocena 4,5
4,24-3,75 – ocena 4
3,74-3,25 – ocena 3,5
3,24-3,0 – ocena 3

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zajęć	8	12
przygotowanie scenariuszy	6	6
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	6	16
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1.Badziukiewicz B., Sałasiński M., *Vademecum pedagoga szkolnego*, Warszawa 2006. 2. Feinber W., Soltis J., *Szkoła i społeczeństwo*, Warszawa 2000. 3. Lewandowska T., Kalinowska-witek B., Lewandowska-Kidoń T., *Rola pedagoga szkolnego w szkolnym systemie pomocy psychologiczno-pedagogicznej*, Lublin 2022. 4. Thompson J., *Specjalne Potrzeby Edukacyjne Uczniów Wskazówki Dla Nauczyciela*, Warszawa 2013. 5. Opinie i orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej. 6. WOPFU i IPET-y, notatki służbowe, pisma do sądu i MOPRu przyniesione przez prowadzącą zajęcia.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. 1. Janowski A., *Uczeń w teatrze życia szkolnego*, Warszawa, 1995 2. Kałuszyński M., Nauczyciel i uczeń. Problemy etyczne wychowania i nauczania, Wrocław 2002. 3. Konieczna A., *Diagnozowanie potrzeb edukacyjnych dziecka*, Warszawa 2010. 4. Piekarska A. (red.), *Poradnik pedagoga szkolnego. Szkoła podstawowa*, Warszawa, 2010.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dr Aneta Baranowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	abaranowska@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna i niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.14

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Praktyka metodyczna – pedagogika opiekuńczo-wychowawcza**
Punkty ECTS	**5**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**2A.Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**mgr Lidia Nogal-Faber**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Praktyka	**120**	**III/5**	**5**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Teoretyczna wiedza z zakresu pedagogiki (zaliczenie przedmiotów teoretycznych i metodycznych realizowanych w III i IV semestrze), zaliczenie praktyki psychologiczno-pedagogicznej w II semestrze.

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażanie studentów w wiedzę na temat działalności pedagogicznej w zakresie wybranej specjalności, realizowanej w placówkach oświatowych.

C2 - Kształtowanie u studentów specjalistycznych umiejętności w zakresie planowania, organizowania, realizowania
i ewaluacji działań o charakterze pedagogicznym.

C3 - Kształtowanie u studentów umiejętności skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i innymi specjalistami.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę.	K_W07

W_02	Student zna i rozumie sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki.	K_W07
W_03	Student zna rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce.	K_W17
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy opiekuna praktyk, jego interakcji z uczniami (wychowankami) oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć; aktywnie obserwować stosowane przez opiekuna praktyk metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne.	K_U01
U_02	Student potrafi zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć.	K_U16 K_U23
U_03	Student potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk.	K_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści praktyk**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
P1	Zapoznanie się ze specyfiką placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych, terapeutycznych, dydaktycznych oraz innych. Poznanie sposobu funkcjonowania, organizacji pracy i prowadzonej dokumentacji: • statutu, planu pracy placówki, programu wychowawczo-profilaktycznego, programu doradztwa zawodowego, • standardów ochrony małoletnich, • procedury udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, • zakresów zadań pracowników, • zadań i kompetencji rady pedagogicznej.	10	10
P2	Zapoznanie się z metodami diagnozy stosowanymi w placówce oraz z realizacją zapisów wynikających z diagnozy ucznia (wychowanka).	5	5
P3	Obserwacja czynności podejmowanych przez pedagoga (interakcji wychowawca – wychowanek oraz interakcji między wychowankami podczas zajęć) oraz procesów komunikacji w grupie – analiza prawidłowości i zakłóceń, metod i form pracy opiekuna w placówce.	30	30
P4	Asystowanie przy czynnościach podejmowanych przez opiekuna praktyki w placówce.	15	15

P5	Samodzielne prowadzenie zajęć na podstawie przygotowanych i zatwierdzonych przez opiekuna praktyki scenariuszy zajęć.	45	45
P6	Zaplanowanie i omówienie zajęć prowadzonych przez studenta i opiekuna praktyk, w tym analiza i interpretacja zaobserwowanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.	15	15
	Razem liczba godzin praktyk	**120**	**120**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Praktyka	Objaśnianie, wykład informacyjny, rozmowa/dyskusja na temat doświadczeń w czasie praktyk, analiza dokumentacji, analiza przypadku, pisanie i omówienie konspektu zajęć, obserwowanie studenta podczas pracy z wychowankami.	teksty źródłowe, środki techniczne.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Praktyka	F2 – obserwacja/aktywność, F6 – zaliczenie praktyk.	P6 – dokumentacja praktyki (karta praktyki zawodowej, dziennik praktyk, scenariusze zajęć.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Praktyka			
	F2	F6	P6	....
W_01	x	x	x	
W_02	x	x	x	
W_03	x	x	x	
U_01	x	x	x	
U_02	x	x	x	
U_03	x	x	x	
K_01	x	x	x	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zaliczenie z oceną na podstawie przeprowadzonej rozmowy i przedstawionych dokumentów:
karty praktyki zawodowej, dziennika praktyk, konspektów zajęć.
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Ocena 4/.4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**120**	**120**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie dokumentacji wymaganej w ramach odbywania praktyki, konspektów zajęć	30	30
suma godzin:	**150**	**150**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**5**	**5**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: Z zakresu (modułu): przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym, przygotowanie w zakresie dydaktycznym, metodycznym, w zakresie opiekuńczo-wychowawczym oraz dokumentacja obowiązująca w placówce, w której student odbywa praktykę i publikacje wskazane przez opiekuna w placówce.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Lidia Nogal-Faber
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	Lid-nog@tlen.pl
podpis	Lidia Nogal-Faber

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Diagnoza psychopedagogiczna w resocjalizacji**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2B. Resocjalizacja**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Aneta Baranowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**II/4**	**4**
Ćwiczenia	**30/16**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej.

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy na temat głównych stanowisk teoretycznych i metodycznych dotyczących postępowania diagnostycznego w resocjalizacji.

C2 – Rozwinięcie umiejętności wykorzystywania metod, technik i narzędzi diagnostycznych w pracy resocjalizacyjnej.

C3 – Uświadomienie konieczności postępowania w sposób odpowiedzialny i etyczny w trakcie czynności diagnostycznych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie diagnozę psychopedagogiczną w resocjalizacji, diagnozę deficytów, diagnozę potencjałów, modele diagnostyczne, diagnozę źródeł nieprzystosowania społecznego, diagnozę osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie, diagnozę kryminologiczną.	K_W12

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi analizować i stosować diagnozę psychopedagogiczną w resocjalizacji; analizować diagnozę deficytów i potencjałów; prezentować i analizować modele diagnostyczne; stosować diagnozę źródeł nieprzystosowania społecznego; analizować i stosować diagnozę osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie; analizować i interpretować diagnozę kryminalną.	K_U05; K_U06; K_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do postępowania w sposób odpowiedzialny i etyczny w trakcie czynności diagnostycznych.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Specyfika diagnozy resocjalizacyjnej – funkcje, przedmiot, cechy i kryteria oceny.	2	1
W2	Podstawowe modele diagnozy psychopedagogicznej w resocjalizacji (behawioralny, interakcyjny, interdyscyplinarny).	2	1
W3	Etapy i zasady diagnozy indywidualnej.	2	1
W4	Etapy i zasady diagnozy podstawowych środowisk wychowawczych.	2	1
W5	Podmiotowe i przedmiotowe uwarunkowania przebiegu procesu diagnostycznego w resocjalizacji.	2	1
W6	Etyczne aspekty diagnozy psychopedagogicznej w resocjalizacji.	2	1
W7	Trudności i dylematy w diagnozie resocjalizacyjnej.	2	1
W8	Egzamin.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Ogólna charakterystyka metod i technik stosowanych w diagnozie resocjalizacyjnej.	4	2
C2	Diagnoza niedostosowania społecznego i zaburzeń zachowania – Skala Nieprzystosowania Społecznego – SNS Lesława Pytki, Arkusz Diagnostyczny Denisa H. Scotta w adaptacji J. Konopnickiego.	4	2
C3	Diagnoza niedostosowania społecznego i zaburzeń zachowania – Kwestionariusze Thomasa M. Achenbacha, Arkusz Zachowania się Ucznia B. Markowskiej do oceny przystosowania społecznego, Model diagnozy niedostosowania społecznego i socjalności J.M. Stanika, Skale Diagnostyczne dla Dzieci- CAS i dla rodziców - P-CAS (KayHodges) do diagnozy zaburzeń w zachowaniu u dzieci.	4	2
C4	Diagnoza zaburzeń osobowości, skrajnej aspołeczności i zaburzeń psychopatycznych.	4	2
C5	Diagnoza środowiska rodzinnego – wywiad środowiskowy, genogram.	4	2
C6	Diagnoza grupy rówieśniczej i pozycji jednostki w grupie – socjometria.	3	1,5

C7	Diagnoza środowiska wychowawczego instytucji resocjalizacyjnej i efektów oddziaływań resocjalizacyjnych.	3	1,5
C8	Podsumowanie zajęć – analiza indywidualnych przypadków.	3	2
C9	Zaliczenie ćwiczeń.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.	Projektor, komputer, tablica, kreda.
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego i naukowego, prezentacja prac, dyskusja, burza mózgów, pogadanka heurystyczna, rozwiązywanie problemu, prezentacja materiału audiowizualnego, analiza przypadku, ćwiczenia praktyczne.	Projektor, komputer, tablica, kreda, tekst źródłowy i naukowy, narzędzia diagnostyczne, dokumenty z PPP, białe kartki papieru, flamastry, długopisy.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność.	P1: egzamin pisemny.
Ćwiczenia	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność; F4: wypowiedź/wystąpienie; F5: ćwiczenia praktyczne.	P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja diagnoz).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P1	F2	F4	F5	P5
W_01	x	x	x	X	x	X
U_01			x	X	x	X
K_01			x	X	x	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P1: egzamin:
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Sposób wyliczania oceny z egzaminu:
100%-90% poprawnych odpowiedzi – ocena 5
89%-81% poprawnych odpowiedzi – ocena 4,5
80%-71% poprawnych odpowiedzi – ocena 4
70%-61% poprawnych odpowiedzi – ocena 3,5
60%-51% poprawnych odpowiedzi – ocena 3

P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja diagnozy):
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowana przez niego/nią diagnoza nie zawiera błędów i braków.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Przygotowana przez niego/nią diagnoza zawiera drobne błędy i/lub braki.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowana przez niego/nią diagnoza zawiera różne błędy i/lub braki.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do egzaminu	25	25
przygotowanie do zajęć	15	15
przygotowanie diagnozy	15	15
zapoznanie z literaturą przedmiotu	15	29
suma godzin:	**100**	**100**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1.Wysocka E., *Diagnoza w resocjalizacji. Obszary problemowe i modele rozwiązań w ujęciu psychopedagogicznym*, Warszawa 2008.
2. Wysocka E., *Diagnostyka psychopedagogiczna*, Kraków 2022.
3. Wysocka E., *Diagnoza pozytywna w resocjalizacji. Warsztat diagnostyczny pedagoga praktyka*, Katowice 2019.
4. Narzędzia diagnostyczne: SNS Lesława Pytki, Arkusz Diagnostyczny Denisa H. Scotta w adaptacji J. Konopnickiego, Kwestionariusze Thomasa M. Achenbacha, Arkusz Zachowania się Ucznia B. Markowskiej do oceny

przystosowania społecznego, Model diagnozy niedostosowania społecznego i socjalności J.M. Stanika, Skale Diagnostyczne dla Dzieci- CAS i dla rodziców - P-CAS (KayHodges) do diagnozy zaburzeń w zachowaniu u dzieci, Kwestionariusz Wywiadu Środowiskowego i Skale Oceny Funkcjonowania Społecznego – diagnoza kliniczna w ujęciu Krystyny Ostrowskiej.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1.Jaworska A., *Resocjalizacja. Zagadnienia prawne, społeczne i metodyczne*, Kraków 2009. 2. Kozaczuk F., *Efektywność oddziaływań resocjalizacyjnych*, Rzeszów 2008. 3. Toroń B., *Zagrożeni i skazani na resocjalizację*, Zielona Góra 2012. 4. Urban B., *Zachowania dewiacyjne młodzieży*, Kraków 2004. 5. Urban B., Stanik J.M., *Resocjalizacja. Teoria i praktyka pedagogiczna*, Warszawa 2007.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Aneta Baranowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	abaranowska@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Metodyka pracy w ośrodkach resocjalizacyjno-wychowawczych**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2B.Resocjalizacja**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Lidia Nogal-Faber**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykłady	**15/8**	**III/5**	**4**
ćwiczenia	**30/16**	**III/5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które nabył podczas realizacji następujących przedmiotów: Diagnostyka psychopedagogiczna w resocjalizacji, Pedagogika resocjalizacyjna i penitencjarna.

4. Cele kształcenia

C1 – Zapoznanie studentów z teoretycznymi podstawami oddziaływań resocjalizacyjnych.

C2 – Wyposażenie studentów w umiejętności (niezbędne) do projektowania, organizowania, realizowania praktycznych działań związanych z zastosowaniem wybranych metod, form i technik stosowanych w resocjalizacji, w odniesieniu do wychowanków placówek resocjalizacyjno-wychowawczych.

C3 – Uświadomienie potrzeby profesjonalnego zachowania, przestrzegania zasad etyki zawodowej oraz przyjęcia odpowiedzialności za przygotowanie do pracy, podejmowane działania, ich rezultaty oraz własny rozwój zawodowy.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		

W_01	Student zna i rozumie metodykę pracy wychowawcy w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych.	K_W16
W_02	Student zna teoretyczne podstawy instytucjonalnych oddziaływań metodycznych; założenia, metody i formy realizacji socjotechniki, psychotechniki, antropotechniki i kulturotechniki; metody twórczej resocjalizacji w placówkach: teatru resocjalizacyjnego, resocjalizacji przez sport, muzykoterapii, plastykoterapii i dramy.	K_W16
W_03	Student zna metody wspierające proces readaptacji i reintegracji społecznej; podstawy metodyczne pracy wychowawcy w aresztach śledczych i zakładach karnych.	K_W10 K_W19
W_04	Student zna przyczyny stresu i wypalenia zawodowego pedagogów resocjalizacyjnych;	K_W17
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi analizować metodykę oddziaływań w placówkach resocjalizacyjno-wychowawczych.	K_U02 K_U15
U_02	Student potrafi analizować i stosować: teoretyczne podstawy instytucjonalnych oddziaływań metodycznych; analizować i stosować socjotechniki, psychotechniki, antropotechniki i kulturotechniki; metody twórczej resocjalizacji w placówkach: teatr resocjalizacyjny, resocjalizację przez sport, muzykoterapię, plastykoterapię i dramę.	K_U16
U_03	Student potrafi analizować i stosować metody wspierające proces readaptacji i reintegracji społecznej; stosować metodykę pracy wychowawcy w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych.	K_U06 K_U16 K_U26
U_04	Student potrafi określać przyczyny stresu i wypalenia zawodowego pedagogów resocjalizacyjnych.	K_U23
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do okazywania empatii, wychowankom potrzebującym wsparcia i pomocy; przestrzegania zasad etycznych.	K_K01 K_U05
K_02	Student jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w grupie wychowawczej.	K_K07
K_03	Student jest gotów do ciągłego dokształcania się oraz rozwoju osobistego.	K_K01 K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**

W1	Omówienie tematyki wykładów, podanie literatury oraz przedstawienie wymagań. Metodyka pracy resocjalizacyjnej w systemie nauk o wychowaniu. Analiza głównych teorii i koncepcji resocjalizacji oraz ich zastosowanie w praktyce	3	2
W2	Przegląd metod resocjalizacyjnych na świecie.	2	1
W3	Terapia grupowa, socjoterapia i psychoterapia w resocjalizacji	3	2
W4	Metody twórczej resocjalizacji i ich zastosowanie	3	1
W5	Współpraca z rodziną i środowiskiem lokalnym	2	1
W6	Etyka pracy w ośrodkach resocjalizacyjnych. Wypalenie zawodowe pedagogów resocjalizacyjnych.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Przedstawienie treści ćwiczeń i warunków zaliczenia przedmiotu. Kompetencje pedagoga resocjalizacyjnego	2	1
	Omówienie zasad funkcjonowania oraz metod pracy w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, instytucjach wychowania resocjalizującego.	2	1
C2	Metody resocjalizacji: – psychotechniki (metody wpływu osobistego), – socjotechniki (metody wpływu sytuacyjnego, grupy), – kulturotechniki (metody wpływu kulturowego) – analiza przypadków.	6	3
	Metody wychowania resocjalizującego: metody stymulowania i wzmacniania aktywności wychowanka, metody podtrzymywania doświadczeń. System kar i nagród w resocjalizacji	4	1
C3	Rozpoznanie nieprzystosowania społecznego wychowanków - budowanie diagnozy resocjalizacyjnej - konstruowanie Indywidualnych Programów Resocjalizacji oraz Indywidualnych Planów Edukacyjno-Terapeutycznych	6	3
C4	Rola edukacji w resocjalizacji. Miejsce nauczania i szkolenia zawodowego w procesie resocjalizacji jednostek nieprzystosowanych społecznie.	4	1
C5	Wizyta studyjna w placówce resocjalizacyjno-wychowawczej.	4	4
C6	Zaliczenie ćwiczeń.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.	Projektor, komputer,
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego i naukowego, analiza dokumentów stosowanych w placówkach resocjalizacyjnych, dyskusja, burza mózgów, metaplan, pogadanka heurystyczna, mapa myśli, rozwiązywanie problemu, prezentacja materiału audiowizualnego, analiza przypadku, ćwiczenia praktyczne, prowadzenie zajęć.	Projektor, komputer, tablica, film, tekst źródłowy i naukowy, dokumenty.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność.	P2: kolokwium pisemne.
Ćwiczenia	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność, F4: wypowiedź/wystąpienie (prezentacja) F5: ćwiczenia praktyczne.	P2: kolokwium pisemne.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F2	F4	F5	P2
W_01	x	x	x	x	x	X
W_02	x	x	x	x	x	X
W_03	x	x	x	x	x	X
W_04	x	x				
U_01	x	x	x	x	x	X
U_02	x	x	x	x	x	X
U_03	x	x	x	x	x	X
U_04	x	x				
K_01	x	x	x	x	x	X
K_02	x	x	x	x	x	X
K_03	x	x	x	x	x	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P2: kolokwium pisemne:
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Sposób wyliczania oceny z kolokwium:
100%-91% poprawnych odpowiedzi – ocena 5
90%-81% poprawnych odpowiedzi – ocena 4,5
80%-71% poprawnych odpowiedzi – ocena 4
70%-61% poprawnych odpowiedzi – ocena 3,5
60%-51% poprawnych odpowiedzi – ocena 3

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
zapoznanie z literaturą	20	26
przygotowanie do zajęć	20	30
przygotowanie do egzaminu	15	20
suma godzin:	**100**	**100**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

Ambrozik Wiesław, Konopczyński Marek, *Współczesne problemy resocjalizacji. W stronę integracji teorii z praktyką*, Impuls, 2022.
Ambrozik Wiesław, *Pedagogika resocjalizacyjna. W stronę uspołecznienia systemu oddziaływań*, Wydawnictwo Impuls, Kraków, 2016.
Becker-Pestka Daria, *Resocjalizacyjne oddziaływania penitencjarne. Konteksty teoretyczne i empiryczne*, Warszawa, 2024.
Konopczyński Marek – *Teoretyczne podstawy metodyki kulturotechnicznych oddziaływań resocjalizacyjnych wobec nieletnich. Zarys koncepcji twórczej resocjalizacji*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2006.
Kranc Michał, *Metodyka procesu resocjalizacji w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych*, Oficyna Wydawnicza „Impuls", 2018.
Kudlak Grzegorz (red.), *Instytucjonalna resocjalizacja nieletnich. Wyzwania i perspektywy rozwoju*, Difin 2016.
Mydłowska Beata (red. nauk.), *W kręgu resocjalizacji*, „Impuls", 2024.
Opora Robert, Breska Radosław, Jezierska Joanna, Piechowicz Małgorzata (red.) – *Współczesne modele i strategie resocjalizacji*, Difin, 2017.
Opora Robert, *Efektywność oddziaływań resocjalizacyjnych*, Warszawa, „Żak", 2015.
Pindel Edyta, *Proces readaptacji społecznej sprawców przestępstw*, Impuls, 2019.
Pospiszyl Kazimierz, *Resocjalizacja - teoretyczne podstawy oraz przykłady programów oddziaływań***,** Warszawa, „Żak", 2012.Siemionow Justyna, *Resocjalizacja młodzieży niedostosowanej społecznie jako proces wspierania rozwoju psychospołecznego oraz kształtowania potencjałów*, Difin, 2022.
Urban B., Stanik J., *Resocjalizacja*, tom t. I i II, Warszawa 2007.

Literatura zalecana / fakultatywna:

Sawicki Krzysztof, *Diady, kliki, gangi: młodzież nieprzystosowana społecznie w perspektywie współczesnej pedagogiki resocjalizacyjnej*, Kraków „Impuls", 2018.
Siemionow Justyna, *Edukacja młodzieży niedostosowanej społecznie jako podstawa procesu resocjalizacji*, Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze 2016, nr 3, s. 20-27.
Zięciak Monika, *Funkcjonowanie w relacjach społecznych byłych wychowanków placówek resocjalizacyjnych*, Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze 2017, nr 10, s. 48-55.
Siemionow Justyna, *Kształtowanie umiejętności poznawczych i społecznych młodzieży nieprzystosowanej społecznie: przykład innowacji pedagogicznej w resocjalizacji nieletnich*, Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze 2018, nr 8, s. 27-34.

Węgliński A., *Mikrosystemy wychowawcze w resocjalizacji nieletnich. Analiza pedagogiczna*, AWH Antoni Dudek, Lublin 2004.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Lidia Nogal-Faber
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	Lid-nog@tlen.pl
Podpis	Lidia Nogal-Faber

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Metodyka pracy profilaktycznej i resocjalizacyjnej w środowisku otwartym**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2B.Resocjalizacja**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Joanna Ziemkowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**III/6**	**3**
Ćwiczenia	**30/16**	**III/6**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z pedagogiki resocjalizacyjnej i penitencjarnej.

4. Cele kształcenia

C1 – Zdobycie wiedzy z zakresu metodyki pracy profilaktycznej i resocjalizacyjnej w środowisku otwartym.

C2 – Zdobycie wiedzy na temat problemów pedagogicznych, w obszarze pracy profilaktycznej i resocjalizacyjnej w środowisku otwartym.

C3 – Nabycie umiejętności gwarantujących możliwość dalszego samokształcenia zgodnie z etyką zawodową oraz poszukiwanie ośrodków zajmujących się pracy profilaktycznej i resocjalizacyjnej w środowisku otwartym.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna podstawowe pojęcia i problemy z zakresu pracy profilaktycznej i resocjalizacyjnej w środowisku otwartym	K_W01

W_02	Student zna specyfikę pracy profilaktycznej i resocjalizacyjnej w środowisku otwartym	K_W07
W_03	Student zna założenia teoretyczne rozwiązań w zakresie pracy profilaktycznej i resocjalizacyjnej w środowisku otwartym	K_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi ocenić skuteczność oddziaływań pracy profilaktycznej i resocjalizacyjnej w środowisku otwartym	K_U02
U_02	Student potrafi dostosować oddziaływania odpowiednich teorii pedagogicznych	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do wykazania krytycyzmu w wyrażaniu opinii w zakresie pracy profilaktycznej i resocjalizacyjnej w środowisku otwartym	K_K02

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Pojęcia, zakres i cele pracy profilaktycznej i resocjalizacyjnej w środowisku otwartym. Profilaktyka uniwersalna, selektywna i wskazująca. Strategie profilaktyczne.	2	1
W2	Agresja – formy i profilaktyka. Teorie agresji. Zadania pedagoga szkolnego, metodyka pracy.	2	1
W3	Działalność poradni psychologiczno – pedagogicznej. Działalność profilaktyczna poradni psychologiczno – pedagogicznychi placówek opiekuńczo – wychowawczych.	2	1
W4	Mediacja i streetwalking w systemie profilaktyki zachowań patologicznych.	2	1
W5	Rodziny zagrożone problemem uzależnień. Przestępstwa na tle seksualnym. Profilaktyka i pomoc.	3	2
W6	Metodyka pracy kuratora sądowego. Obowiązki kuratora rodzinnego i sądowego. Probacja.	2	1
W7	Programy i działania profilaktyczne. Schemat procedury profilaktycznej. Konstruowanie programów profilaktycznych	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Diagnoza potrzeb wychowanków i tworzenie planu pracy profilaktyczno-resocjalizacyjnej.	4	2
C2	Techniki motywacyjne w pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym.	4	2

C3	Projektowanie i prowadzenie zajęć profilaktycznych w środowisku otwartym.	6	3
C4	Praca z grupą – techniki pracy grupowej w resocjalizacji.	4	2
C5	Interwencja kryzysowa w pracy z osobą w trudnej sytuacji życiowej.	4	3
C6	Metody pracy z młodzieżą w sytuacji marginalizacji społecznej.	4	2
C7	Współpraca z rodziną w procesie resocjalizacji i profilaktyki.	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2 – wykład informacyjny, dyskusja dydaktyczna. M3 – pokaz prezentacji multimedialnej.	Komputer, projektor.
Ćwiczenia	M3 – pokaz prezentacji multimedialnej.	Komputer, projektor.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 - Obserwacja/aktywność.	P2 – kolokwium pisemne, obecność na wykładach.
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena pracy wykonanej podczas zajęć), F4 wypowiedź/ wystąpienie (formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej, formułowanie i rozwiązywanie problemu, wypowiedź problemowa), F5 ćwiczenia praktyczne.	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F2	F4	F5	P3
W_01	X	X				
W_02	X	X	X	X		
W_03	X	X	X	X		
U_01		X	X	X	X	X
U_02		X	X	X	X	X
K_01	X	X	X	X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma

prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Student przygotowuje wypowiedź ustną i pracę pisemną, podaje możliwości praktycznego wykorzystania.
2. Zaliczenie nieobecności na zajęciach, ćwiczeń praktycznych, pracy pisemnej i projektu upoważnia studenta do uzyskania zaliczenia ćwiczeń.
3. Student, który zaliczy ćwiczenia jest dopuszczony do zaliczenia pisemnego części wykładowej.
4. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie omawiane treści na rozszerzonym poziomie, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad rozwojem własnym samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
5. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem, w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
6. Ocena dostateczny (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	26
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	10	10
zapoznanie z literaturą	10	15
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Łobocki M., *W trosce o wychowanie*, Kraków 2009.
2. Pytka L., *Profilaktyka resocjalizacyjna. wybrane zagadnienia teoretyczne, diagnostyczne i metodyczne*, Warszawa 2000.
3. Cekiera C., *Profilaktyka uzależnień oraz terapia i resocjalizacja osób uzależnionych*, Lublin 1993.
4. Bałandynowicz A., *Probacja. System sprawiedliwego karania*, Warszawa 2002.
5. Kozaczuk F., *Efektywność oddziaływań resocjalizacyjnych*, Rzeszów 2008.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Łobocki M., *Trudności wychowawcze w szkole*, Lublin 1983.
2. Opatowska M., *Samotność dziecka*, Warszawa 1983.
3. Zajączkowski K., *Program profilaktyczno – wychowawczy dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej*, Kraków 2002.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Joanna Ziemkowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	jziemkowska@ajp.edu.pl
podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Patologie i dewiacje społeczne z elementami interwencji kryzysowej**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2B.Resocjalizacja**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Piotr Kuśmider**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**II/3**	**4**
Ćwiczenia	**30/16**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Słuchacz zna i rozumie wstępne pojęcia dotyczące psychologii społecznej.

4. Cele kształcenia

C1 Zdobycie wiedzy na temat patologii społecznych oraz interwencji kryzysowej.

C2 Nabycie umiejętności zorganizowania i przeprowadzenia interwencji kryzysowej w sytuacji patologii społecznej.

C3 Rozwinięcie zdolności do współpracy i współdziałania z innymi – specjalistami i niespecjalistami - zarówno podczas pracy indywidualnej jak i zespołowej w sytuacji patologii społecznych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna patologie społeczne i rozumie mechanizmy ich powstania.	K_W01
W_02	Student zna podstawowe założenia interwencji kryzysowej, jej modele, zasady i możliwości wykorzystania.	K_W01
UMIEJĘTNOŚCI		

U_01	Student potrafi poddać analizie zachowania mające znamiona patologii społecznych.	K_U01; K_U02
U_02	Student potrafi zastosować w swojej pracy narzędzia interwencji kryzysowej.	K_U15; K_U16; K_U17
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do współpracy i współdziałania z innymi – specjalistami i niespecjalistami - zarówno podczas pracy indywidualnej jak i zespołowej w sytuacji patologii społecznych.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Patologie społeczne – pojęcie, klasyfikowanie.	2	1
W2	Etiologia patologii społecznych.	2	1
W3	Patologie a nieprzystosowanie, niedostosowanie i wykolejenie społeczne.	2	1
W4	Wybrane teorie dewiacji.	2	1
W5	Stereotypy i uprzedzenia.	2	1
W6	Interwencja kryzysowa – pojęcie, założenia, modele.	4	2
W7	Zaliczenie przedmiotu.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Alkoholizm.	2	1
C2	Narkomania.	2	1
C3	Przemoc.	2	1
C4	Autoagresja.	2	1
C5	Bezdomność.	2	1
C6	Dewiacje seksualne.	2	1
C7	Podstawowe umiejętności i narzędzia interwenta kryzysowego.	3	2
C8	Interwencja kryzysowa w sytuacji przemocy.	4	2
C9	Interwencja kryzysowa w sytuacji samobójstw.	4	2
C10	Interwencja kryzysowa w sytuacji uzależnień.	4	2
C11	Interwencja kryzysowa w sytuacji mobbingu i agresji.	2	1
C12	Zaliczenie ćwiczeń.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.	Projektor, komputer, tablica, kreda.

Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego i naukowego, prezentacja prac, dyskusja, burza mózgów, pogadanka heurystyczna, rozwiązywanie problemu, prezentacja materiału audiowizualnego.	Projektor, komputer, tablica, kreda, film, nagrania płytowe, tekst źródłowy i naukowy.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność.	P2: kolokwium pisemne.
Ćwiczenia	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność; F4: wypowiedź/wystąpienie.	P5: prezentacja.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F2	F4	P5	
W_01	x	x	x	X	X	
W_02	x	x	x	X	X	
U_01			x	X	X	
U_02			x	X	X	
K_01	x	x	x	X	X	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P2: kolokwium:
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Sposób wyliczania oceny z kolokwium:
100%-90% poprawnych odpowiedzi – ocena 5
89%-81% poprawnych odpowiedzi – ocena 4,5
80%-71% poprawnych odpowiedzi – ocena 4
70%-61% poprawnych odpowiedzi – ocena 3,5
60%-51% poprawnych odpowiedzi – ocena 3

P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja zagadnienia):

Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowana przez niego/nią prezentacja nie zawiera błędów i braków. Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Przygotowana przez niego/nią prezentacja zawiera drobne błędy i/lub braki. Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowana przez niego/nią prezentacja zawiera błędy i/lub braki.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie do kolokwium	20	20
Przygotowanie prezentacji	20	20
Zapoznanie z literaturą	15	36
suma godzin:	**100**	**100**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1.I. Pospiszyl, *Patologie Społecznie i Problemy Społeczne*, Warszawa 2023.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Martin E.P. Seligman, Melanie F. Walker, David L. Rosenhan, *Psychopatologia*, Poznań 2003.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Piotr Kuśmider
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	Kus7@o2.pl
Podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Pedagogika resocjalizacyjna i penitencjarna**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2B. Resocjalizacja**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Joanna Ziemkowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**II/3**	**4**
Ćwiczenia	**30/16**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 – Zdobycie wiedzy z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej i penitencjarnej.

C2 – Rozwinięcie umiejętności komunikowania się ze specjalistami zajmującymi się resocjalizacją i opieką penitencjarną.

C3 – Nabycie umiejętności gwarantujących możliwość dalszego samokształcenia zgodnie z etyką zawodową oraz poszukiwanie ośrodków zajmujących się pedagogiką resocjalizacyjną i penitencjarną.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna podstawowe pojęcia i problemy z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej i penitencjarnej.	K_W01
W_02	Student zna instytucje wychowania resocjalizacyjnego i penitencjarnych.	K_W07
W_03	Student zna założenia teoretyczne rozwiązań w zakresie pedagogiki resocjalizacji i penitencjarnej.	K_W09

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi oceniać skuteczność oddziaływań resocjalizacyjnych i penitencjarnych.	K_U01
U_02	Student potrafi dostosować oddziaływania odpowiednich teorii pedagogicznych.	K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do przejawiania krytycyzmu w wyrażaniu opinii w zakresie działań pedagogiki resocjalizacyjnej i penitencjarnej.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Pedagogika resocjalizacyjna i penitencjarna w systemie nauk. Przedmiot i zakres pedagogiki resocjalizacyjnej i penitencjalnej. Relacje z innymi dziedzinami wiedzy. Prakseologiczny charakter pedagogiki resocjalizacyjnej. Rys historyczny koncepcji resocjalizacyjnych w Europie i USA. rozwój pedagogiki resocjalizacyjnej i penitencjarnej w Polsce.	2	1
W2	Teoretyczne podstawy oddziaływania resocjalizacyjnego. Norma i patologia w zachowaniu. Procedury i metody oddziaływań resocjalizacyjnych. Hormistyczna koncepcja resocjalizacji. Psychodynamiczna perspektywa oddziaływań resocjalizacyjnych. Podejście behawiorystyczne.	2	1
W3	Problematyka niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży. Pojęcie niedostosowania społecznego. Charakterystyka przejawów niedostosowanie społecznego. Typologia niedostosowania społecznego w ujęciu T. Achenbacha i C. Czapówa. Psychospołeczne i pedagogiczne konsekwencje niedostosowania społecznego.	2	2
W4	Biosychiczne i środowiskowe uwarunkowania nieprzystosowania społecznego. Osobowościowe determinanty zaburzeń w zachowaniu społecznym. Rola grup rówieśniczych w etiologii zaburzeń zachowań społecznych. Rodzinne uwarunkowania nieprzystosowania społecznego. Uczeń nieprzystosowany społecznie w szkole.	2	1
W5	Uwarunkowania skutecznej profilaktyki i resocjalizacji – wybrane problemy. Zróżnicowanie oddziaływań resocjalizacyjnych. Wybrane zagadnienia z ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich. Instytucjonalne formy resocjalizacji nieletnich.	3	1
W6	Wprowadzenie do pedagogiki penitencjalnej. Dynamika i struktura przestępczości u kobiet i mężczyzn. Idea i praktyka kary pozbawienia wolności.	2	1
W7	Organizacja i zasady działania współczesnego więziennictwa w Polsce. Psychospołeczne i medyczne konsekwencje izolacji. Przemiany współczesnej podkultury więziennej.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Personalizm i podmiotowość w wychowaniu resocjalizacyjnym.	4	2

C2	Przejawy niedostosowania społecznego (nieposłuszeństwo, kłamstwo, agresja, wagary, nikotynizm, alkoholizm, narkomania, samobójstwa, prostytucja).	4	2
C3	Diagnozowanie niedostosowania społecznego, główne techniki diagnostyczne zaburzeń: arkusz diagnostyczny D. H. Stotta, Arkusz Zachowania się Ucznia B. Markowskiej, Skala Dojrzałości Społecznej E. Dolla, Skala Nieprzystosowania Społecznego L. Pytki.	6	3
C4	Podstawowe akty prawne dotyczące resocjalizacji nieletnich.	4	2
C5	Techniki i metody wychowania resocjalizacyjnego, antropotechnika, kulturotechnika, socjotechnika.	4	3
C6	Treningi sprawności psychologicznych jako metoda resocjalizacji.	4	2
C7	Personel resocjalizacyjny (właściwości osobowości, empatia i asertywność, kompetencje resocjalizacyjne jako konsekwencja profesjonalizmu, konflikty w instytucjach).	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2 – wykład informacyjny, dyskusja dydaktyczna, M3 – pokaz prezentacji multimedialnej.	Komputer, projektor.
Ćwiczenia	M3 – pokaz prezentacji multimedialnej.	Komputer, projektor.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 - Obserwacja/aktywność.	P1 –egzamin pisemny, obecność na wykładach.
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena pracy wykonanej podczas zajęć), F4 wypowiedź/ wystąpienie (formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej, formułowanie i rozwiązywanie problemu, wypowiedź problemowa), F5 ćwiczenia praktyczne.	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P1	F2	F4	F5	P3
W_01	X	X				
W_02	X	X	X	X		
W_03	X	X	X	X		
U_01		X	X	X	X	X

U_02		X	X	X	X	X
K_01	X	X	X	X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Student przygotowuje wypowiedź ustną i pracę pisemną, podaje możliwości praktycznego wykorzystania w szkole.
2. Zaliczenie nieobecności na zajęciach, ćwiczeń praktycznych, pracy pisemnej i projektu upoważnia studenta do uzyskania zaliczenia ćwiczeń.
3. Student, który zaliczy ćwiczenia jest dopuszczony do zaliczenia pisemnego części wykładowej.
4. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie omawiane treści na rozszerzonym poziomie, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad rozwojem własnym samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
5. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem, w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
6. Ocena dostateczny (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	15	26
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	10	15
zapoznanie z literaturą	30	35
suma godzin:	**100**	**100**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Ciosek M. (2003), Psychologia sądowa i penitencjarna. Warszawa.
2. Jaworska A. (2009), Resocjalizacja. Zagadnienia prawne, społeczne i metodyczne. Kraków.
3. Machel H. (2003), Więzienie jako instytucja karna i resocjalizacyjna. Gdańsk.

4. Pytka L. (2005), Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne, diagnostyczne i metodyczne. Warszawa.
5. Szczęsny W. (2003), Zarys resocjalizacji z elementami patologii społecznej i profilaktyki, Warszawa.
6. Urban B. (2007), Resocjalizacja I, II tom. Warszawa.
7. Wysocka E. (2008), Diagnoza w resocjalizacji. Warszawa.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Hołyst B. (2007), Socjologia kryminalistyczna. Warszawa.
2. Hołyst B. (2001), Więziennictwo nowe wyzwania. II Polski Kongres Penitencjarny. Kalisz.
3. Hołyst B. (2006), Kryminologia. Warszawa.
4. Janiszewski B. (1992), Recydywa wielokrotna w prawie karnym. Poznań.
5. Lelental S. (2001), Kodeks karny wykonawczy. Komentarz. Warszawa.
6. Majchrzyk Z. (2005), Motywacje zabójczyń. Warszawa.
7. Miller A. (2006), Gdy runą mury milczenia. Poznań.
8. Pytka L. (1995), Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne i metodyczne. Warszawa.
9. Stepniak P. (1997), Środowisko otwarte jako alternatywa dla więźnia. Poznań.
10. Toroń B. (2012), Zagrożeni i skazani na resocjalizację, Zielona Góra.
11. Toroń B. (2013), Przestępczość skazanych kobiet i mężczyzn w perspektywie biograficznej, Kraków.
12. Urban B., Stanik J. (2007), I, II tom Resocjalizacja. Warszawa.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Joanna Ziemkowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	jziemkowska@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Podstawy kryminologii z elementami wiktymologii**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2B. Resocjalizacja**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Aneta Baranowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**II/4**	**3**
Ćwiczenia	**15/8**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej.

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy z zakresu kryminologii jako nauki społecznej o teoretycznym i empirycznym charakterze.

C2 – Przekazanie wiedzy z zakresu teorii przestępstw, a także skutecznych metod walki z nimi.

C3 – Rozwinięcie umiejętności stosowania podstawowych kategorii pojęciowych dotyczących najczęstszych przestępstw oraz interpretowania zachowań sprawców i ofiar przestępstw.

C4 – Uświadomienie społecznego znaczenia wiedzy z zakresu kryminologii i wiktymologii.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna podstawowe pojęcia z zakresu wiedzy o przestępczości, przestępcy i ofierze.	K_W01; K_W13
W_02	Student zna najważniejsze biologiczne, psychologiczne, społeczne i ekonomiczne teorie wyjaśniające etiologię przestępczości.	K_W01

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi interpretować dane statystyczne dotyczące najpowszechniejszych przestępstw.	K_U08
U_02	Student potrafi krytycznie ocenić metody walki z najczęstszymi formami przestępczości.	K_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do doceniania wiedzy z zakresu kryminologii i wiktymologii.	K_K02

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Kryminologia jako nauka – pojęcie, geneza, przedmiot, działy. Kryminologia a inne nauki penalne.	2	1
W2	Podstawowe paradygmaty współczesnej kryminologii: kryminologia klasyczna i neoklasyczna, kryminologia pozytywistyczna, kryminologia krytyczna.	2	1
W3	Przestępczość jako działanie naruszające prawo karne.	2	1
W4	Biologiczne i ekonomiczne uwarunkowania nieprzystosowania społecznego i przestępczości.	2	1
W5	Psychologiczne i społeczne uwarunkowania nieprzystosowania społecznego i przestępczości.	2	1
W6	Pojęcie i koncepcje wiktymologii.	2	1
W7	Podatność wiktymologiczna.	2	1
W8	Zaliczenie wykładów.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Terroryzm, narkoterroryzm, terroryzm morski, przestępczość nuklearna.	1	1
C2	Cyberprzestępczość.	2	1
C3	Zabójstwa.	2	1
C4	Przestępczość zorganizowana.	2	1
C5	Przestępczość narkotykowa.	2	1
C6	Przestępczość gospodarcza.	2	1
C7	Przestępczość nieletnich i wobec dzieci.	2	1
C8	Przestępczość na tle seksualnym.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne

Wykład	Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.	Projektor, komputer, tablica, kreda.
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego i naukowego, prezentacja prac, dyskusja, burza mózgów, pogadanka heurystyczna, rozwiązywanie problemu, prezentacja materiału audiowizualnego.	Projektor, komputer, tablica, kreda, film, nagrania płytowe, tekst źródłowy i naukowy.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność.	P2: kolokwium pisemne.
Ćwiczenia	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność; F4: wypowiedź/wystąpienie.	P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja zagadnienia związanego z przestępczością).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F2	F4	P5	
W_01	x	x	x	x	X	
W_02	x	x	x	x	X	
U_01			x	x	X	
U_02			x	x	X	
K_01	x	x	x	x	X	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P2: kolokwium:
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Sposób wyliczania oceny z kolokwium:
100%-90% poprawnych odpowiedzi – ocena 5
89%-81% poprawnych odpowiedzi – ocena 4,5
80%-71% poprawnych odpowiedzi – ocena 4
70%-61% poprawnych odpowiedzi – ocena 3,5

60%-51% poprawnych odpowiedzi – ocena 3

P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja zagadnienia związanego z przestępczością):
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowana przez niego/nią prezentacja nie zawiera błędów i braków.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Przygotowana przez niego/nią prezentacja zawiera drobne błędy i/lub braki.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowana przez niego/nią prezentacja zawiera błędy i/lub braki.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	15	15
przygotowanie prezentacji	10	10
zapoznanie z literaturą przedmiotu	20	34
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1.Hołys B., *Kryminologia*, wyd. 12. Warszawa 2022.
2. Kuźniarowska B., *Wiktymologia – charakterystyka ofiar przestępstw*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis" 2019, nr 9.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Błachut J., Gaberle A., Krajewski K., *Kryminologia*, Gdańsk 2001.
2. Chomczyński P., Frąckowiak P., Woźniakowska D. (red.), *Kryminologia. Teoria i praktyka*, Warszawa 2024.
3. Dajnowicz-Piesiecka D., Jurgielewicz-Delegacz E., Pływaczewski E. (red.), *Przestępczość XXI wieku. Szanse i wyzwania dla kryminologii*, Warszawa 2019.
4. Gołebiowski J., *Umysł przestępcy. Tajniki kryminalnego profilowania psychologicznego*, Kraków 2021.
5. Łabuz P., Malinowska I., Michalski M. (red.), *Kryminologia*, Warszawa 2020.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Aneta Baranowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	abaranowska@ajp.edu.pl
podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Prawne aspekty resocjalizacji**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2B. Resocjalizacja**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Marcin Szott**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**III/5**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 – Zapoznanie studentów z podstawowymi prawnymi regulacjami dotyczącymi problematyki resocjalizacji zarówno nieletnich, jak i dorosłych, a także prezentacja kluczowych pojęć i metod z obszaru działań pomocowych i resocjalizacyjnych.

C2 – Kształtowanie u studentów umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji prawniczych na bazie dorobku nauk prawnych, przy wykorzystaniu różnych kanałów, metod, technik, procedur i dobrych praktyk realizowanych w różnych sferach działalności prawniczej oraz nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji, komunikacji interpersonalnej ze specjalistami i odbiorcami spoza grona specjalistów;

C3 – Umożliwienie studentom doskonalenia umiejętności radzenia sobie na rynku pracy, przekonanie o potrzebie ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego w realizacji indywidualnych i zespołowych profesjonalnych działań prawniczych;

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego

WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie, w stopniu zaawansowanym, zestaw przepisów prawnych, które dotyczącymi problematyki resocjalizacji zarówno nieletnich, jak i dorosłych. Ponadto zna i rozumie, w stopniu zaawansowanym relacje między tymi przepisami, a także istotną rolę resocjalizacji w ustawodawstwie polskim i systemie prawnym.	K_W02
W_02	Student zna i rozumie etyczne systemy aksjonormatywne.	K_W19
W_03	Student zna sposoby konstruowania i kontrolowania własnej ścieżki kariery i zasad ochrony własności intelektualnej.	K_W18
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi używać języka prawniczego charakterystycznego dla prawa karnego, a także wsparcia i resocjalizacji nieletnich oraz porozumiewać się w sposób klarowny i spójny z osobami pochodzącymi z różnych środowisk.	K_U13
U_02	Student potrafi argumentować własne stanowisko, prezentować własne poglądy w odniesieniu do wybranych koncepcji i przejawów działań wywołujących skutki prawne.	K_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do postępowania w sposób odpowiedzialny i etyczny zgodny z zasadami i normami.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Wprowadzenie do problematyki. Resocjalizacja wśród celów kary. Systemy wykonywania kary pozbawienia wolności i formy jej wykonywania.	2	1
C2	Prawne podstawy resocjalizacji sprawców nieletnich. Podstawy prawa dla pedagogów resocjalizacyjnych w placówkach penitencjarnych – wprowadzenie do ustawy kodeks karny wykonawczy.	2	1
C3	Prawne podstawy funkcjonowania więziennictwa w Polsce i ich wpływ na wykonywanie kary pozbawienia wolności. Rodzaje i typy zakładów karnych.	2	1
C4	Podstawowe zasady prawa karnego wykonawczego (poszanowania godności ludzkiej skazanego; podmiotowego traktowania skazanego; praworządności; sprawiedliwości; współdziałania ze społeczeństwem; indywidualizacji; resocjalizacji). Prawa i obowiązki skazanych odbywających karę pozbawienia wolności (gwarantujące warunki bytowe; do łączności ze światem zewnętrznym; do praktyk religijnych i posług religijnych).	2	1
C5	Klasyfikacja skazanych i badania osobopoznawcze. Środki oddziaływania penitencjarnego.	1	1
C6	Procedowanie w sprawach nieletnich.	2	1
C7	Instytucja warunkowego przedterminowego zwolnienia w polskim systemie penitencjarnym. Pomoc postpenitencjarna.	2	1
C8	Wybrane aspekty odpowiedzialności zawodowej pedagoga resocjalizacyjnego. Normy etyki zawodowej funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 –** wykład informacyjny, referat, objaśnienie, wyjaśnienie; **M3 –** pokaz prezentacji multimedialnej; **M5** – pokaz, czytanie, analiza i praca z tekstem źródłowym.	Komputer, projektor, tekst źródłowy.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	**F2** – obserwacja/aktywność, **F3** – praca pisemna (kazus).	**P3** – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formułujących, uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia		
	F2	F3	P3
W_01	X		X
W_02	X		X
W_O3	X		X
U_01	X	X	X
U_02	X	X	X
K_01		X	X

9. **Opis sposobu ustalania oceny końcowej** (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Obserwacja/aktywność (F2) poziomu przygotowania do ćwiczeń, prezentacji informacji oraz wiedzy stanowi 25% oceny podsumowującej (P3). Wynik ustalany na podstawie ustnych odpowiedzi, gdzie ocena pozytywna osiągana jest w przypadku uzyskania 50% poprawnych odpowiedzi – kryterium oceny: kompletność odpowiedzi, poprawna terminologia, aktualny stan prawny, umiejętność logicznego myślenia.
Praca pisemna/kazus (F3) sprawdzający wiedzę z zajęć stanowi 75% oceny podsumowującej (P3). Wynik ustalany jest na podstawie pisemnych odpowiedzi, gdzie ocena pozytywna osiągana jest w przypadku uzyskania 50% poprawnych odpowiedzi – kryterium oceny: kompletność odpowiedzi, poprawna terminologia, aktualny stan prawny, umiejętność logicznego myślenia, znajomość aktów prawnych.
Suma ocen z obserwacji/aktywności (F2) i pracy pisemnej/kazusu (F3) stanowi ocenę podsumowującą (P3).

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do ćwiczeń	10	10
zapoznanie z literaturą	10	10
analiza aktów normatywnych	15	22
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 383).
2. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 706, ze zm.).
3. Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 978, ze zm.).
4. Stańdo-Kawecka B., Prawne podstawy resocjalizacji, Wydawnictwo Zakamycze, Kraków 2000.
5. Kuć M., Prawne podstawy resocjalizacji, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2013.
6. Kusztal J., Dobro dziecka w procesie resocjalizacji. Aspekty pedagogiczne i prawne, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2018.
7. Nawój-Śleszyński A., Prawa osób uwięzionych do minimalnej powierzchni celi mieszkalnej w ich statusie prawnym i praktyce w latach 1989-2018 [w]: A. Nawój-Śleszyński, T. Bulenda (red.) Polski system penitencjarny w stulecie odzyskania niepodległości. VI Kongres Penitencjarny, Wyd. Centralny Zarząd Służby Więziennej, Warszawa 2020.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Ciosek M., Psychologia sądowa i penitencjarna, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2000.
2. Grześkowiak A., Zgoliński I., Prawo karne w ochronie praw dziecka, (red.), Wydawnictwo KPSW, Bydgoszcz 2019.
3. Kranc M., Metodyka procesu resocjalizacji w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, Oficyna Wydawnicza „Impuls", Kraków 2018.
4. Przesławski T., Normy etyki zawodowej funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej, „Przegląd Więziennictwa Polskiego", nr 89, Warszawa 2015, s. 45-59.
5. Szymanowski T., Prawo karne wykonawcze z elementami polityki karnej i penitencjarnej, Wolters Kluwer, Warszawa 2017.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Marcin Szott
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	mszott@ajp.edu.pl
podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.8

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Profilaktyka społeczna**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2B.Resocjalizacja**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Anna Dobrychłop**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**III/6**	**2**
Ćwiczenia	**15/8**	**III/6**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowe informacje na temat zagadnień z zakresu profilaktyki, patologii społecznych oraz niedostosowania społecznego.

4. Cele kształcenia

C1: Przekazanie wiedzy na temat zadań, poziomów profilaktyki, strategii profilaktycznej, obszarów skutecznej profilaktyki oraz odniesienia praktyczne w świetle współczesnych problemów społecznych i zachowań ryzykownych.

C2: Wyposażenie studenta w wiedzę na temat standaryzowanych programów profilaktycznych oraz tworzenia programów profilaktycznych.

C3: Doskonalenie umiejętności projektowania programu profilaktycznego, opartego na diagnozie rzeczywistych problemów i potrzeb instytucji oraz wybranego środowiska otwartego w oparciu o bazę teoretyczną.

C4: Doskonalenie umiejętności wykorzystywania i integrowania wiedzy teoretycznej z zakresu profilaktyki społecznej oraz powiązanych z nią zagadnień w celu analizy problemów społecznych.

C5: Rozwijanie gotowości do pogłębiania zasobów własnej wiedzy na temat profilaktyki społecznej oraz doskonalenia warsztatu pracy profilaktycznej z osobami niedostosowanymi społecznie

C6: Pogłębianie swojej wiedzy i umiejętności w zakresie planowania oraz realizowania działań profilaktycznych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna zadania, poziomy profilaktyki, strategie profilaktyczne, obszary skutecznej profilaktyki oraz odniesienia praktyczne w świetle współczesnych problemów społecznych i zachowań ryzykownych.	K_W02
W_02	Student zna standaryzowane programy profilaktyczne oraz zasady tworzenia programów profilaktycznych.	K_W012
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi projektować program profilaktyczny, oparty na diagnozie rzeczywistych problemów i potrzeb instytucji oraz wybranego środowiska otwartego w oparciu o bazę teoretyczną.	K_U03 K_U09
U_02	Student potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu profilaktyki społecznej oraz powiązanych z nią zagadnień w celu analizy problemów społecznych.	K_U03 K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do pogłębiania zasobów własnej wiedzy na temat profilaktyki społecznej oraz doskonalenia warsztatu pracy profilaktycznej z osobami niedostosowanymi społecznie.	K_K01
K_02	Student jest gotów do poszerzania wiedzy i umiejętności w zakresie planowania oraz realizowania działań profilaktycznych.	K_K01 K_K02 K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Profilaktyka społeczna – pojęcie, definicje, konteksty historyczne, podejścia.	2	1
W2	Strategie profilaktyki społecznej: informacyjna, alternatyw, edukacyjna, redukcji szkód, interwencyjna, zmian środowiskowych, zmian przepisów prawnych.	3	2
W3	Modele profilaktyki społecznej: moralizujący, intelektualizujący, biologizujący, psychologizujący, synergetyczny	2	1
W4	Model profilaktyki społecznej w lokalnym systemie profilaktyki i resocjalizacji (instytucjonalne i poza instytucjonalne)	2	1
W5	Współczesne zjawiska społeczne takie, jak wzrost przestępstw motywowanych nienawiścią, działania gangów młodzieżowych i grup ekstremalnych, radykalizacja, ekstremizmy, terror kryminalny a możliwości prewencji.	4	2
W6	Zasady konstruowania programów profilaktycznych. Standardy programów profilaktycznych.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach

		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Czynniki zagrażające i chroniące. Cele profilaktyki, jej poziomy, rodzaje.	2	1
C2	Programy i działania profilaktyczne.	2	1
C3	Strategie działań profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży z niepełosprawnością.	2	1
C4	Szkolne i środowiskowe programy profilaktyczne (przegląd wybranych profesjonalnych programów profilaktycznych).	2	1
C5	Rola diagnozy w projektowaniu programów i realizacji działań profilaktycznych, Wykorzystanie diagnozy do projektowania programów i realizacji działań profilaktycznych, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.	2	1
C6	Poznanie ogólnych działań profilaktycznych w zakresie trzech poziomów profilaktyki w wybranych formach niedostosowania społecznego: uzależnienia od alkoholu oraz współuzależnienia; uzależnienia od narkotyków; profilaktyki agresji i przemocy domowej, profilaktyki sekt i destrukcyjnych subkultur, profilaktyki samobójstw. Specyfika pracy z osobami z niepełnosprawnościami przejawiającymi wybrane formy niedostosowania społecznego	5	3
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 – Metoda podająca: wykład informacyjny, M2 – Metoda problemowa: wykład z elementami dyskusji, analiza przypadków. Gry decyzyjne, burza mózgów, rozwiązywanie problemu, elementu psychodramy, M5 – Metoda eksponująca: pokaz prezentacji multimedialnej.	sprzęt multimedialny, prezentacje multimedialne, teksty źródłowy.
Ćwiczenia	M1 – Metoda podająca: wykład informacyjny M2 – Metoda problemowa: wykład z elementami dyskusji, analiza przypadków. Gry decyzyjne, burza mózgów, rozwiązywanie problemu, elementu psychodramy, M5 – Metoda eksponująca: pokaz prezentacji multimedialnej.	sprzęt multimedialny, prezentacje multimedialne, teksty źródłowy.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja podczas zajęć/aktywność, F4 – wypowiedź/dyskusja, formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat, rozwiązywanie problemu.	P1- kolokwium pisemne.

Ćwiczenia	F1-sprawdzian praktyczny umiejętności prezentacji informacji z materiałów źródłowych, F2 – obserwacja podczas zajęć/aktywność, F4 – wypowiedź/dyskusja, formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat, rozwiązywanie problemu.	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Ćwiczenia			
	F2	F4	P1	F1	F2	F4	P3
W_01	X	X	X	X	X	X	X
W_02	X	X	X	X	X	X	X
U_01	X	X	X	X	X	X	X
U_02				X	X	X	X
K_01				X	X	X	X
K_02				X	X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena:	Poziom wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych:	Procent osiągnięty przez studenta
5,0	**- znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne**	**91%-100%**
4,5	**- bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne**	**81%-90%**
4,0	**- dobra wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne**	**71%-80%**
3,5	**- zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne, ale ze znaczącymi niedociągnięciami**	**61%-70%**
3,0	**- wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne z licznymi błędami i brakami**	**51%-60%**
2,0	**- niezadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne**	**Do 50%**

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zajęć, czytanie literatury	8	20
przygotowanie do zaliczeniowych	6	6
przygotowanie prac domowych/projektów/prezentacji/referatu	6	8
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Borzucka-Sitkiewicz K., Kowalczewska-Grabowska K. Profilaktyka społeczna. Aspekty teoretyczno-metodyczne, Katowice 2013.
2. Bałandynowicz A., Profilaktyka i środki probacyjne [w:] B. Urban, J. Stanik (red.), Resocjalizacja, t. 2. Warszawa 2008.
3. Ostaszewski K., Koncepcja wczesnej profilaktyki uzależnień. „Remedium" nr 1-2, 1993.
4. Szymańska J., Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki, Warszawa 2002.
5. Wojcieszek K., Wygrać Zycie. Szkolny program profilaktyki, Kraków 2002.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Arendarska A., Wojcieszek K., Przygotowanie do profilaktyki domowej. Warszawa 1996.
2. Jędrzejko M.Z. i in., Narkotyki i dopalacze. Zjawisko, zagrożenia, rozpoznawanie zachowań, profilak Warszawa 2016.
3. Kowalski M i in., Profilaktyka społeczna - edukacja - zdrowie. Twórcze wiązanie teorii i praktyki, Zielona 2018. Macander D., Profilaktyka uzależnień w szkole. „Narkomania" 2007, nr 1
4. Ostaszewski K., Skuteczność profilaktyki używania substancji psychoaktywnych. Warszawa 2003.
5. Społeczność lokalna i społeczeństwo obywatelskie. [w:] Słownik Społeczny. Kraków 2004.
6. Sztuka M., Izdebski Z., Specjalistyczne programy korekcyjno-resocjalizacyjne. [w:] B. Urban, M. Stanik (Resocjalizacja, t. 2. Warszawa 2008.
7. Szymańska J., Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki. Warszawa 2000
8. Wojcieszek K., Szymańska J., Standardy jakości pierwszorzędowych programów profilaktycznych realizowa w szkołach i placówkach oświatowych, www.cmppp.edu.pl/profilaktyka
9. Zajączkowski K., Profilaktyka zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży. Toruń 1998.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dr Anna Dobrychłop
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	adobrychlop@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.8

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Wczesna interwencja społeczna**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2B.Resocjalizacja**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Anna Dobrychłop**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**III/6**	**2**
Ćwiczenia	**15/8**	**III/6**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowe informacje na temat zagadnień z zakresu profilaktyki, patologii społecznych oraz niedostosowania społecznego.

4. Cele kształcenia

C1: Przekazanie wiedzy na temat wczesnej interwencji społecznej, oraz różnych form wsparcia społecznego, a także odniesienia praktyczne w świetle współczesnych problemów społecznych i zachowań ryzykownych.

C2: Wyposażenie studenta w wiedzę na temat modeli interwencji społecznych, reguł i zasad specyficznej komunikacji w interwencji społecznej, rodzajów możliwego wsparcie w poszczególnych rodzajach sytuacji społecznych.

C3: Doskonalenie umiejętności właściwego wyboru i analizowania teoretycznej wiedzy pedagogicznej i nauk pomocniczych w celu analizy złożonych problemów interwencji społecznej i różnorodnych konsekwencji działań interwencyjnych dla rozwoju podopiecznego i grup społecznych.

C4: Doskonalenie umiejętności klarownego i spójnego uzasadnia odrębnych sposobów postępowania w różnych rodzajach sytuacji społecznych.

C5: Rozwijanie gotowości do pogłębiania zasobów własnej wiedzy na temat wczesnej interwencji społecznej oraz doskonalenia warsztatu pracy profilaktycznej z osobami niedostosowanymi społecznie.

C6: Pogłębianie swojej wiedzy i umiejętności w zakresie planowania oraz realizowania działań profilaktycznych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna zasady wczesnej interwencji społecznej oraz różne formy wsparcia społecznego, a także odniesienia praktyczne w świetle współczesnych problemów społecznych i zachowań ryzykownych.	K_W02
W_02	Student zna modele interwencji społecznych, reguły i zasady specyficznej komunikacji w interwencji społecznej, rodzaje możliwego wsparcia w poszczególnych rodzajach sytuacji społecznych.	K_W012
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi dokonywać właściwego wyboru i analizy teoretycznej wiedzy pedagogicznej i nauk pomocniczych w celu diagnozy złożonych problemów interwencji społecznej i różnorodnych konsekwencji działań interwencyjnych dla rozwoju podopiecznego i grup społecznych.	K_U03 K_U09
U_02	Student potrafi dokonać klarownego i spójnego uzasadnia odrębnych sposobów postępowania w różnych rodzajach sytuacji społecznych.	K_U03 K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do pogłębiania zasobów własnej wiedzy na temat wczesnej interwencji społecznej oraz doskonalenia warsztatu pracy profilaktycznej z osobami niedostosowanymi społecznie.	K_K01
K_02	Student jest gotów do poszerzania wiedzy i umiejętności w zakresie planowania oraz realizowania działań profilaktycznych.	K_K01 K_K02 K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wczesna interwencja społeczna – pojęcie, definicje, konteksty historyczne, podejścia.	2	1
W2	Strategie profilaktyki społecznej: informacyjna, alternatyw, edukacyjna, redukcji szkód, interwencyjna, zmian środowiskowych, zmian przepisów prawnych.	3	2
W3	Modele interwencji społecznej: moralizujący, intelektualizujący, biologizujący, psychologizujący, synergetyczny.	2	1
W4	Model profilaktyki społecznej w lokalnym systemie profilaktyki i resocjalizacji (instytucjonalne i poza instytucjonalne).	2	1
W5	Współczesne zjawiska społeczne takie, jak wzrost przestępstw motywowanych nienawiścią, działania gangów młodzieżowych i grup ekstremalnych, radykalizacja, ekstremizmy, terror kryminalny a możliwości prewencji.	4	2
W6	Zasady konstruowania programów profilaktycznych. Standardy programów profilaktycznych.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Czynniki zagrażające i chroniące. Cele wczesnej interwencji społecznej, jej etapy i rodzaje.	2	1
C2	Programy i działania we wczesnej interwenci społecznej.	2	1
C3	Strategie działań wczesnej interwencji społecznej adresowanych do dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością.	2	1
C4	Szkolne i środowiskowe programy profilaktyczne (przegląd wybranych profesjonalnych programów profilaktycznych).	2	1
C5	Rola diagnozy w projektowaniu programów i realizacji działań profilaktycznych, Wykorzystanie diagnozy do projektowania programów i realizacji działań we wczesnej profilaktyce społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.	2	1
C6	Poznanie ogólnych działań we wczesnej interwencji społecznej w zakresie trzech poziomów profilaktyki w wybranych formach niedostosowania społecznego: uzależnienia od alkoholu oraz współuzależnienia; uzależnienia od narkotyków; profilaktyki agresji i przemocy domowej, profilaktyki sekt i destrukcyjnych subkultur, profilaktyki samobójstw. Specyfika pracy z osobami z niepełnosprawnościami przejawiającymi wybrane formy niedostosowania społecznego.	5	3
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 – Metoda podająca: wykład informacyjny. M2 – Metoda problemowa: wykład z elementami dyskusji, analiza przypadków. Gry decyzyjne, burza mózgów, rozwiązywanie problemu, elementu psychodramy. M5 – Metoda eksponująca: pokaz prezentacji multimedialnej.	sprzęt multimedialny, prezentacje multimedialne, teksty źródłowy.
Ćwiczenia	M1 – Metoda podająca: wykład informacyjny. M2 – Metoda problemowa: wykład z elementami dyskusji, analiza przypadków. Gry decyzyjne, burza mózgów, rozwiązywanie problemu, elementu psychodramy. M5 – Metoda eksponująca: pokaz prezentacji multimedialnej.	sprzęt multimedialny, prezentacje multimedialne, teksty źródłowy.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja podczas zajęć/aktywność,	P2 - kolokwium pisemne.

	F4 – wypowiedź/dyskusja, formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat, rozwiązywanie problemu.	
Ćwiczenia	F1-sprawdzian praktyczny umiejętności prezentacji informacji z materiałów źródłowych, F2 – obserwacja podczas zajęć/aktywność, F4 – wypowiedź/dyskusja, formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat, rozwiązywanie problemu.	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Ćwiczenia			
	F2	F4	P2	F1	F2	F4	P3
W_01	X	x	X	X	x	X	X
W_02	X	X	X	X	X	X	X
U_01	x	x	X	X	X	X	X
U_02				X	X	X	X
K_01				X	X	X	X
K_02				x	X	x	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena:	Poziom wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych:	Procent osiągnięty przez studenta
5,0	**- znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne**	**91%-100%**
4,5	**- bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne**	**81%-90%**
4,0	**- dobra wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne**	**71%-80%**
3,5	**- zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne, ale ze znaczącymi niedociągnięciami**	**61%-70%**
3,0	**- wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne z licznymi błędami i brakami**	**51%-60%**
2,0	**- niezadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne**	**Do 50%**

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zajęć, czytanie literatury	8	20
przygotowanie do zaliczeniowych,	6	6
przygotowanie prac domowych/projektów/prezentacji/referatu	6	8
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Borzucka-Sitkiewicz K., Kowalczewska-Grabowska K. Profilaktyka społeczna. Aspekty teoretyczno-metodyczne, Katowice 2013.
2. Bałandynowicz A., Profilaktyka i środki probacyjne [w:] B. Urban, J. Stanik (red.), Resocjalizacja, t. 2. Warszawa 2008.
3. Ostaszewski K., Koncepcja wczesnej profilaktyki uzależnień. „Remedium" nr 1-2, 1993.
4. Szymańska J., Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki, Warszawa 2002.
5. Wojcieszek K., Wygrać Zycie. Szkolny program profilaktyki, Kraków 2002.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Arendarska A., Wojcieszek K., Przygotowanie do profilaktyki domowej. Warszawa 1996.
2. Jędrzejko M.Z. i in., Narkotyki i dopalacze. Zjawisko, zagrożenia, rozpoznawanie zachowań, profilaktyka, Warszawa 2016.
3. Kowalski M i in., Profilaktyka społeczna - edukacja - zdrowie. Twórcze wiązanie teorii i praktyki, Zielona G 2018. Macander D., Profilaktyka uzależnień w szkole. „Narkomania" 2007, nr 1.
4. Ostaszewski K., Skuteczność profilaktyki używania substancji psychoaktywnych. Warszawa 2003.
5. Społeczność lokalna i społeczeństwo obywatelskie. [w:] Słownik Społeczny. Kraków 2004.
6. Sztuka M., Izdebski Z., Specjalistyczne programy korekcyjno-resocjalizacyjne. [w:] B. Urban, M. Stanik (red. Resocjalizacja, t. 2. Warszawa 2008.
7. Szymańska J., Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki. Warszawa 2000.
8. Wojcieszek K., Szymańska J., Standardy jakości pierwszorzędowych programów profilaktycznych realizowanych w szkołach i placówkach oświatowych, www.cmppp.edu.pl/profilaktyka.
9. Zajączkowski K., Profilaktyka zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży. Toruń 1998.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dr Anna Dobrychłop
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	adobrychlop@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.9

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Wprowadzenie do psychopatologii**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2B.Resocjalizacja**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Prof. AJP dr hab. Karol Mausch**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykłady	**15/8**	**II/4**	**3**
Ćwiczenia	**15/8**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 Przedstawienie podstawowej wiedzy z zakresu psychopatologii ogólnej i szczegółowej.
C2 Zapoznanie z przyczynami, mechanizmami powstawania i symptomatologią zaburzeń psychicznych.
C3 Nabycie przez studenta podstawowych umiejętności identyfikowania oraz rozróżniania objawów i zespołów psychopatologicznych.
C4 Kształcenie umiejętności komunikowania się z innymi specjalistami w zakresie zdrowia psychicznego i ustalania diagnozy różnicowej (kryterialnej).

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna kryteria zdrowia psychicznego - wskaźniki normy ilościowej, społeczno-kulturowej oraz paradygmatycznej w psychologii.	K_W01
W_02	Student zna podstawy psychopatologii ogólnej. Zna ilościowe i jakościowe zaburzenia procesów psychicznych poznawczych, emocjonalnych i motywacyjnych oraz struktur psychicznych.	K_W04

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi zastosować kryteria normy i normalności dla wskazania znaczących klinicznie w narracji pacjenta.	K_U03
U_02	Student potrafi wykorzystać wiedzę z psychologii ogólnej do rozumienia i oceny zaburzeń procesów psychicznych: poznawczych, emocjonalnych i motywacyjnych.	K_U26
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do współpracy z profesjonalistami reprezentującymi różne dyscypliny w zakresie zdrowia psychicznego i jego leczenia.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Niestacjonarnych
W1	Elementy psychopatologii ogólnej i szczegółowej. Norma i nienormalność.	2	1
W2	Klasyfikacja zaburzeń psychicznych, obrazy kliniczne schorzeń i zaburzeń.	2	1
W3	Rokowanie w wybranych grupach zaburzeń psychicznych, następstwa zdrowotne i społeczne.	2	1
W4	Psychopatologia jako nauka z pogranicza psychologii i psychiatrii.	2	1
W5	Zaburzenia zachowania, dysfunkcja psychiczna i nienormalność.	2	1
W6	Psychologia kliniczna a współczesne klasyfikacje zaburzeń psychicznych.	2	1
W7	Wybrane podstawowe kategorie zaburzeń psychicznych.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Niestacjonarnych
C1	Zaburzenia osobowości.	3	2
C2	Zaburzenia lękowe.	2	1
C3	Stres i stres traumatyczny.	2	1
C4	Psychologia uzależnień.	2	1
C5	Psychologia zaburzeń seksualnych.	2	1
C6	Psychologia schizofrenii.	2	1
C7	Psychologia niepełnosprawności intelektualnej.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.	Projektor, komputer, tablica, kreda.
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego i naukowego, prezentacja prac, dyskusja, burza mózgów, pogadanka heurystyczna, rozwiązywanie problemu, prezentacja materiału audiowizualnego.	Projektor, komputer, tablica, kreda, film, nagrania płytowe, tekst źródłowy i naukowy.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność.	P2: kolokwium pisemne.
Ćwiczenia	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność; F4: wypowiedź/wystąpienie.	P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F2	F4	P5	
W_01	x	x	x	x	x	
W_02	x	x	x	x	x	
U_01			x	x	x	
U_02			x	x	x	
K_01	x	x	x	x	x	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P2: kolokwium:
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Sposób wyliczania oceny z kolokwium:
100%-90% poprawnych odpowiedzi – ocena 5
89%-81% poprawnych odpowiedzi – ocena 4,5
80%-71% poprawnych odpowiedzi – ocena 4
70%-61% poprawnych odpowiedzi – ocena 3,5
60%-51% poprawnych odpowiedzi – ocena 3

P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja):
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowana przez niego/nią prezentacja nie zawiera błędów i braków.

Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Przygotowana przez niego/nią prezentacja zawiera drobne błędy i/lub braki. Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowana przez niego/nią prezentacja zawiera błędy i/lub braki.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	15	15
przygotowanie prezentacji	10	10
zapoznanie z literaturą przedmiotu	20	34
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. H. Sęk, Wprowadzenie do psychologii klinicznej. Warszawa 2001. 2. H. Sęk, Psychologia kliniczna. Warszawa 2005.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. M.Seligman, E.Walker, D. Rosenhan, Psychopatologia. Poznań 2024.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Karol Mausch
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	Karol_Mausch@poczta.onet.pl
podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.9

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Wprowadzenie do psychologii klinicznej**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2B.Resocjalizacja**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Prof. AJP dr hab. Karol Mausch**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**II/4**	**3**
Ćwiczenia	**15/8**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 Zapoznanie z dorobkiem i problematyką psychologii klinicznej.
C2 Zapoznanie z przedmiotem oraz zakresem psychologii klinicznej, klasyfikacją i metodologią różnych modeli teoretycznych stosowanych w ramach dyscypliny.
C3 Rozwinięcie umiejętności rozpoznawania podstawowych jednostek zaburzeń psychicznych, którymi zajmuje się psychologia kliniczna.
C4 Nabycie umiejętności postępowania w sposób odpowiedzialny i etyczny zgodny z zasadami i normami.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna przedmiot oraz zakres zastosowania psychologii klinicznej, a w szczególności klasyfikację i metodologię różnych modeli teoretycznych stosowanych w ramach dyscypliny.	K_W13
W_02	Student zna elementarne zasady diagnozy psychologicznej.	K_W12

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi określić podstawowe jednostki zaburzeń i chorób psychicznych, kryteria i sposoby ich rozpoznania i terapii.	K_U02
U_02	Student potrafi wykorzystać poznane sposoby i techniki pomocy psychologicznej oraz wyjaśnić różnice w ich stosowaniu.	K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do postępowania w sposób odpowiedzialny i etyczny zgodny z zasadami i normami.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Niestacjonarnych
W1	Przedmiot i zadania psychologii klinicznej. Koncepcja normalności i zdrowia psychicznego w psychologii klinicznej.	3	2
W2	Orientacja patogenetyczna i salutogenetyczna. Modele zdrowej i zaburzonej osobowości w wybranych koncepcjach osobowości.	2	1
W3	Zdrowie, zaburzenia, diagnoza i terapia w podejściu psychodynamicznym.	2	1
W4	Kierunki behawioralne, psychologia uczenia się w psychologii klinicznej.	2	1
W5	Psychologia poznawcza w ujęciu psychologii klinicznej Problematyka zdrowia, choroby i terapii.	2	1
W6	Podstawy psychoterapii.	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Niestacjonarnych
C1	Zdrowie psychiczne.	2	1
C2	Zaburzenia osobowości. Osobowość dyssocjalna.	2	1
C3	Zaburzenia zachowania u dzieci i młodzieży.	2	1
C4	Inteligencja emocjonalna i inteligencja poznawcza.	2	1
C5	Obserwacja psychologiczna – teoretyczne i techniczne podstawy. Komunikacja niewerbalna.	2	1
C6	Rozmowa psychologiczna i wywiad. Nawiązanie kontaktu z pacjentem. rodzaje rozmów psychologicznych, techniki prowadzenia rozmowy psychologicznej, przebieg rozmowy psychologicznej. Praktyczne przeprowadzenie rozmowy z pacjentem.	2	1
C7	Diagnoza psychologiczna.	2	1
C8	Zaliczenie.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.	Projektor, komputer, tablica, kreda.

Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego i naukowego, prezentacja prac, dyskusja, burza mózgów, pogadanka heurystyczna, rozwiązywanie problemu, prezentacja materiału audiowizualnego.	Projektor, komputer, tablica, kreda, film, nagrania płytowe, tekst źródłowy i naukowy.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność.	P2: kolokwium pisemne.
Ćwiczenia	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność; F4: wypowiedź/wystąpienie.	P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F2	F4	P5	
W_01	x	x	x	x	X	
W_02	x	x	x	x	X	
U_01			x	x	X	
U_02			x	x	X	
K_01	x	x	x	x	X	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P2: kolokwium:
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Sposób wyliczania oceny z kolokwium:
100%-90% poprawnych odpowiedzi – ocena 5
89%-81% poprawnych odpowiedzi – ocena 4,5
80%-71% poprawnych odpowiedzi – ocena 4
70%-61% poprawnych odpowiedzi – ocena 3,5
60%-51% poprawnych odpowiedzi – ocena 3

P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja):

Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowana przez niego/nią prezentacja nie zawiera błędów i braków. Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Przygotowana przez niego/nią prezentacja zawiera drobne błędy i/lub braki. Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowana przez niego/nią prezentacja zawiera błędy i/lub braki.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	15	15
przygotowanie prezentacji	10	10
zapoznanie z literaturą przedmiotu	20	34
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. H. Sęk, Wprowadzenie do psychologii klinicznej. Warszawa 2001. 2. K. Mausch: Psychologia w obszarze pomagania innym. Gorzów 2018. 3. R. Gerrig, Ph. Zimbardo: Psychologia i życie. Wydanie nowe. Warszawa 2012.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. M. Seligman, E.Walker, D. Rosenhan, Psychopatologia. Poznań 2024.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Karol Mausch
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	Karol_Mausch@poczta.onet.pl
podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna i niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.10

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Praktyka metodyczna - resocjalizacja**
Punkty ECTS	**5**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**2B. Resocjalizacja**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**mgr Lidia Nogal-Faber**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
praktyka	**90**	**III/6**	**5**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Teoretyczna wiedza z zakresu pedagogiki i resocjalizacji (zaliczenie przedmiotów teoretycznych i metodycznych realizowanych w III, IV i V semestrze), zaliczenie praktyki psychologiczno-pedagogicznej w II semestrze.

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażanie studentów w wiedzę na temat działalności pedagogicznej w zakresie wybranej specjalności, realizowanej w placówkach resocjalizacyjnych.

C2 - Kształtowanie u studentów specjalistycznych umiejętności w zakresie organizowania, realizowania i ewaluacji działań o charakterze resocjalizacyjnym.

C3 - Kształtowanie u studentów umiejętności skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i innymi specjalistami.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie zadania charakterystyczne dla placówki oraz środowisko, w jakim one działają.	K_W07

W_02	Student zna i rozumie organizację, statut i plan pracy (placówki) oraz program wychowawczo-profilaktyczny.	K_W07
W_03	Student zna i rozumie zasady zapewniania bezpieczeństwa wychowankom w placówce.	K_W17
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy specjalistów, ich interakcji z wychowankami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, resocjalizacyjne lub opiekuńcze.	K_U01
U_02	Student potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych, resocjalizacyjnych i dydaktycznych, przez specjalistów.	K_U02
U_03	Student potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych.	K_U16 K_U23
U_04	Student potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego (resocjalizacyjnego), sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk.	K_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści praktyk**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
P1	Zapoznanie z obowiązującymi w placówce zasadami oraz przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy. Zapoznanie się ze specyfiką placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań, kompetencjami pracowników i zespołów interdyscyplinarnych, procedur, regulaminów obowiązujących na terenie placówki, formami współpracy z rodziną, instytucjami, środowiskiem lokalnym.	10	10
P2	Zapoznanie się z metodami diagnostycznymi stosowanymi w placówce.	5	5
P3	Obserwacja czynności podejmowanych przez opiekuna praktyki (interakcji wychowawca – wychowanek oraz interakcji między wychowankami w toku zajęć), procesów komunikacji w grupie – prawidłowości i zakłóceń, metod i form pracy opiekuna w placówce.	20	20
P4	Asystowanie przy czynnościach podejmowanych przez opiekuna praktyki w placówce.	15	15
P5	Samodzielne prowadzenie zajęć na podstawie przygotowanych i zatwierdzonych przez opiekuna praktyki scenariuszy zajęć.	30	30

P6	Omówienie zajęć prowadzonych przez studenta, opiekuna praktyk, w tym analiza i interpretacja zaobserwowanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.	10	10
	Razem liczba godzin praktyk	**90**	**90**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Praktyka	objaśnianie, wykład informacyjny, rozmowa/dyskusja na temat doświadczeń w czasie praktyk, analiza dokumentacji, analiza przypadku, pisanie i omówienie konspektu zajęć, obserwowanie studenta podczas pracy z wychowankami	teksty źródłowe, środki techniczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Praktyka	F2 – obserwacja/aktywność F6 – zaliczenie praktyk	P6 – dokumentacja praktyki (karta praktyki zawodowej, dziennik praktyk, scenariusze zajęć

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Metody oceny Praktyka			
	F2	F6	P6	....
W_01	x	x	X	
W_02	x	x	X	
W_03	x	x	X	
U_01	x	x	X	
U_02	x	x	X	
U_03	x	x	X	
U_04	x	x	X	
K_01	+	+	+	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zaliczenie z oceną na podstawie przeprowadzonej rozmowy i przedstawionych dokumentów:
karty praktyki zawodowej, dziennika praktyk, konspektów zajęć.
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Ocena 4/.4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**90**	**90**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie dokumentacji wymaganej w ramach odbywania praktyki	20	20
przygotowanie konspektów zajęć, środków dydaktycznych	25	25
zapoznanie z literaturą	15	15
suma godzin:	**150**	**150**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**5**	**5**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: Z zakresu (modułu): przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym, przygotowanie w zakresie dydaktycznym, metodycznym w zakresie resocjalizacji oraz dokumentacja obowiązująca w placówce, w której student odbywa praktykę i publikacje wskazane przez opiekuna w placówce.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Lidia Nogal-Faber
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	Lid-nog@tlen.pl
podpis	Lidia Nogal-Faber

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Teoretyczne podstawy terapii pedagogicznej**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A. terapia pedagogiczna**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Anna Lis-Zaldivar**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**II/3**	**3**
ćwiczenia	**30/16**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Pozytywne zaliczenie przedmiotów: biomedyczne podstawy rozwoju, podstawy pedagogiki specjalnej, podstawy logopedii, emisja głosu.

4. Cele kształcenia

C1 –Wyposażenie w wiedzę dotyczącą specjalistycznej terminologii, procesów rozwojowych i ich wpływu na osiągnięcie sukcesu szkolnego ucznia.

C2 – Wyposażenie w wiedzę z zakresu diagnozowania, metod, środków terapii pedagogicznej, celem osiągnięcia wysokiej skuteczność w pracy.

C3 –Rozwinięcie refleksyjności na problemy uczniów i prowadzenie skutecznej terapii.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Absolwent zna i rozumie cele, zasady, obszar oddziaływa terapii pedagogicznej, zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów oraz zasady terapii pedagogicznej dostosowanej do możliwości uczniów.	K_W03 K_W04

W_02	Absolwent zna zakres różnorodnych uwarunkowań niepowodzeń szkolnych i odpowiadających im terapii.	K_W12 K_W16
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Absolwent potrafi rozróżniać specyficzne potrzeby edukacyjne od specjalnych potrzeb edukacyjnych, wyznaczać obszary oddziaływania terapeutycznego.	K_U04 K_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Absolwent jest gotów do przejawiania odpowiedzialności za swoje działania pedagogiczne będąc świadomym, że mają one wpływ na uczniów i ich ścieżkę rozwoju.	K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Zajęcia organizacyjne. Specyficzne potrzeby edukacyjne- ustalenia teoretyczne	2	0,5
W2	Metody i techniki badawcze stosowane do diagnozowania sytuacji szkolnej uczniów.	2	1
W3	Teoretyczne podstawy terapii pedagogicznej, cele, założenia, uczestnicy, organizacja.	2	1
W4	Zasady terapii pedagogicznej.	2	1
W5	Uczenie się, czyli świadomy rozwój własnych kompetencji.	2	1
W6	Trudności szkolne wynikające z zaburzeń w obszarze analizatorów wzrokowego, słuchowego	2	2
W7	Trudności szkolne wynikające z procesów poznawczych, emocjonalno-motywacyjnych.	2	1
W8	Kolokwium dopuszczające do egzaminu	1	0,5
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Nauczyciel- terapeuta, wyjątkowa postawa i wizerunek nauczyciela.	2	1
C2	Współpraca z rodziną dziecka/ ucznia ze specyficznymi trudnościami edukacyjnymi.	2	2
C3	Działania profilaktyczne przeciwdziałające niepowodzeniom szkolnym. Demonstracja trudności szkolnych uczniów.	4	2
C4	Organizowanie, planowanie i dokumentowanie terapii pedagogicznej i wsparcia dziecka ze specyficznymi problemami w uczeniu się.	2	1
C5	Zasady terapii pedagogicznej w pracy z dziećmi ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się- praktyczne rozwiązania. Organizacja procesu terapeutycznego.	4	2

C6	Rozwijanie analizatorów słuchowego, wzrokowego, kinestetyczno-ruchowego, lateralizacji, jako ważne elementy terapii pedagogicznej.	6	3
C7	Rozwijanie odporności emocjonalnej oraz odpowiedzialności dziecka za własne wybory.	4	2
C8	Dysleksja, dysgrafia, dyskalkulia- pojęcia, symptomy w różnych okresach życia.	4	2
C9	Kolokwium zaliczeniowe	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny, problemowy połączony z dyskusją panelową, klasyczna metoda problemowa.	Laptop, projektor.
Ćwiczenia	Burza mózgów, dyskusja dydaktyczna, klasyczna metoda problemowa, praca w grupach.	Laptop, Projektor.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P1 Egzamin pisemny
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność F4 wypowiedź/ wystąpienie F5 ćwiczenia praktyczne	P2 kolokwium pisemne P5 wystąpienie/ rozmowa

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia				
	P1	F2	F4	F5	P2	P5
W_01	x	x	x	X	x	x
W_02	x	x	x	X	x	x
U_01	x	x	x	X	x	x
K_01	x	x	x	X		x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia

zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Ocenę bardzo dobrą (5) można uzyskać tylko w pierwszym terminie. W drugim terminie najwyższą oceną jest ocena dobra (4), w sesji poprawkowej ocena dostateczna (3).

2. Zaliczenie nieobecności (niezależnie od przyczyn) oraz cząstkowych prac (np. wystąpień) uprawnia studenta do możliwości przystąpienia do końcowego zaliczenia przedmiotu. Na zajęciach 1 nieobecność niezależnie od powodów jest dopuszczalna: 1 z ćwiczeń, 1 z wykładów.

3. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie na rozszerzonym poziomie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
4. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje w wybranych zagadnieniach.
5. Ocena dostateczna (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, stara się wykazać etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje w wybranych zagadnieniach.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	10	16
przygotowanie do egzaminu	20	30
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń	10	15
suma godzin:	**85**	**85**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. 1. E. Wysocka, *Diagnostyka pedagogiczna. Nowe obszary i rozwiązania*, Impuls Kraków, 2013.
2. I. Czajkowska, K. Herda, *Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole*, WSiP Warszawa 2005.
3. J. Mickiewicz, *Dysleksja rozwojowa. Podstawy diagnozy i terapii,* Dom Organizatora, Toruń 2011.
4. B. Kurowska, *Dziecko ryzyka dysleksji w przedszkolu*, WNUP Kraków 2011.
5. E. Skorek, *Terapia pedagogiczna, Zaburzenia rozwoju psychoruchowego dzieci* tom I, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2007.
6. E. Gruszczyk – Kolczyńska, *„Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki",* WSiP, Warszawa 1997.
7. E. J. Konieczna, *Arteterapia w teorii i praktyce*, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2011.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. E. Jarosz, E. Wysocka, *Diagnoza psychopedagogiczna podstawowe problemy i rozwiązania*, Wydawnictwo Akademickie „Żak", Warszawa 2006.
2. W. Szulc, *Arteterapia. Narodziny idei, ewolucja teorii, rozwój praktyki*, Difin, Warszawa 2011.
3. J. Gładyszewska - Cylulko, *Teoretyczne i praktyczne podstawy terapii przez sztukę*, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2011.
4. E.Gruszczyk-Kolczyńska (red.), *Wspomaganie rozwoju umysłowego oraz edukacja matematyczna dzieci w ostatnim roku wychowania przedszkolnego i w pierwszym roku szkolnej edukacji,* Edukacja Polska, Warszawa 2009.
5. M. Kowaluk, *Efektywność terapii pedagogicznej dzieci z trudnościami w uczeniu się*, Wydawnictwo UMCS, 2009.
6. M. Bogdanowicz, *Psychologia kliniczna dziecka w wieku przedszkolnym,* Warszawa 1985.
7. M. Bogdanowicz, *Integracja percepcyjno- motoryczna. Teoria- diagnoza- terapia,* CMPP-P, Warszawa 2000.
8. M. Molicka, *Bajki terapeutyczne*, T. I i II, Media Rodzina, Poznań 2002.
9. K. Opala-Wnuk, *Sztuka, która pomaga dzieciom*, Feeria, Łódź 2012.
10. E. J. Konieczna (red.), *Biblioterapia w praktyce. Poradnik dla nauczycieli, wychowawców i terapeutów,* Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2010.
11. D. Gulińska-Grzeluszka, *Muzykoterapia dzieci agresywnych*, WAH-E, Łódź 2009.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Anna Lis-Zaldivar
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	zaldivar@wp.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Podstawy językoznawstwa dla pedagogów**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A terapia pedagogiczna**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**prof. AJP dr hab. Agnieszka Niekrewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**III/5**	**3**
ćwiczenia	**15/8**	**III/5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy na temat systemu językowego polszczyzny.

C2 - Wyposażenie w umiejętność stosowania wiedzy o języku do analizy zagadnień szczegółowych, przydatnych w pracy terapeuty.

C3 - Rozwój umiejętności umożliwiających dalsze samokształcenie w zakresie terapii pedagogicznej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie w podstawowym stopniu powiązania językoznawstwa z innymi dyscyplinami humanistycznymi; rolę języka jako zjawiska społecznego i mentalnego.	K_W02
W_02	Student zna i rozumie w podstawowym stopniu podstawową terminologię, przedmiot i kierunki badań językoznawstwa.	K_W01

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności z wykorzystaniem odpowiednich źródeł z zakresu językoznawstwa (słowników, leksykonów, encyklopedii, tekstów źródłowych, opracowań monograficznych, itp.).	K_U07
U_02	Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla językoznawstwa.	K_U09, K_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności, a także rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Język jako system. Cechy języka naturalnego. Funkcje języka. Typy znaków	2	1
W2	Struktura systemu językowego. Podsystemy języka	2	1
W3	Słownictwo jako sposób interpretacji świata; sposoby kategoryzowania słownictwa w pamięci człowieka; słownik umysłowy; pojęcie pola znaczeniowego; relacje syntagmatyczne i paradygmatyczne	2	1
W4	Synonimia, antonimia, hiperonimia, hiponimia, kohiponimia	2	1
W5	Mechanizmy słowotwórcze	2	1
W6	Podstawy klasyfikacji wyrazów na części mowy	2	1
W7	Tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny	2	1
W8	Powtórzenie wiadomości	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Analiza form fleksyjnych wyrazów	2	1
C2	Analiza składniowa zdań pojedynczych i złożonych	2	1
C3	Analiza słowotwórcza wyrazów	2	1
C4	Określanie przynależności wyrazów do kategorii części mowy	2	1
C5	Próba klasyfikacji leksyki wspólnoodmianowej	2	1

C6	Poprawa i omówienie błędów językowych w wypowiedziach ustnych i pisemnych	3	2
C7	Analiza nowej warstwy polskiej leksyki (zapożyczenia, neologizmy, neosemantyzmy, nowe związki wyrazowe)	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład konwersatoryjny, dyskusja	prezentacje multimedialne
Ćwiczenia	ćwiczenia praktyczne	artykuły naukowe, słowniki, zasoby internetowe, komputerowe pliki ćwiczeniowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja podczas zajęć, aktywność	P1 – egzamin pisemny
Ćwiczenia	F5 – ćwiczenia praktyczne	P1 – egzamin pisemny

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P1	F5	P2	……	……
W_01	+	+	+	+		
W_02	+	+	+	+		
U_01	+	+	+	+		
U_02	+	+	+	+		
K_01	+	+	+	+		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

40-50% - dst
50-60% - dst+
60-70% - db
70-85% - db+
powyżej 85% - bdb

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zajęć	15	15
przygotowanie do egzaminu	15	29
zapoznanie z literaturą	15	15
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Grzegorczykowa R., *Wstęp do językoznawstwa*, Warszawa 2012.
2. Przybylska R., *Wstęp do nauki o języku polskim*, Kraków 2003.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Bańko M., *Polszczyzna na co dzień*, wyd. 3, Warszawa 2022.
2. *Encyklopedia języka polskiego*, red. S. Urbańczyk i M. Kucała, Wrocław 1999.
3. Nagórko A., *Zarys gramatyki polskiej (ze słowotwórstwem)*, Warszawa 2006.
4. Przybylska R., *Wstęp do nauki o języku polskim*, Kraków 2003.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Agnieszka A. Niekrewicz
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	Aniekrewicz@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Metody pracy z dzieckiem z trudnościami w nauce czytania i pisania**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A terapia pedagogiczna**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Aneta Baranowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** stacjonarne/niestacjonarne	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**III/6**	**4**
ćwiczenia	**30/16**	**III/6**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które nabył podczas realizacji przedmiotu „Teoretyczne podstawy terapii pedagogicznej".

4. Cele kształcenia

C1 - Zdobycie przygotowującej do pracy o charakterze terapeutycznym, usprawniającym i korekcyjnym wiedzy na temat trudności w nauce czytania i pisania – ich przyczyn, przejawów, sposobów rozpoznawania, konsekwencji oraz możliwości pomocy dzieciom z ryzyka dysleksji, dysgrafii i dysortografii w trakcie zajęć specjalistycznych i bieżących lekcji.
C2 - Nabycie umiejętności planowania i organizowania pracy korekcyjnej z dzieckiem z trudnościami w nauce czytania i pisania w oparciu o diagnozę zawartą w opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej/orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.
C3 - Nabycie umiejętności prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych z dziećmi z trudnościami w nauce czytania i pisania przy wykorzystaniu skutecznych metod pracy i adekwatnych pomocy dydaktycznych.
C4 - Uświadomienie potrzeby zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej oraz przejęcia odpowiedzialności za przygotowanie do pracy, podejmowane działania, ich rezultaty i swój rozwój zawodowy.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna teoretyczne podstawy trudności w nauce czytania i pisania oraz pracy korekcyjno-kompensacyjnej w obliczu ich występowania.	K_W15
W_02	Student zna metody wspierające rozwój umiejętności czytania i pisania oraz potrafi określić ich przydatność w pracy z danym przypadkiem.	K_W16
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi projektować działania terapeutyczne dostosowane do potrzeb edukacyjnych i rozwojowych oraz możliwości psychofizycznych dzieci z trudnościami w nauce czytania i pisania, w oparciu o diagnozę zawartą w dokumentach z poradni psychologiczno-pedagogicznej.	K_U08; K_U017; K_U031
U_02	Student potrafi prowadzić zajęcia korekcyjno-kompensacyjne z dziećmi z trudnościami w nauce czytania i pisania, stosując w ich trakcie poznane metody pracy oraz właściwie dobiera ćwiczenia i pomoce dydaktyczne.	K_U015; K_U016; K_U022
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do rozwijania własnego profesjonalizmu oraz osobistych możliwości i ograniczeń, przestrzegania zasad etyki zawodowej, przejawiania odpowiedzialności za siebie i innych, skutki swoich działań, pracy nad własnym rozwojem.	K_K01;K_K04; K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Czytanie jako proces psychiczny – pojęcie, rodzaje, funkcje, cele, czynniki wpływające na efektywność czytania.	2	1
W2	Dysleksja jako trudności w nabywaniu umiejętności czytania – pojęcie, symptomy, etiologia, konsekwencje.	2	1
W3	Pisanie jako proces psychiczny. Rozwój grafomotoryki u dziecka.	2	1
W4	Dysgrafia jako trudności w opanowaniu właściwego poziomu graficznego pisma – pojęcie, symptomy, etiologia, konsekwencje.	2	1
W5	Dysortografia jako trudności w poprawnym zapisywaniu wyrazów pomimo znajomości zasad ortografii – pojęcie, symptomy, etiologia, konsekwencje.	2	1
W6	Diagnoza dysleksji, dysgrafii i dysortografii – przegląd wybranych narzędzi (np. test szybkości czytania).	2	1
W7	Zasady prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i dydaktyczno-wyrównawczych dla dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu.	2	1
W8	Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla dzieci ze zdiagnozowaną dysleksją, dysgrafią i dysortografią w trakcie lekcji.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach

		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wyrabianie gotowości do czytania – etap przedliterowy. Ćwiczenia usprawniające percepcję wzrokową, percepcję słuchową, koncentrację uwagi.	2	1
C2	Tradycyjne metody nauki czytania (syntetyczne, analityczne i analityczno-syntetyczne).	2	2
C3	Metoda 18 struktur wyrazowych Ewy Kujawy i Marii Kurzyny.	2	1
C4	Metoda Dobrego Startu Marty Bogdanowicz.	2	1
C5	Odimienna metoda nauki czytania Ireny Majchrzak.	2	1
C6	Metoda czytania globalnego Glenna'a Domana.	2	1
C7	Metoda symultaniczno-sekwencyjna prof. Jagody Cieszyńskiej.	2	1
C8	Naturalna nauka języka – Briana Cutinga.	2	1
C9	Metoda „Cudowne Dziecko" Anety Czerskiej.	2	1
C10	Glottodydaktyka według Bronisława Rocławskiego.	2	1
C11	Wyrabianie gotowości do pisania. Ćwiczenia usprawniające koordynację wzrokowo-ruchową, orientację przestrzenną, małą i dużą motorykę.	2	1
C12	Metoda ćwiczeń grafomotorycznych Hanny Tymichowej i metoda kinezjologii edukacyjnej P. E. Dennisona.	2	1
C13	Metody nauki ortofrafii (indukcji, dedukcji, analogii).	2	1
C14	Wybrane strony internetowe wspomagające rozwój umiejętności czytania i pisania (np. wordwall, ortografia.net).	2	1
C15	Dziecko z trudnością w nauce czytania i pisania – analiza przypadków, projektowanie działań terapeutycznych.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.	Projektor, komputer, tablica, kreda.
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego i naukowego, analiza opinii i orzeczeń z poradni psychologiczno-pedagogicznej, prezentacja prac, dyskusja, burza mózgów, metaplan, pogadanka heurystyczna, mapa myśli, rozwiązywanie problemu, prezentacja materiału audiowizualnego, analiza przypadku, ćwiczenia praktyczne, prowadzenie lekcji.	Projektor, komputer, tablica, kreda, film, nagrania płytowe, tekst źródłowy i naukowy, dokumenty z PPP, białe kartki papieru, flamastry, długopisy, pomoce dydaktyczne do nauki czytania i pisania np. gry dydaktyczne, tablice ortograficzne itd.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność.	P1: egzamin pisemny.
Ćwiczenia	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność; F4: wypowiedź/wystąpienie (prezentacja kart pracy i gry); F5: ćwiczenia praktyczne.	P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja kart pracy i gry).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F2	F4	F5	P5
W_01	+	+	+	+	+	+
W_02	+	+	+	+	+	+
U_01			+	+	+	+
U_02			+	+	+	+
K_01		+	+	+	+	+

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P2: kolokwium pisemne:
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Sposób wyliczania oceny z kolokwium:
100%-91% poprawnych odpowiedzi – ocena 5
90%-81% poprawnych odpowiedzi – ocena 4,5
80%-71% poprawnych odpowiedzi – ocena 4
70%-61% poprawnych odpowiedzi – ocena 3,5
60%-51% poprawnych odpowiedzi – ocena 3

P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja kart pracy i gry dydaktycznej):
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowane przez niego/nią karty pracy oraz gra dydaktyczna nie zawierają błędów i braków.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Przygotowane przez niego/nią karty pracy oraz gra dydaktyczna zawierają drobne błędy i/lub braki.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowane przez niego/nią karty pracy oraz gra dydaktyczna zawierają różne błędy i/lub braki.

Sposób wyliczenia oceny z ćwiczeń (z uwagi na dwie prace zaliczeniowe):
Ocena końcowa to suma 70% oceny z kart pracy i 30% oceny z gry dydaktycznej.

Przedział ocen:
5,0-4,75 – ocena 5
4,74-4,25 – ocena 4,5
4,24-3,75 – ocena 4
3,74-3,25 – ocena 3,5
3,24-3,0 – ocena 3

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do egzaminu	25	30
przygotowanie kart pracy	10	10
przygotowanie gry dydaktycznej	5	5
zapoznanie z literaturą przedmiotu	15	31
suma godzin:	**100**	**100**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1.Bogdanowicz M., *Metoda Dobrego Startu we wspomaganiu rozwoju, edukacji i terapii pedagogicznej*, Gdańsk 2014.
2. Bogdanowicz M., *Przygotowanie do nauki pisania. Ćwiczenia grafomotoryczne według Hanny Tymichovej*, Gdańsk 2005.
3. Bogdanowicz M., *Ryzyko dysleksji, dysgrafii i dysortografii. Skala Ryzyka Dysleksji wraz z normami dla klas I i II*, Gdynia 2012.
4. Borowska B., *Glottodydaktyka ojczystojęzyczna jako innowacyjna metoda nauki czytania i pisania*, [w:] *Język polski i polonistyka w Europie Wschodniej: przeszłość i współczesność*, red. I. Bundza, J. Kowalewski, A. Krawczuk, O. Śliwiński, Kijów 2015.
5. Cieszyńska J., *Nauka czytania krok po kroku: jak przeciwdziałać dysleksji*, Kraków 2005.
6. Cieszyńska J., *Symultaniczno-Sekwencyjna Nauka Czytania 20 lat później*, Kraków 2023.
7. Czerska A., *Czytanie dla rozwoju. Wczesnodziecięca nauka czytania metodą Cudowne dziecko*, Warszawa 2016.
8. Dennison P., *Kinezjologia edukacyjna dla dzieci. Podstawowy podręcznik kinezjologii edukacyjnej dla rodziców i nauczycieli*, Warszawa 2003.
9. Górniewicz E., *Diagnozowanie trudności w czytaniu i pisaniu*, Toruń 2017.
10. Klim-Klimaszewska A., *Praca z dzieckiem ryzyka dysleksji i dysgrafii*, Warszawa 2015.
11. Kujawa E., Kurzyna M., *Metoda 18 struktur wyrazowych w pracy z dziećmi z trudnościami w czytaniu i pisaniu. Książka do ćwiczeń w czytaniu*, Warszawa 2000.
12. Majchrzak I, *Nazywanie świata – odimienna metoda nauki czytania*, Kielce 2014.

13. Reid G., *Dysleksja. Podręcznik akademicki*, Gdańsk 2018.
14. Urbaniak L., *Skuteczność wybranych metod aktywizujących w doskonaleniu mowy i osiąganiu gotowości do nauki czytania dzieci sześcioletnich*, Katowice 2019.
15. Opinie i orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej (z wykreślonymi danymi dziecka i przedszkola/szkoły).

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.Bizdan-Bluma I, i in., *Karty pracy do ćwiczeń funkcji poznawczych*, Warszawa 2022.
2. Borowska-Kociemba A., Krukowska M., *Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne. Karty pracy dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*. Część 1 i 2, Gdańsk 2018.
3. Grabałowska K., *Ćwiczenia w czytaniu i pisaniu: poradnik metodyczny do terapii dzieci dyslektycznych*, Toruń 2005.
4. Jurek A., *Rozwój dziecka a metody nauczania czytania i pisania*, Gdańsk 2012.
5. Konior-Węgrzynowa H., *Uczę czytać. Poradnik dla nauczycieli i rodziców początkujących czytelników,* Gdańsk 2014.
6. Mańkowska I., Rożyńska M., *Warsztat specjalisty terapii pedagogicznej*, Gdynia 2012.
7. Pomirska Z., *Wygraj z dysortografią. Zbiór ćwiczeń usprawniających umiejętność poprawnego pisania*, Kielce 2007.
8. Seria: *Trening szkolny. Ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne* (klasy 1-8), Warszawa 2023.
9. Słupek K., *100 kart pracy z ćwiczeniami korekcyjno-kompensacyjnymi doskonalącymi umiejętność czytania i pisania*. Poziom 1 i 2, Gdańsk 2021.
10. Sosin I, *Terapia dysleksji. Grafomotoryka. Karty pracy do zajęć korekcyjno-kompensacyjnych*, Warszawa 2013.
11. Sosin I., *Terapia dysleksji. Funkcje słuchowe. Funkcje wzrokowe. Grafomotoryka. Pakiet ćwiczeń i kart do samodzielnej pracy w domu*, Warszawa 2013.
12. Suwalska E., *Ćwiczenia w terapii dysleksji i dysortografii dla uczniów klas IV-VI* (zeszyty: ó-u; ch-h; rz-ż), Gdańsk 2015.
13. Szymankiewicz E., *Dyslektyczne ucho: zbiór ćwiczeń stymulujących rozwój percepcji słuchowej nie tylko dla uczniów z dysleksją: książka dla nauczyciela*, Gdańsk 2009.
14. Taboł S., *Istota czytania*, Kraków 2005.
15. *Trudności w czytaniu i pisaniu: rozważania teoretyczne i praktyczne*, red. I. Pietras, Warszawa 2012.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Aneta Baranowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	abaranowska@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych dla dzieci z trudnościami w nauce matematyki**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A terapia pedagogiczna**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Aneta Baranowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** stacjonarne/niestacjonarne	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**II/4**	**3**
ćwiczenia	**15/8**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które nabył podczas realizacji przedmiotu „Teoretyczne podstawy terapii pedagogicznej".

4. Cele kształcenia

C1 - Zdobycie wiedzy na temat trudności w nauce matematyki – ich przyczyn, przejawów, konsekwencji oraz możliwości wsparcia dzieci z problemami w nabywaniu umiejętności matematycznych w trakcie zajęć specjalistycznych i bieżących lekcji.

C2 - Rozwinięcie umiejętności planowania pracy terapeutycznej z dzieckiem z trudnościami w uczeniu się matematyki w oparciu o diagnozę zawartą w opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej/orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

C3 - Nabycie umiejętności prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych z dziećmi z trudnościami w nauce matematyki przy wykorzystaniu aktywizujących metod pracy oraz adekwatnych pomocy dydaktycznych.

C4 - Uświadomienie potrzeby ciągłego doskonalenia swojego warsztatu pracy pedagoga-terapeuty.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna teoretyczne podstawy trudności w uczeniu się matematyki oraz	K_W15

	pracy korekcyjno-kompensacyjnej prowadzonej w obliczu ich występowania.	
W_02	Student zna programy i metody wspierające rozwój umiejętności matematycznych oraz potrafi określić ich przydatność w pracy z danym przypadkiem.	K_W16
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi projektować działania terapeutyczne dostosowane do potrzeb edukacyjnych i rozwojowych oraz możliwości psychofizycznych dzieci z trudnościami w nauce matematyki w oparciu o diagnozę zawartą w dokumentach z poradni psychologiczno-pedagogicznej.	K_U08; K_U017; K_U031
U_02	Student potrafi prowadzić zajęcia korekcyjno-kompensacyjne z dziećmi z trudnościami w nauce matematyki, stosując w ich trakcie poznane programy i metody pracy oraz właściwie dobierając ćwiczenia i pomoce dydaktyczne.	K_U015; K_U016; K_U022
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do rozwijania swoich kompetencji terapeutycznych, dążenia do samorealizacji.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Etapy rozwoju kompetencji matematycznych dzieci. Cele edukacji matematycznej w przedszkolu i szkole.	2	1
W2	Dyskalkulia i inne zaburzenia umiejętności arytmetycznych – pojęcie, przejawy, przyczyny.	3	1,5
W3	Dysleksja i dyskalkulia – różnice i podobieństwa.	1	0,5
W4	Diagnoza specyficznych trudności w nauce matematyki.	2	1
W5	Zasady prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych z dziećmi z trudnościami w nauce matematyki.	2	1
W6	Wybrane programy i metody wspierające rozwój umiejętności matematycznych dzieci (np. Program „Dziecięca matematyka" prof. Edyty Gruszczyk-Kolczyńskiej).	3	2
W7	Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla dzieci z trudnościami w uczeniu się matematyki w trakcie lekcji.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Rozwijanie orientacji przestrzennej i czasu – przykładowe ćwiczenia i pomoce dydaktyczne.	2	1
C2	Rozwijanie umiejętności klasyfikowania, szeregowania – przykładowe ćwiczenia i pomoce dydaktyczne.	1	0,5
C3	Kształtowanie pojęć liczbowych i umiejętności liczenia (dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia) – przykładowe ćwiczenia i pomoce dydaktyczne.	2	1

C4	Kształtowanie rozumienia sensu miary oraz umiejętności mierzenia długości, objętości, ciężaru i czasu – przykładowe ćwiczenia i pomoce dydaktyczne.	1	0,5
C5	Rozwijanie intuicji geometrycznej – wykorzystanie różnych kształtów i figur geometrycznych – przykładowe ćwiczenia i pomoce dydaktyczne.	2	1
C6	Rozwijanie myślenia logicznego poprzez analizowanie, syntezowanie, porównywanie, rozwiązywanie zagadek i zadań tekstowych – przykładowe ćwiczenia i pomoce dydaktyczne.	2	1
C7	Konstruowanie gier dydaktycznych dla dzieci z trudnościami w nauce matematyki.	2	1
C8	Wspieranie ciekawości, samodzielności i aktywności dzieci w toku działań podejmowanych z zakresu edukacji matematycznej.	1	1
C9	Dzieci z trudnościami w nauce matematyki – analiza przypadków, projektowanie działań terapeutycznych.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.	Projektor, komputer, tablica, kreda.
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego i naukowego, analiza opinii i orzeczeń z poradni psychologiczno-pedagogicznej, prezentacja prac, dyskusja, burza mózgów, metaplan, pogadanka heurystyczna, mapa myśli, rozwiązywanie problemu, prezentacja materiału audiowizualnego, analiza przypadku, ćwiczenia praktyczne, prowadzenie lekcji.	Projektor, komputer, tablica, kreda, film, nagrania płytowe, tekst źródłowy i naukowy, dokumenty z PPP, białe kartki papieru, flamastry, długopisy, pomoce dydaktyczne do nauki matematyki np. gry dydaktyczne, bryły itd.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność.	P1: egzamin pisemny.
Ćwiczenia	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność; F4: wypowiedź/wystąpienie (prezentacja kart pracy i gry); F5: ćwiczenia praktyczne.	P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja kart pracy i gry).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P1	F2	F4	F5	P5
W_01	+	+	+	+	+	+
W_02	+	+	+	+	+	+
U_01			+	+	+	+

U_02			+	+	+	+
K_01		+	+	+	+	+

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P1: egzamin:
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Sposób wyliczania oceny z egzaminu:
100%-91% poprawnych odpowiedzi – ocena 5
90%-81% poprawnych odpowiedzi – ocena 4,5
80%-71% poprawnych odpowiedzi – ocena 4
70%-61% poprawnych odpowiedzi – ocena 3,5
60%-51% poprawnych odpowiedzi – ocena 3

P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja kart pracy i gry dydaktycznej):
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowane przez niego/nią karty pracy oraz gra dydaktyczna nie zawierają błędów i braków.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Przygotowane przez niego/nią karty pracy oraz gra dydaktyczna zawierają drobne błędy i/lub braki.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowane przez niego/nią karty pracy oraz gra dydaktyczna zawierają różne błędy i/lub braki.

Sposób wyliczenia oceny z ćwiczeń (z uwagi na dwie prace zaliczeniowe):
Ocena końcowa to suma 70% oceny z kart pracy i 30% oceny z gry dydaktycznej.
Przedział ocen:
5,0-4,75 – ocena 5
4,74-4,25 – ocena 4,5
4,24-3,75 – ocena 4
3,74-3,25 – ocena 3,5
3,24-3,0 – ocena 3

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**

Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do egzaminu	20	20
przygotowanie kart pracy	10	10
przygotowanie gry dydaktycznej	5	5
zapoznanie z literaturą przedmiotu	10	24
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Gruszczyk – Kolczyńska E., *Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki. Przyczyny, diagnoza, zajęcia korekcyjno-wyrównawcze*, Warszawa 1992.
2. Gruszczyk-Kolczyńska E., *Dziecięca matematyka – dwadzieścia lat później. Książka dla rodziców i nauczycieli starszych przedszkolaków*, Kraków 2015.
3. Gruszczyk-Kolczyńska E., *Jak pomóc dziecku pokonać niepowodzenia w nauce*, Kraków 2021.
4. Hanisz J., *Matematyka. Metody pracy*, Warszawa 2021.
5. Kurczab M., *Dyskalkulia w pytaniach i odpowiedziach. Podstawowe informacje dla nauczycieli*, Warszawa 2005.
6. Walerzak-Więckowska A., Lipowska M., Jurek P., *Dyskalkulia rozwojowa – deficyt wiadomości matematycznych czy umiejętności arytmetycznych – od rozważań terminologicznych do praktyki diagnostycznej*, „Polskie Forum Psychologiczne" 2018, tom 23, numer 4, s. 759-782.
7. Opinie i orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej (z wykreślonymi danymi dziecka i przedszkola/szkoły).

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Bakoń K., *Trudności w uczeniu się matematyki uczniów klas początkowych i próby przezwyciężania tych trudności*, „Zeszyty Naukowe. Trudności szkolne dziecka" 2015, nr 1, s. 51-62.
2. Gruszczyk – Kolczyńska E., Zielińska E., *Dziecięca matematyka: metodyka i scenariusze zajęć z sześciolatkami w przedszkolu, w szkole i w placówkach integracyjnych*, Warszawa 2000.
3. Filip J., Rams T., *Dziecko w świecie matematyki*, Kraków 2000.
4. Gruszczyk – Kolczyńska E., Dobosz K., Zielińska E., *Jak nauczyć dzieci sztuki konstruowania gier?* Warszawa 1996.
5. Hudson D., *Specyficzne trudności w uczeniu się, Niezbędnik nauczyciela*, Gdańsk 2019.
6. Nowik J., *Kształcenie matematyczne w edukacji wczesnoszkolnej: poradnik dla nauczyciela*, Opole 2011.
7. Oszwa U., *Psychologia trudności arytmetycznych u dzieci*, Kraków 2008.
8. Piotrowski M., *Matematyczny Trójkąt Bermudzki – trudności w kształceniu zaradności matematycznej*, „Studia z Teorii Wychowania" 2018, tom IX, nr 3, s. 289-310.
9. Słupek K., *Matematyczne karty pracy dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*. Część 1 i 2, Gdańsk 2019.
10. Stryczniewicz B., *Praca z uczniem mającym trudności z matematyką*, Opole 2004.
11. Szwajkowski W., *Dyskalkulia. Ćwiczenia umiejętności matematycznych*. Część 1 i 2, Kraków 2020.
12. Tanajewska A., Naprawa R., *Karty pracy z edukacji matematycznej dla uczniów ze specjalnymi potrzebami*. Część 1 i 2, Warszawa 2020.
13. Wojciechowska K., *Gry i zabawy matematyczne w przedszkolu*, Opole 2008.
14. Zaremba D., *Jak tłumaczyć dzieciom matematykę?*, Gliwice 2014.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Aneta Baranowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.

dane kontaktowe (e-mail)	abaranowska@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych dla dzieci z zaburzeniami rozwoju psychoruchowego**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2. Moduł obieralny: terapia pedagogiczna**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Aneta Baranowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**II/3**	**3**
ćwiczenia	**15/8**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 - Zdobycie wiedzy dotyczącej teoretycznych i praktycznych podstaw psychomotoryki jako koncepcji wspierania rozwoju dziecka.

C2 - Rozwinięcie umiejętności diagnozowania rozwoju psychomotorycznego dzieci oraz tworzenia w oparciu o wyniki diagnozy działań prowadzących do jego wspomagania z wykorzystaniem skutecznych metod pracy dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i rozwojowych dziecka, a także jego możliwości psychofizycznych.

C3 - Uświadomienie potrzeby ciągłego dokształcania się zawodowego, dbania o swój rozwój osobisty i podejmowania nowych wyzwań zawodowych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna prawidłowości i zaburzenia rozwoju psychoruchowego dziecka oraz metody jego usprawniania.	K_W15

W_02	Student zna główne nurty psychomotorycznego wsparcia rozwoju dzieci i młodzieży.	K_W03; K_W09
W_03	Student zna podstawy funkcjonowania narządu wzroku i równowagi.	K_W21
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi diagnozować rozwój psychoruchowy dziecka, wykorzystując poznane metody, techniki i narzędzia oraz projektuje zgodnie z obowiązującymi standardami działania wspomagające rozwój psychomotoryczny, dostosowane do potrzeb i możliwości dziecka.	K_U09; K_U017; K_U031
U_02	Student potrafi prowadzić zajęcia usprawniające rozwój psychoruchowy dziecka, wykorzystując przy tym poznane metody pracy oraz sposoby aranżacji pomieszczenia psychomotorycznego.	K_U015; K_U016; K_U022
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do dokonania samooceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności, wyznaczania kierunków własnego rozwoju i kształcenia, podejmowania wyzwań zawodowych.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Rozwój psychoruchowy dziecka od 0 do 18 roku życia – prawidłowości i zaburzenia.	3	2
W2	Niepełnosprawność intelektualna i ruchowa, ADHD.	2	1
W3	Psychomotoryka jako koncepcja wspierania rozwoju dziecka – podstawowe założenia, cele oraz geneza.	2	1
W4	Główne nurty psychomotorycznego wspierania rozwoju dzieci i młodzieży: – Wychowanie poprzez ruch Marianne Frostig. – Motopedagogika i mototerapia Ernsta Kipharda. – Program do wspomagania rozwoju percepcji Kirsty Mertens. – Podejście ukierunkowane na zrozumienie Jurgena Seewalda.	2	1
W5	Główne nurty psychomotorycznego wspierania rozwoju dzieci i młodzieży: – Psychomotoryka systemowa Rolfa Balgo i Reinhardta Vossa. – Podmiotowe wspieranie rozwoju ukierunkowane na dziecko Renate Zimmer. – Psychomotoryka empowermentu w ujęciu Jolanty i Andrzeja Majewskich. – Terapia psychomotoryczna wg Procus i Block.	2	1
W6	Zasady prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych z dziećmi z zaburzeniami rozwoju psychoruchowego.	2	1
W7	Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla dzieci z zaburzeniami rozwoju psychoruchowego w trakcie lekcji.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**

C1	Diagnoza rozwoju psychoruchowego dziecka – metody i narzędzie diagnostyczne.	2	1
C2	Metoda Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne i kinezjologia edukacyjna Paula Dennisona.	2	1
C3	Metoda edukacji przez ruch Doroty Dziamskiej.	2	1
C4	Metoda Marii i Christophera Knillów (Programy Aktywności) i metoda symboli dźwiękowych.	2	1
C5	Metoda integracji sensorycznej.	2	1
C6	System percepcyjno-motoryczny Newella Kepharta oraz System percepcyjno-motoryczny Marianne Frostig i Davida Horne'a.	2	1
C7	Aranżacja pomieszczenia psychomotorycznego.	1	1
C8	Dzieci z zaburzeniami rozwoju psychoruchowego – analiza przypadków, projektowanie działań terapeutycznych.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.	Projektor, komputer, tablica, kreda.
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego i naukowego, analiza opinii i orzeczeń z poradni psychologiczno-pedagogicznej, prezentacja prac, dyskusja, burza mózgów, metaplan, pogadanka heurystyczna, mapa myśli, rozwiązywanie problemu, prezentacja materiału audiowizualnego, analiza przypadku, ćwiczenia praktyczne, prowadzenie lekcji.	Projektor, komputer, tablica, kreda, film, nagrania płytowe, tekst źródłowy i naukowy, dokumenty z PPP, białe kartki papieru, flamastry, długopisy, pomoce dydaktyczne wspomagające rozwój psychoruchowy np. gry dydaktyczne, materace itd.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność.	P2: kolokwium pisemne.
Ćwiczenia	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność; F4: wypowiedź/wystąpienie (prezentacja scenariusza zajęć); F5: ćwiczenia praktyczne.	P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja 2 scenariuszy zajęć).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F2	F4	F5	P5
W_01	+	+	+	+	+	+

W_02	+	+				
W_03	+		+		+	
U_01			+	+	+	+
U_02			+	+	+	+
K_01		+	+	+	+	+

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P2: kolokwium:
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Sposób wyliczania oceny z kolokwium:
100%-91% poprawnych odpowiedzi – ocena 5
90%-81% poprawnych odpowiedzi – ocena 4,5
80%-71% poprawnych odpowiedzi – ocena 4
70%-61% poprawnych odpowiedzi – ocena 3,5
60%-51% poprawnych odpowiedzi – ocena 3

P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja 2 scenariuszy zajęć):
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowane przez niego/nią scenariusze zajęć nie zawierają błędów i braków.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Przygotowane przez niego/nią scenariusze zajęć zawierają drobne błędy i/lub braki.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowane przez niego/nią scenariusze zajęć zawierają różne błędy i/lub braki.

Sposób wyliczenia oceny z ćwiczeń (z uwagi na dwie prace zaliczeniowe):
Ocena końcowa to suma 50% oceny z pierwszego scenariusza i 50% oceny z drugiego scenariusza.
Przedział ocen:
5,0-4,75 – ocena 5
4,74-4,25 – ocena 4,5
4,24-3,75 – ocena 4
3,74-3,25 – ocena 3,5
3,24-3,0 – ocena 3

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**

Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	15	20
przygotowanie 2 scenariuszy zajęć	10	10
zapoznanie z literaturą przedmiotu	20	29
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Biernat R., *Metody i techniki terapeutycznego oddziaływania i wspomagania dzieci z zaburzeniami i deficytami rozwojowymi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym*, „Społeczeństwo – Edukacja – Język" 2014, nr 2, s. 7-28.
2. Borkowska M., *Dziecko z niepełnosprawnością ruchową. Jak wspomagać rozwój psychoruchowy*, Warszawa 2021.
3. Dziamska D., *Edukacja przez ruch. Od kołysania do pisania*, Warszawa 2022.
4. Majewska J., Majewski A., *Zarys Psychomotoryki. Główne nurty psychomotorycznego wspierania rozwoju dzieci i młodzieży: Teoria i Praktyka*, Gdańsk 2012.
5. Przyrowski Z., *Integracja sensoryczna. Teoria, diagnoza, terapia*, 2019.
6. Scherborne W., *Ruch rozwijający dla dzieci*, Warszawa 2012.
7. Skarbek K., Wrońska I., *Diagnoza i wspomaganie rozwoju psychoruchowego dziecka w wieku przedszkolnym*, Kraków 2023.
8. Opinie i orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej (z wykreślonymi danymi dziecka i przedszkola/szkoły).

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Dziamska D., *Edukacja przez ruch. Fale, spirale, jodełki, zygzaki,* Warszawa 2015.
2. Dziamska D., *Edukacja przez ruch. Kropki, kreski, owale, wiązki,* Warszawa 2005.
3. Dziamska D., *Edukacja przez ruch. Zabawy z papierowym wachlarzem*, Warszawa 2022.
4. Grzywniak C., *Możliwości wykorzystania psychomotoryki w stymulacji rozwoju dzieci i młodzieży*, „Rocznik Komisji Nauk Pedagogicznych" 2013, nr 66.
5. Jaklewicz H., Marcelli D., *Psychopatologia wieku dziecięcego*, Wrocław 2022.
6. Majewska J., Majewski A., Parakiewicz A., Zaorska M., *Integracja sensoryczna w dialogu z psychomotoryką*. *Teoria i praktyka wspomagania rozwoju poprzez ruch*, Toruń 2016.
7. Mincakiewicz E., *Psychoruchowy rozwój dziecka. Diagnoza. Propozycje wsparcia i pomocy rodzinie*, Warszawa 2009.
8. Olechnowicz H., *Terapia dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Programy i metody*, Warszawa 2023.
9. Przyrowski Z., *Trenuj mózg poprzez ruch*, Warszawa 2016.
10. Wiśniewska M., *Ćwicz razem z sensorycznym Brunem*, Warszawa 2022.
11. Wiśniewska M., *Dyspraktyczna Łucja*, Warszawa 2021.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Aneta Baranowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	abaranowska@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Metodyka zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A terapia pedagogiczna**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Aneta Baranowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** stacjonarne/niestacjonarne	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykłady	**15/8**	**II/4**	**3**
ćwiczenia	**15/8**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które nabył podczas realizacji przedmiotu „Psychologia rozwojowa" oraz „Teoretyczne podstawy terapii pedagogicznej".

4. Cele kształcenia

C1 – Zdobycie wiedzy na temat trudności w obszarze społeczno-emocjonalnym u dzieci w różnych fazach rozwojowych i sposobów ich niwelowania.

C2 - Rozwinięcie umiejętności diagnozowania i wspomagania dzieci z trudnościami emocjonalno-społecznymi na zajęciach specjalistycznych przy wykorzystaniu aktywizujących metod pracy oraz adekwatnych pomocy dydaktycznych.

C4 – Uświadomienie konieczności budowania relacji społecznych z uczestnikami procesu edukacji i rozwijania umiejętności w tym zakresie.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	

W_01	Student zna wybrane trudności emocjonalno-społeczne u dzieci i młodzieży oraz specyfikę metodyki zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne jako jednej z form pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole i placówce.	K_W15; K_W16
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi diagnozować rozwój społeczno-emocjonalny dziecka przy wykorzystaniu poznanych metod, technik i narzędzi.	K_U09
U_02	Student potrafi projektować i prowadzić działania terapeutyczne dostosowane do potrzeb edukacyjnych i rozwojowych oraz możliwości psychofizycznych dzieci z trudnościami w obszarze emocjonalno-społecznym w oparciu o wcześniej przeprowadzoną diagnozę.	K_U08; K_U015; K_U016; K_U017; K_U022; K_U031
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do nawiązania i podtrzymania relacji społecznych z podopiecznymi, ich rodzicami, nauczycielami i specjalistami pracującymi w placówce oraz nabywania umiejętności pozwalających na efektywną współpracę z innymi.	K_K01; K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Rozwój emocjonalny i społeczny dzieci i młodzieży oraz jego uwarunkowania.	3	2
W2	Wybrane trudności emocjonalno-społeczne dzieci i młodzieży. – Nieśmiałość i wycofanie społeczne. – Zaburzenia zachowania i opozycyjno-buntownicze. – Samouszkodzenia. – Zaburzenia lękowe, w tym mutyzm wybiórczy. – Zaburzenia nastroju. – Zaburzenia odżywiania.	6	3
W3	Przykładowe programy wzmacniające kompetencje społeczno-emocjonalne (np. „Przyjaciele Zippiego", „Kolorowy świat emocji", „Dla wszystkich starczy miejsca pod wielkim dachem nieba", program kształcenia emocjonalnego Leokadii Wiatrowskiej).	2	1
W4	Wybrane metody pracy z dzieckiem z trudnościami emocjonalno-społecznymi na zajęciach rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne: – Terapia przez zabawę. – Techniki relaksacyjne. – Socjoterapia. – Trening umiejętności społecznych i trening zastępowania agresji. – Bajkoterapia.	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Proces diagnozowania rozwoju społeczno-emocjonalnego u dzieci i młodzieży (norma/patologia). Metody, techniki, narzędzia. Analiza przypadków.	3	2

C2	Rozwijanie kompetencji emocjonalnych u dzieci i młodzieży w zakresie rozpoznawania emocji u siebie, radzenia sobie z własnymi emocjami, rozpoznawania emocji u innych, radzenia sobie z emocjami innych osób – propozycje ćwiczeń.	2	1
C3	Strategie radzenia sobie ze stresem. Kształtowanie odporności emocjonalnej na sytuacje trudne – propozycje ćwiczeń.	2	1
C4	Rozwijanie poczucia własnej wartości i sprawczości – propozycje ćwiczeń.	2	1
C5	Rozwijanie kompetencji społecznych u dzieci i młodzieży (np. umiejętności komunikacyjne, asertywność, praca w zespole) – propozycje ćwiczeń.	2	1
C6	Gry dydaktyczne rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne (np. „Emocje", „Góra uczuć", „Kłębki emocji", „Dixit").	2	1
C7	Budowanie strategii korygowania zaburzonych zachowań dziecka.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.	Projektor, komputer, tablica, kreda.
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego i naukowego, analiza opinii i orzeczeń z poradni psychologiczno-pedagogicznej, prezentacja prac, dyskusja, burza mózgów, pogadanka heurystyczna, rozwiązywanie problemu, prezentacja materiału audiowizualnego, analiza przypadku, ćwiczenia praktyczne, prowadzenie lekcji.	Projektor, komputer, tablica, kreda, film, nagrania płytowe, tekst źródłowy i naukowy, dokumenty z PPP, białe kartki papieru, flamastry, długopisy, pomoce dydaktyczne do wspomagania rozwoju społeczno-emocjonalnego dzieci.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność.	P2: kolokwium pisemne.
Ćwiczenia	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność; F4: wypowiedź/wystąpienie (prezentacja scenariusza zajęć); F5: ćwiczenia praktyczne.	P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja 2 scenariuszy zajęć).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F2	F4	F5	P5
W_01	+	+	+	+	+	+
U_01			+	+	+	+
U_02			+	+	+	+
K_01			+	+	+	+

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P2: kolokwium:
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Sposób wyliczania oceny z kolokwium:
100%-91% poprawnych odpowiedzi – ocena 5
90%-81% poprawnych odpowiedzi – ocena 4,5
80%-71% poprawnych odpowiedzi – ocena 4
70%-61% poprawnych odpowiedzi – ocena 3,5
60%-51% poprawnych odpowiedzi – ocena 3

P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja 2 scenariuszy zajęć):
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowane przez niego/nią scenariusze zajęć nie zawierają błędów i braków.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Przygotowane przez niego/nią scenariusze zajęć zawierają drobne błędy i/lub braki.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowane przez niego/nią scenariusze zajęć zawierają różne błędy i/lub braki.

Sposób wyliczenia oceny z ćwiczeń (z uwagi na dwie prace zaliczeniowe):
Ocena końcowa to suma 50% oceny z pierwszego scenariusza i 50% oceny z drugiego scenariusza.
Przedział ocen:
5,0-4,75 – ocena 5
4,74-4,25 – ocena 4,5
4,24-3,75 – ocena 4
3,74-3,25 – ocena 3,5
3,24-3,0 – ocena 3

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	15	20

przygotowanie 2 scenariuszy zajęć	10	10
zapoznanie z literaturą przedmiotu	20	29
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Hay D., *Rozwój emocjonalny od niemowlęctwa do dorastania*, Warszawa 2021.
2. Jegier A., Szurowska B., *Umiejętności społeczne dzieci. Kształtowanie rozwoju emocjonalno-społecznego dzieci w normie rozwojowej i dzieci ze specjalnymi potrzebami*, Warszawa 2017.
3. Karasowska A., *Uczeń z zaburzeniami zachowania. Budowanie strategii pracy w środowisku szkolnym*, Warszawa 2018.
4. Lasota A., *Trening umiejętności emocjonalnych i społecznych dzieci. Karty terapeutyczne i karty pracy*, Warszawa 2021.
5. Marcelli D., *Psychopatologia wieku dziecięcego*, Wrocław 2022 (fragmenty dotyczące omawianych zaburzeń).
6. Szulc A., Wciórka J., Rymaszewska J., Pilecki M., Gałecki P., Sidorowicz S., *Kryteria diagnostyczne zaburzeń psychicznych – DSM 5*, Wrocław 2020 (fragmenty dotyczące omawianych zaburzeń).
7. Wciórka J., Pużyński S., *Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10: opisy kliniczne i wskazówki diagnostyczne*, tom 1 i 2, Kraków 2000 (fragmenty dotyczące omawianych zaburzeń).
8. Opinie i orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej (z wykreślonymi danymi dziecka i przedszkola/szkoły).

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Busz A., *Włącz emocje. Opowiadania socjoterapeutyczne*, Gdańsk 2017.
2. Czub M., *Rozwój kompetencji społeczno-emocjonalnych dziecka* [w:] *Diagnoza funkcjonowania społeczno-emocjonalnego dziecka w wieku od 1,5 do 5,5*, Warszawa 2014.
3. Dobińska G., Cieślikowska-Ryczko A., *Techniki i metody relaksacyjne w wychowaniu edukacji i terapii*, Łódź 2019.
4. Gładyszewska-Cylulko J., *Wspomaganie rozwoju dzieci nieśmiałych poprzez wizualizację i inne techniki arteterapii*, Kraków 2012.
5. Grudziewska E., *Socjoterapia w pracy z dziećmi i młodzieżą. Programy zajęć*. Część 1-4, Warszawa 2015.
6. Jankowicz S., *Depresja wieku młodzieńczego – etiologia i obraz kliniczny*, „Zeszyty Naukowe Towarzystwa Doktorantów UJ Nauki Społeczne" 2018, nr 3 (22).
7. Łoskot M., *Gry i zabawy terapeutyczne dla dzieci i młodzieży*, Warszawa 2022.
8. Łoza B., *Cała nasza depresja*, Warszawa 2020.
9. Molicka M., *Bajki terapeutyczne*, Część 1 i 2, Poznań 2003.
10. Olejnik A., *Wyobrażanki. Ćwiczenia relaksacyjne dla dzieci*, Warszawa 2021.
11. *Proste historyjki o emocjach*, praca zbiorowa, Gdańsk 2022.
12. Radziwiłowicz W., *Depresja u dzieci i młodzieży*, Kraków 2014.
13. Rapee R., *Lęk u dzieci*, Kraków 2020.
14. Reddy L. A., *Rozwijanie umiejętności społecznych dziecka. Interwencje przez zabawę*, Warszawa 2014.
15. Sędłak D., Wycech B., *Zabawy relaksacyjne i wyciszające na zajęciach terapeutycznych. Zabawy. Ćwiczenia. Przerywniki. Scenariusze zajęć*, Warszawa 2014.
16. *W świecie emocji i uczuć*, praca zbiorowa, Gdańsk 2019.
17. Węglarz J., Bentkowska D., *Trening umiejętności społecznych dzieci i młodzieży*, Gdańsk 2022.
18. Wiatrowska L., *Kłopoty z emocjami dzieci. Ścieżki zmian*, Toruń 2009.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Aneta Baranowska

data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	abaranowska@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Metodyka zajęć z dziećmi z trudnościami w obszarze społeczno-emocjonalnym**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A terapia pedagogiczna**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Aneta Baranowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** stacjonarne/niestacjonarne	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykłady	**15/8**	**II/4**	**3**
ćwiczenia	**15/8**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które nabył podczas realizacji przedmiotu „Psychologia rozwojowa" oraz „Teoretyczne podstawy terapii pedagogicznej".

4. Cele kształcenia

C1 – Zdobycie wiedzy na temat trudności w obszarze społeczno-emocjonalnym u dzieci w różnych fazach rozwojowych i sposobów ich niwelowania.

C2 - Rozwinięcie umiejętności diagnozowania i wspomagania dzieci z trudnościami emocjonalno-społecznymi przy wykorzystaniu aktywizujących metod pracy oraz adekwatnych pomocy dydaktycznych.

C4 – Uświadomienie konieczności budowania relacji społecznych z uczestnikami procesu edukacji i rozwijania umiejętności w tym zakresie.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna wybrane trudności emocjonalno-społeczne u dzieci i młodzieży oraz specyfikę metodyki zajęć z osobami przejawiającymi takie trudności.	K_W15; K_W16

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi diagnozować rozwój społeczno-emocjonalny dziecka przy wykorzystaniu poznanych metod, technik i narzędzi.	K_U09
U_02	Student potrafi projektować i prowadzić działania terapeutyczne dostosowane do potrzeb edukacyjnych i rozwojowych oraz możliwości psychofizycznych dzieci z trudnościami w obszarze emocjonalno-społecznym w oparciu o wcześniej przeprowadzoną diagnozę.	K_U08; K_U015; K_U016; K_U017; K_U022; K_U031
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do nawiązania i podtrzymania relacji społecznych z podopiecznymi, ich rodzicami, nauczycielami i specjalistami pracującymi w placówce oraz nabywania umiejętności pozwalających na efektywną współpracę z innymi.	K_K01; K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Rozwój emocjonalny i społeczny dzieci i młodzieży oraz jego uwarunkowania.	3	2
W2	Wybrane trudności emocjonalno-społeczne dzieci i młodzieży. – Nieśmiałość i wycofanie społeczne. – Zaburzenia zachowania i opozycyjno-buntownicze. – Samouszkodzenia. – Zaburzenia lękowe, w tym mutyzm wybiórczy. – Zaburzenia nastroju. – Zaburzenia odżywiania.	6	3
W3	Przykładowe programy wzmacniające kompetencje społeczno-emocjonalne (np. „Przyjaciele Zippiego”, „Kolorowy świat emocji”, „Dla wszystkich starczy miejsca pod wielkim dachem nieba”, program kształcenia emocjonalnego Leokadii Wiatrowskiej).	2	1
W4	Wybrane metody pracy z dzieckiem z trudnościami emocjonalno-społecznymi: – Terapia przez zabawę. – Techniki relaksacyjne. – Socjoterapia. – Trening umiejętności społecznych i trening zastępowania agresji. – Bajkoterapia.	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Proces diagnozowania rozwoju społeczno-emocjonalnego u dzieci i młodzieży (norma/patologia). Metody, techniki, narzędzia. Analiza przypadków.	3	2
C2	Rozwijanie kompetencji emocjonalnych u dzieci i młodzieży w zakresie rozpoznawania emocji u siebie, radzenia sobie z własnymi emocjami,	2	1

	rozpoznawania emocji u innych, radzenia sobie z emocjami innych osób – propozycje ćwiczeń.		
C3	Strategie radzenia sobie ze stresem. Kształtowanie odporności emocjonalnej na sytuacje trudne – propozycje ćwiczeń.	2	1
C4	Rozwijanie poczucia własnej wartości i sprawczości – propozycje ćwiczeń.	2	1
C5	Rozwijanie kompetencji społecznych u dzieci i młodzieży (np. umiejętności komunikacyjne, asertywność, praca w zespole) – propozycje ćwiczeń.	2	1
C6	Gry dydaktyczne rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne (np. „Emocje", „Góra uczuć", „Kłębki emocji", „Dixit").	2	1
C7	Budowanie strategii korygowania zaburzonych zachowań dziecka.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.	Projektor, komputer, tablica, kreda.
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego i naukowego, analiza opinii i orzeczeń z poradni psychologiczno-pedagogicznej, prezentacja prac, dyskusja, burza mózgów, pogadanka heurystyczna, rozwiązywanie problemu, prezentacja materiału audiowizualnego, analiza przypadku, ćwiczenia praktyczne, prowadzenie lekcji.	Projektor, komputer, tablica, kreda, film, nagrania płytowe, tekst źródłowy i naukowy, dokumenty z PPP, białe kartki papieru, flamastry, długopisy, pomoce dydaktyczne do wspomagania rozwoju społeczno-emocjonalnego dzieci.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność.	P2: kolokwium pisemne.
Ćwiczenia	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność; F4: wypowiedź/wystąpienie (prezentacja scenariusza zajęć); F5: ćwiczenia praktyczne.	P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja 2 scenariuszy zajęć).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F2	F4	F5	P5
W_01	+	+	+	+	+	+
U_01			+	+	+	+
U_02			+	+	+	+
K_01			+	+	+	+

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P2: kolokwium:
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Sposób wyliczania oceny z kolokwium:
100%-91% poprawnych odpowiedzi – ocena 5
90%-81% poprawnych odpowiedzi – ocena 4,5
80%-71% poprawnych odpowiedzi – ocena 4
70%-61% poprawnych odpowiedzi – ocena 3,5
60%-51% poprawnych odpowiedzi – ocena 3

P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja 2 scenariuszy zajęć):
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowane przez niego/nią scenariusze zajęć nie zawierają błędów i braków.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Przygotowane przez niego/nią scenariusze zajęć zawierają drobne błędy i/lub braki.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowane przez niego/nią scenariusze zajęć zawierają różne błędy i/lub braki.

Sposób wyliczenia oceny z ćwiczeń (z uwagi na dwie prace zaliczeniowe):
Ocena końcowa to suma 50% oceny z pierwszego scenariusza i 50% oceny z drugiego scenariusza.
Przedział ocen:
5,0-4,75 – ocena 5
4,74-4,25 – ocena 4,5
4,24-3,75 – ocena 4
3,74-3,25 – ocena 3,5
3,24-3,0 – ocena 3

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	15	20

przygotowanie 2 scenariuszy zajęć	10	10
zapoznanie z literaturą przedmiotu	20	29
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Hay D., *Rozwój emocjonalny od niemowlęctwa do dorastania*, Warszawa 2021.
2. Jegier A., Szurowska B., *Umiejętności społeczne dzieci. Kształtowanie rozwoju emocjonalno-społecznego dzieci w normie rozwojowej i dzieci ze specjalnymi potrzebami*, Warszawa 2017.
3. Karasowska A., *Uczeń z zaburzeniami zachowania. Budowanie strategii pracy w środowisku szkolnym*, Warszawa 2018.
4. Lasota A., *Trening umiejętności emocjonalnych i społecznych dzieci. Karty terapeutyczne i karty pracy*, Warszawa 2021.
5. Marcelli D., *Psychopatologia wieku dziecięcego*, Wrocław 2022 (fragmenty dotyczące omawianych zaburzeń).
6. Szulc A., Wciórka J., Rymaszewska J., Pilecki M., Gałecki P., Sidorowicz S., *Kryteria diagnostyczne zaburzeń psychicznych – DSM 5*, Wrocław 2020 (fragmenty dotyczące omawianych zaburzeń).
7. Wciórka J., Pużyński S., *Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10: opisy kliniczne i wskazówki diagnostyczne*, tom 1 i 2, Kraków 2000 (fragmenty dotyczące omawianych zaburzeń).
8. Opinie i orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej (z wykreślonymi danymi dziecka i przedszkola/szkoły).

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Busz A., *Włącz emocje. Opowiadania socjoterapeutyczne*, Gdańsk 2017.
2. Czub M., *Rozwój kompetencji społeczno-emocjonalnych dziecka* [w:] *Diagnoza funkcjonowania społeczno-emocjonalnego dziecka w wieku od 1,5 do 5,5*, Warszawa 2014.
3. Dobińska G., Cieślikowska-Ryczko A., *Techniki i metody relaksacyjne w wychowaniu edukacji i terapii*, Łódź 2019.
4. Gładyszewska-Cylulko J., *Wspomaganie rozwoju dzieci nieśmiałych poprzez wizualizację i inne techniki arteterapii*, Kraków 2012.
5. Grudziewska E., *Socjoterapia w pracy z dziećmi i młodzieżą. Programy zajęć*. Część 1-4, Warszawa 2015.
6. Jankowicz S., *Depresja wieku młodzieńczego – etiologia i obraz kliniczny*, „Zeszyty Naukowe Towarzystwa Doktorantów UJ Nauki Społeczne" 2018, nr 3 (22).
7. Łoskot M., *Gry i zabawy terapeutyczne dla dzieci i młodzieży*, Warszawa 2022.
8. Łoza B., *Cała nasza depresja*, Warszawa 2020.
9. Molicka M., *Bajki terapeutyczne*, Część 1 i 2, Poznań 2003.
10. Olejnik A., *Wyobrażanki. Ćwiczenia relaksacyjne dla dzieci*, Warszawa 2021.
11. *Proste historyjki o emocjach*, praca zbiorowa, Gdańsk 2022.
12. Radziwiłowicz W., *Depresja u dzieci i młodzieży*, Kraków 2014.
13. Rapee R., *Lęk u dzieci*, Kraków 2020.
14. Reddy L. A., *Rozwijanie umiejętności społecznych dziecka. Interwencje przez zabawę*, Warszawa 2014.
15. Sędłak D., Wycech B., *Zabawy relaksacyjne i wyciszające na zajęciach terapeutycznych. Zabawy. Ćwiczenia. Przerywniki. Scenariusze zajęć*, Warszawa 2014.
16. *W świecie emocji i uczuć*, praca zbiorowa, Gdańsk 2019.
17. Węglarz J., Bentkowska D., *Trening umiejętności społecznych dzieci i młodzieży*, Gdańsk 2022.
18. Wiatrowska L., *Kłopoty z emocjami dzieci. Ścieżki zmian*, Toruń 2009.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Aneta Baranowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	abaranowska@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci o specjalnych i specyficznych potrzebach edukacyjnych**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A terapia pedagogiczna**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Aneta Baranowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**III/3**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 - Zdobycie wiedzy dotyczącej zasad organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych na terenie przedszkola, szkoły i placówki.

C2 - Rozwinięcie umiejętności organizowania działań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i we współpracy z różnymi instytucjami, placówkami, organizacjami.

C3 - Uświadomienie potrzeby ciągłego dokształcania się zawodowego i dbania o swój rozwój osobisty.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie specyfikę funkcjonowania dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz zasady organizowania i udzielania im skutecznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	K_W04; K_W16
	UMIEJĘTNOŚCI	

U_01	Student potrafi organizować pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych na terenie przedszkola, szkoły i placówki w oparciu o wyniki diagnozy potrzeb oraz dokumentację z poradni psychologiczno-pedagogicznej.	K_U27
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do dokonania samooceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności, wyznaczania kierunków własnego rozwoju i kształcenia.	K_01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Charakterystyka dzieci o specjalnych potrzebami edukacyjnych.	4	2
W2	Podstawowe zasady organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	2,5	1,5
W3	Wyznaczanie kierunków działań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej na podstawie opinii i orzeczeń z poradni psychologiczno-pedagogicznej.	2	1
W4	Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia oraz indywidualnych program edukacyjno-terapeutyczny jako podstawowe dokumenty organizacji i realizacji kształcenia specjalnego oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci z niepełnosprawnością – aspekty prawne i podstawowe zasady tworzenia.	3	1,5
W5	Współpraca szkoły z rodzicami, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny oraz dzieci i młodzieży w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	2	1
W6	Ocena efektywności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie przedszkola, szkoły, placówki.	1	0,5
W7	Kolokwium pisemne.	0,5	0,5
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.	Projektor, komputer, tablica, kreda.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność.	P2: kolokwium pisemne.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	
	F2	P2
W_01	+	+
U_01	+	+
K_01	+	+

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P2: kolokwium:
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Sposób wyliczania oceny z kolokwium:
100%-91% poprawnych odpowiedzi – ocena 5
90%-81% poprawnych odpowiedzi – ocena 4,5
80%-71% poprawnych odpowiedzi – ocena 4
70%-61% poprawnych odpowiedzi – ocena 3,5
60%-51% poprawnych odpowiedzi – ocena 3

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	5	5
zapoznanie z literaturą przedmiotu	5	12
suma godzin:	**25**	**25**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Głodkowska J. (red.), *Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole ogólnodostępnej*, Warszawa 2011.
2. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.*

3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

5. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.*
6. Tanajewska A., Naprawa R., Stawska J., *Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: poradnik dla nauczyciela*, Warszawa 2014.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Pilecka W., Rutkowski M. (red.), *Dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w drodze ku dorosłości : psychopedagogiczne podstawy edukacji, rewalidacji i terapii trudności w uczeniu się*, Kraków 2009.
2. Stankowski A. (red.), *Nauczyciel i rodzina w świetle specjalnych potrzeb edukacyjnych dziecka*, Katowice 2008.
3. Thompson J., *Specjalne potrzeby edukacyjne: wskazówki dla nauczycieli*, Warszawa 2013.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Aneta Baranowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	abaranowska@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.8

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Profilaktyka trudności w uczeniu się**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A terapia pedagogiczna**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Bożena Majewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**II/4**	**4**
ćwiczenia	**30/16**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje nabyte podczas realizacji przedmiotów: Podstawy pedagogiki specjalnej, Diagnoza i terapia specyficznych trudności w uczeniu się.

4. Cele kształcenia

CW1-Przekazanie wiedzy pedagogicznej obejmującej terminologię dotyczącą pojęć z zakresu profilaktyki, diagnozy i terapii trudności w uczeniu się.

CW2-Przekazanie wiedzy psychologicznej i pedagogicznej pozwalającej na rozumienie przyczyn, rodzajów i skutków trudności w uczeniu się.

CW3-Przekazanie wiedzy z zakresu metodyki prowadzenie terapii w zakresie trudności w uczeniu się oraz sposobów pracy dydaktycznej z dziećmi mającymi trudności w uczeniu się.

CU1 -Kształtowanie specjalistycznych umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykorzystywania wiedzy do obserwowania, analizowania i diagnozowania problemów dotyczących trudności w uczeniu się

CU2-Kształtowanie u studentów umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji pedagogicznych niezbędnych podczas pacy z uczniami mającymi trudności w nauce.

CU3-Kształtowanie u studentów samodzielności w zdobywaniu wiedzy i umiejętności pracy z dziećmi zgodnie z zasadami etycznymi, dostrzegania i analizowania dylematów etycznych we własnych działaniach i przewidywania skutków podejmowanych działań pedagogicznych.

CK1-Kształtowanie u studentów pogłębionej refleksyjności na problemy innych, szczególnie pozbawionych szans na dobrą edukację i wychowanie, wrażliwości etycznej, postaw prospołecznych, aktywności, trudu, wytrwałości i poczucia odpowiedzialności w projektowaniu działań zawodowych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie terminologię używaną w pedagogice, poszerzoną w zakresie profilaktyki trudności w uczeniu się oraz sposoby jej zastosowania w praktyce.	K_W01
W_02	Student zna normy, procedury, dobre praktyki w działalności pedagogicznej, szczególnie dotyczącą profilaktyki trudności w uczeniu się, rolę nauczyciela i wychowawcy w modelowaniu i kształtowaniu zachowań uczniów.	K_W07
W_03	Student zna merytoryczne i metodyczne aspekty praktycznej działalności pedagogicznej, z wykorzystaniem zasobów internetowych.	K_W16
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi diagnozować problemy pedagogiczne w odniesieniu do profilaktyki specyficznych trudności w uczeniu się.	K_U06
U_02	Student potrafi wybrać metody i formy działania biorąc pod uwagę ich adekwatność do problemów dotyczących profilaktyki trudności w uczeniu się.	K_U15
U_03	Student potrafi odpowiednio organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku.	K_U31
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do postępowania w sposób odpowiedzialny i etyczny zgodny z zasadami i normami.	K_K05
K_02	Student jest gotów do współpracy i współdziałania z innymi – specjalistami i niespecjalistami - zarówno podczas pracy indywidualnej jak i zespołowej dotyczącej profilaktyki trudności w uczeniu się.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Rozwój fizyczny dziecka w młodszym wieku szkolnym.	2	1
W2	Funkcjonowanie emocjonalne i społeczne dzieci w młodszym wieku szkolnym.	2	1
W2	Profilaktyka niepowodzeń szkolnych.	2	1
W3	Trudności w uczeniu się-przyczyny.	2	1
W4	Zdolności dzieci z uwzględnieniem Inteligencji Wielorakich H. Gardnera.	2	1
W5	Przyczyny i zapobieganie specyficznym trudnościom w uczeniu się matematyki.	3	2
W6	Metoda dobrego startu Marty Bogdanowicz.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Przyczyny dysleksji rozwojowej , objawy ryzyka dysleksji w wieku niemowlęcym, po niemowlęcym, przedszkolnym, młodszym szkolnym wg. M. Bogdanowicz.	4	2
C2	Ćwiczenia usprawniające dziecko z ryzyka dysleksji i dysgrafii.	4	2
C3	Przezwyciężanie trudności w uczeniu się matematyki-gry i zabawy.	3	2
C4	Kinezjologia edukacyjna Paula Dennisona.	4	2
C5	Metody aktywizujące w pracy z dziećmi z trudnościami w nauce.	3	1
C6	Wspieranie pamięci wzrokowej i obrazowej, metody relaksacyjne w profilaktyce.	3	2
C7	Uczeń autystyczny – zasady włączania do grupy.	2	1
C8	Zasady i sposoby współpracy z rodzicami.	4	2
C9	Wybrane zagadnienia z problematyki niedostosowania społecznego, przyczyny i rodzaje agresji. Rola grup rówieśniczych.	3	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1-wykład informacyjny M2- wykład konwersatoryjny	Projektor multimedialny
Ćwiczenia	M3- prezentacja multimedialna M5- działania praktyczne	Projektor multimedialny Materiał do ćwiczeń

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2-obserwacja/aktywność	P5-rozmowa
Ćwiczenia	F2- aktywność F5-ćwiczenia praktyczne	P5-rozmowa, prezentacja

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P5	F2	F5	P5	……
W_01	x	x	x	X	X	
W_02		x			X	
W_03	x		x	X		
U_01			x	X		
U_02	x	x	x	X	X	
U_03			x			

K_01			x	X	X	
K_02	x		x		X	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Ocenę bardzo dobrą (5) można uzyskać w I terminie zaliczenia. W terminie II lub w sesji poprawkowej najwyższą oceną jest 4.

2. Zaliczenie nieobecności na zajęciach, kolokwium cząstkowego i zaliczenie ćwiczeń upoważnia studenta do przystąpienia, do kolokwium końcowego.

3. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie omawiane treści na rozszerzonym poziomie, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad rozwojem własnym samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

4. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem, w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

5. Ocena dostateczny (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**24**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie pomocy	10	15
przygotowanie referatu z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej	20	20
przygotowanie ćwiczeń,	10	26
zapoznanie z literaturą	15	15
suma godzin:	**100**	**100**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Pawłowska R., *Przyczyny niepowodzeń szkolnych,* Warszawa 2003.

2. Klim-Klimaszewska A., *Praca z dzieckiem ryzyka dysleksji i dysgrafii,* Warszawa 2015.
3. Jastrząb J., Baczała D., Pedagogika Toruńska. *Wybrane zagadnienia z pedagogiki korekcyjno-kompensacyjnej*. *Wzorzec terapeuty*, Toruń 2011.
4. Górniewicz E., *Diagnozowanie trudności w czytaniu i pisaniu*, Toruń 2017.
5. Bogdanowicz M.*, Ryzyko dysleksji, dysgrafii i dysortografii. Skala Ryzyka Dysleksji wraz z normami dla klas I i II,* Gdynia 2012.
6. Mickiewicz J., *Ćwiczenia ułatwiające naukę czytania i pisania dla uczniów klas młodszych*, Toruń 2008.
7. Mickiewicz J., *Dysleksja rozwojowa. Podstawy diagnozy i terapii*, Toruń 2011.
8. Gruszczyk-Kolczyńska E., Zielińska E., *Nauczycielska diagnoza gotowości do pojęcia nauki szkolnej*, Kraków 2016
9. Gruszczyk-Kolczyńska E., Zielińska E., *Zajęcia dydaktyczno-wychowawcze dla dzieci, które rozpoczynają naukę w szkole,* Warszawa 2009.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Gruszczyk-Kolczyńska E., *Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki*, Warszawa 1994.
2. Jegier A., Szurowska B.*, Umiejętności społeczne dzieci. Kształtowanie rozwoju emocjonalno-społecznego dzieci w normie rozwojowej i dzieci ze specjalnymi potrzebami*, Warszawa 2017.
3. Reddy L.A., *Rozwijanie umiejętności społecznych dziecka. Interwencje przez zabawę*, Warszawa 2014.
4. Kurowska B., *Dziecko ryzyka dysleksji w przedszkolu*, Kraków 2011.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dr Bożena Majewicz
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	bmajewicz@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.9

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Warsztat terapeuty pedagogicznego**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A terapia pedagogiczna**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Marta Wawrzyniak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** stacjonarne/niestacjonarne	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**III/5**	**3**
ćwiczenia	**15/8**	**III/5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które nabył podczas realizacji przedmiotów: Teoretyczne podstawy terapii pedagogicznej, Metodyka zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, Psychologia wychowawcza

4. Cele kształcenia

CW1 – Wprowadzenie studentów w zakres teoretycznej wiedzy obejmujący szczegółową problematykę umiejętności wychowawczych i terapeutycznych niezbędnych do prawidłowego pełnienia roli terapeuty pedagogicznego, która wykorzystywana jest w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych terapeutycznych.

CW2 - Zwrócenie szczególnej uwagi na osobę pedagoga pełniącego rolę terapeuty, który podejmuje się projektowania i prowadzenia działań terapeutycznych.

CU1 -Nabycie umiejętności i kompetencji niezbędnych do projektowania, organizowania, realizowania praktycznych działań związanych z zastosowaniem wybranych rodzajów, metod, form i technik stosowanych w terapii pedagogicznej, w odniesieniu do uczniów ze szczególnym uwzględnieniem ich specyficznych i specjalnych potrzeb edukacyjnych

CU3- Rozwinięcie umiejętności projektowania i organizowania pracy w zespole terapeutycznym, pełniąc różne role, zgodne z zasadami etycznymi, z jednoczesnym zwróceniem uwagi na przewidywanie skutków w podejmowanych działaniach.

CK1- Uwrażliwienie studentów na odpowiedzialne projektowanie i wykonywanie działań o charakterze wychowawczo-terapeutycznym zgodnych z zasadami etyki zawodowej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna wybrane metody i techniki terapeutyczne, objaśnia ich zastosowanie w terapii pedagogicznej oraz dobiera właściwe środki dydaktyczne do ich realizacji, które są wyrazem jego warsztatu pracy;	K_W01 K_W16
W_02	Student zna szczególne znaczenie osoby pedagoga pełniącego rolę terapeuty, który podejmuje się projektowania i prowadzenia działań terapeutycznych.	K_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi projektować i organizować pracę w zespole terapeutycznym, pełniąc różne role, zgodnie z zasadami etycznymi, z jednoczesnym zwróceniem uwagi na przewidywanie skutków w podejmowanych działaniach.	K_U21 K_U01
U_02	Student potrafi projektować, organizować, realizować praktyczne działania związane z zastosowaniem wybranych rodzajów metod, form technik, i pomocy dydaktycznych stosowanych w terapii pedagogicznej uczniów ze szczególnym uwzględnieniem ich specyficznych trudności w uczeniu się.	K_U15 K_U16
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do współpracy w grupie, a także refleksji nad własną praktyką	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wybrane formy, programy i metody edukacyjno-terapeutyczne niezbędne w warsztacie terapeuty pedagogicznego wyrównujące szanse edukacyjne uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	4	2
W2	Wzorzec pedagoga-terapeuty: warsztat diagnostyczny i terapeutyczny nauczyciela. Takt nauczyciela-terapeuty w sztuce terapeutycznego procesu.	2	1
W3	Kompetencje psychopedagogiczne nauczyciela-terapeuty. Kompetencje emocjonalno-społeczne i komunikacyjne nauczyciela-terapeuty jednym z warunków zdrowia psychicznego ucznia.	2	1
W4	Praca nad sobą nauczyciela - samopoznanie, samoświadomość, samowiedza i poczucie własnej wartości pedagoga-terapeuty.	2	1
W5	Etyka i odpowiedzialność w zawodzie pedagoga – terapeuty.	2	1
W6	Miejsce i rola arteterapii w warsztacie terapii pedagogicznej.	2	1
W7	Kolokwium.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych

C1	**Nauczyciel-terapeuta: warsztat pracy** **a)** Zadania terapeuty pedagogicznego **b)** Czynniki warunkujące jakość i skuteczność działań terapeutycznych **c)** Alfabet terapeuty **d)** Osobowość nauczyciela-terapeuty – wzorzec terapeuty: kompetencje diagnostyczne, terapeutyczne i emocjonalne nauczyciela	2	1
C2 C3	**Warsztat terapeutyczny nauczyciela**: a. Pomoce dydaktyczne stymulujące wielozmysłowo i ich znaczenie w edukacji dziecka b. Przykładowe formy zajęć i rodzaje ćwiczeń percepcyjno-motoryczne dla dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się c. Prezentacja przykładowych pomocy polisensorycznych, programów terapeutycznych. d. Metody relaksacyjne e. Teatr Obrazowy Kamishibai stosowany w terapii	4	2
C4 C5	**Wykorzystanie arteterapii w działaniach terapeutycznych** a) Biblioterapia b) Muzykoterapia/Choreoterapia c) Teatroterapia d) Sztuki wizualne	4	2
C6 C7	**Prezentacja i realizacja studenckiego projektu terapeutycznego z zastosowaniem wybranych elementów** poznanych metod w terapii dziecka o różnorodnych zaburzeniach: a) Przedłożenie scenariusza projektu terapeutycznego. b) Przygotowanie pracowni terapeutycznej: przygotowanie (dekorowanie) sali dydaktycznej, rozmieszczenie niezbędnych środków i pomocy dydaktycznych do zrealizowania projektu terapeutycznego. c) Praktyczne zrealizowanie projektu terapeutycznego podczas ćwiczeń **Podział na zespoły. Każdy przygotowuje projekt zajęć terapeutycznych z zastosowaniem wybranych elementów: biblioterapii, muzykoterapii, plastykoterapii, stymulacji polisensorycznej i in.**	5	3
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład informacyjny	Projektor
Ćwiczenia	➢ analiza tekstu źródłowego, ➢ metoda projektu (projekt terapeutyczny), ➢ ćwiczenia z elementami prezentacji, ➢ dyskusja dydaktyczna, ➢ burza mózgów;	Projektor multimedialny, Teksty źródłowe, Artykuły papiernicze (brystole, markery).

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja/ aktywność	P2 – kolokwium pisemne
Ćwiczenia	F2 -obserwacja podczas zajęć / aktywność F4 – dyskusja, omówienie referatu problemowego z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej	P3- ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących P5- prezentacja przygotowanych materiałów (pomocy sensorycznych i projektu terapeutycznego)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F2	F4	P3	P5
W_01	X	X	X	X	X	X
W_02	X	X	X	X	X	X
U_01	X		X	X	X	X
U_02	X		X	X	X	X
K_01			X	X	X	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady:
Studenci otrzymują ocenę na podstawie kolokwium pisemnego.

Ćwiczenia:
Studenci otrzymują ocenę końcową z ćwiczeń, która jest podsumowaniem wszystkich aktywności realizowanych podczas zajęć. Na ocenę podsumowującą składają się oceny z aktywności, przygotowanej pomocy polisensorycznej oraz przeprowadzonego projektu terapeutycznego.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	20	27

Sporządzenie scenariusza projektu terapeutycznego	15	10
Przygotowanie pomocy polisensorycznej lub pomocy dydaktycznych do realizacji projektu terapeutycznego	10	10
Przygotowanie do kolokwium	15	20
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. 1. I. Mańkowska, M. Rożyńska, *Warsztat specjalisty terapii pedagogicznej*, Gdynia 2012.
2. A. Klim-Klimaszewska, *Praca z dzieckiem ryzyka dysleksji i dysgrafii*, Warszawa 2015.
3. J. Jastrząb, D. Baczała, *Pedagogika Toruńska. Wybrane zagadnienia z pedagogiki korekcyjno-kompensacyjnej. Wzorzec terapeuty*, Toruń 2011.
4. D. Wosik-Kawala, T. Zubrzycka-Maciąg, *Kompetencje diagnostyczne i terapeutyczne nauczyciela*, Kraków 2013.
5. B. Skałbania, T. Lewandowska-Kidoń, *Terapia pedagogiczna w zarysie. Teoria. Praktyka. Refleksja*, Warszawa 2015.
6. A. Arciszewska-Binnebesel, *Szczęśliwy świat tworzenia czyli arteterapia : materiały metodyczne do pracy z dziećmi, młodzieżą oraz osobami dorosłymi, w szkołach podstawowych i gimnazjach, w placówkach szkolno-wychowawczych szkolnictwa specjalnego, w świetlicach szkolnych i terapeutycznych, na koloniach, obozach i wycieczkach*, Bea-Bleja, Toruń 2003;
7. V. Florkiewicz, *Terapia pedagogiczna scenariusze zajęć*, Łódź 2003.
8. J. Mickiewicz, *Dysleksja rozwojowa. Podstawy diagnozy i terapii*, Toruń 2011.
9. B. Kurowska, *Dziecko ryzyka dysleksji w przedszkolu*, Kraków 2011.
10. I. Czajkowska, K. Herda, *Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole*, Warszawa 1989.
11. J. Mickiewicz, *Ćwiczenia ułatwiające naukę czytania i pisania dla uczniów klas młodszych*, Toruń 2008.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. A. Pikała, M. Sasin, *Arteterapia. Scenariusze zajęć*, Łódź 2016.
2. E. J. Konieczna, *Arteterapia w teorii i praktyce*, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2011.
3. J. Gładyszewska - Cylulko, *Teoretyczne i praktyczne podstawy terapii przez sztukę*, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2011.
4. A. Jegier, B. Szurowska, *Umiejętności społeczne dzieci. Kształtowanie rozwoju emocjonalno-społecznego dzieci w normie rozwojowej i dzieci ze specjalnymi potrzebami*, Warszawa 2017.
5. M. Czub, *Rozwój kompetencji społeczno-emocjonalnych dziecka* (w:) *Diagnoza funkcjonowania społeczno-emocjonalnego dziecka w wieku od 1,5 do 5,5*, Warszawa 2014.
6. L. A. Reddy, *Rozwijanie umiejętności społecznych dziecka. Interwencje przez zabawę*, Warszawa 2014.
7. E. Fuhrmann-Wönkhaus*, Spacer po tęczy. Odprężające opowiadania dla chorych dzieci,* Kielce 2003.
8. J. Gładyszewska-Cylulko*, Wspomaganie rozwoju dzieci nieśmiałych poprzez wizualizację i inne techniki arteterapii,* Kraków2012.
9. I. Borecka, *Biblioterapia*, Gorzów Wlkp. 2002.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Marta Wawrzyniak
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	wawrzyniakmarta@wp.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.10

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2A terapia pedagogiczna**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Bożena Majewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**III/5**	**3**
ćwiczenia	**15/8**	**III/5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczony pozytywnie przedmiot: psychologia rozwojowa i wychowawcza.

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazywanie wiedzy z zakresu wczesnego wspomagania dziecka, stanowiącymi podstawę działalności pedagogicznej oraz jej kulturowych uwarunkowań.

C2 -Przekazywanie wiedzy pozwalającej na rozumienie procesów rozwoju, prawidłowości i zakłóceń procesów komunikacji, więzi społecznych, wychowania i nauczania.

C3 - Przekazanie wiedzy z zakresu subdyscyplin pedagogiki, dydaktyki i szczegółowej metodyki działalności pedagogicznej realizowanej w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu terminologię używaną w pedagogice z zakresu wczesnego wspomagania, poszerzoną w zakresie właściwym dla studiowanej specjalności, oraz sposoby jej zastosowania.	K_W01

W_02	Student zna problematykę edukacji, pedagogiki wychowania i uczenia się, oraz uniwersalnych, humanistycznych, społeczno-kulturowych, ideologicznych, biologicznych, psychologicznych i medycznych kontekstów tych procesów.	K_W03
W_03	Absolwent zna klasyczne i współczesne (różne) koncepcje rozwoju człowieka: od naturalistycznych - medycznych i biologicznych, po społeczno-kulturowe, oraz ich wartości aplikacyjne.	K_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi na podstawie posiadanej wiedzy teoretycznej, rozpoznać, opisać, interpretować motywy oraz sposoby zachowań wychowanków.	K_U05
U_02	Student potrafi wybrać metody i formy działania biorąc pod uwagę ich adekwatność do problemów występujących w konkretnych obszarach działalności pedagogicznej	K_U15
U_03	Student potrafi dokonać samooceny własnych możliwości i dokonań w obszarze praktyki pedagogicznej, potrafi ją modyfikować i korygować.	K_U23
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do postępowania w sposób odpowiedzialny i etyczny zgodny z zasadami i normami.	K_K05
K_02	Student jest gotów do przejawiania odpowiedzialności za siebie i innych oraz za swoje działania pedagogiczne również w odniesieniu do uczniów wymagających wsparcia, a także na rzecz poprawy jakości działania przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty.	K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wiedza o rozwoju dziecka – okres niemowlęcy i poniemowlęcy.	2	1
W2	Wiedza o rozwoju dziecka- okres dziecięcy.	2	0,5
W3	Metody diagnozowania zaburzeń (od 0-6 r. ż).	2	1
W4	Formy działań pedagogicznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla dziecka z rozpoznanymi zaburzeniami rozwoju.	2	0,5
W5	Wybrane zaburzenia rozwoju - Zespół Downa, MPD, zaburzenia ze spektrum autyzmu.	3	2
W6	Wybrane zaburzenia rozwoju- zaburzenia mowy, wzroku, słuchu, integracji sensorycznej.	2	2
W7	Powtórzenie materiału, przygotowanie do egzaminu.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Prawidłowości rozwoju dziecka w okresie niemowlęcym.	2	1
C2	Aspekty rozwoju dziecka w okresie poniemowlęcym.	2	1
C3	Wczesne dzieciństwo i jego cechy charakterystyczne.	2	1
C4	Prawidłowości rozwoju dziecka w okresie późnego dzieciństwa.	2	1

C5	Wybrane formy działań pedagogicznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla dziecka z rozpoznanymi zaburzeniami rozwoju.	3	2
C6	Wybrane zaburzenia rozwoju - Zespół Downa, spektrum autyzmu.	2	1
C7	Niepełnosprawność intelektualna - pomoc i terapia.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład informacyjny	Projektor
Ćwiczenia	Wykład informacyjny, analiza tekstu źródłowego, studium przypadku, prezentacje studentów	Projektor, laptop, podręczniki,

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2- obserwacja/aktywność podczas zajęć	P1- egzamin pisemny
Ćwiczenia	F2- obserwacja podczas zajęć / aktywność (przygotowanie do zajęć)	P2- kolokwium pisemne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia	
	F2	P1	F2	P2
W_01	x	x		x
W_02	x	x		x
W_03	x	x		X
U_01		x	x	X
U_02		x	x	X
U_03		x	x	X
K_01	x	x	x	X
K_02	x	x	x	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Ocenę bardzo dobrą (5) można uzyskać w I terminie zaliczenia. W terminie II lub w sesji poprawkowej najwyższą oceną jest 4.
2. Zaliczenie nieobecności na zajęciach, kolokwium cząstkowego i zaliczenie ćwiczeń upoważnia studenta do przystąpienia, do kolokwium końcowego.
3. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie omawiane treści na rozszerzonym poziomie, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad rozwojem własnym samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

4. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem, w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje. 5. Ocena dostateczny (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	10	10
przygotowanie do egzaminu	15	25
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń	10	20
zapoznanie z literaturą	10	14
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1.A. Borkowska, Neuropsychologia kliniczna dziecka, Warszawa 2018.
2. B. Cytowska, B. Winczura (red.) Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka, Kraków 2011.
3. W. Brejnak, K.J. Zabłocki (red.) Wczesna diagnoza i wspomaganie rozwoju dziecka z dysfunkcjami, Warszawa 2009.
4. B. Harwas- Napierała, J. Trempała (red.) Psychologia rozwoju człowieka, T2, Warszawa 2000

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. A. Bujnowska, B. Sidor- Piekarska (red.), Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka w teorii i praktyce, Lublin 2015.
2. G. Walczak (red.), Wczesne wspomaganie rozwoju dzieci z uszkodzonym wzrokiem z dodatkowymi niepełnosprawnościami: poradnik dla nauczycieli, Warszawa 2005.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dr Bożena Majewicz
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	bmajewicz@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.11

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Współpraca terapeuty z nauczycielami i rodzicami**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2. Moduł obieralny: terapia pedagogiczna**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Beata Maja Uchto-Żywica**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**II/3**	**3**
Ćwiczenia	**15/8**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczenie przedmiotów: psychologia rozwojowa, psychologia wychowawcza.

4. Cele kształcenia

C1 -Przekazanie wiedzy z zakresu subdyscyplin pedagogiki, dydaktyki i szczegółowej metodyki działalności pedagogicznej realizowanej w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, oraz bezpieczeństwa, projektowania, zasad etycznych oraz prowadzenia badań w pedagogice

C2 -Kształtowanie specjalistycznych umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykorzystywania wiedzy do obserwowania, analizowania i diagnozowania problemów edukacyjnych, motywów ludzkiego zachowania, sytuacji i strategii działań praktycznych oraz projektowania, organizowania, realizowania i ewaluacji działalności pedagogicznej (wychowawczej, edukacyjnej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej, terapeutycznej) w odniesieniu do grup i jednostek.

C3 - Kształtowanie u studentów pogłębionej refleksyjności na problemy innych, szczególnie pozbawionych szans na dobrą edukację i wychowanie, wrażliwości etycznej, postaw prospołecznych, aktywności, trudu, wytrwałości i poczucia odpowiedzialności w projektowaniu działań zawodowych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	

W_01	Student zna zakresy pedagogiki specjalnej, w zaawansowanym stopniu zna i rozumie terminologię używaną w pedagogice, poszerzoną w zakresie właściwym dla studiowanej specjalności, oraz sposoby jej zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	K_W01
W_02	Student zna różne ujęcia funkcjonowania człowieka, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozumie ich filozoficzne, humanistyczne i społeczne źródła oraz konteksty.	K_W04
W_03	Student zna podstawowe struktury społeczne, środowiska i instytucje istotne dla studiowanej specjalności, zna normy, procedury, dobre praktyki w działalności pedagogicznej, zna rolę nauczyciela i wychowawcy w modelowaniu i kształtowaniu zachowań uczniów.	K_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi na podstawie własnej obserwacji potrafi analizować różne przejawy zachowań w wybranym przez siebie obszarze społecznej praktyki.	K_U02
U_02	Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną w odniesieniu do konkretnych sytuacji pedagogicznej praktyki (opiekuńczej, wychowawczej, edukacyjnej, kulturalnej, pomocowej) i problemów rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych.	K_U03
U_03	Student potrafi budować relacje społeczne z innymi uczestnikami procesów pedagogicznych, studiów i badań, pełnić różne role w sytuacji współpracy.	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do współpracy i współdziałania z innymi – specjalistami i niespecjalistami - zarówno podczas pracy indywidualnej jak i zespołowej.	K_K01
K_02	Student jest gotów do przejawiania odpowiedzialności za siebie i innych oraz za swoje działania pedagogiczne również w odniesieniu do uczniów wymagających wsparcia, a także na rzecz poprawy jakości działania przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wprowadzenie do tematyki zajęć, formy zaliczenia.	2	1
W2	Najważniejsze pojęcia związane z pomocą pedagogiczno- psychologiczną.	2	1
W3	Role i zadania pedagoga szkolnego i psychologa.	2	1
W4	Obszary działań terapeutycznych pedagoga i terapeuty.	2	1
W5	Warsztat metodyczny, pedagogiczny, terapeutyczny i diagnostyczny pedagoga.	2	1
W6	Formy współpracy terapeuty z nauczycielami i innymi specjalistami.	2	1
W7	Formy współpracy terapeuty z rodzicami.	2	1
W8	Zaliczenie wykładów.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Wprowadzenie do tematyki, omówienie formy zaliczenia.	2	1

C2	Omówienie najważniejszych podstaw prawnych pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	2	1
C3	Formy współpracy terapeuty z rodzicami i nauczycielami.	2	1
C4	Analiza przypadków- warsztat (problemy wychowawcze dziecka w szkole).	2	1
C5	Analiza przypadków- warsztat (problemy szkolne).	2	1
C6	Analiza przypadków- warsztat (samookaleczenia i samobójstwo).	2	1
C7	Analiza przypadków- warsztat (przemoc, alkohol itp.).	2	1
C8	Zaliczenie ćwiczeń.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor, komputer
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego	projektor, komputer

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F4- wypowiedź, dyskusja	P2- kolokwium pisemne
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P2- kolokwium pisemne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia	
	F4	P2	F2	P2
W_01	x	x	x	x
W_02	x	x	x	x
W_03	x	x	x	x
U_01	x	x	x	x
U_02	x	x	x	x
U_03	x	x	x	x
K_01	x	x	x	x
K_02	x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej

Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami terapeutycznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/.4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami terapeutycznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami terapeutycznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	15	20
zapoznanie z literaturą	15	24
przygotowanie przypadków na ćwiczenia	15	15
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Grajewska G., Doliński A. : *Teoretyczno-metodyczne aspekty warsztatu pedagoga : scenariusze zajęć wychowawczych.* [T.1]. - Zielona Góra, 2002
2. Jarosz E. Wysocka E, Diagnoza psychopedagogiczna podstawowe problemy i rozwiązania, Warszawa 2001.
3. Jundziłł I., *Rola zawodowa pedagoga szkolnego*, Warszawa, 1980
4. Sałasiński M., Badziukiewicz B., *Vademecum pedagoga szkolnego*, Warszawa, 2003
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, Dz.U. 2010 nr 228 poz. 1487
6. Twaróg- Kanus A, Borzęcka A., Skibska J, *Kompetencje diagnostyczne i terapeutyczne w percepcji nauczycieli szkół ogólnodostępnych, integracyjnych i specjalnych*, Warszawa 2020.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Borucka A., Kocoń K., *Interwencja w szkole* [w:] Remedium. - 2003, nr 7/8, s.
2. Czarnecka M., *Moje ograniczenia w pracy ze sprawcą i ofiarą* przemocy [w:]Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2003, nr 5
3. Matyjas B. , *Profilaktyka i resocjalizacja w pracy pedagoga szkolnego* [w:] Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2002, nr 9
4. Podleśna I., *Praca pedagogiczno-terapeutyczna z uczniem uzależnionym* [w:] Wychowanie Na Co Dzień. - 2004, nr 10-11
5. Przekwas B., *Jak pracować z trudną klasą : z doświadczeń zawodowych pedagoga szkolnego* [w:] Gazeta Szkolna. - 2004, nr 20.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Beata Uchto-Żywica
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2A.12

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Praktyka metodyczna - terapia pedagogiczna**
Punkty ECTS	**5**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**2A terapia pedagogiczna**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Aneta Baranowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Praktyka	**120/120**	**III/6**	**5**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Teoretyczna wiedza z zakresu terapii pedagogicznej (zaliczenie przedmiotów teoretycznych i metodycznych realizowanych w III, IV i V semestrze), zaliczenie praktyki psychologiczno-pedagogicznej w II semestrze.

4. Cele kształcenia

C1 - Zdobycie wiedzy z zakresu metodyki i warsztatu pracy terapeuty pedagogicznego (diagnozy, projektowania oraz prowadzenia działań korekcyjno-kompensacyjnych i innych o charakterze terapeutycznym) w wybranych placówkach oświatowych.

C2 - Rozwinięcie umiejętności organizowania działań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w celu wspierania integralnego rozwoju podopiecznych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, zwłaszcza ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się i trudnościami emocjonalno-społecznymi, przy wykorzystaniu różnorodnych metod aktywizujących.

C3 - Pogłębienie refleksji dotyczącej zasad etycznych zawodu terapeuty pedagogicznego oraz potrzeby ciągłego dokształcania się w pracy zawodowej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna specyfikę pracy na stanowisku terapeuty pedagogicznego, zwłaszcza podejmowanych przez niego zadań i obowiązków.	K_W07

W_02	Student zna teoretyczne i metodyczne aspekty projektowania, planowania, prowadzenia i ewaluacji działań korekcyjno-kompensacyjnych, rozwijających kompetencje społeczno-emocjonalne, uzdolnienia oraz umiejętności uczenia się.	K_W12; K_W16
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi dokonywać obserwacji sytuacji i zdarzeń zachodzących w procesie wychowania, wykorzystywać dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania różnych działań terapeutycznych, prowadzić specjalistyczną dokumentację dotyczącą jednostek, instytucji i podejmowanych czynności, a także wykorzystywać nowoczesne technologie w swojej codziennej pracy.	K_U02; K_U03; K_U015; K_U016; K_U17; K_U022; K_U026.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej oraz systematycznego poszerzania swojej wiedzy i kompetencji.	K_K01; K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści praktyk (w ramach modułu: terapia pedagogiczna)	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
P1	Zapoznanie z obowiązującymi w placówce zasadami oraz przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy.	5	5
P2	Zapoznanie ze strukturą i organizacją placówki, w których odbywana jest praktyka.	5	5
P3	Zapoznanie z organizacją pracy terapeuty pedagogicznego w placówce, poznanie dokumentacji prowadzonej przez niego oraz form współpracy tego specjalisty ze środowiskiem, rodzicami, opiekunami, rodziną.	10	10
P4	Zapoznanie się z metodami diagnozy pedagogicznej, zwłaszcza trudności edukacyjnych.	10	10
P5	Obserwowanie pracy terapeuty pedagogicznego oraz zajęć specjalistycznych, zwłaszcza korekcyjno-kompensacyjnych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, rozwijających umiejętności uczenia się oraz innych o charakterze terapeutycznym.	20	20
P6	Asystowanie przy czynnościach podejmowanych przez terapeutę pedagogicznego w placówce.	20	20
P7	Samodzielne prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, innych o charakterze terapeutycznym na podstawie przygotowanych i zatwierdzonych przez opiekuna praktyk (terapeutę pedagogicznego) scenariuszy zajęć oraz materiałów i środków dydaktycznych.	40	40
P8	Omawianie zajęć prowadzonych przez siebie i opiekuna praktyk, w tym analiza i interpretacja zaobserwowanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.	10	10
	Razem liczba godzin praktyk	**120**	**120**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Praktyka	Obserwacja, rozmowa, dyskusja, pogadanka, sytuacja dydaktyczna, analiza dokumentacji, narzędzi badawczych, pomocy dydaktycznych, asystowanie opiekunowi praktyk podczas zajęć, samodzielne prowadzenie zajęć.	Dokumentacja, narzędzia i pomoce wykorzystywane w pracy terapeuty pedagogicznego.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Praktyka	F2: obserwacja/aktywność (przygotowanie do zajęć); F5: ćwiczenia praktyczne; F6: zaliczenie praktyki (obserwacja/hospitacja lekcji praktykanta, omówienie zajęć praktykanta, arkusz przebiegu praktyki).	P6: dokumentacja praktyki.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Praktyka			
	F2	F5	F6	P6
W_01	+	+	+	+
W_02	+	+	+	+
U_01	+	+	+	+
K_01	+	+	+	+

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Dokumentacja z przebiegu praktyki nie zawiera błędów i braków.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Dokumentacja z przebiegu praktyki zawiera drobne błędy i/lub braki.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Dokumentacja z przebiegu praktyki zawiera różne błędy i/lub braki.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych

Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**120**	**120**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie scenariuszy zajęć, pomocy dydaktycznych	10	10
zapoznanie z literaturą zaleconą przez opiekuna praktyk (terapeutę pedagogicznego)	5	5
przygotowanie dokumentacji praktyki	15	15
suma godzin:	**150**	**150**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**5**	**5**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Dokumentacja terapeuty pedagogicznego. 2. Literatura potrzebna do przygotowania scenariuszy zajęć, prowadzenia zajęć – wg uznania praktykanta. 3. Inna, zalecona przez opiekuna praktyk w placówce.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Według zaleceń opiekuna praktyk w placówce.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Aneta Baranowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	abaranaowska@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Arteterapia w zakresie sztuk wizualnych z metodyką**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Magdalena Łątkowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**30/16**	**II/4**	**3**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza o języku polskim na poziomie określonym w podstawie programowej szkoły ponadpodstawowej.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie wiedzy pedagogicznej obejmującej terminologię, teorie, nurty myśli pedagogicznej, metodologię, pozwalającej na rozumienie specyfiki pedagogiki oraz jej powiązań z innymi dyscyplinami zwłaszcza filozoficznymi, społeczno-kulturowymi, historycznymi, biologicznymi, psychospołecznymi i medycznymi, stanowiącymi podstawę działalności pedagogicznej oraz jej historycznych i kulturowych uwarunkowań.

C2 -Kształtowanie specjalistycznych umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykorzystywania wiedzy do obserwowania, analizowania i diagnozowania problemów edukacyjnych, motywów ludzkiego zachowania, sytuacji i strategii działań praktycznych oraz projektowania, organizowania, realizowania i ewaluacji działalności pedagogicznej.

C3 - Kształtowanie u studentów umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji pedagogicznych na bazie dorobku pedagogiki i innych dyscyplin, przy wykorzystaniu różnych kanałów, metod, technik, procedur i dobrych praktyk realizowanych w różnych sferach działalności pedagogicznej oraz nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji, komunikacji interpersonalnej ze specjalistami i odbiorcami spoza grona specjalistów.

C4 -Kształtowanie u studentów pogłębionej refleksyjności na problemy innych, szczególnie pozbawionych szans na dobrą edukację i wychowanie, wrażliwości etycznej, postaw prospołecznych, aktywności, trudu, wytrwałości i poczucia odpowiedzialności w projektowaniu działań zawodowych.

C5 -Umożliwienie studentom doskonalenia umiejętności radzenia sobie na rynku pracy, przekonanie o potrzebie ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego w realizacji indywidualnych i zespołowych profesjonalnych działań pedagogicznych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie terminologię używaną w pedagogice, poszerzoną w zakresie właściwym dla studiowanej specjalności, oraz sposoby jej zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	K_W01
W_02	Student zna procesy tworzenia się i oddziaływania głównych środowisk wychowawczych, ma wiedzę o występujących w nich problemach oraz o przyczynach tych problemów. Ma wiedzę o tradycji i współczesnych przeobrażeniach systemów pedagogicznych, zwłaszcza dotyczących studiowanej specjalności.	K_W11
W_03	Student zna metodyczne aspekty praktycznej działalności pedagogicznej, zwłaszcza w odniesieniu do studiowanej specjalności.	K_W16
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną w odniesieniu do konkretnych sytuacji pedagogicznej praktyki (opiekuńczej, wychowawczej, edukacyjnej, kulturalnej, pomocowej).	K_U03
U_02	Student potrafi wybrać metody i formy działania biorąc pod uwagę ich adekwatność do problemów występujących w konkretnych obszarach działalności pedagogicznej.	K_U15
U_03	Student potrafi dostrzec mechanizmy funkcjonowania jednostek i grup społecznych; zdaje sobie sprawę z podmiotowej roli człowieka w różnych strukturach społecznych.	K_U24
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do posługiwania się zdobytą wiedzą w praktycznej działalności pedagogicznej, rozumie społeczne znaczenie wiedzy pedagogicznej.	K_K02
K_02	Student jest gotów do współpracy i współdziałania z innymi – specjalistami i niespecjalistami - zarówno podczas pracy indywidualnej jak i zespołowej.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wprowadzenie w problematykę, omówienie kryteriów zaliczenia przedmiotu.	2	1
C2	Główne cele i zadania arteterapii w zakresie sztuk wizualnych.	2	2
C3	Doświadczenie estetyczne w przestrzeni arteterapii w zakresie sztuk wizualnych.	2	1
C4	Metody i techniki stosowane w arteterapii w zakresie sztuk wizualnych.	4	2

C5	Kompetencje pedagoga w pracy arteterapeutycznej w zakresie sztuk wizualnych.	2	1
C6	Warsztaty edukacji twórczej w działaniach arteterapeutycznych.	2	1
C7	Arteterapia jako przestrzeń rozwoju twórczości i kreatywności.	2	1
C8	Metody aktywizujące w arteterapii w zakresie sztuk wizualnych (akcje, warsztaty, działania twórcze).	4	2
C9	Tendencje sztuki współczesnej w projektowaniu działań arteterapeutycznych w zakresie sztuk wizualnych.	2	1
C10	Wybrane zagadnienia dotyczące estetyki nowych mediów w powiązaniu z arteterapią w zakresie sztuk wizualnych.	2	1
C11	Projektowanie zajęć z arteterapi w zakresie sztuk wizualnych (scenariusze zajęć).	4	2
C12	Zaliczenie ćwiczeń.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M2 – Metoda problemowa (symulacja zajęć, obserwacja lekcji prowadzonych przez studenta, burza mózgów, dyskusja). M3 – Metoda eksponująca – prezentacja materiału audiowizualnego, pokaz prezentacji multimedialnej. M5 – metoda praktyczna – działania praktyczne.	Scenariusze zajęć, pomoce dydaktyczne. Projektor multimedialny Materiały do realizacji zajęć praktycznych np. (kredki, farby, masy plastyczne, kartony).

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 – obserwacja podczas zajęć, aktywność F4 – wypowiedź, wystąpienie F5 – ćwiczenia praktyczne	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F2	F4	F5	P3
W_01	x	x	x	x
W_02	x	x	x	x
W_03	x	x	x	x
U_01	x	x	x	x
U_02	x	x	x	x
U_03	x	x	x	x
K_01	x	x	x	x

K_02	**x**	**x**	**x**	**x**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Zaliczenie nieobecności (niezależnie od przyczyn) oraz cząstkowych prac (np. wystąpień) uprawnia studenta do możliwości przystąpienia do końcowego zaliczenia przedmiotu. Na zajęciach 1 nieobecność niezależnie od powodów jest dopuszczalna
2. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie na rozszerzonym poziomie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
3. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje w wybranych zagadnieniach.
4. Ocena dostateczna (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, stara się wykazać etyką zawodową, refleksyjnością, wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje w wybranych zagadnieniach.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zajęć	15	25
przygotowanie do rozmowy podsumowującej	15	15
zapoznanie z literaturą	15	19
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Wallon P., Cambier A., Engelhart., *Rysunek dziecka,* Warszawa 1993.
2. Karolak W., *Warsztaty twórcze-warsztaty artystyczne,* Kraków 2005.
3. Karolak W., *Rysunek w arteterapii*, Łódź 2004.
4. OlinkiewiczE,RepschE., *Warsztaty edukacji twórczej,* Wrocław 2010

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Gerald D. Oster, Patricia Gould, *Rysunek w psychoterapii*, Gdańsk 2001.
2. Nora Rodriguez, *Co nam mówią rysunku dzieci,* Kielce 2013.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	M. Łątkowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Biblioterapia z metodyką**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Marta Wawrzyniak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	**30/16**	**III/5**	**3**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które nabył podczas realizacji przedmiotów: Podstawy arteterapii; Arteterapia w zakresie sztuk wizualnych; Profilaktyka trudności w uczeniu się; Psychologia wychowawcza; psychologia rozwojowa; Teoretyczne podstawy terapii pedagogicznej.

4. Cele kształcenia

C1 – Wprowadzenie studentów w zakres teoretycznej wiedzy obejmujący szczegółową metodykę działalności pedagogiczno-terapeutycznej dotyczącą biblioterapii, realizowaną w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, pomocowych, terapeutycznych.

C2 – Rozwinięcie specjalistycznych umiejętności terapeutycznych niezbędnych studentom do projektowania, organizowania, realizowania praktycznych działań związanych z zastosowaniem wybranych metod, form i technik stosowanych w biblioterapii, w odniesieniu do uczniów ze specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

C3 – Uwrażliwienie refleksyjności studentów na zagadnienia dotyczące terapii uczniów ze specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w poczuciu odpowiedzialności za projektowanie i realizowanie działań biblioterapeutycznych, podczas których obowiązującą zasady etyki zawodowej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	

W_01	Student zna pojęcia z obszaru biblioterapii, zna jej cele, zadania i funkcje, które realizuje w działaniach metodycznie prowadzonych zajęć o charakterze terapeutycznym z uczniami odznaczającymi się specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_W03 K_W16
W_02	Student zna wybrane metody i techniki biblioterapii, objaśnia ich zastosowanie w terapii pedagogicznej oraz dobiera właściwe środki dydaktyczne do ich realizacji.	K_W08 K_W13
W_03	Student zna szczególne znaczenie osoby pedagoga pełniącego rolę terapeuty, który podejmuje się projektowania i prowadzenia działań biblioterapeutycznych.	K_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki w celu projektowania, organizowania, realizowania praktycznych działań biblioterapeutycznych w odniesieniu do uczniów ze specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_U05
U_02	Student potrafi podejmować współpracę w zespole pełniąc rolę organizatora i wykonawcy projektu biblioterapeutycznego, zgodną z zasadami etycznymi, podczas której student przewiduje skutki podejmowanych działaniach, czego wyrazem jest scenariusz konkretnych czynności terapeutycznych.	K_U21 K_U22
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do współpracy w grupie, a także refleksji nad własną praktyką.	K_K04 K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wprowadzenie w obszar tematyczny. Omówienie zasad pracy na zajęciach i formy zaliczenia przedmiotu. Podział na zespoły biblioterapeutyczne.	2	1
C2 C3	**Biblioterapia formą terapii pedagogicznej** a. Terapia pedagogiczna: cele, zasady, formy i płaszczyzny oddziaływań terapeutycznych; b. Uczestnicy zajęć terapeutycznych z zastosowaniem biblioterapii c. Terapeutyczne oddziaływanie literatury. Podstawowe założenia biblioterapii, główne cele, funkcje, zasady i rodzaje d. Środki i materiały wykorzystywane w biblioterapii; e. Podstawowe techniki i formy zajęć biblioterapeutycznych; f. Komunikacja metaforyczna w odbiorze tekstu terapeutycznego g. Zasady biblioterapii h. Metody, techniki arteterapeutyczne wykorzystywane w biblioterapii.	4	2
C4	**Biblioterapeuta:** Znaczenie osoby terapeuty w działaniach terapeutycznych a. Sylwetka biblioterapeuty b. Terapeuta pedagogiczny - zadania c. Czynniki warunkujące jakość i skuteczność działań terapeutycznych	2	1

	d. Osobowość nauczyciela-terapeuty - wzorzec profesjonalnego terapeuty.		
C5	**Metodyka i organizacja procesu biblioterapeutycznego** a. Etapy postępowania biblioterapeutycznego w ujęciu: Ireny Boreckej; b. Trójelementowy model postępowania biblioterapeutycznego w ujęciu E. Koniecznej c. Konstrukcja scenariuszy i programów biblioterapeutycznych d. Analiza przykładowych scenariuszy i programów biblioterapeutycznych e. Organizacja miejsca prowadzenia zajęć.	2	1
C6	**Bajkoterapia metodą biblioterapii** a. Pojęcie bajki terapeutycznej b. Typologia bajek terapeutycznych w ujęciu M. Molickiej: bajki psychoedukacyjne, psychoterapeutyczne, relaksacyjne; c. ich charakterystyka i konkretne przykłady.	2	1
C7 C8	**Książki wykorzystywane w procesie biblioterapeutycznym: warsztat biblioterapeuty** a. Analiza i interpretacja poszczególnych tekstów o charakterze terapeutycznym; b. Ćwiczenia doskonalące umiejętne odczytanie tekstu biblioterapeutycznego. c. Przykładowe rozwiązania warsztatowe ➢ Bajki przeciwko lękom ➢ Bajki o emocjach i uczuciach ➢ Bajki przeciwko poczuciu osamotnienia, nieśmiałości, odrzucenia przez grupę, dręczenia w klasie szkolnej ➢ Bajki o wartościach; ➢ Bajki czytane dzieciom, aby zrozumiały sytuację rówieśników z niepełnosprawnością, chorobą; ➢ Tematy trudne: przemijanie, śmierć ➢ Książki obrazowe (picturebooki) ➢ Relaksacja poprzez działania biblioterapeutyczne (trening uwrażliwiający w ujęciu I. Boreckiej)	4	2
C9 C10	**Psychoedukacyjne serie bajek terapeutycznych wykorzystywanych do pracy z dziećmi. Analiza wybranych pozycji;** a. **„Bezpieczne Dziecko”**: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne – autor: Elżbieta Zubrzycka ➢ *„Po co się złościć?”* ➢ *„Słup soli”;* ➢ *„Śmierdzący ser”;* ➢ *„Powiedz komuś”;* ➢ *„Dobre i złe sekrety”;* ➢ *„Zbyt Miła”;* ➢ *„Nie lubię łaskotek”;* ➢ *„Dręczyciel w klasie”;* ➢ *„Jak pomyślę, tak zrobię”;* b. **Bajki o Uczuciach/emocjach**: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, autorzy: W. Kołyszko, I. Tomaszewska: ➢ *„Radość i wyspa hop-siup”,* ➢ *„Smutek i zaklęte miasto”,* ➢ *„Strach i pogromca potworów”,* ➢ *„Wstyd i latający śpiwór”,*	4	2

	➢ *„Zazdrość i wyścigi żółwi”,* ➢ *„Złość i smok Lubomił”* ➢ oraz zeszyt ćwiczeń: *„Garść radości szczypta złości”* c. **„Łączybajki dla Małych i Dużych”:** Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne – autorzy: Wojciech Kołyszko, Jovanka Tomaszewska”: ➢ „Grzeczna Niegrzeczność, czyli sposób na nadymki-drażliwce”; ➢ „Bez kłótni ani rusz, czyli kto lubi konfliktoluby”. ➢ R. Jędrzejewska-Wróbel, *Bezpieczna bajka*, Warszawa 2011.		
C11	**Teatr obrazowy Kamishibai stosowany w biblioterapii** a. Historia Teatru Papierowego Kamishibai b. Przedstawienie wybranych bajek Kamishibai	2	1
C12	**Pisanie narracyjne:** a. Projektowanie własnego tekstu o charakterze terapeutycznym do zastosowania w teatrze obrazowym Kamishibai (tekst + ilustracje do autorskiej bajki kamishibai)	2	1
C13 C14	**Prezentacja i realizacja studenckiego projektu biblioterapeutycznego z zastosowaniem elementów arteterapii** a. Przedłożenie scenariusza projektu biblioterapeutycznych. b. Przygotowanie pracowni terapeutycznej: przygotowanie (dekorowanie) sali dydaktycznej, rozmieszczenie niezbędnych środków i pomocy dydaktycznych do zrealizowania projektu terapeutycznego. c. Praktyczne zrealizowanie projektu terapeutycznego podczas ćwiczeń ❖ Podział na dwa zespoły. Każdy przygotowuje projekt zajęć biblioterapeutycznych z zastosowaniem wybranych elementów arteterapii ❖ Możliwość wykorzystania autorskiej bajki przygotowanej na wcześniejszych zajęciach	4	3
C15	Kolokwium.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego, metoda projektu (projekt terapeutyczny) ćwiczenia z elementami prezentacji, działania praktyczne, dyskusja dydaktyczna, burza mózgów;	Teksty wykorzystywane w procesie biblioterapeutycznym, Projektor multimedialny, sprzęt multimedialny, muzyka terapeutyczna, artykuły papiernicze i plastyczne (brystole, markery, farby, kredki, kleje, nożyczki, itp.), artykuły tekstylne (koce, poduszki).

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F1- kolokwium cząstkowe F2 -obserwacja podczas zajęć / aktywność F4 – dyskusja, omówienie referatu problemowego z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej F5 – ćwiczenia praktyczne	P4 – projekt scenariusza zajęć biblioterapeutycznych P5 – Prezentacja/zrealizowanie projektu terapeutycznego

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia					
	F1	F2	F4	F5	P4	P5
W_01	X	X	X	X		
W_02	X	X	X	X	X	
W_03	X	X		X		
U_01		X	X	X	X	X
U_02		X	X	X	X	X
K_01		x		X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ćwiczenia:
Studenci otrzymują ocenę końcową z ćwiczeń, która jest podsumowaniem wszystkich aktywności realizowanych podczas zajęć. Na ocenę podsumowującą składają się oceny z: aktywności podczas zajęć, przygotowanego scenariusza zajęć biblioterapeutycznych, kolokwium pisemnego pomocy oraz przeprowadzonego projektu terapeutycznego.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	10	19
Sporządzenie scenariusza projektu biblioterapeutycznego	10	15
Przygotowanie referatu problemowego z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej	5	5
Przygotowanie pomocy dydaktycznych do realizacji projektu biblioterapeutycznego	5	5

Przygotowanie do kolokwium	15	15
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. I. Borecka, *Biblioterapia formą terapii pedagogicznej*, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Angelusa Silesiusa, Wałbrzych 2008.
2. I. Borecka, *Z motylem w tle. O baśni w biblioterapii i terapii pedagogicznej*, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Angelusa Silesiusa, Wałbrzych 2004.
3. I. Borecka, *Metodyka pracy z czytelnikiem chorym i niepełnosprawnym*, Olsztyn 1991.
4. I. Borecka, *Biblioterapia. Teksty terapeutyczne, konspekty i scenariusze zajęć*, WOM w Gorzowie Wlkp., Gorzów 2002.
5. M. Molicka, *Bajkoterapia. O lękach dzieci i nowej metodzie terapii,* Media Rodzina, Poznań 2002.
6. M. Molicka, *Bajki terapeutyczne*, T. I i II, Media Rodzina, Poznań 2002.
7. Brett D., *Bajki, które leczą*, przekł. M. Trzebiatowska, cz. 1, Gdańsk 2005.
8. Brett D., *Bajki, które leczą*, przekł. H. Dankiewicz, cz. 2, Gdańsk 2003.
9. K. Waleszkiewicz, *Bajki dla dyslektyków. Bajki dla dzieci z trudnościami w nauce czytania i pisania*, Impuls, Kraków 2012.
10. M. Wójtowicz, *Scenariusze zajęć biblioterapeutycznych nie tylko dla uczniów z dysleksja: Terapia – zabawa – nauka*, Gdańsk, Wydawnictwo Harmonia, 2010.
11. M. Franaszczuk-Truszkowska, *Biblioterapia dla klas IV - VI szkoły podstawowej*, Gdańsk, Harmonia, 2006.
12. E. Wilamowska, J. Walczak, *Czarodziejskie bajki: scenariusze zajęć do programu profilaktyczno-wychowawczego o charakterze biblioterapeutycznym dla klas I-III szkoły podstawowej*, Wydawnictwo Klanza, Lublin 2005.
13. A. Kozak, A. Pietrzak, *W poszukiwaniu siebie. Bajki terapeutyczne dla dorosłych*, Częstochowa 2009.
14. E. J. Konieczna (red.), *Biblioterapia w praktyce : poradnik dla nauczycieli, wychowawców i terapeutów*, Kraków 2010.
15. N. Matsuni, *Wszystko o Kamishibai. Pytania i odpowiedzi*, Tibum 2017.
16. Walasek K., *Twórcze wykorzystanie teatru kamishibai – dziecko twórcą obrazu i aktorem,* (w:) „Nauczanie Początkowe", 2015/2016, nr 1, s. 74-87.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. A. Pikała, M. Sasin, *Arteterapia. Scenariusze*, Łódź 2016.
2. J. Gładyszewska-Cylulko, *Wspomaganie rozwoju dzieci nieśmiałych poprzez wizualizację i inne techniki arteterapii,* Kraków 2010.
3. Arciszewska-Binnebesel, *Szczęśliwy świat tworzenia czyli arteterapia : materiały metodyczne do pracy z dziećmi, młodzieżą oraz osobami dorosłymi, w szkołach podstawowych i gimnazjach, w placówkach szkolno-wychowawczych szkolnictwa specjalnego, w świetlicach szkolnych i terapeutycznych, na koloniach, obozach i wycieczkach*, Bea-Bleja, Toruń 2003.
4. J. Gładyszewska - Cylulko, *Teoretyczne i praktyczne podstawy terapii przez sztukę*, Kraków 2011.
5. W. Szulc, *Arteterapia: narodziny idei, ewolucja teorii, rozwój praktyki,* Wydawnictwo Difin, Warszawa 2011.
6. W. Karolak, B. Kaczorowska, *Arteterapia w medycynie i edukacji*, WSHE, Łódź 2008.
7. W. Czernianin, H. Czernianin, K. Chatzipentidis, *Podstawy współczesnej biblioterapii. Podręcznik akademicki*, Wrocław 2017.
8. D. Wosik-Kawala, T. Zubrzycka-Maciąg, *Kompetencje diagnostyczne i terapeutyczne nauczyciela*, , Kraków 2011.
9. E. J. Konieczna, *Arteterapia w teorii i praktyce*, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2011.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Marta Wawrzyniak
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	wawrzyniakmarta@wp.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Choreoterapia z metodyką**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Prof. UZ dr hab. Lidia Kataryńczuk-Mania**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**III/5**	**3**
Ćwiczenia	**15/8**	**III/5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa sprawność psychoruchowa.

4. Cele kształcenia

C1 -Przekazanie wiedzy w zakresie działań choreoterapeutycznych.

C2 -Kształtowanie umiejętności w zakresie działań choreoterapeutycznych w pracy z osobami z różnymi niepełnosprawnościami.

C3 - Kształtowanie postaw prospołecznych, poczucia bezpieczeństwa i refleksyjności w działaniach terapii ruchowej, tanecznej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna podstawową terminologię, nurty, metodologię, pozwalającej na rozumienie specyfiki pedagogiki oraz jej powiązań z dyscyplinami psychospołecznymi, społeczno – kulturowymi.	K_W01
W_02	Student zna i rozumie procesy rozwoju, struktury i funkcjonowania instytucji opiekuńczo-wychowawczych oraz specyfikę oddziaływań	K_W02

	edukacyjno-terapeutycznych w pracy z dziećmi i dorosłymi z niepełnosprawnością.	
W_03	Student zna pojęcia subdyscyplin pedagogiki, dydaktyki, metodyki działań pedagogiczno-terapeutycznych w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych.	K_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi planować, animować pracę terapii tańcem.	K_U01
U_02	Student potrafi wykorzystywać poznane metody, techniki w działaniach choreoterapeutycznych.	K_U02
U_03	Student potrafi przewidywać skutki podejmowanych działań w zakresie choreoterapii.	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do współpracy w grupie.	K_K01
K_02	Student jest gotów do budowania systemu wartości i rozwijania kompetencji komunikacyjnych.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Choreoterapia jako element arteterapii. Teoretyczne założenia choreoterapii. Omówienie literatury przedmiotu.	6	3
W2	Cele, zadania, strategie, fazy choreoterapii. Terapeutyczne walory pedagogiki rytmu, tańca (m.in. E.J.Dacroze`a, R. Labana, C. Orffa i in.) Przydatność zajęć muzyczno-ruchowych w terapii zaburzeń psychoruchowych. strefy oddziaływań choreoterapii. Taniec jako przedmiot diagnozy. Projekty choreoterapeutyczne.	8	4
W3	Kolokwium.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Zasady terapii tańcem. Ćwiczenia muzyczno-ruchowe i ich rodzaje oraz możliwości wykorzystania. Tworzenie wspólnych inscenizacji ruchowych w formie zabaw z piosenką, instrumentami, rekwizytami, Wartości rytmiczne wg założeń dalcrozowskich. Propozycje ćwiczeń i zabaw ruchowych- zaangażowanie multisensoryczne w tańcu, improwizacje ruchowe. Kryteria i zasady doboru utworów muzycznych do zajęć. Poznanie wybranych tańców, popularnych pląsów, tańców integracyjnych.	6	3
C2	Relaks i taniec. Komunikacja rytmiczno-taneczna (zabawy w parach, echo rytmiczne, dialogi, opowieści ruchowe). Diagnoza w pracy choreoterapeutycznej. Projektowanie warsztatów choreoterapeutycznych.	3	3
C3	Kolokwium zaliczeniowe. prezentacja i analiza prac studentów z zakresu choreoterapii.	6	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład problemowy.	Projektor.
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego, analiza indywidualnych przypadków, analiza artykułów, tekstów z czasopism, ćwiczenia z elementami prezentacji, działania praktyczne, trening ruchowy.	Tekst źródłowy, artykuły, dokumentacja przypadku, projektor, fragmenty filmu.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P2 kolokwium pisemne
Ćwiczenia	F2 obserwacja, aktywność, przygotowanie do zajęć F4 wypowiedź, wystąpienie	P2 kolokwium ustne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F2	F4	P2	
W_01	X	X	X	X	X	
W_02	X	X	X	X	X	
W_03	X	X	X	X	X	
U_01	X	X	X	X	X	
U_02	X	X	X	X	X	
U_03	X	X	X	X	X	
K_01	X	X	X	X	X	
K_02	X	X	X	X	X	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen z aktywności na zajęciach, przygotowanie i zaprezentowanie autorskich warsztatów choreoterapeutycznych, a także zaliczenie kolokwium z wykładu i ćwiczeń.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

	Liczba godzin

Forma aktywności studenta	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	25	34
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	10	15
zapoznanie z literaturą	10	15
przygotowanie propozycji warsztatów choreoterapeutyczychi	15	10
suma godzin:	**90**	**90**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Kataryńczuk-Mania L., *Choreoterapia w perspektywie zdrowia i edukacji. Wybrane refleksje* (w:) *Zdrowie: konteksty i pogranicza,* red. L. Kataryńczuk-Mania, J. Gebreselassie, D. Skrocka, Gorzów Wielkopolski 2019.
2. Koziełło D., *Taniec i psychoterapia,* Poznań 2002.
3. Pędzich Z., *Psychoterapia tańcem i ruchem,* Sopot 2014.
4. Klóppel R., Vlieź S., *Rytmika w wychowaniu i terapii,* Warszawa 1995.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.Ławrowska R., *Rytm, muzyka, taniec w edukacji*, Kraków 2005.
2.*Psychomotoryka 3*, red. J. Kruk-Lasocka i in, Wrocław 2016.
3. Kronenberger M., *Rytmika,,* Łódź 2006.
4.Wróblewska A., *Narodowe tańce polskie,* Płock 2001.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dr hab. prof. ucz. Lidia Kataryńczuk-Mania
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	Lidia.katarynczuk.mania@gmail.com
Podpis	Lidia Kataryńczuk-Mania

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Muzykoterapia z metodyką**
Punkty ECTS	**6**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Prof. UZ dr hab. Lidia Kataryńczuk-Mania**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** stacjonarne/niestacjonarne	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8** **15/8**	**II/3** **II/4**	**6**
Ćwiczenia	**15/8** **15/8**	**II/3** **II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z zakresu psychologii i pedagogiki.

4. Cele kształcenia

C1 -Przekazanie wiedzy w zakresie oddziaływań muzyki na człowieka.

C2 -Kształtowanie umiejętności w zakresie działań muzykoterapeutycznych w pracy z dziećmi i dorosłymi.

C3 - Nabycie umiejętności komunikowania się z grupą, tworzenia przyjaznej atmosfery podczas warsztatów muzykoterapeutycznych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna metody, techniki terapeutyczne podejmowane bezpośrednio przez kontakt z muzyką.	K_W01

W_02	Student zna procesy rozwoju, struktury i funkcjonowanie instytucji opiekuńczo-wychowawczych.	K_W02
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi planować, animować pracę muzykoterapeutyczną.	K_U01
U_02	Student potrafi wykorzystywać poznane metody, techniki w terapii muzycznej.	K_U02
U_03	Student potrafi przewidywać skutki podejmowanych działań muzykoterapeutycznych.	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do współpracy w grupie.	K_K01
K_02	Student jest gotów do budowania systemu wartości i rozwijania kompetencji komunikacyjnych.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Teoretyczne założenia muzykoterapii wybrane definicje, literatura przedmiotu. Podstawowe elementy muzyki.	4	2
W2	Wybrane nurty psychologiczne, medyczne przedstawiające kwestię oddziaływania muzyki na człowieka. kierunki rozwojowe.	2	1
W3	Cele i funkcje muzykoterapii. Rodzaje muzykoterapii. Cechy muzykoterapeuty.	4	2
W4	Metody, techniki muzykoterapeutyczne.	3	2
W5	Tajemnice i możliwości muzykoterapii według M. Dobsona i in. terapeutów muzycznych.	3	1
W6	Walory muzycznej apteczki. Programowanie muzyki do terapii O diagnozie muzykoterapeutycznej.	4	2
W7	Uwarunkowania organizacji i realizacji zajęć muzykoterapeutycznych (dobór grupy, czas trwania, gabinet muzykoterapii, materiał muzyczny, instrumenty, rekwizyty).	4	2
W8	Muzyka w wychowaniu i terapii.	4	2
W9	Egzamin.	2	2
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**16**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Człowiek i muzyka - "w jaki sposób muzyka wpływa na Ciebie?" Prawidłowości rozwoju muzycznego człowieka.	4	2
C2	Terapia poprzez muzykę w pracy pedagoga.	3	2
C3	Metoda Mobilnej Rekreacji Muzycznej według Macieja Kieryła.	4	2
C4	Formy aktywności muzycznej dzieci i dorosłych i ich realizacja w praktyce terapeutycznej.	4	2

C5	Przykłady zajęć muzyczno-terapeutycznych. Walory muzykowania i tworzenia muzyki (improwizacje swobodne, wokalne, muzyczno-ruchowe.	6	2
C6	Możliwości wykorzystania wybranych metod, systemów w muzycznej pracy profilaktyczno-terapeutycznej (E.J. Dalcroze, C. Orff, E.E. Gordon).	4	2
C7	Walory terapii dźwiękiem według założeń Petera Hessa (warsztaty).	2	2
C8	Tworzenie autorskich warsztatów muzykoterapeutycznych i ich prezentacja oraz wspólne omówienie).	3	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład problemowy	projektor
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego. analiza indywidualnych przypadków, analiza artykułów, tekstów z czasopism, ćwiczenia z elementami prezentacji, działania praktyczne, trening muzykoterapeutyczny	Tekst źródłowy, artykuły, dokumentacja przypadku, projektor, nagrania muzyczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja aktywności podczas zajęć	P1 egzamin pisemny
Ćwiczenia	F2 obserwacja, aktywność, przygotowanie do zajęć F4 wypowiedź, wystąpienie	P2 kolokwium ustne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P1	F2	F4	P2	
W_01	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	
W_02	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	
U_01	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	
U_02	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	
U_03	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	
K_01	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	
K_02	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunki zaliczenia ćwiczeń: aktywność studenta na zajęciach w ramach dyskusji problemowych i pracy w grupach. Przygotowanie materiału z sugerowanych źródeł, stopień zrozumienia materiału, trafność w poszukiwaniu

problemów i stawianiu pytań. Przygotowanie scenariusza zajęć z zakresu muzykoterapii i zademonstrowanie go podczas zajęć. Pozytywne zaliczenie kolokwium.
Ocena 5 - student wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającym założonym celom kształcenia i efektom uczenia się w zakresie muzykoterapii.
Ocena 4/4,5- dowodzi, że student wykazuje się wiedzą w zakresie muzykoterapii, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczający zgodnie z założonymi celami kształcenia i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 - student wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się z zakresu muzykoterapii.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną/Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	**32**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	20	30
przygotowanie do egzaminu	20	28
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	20	30
zapoznanie z literaturą	30	30
suma godzin:	**150**	**150**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**6**	**6**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1 Lewandowska K., .*Muzykoterapia dziecięca*, Gdańsk 2001.
2. *Podstawy muzykoterapii*, red. K. Stachyra, Lublin 2012.
3. *Modele, metody, podejścia w muzykoterapii,* red. K. Stachyra, Lublin 2012.
4. Kataryńczuk-Mania L., *Muzykoterapia z perspektywy pedagogicznej - wybrane postulaty i refleksje* (w:) *Muzykoterapia - od pionierskiej działalności do kreatywnej twórczości*, red P .Cylulko, J. Gładyszewska-Cylulko, Wrocław 2022.
5.Konieczna-Nowak L., *Wprowadzenie do muzykoterapii,* Kraków 2013.
6.Kataryńczuk-Mania L., *Wybrane refleksje na temat znaczenia muzykoterapii w życiu człowieka,* (w:) E. Kumik red., *Muzyka w diecie z edukacją*, Łódź 2020.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Kaczmarek S., *Zastosowanie muzykoterapii aktywnej w chorobach psychosomatycznych*, Łódź 2020.
2. Cesarz H. *Wartości muzykoterapii stosowanej u osób z niepełnosprawnością* (w:) *Z zagadnień terapii artystycznej*, *logopedycznej i pedagogicznej*, red. L. Kataryńczuk-Mania, Zielona Góra - Skarbona 2017, s.27-50.
3. Zambrzycka B., *Potężna moc relaksacji,* Białystok 2004.
4. Szymajda A., *Od muzykoterapii do "muzycznego lustra" dziecka,* Wrocław 2016.
5. Lecourt E., *Muzykoterapia, czyli jak wykorzystać siłę dźwięków,* Chorzów 2009.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Lidia Kataryńczuk-Mania
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	Lidia.latarynczuk.mania@gmail.com
Podpis	dr hab. prof. ucz. Lidia Kataryńczuk-Mania

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Teatroterapia i elementy dramy z metodyką**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Joanna Lenart**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** stacjonarne/niestacjonarne	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**II/4**	**3**
Ćwiczenia	**15/8**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student zna podstawowe pojęcia z zakresu arteterapii.

4. Cele kształcenia

C_W3 Przekazanie wiedzy obejmującej tematykę subdyscyplin pedagogiki tj. teatroterapii.

C_W2 Przekazanie wiedzy pozwalającej zrozumieć prawidłowości i zakłócenia procesów komunikowania się i więzi społecznych.

C_U2 Kształtowanie u studentów umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy ze szczególnym uwzględnieniem tematyki teatroterapii.

C_U2 Umiejętność wykorzystania różnych kanałów, metod, technik, procedur i dobrych praktyk (z dziedziny teatroterapii) realizowanych w różnych sferach działalności pedagogicznej.

C_K1 Kształtowanie u studentów pogłębionej refleksyjności na problemy innych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	

W_01	Student zna rolę nauczyciela i wychowawcy w modelowaniu i kształtowaniu zachowań uczniów.	K_W07
W_02	Student zna zasady projektowania lekcji o charakterze dramowym i/lub teatroterapeutycznym.	K_W12
W_03	Student zna subdyscypliny pedagogiczne (teatroterapia), ich wzajemne związki oraz specyfikę.	K_W13
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi opisywać, na podstawie własnej obserwacji, różne przejawy zachowań w wybranym przez siebie obszarze społecznej praktyki.	K_U01
U_02	Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną w odniesieniu do konkretnych sytuacji pedagogicznej praktyki teatroterapeutycznej.	K_U02
U_03	Student potrafi rozpoznać, opisać, interpretować motywy oraz sposoby zachowań wychowanków oraz osób uczących się.	K_U05
U_04	Student potrafi diagnozować problemy pedagogiczne w odniesieniu do działalności praktycznej.	K_U06
U_05	Student potrafi budować relacje społeczne z innymi studentami, pełnić różne role w sytuacji współpracy.	K_U21
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do refleksji nad własną praktyką.	K_K04
K_02	Student jest gotów do współpracy i współdziałania z innymi zarówno podczas pracy indywidualnej jak i zespołowej.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Teatroterapia jako cześć arteterapii.	3	1
W2	Rodzaje teatru w teatroterapii.	2	1
W3	Spektakl czy zabawa? Cele teatroterapii.	3	1
W4	Drama jako część składowa teatroterapii.	5	4
W5	Scenariusz teatroterapeutyczny.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Ćwiczenia teatralne – zmysły.	2	1
C2	Ćwiczenia teatralne – wyobraźnia.	2	2
C3	Ćwiczenia teatralne – komunikacja i współpraca.	2	1
C4	Ćwiczenia teatralne – zaufanie.	2	1
C5	Ćwiczenia dramowe. Drama – zabawa.	2	1
C6	Ćwiczenia dramowe. Drama – rozwiązywanie problemów.	2	1
C7	Zaliczenie przedmiotu.	3	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 -** wykład informacyjny, objaśnienie, miniwykład pokaz slajdów, pokaz spektakli, dyskusja.	Projektor, sala sceniczna, podest sceniczny.
Ćwiczenia	**M5** - ćwiczenia przedmiotowe, ćwiczenia z elementami prezentacji, wypowiedź ustna, działania praktyczne, sesje treningowe. **M2** – dyskusja dydaktyczna, mapa myśli, rozmowa na temat doświadczeń w czasie ćwiczeń.	Rekwizyty różne.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 - obserwacja, aktywność, przygotowanie do wykładów, F3 - praca własna nad scenariuszem	P1 - egzamin ustny - prezentacja i dyskusja nad scenariuszem
Ćwiczenia	F5 - ćwiczenia praktyczne	P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie obserwacji ćwiczeń praktycznych, aktywności i obecności

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	ćwiczenia		Wykład		
	F5	P3	F2	F3	P1
W_01		**X**	**x**		**X**
W_02	**x**	**X**	**x**	**x**	**X**
W_03	**x**	**X**			**X**
U_01		**X**		**x**	**X**
U_02		**X**			**X**
U_03		**X**			**X**
U_04		**X**			**X**
U_05	**x**	**X**	**x**	**x**	**X**
K_01	**x**	**X**			**X**
K_02	**x**	**X**	**x**	**x**	**X**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się z zakresu dzieciny teatroterapii. Student/ka samodzielnie tworzy kreatywne scenariusze teatroterapeutyczne z uwzględnieniem potrzeb grupy. Student/ka

rozróżnia granicę pomiędzy ćwiczeniami dramowymi a teatralnymi. Umie i korzysta z metod nauczonych podczas zajęć. Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Student/ka samodzielnie tworzy scenariusze teatrterapeutyczne z uwzględnieniem potrzeb grupy. Student/ka rozróżnia granicę pomiędzy ćwiczeniami dramowymi a teatralnymi. Rozumie i korzysta z metod nauczonych podczas zajęć. Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Student/ka tworzy scenariusze teatrterapeutyczne z pomocą wykładowcy. Student/ka rozróżnia granicę pomiędzy ćwiczeniami dramowymi a teatralnymi, ale nie umie samodzielnie przeprowadzić ćwiczeń.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zajęć	15	20
przygotowanie do egzaminu	15	19
zapoznanie z literaturą	15	20
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. *Drama w wychowaniu dzieci i młodzieży*, Brian Way, Wydawnictwo szkolne i pedagogiczne, Warszawa 1990.
2. *Gry dla aktorów i nie aktorów*. Drama, Augusto Boal, Wydawnictwo Cyklady, Warszawa 2014.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *Arteterapia w teorii i praktyce*, Ewelina J. Konieczna, Kraków: Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2007.
2. *Od teatru pedagogicznego do teatru terapeutycznego*, pod red. Wiesław Sikorski, Aneta Sikorska. Warszawa : Difin, 2014.
3. *Drama : techniki, strategie, scenariusze*, Kamila Witerska, Warszawa: Difin, 2011.
4. *W świecie baśni : scenariusze przedstawień teatralnych dla młodzieży*, Agnieszka Kusza, Dagna Ślepowroński Kielce, Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP 2013.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Lenart
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	jginda@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Podstawy arteterapii**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Marta Wawrzyniak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** stacjonarne/niestacjonarne	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**II/3**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które nabył podczas realizacji przedmiotów: Pedagogika ogólna; Psychologia rozwojowa; Teoretyczne podstawy wychowania.

4. Cele kształcenia

C1 – Wprowadzenie studentów w zakres teoretycznej wiedzy obejmujący działalność pedagogiczno-terapeutyczną z wykorzystaniem arteterapii, realizowaną w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych, terapeutycznych

C2 – Rozwinięcie specjalistycznych umiejętności terapeutycznych niezbędnych studentom do projektowania, organizowania, realizowania praktycznych działań związanych z zastosowaniem wybranych metod, form i technik stosowanych w arteterapii, w odniesieniu do uczniów ze specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

C2 – Wprowadzenie studentów w rolę i miejsce arteterapii w terapii pedagogicznej, ze szczególnym zwróceniem uwagi na znaczenie osoby terapeuty w działaniach pomocowych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna pojęcia z obszaru arteterapii, zna jej cele, zadania i funkcje, które realizuje w działaniach o charakterze terapeutycznym z uczniami odznaczającymi się specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_W03 K_W16

W_02	Student zna miejsce i rolę arteterapii w praktyce pedagogicznej stosowanej z uczniami odznaczającymi się specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_W13
W_03	Student zna szczególne znaczenie osoby pedagoga pełniącego rolę terapeuty, który podejmuje się projektowania i prowadzenia działań arteterapeutycznych.	K_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki w celu projektowania praktycznych działań arteterapeutycznych w odniesieniu do uczniów ze specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_U05
U_02	Student potrafi wybrać i zastosować odpowiednie do danej sytuacji terapeutycznej, metody i techniki arteterapii, objaśnia ich zastosowanie w terapii pedagogicznej.	K_U15 K_U22
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do świadomej odpowiedzialności za własne działania pedagogiczne z wykorzystaniem elementów arteterapii, podczas których zachowuje się w sposób profesjonalny w oparciu o zasady etyki zawodowej, a także refleksji nad własną praktyką.	K_K08 K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Terapia sztuką, czyli o fenomenie arteterapii. Terapeutyczne właściwości sztuki.	2	1
W2	Miejsce i rola arteterapii w pedagogice.	2	1
W3	Różne podejścia do arteterapii: Podejście intermodalne; Terapia przez twórczość A. Wojciechowskiego, Arteterapia w ujęciu aksjologiczno – psychologicznym T. Rudowskiego, Arteterapia czy kulturoterapia? W. Szulc.	2	1
W4	Koncepcje, modele i rodzaje arteterapii.	3	2
W5	Obszary działań arteterapeutycznych w placówkach oświatowych, rehabilitacyjnych, opiekuńczych.	2	1
W6	Kompetencje zawodowe osób zajmujące się arteterapią. Znaczenie osoby terapeuty w działaniach arteterapeutycznych. Sylwetka arteterapeuty.	2	1
W7	Kolokwium.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	Sprzęt multimedialny

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**

Wykład	F2 –obserwacja/aktywność podczas zajęć F3- praca pisemna	P2 – kolokwium P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			
	F2	F3	P2	P3
W_01	**X**	**X**	**X**	**X**
W_02	**X**	**X**	**X**	**X**
W_03	**X**	**X**	**X**	**X**
U_01	**X**	**X**	**X**	**X**
U_02	**x**	**X**	**X**	**X**
K_01	**x**	**X**		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Studenci otrzymują ocenę końcową z wykładów, która jest podsumowaniem wszystkich aktywności realizowanych podczas zajęć. Na ocenę podsumowującą składają się oceny z: aktywności podczas wykładu, przygotowanej pracy pisemnej oraz kolokwium pisemnego z zakresu omówionych treści programu.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	5	7
przygotowanie pracy pisemnej	5	5
zapoznanie z literaturą	5	10
suma godzin:	**30**	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. A. Pikała, M. Sasin, *Arteterapia. Scenariusze*, Łódź 2016.

2. J. Gładyszewska-Cylulko, *Wspomaganie rozwoju dzieci nieśmiałych poprzez wizualizację i inne techniki arteterapii,* Kraków 2010.
3. J. Gładyszewska - Cylulko, *Teoretyczne i praktyczne podstawy terapii przez sztukę*, Kraków 2011.
4. W. Szulc, *Arteterapia: narodziny idei, ewolucja teorii, rozwój praktyki,* Wydawnictwo Difin, Warszawa 2011.
5. W. Karolak, B. Kaczorowska, *Arteterapia w medycynie i edukacji*, WSHE, Łódź 2008.
6. D. Wosik-Kawala, T. Zubrzycka-Maciąg, *Kompetencje diagnostyczne i terapeutyczne nauczyciela*, , Kraków 2011.
7. E. J. Konieczna, *Arteterapia w teorii i praktyce*, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2011.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. 1. E. Józefowski, *Arteterapia w sztuce i edukacji*, Poznań 2012.
2. M. Olczak, *Trening twórczości – współczesna i efektywna forma wychowania przez sztukę*, Kraków 2010.
3. K. Opala-Wnuk, *Sztuka, która pomaga dzieciom,* Wydawnictwo Feeria, 2009.
4. W. Karolak, B. Kaczorowska (red.), *Arteterapia. Od rozważań nad teorią do zastosowań praktycznych,* Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, Łódź 2011.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Marta Wawrzyniak
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	wawrzyniakmarta@wp.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Formy arteterapii**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Marta Wawrzyniak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**II/3**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które nabył podczas realizacji przedmiotów: Pedagogika ogólna; Psychologia rozwojowa; Teoretyczne podstawy wychowania.

4. Cele kształcenia

C1 – Wprowadzenie studentów w zakres teoretycznej wiedzy obejmujący działalność pedagogiczno-terapeutyczną z wykorzystaniem arteterapii, realizowaną w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych, terapeutycznych

C2 – Rozwinięcie specjalistycznych umiejętności terapeutycznych niezbędnych studentom do projektowania, organizowania, realizowania praktycznych działań związanych z zastosowaniem wybranych metod, form i technik stosowanych w arteterapii, w odniesieniu do uczniów ze specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

C2 – Wprowadzenie studentów w rolę i miejsce arteterapii w terapii pedagogicznej, ze szczególnym zwróceniem uwagi na znaczenie osoby terapeuty w działaniach pomocowych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna pojęcia z obszaru arteterapii, zna jej cele, zadania i funkcje, które realizuje w działaniach o charakterze terapeutycznym z uczniami odznaczającymi się specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_W03 K_W16

W_02	Student zna wybrane formy arteterapii i stosowane w nich metody oraz techniki działania, ich zastosowanie oraz dobiera właściwe środki dydaktyczne do ich realizacji.	K_W08 K_W13
W_03	Student zna szczególne znaczenie osoby pedagoga pełniącego rolę terapeuty, który podejmuje się projektowania i prowadzenia działań arteterapeutycznych.	K_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki w celu projektowania praktycznych działań arteterapeutycznych w odniesieniu do uczniów ze specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_U05
U_02	Student potrafi wybrać i zastosować do danej formy arteterapii odpowiednie metody i techniki działania, objaśnia ich zastosowanie w terapii pedagogicznej.	K_U15 K_U22
U_03	Student potrafi podejmować współpracę w zespole pełniąc rolę organizatora projektu artetrapeutycznego, zgodną z zasadami etycznymi, podczas której przewiduje skutki podejmowanych działaniach, czego wyrazem jest scenariusz konkretnych czynności terapeutycznych.	K_U21 K_U22
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do świadomej odpowiedzialności za własne działania pedagogiczne z wykorzystaniem elementów arteterapii, podczas których zachowuje się w sposób profesjonalny w oparciu o zasady etyki zawodowej, a także refleksji nad własną praktyką.	K_K08 K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Terapia sztuką, czyli o fenomenie arteterapii. Terapeutyczne właściwości sztuki. Miejsce i rola arteterapii w pedagogice.	2	1
W2	Koncepcje, modele i formy arteterapii: Teoretyczne podstawy biblioterapii.	3	2
W3	Arteterapia w zakresie sztuk wizualnych.	2	1
W4 W5	Podstawowy teoretyczne muzykoterapii i choreoterapii.	4	2
W6	Kompetencje zawodowe osób zajmujące się arteterapią. Znaczenie osoby terapeuty w działaniach arteterapeutycznych. Sylwetka arteterapeuty.	2	1
W7	Kolokwium.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny	Sprzęt multimedialny

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 –obserwacja/aktywność podczas zajęć F3- praca pisemna	P2 – kolokwium P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			
	F2	F3	P2	P3
W_01	**X**	**X**	**X**	**X**
W_02	**X**	**X**	**X**	**X**
W_03	**X**	**x**	**X**	**X**
U_01	**X**	**X**	**X**	**X**
U_02	**X**	**x**	**X**	**X**
U_03	**X**	**x**	**x**	
K_01		**x**		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Studenci otrzymują ocenę końcową z wykładów, która jest podsumowaniem wszystkich aktywności realizowanych podczas zajęć. Na ocenę podsumowującą składają się oceny z: aktywności podczas wykładu, przygotowanej pracy pisemnej oraz kolokwium pisemnego z zakresu omówionych treści programu.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	5	7
przygotowanie pracy pisemnej	5	5
zapoznanie z literaturą	5	10
suma godzin:	**30**	**30**

liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. 1. A. Pikała, M. Sasin, *Arteterapia. Scenariusze*, Łódź 2016.
2. J. Gładyszewska-Cylulko*, Wspomaganie rozwoju dzieci nieśmiałych poprzez wizualizację i inne techniki arteterapii,* Kraków 2010.
3. J. Gładyszewska - Cylulko, *Teoretyczne i praktyczne podstawy terapii przez sztukę*, Kraków 2011.
4. W. Szulc, *Arteterapia: narodziny idei, ewolucja teorii, rozwój praktyki,* Wydawnictwo Difin, Warszawa 2011.
5. A. Kordzińska-Grabowska, *Arteterapia. Wykorzystanie technik plastycznych w pracy z uczniem przejawiającym zaburzone zachowania*, WydawcaVerlag Dashofer , 2012.
6. I. Borecka, *Biblioterapia formą terapii pedagogicznej*, Wałbrzych 2008.
7. Arciszewska-Binnebesel, *Szczęśliwy świat tworzenia czyli arteterapia : materiały metodyczne do pracy z dziećmi, młodzieżą oraz osobami dorosłymi, w szkołach podstawowych i gimnazjach, w placówkach szkolno-wychowawczych szkolnictwa specjalnego, w świetlicach szkolnych i terapeutycznych, na koloniach, obozach i wycieczkach*, Bea-Bleja, Toruń 2003.
8. E. J. Konieczna, *Arteterapia w teorii i praktyce*, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2011.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. 1. W. Karolak, B. Kaczorowska, *Arteterapia w medycynie i edukacji*, WSHE, Łódź 2008.
2. D. Wosik-Kawala, T. Zubrzycka-Maciąg, *Kompetencje diagnostyczne i terapeutyczne nauczyciela*, , Kraków 2011.
3. W. Karolak, B. Kaczorowska (red.), *Arteterapia. Od rozważań nad teorią do zastosowań praktycznych,* Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, Łódź 2011.
4. E. Józefowski, *Arteterapia w sztuce i edukacji*, Poznań 2012.
5. M. Olczak, *Trening twórczości – współczesna i efektywna forma wychowania przez sztukę*, Kraków 2010.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Marta Wawrzyniak
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	wawrzyniakmarta@wp.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Podstawy wiedzy o sztuce**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Wojciech Popek**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**II/4**	**3**
ćwiczenia	**15/8**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy na temat działań artystycznych człowieka w historii.
C2 – Przekazanie wiedzy o roli i miejscu sztuki w kulturze materialnej i niematerialnej.
C3 – Przekazanie wiedzy na temat sztuk plastycznych jako dziedzin historii sztuki.
C4 – Przygotowanie do wykorzystania sztuki w arteterapii.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna okoliczności tworzenia pierwszych obiektów kultowych, nazywanych dziś dziełami sztuki.	K_W01
W_02	Student zna najważniejsze dzieła sztuki, będące zabytkami kultury materialnej i niematerialnej.	K_W02
W_03	Student zna wszystkie dziedziny sztuk plastycznych, będących obiektami badań w historii sztuki.	K_W03

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi rozróżniać wszystkie dziedziny sztuk plastycznych także te stosowane w sztuce współczesnej.	K_U01
U_02	Student potrafi rozróżniać podstawowe style w architekturze oraz nazywać poszczególne elementy zabytkowych budowli, rzeźb i obrazów.	K_U02
U_03	Student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę z zakresu sztuki i technik plastycznych w organizowaniu seansów arteterapii.	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do przejawiania wrażliwości etycznej i empatii oraz otwartości, akceptacji społecznej i poczucia odpowiedzialności.	K_K01
K_02	Student jest gotów do świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wstęp do wiedzy o sztuce: identyfikowanie i definiowanie.	2	1
W2	Miejsce i rola sztuki w kulturze materialnej i niematerialnej.	3	1
W3	Czym się zajmuje historia sztuki.	2	1
W4	Zarys twórczości artystycznej od prehistorii do średniowiecza.	3	2
W5	Zarys twórczości artystycznej od nowożytności do postmodernizmu.	3	2
W6	Najważniejsze dzieła sztuki: światowej, europejskiej i polskiej.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Zabytki kultury – identyfikacja dzieł sztuki na podstawie oceny ich walorów estetycznych.	2	1
C2	Rodzaje twórczości zaliczane do kultury materialnej i niematerialnej, na podstawie dzieł konkretnych artystów.	2	1
C3	Dziedziny sztuk plastycznych dawniej i dziś, rozróżnianie na podstawie dzieł sztuki dawnej i współczesnej.	2	1
C4	Próba opisu oraz analizy formalnej, stylistycznej i ikonograficznej wybranych dzieł sztuki starożytnej i średniowiecznej.	4	2
C5	Próba analizy formalnej, stylistycznej i ikonograficznej wybranych dzieł sztuki nowożytnej i współczesnej.	3	2
C6	Prezentacja wybranych dzieł sztuki z wykorzystaniem podstaw wiedzy o sztuce.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**

Wykład	M4 – wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych i M2 wykład problemowy z elementami dyskusji	Projektor, głośniki
Ćwiczenia	M5 – identyfikacja obiektów i analiza treści na podstawie pokazywanych przykładów	Projektor, głośniki

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność	P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze
Ćwiczenia	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność	P4 – prezentacja problemowa

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia	
	F2	P3	F2	P4
W_01	**x**	**x**	**x**	**x**
W_02	**x**	**x**	**x**	**x**
W_03	**x**	**x**	**x**	**x**
U_01	**x**	**x**	**x**	**x**
U_02	**x**	**x**	**x**	**x**
U_03	**x**	**x**	**x**	**x**
K_01	**x**		**x**	
K_02	**x**		**x**	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Średnia ocen z aktywności i prezentacji wg następującego schematu:

5,0-4,75 – 5,0

4,74-4,25 -4,5

4,24-3,75 – 4,0

3,74-3,25 – 3,5

3,24-3,0 – 3,0

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
zapoznanie z literaturą	20	30
przygotowanie do zajęć	15	19
przygotowanie prezentacji	10	10
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Słownik terminologiczny sztuk pięknych, red. S. Kozakiewicz, Warszawa 1976.
2. Portal internetowy www.historiasztuki.com.pl

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Tatarkiewicz W., Historia estetyki, t. 1-3, Warszawa Wrocław Kraków 1960-67.
2. Białostocki J., Sztuka cenniejsza niż złoto, Warszawa 2023.
3. Białostocki J., Symbole i obrazy w świecie sztuki.
4. de Morant H., Historia sztuki zdobniczej.

Filmy:
1. Dziewczyna z perłą (2003), GB, reż. Peter Weber
2. Twój Vincent (2027), PL, GB. reż. Dorota Kobiela, Hugh Welchman
3. Mój Nikifor (2004), PL, reż. Lech Majewski

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Wojciech Popek
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	w.popek@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Historia sztuki dla pedagogów**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Wojciech Popek**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**II/4**	**3**
ćwiczenia	**15/8**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy o działaniach artystycznych w poszczególnych epokach historii.
C2 – Przekazanie wiedzy o sztuce w kulturze materialnej i niematerialnej.
C3 – Przekazanie wiedzy o sztukach plastycznych jako dziedzinach badanych przez historię sztuki.
C4 – Przygotowanie do nauczania o sztuce na lekcjach plastyki w szkole.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna zasady tworzenia dzieł sztuki w kolejnych epokach.	K_W01
W_02	Student zna najważniejsze dzieła sztuki w kulturze materialnej i niematerialnej.	K_W02
W_03	Student zna dziedziny sztuk plastycznych, którymi zajmuje się historia sztuki.	K_W03

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi rozróżniać dzieła sztuki, które powstały w poszczególnych epokach.	K_U01
U_02	Student potrafi rozróżniać style w sztuce oraz nazywać elementy zabytkowych budowli, rzeźb i obrazów.	K_U02
U_03	Student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę z zakresu sztuki i technik plastycznych w działaniach edukacyjnych.	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do przejawiania wrażliwości etycznej, empatii i otwartości oraz poczucia odpowiedzialności i akceptacji społecznej.	K_K01
K_02	Student jest gotów do świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wstęp do wiedzy o sztuce: podstawowe terminy, identyfikacja i definicje.	2	1
W2	Sztuka jako część kultury materialnej i niematerialnej.	2	1
W3	Historia historii sztuki i jej zakres badań.	2	1
W4	Od prehistorii do średniowiecza: architektura, rzeźba i malarstwo.	3	2
W5	Od epoki nowożytnej do postmodernizmu: sztuka w czasach przełomu.	4	2
W6	Warte więcej niż złoto, najsłynniejsze dzieła sztuki.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Co powinniśmy dostrzegać patrząc na różne dzieła sztuki i zabytki.	2	1
C2	Wielcy artyści i ich nieśmiertelne dzieła dawniej i dziś.	3	1
C3	Dziedziny sztuki dawniej i dziś oraz cechy stylistyczne: architektury, rzeźby i malarstwa.	2	1
C4	Próba opisu i analizy formalnej, stylistycznej i ikonograficznej wybranych dzieł sztuki z różnych epok z architektury, rzeźby i malarstwa.	3	2
C5	Najważniejsze dzieła sztuki polskiej – czy są jakieś cechy charakterystyczne, które je odróżniają od dzieł sztuki innych krajów Europy.	3	2
C6	Prezentacja wybranych dzieł z wykorzystaniem podstaw wiedzy o sztuce.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M4 – wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych i M2 – wykład problemowy z elementami dyskusji	Projektor, głośniki

Ćwiczenia	M5 – identyfikacja obiektów i analiza treści na podstawie pokazywanych przykładów	Projektor, głośniki

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja podczas zajęć / aktywność	P3 – ocena podsumowująca na podstawie formujących uzyskanych w semestrze
Ćwiczenia	F2 – obserwacja podczas zajęć / aktywność	P4 – prezentacja problemowa

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia	
	F2	P3	F2	P4
W_01	**x**	**x**	**x**	**x**
W_02	**x**	**x**	**x**	**x**
W_03	**x**	**x**	**x**	**x**
U_01	**x**	**x**	**x**	**x**
U_02	**x**	**x**	**x**	**x**
U_03	**x**	**x**	**x**	**x**
K_01	**x**		**x**	
K_02	**x**		**x**	

Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Średnia ocen z aktywności i prezentacji wg następującego schematu:
5,0-4,75 – 5,0
4,74-4,25 -4,5
4,24-3,75 – 4,0
3,74-3,25 – 3,5
3,24-3,0 – 3,0

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		

liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
zapoznanie z literaturą	20	30
przygotowanie do zajęć	15	19
Przygotowanie prezentacji	10	10
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Słownik terminologiczny sztuk pięknych, red. S. Kozakiewicz, Warszawa 1976.
2. Portal internetowy www.historiasztuki.com.pl

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Tatarkiewicz W., Historia estetyki, t. 1-3, Warszawa Wrocław Kraków 1960-67.
2. Białostocki J., Sztuka cenniejsza niż złoto, Warszawa 2023.
3. Białostocki J., Symbole i obrazy w świecie sztuki.
4. de Morant H., Historia sztuki zdobniczej.

Filmy:
1. Dziewczyna z perłą (2003), GB, reż. Peter Weber
2. Twój Vincent (2027), PL, GB. reż. Dorota Kobiela, Hugh Welchman
3. Mój Nikifor (2004), PL, reż. Lech Majewski

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Wojciech Popek
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	w.popek@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.8

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Projektowanie działań terapeutycznych**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Aneta Baranowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**30/16**	**III/5**	**3**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 - Zdobycie wiedzy na temat metod, technik i narzędzi wykorzystywanych do diagnozowania potrzeb i trudności dzieci i młodzieży oraz projektowania i ewaluacji działań terapeutycznych, w tym arteterapeutycznych.

C2 - Kształtowanie umiejętności zbierania i analizy danych dotyczących potrzeb i problemów wychowawczych, opiekuńczych i edukacyjnych, planowania na ich podstawie czynności terapeutycznych, ich dokumentowania oraz oceniania ich skuteczności.

C3 - Rozwinięcie wrażliwości na potrzeby i problemy dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna metody, techniki i narzędzia diagnozy pedagogicznej oraz sposoby projektowania i ewaluacji działań terapeutycznych dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na terenie przedszkola, szkoły i placówki.	K_W12; K_W16

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi rozpoznać potrzeby edukacyjne, trudności i zainteresowania dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów przy wykorzystaniu różnych narzędzi diagnostycznych oraz na ich podstawie projektować działania terapeutyczne.	K_U06; K_U09; K_U10; K_U15
U_02	Student potrafi dokonać ewaluacji prowadzonych czynności terapeutycznych oraz ocenić ich efektywność.	K_U23
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do przejawiania wrażliwości na potrzeby i problemy dzieci z różnymi trudnościami oraz odpowiedzialnego i profesjonalnego planowania pracy ze swoimi podopiecznymi.	K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Diagnoza jako podstawa planowania działań terapeutycznych. – Techniki zbierania danych – obserwacja, analiza dokumentów, wywiad, ankieta, pomiar, socjometria. – Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania dziecka. – Diagnoza dojrzałości szkolnej. – Diagnoza przystosowania i nieprzystosowania szkolnego uczniów. – Diagnoza potrzeb opiekuńczych i zainteresowań dziecka.	4	2
C2	Projektowanie działań terapeutycznych dla osób z niepełnosprawnością.	3	1,5
C3	Projektowanie działań terapeutycznych dla osób niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznych.	3	2
C4	Projektowanie działań terapeutycznych dla dzieci z trudnościami w uczeniu się i niepowodzeniami szkolnymi.	3	1,5
C5	Projektowanie działań terapeutycznych dla osób z zaburzeniami emocji i zachowania.	3	1,5
C6	Projektowanie działań terapeutycznych dla osób chorych przewlekle.	3	1,5
C7	Projektowanie działań terapeutycznych dla dzieci z trudnościami adaptacyjnymi, w tym dzieci z doświadczeniem migracyjnym.	3	2
C8	Projektowanie działań terapeutycznych dla dzieci zaniedbanych środowiskowo.	3	1,5
C9	Projektowanie działań terapeutycznych dla dzieci doświadczających sytuacji kryzysowych i traumatycznych.	3	1,5
C10	Dokumentowanie działań terapeutycznych i ich ewaluacja.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego i naukowego, analiza opinii i orzeczeń z poradni psychologiczno-pedagogicznej i projektów działań terapeutycznych, prezentacja prac, dyskusja, burza mózgów, pogadanka, rozwiązywanie	Projektor, komputer, tablica, kreda, film, nagrania płytowe, tekst źródłowy i naukowy, dokumenty z PPP, projekty działań

	problemu, prezentacja materiału audiowizualnego, analiza przypadku, ćwiczenia praktyczne.	terapeutycznych, białe kartki papieru, flamastry, długopisy.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2: obserwacja podczas zajęć / aktywność; F4: wypowiedź/wystąpienie (prezentacja projektu); F5: ćwiczenia praktyczne.	P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja projektu).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F2	F4	F5	P5
W_01	+	+	+	+
U_01	+	+	+	+
U_02	+	+	+	+
K_01	+	+	+	+

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P5: wystąpienie/rozmowa (prezentacja projektu):
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowany przez nią/niego projekt nie zawiera błędów i braków.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się. Przygotowany przez nią/niego projekt zawiera drobne błędy i/lub braki.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się. Przygotowany przez nią/niego projekt zawiera różne błędy i/lub braki.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		

liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie projektu	15	15
zapoznanie z literaturą przedmiotu	20	34
przygotowanie do realizacji zajęć, wykonanie ćwiczeń	10	10
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Dąbrowska-Jabłońska I., *Terapia dzieci i młodzieży. Metody i techniki pomocy psychopedagogicznej*, Kraków 2006.
2. Gardian-Małkowska R., Weremczuk E., Przybysz-Zaremba M., *Specjalne potrzeby edukacyjne w praktyce pedagogicznej. Wybrane obszary i rozwiązania*, Toruń 2020.
3. Jarosz E., *Wybrane obszary diagnozowania pedagogicznego*, Warszawa 2006.
4. Tanajewska A., Naprawa R., Stawska J., *Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Poradnik dla nauczyciela*, Warszawa 2014.
5. Wosik-Kawala D., Zubrzycka-Maciąg T. (red.), *Kompetencje diagnostyczne i terapeutyczne nauczyciela*, Kraków 2011.
6. Opinie i orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej (z wykreślonymi danymi dziecka i przedszkola/szkoły) oraz przykładowe projekty działań terapeutycznych.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Banaszak S., *Diagnoza: pojęcie, cechy diagnostyczne i zastosowania w badaniach edukacyjnych*, „Studia Edukacyjne", 2018, nr 47.
2. Baranowska A., *Dzieci z doświadczeniem migracyjnym w polskiej szkole*, „Edukacja Dziecka" 2019, nr 1.
3. Baranowska A., *Pomoc uczniom cudzoziemskim w procesie adaptacji do nowego środowiska społeczno-kulturowego,* [w:] *Wspieranie jednostek i grup w różnych wymiarach życiach społecznego. Aspekty teoretyczno-praktyczne*, red. M. Piorunek. J. Nawój-Połoczańska, A. Skowrońska-Pućka, Poznań 2021.
4. Greene D., *Trudne emocje u dzieci. Jak wspólnie rozwiązywać problemy w domu i w szkole*, Warszawa 2022.
5. Krasiejko I., *Rodzina z dziećmi. Rodzina dysfunkcyjna. Pedagogika, praca socjalna, terapia,* Warszawa 2019.
6. Łobocki M., *Metody badań pedagogicznyc*h, Kraków 2000.
7. Maciarz A., *Dziecko chore przewlekle. Opieka i wsparcie*, Warszawa 2006.
8. Olechnowicz H., *Terapia dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Programy i metody*, Warszawa 2023.
9. Schiraldi G., *Traumatyczne doświadczenia z dzieciństwa*, Gdańsk 2022.
10. Siemionow J., *Resocjalizacja młodzieży niedostosowanej społecznie jako proces wspierania rozwoju psychospołecznego oraz kształtowania potencjałów*, Warszawa 2022.
11. Skałbania B., *Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne*, Kraków 2011.
12. Tanajewska A., Naprawa R., Kołodziejska D., *Diagnoza rozwoju dziecka przedszkolnego przed rozpoczęciem nauki w szkole: program do diagnozy i obserwacji dzieci przedszkolnych*, Gdańsk 2014.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Aneta Baranowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	abaranowska@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.8

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Psychologia twórczości**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Dorota Skrocka**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**30/16**	**III/5**	**3**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student ma zaliczone: psychologię ogólną, psychologię rozwojową, psychologię wychowawczą.

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie i pogłębienie wiedzy z zakresu psychologii twórczości.

C2 - Kształtowanie umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykorzystywania wiedzy umożliwiającej wspieranie rozwoju aktywności twórczej u uczniów oraz diagnozowania problemów edukacyjnych, osobowościowych, motywów ludzkiego zachowania, stanowiących przeszkodę do jej nabywania.

C3 – Kształtowanie u studentów pogłębionej refleksyjności na problemy innych, szczególnie pozbawionych szans na dobrą edukację i wychowanie pozwalające na wspieranie aktywności twórczej uczniów.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna zakresy psychologii twórczości i terminologię w niej używaną.	K_W01
W_02	Student zna podstawowe normy, procedury, dobre praktyki w działalności pedagogicznej, zna rolę nauczyciela i wychowawcy w modelowaniu i kształtowaniu zachowań uczniów, szczególnie w odniesieniu do wspierania ich twórczej aktywności.	K_W07

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi analizować różne przejawy zachowań twórczych w wybranym przez siebie obszarze społecznej praktyki.	K_U02
U_02	Student potrafi rozpoznać, opisać, interpretować motywy oraz sposoby zachowań twórczych wychowanków oraz osób uczących się.	K_U05
U_03	Student potrafi diagnozować problemy pedagogiczne dotyczące umiejętności twórczych wychowanków w odniesieniu do działalności praktycznej.	K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do współpracy i współdziałania z innymi – specjalistami i niespecjalistami - zarówno podczas pracy indywidualnej jak i zespołowej.	K_K07
K_02	Student jest gotów do przejawiania odpowiedzialności za siebie i innych oraz za swoje działania pedagogiczne również w odniesieniu do uczniów wymagających wsparcia, a także na rzecz poprawy jakości działania przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty.	K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Wprowadzenie w problematykę przedmiotu: omówienie aktualnych danych na temat psychologii twórczości.	2	1
C2	Definicja twórczości, różnice w twórczości pomiędzy ludźmi, predyspozycje indywidualne, środowiskowe.	2	1
C3	Twórczość w codziennym życiu, zadania twórcze.	2	1
C4	Ocena predyspozycji i wytworów kreatywnych.	2	1
C5	Twórczość w koncepcji Kozieleckiego. Systemowa teoria twórczości Mihaly Csikszentmihaly; Twórczość w ujęciu Teresy Amabile.	2	1
C6	Cechy umysły twórcy według Guilforda.; Twórczość jako autokreacja w teorii dezintegracji pozytywnej K. Dąbrowskiego.; Twórczość w ujęciu Maslowa.;Warunki rozwijania twórczości według Rogersa.; Twórczość w ujęciu Fromma; Twórczość jako autokreacja, Z. Freud , K. Horney, Otto Rank.	2	1
C7	Radzenie sobie z emocjami poprzez tworzenie. Twórczość artystyczna vs twórczość na co dzień.	2	1
C8	Zasady ułatwiające twórcze myślenie (zasada różnorodności; Zasada racjonalnej irracjonalności; Zasada odroczonego wartościowania; Zasada kompetentnej niekompetencji; Zasada zabawy; Zasada aktualności; Tolerancja wieloznaczności; Elastyczność i wyobraźnia).	2	1
C9	Rozwijanie twórczości, metody, praktyki, dobre przykłady.	2	1
C10	Elementy treningu twórczości, inspirowanego Odyseją Umysłu takie jak: ćwiczenia energetyzujące, „bezludna wyspa", „wady stają się zaletami", „co by było gdyby", „siła skojarzeń"	2	1
C11	Czynniki blokujące twórcze myślenie.	2	1
C12	Zadania twórcze/zabawy twórcze cd.	2	1
C13	Efekt synergii w pracy zespołowej.	2	1

C14	Konspekty lekcji/spotkań z wykorzystaniem elementów wzmacniających twórczość.	2	1
C15	Zaliczenie przedmiotu.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M2 –rozwiązywanie problemu, dyskusja, symulacja lekcji M3 – pokaz prezentacji multimedialnej	prezentacja multimedialna, komputer, projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2:obserwacja podczas zajęć / aktywność F4: przygotowana prezentacja/ dyskusja	P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F2	F4	P3	……
W_01	**x**	**x**	**x**	
W_02	**x**	**x**	**x**	
U_01	**x**	**x**	**x**	
U_02	**x**	**x**	**x**	
U_03	**x**	**x**	**x**	
K_01		**x**	**x**	
K_02		**x**	**x**	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Ocenę bardzo dobrą (5) można uzyskać w I terminie zaliczenia. W terminie II lub w sesji poprawkowej najwyższą oceną jest 4.

2. **Ocena bardzo dobra** (5): student zna i rozumie omawiane treści z psychologii twórczości na rozszerzonym poziomie, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad rozwojem własnym samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje. Przygotowuje bardzo dobrą merytorycznie prezentację, którą przedstawia w sposób samodzielny i pozwalający na przeprowadzenie dyskusji.

3. **Ocena dobra** (4): student zna i rozumie omawiane treści z psychologii twórczości, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem, w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje. Przygotowuje dobrą merytorycznie prezentację, którą stara się przedstawiać w sposób samodzielny oraz pozwalający na przeprowadzenie dyskusji.

4. **Ocena dostateczny** (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści z psychologii twórczości, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje. Przygotowuje poprawną merytorycznie prezentację, którą nie w pełnym zakresie stara się przedstawić samodzielnie, próbując także zachęcić grupę do dyskusji dotyczącej omawianego zagadnienia.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie prezentacji do realizacji zajęć	25	34
zapoznanie z literaturą	20	25
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Nęcka, E., *Proces twórczy i jego ograniczenia*, Karków 1995.
2. Nęcka, E , *Psychologia twórczości*, Gdańsk 2001.
3. Tokarz, A., *Dynamika procesu twórczego*, Kraków 2005.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Kozielecki, J., *Transgresja i kultura*, Warszawa 1997.
2. Nęcka, E. *TRoP...Twórcze rozwiązywanie problemów*. Kraków 1994.
3. Tokarz A. (red.), *W poszukiwaniu zastosowań psychologii twórczości*, Kraków 2005.
4. Tokarz, A. (red.), *Stymulatory i inhibitory aktywności twórczej*, Poznań 1991.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dorota Skrocka
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	dskrocka@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.9

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Terapia w otoczeniu przyrody**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Joanna Ziemkowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**II/3**	**3**
ćwiczenia	**15/8**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy z zakresu terapii w otoczeniu przyrody, jej źródeł, procesów wychowawczych zachodzących w kontakcie z naturą.

C2 – Rozwinięcie umiejętności komunikowania się ze specjalistami zajmującymi się terapią w otoczeniu przyrody. Student zna problemy pedagogiczne, których terapia może być wspierane przez kontakt z naturą.

C3 – Nabycie umiejętności gwarantujących możliwość dalszego samokształcenia zgodnie z etyką zawodową oraz poszukiwanie ośrodków wsparcia pedagogicznego przez kontakt z przyrodą.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie powiązanie terapii z naukami przyrodniczymi.	K_W01
W_02	Student zna wzajemne relacje pedagogiki z naukami przyrodniczym, terapii w otoczeniu przyrody, praktycznego wspierania dziecka przez kontakt z przyrodą.	K_W02

W_03	Student zna specyfikę edukacji wśród przyrody, możliwości społeczno-kulturowych, przyrodniczych, medycznych dotyczącą wspierania edukacji i rozwoju.	K_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi opisać na podstawie własnej obserwacji różne przejawy zachowań w kontakcie z przyrodą.	K_U01
U_02	Student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną w praktycznych zajęciach w kontakcie z przyrodą.	K_U02
U_03	Student potrafi rozpoznać i opisać działania w kontakcie z przyrodą wspierające dziecko.	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do pracy nad własnym rozwojem i tworzenia przyrodniczych miejsc wspierających praktykę pedagogiczną.	K_K01
K_02	Student jest gotów do hierarchizowania własnych celów, dostosowania działań praktycznych do tradycji i badań naukowych, rozwijania i badania nowych obszarów działań pedagogicznych w kontakcie z przyrodą.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wprowadzenie, przedstawienie założeń i tematyki przedmiotu. Kontakt człowieka z przyrodą.	2	1
W2	Hortiterapia – charakterystyka i zastosowanie.	2	1
W3	Lasoterapia, shinring-yoku - charakterystyka i zastosowanie.	2	1
W4	Zooterapia – alpakoterapia - charakterystyka i zastosowanie.	2	1
W5	Zooterapia – dogoterapia - charakterystyka i zastosowanie.	2	1
W6	Zooterapia – hipoterapia - charakterystyka i zastosowanie.	2	1
W7	Inne, wybrane terapie w otoczeniu przyrody.	2	1
W8	Podsumowanie.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Wprowadzenie, określenie warunków zaliczenia, kontakt z przyrodą w wybranych instytucjach (przedszkole, szkoła).	2	1
C2	Integracja sensoryczna w kontakcie z naturą, pomoce terapeutyczne.	2	1
C3	Ośrodki hortiterapii, lasoterapii.	2	1
C4	Ośrodki zooterapii, charakterystyka i zastosowanie wsparcia pedagogicznego.	2	1
C5	Projektowanie ogrodu terapeutycznego.	2	1
C6	Spacer terapeutyczny do wybranego ośrodka, lasu, ogrodu.	4	2
C7	Podsumowanie i zaliczenie ćwiczeń.	1	1

	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2 – wykład informacyjny, dyskusja dydaktyczna M3 – pokaz prezentacji multimedialnej	Komputer, projektor
Ćwiczenia	M3 – pokaz prezentacji multimedialnej	Komputer, projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 - Obserwacja/aktywność	P2 – kolokwium
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena pracy wykonanej podczas zajęć) F4 wypowiedź/ wystąpienie(formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej, formułowanie i rozwiązywanie problemu, wypowiedź problemowa) F5 ćwiczenia praktyczne	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F2	F4	F5	P3
W_01	**X**	**X**				
W_02	**X**	**X**				
W_03	**X**	**X**		**X**	**X**	
U_01		**X**	**X**	**X**	**X**	**X**
U_02		**X**	**X**	**X**	**X**	**X**
U_03		**X**	**X**	**X**	**X**	**X**
K_01	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**
K_02	**X**	**X**	**X**	**x**	**X**	**X**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Student przygotowuje opis ośrodka i projekt ogrodu terapeutycznego, podaje możliwości praktycznego wykorzystania w szkole.
2. Zaliczenie nieobecności na zajęciach, ćwiczeń praktycznych, pracy pisemnej i projektu upoważnia studenta do uzyskania zaliczenia ćwiczeń.
3. Student, który zaliczy ćwiczenia jest dopuszczony do zaliczenia pisemnego części wykładowej.
4. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie omawiane treści na rozszerzonym poziomie, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad rozwojem własnym samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

5. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem, w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje. 6. Ocena dostateczny (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	15	20
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	10	15
zapoznanie z literaturą	20	24
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 2. Hortiterapia, red. B. Płoszaj-Witkowska, Olsztyn 2023. 3. Zooterapia z elementami etologii, red. A. Kokocińska, 2016. 4. Dogoterapia, K. Sipowicz, E. Najdert, T. Pietras, 2016.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Simonienko K., Lasoterapia, Bielsko-Biała 2021. 2. Quing L., Shinring-Yoku, Kraków, 2018. 3. Kuleczka-Raszewska M., Ogrodoterapia Scenariusze zajęć i zabaw dla przedszkolaków, w tym dzieci z niepełnosprawnością sprzężoną i autyzmem, 2019. 4. Louv R., Ostatnie dziecko lasu, Kielce 2008.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr inż. Joanna Ziemkowska
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	jziemkowska@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2B.10

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Praktyka metodyczna – arteterapia**
Punkty ECTS	**5**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**2B arteterapia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Marta Wawrzyniak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin** **stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
praktyka	**90/90**	**III/6**	**5**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone pozytywnie wszystkie przedmioty z modułu: arteterapia (szczegółowe metodyki).

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażanie studentów w wiedzę na temat działalności pedagogicznej w zakresie wybranej specjalności, realizowanej w placówkach edukacyjnych, terapeutycznych oraz oświatowych.

C2 - Kształtowanie u studentów specjalistycznych umiejętności w zakresie organizowania, realizowania i ewaluacji działań o charakterze arteterapeutycznym.

C3 - Kształtowanie u studentów przekonania o konieczności doskonalenia się w celu profesjonalnego podejmowania działań o charakterze arteterapeutycznym.

C4- Kształtowanie u studentów umiejętności skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i innymi specjalistami, nauczycielami, rodzicami.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie organizację pracy wybranej placówki edukacyjno-oświatowej oraz specyfikę pracy arteterapeutycznej.	K_W01 K_W07

W_02	Student zna i rozumie metodykę postępowania arteterapeutycznego wobec ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_W15 K_W16
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi dokonać obserwacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych w zakresie wybranej specjalności, jak również dostrzegać zmiany jakie zachodzą u osób biorących udział w terapii przez twórczość.	K_U01 K_U06
U_02	Student potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu wybranej specjalności w celu analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych, a w szczególności w kontekście działań o charakterze arteterapeutycznym w odniesieniu do biblioterapii, muzykoterapii, terapii ruchem, dramy, itp.	K_U03 K_U05
U_03	Student potrafi dobierać i wykorzystywać dostępne materiały, środki i metody w celu projektowania i efektywnego realizowania działań edukacyjno-terapeutycznych oraz terapii przez twórczość.	K_U015
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do profesjonalnego działania i przestrzegania zasad etycznych w pracy zawodowej, ciągłego dokształcania zawodowego i rozwoju osobistego.	K_K07 K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści praktyki metodycznej**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Spotkanie z opiekunem praktyki zawodowej z ramienia AJP (przedstawienie regulaminu praktyki oraz analiza i ocena dokumentacji).	5	5
W2	Zapoznanie się z ze specyfiką placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań edukacyjno-terapeutycznych, wychowawczych, dydaktycznych oraz sposobu funkcjonowania, organizacji pracy i prowadzonej dokumentacji.	10	10
W3	Obserwowanie czynności podejmowanych przez pedagoga oraz aktywności uczestników oddziaływania arteterapeutycznego, w tym udział w działaniach edukacyjno-terapeutycznych na terenie placówki.	10	10
W4	Asystowanie nauczycielowi prowadzącemu zajęcia z elementami arteterapii w trakcie realizacji wykonywanych czynności terapeutycznych.	10	10
W5	Samodzielne przygotowanie konspektów zajęć oraz materiałów i środków dydaktycznych wykorzystywanych podczas prowadzonych przez studenta zajęć z elementami arteterapii.	10	10
W6	Samodzielne prowadzenie zajęć na podstawie przygotowanych i zatwierdzonych przez opiekuna praktyk scenariuszy zajęć.	30	30
W7	Planowanie i omawianie zajęć prowadzonych przez siebie i opiekuna praktyk, w tym bieżących problemów.	10	10
W8	Prowadzenie dokumentacji praktyki zawodowej.	5	5
	Suma godzin:	**90**	**90**
	Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**5**	**5**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Praktyka	M1 -Wykład informacyjny, analiza tekstu, dyskusja M5 – analiza dokumentacji z praktyki zawodowej	Teksty źródłowe, środki techniczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Praktyka	F2 – obserwacja/ aktywność F6 – zaliczenie praktyki	P6 – dokumentacja praktyki

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	praktyka		
	F2	F6	P6
W_01	x	x	x
W_02	x	x	x
U_01	x	x	x
U_02	x	x	x
U_03	x	x	x
K_01	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zaliczenie z oceną na podstawie przeprowadzonej rozmowy i przedstawionych dokumentów:

- karty praktyki zawodowej
- dziennika praktyk zawierającego:
  - przebieg praktyki zawodowej,
  - konspektów przeprowadzonych zajęć.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**90**	**90**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie scenariuszy zajęć, pomocy dydaktycznych	20	20
zapoznanie z literaturą zaleconą przez opiekuna praktyk (terapeutę pedagogicznego)	10	10

przygotowanie dokumentacji praktyki	30	30
suma godzin:	**150**	**150**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**5**	**5**

12. Literatura zajęć

Z zakresu (modułu): przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym, przygotowanie w zakresie dydaktycznym, metodycznym o charakterze arteterapii w ujęciu szerokim oraz dokumentacja z przebiegu nauczania obowiązująca w placówce, w której student odbywa praktykę i inna wskazana przez opiekuna w placówce.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Marta Wawrzyniak
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	wawrzyniakmarta@wp.pl
podpis	

Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku pedagogika - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 29/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		3.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Seminarium dyplomowe**
Punkty ECTS	**11**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Dyplomowanie**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II/III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Prof. AJP dr hab. Ewa Ryś**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	30/16	II/4	**3**
	30/16	III/5	**3**
	30/16	III/6	**5**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Opanowanie przez studentów podstawowych pojęć z zakresu pedagogiki.

4. Cele kształcenia

C1: Przekazanie wiedzy obejmującej terminologię z zakresu psychologii edukacyjnej oraz metodologię badań w naukach społecznych.
C2: Kształtowanie umiejętności systematycznej pracy nad zadanym projektem, publicznego prezentowania jego założeń, postępów w jego realizacji i otrzymywanych rezultatów, aktywnego uczestnictwa w spotkaniach grupy seminaryjnej.
C3**:** Zapoznanie z zasadami etycznymi w prowadzeniu badań naukowych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna specyfikę projektowania i prowadzenia badań naukowych, teoretyczne zagadnienia dotyczące formułowania celów, problemów i hipotez badawczych oraz wykorzystywanych w trakcie badań metod, technik i narzędzi badawczych.	K_W01; K_W02

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi analizować przykłady badań oraz konstytuować i prowadzić własne badania; potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki oraz wskazywać kierunki dalszych badań.	K_U09; K_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do rozwiązywania problemów etycznych w zakresie badań.	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Ustalenie zainteresowań seminarzystów, przedstawienie tematyki seminarium.	5	3
C2	Dobór tematów prac, projektów.	5	3
C3	Przygotowanie literatury przedmiotu.	15	8
C4	Tworzenie struktury pracy końcowej, projektu.	10	5
C5	Analiza standardów pisania pracy, projektu.	10	5
C6	Badania ilościowe i jakościowe. Etyka badawcza.	10	5
C7	Omówienie celów i problemów badawczych oraz metod, technik i narzędzi badawczych.	10	5
C8	Analiza zdobytego materiału badawczego oraz interpretacja wyników badań.	10	5
C9	Konsultacje, poprawa pracy/projektu.	15	9
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**90**	**48**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego, wykład informacyjny	Tekst źródłowy, komputer, projektor.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 – obserwacja poziomu przygotowania do zajęć, weryfikacja zapoznania się z literaturą.	P5 – ocena pracy dyplomowej.

	F4 – sposób prezentacji prac pisemnych, formułowanie dłuższej wypowiedzi na podany temat, usta interpretacja tekstu.	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F2	F4	P5	……
W_01	+	+	+	
U_01	+	+	+	
K_01	+	+	+	

9. **Opis sposobu ustalania oceny końcowej** (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad rozwojem własnym samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje. Jego praca jest poprawna pod względem merytorycznym, językowym i zgodna ze standardami obowiązującymi w AJP.
Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem, w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje. Jego praca zawiera drobne błędy merytoryczne, językowe i techniczne.
Ocena dostateczna (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje. Jego praca zawiera błędy merytoryczne, językowe i techniczne.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**90**	**48**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie do zajęć	35	57
Czytanie literatury	30	30
Przygotowanie konspektu pracy	10	10
Przygotowanie badań, zbieranie danych, ich analiza	50	50
Pisanie pracy	60	60

Suma godzin:	**275**	**275**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**11**	**11**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Pilch T., Baumann T., *Zasady badań pedagogicznych*, Warszawa 2000. 2. Łobocki M., *Metody i techniki badan pedagogicznych*, Kraków 2006. Dobierana indywidualnie stosownie do tematu pracy.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Dobierana indywidualnie stosownie do tematu pracy.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Prof. AJP dr hab. Ewa Ryś
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	erys@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		3.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Wykład monograficzny** **Filozofia wychowania w Polsce I: epoka staropolska**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**3. Dyplomowanie**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**prof. AJP dr hab. Marcin Wasilewski**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**30/16**	**I/2**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak wymagań wstępnych (zakładana jest wstępna wiedza historyczna na poziomie szkoły średniej).

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy o historycznych uwarunkowaniach polskiej filozofii wychowania

C2 - Przekazanie wiedzy pedagogicznej, pozwalającej na rozumienie specyfiki polskiej filozofii wychowania oraz jej powiązań z dyscyplinami historycznymi.

C3 - Kształtowanie u studentów umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji pedagogicznych na bazie dorobku pedagogiki i historii.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna tradycje systemów pedagogicznych.	K_W02
W_02	Student zna różne ujęcia funkcjonowania człowieka, ich społeczne źródła oraz konteksty.	K_W04

W_03	Student zna klasyczne koncepcje rozwoju człowieka.	K_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi dostrzec i ocenić społeczne oczekiwania dotyczące roli instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i/lub pomocowych.	K_U25
U_02	Student potrafi argumentować własne stanowisko, prezentować własne poglądy w odniesieniu do wybranych koncepcji i przejawów pedagogicznych działań.	K_U014
U_03	Student potrafi komunikować się werbalnie w mowie i piśmie w sposób przejrzysty i zrozumiały.	K_U011 K_U012
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do refleksji nad własną praktyką.	K_K04
K_02	Student jest gotów do uwzględniania etycznego wymiaru badań naukowych.	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Tło historyczne i ramy instytucjonalne edukacji i nauki w Polsce epoki staropolskiej.	5	2
W2	Wieki średnie: Konrad Bitschin/Konrad z Byczyny; Stanisław ze Skarbimierza.	5	2
W3	Renesans: anonim *O wychowaniu królewicza* (*Traktat królowej Elżbiety*); Mikołaj Rej; Leonard Coxe; Szymon Maricius,; Andrzej Frycz Modrzewski; Andrzej Gostyński; Erazm Gliczner; Hieronim Baliński; Piotr Myszkowski; Sebastian Petrycy z Pilzna; Jan Ostroróg; Adam Stephanides; Kasper Siemek; Jakub Sobieski.	10	6
W4	Oświecenie: Stanisław Konarski; Komisja Edukacji Narodowej; Michał Dymitr Krajewski; Antoni Popławski; Grzegorz Piramowicz; Adam Czartoryski.	10	6
	Razem liczba godzin wykładów	30	16

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji.	projektor; teksty źródłowe.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F4 – dyskusja; F2 – obserwacja/aktywność	P2 – kolokwium pisemne; P4 – praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	wykład			
	F2	F4	P2	P4
W_01			**x**	**x**
W_02			**x**	**x**
W_03			**x**	**X**
U_01	**x**			
U_02	**x**			
U_03	**x**			**X**
K_01	**x**			
K_02	**x**			

9. **Opis sposobu ustalania oceny końcowej** (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Ocenę bardzo dobrą (5) można uzyskać w I terminie zaliczenia. W terminie II lub w sesji poprawkowej najwyższą oceną jest 4.
2. Zaliczenie nieobecności na zajęciach, kolokwium cząstkowego i zaliczenie ćwiczeń upoważnia studenta do przystąpienia, do kolokwium końcowego.
3. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie omawiane treści na rozszerzonym poziomie, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad rozwojem własnym samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
4. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem, w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
5. Ocena dostateczny (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium	10	24
wykonanie pisemnej pracy zaliczeniowej	10	10
zapoznanie z literaturą	10	10

suma godzin:	**60**	**60**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura do zajęć

Literatura obowiązkowa (do pełnego kursu wykładu I-III):
Źródła
1. *700 lat myśli polskiej. Filozofia i myśl społeczna*, wyb. i oprac. J. Domański i in., t. 1-7, Warszawa 1978-1980.
2. *Źródła do dziejów wychowania i myśli pedagogicznej*, wyb. i oprac. S. Wołoszyn, t. 1-3, Kielce 1995-1998.
3. *Historia wychowania. Wybór źródeł*, wyb. i oprac. cz. 2-3, S. Możdżeń, Kielce 1997-1998.
4. *Teksty źródłowe do dziejów wychowania*, wyb. i oprac. S. Możdżeń, t. 2-8, Kielce 1993.
5. *Źródła do historji wychowania (wybór)*, wyb. i oprac. S. Kot, t. 1-2, Warszawa 1929-1930.
6. *O edukacji dawnych Polaków*, wyb. i oprac. T. Duralska-Macheta, Warszawa 1982.

Literatura przedmiotu
1. *Historia nauki polskiej*, red. B. Suchodolski i in., t. 1-10, Warszawa 1970-2015.
2. W. Wąsik, *Historia filozofii polskiej*, t. 1-2, Warszawa 1958-1966.
3. J. Skoczyński, J. Woleński, *Historia filozofii polskiej*, Kraków 2010.
4. B. Nawroczyński, *Polska myśl pedagogiczna*, Lwów-Warszawa 1938.
5. S. Łempicki, *Polskie tradycje wychowawcze*, Warszawa 1936.
6. R. Wroczyński, *Dzieje oświaty polskiej*, t. 1-2, Warszawa 1980-1983.

Literatura zalecana / fakultatywna (do pełnego kursu wykładu I-III):
Literatura podmiotu (źródła)
1. *Wybór pism pedagogicznych doby odrodzenia*, wyb. i oprac. J. Skoczek, Wrocław 1956.
2. Szymon Marycjusz z Pilzna, *O szkołach czyli akademiach ksiąg dwoje*, przekł. A. Danysz, Wrocław 1955.
3. M. Rej, *Wybór pism*, wyb. i oprac. A. Kochan, Wrocław 2006.
4.. Petrycy, *Pisma wybrane*, wyb. i oprac. W. Wąsik, Warszawa 1956.
5. A. Frycz-Modrzewski, *O poprawie Rzeczypospolitej*, przekł. E. Jędrkiewicz, Warszawa 1953.
6. *Droga do Komisji Edukacji Narodowej*, wyb. i oprac. A. Czerwińska, Warszawa 1973.
7. S. Konarski, *Pisma pedagogiczne*, Wrocław-Kraków 1959.
8. *Komisja Edukacji Narodowej (pisma Komisji i o Komisji). Wybór źródeł*, wyb. i oprac. S. Tync, Wrocław 1954.
9. *Pisma i projekty pedagogiczne doby Komisji Edukacji Narodowej*, wyb. i oprac. K. Mrozowska, Wrocław 1973.
10. M. D. Krajewski, *Podolanka wychowana w stanie natury życie i przypadki swoje opisująca*, Kraków 2002.
11. G. Piramowicz, *Powinności nauczyciela*, Wrocław 2005.
12. S. Staszic, *Pisma i wypowiedzi pedagogiczne*, Wrocław 1956.
13. A. Popławski, *Pisma pedagogiczne*, Wrocław 1957.
14. J. Śniadecki, *O fizycznym wychowaniu dzieci*, Wrocław 1956.
15. J. Śniadecki, *Pisma pedagogiczne*, Wrocław-Warszawa-Kraków 1961.
16. J. M. Hoene-Wroński, *Filozofja pedagogji*, Lwów-Warszawa 1922.
17. B. F. Trentowski, *Chowanna czyli system pedagogiki narodowej jako umiejętności wychowania, nauki i oświaty, słowem wykształcenia naszej młodzieży*, t. 1-2, Wrocław 1970.
18. K. Libelt, *Pisma o oświacie i wychowaniu*, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1971.
19. *Pedagogika pozytywizmu warszawskiego*, wyb. i oprac. R. Wroczyński, Wrocław 1958.
20. S. Karpowicz, *Pisma pedagogiczne*, Wrocław-Warszawa-Kraków 1965.
21. S. Hessen, *O sprzecznościach i jedności wychowania*, Warszawa 1997.
22. K. Twardowski, *Wybór pism psychologicznych i pedagogicznych*, Warszawa 1992.
23. K. Twardowski, *Inedita*, t. 4: *Dydaktyka*, Lublin 2023.
24. B. Nawroczyński, *Życie duchowe. Zarys filozofii kultury*, Kraków-Warszawa 1947.
25. B. Suchodolski, *Edukacja permanentna. Rozdroża i nadzieje*, przekł. I. Wojnar, Warszawa 2003
26. B. Suchodolski, *Wychowanie mimo wszystko*, Warszawa 1990.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	prof. AJP dr hab. Marcin Wasilewski
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	mwasilewski@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		3.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Wykład monograficzny** **Filozofia wychowania w Polsce II: wiek XIX**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**3. Dyplomowanie**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**prof. AJP dr hab. Marcin Wasilewski**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30/16**	**II/3**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak wymagań wstępnych (zakładana jest wstępna wiedza historyczna na poziomie szkoły średniej).

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy o historycznych uwarunkowaniach polskiej filozofii wychowania

C2 - Przekazanie wiedzy pedagogicznej, pozwalającej na rozumienie specyfiki polskiej filozofii wychowania oraz jej powiązań z dyscyplinami historycznymi.

C3 - Kształtowanie u studentów umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji pedagogicznych na bazie dorobku pedagogiki i historii.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna tradycje systemów pedagogicznych.	K_W02
W_02	Student zna różne ujęcia funkcjonowania człowieka, ich społeczne źródła oraz konteksty.	K_W04
W_03	Student zna klasyczne koncepcje rozwoju człowieka.	K_W05

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi dostrzec i ocenić społeczne oczekiwania dotyczące roli instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i/lub pomocowych.	K_U25
U_02	Student potrafi argumentować własne stanowisko, prezentować własne poglądy w odniesieniu do wybranych koncepcji i przejawów pedagogicznych działań.	K_U014
U_03	Student potrafi komunikować się werbalnie w mowie i piśmie w sposób przejrzysty i zrozumiały.	K_U011 K_U012
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do refleksji nad własną praktyką.	K_K04
K_02	Student jest gotów do uwzględniania etycznego wymiaru badań naukowych.	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Tło historyczne i ramy instytucjonalne edukacji i nauki w Polsce epoki rozbiorowej.	5	2
W2	Kontynuacja oświecenia: S. Staszic, Jan Śniadecki, Jędrzej Śniadecki.	5	2
W3	Mesjanizm: J. M. Hoene-Wroński; filozofia uniwersalna: B. F. Trentowski.	10	6
W4	Pozytywizm: H. Wernic, A. Świętochowski, P. Chmielowski, A. Głowacki, A. Szycówna; S. Karpowicz.	10	6
	Razem liczba godzin wykładów	30	16

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji.	projektor; teksty źródłowe.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F4 – dyskusja; F2 – obserwacja/aktywność.	P2 – kolokwium pisemne; P4 – praca pisemna.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	wykład			
	F2	F4	P2	P4
W_01			**x**	**X**
W_02			**x**	**X**

W_03			**x**	**X**
U_01	**x**			
U_02	**x**			
U_03	**x**			**X**
K_01	**x**			
K_02	**x**			

9. **Opis sposobu ustalania oceny końcowej** (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Ocenę bardzo dobrą (5) można uzyskać w I terminie zaliczenia. W terminie II lub w sesji poprawkowej najwyższą oceną jest 4.
2. Zaliczenie nieobecności na zajęciach, kolokwium cząstkowego i zaliczenie ćwiczeń upoważnia studenta do przystąpienia, do kolokwium końcowego.
3. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie omawiane treści na rozszerzonym poziomie, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad rozwojem własnym samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
4. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem, w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
5. Ocena dostateczny (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium	10	24
wykonanie pisemnej pracy zaliczeniowej	10	10
zapoznanie z literaturą	10	10
suma godzin:	**60**	**60**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura do zajęć

Literatura obowiązkowa (do pełnego kursu wykładu I-III):
Źródła

1. *700 lat myśli polskiej. Filozofia i myśl społeczna*, wyb. i oprac. J. Domański i in., t. 1-7, Warszawa 1978-1980.
2. *Źródła do dziejów wychowania i myśli pedagogicznej*, wyb. i oprac. S. Wołoszyn, t. 1-3, Kielce 1995-1998.
3. *Historia wychowania. Wybór źródeł*, wyb. i oprac. cz. 2-3, S. Możdżeń, Kielce 1997-1998.
4. *Teksty źródłowe do dziejów wychowania*, wyb. i oprac. S. Możdżeń, t. 2-8, Kielce 1993.
5. *Źródła do historji wychowania (wybór)*, wyb. i oprac. S. Kot, t. 1-2, Warszawa 1929-1930.
6. *O edukacji dawnych Polaków*, wyb. i oprac. T. Duralska-Macheta, Warszawa 1982.

Literatura przedmiotu

1. *Historia nauki polskiej*, red. B. Suchodolski i in., t. 1-10, Warszawa 1970-2015.
2. W. Wąsik, *Historia filozofii polskiej*, t. 1-2, Warszawa 1958-1966.
3. J. Skoczyński, J. Woleński, *Historia filozofii polskiej*, Kraków 2010.
4. B. Nawroczyński, *Polska myśl pedagogiczna*, Lwów-Warszawa 1938.
5. S. Łempicki, *Polskie tradycje wychowawcze*, Warszawa 1936.
6. R. Wroczyński, *Dzieje oświaty polskiej*, t. 1-2, Warszawa 1980-1983.
7. S. Wołoszyn, *Nauki o wychowaniu w Polsce w XX wieku. Próba syntetycznego zarysu na tle powszechnym*, Kielce 1998.

Literatura zalecana / fakultatywna (do pełnego kursu wykładu I-III):

Literatura podmiotu (źródła)

1. *Wybór pism pedagogicznych doby odrodzenia*, wyb. i oprac. J. Skoczek, Wrocław 1956.
2. Szymon Marycjusz z Pilzna, *O szkołach czyli akademiach ksiąg dwoje*, przekł. A. Danysz, Wrocław 1955.
3. M. Rej, *Wybór pism*, wyb. i oprac. A. Kochan, Wrocław 2006.
4.. Petrycy, *Pisma wybrane*, wyb. i oprac. W. Wąsik, Warszawa 1956.
5. A. Frycz-Modrzewski, *O poprawie Rzeczypospolitej*, przekł. E. Jędrkiewicz, Warszawa 1953.
6. *Droga do Komisji Edukacji Narodowej*, wyb. i oprac. A. Czerwińska, Warszawa 1973.
7. S. Konarski, *Pisma pedagogiczne*, Wrocław-Kraków 1959.
8. *Komisja Edukacji Narodowej (pisma Komisji i o Komisji). Wybór źródeł*, wyb. i oprac. S. Tync, Wrocław 1954.
9. *Pisma i projekty pedagogiczne doby Komisji Edukacji Narodowej*, wyb. i oprac. K. Mrozowska, Wrocław 1973.
10. M. D. Krajewski, *Podolanka wychowana w stanie natury życie i przypadki swoje opisująca*, Kraków 2002.
11. G. Piramowicz, *Powinności nauczyciela*, Wrocław 2005.
12. S. Staszic, *Pisma i wypowiedzi pedagogiczne*, Wrocław 1956.
13. A. Popławski, *Pisma pedagogiczne*, Wrocław 1957.
14. J. Śniadecki, *O fizycznym wychowaniu dzieci*, Wrocław 1956.
15. J. Śniadecki, *Pisma pedagogiczne*, Wrocław-Warszawa-Kraków 1961.
16. J. M. Hoene-Wroński, *Filozofja pedagogji*, Lwów-Warszawa 1922.
17. B. F. Trentowski, *Chowanna czyli system pedagogiki narodowej jako umiejętności wychowania, nauki i oświaty, słowem wykształcenia naszej młodzieży*, t. 1-2, Wrocław 1970.
18. K. Libelt, *Pisma o oświacie i wychowaniu*, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1971.
19. *Pedagogika pozytywizmu warszawskiego*, wyb. i oprac. R. Wroczyński, Wrocław 1958.
20. S. Karpowicz, *Pisma pedagogiczne*, Wrocław-Warszawa-Kraków 1965.
21. S. Hessen, *O sprzecznościach i jedności wychowania*, Warszawa 1997.
22. K. Twardowski, *Wybór pism psychologicznych i pedagogicznych*, Warszawa 1992.
23. K. Twardowski, *Inedita*, t. 4: *Dydaktyka*, Lublin 2023.
24. B. Nawroczyński, *Życie duchowe. Zarys filozofii kultury*, Kraków-Warszawa 1947.
25. B. Suchodolski, *Edukacja permanentna. Rozdroża i nadzieje*, przekł. I. Wojnar, Warszawa 2003
26. B. Suchodolski, *Wychowanie mimo wszystko*, Warszawa 1990.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	prof. AJP dr hab. Marcin Wasilewski
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	mwasilewski@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		3.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Wykład monograficzny** **Filozofia wychowania w Polsce III: wiek XX**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**3. Dyplomowanie**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**prof. AJP dr hab. Marcin Wasilewski**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30/16**	**II/4**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak wymagań wstępnych (zakładana jest wstępna wiedza historyczna na poziomie szkoły średniej).

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy o historycznych uwarunkowaniach polskiej filozofii wychowania.

C2 - Przekazanie wiedzy pedagogicznej, pozwalającej na rozumienie specyfiki polskiej filozofii wychowania oraz jej powiązań z dyscyplinami historycznymi.

C3 - Kształtowanie u studentów umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji pedagogicznych na bazie dorobku pedagogiki i historii.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna tradycje systemów pedagogicznych.	K_W02
W_02	Student zna różne ujęcia funkcjonowania człowieka, ich społeczne źródła oraz konteksty.	K_W04
W_03	Student zna klasyczne koncepcje rozwoju człowieka.	K_W05

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi dostrzec i ocenić społeczne oczekiwania dotyczące roli instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i/lub pomocowych.	K_U25
U_02	Student potrafi argumentować własne stanowisko, prezentować własne poglądy w odniesieniu do wybranych koncepcji i przejawów pedagogicznych działań.	K_U014
U_03	Student potrafi komunikować się werbalnie w mowie i piśmie w sposób przejrzysty i zrozumiały.	K_U011 K_U012
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do refleksji nad własną praktyką.	K_K04
K_02	Student jest gotów do uwzględniania etycznego wymiaru badań naukowych.	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Tło historyczne i ramy instytucjonalne edukacji i nauki w Polsce XX wieku.	5	2
W2	Narodowa filozofia wychowania: S. Prus-Szczepanowski, Z. Balicki, L. Zarzecki.	5	2
W3	Państwowa filozofia wychowania: K. Sośnicki, Z. Mysłakowski; szkoła lwowsko-warszawska: K. Twardowski.	10	6
W4	Filozofia i pedagogika kultury: B. Nawroczyński, S. Hessen, B. Suchodolski.	10	6
	Razem liczba godzin wykładów	30	16

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji.	projektor; teksty źródłowe.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F4 – dyskusja; F2 – obserwacja/aktywność	P2 – kolokwium pisemne; P4 – praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	wykład			
	F2	F4	P2	P4
W_01			**x**	**x**
W_02			**x**	**x**

W_03			**x**	**x**
U_01	**x**			
U_02	**x**			
U_03	**x**			**X**
K_01	**x**			
K_02	**x**			

9. **Opis sposobu ustalania oceny końcowej** (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Ocenę bardzo dobrą (5) można uzyskać w I terminie zaliczenia. W terminie II lub w sesji poprawkowej najwyższą oceną jest 4.
2. Zaliczenie nieobecności na zajęciach, kolokwium cząstkowego i zaliczenie ćwiczeń upoważnia studenta do przystąpienia, do kolokwium końcowego.
3. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie omawiane treści na rozszerzonym poziomie, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad rozwojem własnym samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
4. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem, w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
5. Ocena dostateczny (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**16**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium	10	24
wykonanie pisemnej pracy zaliczeniowej	10	10
zapoznanie z literaturą	10	10
suma godzin:	**60**	**60**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura do zajęć

Literatura obowiązkowa (do pełnego kursu wykładu I-III):
Źródła

1. *700 lat myśli polskiej. Filozofia i myśl społeczna*, wyb. i oprac. J. Domański i in., t. 1-7, Warszawa 1978-1980.
2. *Źródła do dziejów wychowania i myśli pedagogicznej*, wyb. i oprac. S. Wołoszyn, t. 1-3, Kielce 1995-1998.
3. *Historia wychowania. Wybór źródeł*, wyb. i oprac. cz. 2-3, S. Możdżeń, Kielce 1997-1998.
4. *Teksty źródłowe do dziejów wychowania*, wyb. i oprac. S. Możdżeń, t. 2-8, Kielce 1993.
5. *Źródła do historji wychowania (wybór)*, wyb. i oprac. S. Kot, t. 1-2, Warszawa 1929-1930.
6. *O edukacji dawnych Polaków*, wyb. i oprac. T. Duralska-Macheta, Warszawa 1982.

Literatura przedmiotu

1. *Historia nauki polskiej*, red. B. Suchodolski i in., t. 1-10, Warszawa 1970-2015.
2. W. Wąsik, *Historia filozofii polskiej*, t. 1-2, Warszawa 1958-1966.
3. J. Skoczyński, J. Woleński, *Historia filozofii polskiej*, Kraków 2010.
4. B. Nawroczyński, *Polska myśl pedagogiczna*, Lwów-Warszawa 1938.
5. S. Łempicki, *Polskie tradycje wychowawcze*, Warszawa 1936.
6. R. Wroczyński, *Dzieje oświaty polskiej*, t. 1-2, Warszawa 1980-1983.
7. S. Wołoszyn, *Nauki o wychowaniu w Polsce w XX wieku. Próba syntetycznego zarysu na tle powszechnym*, Kielce 1998.

Literatura zalecana / fakultatywna (do pełnego kursu wykładu I-III):

Literatura podmiotu (źródła)

1. *Wybór pism pedagogicznych doby odrodzenia*, wyb. i oprac. J. Skoczek, Wrocław 1956.
2. Szymon Marycjusz z Pilzna, *O szkołach czyli akademiach ksiąg dwoje*, przekł. A. Danysz, Wrocław 1955.
M. Rej, *Wybór pism*, wyb. i oprac. A. Kochan, Wrocław 2006.
3. Petrycy, *Pisma wybrane*, wyb. i oprac. W. Wąsik, Warszawa 1956.
4. A. Frycz-Modrzewski, *O poprawie Rzeczypospolitej*, przekł. E. Jędrkiewicz, Warszawa 1953.
5. *Droga do Komisji Edukacji Narodowej*, wyb. i oprac. A. Czerwińska, Warszawa 1973.
6. S. Konarski, *Pisma pedagogiczne*, Wrocław-Kraków 1959.
7. *Komisja Edukacji Narodowej (pisma Komisji i o Komisji). Wybór źródeł*, wyb. i oprac. S. Tync, Wrocław 1954.
8. *Pisma i projekty pedagogiczne doby Komisji Edukacji Narodowej*, wyb. i oprac. K. Mrozowska, Wrocław 1973.
9. M. D. Krajewski, *Podolanka wychowana w stanie natury życie i przypadki swoje opisująca*, Kraków 2002.
10. G. Piramowicz, *Powinności nauczyciela*, Wrocław 2005.
11. S. Staszic, *Pisma i wypowiedzi pedagogiczne*, Wrocław 1956.
12. A. Popławski, *Pisma pedagogiczne*, Wrocław 1957.
13. J. Śniadecki, *O fizycznym wychowaniu dzieci*, Wrocław 1956.
14. J. Śniadecki, *Pisma pedagogiczne*, Wrocław-Warszawa-Kraków 1961.
15. J. M. Hoene-Wroński, *Filozofja pedagogji*, Lwów-Warszawa 1922.
16. B. F. Trentowski, *Chowanna czyli system pedagogiki narodowej jako umiejętności wychowania, nauki i oświaty, słowem wykształcenia naszej młodzieży*, t. 1-2, Wrocław 1970.
17. K. Libelt, *Pisma o oświacie i wychowaniu*, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1971.
18. *Pedagogika pozytywizmu warszawskiego*, wyb. i oprac. R. Wroczyński, Wrocław 1958.
19. S. Karpowicz, *Pisma pedagogiczne*, Wrocław-Warszawa-Kraków 1965.
20. S. Hessen, *O sprzecznościach i jedności wychowania*, Warszawa 1997.
21. K. Twardowski, *Wybór pism psychologicznych i pedagogicznych*, Warszawa 1992.
22. K. Twardowski, *Inedita*, t. 4: *Dydaktyka*, Lublin 2023.
23. B. Nawroczyński, *Życie duchowe. Zarys filozofii kultury*, Kraków-Warszawa 1947.
24. B. Suchodolski, *Edukacja permanentna. Rozdroża i nadzieje*, przekł. I. Wojnar, Warszawa 2003
25. B. Suchodolski, *Wychowanie mimo wszystko*, Warszawa 1990.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	prof. AJP dr hab. Marcin Wasilewski
data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	mwasilewski@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**3.3**

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Wykład ogólnowydziałowy I: Dzieciństwo w obliczu migracji**
2. Punkty ECTS	**1**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowe**
4. Moduł/specjalizacja	**3. Dyplomowanie**
5. Język przedmiotu	**Język polski**
6. Rok studiów	**II**
7. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Aneta Baranowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/8**	**II/3**	**1**

3. Wymagania wstępne

Brak.

4. Cele kształcenia

C1: Wyposażenie w wiedzę dotyczącą współczesnych ruchów migracyjnych.
C2: Zaznajomienie z informacjami na temat okresu dzieciństwa i jego znaczenia w biografii człowieka.
C3: Przekazanie wiedzy na temat funkcjonowania dzieci z doświadczeniem migracyjnym.
C4: Rozwinięcie umiejętności krytycznej analizy stanowisk dotyczących współczesnych migracji.
C5: Rozwinięcie umiejętności udzielenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom z doświadczeniem migracyjnym.
C6: Rozwinięcie wrażliwości na potrzeby i problemy dzieci z doświadczeniem migracyjnym.

5. Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna specyfikę zjawiska migracji i jego wpływ na przeobrażenia społeczno-kulturowo-ekonomiczne świata.	K_W01
W_02	Student zna specyfikę funkcjonowania dzieci migrantów.	K_W04
UMIEJĘTNOŚCI		

U_01	Student potrafi krytycznie analizować współczesne podejścia do przemieszczeń przestrzennych ludności świata.	K_U14
U_02	Student potrafi udzielić dzieciom migrantów adekwatnej do ich potrzeb i możliwości psychofizycznych pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	K_U30
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do reagowania na potrzeby i problemy dzieci z doświadczeniem migracyjnym.	K_U07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Migracje – rozważania terminologiczne.	2	1
W2	Mechanizmy migracji – wybrane teorie migracji.	2	1
W3	Współczesne trendy migracyjne.	2	1
W4	Emigracja z Polski – charakterystyka zjawiska.	2	1
W5	Imigracja do Polski – charakterystyka zjawiska.	2	1
W6	Dzieciństwo jako kategoria wieku społecznego.	3	2
W7	Eurosieroctwo – skutki emigracji rodziców dla dzieci.	2	1
W8	Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla dzieci dotkniętych sieroctwem migracyjnym.	3	2
W9	Dzieci powracające z zagranicy.	2	1
W10	Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla dzieci-reemigrantów.	3	2
W11	Dzieci cudzoziemskie w polskiej szkole.	2	2
W12	Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla dzieci cudzoziemskich.	3	2
W13	Zaliczenie.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.	Projektor, komputer, tablica, kreda.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	**Ocena podsumowująca (P)** – podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia (wybór z listy)
Wykład	F2: obserwacja podczas zajęć/aktywność	P2: kolokwium pisemne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład				
	F2	P2			
W_01	+	+			
W_02	+	+			
U_01	+	+			
U_02	+	+			
K_01	+	+			

9. **Opis sposobu ustalania oceny końcowej** (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P2: kolokwium pisemne
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Sposób wyliczania oceny z egzaminu:
100%-90% poprawnych odpowiedzi – ocena 5
89%-81% poprawnych odpowiedzi – ocena 4,5
80%-71% poprawnych odpowiedzi – ocena 4
70%-61% poprawnych odpowiedzi – ocena 3,5
60%-51% poprawnych odpowiedzi – ocena 3

10. Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	5	8
Przygotowanie do kolokwium	10	14
suma godzin:	**30**	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Baranowska A., *Działania diagnostyczno-pomocowe wobec uczniów- cudzoziemców w polskiej szkole,* [w:] *Edukacja jutra. Wiedza i edukacja w egzystencji współczesnego człowieka*, A. Kamińska, P. Oleśniewicz (red.), Sosnowiec 2018.
2. Białek K., *Międzykulturowość w szkole. Poradnik dla nauczycieli i specjalistów*, Warszawa 2015.
3. Danilewicz W., *Sytuacja życiowa dzieci w rodzinach migracyjnych*, Białystok, 2006.
4. Grzymała-Moszczyńska H. i in., *(Nie)łatwe powroty do domu? Funkcjonowanie dzieci i młodzieży powracających z zagranicy*, Warszawa 2015.
5. Kawczyńska-Butrym Z., *Migracje. Wybrane zagadnienia*, Lublin 2009.
6. Segiet K. (red.), *Dziecko i dzieciństwo. W kręgu pytań i poszukiwań teoretyczno-badawczych*, Warszawa 2007.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.Błeszyńska K., *Dzieci obcokrajowców w polskich placówkach oświatowych – perspektywa szkoły. Raport z badań*, Warszawa 2010.
2. Castles S., Miller M., *Migracje we współczesnym świecie*, przekł. A. Gąsior-Niemiec, Warszawa 2011.
Dąbrowska A., Szumilas E., Uczniowie z rodzin migracyjnych w szkole, Warszawa 2017.
3. Górska M. (2011), *Dzieci odmienne kulturowo*, „Mazowiecki Kwartalnik Edukacyjny Meritum", nr 1.
4. Kaczmarczyk P., *Polska jako kraj emigracji i imigracji,* [w:] *Mobilność i migracje w dobie transformacji. Wyzwanie metodologiczne,* P. Kaczmarczyk (red.), Warszawa 2011.
5. Kownacka E., *Od szoku do adaptacji: psychologiczne konsekwencje wyjazdu za granicę*, [w:] *Doradztwo zawodowe a wyzwania międzykulturowe*, D. Cieślikowska, E. Kownacka, E. Olczak, A. Paszkowska-Rogacz (red.), Warszawa 2006.
6. Kozielska J., *Poakcesyjne migracje zarobkowe. Kontekst teoretyczno-empiryczny. Wsparcie społeczne*, Poznań 2014.
7. Kubitsky J., *Psychologia migracji*, Warszawa 2012.
8. Modrzewski J., *Dzieciństwo jako kategoria wieku społecznego*, [w:] *Arytmia egzystencji społecznej a wychowanie*, T. Frąckowiak (red.), Warszawa 2001.
9. Niedźwiedzki D*., Migracje i tożsamość. Od teorii do analizy przypadku*, Kraków 2010.
10. Rabczuk W. (2013), *Czynniki niesprzyjające i chroniące w przebiegu kariery szkolnej uczniów imigrantów*, „Edukacja Międzykulturowa", nr 2.
11. Schaffer H.R., *Psychologia dziecka*, Warszawa 2005.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Aneta Baranowska
Data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	abaranowska@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Pedagogika
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**3.4**

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Wykład ogólnowydziałowy II: Praca z dzieckiem zdolnym**
2. Punkty ECTS	**1**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowe**
4. Moduł/specjalizacja	**3. Dyplomowanie**
5. Język przedmiotu	**język polski**
6. Rok studiów	**II**
7. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Aneta Baranowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	**15/8**	**II/3**	**1**

3. Wymagania wstępne

Brak.

4. Cele kształcenia

C1: Zaznajomienie z podstawowymi pojęciami z zakresu pedagogiki zdolności.
C2: Przekazanie informacji na temat metod diagnozy i pracy ze zdolnymi dziećmi możliwymi do wykorzystania w placówkach oświatowych.
C3: Rozwinięcie umiejętności identyfikacji uczniów zdolnych, projektowania i prowadzenia pracy z nimi.
C4: Rozwinięcie wrażliwości na potrzeby i problemy dzieci zdolnych oraz stosowanie zasad etyki zawodowej.

5. Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna podstawowe pojęcia z zakresu pedagogiki zdolności.	K_W01
W_02	Student zna metody gromadzenia i analizy wiedzy o dzieciach zdolnych oraz metody pracy z nimi.	K_W12
	UMIEJĘTNOŚCI	
U_01	Student potrafi rozpoznać i wspierać uczniów zdolnych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych oraz poznanych narzędzi diagnostycznych i metod pracy.	K_U17

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do reagowania na potrzeby dzieci zdolnych i stosowanie zasady etyczności w pracy z nimi.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Zdolności, uzdolnienia, talent – wyjaśnienie podstawowych pojęć. Przegląd teorii zdolności.	2	1
W2	Charakterystyka rozwoju poznawczego i społeczno-emocjonalnego dzieci zdolnych.	2	1
W3	Diagnoza uczniów zdolnych.	2	1
W4	Metody problemowe w pracy z dzieckiem zdolnym.	2	1
W5	Metody praktyczne w pracy z dzieckiem zdolnym.	2	1
W6	Tutoring jako nowatorska metoda pracy z uczniami zdolnymi.	2	1
W7	Dobre praktyki w edukacji uczniów zdolnych.	2	1
W8	Zaliczenie.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.	Projektor, komputer, tablica, kreda.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	**Ocena podsumowująca (P)** – podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia (wybór z listy)
Wykład	F2: obserwacja podczas zajęć/aktywność	P2: kolokwium pisemne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład				
	F2	P2			
W_01	+	+			
W_02	+	+			
U_01	+	+			
K_01	+	+			

9. **Opis sposobu ustalania oceny końcowej** (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

P2: kolokwium pisemne
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Sposób wyliczania oceny z egzaminu:
100%-90% poprawnych odpowiedzi – ocena 5
89%-81% poprawnych odpowiedzi – ocena 4,5
80%-71% poprawnych odpowiedzi – ocena 4
70%-61% poprawnych odpowiedzi – ocena 3,5
60%-51% poprawnych odpowiedzi – ocena 3

10. Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**8**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	5	8
Przygotowanie do kolokwium	10	14
suma godzin:	**30**	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Czaja-Chudyba I., *Jak rozwijać zdolności dziecka?¸* Warszawa 2009.
2. Dyrda B., *Syndrom Nieadekwatnych Osiągnięć jako niepowodzenie szkolne uczniów zdolnych. Diagnoza i terapia*, Kraków 2000.
3. Hłobił A., *Działalność szkoły we wspomaganiu rozwoju ucznia zdolnego*, Kraków 2010.
4. Limont W., *Uczeń zdolny. Jak go rozpoznać i jak z nim pracować*, Poznań 2005.
5. Salcher A., *Utalentowany uczeń i jego wrogowie*, Rzeszów 2009.
6. Stańczak M., *Zaspokajanie potrzeb ucznia zdolnego w szkole*, Olsztyn 2009.
7. Witkoś M., *Szkolne problemy uczniów*, Kraków 2012.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.Bednarkowa W., *O talentach w szkole, czyli 7 wspaniałych*¸ Warszawa 2010.
2. Cieślikowska J., *Czy w polskim systemie oświaty potrzebni są pedagodzy zdolności?*, w: *Zdolni w szkole, czyli o zagrożeniach i możliwościach rozwojowych uczniów zdolnych. Poradnik dla nauczycieli i wychowawców*, red. W. Limont, J. Cieślikowska, D. Jastrzębska, Warszawa 2012.
3. Jablonsky T., *Edukacja wobec fenomenu uzdolnionego podmiotu*, Toruń 2009.
4. Janas-Stawikowska B., *Identyfikacja i diagnozowanie uzdolnień dzieci i młodzieży w poradni psychologiczno-pedagogicznej. Uwagi o przydatności istniejących metod i własne rozwiązania,* w: *Psychologia zdolności*, red. A. Sękowski, Warszawa 2004.
5. Kruszewski K., *Uczniowie zdolni,* w: *Sztuka nauczania,* t. 1, red. K. Kruszewski, Warszawa 2008.
6. Sękowski A., Jurko M., *Wybitne zdolności jako wymiar psychologiczny i* pedagogiczny¸ w: *Osobowościowe i środowiskowe uwarunkowania rozwoju ucznia zdolnego,* tom 1, red. J. Cieślikowska, J. Dreszer, W. Limont, Toruń 2010.
7. Siekańska M., *Koncepcje zdolności a identyfikacja uczniów zdolnych,* w: *Psychologia zdolności*, red. A. Sękowski, Warszawa 2004.
8. Śliwińska K., *W stronę zdolności. Psychologia w praktyce pracy z uczniem zdolnym*, w: *Zdolni w szkole, czyli o zagrożeniach i możliwościach rozwojowych uczniów zdolnych. Poradnik dla nauczycieli i wychowawców*, red. W. Limont, J. Cieślikowska, D. Jastrzębska, Warszawa 2012.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Aneta Baranowska
Data sporządzenia / aktualizacji	21.05.2025 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	abaranowska@ajp.edu.pl
Podpis	